

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	I <i>Mededelingen</i>	
	
	II <i>Vorbereidende besluiten</i>	
	Commissie	
2000/C 365 E/01	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende levensverzekering (omgewerkte versie) (COM(2000) 398 def. — 2000/0162(COD))	1
2000/C 365 E/02	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake levensmiddelenhygiëne (COM(2000) 438 def. — 2000/0178(COD)) ⁽¹⁾	43
2000/C 365 E/03	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong (COM(2000) 438 def. — 2000/0179(COD)) ⁽¹⁾	58
2000/C 365 E/04	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de organisatie van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong (COM(2000) 438 def. — 2000/0180(COD)) ⁽¹⁾	102
2000/C 365 E/05	Voorstel voor een verordening van de Raad houdende vaststelling van veterinaire voorschriften voor de productie, het in de handel brengen en de invoer van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong (COM(2000) 438 def. — 2000/0181(COD)) ⁽¹⁾	123
2000/C 365 E/06	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende intrekking van bepaalde richtlijnen inzake levensmiddelenhygiëne en tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong, en tot wijziging van de Richtlijnen 89/662/EEG en 91/67/EEG (COM(2000) 438 def. — 2000/0182(COD)) ⁽¹⁾	132

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2000/C 365 E/07	Voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad houdende verlenging van bepaalde bij Besluiten nr. 645/96/EG, nr. 646/96/EG, nr. 647/96/EG, nr. 102/97/EG, nr. 1400/97/EG en nr. 1296/1999/EG vastgestelde communautaire actieprogramma's op het gebied van de volksgezondheid en tot wijziging van deze besluiten (COM(2000) 448 def. — 2000/0192(COD)) ⁽¹⁾	135
2000/C 365 E/08	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 82/714/EEG van 4 oktober 1982 tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen (COM(2000) 419 def. — 97/0335(COD)) ⁽¹⁾	138
2000/C 365 E/09	Voorstel voor een besluit van de Raad houdende wijziging van Besluit 2000/24/EG tot vaststelling van een speciaal actieprogramma van de EIB ter ondersteuning van de consolidatie en verdieping van de douane-unie tussen de EG en Turkije (COM(2000) 479 def. — 2000/0197(CNS))	167
2000/C 365 E/10	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het optreden van de lidstaten ten aanzien van openbare-diensteisen en de gunning van openbare-dienstcontracten op het gebied van het personenvervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren (COM(2000) 7 def. — 2000/0212(COD)) ⁽¹⁾	169
2000/C 365 E/11	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende steunverlening voor de coördinatie van het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren (COM(2000) 5 def. — 2000/0023(COD)) ⁽¹⁾	179
2000/C 365 E/12	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (COM(2000) 347 def. — 2000/0158(COD)) ⁽¹⁾	184
2000/C 365 E/13	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur (COM(2000) 347 def. — 2000/0159(COD)) ⁽¹⁾	195
2000/C 365 E/14	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten (COM(2000) 393 def. — 2000/0184(COD)) ⁽¹⁾	198
2000/C 365 E/15	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnet (COM(2000) 394 def. — 2000/0185(COD)) ⁽¹⁾	212
2000/C 365 E/16	Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten (COM(2000) 384 def. — 2000/0186(COD)) ⁽¹⁾	215
2000/C 365 E/17	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (COM(2000) 385 def. — 2000/0189(COD)) ⁽¹⁾	223
2000/C 365 E/18	Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten (COM(2000) 386 def. — 2000/0188(COD)) ⁽¹⁾	230

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

2000/C 365 E/19	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten (COM(2000) 392 def. — 2000/0183(COD)) ⁽¹⁾	238
2000/C 365 E/20	Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad inzake een regelgevingskader voor het radiospectrumbeleid in de Europese Gemeenschap (COM(2000) 407 def. — 2000/0187(COD)) ⁽¹⁾	256
2000/C 365 E/21	Voorstel voor een verordening van de Raad tot voortzetting van het stimulerings- en uitwisselingsprogramma voor juridische beroepsbeoefenaars die actief zijn op civielrechtelijk gebied (Grotius-civiel) (COM(2000) 516 def. — 2000/0220(CNS))	262
2000/C 365 E/22	Voorstel voor een verordening van de Raad houdende zesde wijziging van Verordening (EG) nr. 850/98 voor de instandhouding van de visbestanden via technische maatregelen voor de bescherming van jonge exemplaren van mariene organismen (COM(2000) 501 def. — 2000/0215(CNS))	264
2000/C 365 E/23	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 70/220/EEG inzake maatregelen tegen luchtverontreiniging door emissies van motorvoertuigen (COM(2000) 487 def. — 2000/0211(COD)) ⁽¹⁾	268
2000/C 365 E/24	Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende voorlichtings- en afzetbevorderingsacties voor landbouwproducten op de binnenmarkt (COM(2000) 538 def. — 2000/0226(CNS)) ⁽¹⁾	270
2000/C 365 E/25	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 80/232/EEG wat de reeks van nominale gewichten voor extracten van koffie en extracten van cichorei betreft (COM(2000) 568 def. — 2000/0235(COD))	274
2000/C 365 E/26	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het comité maritieme veiligheid en houdende wijziging van de verordeningen op het gebied van maritieme veiligheid en voorkoming van verontreiniging door schepen (COM(2000) 489 def. — 2000/0236(COD)) ⁽¹⁾	276
2000/C 365 E/27	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van de richtlijnen op het gebied van maritieme veiligheid en preventie van verontreiniging door schepen (COM(2000) 489 def. — 2000/0237(COD)) ⁽¹⁾	280
2000/C 365 E/28	Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag en tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1017/68, Verordening (EEG) nr. 2988/74, Verordening (EEG) nr. 4056/86 en Verordening (EEG) nr. 3975/87 („uitvoeringsverordening van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag”) (COM(2000) 582 def. — 2000/0243(CNS)) ⁽¹⁾	284

II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende levensverzekering (omgewerkte versie)

(2000/C 365 E/01)

COM(2000) 398 def. — 2000/0162(COD)

(Door de Commissie ingediend op 28 juni 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 47, lid 2, en artikel 55,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overeenkomstig de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Eerste Richtlijn 79/267/EEG van de Raad van 5 maart 1979 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe levensverzekeringsbedrijf, en de uitoefening daarvan⁽¹⁾, de Richtlijn van de Raad 90/619/EEG van 8 november 1990 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende het directe levensverzekeringsbedrijf, tot vaststelling van de bepalingen ter bevordering van de daadwerkelijke uitoefening van het vrij verrichten van diensten en houdende wijziging van Richtlijn 79/267/EEG⁽²⁾ en de Richtlijn 92/96/EEG van de Raad van 10 november 1992 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende het directe levensverzekeringsbedrijf en tot wijziging van de Richtlijnen 79/267/EEG en 90/619/EEG (Derde levensrichtlijn)⁽³⁾ zijn herhaaldelijk op belangrijke punten gewijzigd. Nu deze richtlijnen opnieuw worden gewijzigd, dient voor de duidelijkheid tot een omwerking van genoemde richtlijnen te worden overgegaan.
- (2) Ter vergemakkelijking van de toegang tot en de uitoefening van het levensverzekeringsbedrijf dienen bepaalde verschillen die op het gebied van het toezicht bestaan tussen de nationale wetgevingen, te worden afgeschaft. Ter verwezenlijking van dit doel, onder waarborging van een passende bescherming van verzekerden en begunstigen in alle lidstaten, dienen met name de bepalingen te worden gecoördineerd die betrekking hebben op de financiële garanties die van de levensverzekeringsondernemingen worden geëist.
- (3) De interne markt in de sector van het directe levensverzekeringsbedrijf dient zowel uit het oogpunt van de vrijheid van vestiging in de lidstaten als uit dat van het aldaar vrij verrichten van diensten te worden voltooid, voor verzekeringsondernemingen die hun hoofdkantoor in de Gemeenschap hebben, dient het gemakkelijker te worden gemaakt in de Gemeenschap verbintenissen aan te gaan en aan de verzekeringnemers dient de mogelijkheid te worden geboden om niet alleen op in hun land gevestigde verzekeraars een beroep te doen, maar ook op verzekeraars die hun hoofdkantoor in de Gemeenschap hebben en in andere lidstaten zijn gevestigd.
- (4) Overeenkomstig het Verdrag is iedere discriminatoire behandeling inzake het verrichten van diensten, gebaseerd op de omstandigheid dat een onderneming niet is gevestigd in de lidstaat waar de dienst wordt verricht, verboden is. Dit verbod geldt voor het verrichten van diensten door iedere vestiging van een onderneming in de Gemeenschap: hoofdkantoor, agentschap of bijkantoor.
- (5) Met deze richtlijn is derhalve een belangrijke stap gezet op de weg naar het samenbrengen van de nationale markten in één geïntegreerde markt teneinde onder waarborging van een adequate bescherming voor de verzekeringnemer, alle verzekeringnemers de mogelijkheid te geven een beroep te doen op elke verzekeraar die zijn hoofdkantoor in de Gemeenschap heeft en die daar zijn bedrijf uitoefent op grond van het recht van vestiging of in het kader van het vrij verrichten van diensten.
- (6) De onderhavige richtlijn sluit aan op de communautaire wetgeving op het gebied van levensverzekering die tevens Richtlijn 91/674/EEG van de Raad van 19 december 1991 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen⁽⁴⁾ omvat.
- (7) Met de onderhavige richtlijn wordt beoogd een wezenlijke, noodzakelijke en voldoende harmonisatie tot stand te brengen om te komen tot een wederzijdse erkenning van de vergunningen en van de stelsels van bedrijfseconomisch toezicht, waardoor één en dezelfde vergunning voor de gehele Gemeenschap geldig is en waarbij het beginsel geldt dat het toezicht wordt uitgeoefend door de lidstaat van herkomst.

(1) PB L 63 van 13.3.1979, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/26/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 168 van 18.7.1995, blz. 7).

(2) PB L 330 van 29.11.1990, blz. 50. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 92/96/EEG (PB L 360 van 9.12.1992, blz. 1).

(3) PB L 360 van 9.12.1992, blz. 1. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 95/26/EG.

(4) PB L 374 van 31.12.1991, blz. 7.

- (8) Voor de toegang tot en de uitoefening van het verzekeringsbedrijf is derhalve één enkele administratieve vergunning vereist, die wordt afgegeven door de autoriteiten van de lidstaat waar de verzekeringsonderneming haar hoofdkantoor heeft. Deze vergunning geeft de onderneming het recht overal in de Gemeenschap haar werkzaamheden uit te oefenen, hetzij op grond van het recht van vestiging, hetzij in het kader van het vrij verrichten van diensten. De lidstaat van het bijkantoor of van de vrije dienstverrichting mag van verzekeringsondernemingen die op zijn grondgebied het verzekeringsbedrijf wensen uit te oefenen en waaraan reeds in de lidstaat van herkomst vergunning is verleend, niet langer een nieuwe vergunning verlangen.
- (9) De bevoegde autoriteiten dienen geen vergunning aan een verzekeringsonderneming te verlenen of te handhaven, wanneer de nauwe banden die tussen deze onderneming en andere natuurlijke of rechtspersonen bestaan, van dien aard zijn dat zij een belemmering vormen voor de juiste uitoefening van hun toezichthoudende taken. Verzekeringsondernemingen waaraan reeds vergunning is verleend, moeten bij de bevoegde autoriteiten eveneens aantonen dat zulks niet het geval is.
- (10) De in deze richtlijn gegeven definitie van „nauwe banden” berust op minimumcriteria en belet de lidstaten niet ook bepalingen vast te stellen voor andere situaties dan die welke door genoemde definitie worden bestreken.
- (11) De verwerving van een aanzienlijk percentage van het kapitaal van een vennootschap vormt louter op zich geen deelneming die in de zin van deze richtlijn in aanmerking moet worden genomen, indien deze verwerving slechts als een tijdelijke belegging is bedoeld, die het niet mogelijk maakt invloed uit te oefenen op de structuur en het financieel beleid van de onderneming.
- (12) De beginselen van wederzijdse erkenning en van toezicht door de lidstaat van herkomst vereisen dat de bevoegde autoriteiten van elke lidstaat een vergunning weigeren of intrekken, wanneer uit bepaalde gegevens, zoals de inhoud van het programma van werkzaamheden, de plaats van vestiging of de werkelijk uitgeoefende werkzaamheden, op ondubbelzinnige wijze blijkt dat de verzekeringsonderneming het rechtstelsel van een lidstaat heeft gekozen om zich te onttrekken aan de strengere voorschriften van een andere lidstaat, waar zij het grootste deel van haar werkzaamheden uitoefent of voornemens is uit te oefenen. Aan een verzekeringsonderneming die een rechtspersoon is, moet vergunning worden verleend in de lidstaat waar haar statutaire zetel is gelegen. Een verzekeringsonderneming die geen rechtspersoon is, moet een hoofdkantoor hebben in de lidstaat waar haar vergunning is verleend. De lidstaten moeten tevens eisen dat het hoofdbestuur van een verzekeringsonderneming zich steeds bevindt in haar lidstaat van herkomst en dat die onderneming daar feitelijk werkzaam is.
- (13) Om praktische redenen moet het verrichten van diensten worden omschreven, rekening houdend met enerzijds de vestiging van de verzekeraar en anderzijds de plaats van de verbintenis. Derhalve moet eveneens een omschrijving worden gegeven van de verbintenis. Bovendien moeten de werkzaamheden door middel van vestiging worden onderscheiden van de werkzaamheden in het kader van het vrij verrichten van diensten.
- (14) Een indeling naar branche is noodzakelijk, in het bijzonder om de werkzaamheden waarvoor een vergunning verplicht is gesteld, vast te stellen.
- (15) Van het toepassingsgebied van deze richtlijn dienen te worden uitgesloten sommige onderlinge waarborgmaatschappijen, respectievelijk onderlinge verzekeringsmaatschappijen die op grond van de regeling die rechtens op die maatschappijen van toepassing is, aan specifieke voorwaarden inzake zekerheid voldoen en eigen financiële waarborgen bieden. Voorts dienen sommige instellingen wier werkzaamheden zich slechts uitstrekken tot een zeer beperkte sector en statutair beperkt zijn, te worden uitgesloten.
- (16) In iedere lidstaat is voor de uitoefening van het levensverzekeringsbedrijf een overheidsvergunning en overheids-toezicht voorgeschreven, doch de voorwaarden voor de verlening of intrekking van deze vergunning dienen nader te worden vastgesteld.
- (17) De controlebevoegdheden en -middelen van de bevoegde autoriteiten dienen nader te worden omschreven. Bovendien moeten specifieke bepalingen worden vastgesteld betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het toezicht op de werkzaamheden in het kader van het vrij verrichten van diensten.
- (18) De verantwoordelijkheid inzake het toezicht op de financiële soliditeit van de verzekeringsondernemingen, met name op de solvabiliteit, de vorming van toereikende technische voorzieningen en de dekking van deze voorzieningen met congruente activa dient bij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst te berusten.
- (19) Het is dienstig te voorzien in de mogelijkheid van uitwisseling van informatie tussen de bevoegde autoriteiten en autoriteiten of organen die uit hoofde van hun functie bijdragen tot de versterking van de stabiliteit van het financieel stelsel. Teneinde het vertrouwelijk karakter van de doorgegeven informatie te bewaren, moet de lijst van geadresseerden daarvan strikt beperkt blijven.
- (20) Bepaalde praktijken, zoals fraude en misbruik van voorkennis, kunnen, ook al hebben zij betrekking op andere dan financiële ondernemingen, toch de stabiliteit van het financieel stelsel alsmede de integriteit ervan aantasten.
- (21) Bepaald moet worden onder welke voorwaarden de genoemde uitwisseling van informatie is toegestaan.
- (22) Wanneer bepaald is dat informatie alleen met de uitdrukkelijke instemming van de bevoegde autoriteiten mag worden doorgegeven, mogen deze autoriteiten aan hun instemming eventueel strikte voorwaarden verbinden.
- (23) Ter versterking van het bedrijfseconomisch toezicht op verzekeringsondernemingen en ter bescherming van de cliënten van die ondernemingen dient te worden voorgeschreven dat een met de wettelijke controle van de jaarrekening belast persoon de bevoegde autoriteiten snel in kennis moet stellen wanneer hij, in de in deze richtlijn bedoelde gevallen, in de uitvoering van zijn taken kennis krijgt van bepaalde feiten die van dien aard zijn dat zij de financiële positie of de administratieve en boekhoudkundige organisatie van een verzekeringsonderneming ernstig kunnen aantasten.

- (24) Het is, gelet op het beoogde doel, wenselijk dat de lidstaten bepalen dat deze verplichting in alle gevallen geldt wanneer dergelijke feiten door een met de wettelijke controle van de jaarrekening belast persoon worden geconstateerd in de uitvoering van zijn taken bij een onderneming die met een verzekeringsonderneming nauwe banden heeft.
- (25) De aan de met de wettelijke controle van de jaarrekening belaste personen opgelegde verplichting om in voorkomend geval aan de bevoegde autoriteiten mededeling te doen van bepaalde feiten of besluiten met betrekking tot een verzekeringsonderneming, welke zij in de uitvoering van hun taken bij een niet-financiële onderneming constateren, houdt op zich geen wijziging in van de aard van hun taken bij deze onderneming, noch van de wijze waarop zij zich van hun taak bij die onderneming dienen te kwijten.
- (26) De uitvoering van de verrichtingen van het beheer van collectieve pensioenfondsen mag in geen geval afbreuk doen aan de bevoegdheden van de autoriteiten ten aanzien van de lichamen die houder zijn van de activa.
- (27) Een aantal bepalingen van de onderhavige richtlijn stellen minimumnormen vast. De lidstaat van herkomst kan strengere regels opleggen aan verzekeringsondernemingen waaraan door zijn eigen bevoegde autoriteiten vergunning is verleend.
- (28) De bevoegde autoriteiten van de lidstaten moeten over de nodige controlemiddelen beschikken om te garanderen dat de verzekeringsonderneming overal in de Gemeenschap haar werkzaamheden op regelmatige wijze uitoefent, ongeacht of dit op grond van het recht van vestiging dan wel in het kader van het vrij verrichten van diensten geschiedt. Zij moeten met name passende vrijwaringsmaatregelen kunnen treffen of sancties kunnen opleggen om onregelmatigheden en inbreuken op de bepalingen inzake het toezicht op het verzekeringswezen te voorkomen.
- (29) De bepalingen betreffende portefeuilleoverdracht zouden bepalingen moeten bevatten die specifiek betrekking hebben op de overdracht van de portefeuille van in het kader van dienstverrichting gesloten overeenkomsten aan een andere onderneming.
- (30) De bepalingen betreffende de portefeuilleoverdracht dienen overeen te stemmen met de regeling inzake één enkele vergunning waarin deze richtlijn voorziet.
- (31) Aan ondernemingen opgericht na de datums waarnaar wordt verwezen in artikel 18, lid 3, dient de gelijktijdige beoefening van het levensverzekerings- en het schadeverzekeringsbedrijf niet te worden toegestaan. Wat betreft de bestaande ondernemingen die deze werkzaamheden op de datums waarnaar in artikel 18, lid 3, wordt verwezen, gelijktijdig uitoefenen, moet de lidstaten de mogelijkheid worden geboden deze te machtigen daarmee voort te gaan, mits zij voor elk van hun bedrijvigheden een gescheiden beheer voeren, zulks ter bescherming van de belangen van, onderscheidenlijk, hen die een levensverzekering en hen die een schadeverzekering hebben afgesloten en opdat de minimum financiële verplichtingen ten laste van de ene werkzaamheid niet worden gedragen door de andere werkzaamheid. Wat betreft deze bestaande ondernemingen die deze werkzaamheden gelijktijdig uitoefenen, moet de lidstaten ook de mogelijkheid worden geboden om van die op hun grondgebied gevestigde ondernemingen te eisen dat zij aan deze cumulatie van werkzaamheden een einde maken. Voorts dienen de gespecialiseerde ondernemingen aan een bijzonder toezicht te worden onderworpen wanneer een schadeverzekeringsonderneming tot dezelfde financiële groep behoort als een levensverzekeringsonderneming.
- (32) Niets in deze richtlijn verhindert dat een samengestelde onderneming zich opdeelt in twee ondernemingen, waarvan één zich bezighoudt met levensverzekeringen en de andere met schadeverzekeringen en het is wenselijk om de lidstaten in staat te stellen om, met inachtneming van de gemeenschappelijke regels inzake het mededingingsrecht, daartoe het geëigende fiscale regime te scheppen, met name ten aanzien van de meerwaarde die een dergelijke deling met zich zou kunnen brengen, opdat die deling onder zo goed mogelijke voorwaarden zal kunnen plaatsvinden.
- (33) De lidstaten zouden desgewenst aan één zelfde onderneming vergunningen moeten kunnen verlenen voor de in Bijlage I bedoelde branches en voor de verzekeringsverrichtingen van de branches 1 en 2 van de bijlage bij de Eerste Richtlijn 73/239/EEG van de Raad van 24 juli 1973 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche en de uitoefening daarvan⁽¹⁾. Die mogelijkheid kan evenwel worden onderworpen aan bepaalde voorwaarden inzake de naleving van de boekhoudkundige voorschriften en de voorschriften inzake liquidatie.
- (34) Het is voor de bescherming van de verzekerden noodzakelijk dat iedere verzekeringsonderneming toereikende technische voorzieningen vormt. Bij de berekening van deze voorzieningen wordt in hoofdzaak van actuariële beginselen uitgegaan. Het is gewenst deze beginselen te coördineren, teneinde de onderlinge erkenning van de in de onderscheiden lidstaten toepasselijke prudentiële voorschriften te vergemakkelijken.
- (35) Het is voorzichtigheidshalve wenselijk om een minimale coördinatie tot stand te brengen van de voorschriften inzake beperking van het voor de berekening van de technische voorzieningen toegepaste rentepercentage en het lijkt, aangezien de thans voor die beperking bestaande methodes alle in gelijke mate juist, prudentieel en gelijkwaardig zijn, passend de lidstaten vrij te laten in de keuze van de te gebruiken methode.
- (36) De regels betreffende de berekening van technische voorzieningen, de diversificatie, de lokalisatie en de congruentie van de tegenover de technische voorzieningen staande activa moeten worden gecoördineerd teneinde de wederzijdse erkenning van de voorschriften van de lidstaten te vergemakkelijken. Bij deze coördinatie moet rekening worden gehouden met de maatregelen die in artikel 56 van het Verdrag zijn vastgesteld op het gebied van de liberalisatie van het kapitaalverkeer, en met de vooruitgang die de Gemeenschap heeft geboekt op de weg naar de Economische en Monetaire Unie.

⁽¹⁾ PB L 228 van 16.8.1973, blz. 3. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/26/EG.

- (37) De lidstaat van herkomst van verzekeringsondernemingen mag niet verlangen dat zij de activa, die tegenover hun technische voorzieningen staan, in bepaalde categorieën activa beleggen aangezien dergelijke verplichtingen onvermijdelijk zijn met de in artikel 56 van het Verdrag vastgestelde maatregelen betreffende de liberalisatie van het kapitaalverkeer.
- (38) De verzekeringsondernemingen moeten niet alleen over voldoende technische voorzieningen, met inbegrip van wiskundige voorzieningen, beschikken om aan de aangelegene verplichtingen te voldoen, doch ook over een aanvullende reserve, solvabiliteitsmarge genaamd, gevormd door het vrije vermogen en, met toestemming van de bevoegde autoriteit, door impliciete vermogensbestanddelen, teneinde aan de wisselvalligheden van het bedrijf het hoofd te kunnen bieden. Voorgeschreven dient te worden dat deze marge in verhouding dient te staan tot de omvang van de bedrijfsverrichtingen en tot de aard en grootte van de risico's die verbonden zijn aan de verschillende werkzaamheden welke onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen teneinde te verzekeren dat de opgelegde verplichtingen worden bepaald aan de hand van objectieve criteria, waardoor voor ondernemingen van overeenkomstige omvang gelijke mededingingsvoorwaarden worden geschapen. Deze marge dient derhalve te verschillen naargelang het beleggingsrisico's, overlidensrisico's of uitsluitend beheersrisico's betreft. Zij dient zodoende soms te worden bepaald aan de hand van de wiskundige voorzieningen en het risicokapitaal ten laste van de onderneming, aan de hand van de geïnde premies of bijdragen, dan wel alleen aan de hand van de technische voorzieningen en soms aan de hand van het vermogen van de tontinedeelgenootschappen.
- (39) Richtlijn 92/96/EEG van de Raad voorziet in een voorlopige definitie van een gereguleerde markt in afwachting van de invoering van een richtlijn betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten, die dat begrip binnen de Gemeenschap zal harmoniseren. Richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten⁽¹⁾ voorziet in een definitie van gereguleerde markt, alhoewel het levensverzekeringsbedrijf van zijn toepassingsgebied wordt uitgesloten. Het is derhalve aangewezen het begrip van „gereguleerde markt” eveneens op het levensverzekeringsbedrijf toe te passen.
- (40) De lijst van bestanddelen die in aanmerking kunnen komen voor de vorming van de in deze richtlijn voorgeschreven solvabiliteitsmarge houdt rekening met de nieuwe financiële instrumenten en met de mogelijkheden waarover andere financiële instellingen beschikken met betrekking tot de samenstelling van hun vermogen.
- (41) Het is noodzakelijk een garantiefonds verplicht te stellen van een zodanige omvang en samenstelling dat het waarborgt dat de ondernemingen reeds bij hun oprichting over voldoende middelen beschikken en de solvabiliteitsmarge tijdens de bedrijfsuitoefening in geen geval beneden een minimumveiligheidsmarge daalt. Dit garantiefonds moet geheel of voor een bepaald gedeelte bestaan uit expliciete vermogensbestanddelen.
- (42) De in de lidstaten vigerende bepalingen op het gebied van het op de overeenkomsten met betrekking tot de in deze richtlijn bedoelde werkzaamheden toepasselijk recht lopen uit. De harmonisatie van het recht op het gebied van verzekerings-overeenkomsten is geen prealabele voorwaarde voor de totstandbrenging van de interne verzekeringsmarkt. Derhalve biedt de aan de lidstaten gelaten mogelijkheid om verzekeringsovereenkomsten die op hun grondgebied aangelegene verbintenissen behelzen, onder toepassing van hun recht te doen vallen, voldoende waarborgen voor verzekeringnemers. De vrijheid om als op de overeenkomst toepasselijk recht een ander recht te kiezen dan dat van de lidstaat van de verbintenis, kan in bepaalde gevallen worden verleend op grond van regels die rekening houden met de specifieke omstandigheden.
- (43) Wanneer het om een levensverzekeringsovereenkomst gaat, is het dienstig de verzekeringnemer de mogelijkheid te geven de overeenkomst op te zeggen binnen een termijn van veertien tot dertig dagen.
- (44) Het is in het kader van de interne markt in het belang van de verzekeringnemer dat hij toegang heeft tot een zo breed mogelijk gamma van in de Gemeenschap aangeboden verzekeringsproducten, waaruit hij de keuze kan maken die het best aan zijn behoeften voldoet. De lidstaat waar de verbintenis is aangegaan, moet derhalve erop toezien dat alle in de Gemeenschap aangeboden verzekeringsproducten zonder enige belemmering op zijn grondgebied op de markt kunnen worden gebracht, voorzover zij niet in strijd zijn met de wettelijke bepalingen van algemeen belang die in deze lidstaat gelden en voorzover dit algemeen belang niet door de voorschriften van de lidstaat van herkomst wordt gevrijwaard, mits deze wettelijke bepalingen zonder discriminatie van toepassing zijn op alle in deze lidstaat werkzame verzekeringsondernemingen, en mits zij objectief nodig zijn en op het beoogde doel zijn toegesneden.
- (45) De lidstaten moeten erop kunnen toezien dat de verzekeringsproducten en de contractuele documenten die worden gebruikt voor de dekking van op hun grondgebied aangelegene verbintenissen op grond van het recht van vestiging of in het kader van het vrij verrichten van diensten, in overeenstemming zijn met de toepasselijke specifieke wettelijke bepalingen van algemeen belang. De toe te passen toezichtstelsels moeten worden aangepast aan de eisen van de interne markt, zonder dat zij een voorwaarde mogen zijn voor de uitoefening van het verzekeringsbedrijf. Stelsels van voorafgaande goedkeuring van de verzekeringsvoorwaarden lijken in dit verband niet gerechtvaardigd. Bijgevolg moet worden voorzien in stelsels die beter op de eisen van de interne markt zijn afgestemd en die het de lidstaten mogelijk maken de verzekeringnemers een wezenlijke bescherming te bieden.

⁽¹⁾ PB L 141 van 11.6.1993, blz. 27. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/9/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 84 van 26.3.1997, blz. 22).

- (46) Een samenwerking dient te worden ingesteld tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten onderling en tussen deze autoriteiten en de Commissie.
- (47) Sancties moeten kunnen worden opgelegd wanneer de verzekeringsonderneming zich in de lidstaat waar de verbintenis is aangegaan, niet voegt naar de bepalingen van algemeen belang die op haar van toepassing zijn.
- (48) Het is noodzakelijk maatregelen te treffen voor het geval dat een onderneming in een zodanige financiële situatie komt te verkeren dat het haar moeilijk wordt haar verplichtingen na te komen.
- (49) De lidstaat van herkomst mag, voor de toepassing van de actuariële beginselen overeenkomstig de onderhavige richtlijn, de systematische mededeling eisen van de voor de berekening van de contracttarieven en de technische voorzieningen gehanteerde technische grondslagen, waarbij deze mededeling van de technische grondslagen de kennisgeving van de algemene en bijzondere polisvoorwaarden en van de commerciële tarieven van de onderneming uitsluit.
- (50) De consument zal in het kader van een interne verzekeringsmarkt een grotere en meer gediversifieerde keuze uit overeenkomsten hebben. Hij moet om ten volle van deze diversiteit en van een toegenomen concurrentie te kunnen profiteren, over de nodige inlichtingen beschikken om de overeenkomst te kunnen kiezen die het beste bij zijn behoeften past. Deze behoefte aan inlichtingen is nog sterker omdat de looptijd van de verbintenissen zeer lang kan zijn. Het is dientengevolge wenselijk de minimumvoorschriften te coördineren opdat de consument een duidelijke en nauwkeurige informatie ontvangt over de wezenlijke kenmerken van de hem aangeboden producten en over de gegevens betreffende de organismen die bevoegd zijn om kennis te nemen van de klachten van verzekeringnemers, verzekerden of begunstigen van de overeenkomst.
- (51) De reclame voor verzekeringsproducten is van wezenlijke betekenis voor de vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van verzekeringswerkzaamheden in de Gemeenschap. Het is van belang de verzekeringsondernemingen de mogelijkheid te bieden van alle gebruikelijke middelen voor het maken van reclame in de lidstaat van het bijkantoor of de dienstverrichting gebruik te maken. De lidstaten kunnen niettemin de naleving vereisen van hun voorschriften betreffende de vorm en de inhoud van deze reclame, die voortvloeien uit communautaire regelingen die op het gebied van reclame zijn vastgesteld, dan wel uit bepalingen die door de lidstaten zijn vastgesteld om redenen van algemeen belang.
- (52) In het kader van de interne markt mag een lidstaat niet langer verbieden dat een verzekeringsbedrijf tegelijkertijd op grond van het recht van vestiging en in het kader van het vrij verrichten van diensten haar activiteiten op zijn grondgebied uitoefent.
- (53) De verzekeringsverrichtingen zijn in sommige lidstaten niet onderworpen aan enige vorm van indirecte belasting, terwijl in de meeste lidstaten bijzondere heffingen en andere vormen van belasting van toepassing zijn. Deze heffingen en belastingen in de lidstaten waar zij gelden, verschillen qua structuur en tarieven aanzienlijk. Voorkomen moet worden dat de bestaande verschillen ernstige concurrentiedistorsies tussen de lidstaten met zich brengen op het gebied van verzekeringsdiensten. Onder voorbehoud van een latere harmonisatie kan de toepassing van de belastingregeling en van de andere heffingen van de lidstaat waar de verbintenis is aangegaan, een dergelijk bezwaar ondervangen en het is de taak van de lidstaten de nadere regels voor het innen van deze heffingen en belastingen vast te stellen.
- (54) Het is van belang een communautaire coördinatie inzake de liquidatie van verzekeringsondernemingen tot stand te brengen. In afwachting hiervan is het van fundamenteel belang ervoor te zorgen dat bij liquidatie van een verzekeringsonderneming het in elke lidstaat opgezette garantiestelsel de gelijke behandeling waarborgt van alle schuldeisers uit hoofde van verzekeringen, zonder onderscheid naar de nationaliteit van deze schuldeisers en ongeacht de wijze waarop de verbintenis is aangegaan.
- (55) De gecoördineerde voorschriften betreffende de uitoefening van het directe verzekeringsbedrijf binnen de Gemeenschap dienen in beginsel eveneens van toepassing te zijn op alle ondernemingen die op de markt werkzaam zijn en derhalve ook op de agentschappen en bijkantoren van de ondernemingen waarvan het hoofdkantoor buiten de Gemeenschap is gelegen. Bij deze richtlijn worden ten aanzien van deze agentschappen en bijkantoren bijzondere bepalingen inzake de vorm van het toezicht vastgesteld omdat het vermogen van de ondernemingen waarvan zij afhankelijk zijn, zich buiten de Gemeenschap bevindt.
- (56) Overeenkomsten op basis van wederkerigheid dienen met één of meer derde landen te worden gesloten teneinde een soepeler toepassing van deze bijzondere voorwaarden mogelijk te maken, zulks onder eerbiediging van het beginsel dat de agentschappen en bijkantoren van deze ondernemingen geen gunstiger behandeling mogen krijgen dan de ondernemingen uit de Gemeenschap.
- (57) Er moet worden voorzien in een soepele procedure aan de hand waarvan de wederkerigheid met derde landen op een communautaire grondslag kan worden beoordeeld. Deze procedure heeft niet ten doel de financiële markten van de Gemeenschap af te sluiten, maar aangezien de Gemeenschap voornemens is haar financiële markten voor de rest van de wereld open te houden de liberalisatie van de globale financiële markten in andere derde landen te verbeteren. Deze richtlijn voorziet daartoe in procedures voor onderhandelingen met derde landen. Als laatste instantie dient te worden voorzien in de mogelijkheid maatregelen te nemen die opschorting van nieuwe vergunningaanvragen of beperking van het aantal nieuwe vergunningen meebrengen, waartoe valt gebruik te maken van de regelgevingsprocedure waarin artikel 5 van Besluit 1999/468/EG van de Raad⁽¹⁾ voorziet.
- (58) Deze richtlijn dient te voorzien in bepalingen betreffende het bewijs van betrouwbaarheid en het bewijs dat geen faillissement heeft plaatsgevonden.

(1) PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- (59) Teneinde duidelijkheid te brengen in het wettelijk regime dat van toepassing is op het door deze richtlijn bestreken levensverzekeringsbedrijf, dienen bepaalde voorzieningen van de Richtlijnen 79/267/EEG, 90/619/EEG en 92/96/EEG te worden aangepast. Ten dien einde dienen sommige voorzieningen betreffende de vaststelling van een solvabiliteitsmarge en betreffende de rechten verkregen door vóór 1 juli 1994 opgerichte bijkantoren van verzekeringsondernemingen te worden gewijzigd. Eveneens dient het programma van werkzaamheden van in de Gemeenschap te vestigen bijkantoren van ondernemingen uit derde landen te worden bepaald.
- (60) Technische wijzigingen van de gedetailleerde voorschriften van deze richtlijn kunnen op gezette tijden noodzakelijk zijn teneinde rekening te houden met de toekomstige ontwikkelingen in de verzekeringssector. De Commissie dient, zo nodig, deze wijzigingen aan te brengen in het kader van de haar door het Verdrag verleende uitvoeringsbevoegdheid, na raadpleging van het bij Richtlijn 91/675/EEG van de Raad ⁽¹⁾ ingestelde Comité voor het verzekeringswezen. Aangezien deze maatregelen maatregelen van algemene strekking vormen in artikel 2 van Besluit 1999/468/EG, dienen zij te worden vastgesteld met gebruikmaking van de in artikel 5 van dat besluit voorziene regelgevingsprocedure.
- (61) Tevens moet worden voorzien in de mogelijkheid van beroep op een rechterlijke instantie tegen een besluit tot afwijzing of intrekking.
- (62) Volgens artikel 15 van het Verdrag dient rekening te worden gehouden met de inspanning die bepaalde economieën met verschillen in ontwikkeling zich moeten getroosten. Aan bepaalde lidstaten moet dan ook een overgangsregeling worden toegestaan waardoor deze richtlijn geleidelijk kan worden toegepast.
- (63) De Richtlijnen 79/267/EEG en 90/619/EEG stonden een bijzondere afwijking toe wat sommige, ten tijde van de vaststelling van die richtlijnen bestaande ondernemingen betreft. Die hebben sindsdien hun structuur gewijzigd. Bijgevolg hebben zij een dergelijke bijzondere afwijking niet meer nodig.
- (64) Deze richtlijn laat de verplichtingen van lidstaten inzake de termijnen voor omzetting en voor toepassing van de in Bijlage IV, deel B, vermelde richtlijnen onverlet,

HEBLEN VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

TITEL I

DEFINITIES EN TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Definities

1. In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- a) „verzekeringsonderneming”: iedere onderneming waaraan overeenkomstig artikel 4 vergunning is verleend;
- b) „bijkantoor”: ieder agentschap of bijkantoor van een verzekeringsonderneming.

Met een agentschap of bijkantoor wordt gelijkgesteld, elke duurzame aanwezigheid van een onderneming op het grondgebied van een lidstaat, ook indien die aanwezigheid niet de vorm heeft van een bijkantoor of een agentschap, maar enkel bestaat uit een bureau, beheerd door eigen personeel van de onderneming of door een zelfstandig persoon die echter gemachtigd is duurzaam voor die onderneming op te treden zoals een agentschap zou doen;

- c) „vestiging”: hoofdkantoor, agentschap of bijkantoor van een onderneming;
- d) „verbintenis”: een verbintenis die wordt geconcretiseerd in de vorm van een verzekering of verrichting als bedoeld in artikel 2;
- e) „lidstaat van herkomst”: de lidstaat waar het hoofdkantoor is gevestigd van de verzekeringsonderneming die de verbintenis aangaat;
- f) „lidstaat van het bijkantoor”: de lidstaat waar het bijkantoor is gevestigd dat de verbintenis aangaat;
- g) „lidstaat van de verbintenis”: de lidstaat waar de verzekeringsnemer zijn gewone verblijfplaats heeft of, indien de verzekeringsnemer een rechtspersoon is, de lidstaat waar zich de vestiging van deze rechtspersoon bevindt waarop de overeenkomst betrekking heeft;
- h) „lidstaat van dienstverrichting”: de lidstaat van de verbintenis wanneer de verbintenis wordt aangegaan door een in een andere lidstaat gevestigde verzekeringsonderneming of bijkantoor;
- i) „zeggenschap”: de band die bestaat tussen een moederonderneming en een dochteronderneming, zoals bepaald in artikel 1 van Richtlijn 83/349/EEG van de Raad ⁽²⁾, of een gelijkaardige band tussen een natuurlijke of rechtspersoon en een onderneming;

⁽¹⁾ PB L 374 van 31.12.1991, blz. 32.

⁽²⁾ Zevende Richtlijn 83/349/EEG (PB L 193 van 18.7.1983, blz. 1). Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

j) „gekwalificeerde deelneming”: het in een onderneming, rechtstreeks of middellijk, bezitten van ten minste 10 % van het kapitaal of van de stemrechten, dan wel elke andere mogelijkheid om invloed van betekenis uit te oefenen op de bedrijfsvoering van de onderneming waarin men een deelneming heeft.

Voor de toepassing van deze definitie in de artikelen 8 en 15, en voor de andere in artikel 15 genoemde deelnemingspercentages, worden de in artikel 7 van Richtlijn 88/627/EEG van de Raad ⁽¹⁾ bedoelde stemrechten in aanmerking genomen;

k) „moederonderneming”: een moederonderneming in de zin van de artikelen 1 en 2 van Richtlijn 83/349/EEG;

l) „dochteronderneming”: een dochteronderneming in de zin van de artikelen 1 en 2 van Richtlijn 83/349/EEG; elke dochteronderneming van een dochteronderneming wordt ook beschouwd als een dochteronderneming van de moederonderneming die aan het hoofd van deze ondernemingen staat;

m) „gereguleerde markt”:

— in het geval van een zich in een lidstaat bevindende markt, een gereguleerde markt zoals omschreven in artikel 1, punt 13, van Richtlijn 93/22/EEG, en

— in het geval van een zich in een derde land bevindende markt, een door de lidstaat van herkomst van de verzekeringsonderneming erkende financiële markt die aan vergelijkbare vereisten beantwoordt. De financiële instrumenten die op die markt worden verhandeld, moeten van een kwaliteit zijn die vergelijkbaar is met die van de instrumenten welke op de gereguleerde markt(en) van de betrokken lidstaat worden verhandeld;

n) „bevoegde autoriteiten”: de nationale autoriteiten die krachtens wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen toezicht uitoefenen op de verzekeringsondernemingen;

o) „congruentie”: het feit dat opeisbare verplichtingen in een muntsoort staan tegenover activa die in dezelfde muntsoort uitgedrukt of realiseerbaar zijn;

p) „lokalisatie van de activa”: aanwezigheid van roerende of onroerende activa binnen een lidstaat zonder dat de roerende activa gedeponereerd behoeven te zijn en zonder dat ten aanzien van onroerende activa beperkende maatregelen zoals vermelding in de openbare registers van toepassing behoeven te zijn; de activa, bestaande uit schuldvorderingen, worden geacht zich te bevinden in de lidstaat waar zij realiseerbaar zijn;

q) „risicodragend kapitaal”: het bedrag dat gelijk is aan het overlijdenskapitaal verminderd met de wiskundige voorziening van het hoofdrisico;

r) „nauwe banden”: een situatie waarbij twee of meer natuurlijke of rechtspersonen verbonden zijn door:

i) een „deelneming”, dit wil zeggen het rechtstreeks of door middel van een zeggenschapsband in bezit hebben van ten minste 20 % van de stemrechten of het kapitaal van een onderneming, of

ii) een „zeggenschapsband”; elke dochteronderneming van een dochteronderneming wordt eveneens beschouwd als een dochteronderneming van de moederonderneming die aan het hoofd van deze ondernemingen staat.

Als een nauwe band tussen twee of meer natuurlijke of rechtspersonen wordt tevens beschouwd een situatie waarin deze personen via een zeggenschapsband duurzaam verbonden zijn met een zelfde persoon.

2. Wanneer in deze richtlijn wordt verwezen naar de euro, moet vanaf 31 december van elk jaar, als tegenwaarde ervan in nationale valuta in aanmerking worden genomen die welke gold op de laatste dag van de voorgaande maand oktober waarop de tegenwaarden van de euro in alle valuta's van de Gemeenschap beschikbaar zijn.

Artikel 2

Toepassingsgebied

Deze richtlijn heeft betrekking op de toegang tot en de uitoefening van het directe verzekeringsbedrijf anders dan in loondienst door ondernemingen welke in een lidstaat zijn gevestigd of zich daar wensen te vestigen, met betrekking tot de hierna omschreven werkzaamheden:

1. De volgende verzekeringen voorzover zij uit een overeenkomst voortvloeien:

a) de levensverzekeringsbranche, dat wil zeggen de branche die onder andere de verzekering bij leven, de verzekering bij overlijden, de gemengde verzekering, de levensverzekering met contraverzekering, de verzekeringen in verband met huwelijk en geboorte omvat;

b) de lijfrenteverzekering;

c) de aanvullende verzekeringen welke door de levensverzekeringsondernemingen worden gesloten, namelijk inzonderheid de verzekering tegen lichamelijk letsel, met inbegrip van arbeidsongeschiktheid, de verzekering bij overlijden ten gevolge van een ongeval, de verzekering tegen invaliditeit ten gevolge van een ongeval of ziekte, voorzover deze verschillende verzekeringen een aanvulling vormen op een levensverzekering;

d) de in Ierland en het Verenigd Koninkrijk bestaande verzekering genaamd „permanent health insurance” (niet-opzeggbare ziekteverzekering van lange duur).

2. De volgende verrichtingen voorzover zij voortvloeien uit een overeenkomst en voorzover zij gecontroleerd worden door de bevoegde overheidsinstanties voor het toezicht op particuliere verzekeringen:

a) tontineverrichtingen waarbij deelgenootschappen worden gevormd waarin de deelgenoten zich aaneensluiten om gezamenlijk hun bijdragen te kapitaliseren en het aldus gevormde vermogen te verdelen tussen de overlevenden of tussen de rechthebbenden van de overledenen;

⁽¹⁾ Richtlijn 88/627/EEG (PB L 348 van 17.12.1988, blz. 62).

- b) kapitalisatieverrichtingen die zijn gebaseerd op een actuariële techniek, waarbij in ruil voor tevoren vastgestelde stortingen ineens of periodieke stortingen, verplichtingen worden aangegaan die voor wat betreft hun duur en hun bedrag bepaald zijn;
- c) het beheer van collectieve pensioenfondsen, dat wil zeggen verrichtingen waarbij de betrokken onderneming zich belast met het beheer van beleggingen en met name van de activa welke staan tegenover de voorzieningen van de organen die uitkeringen verstrekken bij overlijden, bij leven of bij beëindiging of vermindering van de werkzaamheid;
- d) verrichtingen als bedoeld onder c), wanneer deze vergezeld gaan van een verzekeringsgarantie die betrekking heeft hetzij op het behoud van het kapitaal, hetzij op de betaling van een minimuminterest;
- e) door verzekeringsmaatschappijen gedane verrichtingen zoals die welke zijn bedoeld in boek IV, titel 4, hoofdstuk 1, van de Franse „Code des assurances”.
3. De in de wetgeving op de sociale verzekering omschreven of bedoelde verrichtingen in verband met de duur van het leven van de mens, voorzover deze in overeenstemming met de wetgeving van een lidstaat door verzekeringsondernemingen voor eigen risico worden verricht of beheerd.
- Artikel 3*
- Uitgesloten werkzaamheden en instellingen**
- Deze richtlijn heeft geen betrekking op:
1. de branches welke zijn omschreven in de bijlage bij Richtlijn 73/239/EEG, behoudens de toepassing van artikel 2, punt 1, onder c);
 2. de verrichtingen van instellingen op het gebied van verzorging en bijstand, waarvan de prestaties verschillen naar gelang van de beschikbare middelen, en in het kader waarvan de bijdragen van de leden forfaitair worden vastgesteld;
 3. de verrichtingen van andere instellingen dan de in artikel 2 bedoelde ondernemingen die ten doel hebben aan al dan niet in loondienst werkzame personen, die in het kader van een onderneming of van een groep van ondernemingen of van een beroep of meerdere beroepen omvattende sector zijn gegroepeerd, uitkeringen te verstrekken bij overlijden, bij leven of bij beëindiging of vermindering van de werkzaamheid, ongeacht of de uit deze verrichtingen voortvloeiende verbintenissen al dan niet volledig en voortdurend door wiskundige voorzieningen zijn gedekt;
 4. verzekeringen die vallen binnen een wettelijke regeling van sociale zekerheid, onder voorbehoud van de toepassing van artikel 2, punt 3;
 5. instellingen die uitsluitend uitkeringen bij overlijden waarborgen, wanneer het bedrag van deze uitkeringen niet groter is dan het gemiddelde bedrag van de begrafeniskosten voor een sterfgeval of wanneer deze uitkeringen in natura geschieden;
 6. onderlinge waarborgmaatschappijen en onderlinge verzekeringsmaatschappijen waarvan:
 - de statuten de mogelijkheid bieden hetzij over te gaan tot het heffen van suppletiebijdragen, hetzij tot vermindering van de uitkeringen, hetzij een beroep te doen op de medewerking van derden die tot dat doel een verbintenis hebben aangegaan, en tevens
 - het jaarlijkse bedrag van de bijdragen, ontvangen uit hoofde van de door deze richtlijn bestreken werkzaamheden, niet meer dan 500 000 EUR belooft gedurende drie achtereenvolgende jaren. Indien dit bedrag gedurende drie achtereenvolgende jaren wordt overschreden, is deze richtlijn van toepassing vanaf het vierde jaar;
 7. het „Versorgungsverband deutscher Wirtschaftsorganisationen” in Duitsland en de „Caisse d'Epargne de l'État” in Luxemburg, behoudens in geval van statutenwijziging ten aanzien van de bevoegdheid;
 8. pensioenactiviteiten van pensioenverzekeraars als voorgeschreven in de wet op de pensioenen voor werknemers (TEL) en aanverwante Finse wettelijke regelingen op voorwaarde dat:
 - a) pensioenverzekeraars die reeds ingevolge de Finse wet verplicht zijn verschillende stelsels voor boekhouding en beheer van hun pensioenactiviteiten aan te houden, bovendien met ingang van de datum van toetreding voor het uitvoeren van deze activiteiten verschillende rechtspersonen in het leven zullen roepen;
 - b) de Finse autoriteiten zonder enig onderscheid alle ondernemen en ondernemingen van de lidstaten zullen toestaan alle in artikel 2 genoemde activiteiten die met deze uitzondering in verband staan, uit te voeren, overeenkomstig de Finse wetgeving, zowel door middel van:
 - eigendom van of deelneming in een bestaande verzekeringsonderneming of groep verzekeraars;
 - oprichting van of deelneming in nieuwe verzekeringsondernemingen of groepen van verzekeraars, waaronder pensioenverzekeraars;
 - c) de Finse autoriteiten leggen binnen drie maanden na de datum van toetreding een rapport ter goedkeuring aan de Commissie voor, waarin wordt aangegeven welke maatregelen zijn genomen om TEL-activiteiten te scheiden van normale verzekeringsactiviteiten van Finse verzekeringsondernemingen teneinde te voldoen aan alle vereisten van deze richtlijn.
- TITEL II
- TOEGANG TOT HET LEVENSVZERKERINGSBEDRIJF**
- Artikel 4*
- Het vergunningbeginsel**
- De toegang tot de in deze richtlijn bedoelde werkzaamheden wordt afhankelijk gesteld van het verkrijgen van een vergunning.

Deze vergunning moet bij de autoriteiten van de lidstaat van herkomst worden aangevraagd door:

- a) de onderneming die haar hoofdkantoor op het grondgebied van deze lidstaat vestigt;
- b) de onderneming die, na de in de eerste alinea bedoelde vergunning te hebben verkregen, haar werkzaamheden tot een gehele branche of tot andere branches uitbreidt.

Artikel 5

Reikwijdte van de vergunning

1. De vergunning geldt voor de gehele Gemeenschap. Zij stelt de verzekeringsonderneming in staat aldaar werkzaamheden uit te oefenen, hetzij in het kader van het recht van vestiging, hetzij in het kader van het vrij verrichten van diensten.

2. De vergunning wordt verleend per branche als omschreven in Bijlage I. Zij heeft betrekking op de gehele branche, behalve indien de aanvrager slechts een gedeelte van de tot deze branche behorende risico's wenst te dekken.

De bevoegde autoriteiten kunnen een vergunning die voor een branche is aangevraagd, beperken tot de werkzaamheden van het in artikel 7 genoemde programma van werkzaamheden.

Het staat de lidstaten vrij een vergunning voor meerdere branches te verlenen, voorzover de nationale wetgeving de gelijktijdige uitoefening van deze branches toestaat.

Artikel 6

Voorwaarden tot verkrijging van een vergunning

1. De lidstaat van herkomst stelt de eis dat de verzekeringsondernemingen die een vergunning aanvragen:

a) één van de volgende rechtsvormen aannemen:

- ten aanzien van het Koninkrijk België: naamloze vennootschap/„société anonyme”, commanditaire vennootschap op aandelen/„société en commandite par actions”, onderlinge verzekeringsvereniging/„association d'assurance mutuelle”, coöperatieve vennootschap/„société coopérative”;
- ten aanzien van het Koninkrijk Denemarken: „aktieselskaber”, „gensidige selskaber”, „pensionskasser omfattet af lov om forsikringsvirksomhed (tværgående pensionskasser)”;
- ten aanzien van de Bondsrepubliek Duitsland: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”, „öffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen”;
- ten aanzien van de Franse Republiek: „société anonyme”, „société d'assurance mutuelle”, „institution de prévoyance” overeenkomstig de „Code de la sécurité sociale”, „institution de prévoyance” overeenkomstig de „Code rural”, alsmede de „mutuelles” overeenkomstig de „Code de la mutualité”;

- ten aanzien van Ierland: „incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts”, „societies registered under the Friendly Societies Acts”;
- ten aanzien van de Italiaanse Republiek: „società per azioni”, „società cooperativa”, „mutua di assicurazione”;
- ten aanzien van het Groothertogdom Luxemburg: „société anonyme”, „société en commandite par actions”, „association d'assurances mutuelles”, „société coopérative”;
- ten aanzien van het Koninkrijk der Nederlanden: naamloze vennootschap, onderlinge waarborgmaatschappij;
- ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk: „incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited”, „societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts”, „societies registered or incorporated under the Friendly Societies Acts”, „the association of underwriters known as Lloyd's”;
- ten aanzien van de Helleense Republiek: „ανώνυμη εταιρία”;
- ten aanzien van het Koninkrijk Spanje: „sociedad anónima”, „sociedad mutua”, „sociedad cooperativa”;
- ten aanzien van de Portugese Republiek: „sociedade anónima”, „mútua de seguros”;
- ten aanzien van de Republiek Oostenrijk: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”;
- ten aanzien van de Republiek Finland: „keskinäinen vakuutusyhtiö”/„ömsesidigt försäkringsbolag”, „vakuutusosakeyhtiö”/„försäkringsaktiebolag”, „vakuutusyhdistys”/„försäkringsförening”;
- ten aanzien van het Koninkrijk Zweden: „försäkringsaktiebolag”, „ömsesidigt försäkringsbolag”, „understödsföreningar”.

De verzekeringsonderneming kan eveneens de vorm aannemen van een Europese vennootschap zodra deze bestaat.

De lidstaten kunnen voorts in voorkomend geval ondernemingen oprichten die een publiekrechtelijke vorm hebben, mits deze instellingen beogen het verzekeringsbedrijf uit te oefenen onder voorwaarden die gelijkwaardig zijn aan de voorwaarden die voor privaatrechtelijke ondernemingen gelden;

- b) hun doel beperken tot de in deze richtlijn bedoelde werkzaamheden en tot de verrichtingen die daaruit rechtstreeks voortvloeien, met uitsluiting van elke andere handelsactiviteit;
- c) een programma van werkzaamheden overeenkomstig artikel 7 overleggen;
- d) het in artikel 29, lid 2, bedoelde minimumgarantiefonds bezitten;
- e) daadwerkelijk worden bestuurd door personen van goede reputatie met voldoende beroepskwalificaties of ervaring.

Wanneer er nauwe banden bestaan tussen de verzekeringsonderneming en andere natuurlijke of rechtspersonen, verlenen de bevoegde autoriteiten bovendien slechts vergunning indien deze banden de juiste uitoefening van hun toezichhoudende taken niet belemmeren.

De bevoegde autoriteiten weigeren ook de vergunning indien de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van een derde land die van toepassing zijn op één of meer natuurlijke of rechtspersonen met wie de onderneming nauwe banden heeft, of moeilijkheden in verband met de toepassing van die bepalingen, een belemmering vormen voor de juiste uitoefening van hun toezichhoudende taken.

De bevoegde autoriteiten verlangen van verzekeringsondernemingen dat zij hun de informatie verstrekken die zij nodig hebben om zich ervan te kunnen vergewissen dat doorlopend aan de in dit lid gestelde voorwaarden wordt voldaan.

2. De lidstaten eisen dat het hoofdbestuur van een verzekeringsonderneming zich bevindt in de lidstaat waar de statutaire zetel is gevestigd.

3. De verzekeringsonderneming die de vergunning aanvraagt voor de uitbreiding van haar werkzaamheden tot andere branches of voor de uitbreiding van een vergunning die slechts een deel van de in een branche ondergebrachte risico's bestrijkt, moet een programma van werkzaamheden overeenkomstig artikel 7 overleggen.

Bovendien moet zij aantonen dat zij over de in artikel 28 bedoelde solvabiliteitsmarge beschikt en het in artikel 29, leden 1 en 2, bedoelde garantiefonds bezit.

4. De lidstaten stellen geen bepalingen vast waarin de voorafgaande goedkeuring of de systematische mededeling wordt geëist van de algemene en bijzondere voorwaarden van de verzekeringspolissen, de tarieven, de met name voor de berekening van de tarieven en de technische voorzieningen gehanteerde technische grondslagen en de formulieren en andere documenten waarvan de verzekeringsonderneming gebruik wil maken in haar betrekkingen met de verzekeringnemers.

Niettegenstaande de eerste alinea, en uitsluitend voor het toezicht op de naleving van de nationale bepalingen betreffende de actuariële beginselen, mag de lidstaat van herkomst een systematische mededeling van de voor de berekening van de tarieven en de technische voorzieningen gehanteerde technische grondslagen eisen, zonder dat dit vereiste voor de verzekeringsonderneming een voorwaarde vooraf voor de uitoefening van haar werkzaamheden mag vormen.

Deze richtlijn belet niet dat de lidstaten wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen handhaven of invoeren die voorzien in de goedkeuring van de statuten en in het mededelen van elk document dat voor de normale uitoefening van het toezicht vereist is.

Uiterlijk op 1 juli 1999 legt de Commissie aan de Raad een verslag voor over de toepassing van dit lid.

5. De bepalingen van de leden 1 tot en met 4 mogen er niet toe strekken dat bij de behandeling van de aanvraag van een vergunning de economische behoeften van de markt in aanmerking worden genomen.

Artikel 7

Programma van werkzaamheden

Het in artikel 6, lid 1, onder c), en lid 3, genoemde programma van werkzaamheden moet gegevens of bewijsstukken bevatten betreffende:

- a) de aard van de verbintenissen die de verzekeringsonderneming voornemens is aan te gaan;
- b) de leidende beginselen op het gebied van de herverzekering;
- c) de bestanddelen die het minimumgarantiefonds vormen;
- d) de te verwachten inrichtingskosten van de administratieve diensten en van het productienet, en de financiële middelen ter dekking daarvan;

en voor de eerste drie boekjaren voorts:

- e) een gedetailleerde prognose van de vermoedelijke ontvangsten en uitgaven, zowel wat de directe verzekering en de geaccepteerde herverzekeringen als de overdrachten uit hoofde van herverzekering betreft;
- f) de te verwachten kaspositie;
- g) een raming betreffende de financiële middelen ter dekking van de verbintenissen en van de solvabiliteitsmarge.

Artikel 8

Aandeelhouders en vennoten met een gekwalificeerde deelneming

De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst verlenen een onderneming geen vergunning die toegang tot het verzekeringsbedrijf geeft, voordat zij in kennis zijn gesteld van de identiteit van haar directe of middellijke aandeelhouders of vennoten, natuurlijke of rechtspersonen, die een gekwalificeerde deelneming bezitten, alsmede van het bedrag van die deelneming.

Deze autoriteiten verlenen geen vergunning indien zij, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de verzekeringsonderneming te garanderen, niet overtuigd zijn van de geschiktheid van de aandeelhouders of vennoten.

Artikel 9

Vergunningafwijzing

Een besluit tot afwijzing moet nauwkeurig met redenen zijn omkleed en aan de betrokken onderneming officieel ter kennis worden gebracht.

Elke lidstaat voorziet in de mogelijkheid van beroep bij een rechterlijke instantie tegen een besluit tot afwijzing.

In een zelfde mogelijkheid van beroep wordt voorzien voor het geval dat de bevoegde autoriteiten zich niet zouden hebben uitgesproken omtrent de aanvraag van een vergunning binnen zes maanden na de datum van ontvangst van dit verzoek.

TITEL III

UITOEFENINGSVOORWAARDEN VOOR HET VERZEKERINGSBEDRIJF

Hoofdstuk 1

Beginselen en werkwijzen van financieel toezicht

Artikel 10

Bevoegde autoriteiten en doel van toezicht

1. Het financiële toezicht op een verzekeringsonderneming, met inbegrip van het toezicht op de werkzaamheden die zij door bijkantoren en in het kader van dienstverrichting uitoefent, behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de lidstaat van herkomst. Indien de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van de verbintenis redenen hebben om aan te nemen dat de werkzaamheden van een verzekeringsonderneming haar financiële soliditeit kunnen aantasten, stellen zij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van deze onderneming daarvan in kennis. De autoriteiten van de lidstaat van herkomst gaan na of de onderneming de in deze richtlijn neergelegde prudentiële beginselen in acht neemt.

2. Het financiële toezicht omvat met name het controleren, met betrekking tot het geheel van de werkzaamheden van de verzekeringsonderneming, van de solvabiliteit van de verzekeringsonderneming, alsmede van de vorming van technische voorzieningen, met inbegrip van de wiskundige voorzieningen en de tegenover deze voorzieningen staande activa, zulks overeenkomstig de in de lidstaat van herkomst geldende voorschriften of gebruiken, op grond van de communautaire bepalingen ter zake.

3. De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst eisen dat er in elke verzekeringsonderneming een goede administratieve en boekhoudkundige organisatie en adequate interne controleprocedures bestaan.

Artikel 11

Toezicht op in een andere lidstaat gevestigde bijkantoren

De lidstaat van het bijkantoor bepaalt dat, wanneer een verzekeringsonderneming waaraan in een andere lidstaat vergunning is verleend, haar werkzaamheden uitoefent door middel van een bijkantoor, de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst, na de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van het bijkantoor daarvan vooraf in kennis te hebben gesteld, zelf en/of door personen die zij daartoe machtigen, ter plaatse de gegevens kunnen verifiëren die voor het financiële toezicht op de verzekeringsonderneming noodzakelijk zijn. De autoriteiten van de lidstaat van het bijkantoor mogen aan deze verificatie deelnemen.

Artikel 12

Verbod op verplichte overdracht van een deel van de afgesloten verzekeringen

De lidstaten mogen aan verzekeringsondernemingen niet de verplichting opleggen aan één of meer door de nationale wetgeving aangewezen lichamen een deel van de door hen afgesloten verzekeringen die betrekking hebben op de in artikel 2 genoemde werkzaamheden over te dragen.

Artikel 13

Verslaggeving, prudentiële en statistische informatie; bevoegdheid tot toezicht

1. Elke lidstaat legt de verzekeringsondernemingen die hun hoofdkantoor op zijn grondgebied hebben, de verplichting op jaarlijks ten aanzien van al hun verrichtingen verslag uit te brengen over de situatie waarin zij verkeren en over hun solvabiliteit.

2. De lidstaten eisen van de verzekeringsondernemingen die hun hoofdkantoor op hun grondgebied hebben, de periodieke overlegging van de voor het uitoefenen van het toezicht vereiste bescheiden en van de statistische documenten. De bevoegde autoriteiten verstrekken elkaar de bescheiden en inlichtingen welke dienstig zijn voor het uitoefenen van het toezicht.

3. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen opdat de bevoegde autoriteiten over de bevoegdheden en middelen beschikken die noodzakelijk zijn om toezicht uit te oefenen op de werkzaamheden van de verzekeringsondernemingen die hun hoofdkantoor op zijn grondgebied hebben, met inbegrip van de werkzaamheden die buiten dit grondgebied worden verricht, overeenkomstig de richtlijnen van de Raad betreffende deze werkzaamheden en met het oog op de toepassing ervan.

Deze bevoegdheden en middelen moeten aan de bevoegde autoriteiten met name de mogelijkheid verschaffen om:

- a) grondige informatie te verkrijgen over de situatie en alle werkzaamheden van de verzekeringsonderneming, met name:
 - door het inwinnen van inlichtingen of het opvragen van documenten betreffende de verzekeringsactiviteiten,
 - door het verrichten van controles ter plaatse in de bedrijfsruimten van de verzekeringsonderneming;
- b) jens de verzekeringsonderneming, haar aansprakelijke bestuurders of degenen die zeggenschap over haar hebben, alle afdoende en noodzakelijke maatregelen te treffen om te bewerkstelligen dat de werkzaamheden van de verzekeringsonderneming blijven stroken met de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen welke de verzekeringsonderneming in de onderscheiden lidstaten in acht moet nemen, inzonderheid met het programma van werkzaamheden, voorzover dit laatste verplicht blijft, alsook om misstanden te vermijden of te beëindigen die de belangen der verzekerden zouden schaden;
- c) te bewerkstelligen dat deze maatregelen worden toegepast, zo nodig door de tenuitvoerlegging ervan te gelasten, in voorkomend geval door een beroep te doen op de gerechtelijke instanties.

De lidstaten kunnen de bevoegde autoriteiten ook de mogelijkheid bieden alle inlichtingen te verkrijgen betreffende de overeenkomsten die in het bezit zijn van tussenpersonen.

Artikel 14

Portefeuilleoverdracht

1. Elke lidstaat verleent, onder de in het nationale recht vastgestelde voorwaarden, de verzekeringsondernemingen waarvan het hoofdkantoor op zijn grondgebied is gevestigd, toestemming om hun portefeuille, ongeacht of deze uit in het kader van vestiging dan wel in het kader van vrije dienstverrichting gesloten overeenkomsten bestaat, geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een in de Gemeenschap gevestigde overnemende verzekeringsonderneming, indien de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de overnemende verzekeringsonderneming verklaren dat deze onderneming, mede gelet op de overdracht, de vereiste solvabiliteitsmarge bezit.

2. Wanneer een bijkantoor voornemens is zijn portefeuille, ongeacht of deze uit in het kader van vestiging dan wel in het kader van vrije dienstverrichting gesloten overeenkomsten bestaat, geheel of gedeeltelijk over te dragen, moet de lidstaat van het bijkantoor worden geraadpleegd.

3. In de gevallen bedoeld in de leden 1 en 2 verlenen de autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de overdragende verzekeringsonderneming toestemming voor de overdracht, nadat zij de instemming hebben verkregen van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van de verbintenis.

4. De bevoegde autoriteiten van de geraadpleegde lidstaten delen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de overdragende verzekeringsonderneming binnen drie maanden na ontvangst van het daartoe strekkende verzoek hun advies of instemming mede; indien de geraadpleegde autoriteiten niet binnen deze termijn hebben gereageerd, wordt zulks gelijkgesteld met een gunstig advies of met een stilzwijgende instemming.

5. De overeenkomstig dit artikel toegestane overdracht wordt in de lidstaat van de verbintenis bekendgemaakt onder de in het nationale recht vastgestelde voorwaarden. Deze overdracht kan van rechtswege worden tegengeworpen aan de verzekeringnemers, aan de verzekerden en aan iedereen die uit de overgedragen overeenkomsten voortvloeiende rechten of verplichtingen heeft.

Deze bepaling doet geen afbreuk aan het recht van de lidstaten om de verzekeringnemers de mogelijkheid te bieden de overeenkomst binnen een bepaalde termijn na de overdracht op te zeggen.

Artikel 15

Gekwalificeerde deelneming

1. De lidstaten bepalen dat iedere natuurlijke of rechtspersoon die het voornemen heeft om rechtstreeks of middellijk een gekwalificeerde deelneming in een verzekeringsonder-

neming te verwerven, de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst daarvan vooraf in kennis moet stellen onder vermelding van het bedrag van die deelneming. Tot kennisgeving aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst is eveneens gehouden iedere natuurlijke of rechtspersoon die het voornemen heeft de omvang van zijn gekwalificeerde deelneming zodanig te vergroten dat het percentage van de door hem gehouden stemrechten of aandelen 20, 33 of 50 bereikt of overschrijdt of dat de verzekeringsonderneming zijn dochteronderneming wordt.

De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst beschikken over een termijn van ten hoogste drie maanden, te rekenen vanaf de datum van de in de eerste alinea bedoelde kennisgeving, om zich tegen het voornemen te verzetten, indien zij, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de verzekeringsonderneming te garanderen, niet overtuigd zijn van de geschiktheid van de in de eerste alinea bedoelde persoon. Indien er geen bezwaar is, kunnen de autoriteiten een maximumtermijn vaststellen voor de uitoefening van het bedoelde voornemen.

2. De lidstaten bepalen dat iedere natuurlijke of rechtspersoon die het voornemen heeft zijn rechtstreekse of middellijke gekwalificeerde deelneming in een verzekeringsonderneming af te stoten, de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst daarvan vooraf in kennis moet stellen onder vermelding van het bedrag van de betrokken deelneming. Tot kennisgeving aan de bevoegde autoriteiten is eveneens gehouden iedere natuurlijke of rechtspersoon die het voornemen heeft de omvang van zijn gekwalificeerde deelneming zodanig te verkleinen dat het percentage van de door hem gehouden stemrechten of aandelen onder 20, 33 of 50 daalt of de onderneming ophoudt zijn dochteronderneming te zijn.

3. Zodra zij daarvan kennis hebben, stellen de verzekeringsondernemingen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst in kennis van de verwervingen of afstotingen van deelnemingen in hun kapitaal waardoor stijging boven of daling onder één van de drempels als bedoeld in de leden 1 en 2 optreedt.

Tevens stellen zij de bevoegde autoriteiten tenminste eens per jaar in kennis van de identiteit van de aandeelhouders of vennoten die gekwalificeerde deelnemingen bezitten, alsmede van de omvang van de deelnemingen zoals deze met name blijken uit de gegevens die worden vastgelegd bij de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders of vennoten, of uit informatie die is ontvangen uit hoofde van de verplichtingen van ter beurze genoteerde vennootschappen.

4. De lidstaten bepalen dat, indien de door de in lid 1 bedoelde personen uitgeoefende invloed een prudente en gezonde bedrijfsvoering van de verzekeringsonderneming zou kunnen belemmeren, de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst de passende maatregelen treffen om aan deze toestand een einde te maken. Deze maatregelen kunnen met name omvatten bindende aanwijzingen, sancties tegen bestuurders en schorsing van de uitoefening van de stemrechten die verbonden zijn aan de aandelen welke door de betrokken aandeelhouders of vennoten worden gehouden.

Soortgelijke maatregelen zijn van toepassing op natuurlijke of rechtspersonen die de in lid 1 bedoelde verplichting inzake voorafgaande kennisgeving niet naleven. Wanneer een deelneming wordt verworven ondanks het bezwaar van de bevoegde autoriteiten, bepalen de lidstaten, onverminderd andere te treffen sancties, dat de uitoefening van de betrokken stemrechten wordt geschorst of dat de uitgebrachte stemmen nietig zijn of nietig verklaard kunnen worden.

Artikel 16

Beroepsgeheim

1. De lidstaten bepalen dat alle personen die werkzaam zijn of zijn geweest voor de bevoegde autoriteiten, alsmede accountants of deskundigen die in opdracht van de bevoegde autoriteiten handelen, aan het beroepsgeheim gebonden zijn. Dit houdt in dat de vertrouwelijke gegevens waarvan zij beroepshalve kennis krijgen, aan geen enkele persoon of autoriteit bekend mogen worden gemaakt, behalve in een samengevatte of geaggregeerde vorm, zodat individuele verzekeringsondernemingen niet kunnen worden geïdentificeerd, zulks onverminderd de gevallen die onder het strafrecht vallen.

Indien een verzekeringsonderneming failliet is verklaard of op grond van een rechterlijke beslissing in liquidatie verkeert, mogen evenwel vertrouwelijke gegevens die geen betrekking hebben op derden welke betrokken zijn bij pogingen om de onderneming te redden, in het kader van civiele of handelsrechtelijke procedures openbaar worden gemaakt.

2. Lid 1 belet niet dat tussen de bevoegde autoriteiten van de verschillende lidstaten uitwisseling van gegevens plaatsvindt als bedoeld in de richtlijnen die van toepassing zijn op verzekeringsondernemingen. Deze gegevens vallen onder het in lid 1 bedoelde beroepsgeheim.

3. De lidstaten kunnen met de bevoegde autoriteiten van derde landen alleen dan samenwerkingsovereenkomsten voor de uitwisseling van gegevens sluiten, als met betrekking tot de medegedeelde gegevens tenminste gelijkwaardige waarborgen inzake het beroepsgeheim gelden als de in dit artikel bedoelde.

4. De bevoegde autoriteiten die overeenkomstig lid 1 of lid 2 vertrouwelijke gegevens ontvangen, mogen deze slechts gebruiken voor de uitoefening van hun taken:

- voor het onderzoek van de voorwaarden voor de toegang tot het verzekeringsbedrijf en voor het vergemakkelijken van de controle op de voorwaarden waaronder de werkzaamheden worden uitgeoefend, in het bijzonder ten aanzien van het toezicht op de technische voorzieningen, de solvabiliteitsmarge, de administratieve en boekhoudkundige organisatie en de interne controle, of
- voor het opleggen van sancties, of
- in het kader van een administratief beroep tegen een besluit van de bevoegde autoriteiten, of

— in rechtszaken die aanhangig zijn gemaakt overeenkomstig artikel 68 of bijzondere bepalingen van deze richtlijn en van andere richtlijnen betreffende verzekeringsondernemingen.

5. De leden 1 en 4 staan niet in de weg aan de uitwisseling van gegevens binnen een zelfde lidstaat, wanneer er verscheidene bevoegde autoriteiten zijn, of, tussen lidstaten, tussen de bevoegde autoriteiten en:

- de autoriteiten aan wie van overheidswege het toezicht op de kredietinstellingen en de andere financiële instellingen is opgedragen, alsmede de autoriteiten die belast zijn met het toezicht op de financiële markten,
- de instanties die betrokken zijn bij de liquidatie en het faillissement van verzekeringsondernemingen en andere soortgelijke procedures, en
- de met de wettelijke controle van de jaarrekening van verzekeringsondernemingen en andere financiële instellingen belaste personen,

voor de vervulling van hun toezichthoudende taak, en vormen evenmin een belemmering voor de mededeling aan de instanties die belast zijn met de (gedwongen) liquidatie of het beheer van een garantiefonds, van de gegevens die nodig zijn voor de vervulling van hun taak. De door deze autoriteiten, instanties en personen ontvangen gegevens vallen onder het in lid 1 bedoelde beroepsgeheim.

6. Onverminderd de leden 1 tot en met 4 kunnen de lidstaten toestaan dat uitwisseling van informatie plaatsvindt tussen de bevoegde autoriteiten en:

- de autoriteiten die belast zijn met het toezicht op de instanties die betrokken zijn bij de liquidatie en het faillissement van financiële ondernemingen en andere soortgelijke procedures, of
- de autoriteiten die belast zijn met het toezicht op personen die belast zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening van verzekeringsondernemingen, kredietinstellingen, beleggingsondernemingen en andere financiële instellingen, of
- de van de verzekeringsondernemingen onafhankelijke actuarissen die krachtens de wet een controlefunctie ten aanzien van deze ondernemingen uitoefenen, en de organen die met het toezicht op deze actuarissen belast zijn.

De lidstaten die van de in de eerste alinea vervatte mogelijkheid gebruik maken, eisen dat minimaal aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de informatie is bestemd voor de uitoefening van de in de eerste alinea bedoelde toezichthoudende taken of controlefuncties;
- de in dit verband ontvangen informatie valt onder het in lid 1 bedoelde beroepsgeheim;

— gegevens die afkomstig zijn van een andere lidstaat, mogen alleen worden doorgegeven met de uitdrukkelijke instemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben meegedeeld en in voorkomend geval alleen worden gebruikt voor de doeleinden waarmee deze autoriteiten ingestemd hebben.

De lidstaten delen de Commissie en de overige lidstaten de identiteit mede van de autoriteiten, personen of instanties die op grond van dit lid informatie mogen ontvangen.

7. Onverminderd de leden 1 tot en met 4 kunnen de lidstaten, ter versterking van de stabiliteit van het financieel stelsel alsmede de integriteit ervan, toestaan dat uitwisseling van informatie plaatsvindt tussen de bevoegde autoriteiten en de autoriteiten en instanties die wettelijk belast zijn met de opsporing en het onderzoek van inbreuken op het vennootschapsrecht.

De lidstaten die van de in de eerste alinea vervatte mogelijkheid gebruik maken, eisen dat minimaal aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de informatie is bestemd voor de uitoefening van de in de eerste alinea bedoelde taken;
- de in dit verband ontvangen informatie valt onder het in lid 1 bedoelde beroepsgeheim;
- gegevens die afkomstig zijn van een andere lidstaat, mogen alleen worden doorgegeven met de uitdrukkelijke instemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben meegedeeld en in voorkomend geval alleen worden gebruikt voor de doeleinden waarmee deze autoriteiten ingestemd hebben.

Indien de in de eerste alinea bedoelde autoriteiten of instanties in een lidstaat bij de uitoefening van hun opsporings- of onderzoekstaken een beroep doen op personen die op grond van hun specifieke deskundigheid met een opdracht worden belast en die geen openbaar ambt bekleden, kan de in de eerste alinea bedoelde mogelijkheid tot uitwisseling van informatie tot deze personen worden verruimd op de in de tweede alinea genoemde voorwaarden.

Voor de toepassing van het derde streepje van de tweede alinea delen de in de eerste alinea bedoelde autoriteiten of instanties aan de bevoegde autoriteiten die de informatie hebben meegedeeld, de identiteit en de precieze opdracht mede van de personen aan wie deze informatie zal worden doorgegeven.

De lidstaten delen de Commissie en de overige lidstaten de identiteit mede van de autoriteiten of instanties die op grond van dit lid informatie mogen ontvangen.

De Commissie stelt vóór 31 december 2000 een verslag op over de toepassing van dit lid.

8. De lidstaten kunnen de bevoegde autoriteiten toestaan om:

- aan de centrale banken en andere instanties met een soortgelijke taak in hun hoedanigheid van monetaire autoriteit,
- in voorkomend geval aan andere overheidsinstanties die belast zijn met het toezicht op de betalingssystemen,

voor de uitoefening van hun taak dienstige gegevens mede te delen en kunnen deze autoriteiten of instanties ook toestaan om aan de bevoegde autoriteiten de gegevens toe te zenden die deze nodig hebben ter uitvoering van lid 4. De in dit verband ontvangen gegevens vallen onder het in dit artikel bedoelde beroepsgeheim.

9. Voorts mogen de lidstaten, niettegenstaande de leden 1 en 4, op grond van wettelijke bepalingen de mededeling van bepaalde gegevens toestaan aan andere centrale overheidsdiensten die bevoegd zijn ter zake van de wetgeving inzake het toezicht op kredietinstellingen, financiële instellingen, beleggingsdiensten en verzekeringsondernemingen, alsmede aan de inspecteurs die in opdracht van deze overheidsdiensten optreden.

Deze gegevens mogen echter alleen worden verstrekt wanneer zulks ter wille van het prudentieel toezicht nodig blijkt.

De lidstaten bepalen evenwel dat de gegevens die op grond van de leden 2 en 5 zijn ontvangen, en die welke zijn verkregen naar aanleiding van de in artikel 11 bedoelde verificaties ter plaatse, in geen enkel geval op grond van dit lid mogen worden medegedeeld, tenzij met uitdrukkelijke instemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben verstrekt of van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat waar de verificatie ter plaatse is verricht.

Artikel 17

Accountantstaken

1. De lidstaten bepalen minimaal:

a) dat iedere persoon die is toegelaten in de zin van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad ⁽¹⁾, en die bij een verzekeringsonderneming de taken verricht zoals bedoeld in artikel 51 van Richtlijn 78/660/EEG van de Raad ⁽²⁾, artikel 37 van Richtlijn 83/349/EEG of artikel 31 van Richtlijn 85/611/EEG van de Raad ⁽³⁾, dan wel een andere wettelijke taak, de verplichting heeft aan de bevoegde autoriteiten snel melding te doen van elk feit of besluit met betrekking tot deze onderneming, waarvan hij bij de uitvoering van die taken kennis heeft gekregen en dat van dien aard is:

- dat het een inbreuk ten gronde inhoudt op de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen tot vaststelling van de voorwaarden voor vergunning of van specifieke voorschriften betreffende de uitoefening van de werkzaamheden van verzekeringsondernemingen, of

⁽¹⁾ PB L 126 van 12.5.1984, blz. 20.

⁽²⁾ PB L 222 van 14.8.1978, blz. 11. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/60/EG (PB L 162 van 26.6.1999, blz. 65).

⁽³⁾ PB L 375 van 31.12.1985, blz. 3. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/26/EG.

- dat het de bedrijfscontinuïteit van de verzekeringsonderneming aantast, of
 - dat het leidt tot weigering van de goedkeuring van de jaarrekening of tot het uiten van voorbehouden;
- b) dat dezelfde verplichting rust op deze persoon ten aanzien van feiten en besluiten waarvan hij kennis zou hebben gekregen bij de uitvoering van taken als beschreven onder a), bij een onderneming die uit een zeggenschapsband voortvloeiende nauwe banden heeft met de verzekeringsonderneming waar deze persoon de bovengenoemde taken uitvoert.

2. Melding te goeder trouw aan de bevoegde autoriteiten door de personen die zijn toegelaten in de zin van Richtlijn 84/253/EEG van in lid 1 bedoelde feiten of besluiten vormt geen inbreuk op ongeacht welke op grond van een contract of van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling opgelegde beperking inzake de openbaarmaking van informatie, en leidt voor de betrokken personen tot geen enkele vorm van aansprakelijkheid.

Artikel 18

Gelijktijdige uitoefening van het levens- en het schadeverzekeringsbedrijf

1. Onverminderd de leden 3 en 7 mag aan geen enkele onderneming tegelijkertijd op grond van deze richtlijn en op grond van Richtlijn 73/239/EEG vergunning worden verleend.
2. In afwijking van lid 1 mogen de lidstaten voorschrijven dat:
 - de ondernemingen waaraan op grond van deze richtlijn vergunning is verleend, tevens overeenkomstig artikel 6 van Richtlijn 73/239/EEG een vergunning kunnen krijgen voor de risico's bedoeld in de punten 1 en 2 van de Bijlage van die richtlijn;
 - de ondernemingen waaraan op grond van artikel 6 van Richtlijn 73/239/EEG, uitsluitend voor de risico's bedoeld in de punten 1 en 2 van de Bijlage van die richtlijn, vergunning is verleend, tevens een vergunning kunnen krijgen op grond van de onderhavige richtlijn.
3. Onder voorbehoud van lid 6 mogen de in lid 2 bedoelde ondernemingen en de ondernemingen die op:
 - 1 januari 1981, voor ondernemingen waaraan in Griekenland vergunning is verleend,
 - 1 januari 1986, voor ondernemingen waaraan in Spanje en Portugal vergunning is verleend,
 - 2 mei 1992, voor ondernemingen waaraan in Oostenrijk, Finland en Zweden vergunning is verleend,
 - 15 maart 1979, voor alle andere ondernemingen,

de beide werkzaamheden die door de onderhavige richtlijn en door Richtlijn 73/239/EEG worden bestreken, gelijktijdig uitoefenen, zulks blijven doen mits zij overeenkomstig artikel 19 van de onderhavige richtlijn voor elk van die werkzaamheden een gescheiden beheer voeren.

4. De lidstaten mogen voorschrijven dat de in lid 2 bedoelde ondernemingen voor hun gehele bedrijf de boekhoudkundige regels in acht dienen te nemen die voor de op grond van deze richtlijn toegelaten verzekeringsondernemingen gelden. Tevens mogen de lidstaten in afwachting van een latere coördinatie op dit gebied verlangen dat wat betreft de regels inzake liquidatie, ten aanzien van de werkzaamheden betreffende de risico's onder punten 1 en 2 van de Bijlage van Richtlijn 73/239/EEG, die uitgeoefend worden door de in lid 2 vermelde ondernemingen, ook de regels gelden die van toepassing zijn op het levensverzekeringsbedrijf.

5. Wanneer een onderneming die de in de Bijlage van Richtlijn 73/239/EEG bedoelde werkzaamheden uitoefent, financiële, commerciële of administratieve banden heeft met een verzekeringsonderneming die de in deze richtlijn bedoelde werkzaamheden uitoefent, zien de bevoegde autoriteiten van de lidstaten op wier grondgebied zich de hoofdkantoren van deze ondernemingen bevinden, erop toe dat de rekeningen van de betrokken ondernemingen niet worden vervalst ten gevolge van tussen deze ondernemingen gesloten overeenkomsten of door afspraken die de verdeling van de kosten en inkomsten kunnen beïnvloeden.

6. Elke lidstaat kan de verzekeringsondernemingen waarvan het hoofdkantoor op zijn grondgebied is gevestigd, ertoe verplichten binnen de door hem bepaalde termijn een einde te maken aan het gelijktijdig uitoefenen van de werkzaamheden die zij op de in lid 3 genoemde datums verrichtten.

7. De bepalingen van dit artikel worden aan de hand van een verslag van de Commissie aan de Raad, in het licht van de toekomstige harmonisatie van de liquidatievoorschriften, en in elk geval uiterlijk op 31 december 1999, opnieuw onderzocht.

Artikel 19

Scheiding van levens- en schadeverzekeringsbeheer

1. Het in artikel 18, lid 3, vermelde gescheiden beheer dient zodanig te zijn opgezet dat de in deze richtlijn bedoelde werkzaamheden en die welke worden beoogd in Richtlijn 73/239/EEG gescheiden zijn, opdat:
 - de belangen van onderscheidenlijk hen die uit hoofde van levensverzekering en hen die uit hoofde van schadeverzekering verzekerd zijn, niet worden geschaad, en met name opdat de winsten uit de levensverzekering aan degenen die een levensverzekering hebben gesloten ten goede komen alsof de verzekeringsonderneming uitsluitend de levensverzekering beoefent;
 - de minimum financiële verplichtingen, met name de solvabiliteitsmarges die voor een werkzaamheid zijn opgelegd hetzij krachtens deze richtlijn, hetzij krachtens Richtlijn 73/239/EEG, niet door de andere werkzaamheid worden gedragen.

Zodra aan de minimum financiële verplichtingen is voldaan overeenkomstig de voorwaarden van de eerste alinea, tweede streepje, en onder voorbehoud van kennisgeving ervan aan de bevoegde autoriteit, mag de onderneming echter de nog beschikbare expliciete bestanddelen van de solvabiliteitsmarge voor deze of gene werkzaamheid gebruiken.

De bevoegde autoriteiten zien er via analyse van de resultaten van de twee werkzaamheden op toe dat het bepaalde in dit lid wordt nageleefd.

2. a) De boekingen moeten zodanig worden gedaan dat de bronnen van de resultaten van elk der twee werkzaamheden „levensverzekering” en „schadeverzekering” tot uiting komen. Te dien einde worden alle inkomsten (met name premies, uitbetalingen van herverzekeraars, inkomsten uit investeringen) en uitgaven (met name verzekeringsuitkeringen, stortingen in de technische voorzieningen, herverzekeringpremie's, huishoudelijke uitgaven voor de verzekeringsverrichtingen) op basis van hun oorsprong onderverdeeld. De bestanddelen welke beide werkzaamheden gemeen hebben worden geboekt volgens een verdeelsleutel die door de bevoegde autoriteiten moet zijn aanvaard.

b) De verzekeringsondernemingen moeten aan de hand van de boekingen een document opstellen waarin afzonderlijk is aangegeven welke bestanddelen behoren tot elk der solvabiliteitsmarges overeenkomstig artikel 27 van deze richtlijn en artikel 16, lid 1, van Richtlijn 73/239/EEG.

3. Wanneer één van de solvabiliteitsmarges ontoereikend is, passen de bevoegde autoriteiten op de werkzaamheid in kwestie de maatregelen van de desbetreffende richtlijn toe, ongeacht de resultaten van de andere werkzaamheid. In afwijking van lid 1, eerste alinea, tweede streepje, kunnen deze maatregelen vergunning tot een overdracht van de ene werkzaamheid naar de andere inhouden.

Hoofdstuk 2

Regels betreffende technische voorzieningen

Artikel 20

Vorming van technische voorzieningen

1. De lidstaat van herkomst verplicht elke verzekeringsonderneming toereikende technische voorzieningen, wiskundige voorzieningen daaronder begrepen, te vormen met betrekking tot het geheel van haar werkzaamheden.

De omvang van deze voorzieningen wordt bepaald aan de hand van de volgende beginselen:

A. i) De technische voorzieningen betreffende de levensverzekering moeten worden berekend aan de hand van een voldoende voorzichtig prospectieve actuariële methode, rekening houdend met alle toekomstige verplichtingen volgens de voor iedere lopende verzekeringsovereenkomst gestelde voorwaarden, met inbegrip van:

— alle gegarandeerde uitkeringen, met inbegrip van gegarandeerde afkoopwaarden,

— de winstdelingen waarop de verzekerden reeds collectief dan wel individueel recht hebben, ongeacht of die winstdelingen verkregen, bestemd of toegekend zijn,

— alle keuzemogelijkheden waarover de verzekerde volgens de voorwaarden van de overeenkomst beschikt,

— de bedrijfskosten, met inbegrip van provisies,

daarbij rekening houdend met de in de toekomst te ontvangen premies.

ii) Er mag gebruik worden gemaakt van een retrospectieve methode indien kan worden aangetoond dat de op grond van deze methode berekende technische voorzieningen niet lager zijn dan die welke het resultaat zouden zijn van een voldoende voorzichtig prospectieve methode, of indien het gebruik van een prospectieve methode voor het betrokken type van overeenkomst niet mogelijk is.

iii) Een voorzichtig berekening betekent niet dat de waardering plaatsvindt op basis van de meest waarschijnlijke geachte hypothesen, doch dat een redelijke marge in acht wordt genomen voor negatieve afwijkingen in de verschillende betrokken factoren.

iv) De methode voor de waardering van de technische voorzieningen dient niet enkel op zich voorzichtig te zijn, maar dient dat ook te zijn wanneer rekening wordt gehouden met de methode voor de waardering van de tegenover deze voorzieningen staande activa.

v) De technische voorzieningen moeten voor elke overeenkomst afzonderlijk worden berekend. Het gebruik van redelijke approximaties of veralgemeningen is echter toegestaan wanneer mag worden aangenomen dat zij nagenoeg dezelfde resultaten zullen opleveren als afzonderlijke berekeningen. Het beginsel van de afzonderlijke berekening sluit de vorming van aanvullende voorzieningen voor algemene risico's die niet afzonderlijk worden behandeld, geenszins uit.

vi) Wanneer de afkoopwaarde van een overeenkomst gegarandeerd is, moet het bedrag van de wiskundige voorzieningen voor deze overeenkomst te allen tijde ten minste gelijk zijn aan de op dat tijdstip gegarandeerde waarde.

B. Het toegepaste rentepercentage moet op voorzichtig wijze worden bepaald. Het wordt volgens de voorschriften van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst vastgesteld met toepassing van de volgende beginselen:

a) voor alle overeenkomsten stellen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de verzekeringsonderneming één of meer maximumrentepercentages vast, met name volgens onderstaande regels:

i) Wanneer de overeenkomsten voorzien in een rentepercentagegarantie stellen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de onderneming één enkel maximumrentepercentage vast. Het mag verschillend zijn naargelang van de valuta waarin de overeenkomst luidt, mits het niet hoger is dan 60 % van de rentevoet van de obligatieleningen van de Staat in de valuta waarvan de overeenkomst luidt. Voor in euro luidende overeenkomsten wordt dit maximum vastgesteld aan de hand van de in euro luidende obligatieleningen van de instellingen van de Gemeenschappen.

Indien de lidstaat besluit om overeenkomstig de tweede zin van de eerste alinea een maximumrentepercentage vast te stellen voor de in de valuta van een lidstaat luidende overeenkomsten, raadpleegt hij vooraf de bevoegde autoriteiten van de lidstaat in de valuta waarvan de overeenkomst luidt.

ii) Indien de activa van de verzekeringsonderneming niet tegen aanschaffingswaarde worden gewaardeerd, kan een lidstaat evenwel voorschrijven dat één of meer maximumrentepercentages kunnen worden vastgesteld met inachtneming van het rendement van de op dat moment in portefeuille aanwezige overeenkomstige activa, verminderd met een voorzichtigheidsmarge en, wat in het bijzonder de overeenkomsten met periodieke premies betreft, tevens rekening houdend met het verwachte rendement van de toekomstige activa. De voorzichtigheidsmarge alsmede het/de maximumpercentage(s) toegepast op het verwachte rendement van de toekomstige activa worden vastgesteld door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst.

b) De vaststelling van een maximumrentepercentage impliceert niet dat de verzekeringsonderneming gehouden is dat hoge percentage toe te passen.

c) De lidstaat van herkomst kan besluiten het onder a) bedoelde maximumpercentage niet toe te passen op de volgende categorieën overeenkomsten:

- overeenkomsten in rekeneenheden,
- overeenkomsten met eenmalige premie met een looptijd tot en met acht jaar,
- overeenkomsten zonder winstdeling, alsmede lijfrentovereenkomsten zonder afkoopwaarde.

In de in het tweede en het derde streepje van de eerste alinea genoemde gevallen kan men, een voorzichtig rentepercentage kiezend, rekening houden met de valuta waarin de overeenkomst luidt en met de op dat tijdstip in portefeuille zijnde daartegenover staande activa, alsmede, indien de activa van de onderneming tegen hun actuele waarde worden gewaardeerd, met het verwachte rendement van de toekomstige activa.

In geen geval mag het toegepaste rentepercentage hoger zijn dan het rendement van de activa, berekend volgens de boekhoudkundige regels in de lidstaat van herkomst, onder aftrek van een passend percentage.

d) De lidstaat verlangt dat de verzekeringsonderneming in haar rekeningen een voorziening vormt om de tegenover de verzekerden aangegane renteverbintenissen te kunnen nakomen, wanneer het huidige of verwachte rendement van de activa van de onderneming niet voldoende is om die verbintenissen te dekken.

e) Van de op grond van punt a) vastgestelde maximumrentepercentages wordt mededeling gedaan aan de Commissie en aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten die daarom verzoeken.

C. De statistische elementen voor de berekening en de elementen die met de kosten overeenkomen, moeten met de nodige voorzichtigheid worden gekozen, rekening houdende met de lidstaat van de verbintenis, het type polis, alsmede de voorziene administratieve kosten en provisies.

D. Voor overeenkomsten met winstdeling moet bij de methode voor berekening van de technische voorzieningen impliciet of expliciet rekening worden gehouden met toekomstige winstdelingen van welke aard ook, en wel op een wijze die consistent is met de andere hypothesen inzake toekomstige ontwikkelingen en met de huidige winstdelingsmethode.

E. De voorziening voor toekomstige kosten kan impliciet zijn, bijvoorbeeld door op de toekomstige premies een opslag voor beheerskosten in mindering te brengen. De totale impliciete of expliciete voorziening mag evenwel niet geringer zijn dan een voorzichtige schatting van die toekomstige kosten.

F. De methode van waardering van de technische voorzieningen mag niet van jaar tot jaar zodanig veranderen dat afbreuk wordt gedaan aan de continuïteit, ten gevolge van arbitraire wijzigingen in de methode of de elementen voor de berekening, en moet van dien aard zijn dat de winstdeling gedurende de looptijd van de overeenkomst op een redelijke wijze wordt vrijgemaakt.

2. De verzekeringsonderneming moet de grondslagen en methodes die worden gehanteerd voor de berekening van de technische voorzieningen, met inbegrip van de voorzieningen voor winstdeling, ter beschikking van het publiek stellen.

3. De lidstaat van herkomst verlangt van elke verzekeringsonderneming dat tegenover de technische voorzieningen met betrekking tot het geheel van haar werkzaamheden congruente activa staan overeenkomstig artikel 26. Wat de in de Gemeenschap uitgeoefende werkzaamheden betreft, moeten deze activa aldaar zijn gelokaliseerd. De lidstaten mogen verzekeringsondernemingen niet verplichten hun activa in een welbepaalde lidstaat te lokaliseren. De lidstaat van herkomst kan evenwel een versoepeling toestaan van de regels inzake de lokalisatie van de activa.

4. Indien de lidstaat van herkomst vorderingen op herverzekeraars als dekking van de technische voorzieningen aanvaardt, stelt hij het toegestane percentage daarvan vast. Hij kan in dat geval niet de lokalisatie van deze vorderingen eisen.

*Artikel 21***Premies voor nieuwe zaken**

De premies voor nieuwe zaken moeten voldoende zijn om de verzekeringsonderneming volgens redelijke actuariële hypothesen in staat te stellen aan al haar verplichtingen te voldoen en met name toereikende technische voorzieningen te vormen.

Hiertoe kan rekening worden gehouden met alle aspecten van de financiële positie van de verzekeringsonderneming, zonder dat de inbreng van aan de premies en de opbrengst daarvan vreemde middelen een systematisch en permanent karakter heeft, waardoor de solvabiliteit van de onderneming op termijn in gevaar zou kunnen komen.

*Artikel 22***Tegenover technische voorzieningen staande activa**

Met betrekking tot de tegenover de technische voorzieningen staande activa moet rekening worden gehouden met de aard van de door de verzekeringsonderneming verrichte transacties, teneinde de veiligheid, het rendement en de liquiditeit van de beleggingen van de verzekeringsonderneming te waarborgen; de verzekeringsonderneming dient zorg te dragen voor een adequate diversificatie en spreiding van deze beleggingen.

*Artikel 23***Categorieën van toegestane activa**

1. De lidstaat van herkomst mag verzekeringsondernemingen alleen toestaan tegenover hun technische voorzieningen de volgende categorieën van activa te stellen:

A. Beleggingen

- a) obligaties en andere geld- en kapitaalmarktinstrumenten;
- b) leningen;
- c) aandelen en andere niet-vastrentende deelnemingen;
- d) rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en deelnemingen in andere beleggingsfondsen;
- e) terreinen en gebouwen, alsmede zakelijke rechten op onroerende zaken;

B. Vorderingen

- f) vorderingen op herverzekeraars, met inbegrip van het aandeel van herverzekeraars in de technische voorzieningen;
- g) deposito's bij en vorderingen op cederende ondernemingen;
- h) vorderingen op verzekeringnemers en tussenpersonen uit hoofde van directe verzekeringstransacties en herverzekeringstransacties;

- i) voorschotten op polissen;
- j) belastingtegoeden;
- k) vorderingen op garantiefondsen;

C. Andere activa

- l) materiële vaste activa, andere dan terreinen en gebouwen, op grond van een voorzichtige afschrijving;
- m) kasmiddelen en bank- en girosaldi, deposito's bij kredietinstellingen of bij andere instellingen die vergunning hebben om deposito's te ontvangen;
- n) overlopende acquisitiekosten;
- o) lopende interest en huur en andere overlopende posten;
- p) zakelijke rechten waarvan het genot is uitgesteld.

2. Voor de „association of underwriters known as Lloyd's” omvatten de categorieën activa eveneens de garanties en „letters of credit” die zijn afgegeven door kredietinstellingen in de zin van Richtlijn .../EG van het Europees Parlement en de Raad of door verzekeringsondernemingen, alsook de aantoonbare bedragen die voortkomen uit levensverzekeringsspolissen voorzover zij aan de leden toebehorende fondsen vertegenwoordigen.

3. Opname van activa of van een categorie activa in de lijst van lid 1 betekent niet dat al deze activa automatisch moeten worden toegestaan als dekking van de technische voorzieningen. De lidstaat van herkomst werkt meer gedetailleerde regels uit waarin de voorwaarden voor het gebruik van de toelaatbare activa worden vastgelegd; in dit verband kan hij, met name voor de vorderingen op herverzekeraars, zakelijke zekerheden of garanties verlangen.

De lidstaat van herkomst neemt bij het vaststellen en toepassen van deze regels in het bijzonder de volgende beginselen in acht:

- i) activa die als dekking voor de technische voorzieningen fungeren, worden gewaardeerd met aftrek van de voor de acquisitie van deze activa aangegane schulden;
- ii) alle activa moeten met de nodige voorzichtigheid worden gewaardeerd, rekening houdend met het risico van niet-realisatie. In het bijzonder mogen materiële vaste activa, andere dan terreinen en gebouwen, alleen als dekking van de technische voorzieningen dienen als zij worden gewaardeerd op basis van een voorzichtige afschrijving;

- iii) leningen aan ondernemingen, een Staat, een internationale instelling, een lokaal of regionaal bestuur, dan wel aan natuurlijke personen, kunnen alleen worden aanvaard als dekking van de technische voorzieningen indien er sprake is van voldoende sterke garanties, die kunnen berusten op de hoedanigheid van de kredietnemer, hypotheeken, garanties van kredietinstellingen of verzekeringsondernemingen dan wel andere zekerheden;
- iv) afgeleide instrumenten als opties, „futures” en „swaps” ten aanzien van tegenover de technische voorzieningen staande activa, kunnen worden gebruikt voorzover zij het beleggingsrisico helpen beperken of een efficiënt portefeuillebeheer mogelijk maken. Deze instrumenten moeten op voorzichtige grondslag worden gewaardeerd en kunnen in aanmerking worden genomen bij de waardering van de onderliggende activa;
- v) effecten die niet op een gereguleerde markt worden verhandeld, worden alleen als dekking van de technische voorzieningen aanvaard wanneer zij op korte termijn kunnen worden gerealiseerd, of indien het gaat om deelnemingen in kredietinstellingen, in verzekeringsondernemingen, voorzover toegestaan bij artikel 6, en in beleggingsondernemingen die in een lidstaat gevestigd zijn;
- vi) vorderingen op een derde mogen alleen tegenover de technische voorzieningen worden gesteld na aftrek van de schulden op die derde;
- vii) het bedrag van de vorderingen die tegenover de technische voorzieningen mogen worden gesteld, moet met de nodige voorzichtigheid worden berekend, rekening houdend met het risico van niet-realiseren. In het bijzonder zijn vorderingen op verzekeringnemers en tussenpersonen uit hoofde van directe verzekeringstransacties en herverzekeringstransacties slechts toegestaan voorzover zij sedert minder dan drie maanden daadwerkelijk opeisbaar zijn;
- viii) wanneer de activa betrekking hebben op een belegging in een dochteronderneming die, voor rekening van de verzekeringsonderneming, alle of een deel van de beleggingen van deze verzekeringsonderneming beheert, houdt de lidstaat van herkomst voor de toepassing van de regels en de beginselen van dit artikel rekening met de onderliggende activa in het bezit van de dochteronderneming; de lidstaat van herkomst mag dezelfde behandeling toepassen op de door andere dochterondernemingen gehouden activa;
- ix) overlopende acquisitiekosten worden alleen als dekking van de technische voorzieningen toegestaan indien zulks strookt met de methoden voor berekening van de wiskundige voorzieningen.

4. Onverminderd het bepaalde in leden 1, 2 en 3 kan de lidstaat van herkomst bij een naar behoren met redenen omkleed besluit in uitzonderlijke omstandigheden op verzoek van de verzekeringsonderneming gedurende een bepaalde periode

andere categorieën van activa toestaan voor het dekken van de technische voorzieningen, mits artikel 22 in acht wordt genomen.

Artikel 24

Regels voor investeringsdiversificatie

1. De lidstaat van herkomst bepaalt dat elke verzekeringsonderneming van de tegenover haar technische voorzieningen staande activa niet meer mag beleggen dan:

- a) 10 % van het totaal van de bruto technische voorzieningen in één bepaald terrein of gebouw dan wel in verscheidene terreinen of gebouwen die zich voldoende dicht bij elkaar bevinden om de facto als één belegging te worden beschouwd;
- b) 5 % van het totaal van de bruto technische voorzieningen in aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen verhandelbare waardepapieren, obligaties en andere geldmarkt- en kapitaalmarktinstrumenten van één bepaalde emittent of in leningen aan één bepaalde kredietnemer, tezamen genomen, waarbij niet als leningen in aanmerking worden genomen leningen aan een centrale, regionale of lokale overheid, dan wel aan een internationale organisatie waarvan één of meer lidstaten deel uitmaken. Dit plafond kan tot 10 % worden verhoogd, mits de verzekeringsonderneming niet meer dan 40 % van haar bruto technische voorzieningen belegt in leningen aan of waardepapieren van emittenten en kredietnemers waarin zij meer dan 5 % van haar activa belegt;
- c) 5 % van het totaal van de bruto technische voorzieningen in niet-gegarandeerde leningen, waarvan 1 % in één enkele niet-gegarandeerde lening, andere dan die welke zijn toegekend aan kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen, voorzover artikel 6 dit toestaat, en beleggingsondernemingen die in een lidstaat zijn gevestigd. Deze limieten kunnen, krachtens een per geval door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst genomen besluit, worden verhoogd tot respectievelijk 8 % en 2 %;
- d) 3 % van het totaal van de bruto technische voorzieningen in kasmiddelen;
- e) 10 % van het totaal van de bruto technische voorzieningen in aandelen, andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren, en obligaties die niet op een gereguleerde markt worden verhandeld.

2. Dat er in lid 1 geen beperkingen worden gesteld aan het beleggen in een bepaalde categorie van activa, betekent niet dat de activa van deze categorie onbeperkt moeten worden toegestaan als dekking van de technische voorzieningen. De lidstaat van herkomst stelt nadere regels vast waarin de voorwaarden voor het gebruik van de toelaatbare activa worden bepaald. Hij neemt bij het vaststellen en toepassen van deze regels in het bijzonder de volgende beginselen in acht:

- i) de activa die als dekking fungeren van de technische voorzieningen moeten voldoende gediversifieerd en gespreid zijn om te waarborgen dat er geen buitensporige afhankelijkheid van een bepaalde categorie van activa, een specifieke beleggingssector of een specifieke belegging optreedt;
- ii) beleggingen in activa die een hoog risico dragen, hetzij vanwege hun intrinsieke kenmerken, hetzij vanwege de hoedanigheid van de emittent, dienen tot een voorzichtig niveau beperkt te blijven;
- iii) bij de beperkingen met betrekking tot specifieke categorieën van activa moet rekening worden gehouden met de behandeling van de herverzekering voor het berekenen van de technische voorzieningen;
- iv) wanneer de activa betrekking hebben op een belegging in een dochteronderneming die, voor rekening van de verzekeringsonderneming, alle of een deel van de beleggingen van deze verzekeringsonderneming beheert, houdt de lidstaat van herkomst voor de toepassing van de regels en beginselen van dit artikel rekening met de onderliggende activa in het bezit van de dochteronderneming; hij mag dezelfde behandeling toepassen op de door andere dochterondernemingen gehouden activa;
- v) het percentage van de tegenover de technische voorzieningen te stellen activa die voor niet-liquide beleggingen zijn aangewend, dient tot een voorzichtig niveau te worden beperkt;
- vi) wanneer de activa ten dele bestaan uit leningen aan of obligaties uitgegeven door bepaalde kredietinstellingen, mag de lidstaat van herkomst bij de toepassing van de in dit artikel vervatte regels en beginselen rekening houden met de door deze kredietinstellingen gehouden onderliggende activa. Deze behandeling mag slechts worden toegepast voorzover de kredietinstelling haar hoofdkantoor heeft in een lidstaat, exclusief in handen is van die lidstaat en/of van de lokale overheden van die lidstaat, en haar werkzaamheden statutair bestaan in het door haar tussenkomst verstrekken van leningen aan de Staat of de lokale overheden of van door deze Staat of overheden gegarandeerde leningen, dan wel het verstrekken van leningen aan nauw met de Staat of de lokale overheden verbonden instanties.

3. In het kader van de nadere regels waarin de voorwaarden voor het gebruik van de toelaatbare activa worden vastgesteld, past de lidstaat een strengere behandeling toe op:

- leningen die niet voorzien zijn van een bankgarantie, een garantie toegekend door een verzekeringsonderneming, een hypotheek of een andere vorm van zekerheid, dan op leningen die daar wel van zijn voorzien;
- icbe's die niet zijn onderworpen aan de coördinatie van Richtlijn 85/611/EEG en andere beleggingsfondsen, dan op icbe's die wel aan die coördinatie zijn onderworpen;

- waardepapieren die niet op een gereglementeerde markt worden verhandeld, dan op waardepapieren die wel op een gereglementeerde markt worden verhandeld;
- obligaties en andere geldmarkt- en kapitaalmarktinstrumenten van andere emittenten dan Staten, regionale of lokale overheden van die Staten of ondernemingen die behoren tot zone A als bedoeld in Richtlijn .../EG, of waarvan de emittenten internationale organisaties zijn waartoe geen lidstaat van de Gemeenschap behoort, dan op die zelfde financiële instrumenten uitgegeven door emittenten die wel deze kenmerken vertonen.

4. De lidstaten mogen het maximum van lid 1, onder b), op 40 % stellen voor bepaalde obligaties die zijn uitgegeven door een kredietinstelling die haar hoofdkantoor in een lidstaat heeft en krachtens de wet onderworpen is aan bijzonder overheids-toezicht ter bescherming van de houders van deze obligaties. Meer bepaald moeten de bedragen die uit de emissie van deze obligaties worden verkregen overeenkomstig de wet worden belegd in activa die gedurende de gehele looptijd van deze obligaties voldoende dekking bieden voor de daaruit voortvloeiende verplichtingen en die bij voorrang bestemd worden voor de aflossing van de hoofdsom en de betaling van de lopende rente in geval de emittent ophoudt te betalen.

5. De lidstaten mogen van verzekeringsondernemingen niet verlangen dat zij beleggingen in bepaalde categorieën van activa verrichten.

6. Onverminderd het bepaalde in lid 1 kan de lidstaat van herkomst bij een naar behoren met redenen omkleed besluit in uitzonderlijke omstandigheden op verzoek van de verzekeringsonderneming gedurende een bepaalde periode afwijkingen toestaan op de regels van lid 1, onder a) tot en met e), mits artikel 22 in acht wordt genomen.

Artikel 25

Aan icbe's of aan een aandelenindex gekoppelde overeenkomsten

1. Indien de uitkeringen waarin een overeenkomst voorziet, rechtstreeks gekoppeld zijn aan de waarde van rechten van deelneming in een icbe of aan de waarde van activa die zijn opgenomen in een door de verzekeringsonderneming gehouden intern fonds, dat gewoonlijk in fracties is verdeeld, moeten de technische voorzieningen met betrekking tot deze uitkeringen zo exact mogelijk gedekt worden door deze rechten van deelneming of fracties, dan wel, indien geen fracties zijn gecreëerd, door deze activa.

2. Indien de uitkeringen waarin een overeenkomst voorziet, rechtstreeks gekoppeld zijn aan een aandelenindex of aan een andere referentiewaarde dan die bedoeld in lid 1, moeten de technische voorzieningen met betrekking tot deze uitkeringen zo exact mogelijk gedekt worden door de „units” die geacht worden de referentiewaarde te vertegenwoordigen of, indien geen „units” zijn gecreëerd, door activa met een toereikende veiligheid en verhandelbaarheid die zo nauw mogelijk aansluiten bij die waarop de betrokken referentiewaarde is gebaseerd.

3. De artikelen 22 en 24 zijn niet van toepassing op activa die worden gehouden ter dekking van verplichtingen die rechtstreeks verband houden met de in de leden 1 en 2 bedoelde uitkeringen. Onder „technische voorzieningen” in de zin van artikel 24 worden de technische voorzieningen exclusief die met betrekking tot dergelijke verplichtingen verstaan.

4. Indien de uitkeringen als bedoeld in de leden 1 en 2 een gegarandeerd rendement of een ander gegarandeerd uitkeringsniveau behelzen, zijn op de daarmee overeenstemmende aanvullende technische voorzieningen de artikelen 22, 23 en 24 van toepassing.

Artikel 26

Congruëntieregels

1. Voor de toepassing van artikel 20, lid 3, en artikel 52 dienen de lidstaten zich ten aanzien van de congruëntieregels te voegen naar de Bijlage.

2. Dit artikel is niet van toepassing op de in artikel 25 bedoelde verbintenissen.

Hoofdstuk 3

Regels betreffende de solvabiliteitsmarge en het garantiefonds

Artikel 27

Solvabiliteitsmarge

Iedere lidstaat verplicht elke verzekeringsonderneming waarvan het hoofdkantoor op zijn grondgebied is gevestigd, te beschikken over een voldoende solvabiliteitsmarge met betrekking tot het geheel van haar werkzaamheden.

De solvabiliteitsmarge bestaat:

1. uit het vermogen van de verzekeringsonderneming dat niet dient ter dekking van enige voorzienbare verplichting, na aftrek van de onlichamelijke bestanddelen; dit vermogen omvat met name:

— het gestorte maatschappelijk kapitaal of, wat onderlinge waarborgmaatschappijen, respectievelijk onderlinge verzekeringsmaatschappijen betreft, het gestorte gedeelte van het waarborgkapitaal plus de ledenrekeningen die aan de volgende criteria voldoen:

a) de statuten bepalen dat er vanaf deze rekeningen alleen betalingen aan leden mogen worden verricht als zulks geen daling van de solvabiliteitsmarge tot onder het vereiste niveau veroorzaakt of, na ontbinding van de onderneming, als alle andere schulden zijn voldaan;

b) de statuten bepalen dat de bevoegde autoriteiten tenminste één maand van tevoren in kennis moeten worden gesteld van elke betaling voor andere doel-

einden dan de individuele opzegging van het lidmaatschap en dat zij gedurende deze termijn de voorgenomen betaling kunnen verbieden;

c) de relevante bepalingen in de statuten kunnen pas worden gewijzigd wanneer de bevoegde autoriteiten, onverminderd de criteria onder a) en b), verklaard hebben geen bezwaar tegen deze wijziging te hebben;

— de helft van het niet-gestorte gedeelte van het maatschappelijk kapitaal of van het waarborgkapitaal, zodra het gestorte gedeelte 25 % van dit kapitaal bedraagt;

— de (wettelijke of vrije) reserves die niet tegenover verplichtingen staan;

— de overgebrachte winst;

— het gecumuleerd preferent aandelenkapitaal en de achtergestelde leningen mogen worden opgenomen, evenwel slechts tot een maximum van 50 % van de marge, waarvan niet meer dan 25 % in achtergestelde leningen met vaste looptijd, of het gecumuleerd preferent aandelenkapitaal met vaste termijn, indien tenminste aan de volgende voorwaarden is voldaan:

a) in geval van faillissement of liquidatie van de verzekeringsonderneming gelden bindende overeenkomsten op grond waarvan de achtergestelde leningen of preferente aandelen achtergesteld worden bij de vorderingen van alle andere crediteuren en pas worden terugbetaald nadat alle andere op dat tijdstip opeisbare schulden zijn voldaan.

Achtergestelde leningen moeten tevens aan de volgende voorwaarden voldoen:

b) alleen de daadwerkelijk gestorte bedragen worden in aanmerking genomen;

c) voor leningen met een vaste looptijd dient de oorspronkelijke looptijd tenminste vijf jaar te bedragen. Uiterlijk één jaar voor de vervaldag legt de verzekeringsonderneming de bevoegde autoriteiten een plan ter goedkeuring voor waarin wordt uiteengezet op welke wijze de solvabiliteitsmarge zal worden gehandhaafd of op het vereiste niveau gebracht op de vervaldag, tenzij de mate waarin de lening als bestanddeel van de solvabiliteitsmarge in aanmerking mag worden genomen, gedurende minimaal de laatste vijf jaren voor de datum van terugbetaling geleidelijk wordt verlaagd. De bevoegde autoriteiten kunnen toestemming verlenen voor vervroegde terugbetaling van dergelijke leningen, mits het initiatief hiertoe uitgaat van de emitterende verzekeringsonderneming en haar solvabiliteitsmarge niet onder het vereiste niveau daalt;

- d) leningen waarvan de looptijd niet bepaald is, kunnen slechts worden terugbetaald met een opzeggingstermijn van vijf jaar, tenzij de leningen niet langer als bestanddelen van de solvabiliteitsmarge worden aangemerkt of uitdrukkelijk de voorafgaande toestemming van de bevoegde autoriteiten vereist is voor vervroegde terugbetaling. In dit laatste geval dient de verzekeringsonderneming de bevoegde autoriteiten tenminste zes maanden te voren in kennis te stellen van de voorgenomen terugbetaling, onder vermelding van de daadwerkelijke en de vereiste solvabiliteitsmarge zowel vóór als na deze terugbetaling. De bevoegde autoriteiten verlenen alleen toestemming voor de terugbetaling indien de solvabiliteitsmarge van de verzekeringsonderneming niet onder het vereiste niveau dreigt te dalen;
- e) de leningovereenkomst bevat geen bepalingen op grond waarvan de lening in bepaalde omstandigheden, andere dan de liquidatie van de verzekeringsonderneming, vóór de overeengekomen datum moet worden terugbetaald;
- f) de leningovereenkomst kan alleen worden gewijzigd nadat de bevoegde autoriteiten verklaard hebben geen bezwaar te hebben tegen de wijziging;
- effecten met onbepaalde looptijd en andere instrumenten die aan de volgende voorwaarden voldoen, met inbegrip van andere gecumuleerde preferente aandelen dan bedoeld in het vijfde streepje, ten belope van maximaal 50 % van de solvabiliteitsmarge, voor het totaal van deze effecten en van de in het vijfde streepje vermelde achtergestelde leningen:
- a) zij kunnen niet worden terugbetaald op initiatief van de houder of zonder voorafgaande toestemming van de bevoegde autoriteiten;
- b) de emissie-overeenkomst moet de verzekeringsonderneming de mogelijkheid bieden de betaling van de rente over de lening uit te stellen;
- c) de vorderingen van de kredietverlener op de verzekeringsonderneming moeten volledig worden achtergesteld bij de vorderingen van alle nietachtergestelde crediteuren;
- d) in de documenten met betrekking tot de effectenemissie moet worden gestipuleerd dat de verliezen gecompenseerd kunnen worden door de schuld en de niet-gestorte rente, terwijl de verzekeringsonderneming haar activiteiten kan voortzetten;
- e) alleen de daadwerkelijk gestorte bedragen worden in aanmerking genomen;
2. voorzover de nationale wetgeving het toestaat, uit de op de balans opgenomen winstreserves, wanneer deze kunnen worden gebruikt tot dekking van eventuele verliezen en wanneer zij niet toegekend zijn aan de polishouders;
3. op een met redenen omkleed verzoek van de onderneming bij de bevoegde autoriteit van de lidstaat op wiens grondgebied het hoofdkantoor is gevestigd, en met de instemming van deze autoriteit:
- a) uit een bedrag dat 50 % vertegenwoordigt van de toekomstige winsten van de onderneming; het bedrag van de toekomstige winsten wordt verkregen door de geschatte jaarwinst te vermenigvuldigen met een factor die de gemiddelde resterende looptijd van de overeenkomsten vertegenwoordigt; deze factor mag ten hoogste 10 bedragen; de geschatte jaarwinst is het rekenkundig gemiddelde van de winsten die de laatste vijf jaar zijn gemaakt op de in artikel 2 genoemde werkzaamheden.
- De berekeningsgrondslagen voor de vermenigvuldigingsfactor van de geschatte jaarwinst en de bestanddelen van de gemaakte winst worden door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten in samenwerking met de Commissie in onderlinge overeenstemming vastgesteld. Tot op het tijdstip dat deze overeenstemming is bereikt, worden deze bestanddelen bepaald overeenkomstig de wetgeving van de lidstaat van herkomst.
- Nadat de bevoegde autoriteiten het begrip „gemaakte winst” hebben vastgesteld, zal de Commissie in het kader van een richtlijn betreffende de harmonisatie van de jaarrekeningen van verzekeringsondernemingen en houdende de coördinatie die vermeld is in artikel 1, lid 2, van Richtlijn 78/660/EEG, voorstellen indien voor de harmonisatie van dit begrip:
- b) in geval van niet-zillmeren of in geval van zillmeren waarbij de in de premie begrepen afsluitkosten niet worden bereikt, uit het verschil tussen de niet-gezillmerde of gedeeltelijk gezillmerde wiskundige voorziening en een gezillmerde wiskundige voorziening waarbij het percentage van het zillmeren gelijk is aan de in de premie begrepen afsluitkosten; dit bedrag kan echter niet groter zijn dan 3,5 % van de som van de verschillen tussen de kapitalen van de branche „levensverzekering” en de wiskundige voorzieningen, voor alle overeenkomsten waarbij zillmeren mogelijk is; dit verschil wordt eventueel verminderd met het bedrag van de niet afgeschreven afsluitkosten die als een debetpost worden opgenomen;
- c) indien de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten op wier grondgebied de verzekeringsonderneming haar werkzaamheden uitoefent akkoord gaan, uit de latente meerwaarden welke voortvloeien uit een onderwaardering van de activa en een overwaardering van andere passiva dan de wiskundige voorzieningen, voorzover deze meerwaarden geen uitzonderlijk karakter hebben.

Artikel 28

Minimumsolvabiliteitsmarge

Behoudens artikel 29, wordt het minimum van de solvabiliteitsmarge bepaald als hieronder aangegeven, al naargelang de uitgeoefende branches.

a) Voor de verzekeringen bedoeld in artikel 2, punt 1, onder a) en b), behalve de verzekeringen welke verbonden zijn aan beleggingsfondsen en voor de verrichtingen bedoeld in artikel 2, punt 3, moet het gelijk zijn aan de som van de uitkomsten van de volgende twee berekeningen:

— eerste berekening:

een component van 4 % van de wiskundige voorzieningen voor directe verrichtingen zonder aftrek van de overdrachten uit hoofde van herverzekering alsmede voor de geaccepteerde herverzekeringen wordt vermenigvuldigd met het getal dat de voor het laatste boekjaar bestaande verhouding aangeeft tussen de wiskundige voorzieningen onder aftrek van de overdrachten uit hoofde van herverzekering en het bovenbedoelde brutobedrag van de wiskundige voorzieningen; dit verhoudingspercentage mag in geen geval lager zijn dan 85;

— tweede berekening:

voor overeenkomsten waarbij het risicokapitaal niet negatief is, wordt een component van 0,3 % van dit kapitaal dat ten laste komt van de verzekeringsonderneming, vermenigvuldigd met het getal dat de voor het laatste boekjaar bestaande verhouding aangeeft tussen het risicokapitaal dat ten laste van de onderneming blijft, na overdracht en wederoverdracht uit hoofde van herverzekering, en het risicokapitaal zonder aftrek van de herverzekering; dit verhoudingspercentage mag in geen geval lager zijn dan 50;

voor de tijdelijke verzekeringen bij overlijden, met een looptijd van ten hoogste drie jaar, bedraagt bovenbedoelde component 0,1 %; voor verzekeringen met een looptijd van meer dan drie, doch niet meer dan vijf jaar, bedraagt de bovengenoemde component 0,15 %.

b) Voor de aanvullende verzekeringen bedoeld in artikel 2, punt 1, onder c), moet het gelijk zijn aan de uitkomst van de volgende berekening:

— samengeteld worden de premies of bijdragen welke op grond van de directe zaken gedurende het laatste boekjaar zijn opgelegd, uit hoofde van alle boekjaren, met inbegrip van bijkomende kosten;

— daaraan wordt toegevoegd het bedrag van de premies welke gedurende het laatste boekjaar uit hoofde van herverzekering werden ontvangen;

— afgetrokken worden het totaalbedrag van de gedurende het laatste boekjaar geannuleerde premies of bijdragen, alsmede het totaalbedrag van de belastingen en rechten op de samengetelde premies of bijdragen.

Nadat het aldus verkregen bedrag in twee gedeelten is gesplitst, namelijk een eerste gedeelte ten belope van maximaal 10 miljoen euro en een tweede gedeelte dat het restant omvat, worden deze gedeelten vermenigvuldigd met respectievelijk 18 % en 16 % en vervolgens opgeteld.

Het aldus berekende bedrag wordt vermenigvuldigd met het getal dat de voor het laatste boekjaar bestaande verhouding aangeeft tussen het bedrag van de schaden welke ten laste van de verzekeringsonderneming blijven na overdracht en wederoverdracht uit hoofde van herverzekering, en het brutobedrag van de schaden; dit verhoudingspercentage mag in geen geval lager zijn dan 50 %.

In het geval van de assuradeursvereniging bekend als Lloyd's wordt bij de berekening van de omvang van de solvabiliteitsmarge uitgegaan van de nettopremies; deze worden vermenigvuldigd met een vast percentage dat jaarlijks wordt vastgesteld en dat wordt bepaald door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van het hoofdkantoor. Dit vaste percentage moet worden berekend op grond van de meest recente statistische gegevens, met name betreffende de betaalde provisijs. Deze gegevens, alsmede de verrichte berekening, moeten worden medegedeeld aan de bevoegde autoriteiten van de landen op het grondgebied waarvan Lloyd's is gevestigd.

c) Voor de niet opzegbare langlopende ziekteverzekeringen bedoeld in artikel 2, punt 1, onder d), en voor de kapitalisatieverrichtingen, bedoeld in artikel 2, punt 2, onder b), moet het gelijk zijn aan 4 % van de wiskundige voorzieningen, berekend onder de in punt a), eerste berekening, van het onderhavige artikel vastgestelde voorwaarden.

d) Voor de tontineverrichtingen bedoeld in artikel 2, punt 2, onder a), moet het gelijk zijn aan 1% van het vermogen van de deelgenootschappen.

e) Voor de in artikel 2, punt 1, onder a) en b), bedoelde verzekeringen welke verbonden zijn aan beleggingsfondsen en voor de verrichtingen als bedoeld in artikel 2, punt 2, onder c), d) en e), moet het gelijk zijn aan:

— een component van 4% van de wiskundige voorzieningen berekend overeenkomstig de in punt a), eerste berekening, van het onderhavige artikel vastgestelde voorwaarden, voorzover de onderneming een beleggingsrisico draagt, en een aldus berekende component van 1 % van de voorzieningen, voorzover de onderneming geen beleggingsrisico draagt, en mits de looptijd van de overeenkomst meer dan vijf jaar bedraagt en het bedrag voor de dekking van de beheerslasten waarin de overeenkomst voorziet, vast is voor een periode van meer dan vijf jaar,

plus

— een component van 0,3 % van het risicokapitaal, berekend overeenkomstig de in punt a), tweede berekening, eerste alinea, van het onderhavige artikel vastgestelde voorwaarden, voorzover de verzekeringsonderneming een overlijdensrisico draagt.

Artikel 29

Garantiefonds

1. Het garantiefonds bestaat uit een derde deel van het in artikel 28 bedoelde minimum van de solvabiliteitsmarge. Het wordt onder voorbehoud van lid 2 tot ten minste 50 % gevormd door de bestanddelen, vermeld in artikel 27, punten 1 en 2.

2. a) Het minimum van het garantiefonds bedraagt echter 800 000 EUR.

- b) Iedere lidstaat kan bepalen dat het minimum van het garantiefonds voor onderlinge waarborgmaatschappijen, onderlinge verzekeringsmaatschappijen en tontiniedeelgenootschappen tot 600 000 EUR wordt verminderd.
- c) Iedere lidstaat kan de in artikel 3, punt 6, tweede streepje, tweede zin, bedoelde onderlinge waarborg- of onderlinge verzekeringsmaatschappijen, zodra zij binnen de werkingssfeer van deze richtlijn vallen, en tontiniedeelgenootschappen toestaan dat zij een garantiefonds van tenminste 100 000 EUR vormen, dat met achtereenvolgende tranches van 100 000 EUR geleidelijk op het onder b) vastgestelde bedrag wordt gebracht, telkens wanneer de omvang van de ontvangen bijdragen met 500 000 EUR toeneemt.
- d) Het onder a), b) en c) bedoelde minimum van het garantiefonds moet worden gevormd door de in artikel 27, punten 1 en 2, genoemde bestanddelen.

3. De onderlinge waarborg- of onderlinge verzekeringsmaatschappijen die in de zin van artikel 6, lid 3, of van artikel 38, hun werkzaamheid wensen uit te breiden, kunnen dit slechts doen indien zij onmiddellijk voldoen aan de eisen van lid 2, onder a) en b), van het onderhavige artikel.

Artikel 30

Activa die geen technische voorzieningen dekken

1. De lidstaten stellen geen enkel voorschrift vast met betrekking tot de aard van de activa welke aanwezig zijn boven de activa die de in artikel 20 bedoelde technische voorzieningen dekken.
2. De vrije beschikking over de roerende of onroerende activa die deel uitmaken van het vermogen van de toegelaten verzekeringsondernemingen wordt, onverminderd artikel 20, lid 3, artikel 36, leden 1, 2, 3 en 5, en artikel 37, lid 1, tweede alinea, door de lidstaten niet beperkt.
3. De leden 1 en 2 laten onverlet de maatregelen welke de lidstaten als eigenaar van of deelnemer in de betrokken verzekeringsondernemingen kunnen nemen, onder volledige waarborging van de belangen van de verzekerden.

Hoofdstuk 4

Overeenkomstenrecht en verzekeringsvoorwaarden

Artikel 31

Toepasselijk recht

1. Het recht dat van toepassing is op de overeenkomsten met betrekking tot de in deze richtlijn bedoelde werkzaamheden is het recht van de lidstaat van de verbintenis. Indien zulks volgens het recht van deze Staat mogelijk is, kunnen de partijen evenwel het recht van een ander land kiezen.
2. Wanneer de verzekeringsnemer een natuurlijke persoon is en zijn gewone verblijfplaats heeft in een andere lidstaat dan

die waarvan hij onderdaan is, kunnen de partijen het recht kiezen van de lidstaat waarvan hij onderdaan is.

3. Indien een lidstaat uit meer dan één territoriale eenheid bestaat en elke eenheid daarvan eigen rechtsregels voor verbintenissen uit overeenkomst bezit, wordt voor de vaststelling van het overeenkomstig deze richtlijn toe te passen recht iedere eenheid als een lidstaat beschouwd.

Een lidstaat waarbinnen verschillende territoriale eenheden eigen rechtsregels voor verbintenissen uit overeenkomst bezitten, is niet verplicht de bepalingen van deze richtlijn toe te passen op conflicten tussen het recht van deze eenheden.

4. Dit artikel laat de toepassing onverlet van de bepalingen van het land van de rechter die, ongeacht het op de overeenkomst toepasselijke recht, het geval dwingend beheersen.

Indien het recht van een lidstaat daarin voorziet, kan gevolg worden toegekend aan de dwingende bepalingen van het recht van de lidstaat van de verbintenis, indien en voorzover die bepalingen volgens het recht van deze lidstaat toepasselijk zijn, ongeacht het recht dat de overeenkomst beheerst.

5. Behoudens het in de leden 1 tot en met 4 bepaalde, passen de lidstaten op de in deze richtlijn bedoelde verzekeringsovereenkomsten de algemene bepalingen van hun internationaal privaatrecht inzake verbintenissen uit overeenkomst toe.

Artikel 32

Algemeen belang

De lidstaat van de verbintenis kan de verzekeringnemer niet beletten een overeenkomst te sluiten met een verzekeringsonderneming die volgens de voorwaarden van artikel 4 een vergunning heeft verkregen, voorzover deze overeenkomst niet in strijd is met de wettelijke bepalingen van algemeen belang die in de lidstaat van de verbintenis gelden.

Artikel 33

Regels betreffende contractuele voorwaarden en tarifiering

De lidstaten stellen geen bepalingen vast waarin de voorafgaande goedkeuring of de systematische mededeling wordt geëist van de algemene en bijzondere voorwaarden van de verzekeringspolissen, de tarieven, de met name voor de berekening van de tarieven en de technische voorzieningen gehanteerde technische grondslagen en de formulieren en andere documenten waarvan de verzekeringsonderneming gebruik wil maken in haar betrekkingen met de verzekeringnemers.

Niettegenstaande de eerste alinea, en uitsluitend voor het toezicht op de naleving van de nationale bepalingen betreffende de actuariële beginselen, kan de lidstaat van herkomst een systematische mededeling van de voor de berekening van de tarieven en de technische voorzieningen gehanteerde technische grondslagen eisen, zonder dat dit vereiste voor de verzekeringsonderneming een voorwaarde vooraf voor de uitoefening van haar werkzaamheden mag vormen.

Uiterlijk op 1 juli 1999 legt de Commissie aan de Raad een verslag voor over de toepassing van deze bepalingen.

Artikel 34

Opzegtermijn

1. Elke lidstaat schrijft voor dat de verzekeringnemer die een individuele levensverzekering aangaat, beschikt over een termijn van 14 tot 30 dagen, te rekenen vanaf het tijdstip waarop hij ervan in kennis wordt gesteld dat de overeenkomst is gesloten, om deze overeenkomst op te zeggen.

De kennisgeving van de verzekeringnemer waarin hij de overeenkomst opzegt, heeft ten gevolge dat hij voor de toekomst wordt ontheven van alle uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen.

De andere rechtsgevolgen en de voorwaarden van de opzegging worden beheerst door het op de overeenkomst toepasselijke recht, als gedefinieerd in artikel 31, met name voor wat betreft de wijze waarop de verzekeringnemer ervan in kennis wordt gesteld dat de overeenkomst gesloten is.

2. De lidstaten behoeven lid 1 niet toe te passen op overeenkomsten met een looptijd van ten hoogste zes maanden of in gevallen waarin de verzekeringnemer, vanwege zijn positie of de omstandigheden waarin de overeenkomst is gesloten, deze bijzondere bescherming niet nodig heeft. De lidstaten specificeren in hun voorschriften in welke gevallen lid 1 niet van toepassing is.

Artikel 35

Informatie aan verzekeringnemers

1. Vóór de sluiting van de verzekeringsovereenkomst dienen aan de verzekeringnemer ten minste de in Bijlage III, onder A, vermelde gegevens te worden medegedeeld.

2. De verzekeringnemer dient gedurende de gehele looptijd van de overeenkomst te worden ingelicht over elke wijziging van de in Bijlage III, onder B, vermelde gegevens.

3. De lidstaat van de verbintenis mag van de verzekeringsondernemingen niet verlangen dat zij aanvullende gegevens naast de in Bijlage III vermelde gegevens verstrekken, tenzij deze nodig zijn voor een goed begrip door de verzekeringnemer van de wezenlijke bestanddelen van de verbintenis.

4. De toepassingsvoorschriften betreffende dit artikel en Bijlage III worden door de lidstaat van de verbintenis vastgesteld.

Hoofdstuk 5

In moeilijkheden of in een onregelmatige situatie verkerende verzekeringsondernemingen

Artikel 36

Verzekeringsondernemingen in moeilijkheden

1. Indien een verzekeringsonderneming zich niet voegt naar de bepalingen van artikel 20, kunnen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de onderneming haar de vrije beschikking over de activa verbieden, na de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van de verbintenis van hun voornemen op de hoogte te hebben gesteld.

2. Met het oog op het herstel van de financiële positie van een verzekeringsonderneming waarvan de solvabiliteitsmarge niet meer het in artikel 28 voorgescreven minimum bereikt, eisen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst een saneringsplan dat aan hun goedkeuring moet worden onderworpen.

In uitzonderlijke omstandigheden kunnen de bevoegde autoriteiten, indien zij van oordeel zijn dat de financiële positie van de verzekeringsonderneming nog verder zal verslechteren, eveneens de vrije beschikking over de activa van de verzekeringsonderneming beperken of verbieden. Zij stellen in dat geval de autoriteiten van de lidstaten op het grondgebied waarvan de verzekeringsonderneming haar werkzaamheden uitoefent, in kennis van alle genomen maatregelen; deze autoriteiten treffen op hun verzoek dezelfde maatregelen.

3. Indien de solvabiliteitsmarge niet meer het in artikel 29 omschreven garantiefonds bereikt, eisen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de verzekeringsonderneming een plan inzake financiering op korte termijn dat aan hun goedkeuring moet worden onderworpen.

Voorts kunnen zij de vrije beschikking over de activa van de verzekeringsonderneming beperken of verbieden. Zij stellen de autoriteiten van de lidstaten op het grondgebied waarvan de verzekeringsonderneming werkzaamheden uitoefent, hiervan op de hoogte; deze autoriteiten treffen op hun verzoek dezelfde maatregelen.

4. In de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde gevallen kunnen de bevoegde autoriteiten voorts alle passende maatregelen nemen om de belangen van de verzekerden te beschermen.

5. Wanneer de lidstaat van herkomst van de verzekeringsonderneming in de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde gevallen daarom verzoekt, treft elke lidstaat overeenkomstig zijn nationale wetgeving tevens de nodige maatregelen om de vrije beschikking over de op zijn grondgebied gelokaliseerde activa te kunnen verbieden. De lidstaat van herkomst dient daarbij bekend te maken op welke activa deze maatregelen van toepassing zullen zijn.

Artikel 37

Vergunningintrekking

1. De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst kunnen de door hen aan een verzekeringsonderneming verleende vergunning intrekken, wanneer de onderneming:

- a) van de vergunning geen gebruik maakt binnen twaalf maanden, uitdrukkelijk afstand doet van de vergunning of gedurende meer dan zes maanden haar werkzaamheden heeft gestaakt, tenzij de vergunning volgens de bepalingen van de betrokken lidstaat in deze gevallen vervalt;
- b) niet meer aan de toegangsvoorwaarden voldoet;
- c) er niet in geslaagd is om binnen de gestelde termijn de maatregelen te treffen waarin het in artikel 36 bedoelde sanerings- of financieringsplan voorziet;
- d) ernstig in gebreke blijft te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de op haar van toepassing zijnde regeling.

Wanneer de vergunning wordt ingetrokken of vervalt, stellen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten daarvan in kennis; deze moeten passende maatregelen treffen om te beletten dat de betrokken verzekeringsonderneming op hun grondgebied nieuwe werkzaamheden aanvangt, hetzij in het kader van vestiging, hetzij in het kader van vrije dienstverrichting. Zij nemen voorts in samenwerking met deze autoriteiten alle passende maatregelen om de belangen van de verzekerden te beschermen en beperken met name de vrije beschikking over de activa van de verzekeringsonderneming overeenkomstig artikel 36, lid 1, lid 2, tweede alinea, en lid 3, tweede alinea.

2. Elk besluit tot intrekking van de vergunning moet nauwkeurig met redenen zijn omkleed en ter kennis van de betrokken verzekeringsonderneming worden gebracht.

TITEL IV

BEPALINGEN TEN AANZIEN VAN HET RECHT TOT VRIJE VESTIGING EN TEN AANZIEN VAN DE VRIJHEID VAN DIENSTVERRICHTING

Artikel 38

Voorwaarden voor het vestigen van een bijkantoor

1. Iedere verzekeringsonderneming die op het grondgebied van een andere lidstaat een bijkantoor wenst te vestigen, stelt de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst daarvan in kennis.

2. De lidstaten verlangen dat de verzekeringsonderneming die op het grondgebied van een andere lidstaat een bijkantoor wenst te vestigen, de in lid 1 bedoelde kennisgeving vergezeld doet gaan van de volgende gegevens:

- a) de naam van de lidstaat op het grondgebied waarvan zij voornemens is het bijkantoor te vestigen;

- b) haar programma van werkzaamheden, waarin met name de aard van de voorgenomen verrichtingen en de organisatiestructuur van het bijkantoor worden vermeld;

- c) het adres in de lidstaat van het bijkantoor waar documenten kunnen worden opgevraagd en afgeleverd, met dien verstande dat dit hetzelfde adres is als datgene waaraan de mededelingen voor de algemeen gevolmachtigde worden gericht;

- d) de naam van de algemeen gevolmachtigde van het bijkantoor, aan wie voldoende bevoegdheden moeten zijn verleend om de verzekeringsonderneming ten opzichte van derden te verbinden en om haar tegenover de autoriteiten en de rechterlijke instanties van de lidstaat van het bijkantoor te vertegenwoordigen. In het geval van Lloyd's mogen zich bij eventuele geschillen in de lidstaat van het bijkantoor welke voortvloeien uit aangegane verbintenissen, voor de verzekerden geen grotere moeilijkheden voordoen dan bij vergelijkbare geschillen met klassieke verzekeraars. Te dien einde moet onder de bevoegdheden van de algemeen gevolmachtigde in het bijzonder de bekwaamheid vallen om in zijn hoedanigheid van algemeen gevolmachtigde op voor de betrokken „underwriters” van Lloyd's bindende wijze te worden gedagvaard.

3. Tenzij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst, gelet op het betrokken project, redenen hebben om te twifelen aan de deugdelijkheid van de administratieve structuur, aan de financiële positie van de verzekeringsonderneming of aan de goede reputatie en de beroepskwalificaties of -ervaring van de verantwoordelijke bestuurders en van de algemeen gevolmachtigde, doen zij binnen drie maanden na ontvangst van alle in lid 2 bedoelde gegevens, mededeling van deze gegevens aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van het bijkantoor en stellen zij de betrokken onderneming hiervan in kennis.

De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst verklaren tevens dat de verzekeringsonderneming de vereiste solvabiliteitsmarge bezit, berekend overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 28 en 29.

Wanneer de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst weigeren de in lid 2 bedoelde gegevens mee te delen aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van het bijkantoor, delen zij de redenen van deze weigering binnen drie maanden na ontvangst van alle gegevens aan de betrokken verzekeringsonderneming mee. Tegen deze weigering of het uitblijven van een antwoord staat beroep open bij de rechter in de lidstaat van herkomst.

4. Voordat het bijkantoor van de verzekeringsonderneming met zijn werkzaamheden aanvangt, beschikken de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van het bijkantoor over twee maanden, te rekenen vanaf de ontvangst van de in lid 3 bedoelde mededeling, om in voorkomend geval aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst de voorwaarden, verband houdende met het algemeen belang, aan te geven waaronder deze werkzaamheden in de lidstaat van het bijkantoor moeten worden uitgeoefend.

5. Zodra een mededeling van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van het bijkantoor is binnengekomen of, wanneer deze niet reageren, zodra de in lid 4 bedoelde termijn is verstreken, mag het bijkantoor worden gevestigd en met zijn werkzaamheden aanvangen.

6. In geval van wijziging van de inhoud van een van de overeenkomstig lid 2, onder b), c) en d), verstrekte gegevens, stelt de verzekeringsonderneming de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst en van de lidstaat van het bijkantoor schriftelijk van de desbetreffende wijziging in kennis, zulks tenminste één maand vóór de toepassing van de wijziging, opdat de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst en de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van het bijkantoor overeenkomstig lid 3, respectievelijk lid 4, hun taak kunnen vervullen.

Artikel 39

Vrijheid van dienstverrichting: voorafgaande kennisgeving aan de lidstaat van herkomst

Elke verzekeringsonderneming die voornemens is haar werkzaamheden voor het eerst in het kader van het vrij verrichten van diensten in één of meer lidstaten uit te oefenen, is gehouden de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst hiervan vooraf in kennis te stellen, met opgave van de aard van de verbintenissen die zij voornemens is aan te gaan.

Artikel 40

Vrijheid van dienstverrichting: kennisgeving door de lidstaat van herkomst

1. De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst delen binnen één maand na de in artikel 39 bedoelde kennisgeving aan de lidstaat of lidstaten op het grondgebied waarvan de verzekeringsonderneming voornemens is in het kader van het vrij verrichten van diensten werkzaamheden uit te oefenen, mee:

- a) dat de verzekeringsonderneming de vereiste solvabiliteitsmarge bezit, berekend overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 28 en 29;
- b) de branches die de verzekeringsonderneming mag uitoefenen;
- c) de aard van de verbintenissen die de verzekeringsonderneming voornemens is aan te gaan in de lidstaat van dienstverrichting.

Zij stellen tegelijkertijd de betrokken verzekeringsonderneming daarvan in kennis.

2. Wanneer de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst de in lid 1 bedoelde gegevens niet meedelen binnen de gestelde termijn, delen zij de redenen van deze weigering binnen die zelfde termijn aan de verzekeringsonderneming mee. Tegen deze weigering moet beroep openstaan bij de rechter in de lidstaat van herkomst.

3. De verzekeringsonderneming kan haar werkzaamheden aanvangen vanaf de officieel bevestigde datum waarop haar bericht is gegeven van de in lid 1, eerste alinea, bedoelde mededeling.

Artikel 41

Vrijheid van dienstverrichting: wijzigingen van de aard van verbintenissen

Wanneer de verzekeringsonderneming voornemens is in de in artikel 39 bedoelde gegevens een wijziging aan te brengen, volgt zij daartoe de in de artikelen 39 en 40 bepaalde procedure.

Artikel 42

Taal

De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van het bijkantoor of van de lidstaat van dienstverrichting kunnen voorschrijven dat de gegevens die zij op grond van de bepalingen van deze richtlijn kunnen verlangen met betrekking tot de activiteit van de verzekeringsondernemingen die op het grondgebied van die lidstaat werkzaam zijn, hun in de officiële taal (of talen) van die lidstaat worden verstrekt.

Artikel 43

Regels betreffende contractuele voorwaarden en tarifiering

De lidstaat van het bijkantoor of de lidstaat van dienstverrichting stelt geen bepalingen vast waarin de voorafgaande goedkeuring of de systematische mededeling wordt geëist van de algemene en bijzondere voorwaarden van de verzekeringspolissen, de tarieven, de technische grondslagen die met name voor de berekening van de tarieven en de technische voorzieningen worden gehanteerd en de formulieren en andere documenten waarvan de verzekeringsonderneming gebruik wil maken in haar betrekkingen met de verzekeringnemers. Voor het toezicht op de naleving van zijn nationale bepalingen betreffende verzekeringsovereenkomsten kan hij van een verzekeringsonderneming die op zijn grondgebied in het kader van het recht van vestiging of in het kader van het vrij verrichten van diensten het verzekeringsbedrijf wenst uit te oefenen, slechts een niet-systematische mededeling eisen van die voorwaarden en van de andere documenten waarvan zij gebruik wenst te maken, zonder dat dit vereiste voor de verzekeringsonderneming een voorwaarde vooraf voor de uitoefening van haar werkzaamheden mag vormen.

Artikel 44

Verzekeringsondernemingen die niet aan de wettelijke voorschriften voldoen

1. Iedere verzekeringsonderneming die in het kader van het recht van vestiging of in het kader van het vrij verrichten van diensten werkzaamheden uitoefent, moet aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van het bijkantoor en/of van de lidstaat van dienstverrichting alle voor de toepassing van dit artikel gevraagde documenten overleggen, voorzover ook de verzekeringsondernemingen die hun hoofdkantoor in deze lidstaten hebben, daartoe zijn gehouden.

2. Indien de bevoegde autoriteiten van een lidstaat vaststellen dat een verzekeringsonderneming die een bijkantoor op het grondgebied van die lidstaat heeft of aldaar in het kader van het vrij verrichten van diensten werkzaam is, zich niet houdt aan de rechtsvoorschriften van die lidstaat die op haar van toepassing zijn, verzoeken zij de betrokken verzekeringsonderneming een einde te maken aan deze onregelmatigheid.

3. Indien de betrokken verzekeringsonderneming niet het nodige doet, stellen de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst hiervan in kennis. Deze laatste treffen onverwijld alle passende maatregelen opdat de betrokken verzekeringsonderneming een eind maakt aan de onregelmatigheid. De aard van deze maatregelen wordt ter kennis van de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat gebracht.

4. Indien de verzekeringsonderneming, ondanks de door de lidstaat van herkomst getroffen maatregelen, of omdat deze maatregelen ontoereikend zijn of die lidstaat geen maatregelen treft, inbreuk blijft maken op de in de betrokken lidstaat geldende rechtsregels, kan deze laatste, na de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst daarvan op de hoogte te hebben gebracht, passende maatregelen nemen om verdere onregelmatigheden te voorkomen of te beteugelen en, voorzover zulks volstrekt noodzakelijk is, de onderneming te beletten op zijn grondgebied nog nieuwe verzekeringsovereenkomsten te sluiten. De lidstaten zorgen ervoor dat de voor deze maatregelen noodzakelijke kennisgevingen op hun grondgebied mogelijk worden gemaakt.

5. De leden 2, 3 en 4 laten de bevoegdheid van de betrokken lidstaten onverlet om in dringende gevallen passende maatregelen te treffen om inbreuken op hun grondgebied te voorkomen. Zo kunnen zij onder meer een verzekeringsonderneming beletten op hun grondgebied nog nieuwe verzekeringsovereenkomsten te sluiten.

6. De leden 2, 3 en 4 laten de bevoegdheid van de lidstaten onverlet om overtredingen op hun grondgebied te bestraffen.

7. Indien de verzekeringsonderneming die de inbreuk heeft gepleegd, in de betrokken lidstaat een vestiging heeft of er goederen bezit, kunnen de bevoegde autoriteiten van deze lidstaat, overeenkomstig de nationale wetgeving, de voor deze inbreuk vastgestelde administratieve sancties ten uitvoer leggen ten aanzien van deze vestiging of deze goederen.

8. Elke op grond van de leden 3 tot en met 7 genomen maatregel die sancties en beperkingen van de uitoefening van het verzekeringsbedrijf inhoudt, moet met redenen worden omkleed en ter kennis van de betrokken verzekeringsonderneming worden gebracht.

9. De Commissie legt om de twee jaar aan het Comité voor het verzekeringswezen een verslag voor met een overzicht van het aantal en de aard van de gevallen waarin in elke lidstaat in de zin van artikel 38 of van artikel 40 weigering heeft plaatsgevonden of maatregelen zijn genomen overeenkomstig lid 4 van het onderhavige artikel. De lidstaten verlenen aan de Commissie hun medewerking door de nodige informatie te verstrekken voor het opstellen van dat verslag.

Artikel 45

Adverteren

Deze richtlijn belet verzekeringsondernemingen die hun hoofdkantoor in een lidstaat hebben niet, hun diensten met alle beschikbare communicatiemiddelen te adverteren in de lidstaat

van het bijkantoor of in de lidstaat van dienstverrichting, mits zij alle eventuele voorschriften inzake vorm en inhoud van dit adverteren in acht nemen die zijn vastgesteld om redenen van algemeen belang.

Artikel 46

Liquidatie

In geval van liquidatie van een verzekeringsonderneming worden de verbintenissen die voortvloeien uit overeenkomsten die door een bijkantoor of in het kader van het vrij verrichten van diensten zijn gesloten, op dezelfde wijze nagekomen als de verbintenissen die voortvloeien uit andere verzekeringsovereenkomsten van deze onderneming, zonder onderscheid naar nationaliteit van verzekerden en begunstigden.

Artikel 47

Statistische informatie betreffende grensoverschrijdende werkzaamheden

Iedere verzekeringsonderneming moet, afzonderlijk voor in het kader van vestiging en in het kader van het vrij verrichten van diensten tot stand gekomen verrichtingen, de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst in kennis stellen van het bedrag van de geboekte premies, zonder aftrek van herverzekering, per lidstaat en voor elk van de in Bijlage I vermelde branches I tot en met IX.

De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst delen de bedoelde gegevens binnen een redelijke termijn in geaggregeerde vorm mee aan de bevoegde autoriteiten van elke betrokken lidstaat die daarom verzoekt.

Artikel 48

Belastingen en heffingen op premies

1. Onverminderd een latere harmonisatie is elke verzekeringsovereenkomst uitsluitend onderworpen aan de indirecte belastingen en parafiscale heffingen op verzekeringspremies die bestaan in de lidstaat van de verbintenis, en wat Spanje betreft, aan de extra heffingen die bij wet zijn ingesteld ten behoeve van het Spaanse „Consortio de compensación de seguros” voor het vervullen van zijn taak met betrekking tot de compensatie van verliezen die het gevolg zijn van uitzonderlijke gebeurtenissen die zich in deze lidstaat voordoen.

2. Het recht dat krachtens artikel 31 op de overeenkomst van toepassing is, is niet van invloed op de belastingregeling die van toepassing is.

3. Behoudens een latere harmonisatie past elke lidstaat op de verzekeringsondernemingen die op zijn grondgebied verplichtingen aangaan, zijn nationale bepalingen toe betreffende de maatregelen met het oog op de inning van de verschuldigde indirecte belastingen en parafiscale heffingen in de zin van lid 1.

TITEL V

REGELS TOEPASSELIJK OP BINNEN DE GEMEENSCHAP GEVESTIGDE AGENTSCHAPPEN OF BIJKANTOREN VAN ONDERNEMINGEN WAARVAN HET HOOFDKANTOOR BUITEN DE GEMEENSCHAP IS GEVESTIGD

Artikel 49

Vergunningbeginselen en -voorwaarden

1. Voor iedere onderneming waarvan het hoofdkantoor buiten de Gemeenschap is gevestigd, stelt elke lidstaat de toegang op zijn grondgebied tot de in artikel 2 bedoelde werkzaamheden afhankelijk van een vergunning.
2. De lidstaat mag een vergunning verlenen, indien de onderneming tenminste aan de volgende voorwaarden voldoet:
 - a) zij moet bevoegd zijn tot het verrichten van de in artikel 2 bedoelde werkzaamheden krachtens de nationale wetgeving waaronder zij ressorteert;
 - b) zij moet een agentschap of bijkantoor op het grondgebied van deze lidstaat oprichten;
 - c) zij moet zich verbinden ter zetel van het agentschap of het bijkantoor een specifieke boekhouding te voeren voor de werkzaamheden die zij aldaar uitoefent en er alle bescheiden met betrekking tot de behandelde zaken te bewaren;
 - d) zij moet een algemeen gevolmachtigde aanwijzen, die door de bevoegde autoriteit moet worden toegelaten;
 - e) zij moet in de lidstaat van bedrijfsuitoefening over activa beschikken, welke tenminste de helft van het in artikel 29, lid 2, onder a), voor het garantiefonds aangegeven minimum dienen te bedragen, en een vierde gedeelte van dit minimum bij wijze van waarborg deponeren;
 - f) zij moet zich verbinden een solvabiliteitsmarge te handhaven overeenkomstig artikel 53;
 - g) zij moet een programma van werkzaamheden overleggen overeenkomstig de leden 3 en 4.
3. Het in lid 2, punt g), genoemde programma van werkzaamheden van het agentschap of bijkantoor moet gegevens of bewijsstukken bevatten betreffende:
 - a) de aard van de verbintenissen die de onderneming voornemens is in het land van ontvangst aan te gaan; de algemene en bijzondere voorwaarden die zij voornemens is te hanteren;
 - b) de technische grondslagen die de onderneming voornemens is voor elke categorie van verrichtingen toe te passen, met inbegrip van de gegevens die nodig zijn voor de berekeningen van de tarieven en van de in artikel 20 bedoelde technische voorzieningen;
 - c) de leidende beginselen op het gebied van de herverzekering;
 - d) de omvang van de solvabiliteitsmarge en van het garantiefonds van de onderneming als bedoeld in de artikelen 27, 28 en 29;
 - e) de te verwachten inrichtingskosten van de administratieve diensten en van het productienet, alsmede de financiële middelen ter dekking daarvan,

en moet voor de eerste drie boekjaren voorts bevatten:

- f) een opgave van de te verwachten kaspositie van het agentschap of bijkantoor;
- g) een gedetailleerde prognose van de vermoedelijke uitgaven en ontvangsten, zowel wat de directe verrichtingen en de geaccepteerde herverzekeringen als de overdrachten uit hoofde van herverzekering betreft.

4. De balans en de winst- en verliesrekening van de onderneming voor elk van de laatste drie boekjaren worden bij het programma van werkzaamheden gevoegd. Indien echter de onderneming drie boekjaren telt, worden die stukken slechts voor de afgesloten boekjaren van haar verlangd.

Artikel 50

Regels betreffende bijkantoren van ondernemingen van derde landen

1. a) Behoudens onder b) mogen de in deze titel bedoelde agentschappen en bijkantoren de in de bijlage van Richtlijn 73/239/EEG bedoelde werkzaamheden op het grondgebied van een lidstaat niet gelijktijdig uitoefenen met de onder de onderhavige richtlijn vallende werkzaamheden.
- b) Behoudens onder c) mogen de lidstaten bepalen dat de in deze titel bedoelde agentschappen en bijkantoren die op de datums als bedoeld in artikel 18, lid 3, deze twee werkzaamheden op het grondgebied van een lidstaat gelijktijdig uitoefenen, deze daar kunnen blijven uitoefenen, mits zij overeenkomstig artikel 19 een gescheiden beheer voeren voor elk van deze werkzaamheden.
- c) Elke lidstaat die uit hoofde van artikel 18, lid 6, de op zijn grondgebied gevestigde ondernemingen verplicht heeft een einde te maken aan het gelijktijdig uitoefenen van de werkzaamheden die zij op de datums als bedoeld in artikel 18, lid 3, verrichtten, moet deze verplichting ook opleggen aan de in deze titel bedoelde agentschappen en bijkantoren die op zijn grondgebied zijn gevestigd en aldaar de twee werkzaamheden gelijktijdig uitoefenen.
- d) De lidstaten mogen bepalen dat de in deze titel bedoelde agentschappen en bijkantoren waarvan het hoofdkantoor de twee werkzaamheden gelijktijdig uitoefent en die op de datums als bedoeld in artikel 18, lid 3, op het grondgebied van een lidstaat uitsluitend de in deze richtlijn bedoelde werkzaamheden uitoefenen, hun werkzaamheden kunnen blijven verrichten. Indien de onderneming de in Richtlijn 73/239/EEG bedoelde werkzaamheden op dit grondgebied wil uitoefenen, mag zij de in deze richtlijn genoemde werkzaamheden nog slechts verrichten via een dochteronderneming.

2. De artikelen 13 en 36 zijn van overeenkomstige toepassing op de in deze titel bedoelde agentschappen en bijkantoren.

Voor de toepassing van artikel 36 wordt de bevoegde autoriteit die de totale solvabiliteit van deze agentschappen of bijkantoren controleert, gelijkgesteld met de bevoegde autoriteit van de lidstaat van het hoofdkantoor.

3. Bij intrekking van de vergunning door de in artikel 54, lid 2, bedoelde autoriteit, stelt deze de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten waar de onderneming werkzaam is, hiervan in kennis; deze autoriteiten treffen de nodige maatregelen. Wanneer het besluit tot intrekking is gebaseerd op de ontoereikendheid van de solvabiliteitsmarge berekend volgens artikel 54, lid 1, onder a), trekken ook de bevoegde autoriteiten van de andere betrokken lidstaten hun vergunning in.

Artikel 51

Portefeuilleoverdracht

1. Elke lidstaat verleent, onder de in het nationale recht vastgestelde voorwaarden, aan de op zijn grondgebied gevestigde agentschappen en bijkantoren, als bedoeld in deze titel, toestemming om hun verzekeringsportefeuille geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een in dezelfde lidstaat gevestigde overnemer, indien de bevoegde autoriteiten van die lidstaat, of in voorkomend geval die van de in artikel 54 bedoelde lidstaat, verklaren dat de overnemer, mede gelet op de overdracht, de vereiste solvabiliteitsmarge bezit.

2. Elke lidstaat verleent, onder de in het nationale recht vastgestelde voorwaarden, aan de op zijn grondgebied gevestigde agentschappen en bijkantoren, als bedoeld in deze titel, toestemming om hun verzekeringsportefeuille geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een verzekeringsonderneming die haar hoofdkantoor in een andere lidstaat heeft, indien de bevoegde autoriteiten van die lidstaat verklaren dat de overnemer, mede gelet op de overdracht, de vereiste solvabiliteitsmarge bezit.

3. Indien een lidstaat, onder de in het nationale recht vastgestelde voorwaarden, aan de op zijn grondgebied gevestigde agentschappen en bijkantoren, als bedoeld in deze titel, toestemming verleent om hun verzekeringsportefeuille geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een op het grondgebied van een andere lidstaat gevestigd agentschap of bijkantoor, als bedoeld in deze titel, overtuigt hij zich ervan dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van de overnemer, of in voorkomend geval die van de in artikel 54 bedoelde lidstaat, verklaren dat de overnemer, mede gelet op de overdracht, de vereiste solvabiliteitsmarge bezit, dat de wetgeving van de lidstaat van de overnemer in de mogelijkheid van een dergelijke overdracht voorziet en dat die lidstaat met de overdracht instemt.

4. In de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde gevallen verleent de lidstaat waar het overdragende agentschap of bijkantoor is gevestigd, toestemming voor de overdracht na de instemming te hebben verkregen van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van de verbintenis, wanneer deze niet de lidstaat is waar het overdragende agentschap of bijkantoor is gevestigd.

5. De bevoegde autoriteiten van de geraadpleegde lidstaten delen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de overdragende verzekeringsonderneming hun advies of hun instemming mede binnen drie maanden na ontvangst van het verzoek; indien de geraadpleegde autoriteiten niet binnen die termijn hebben gereageerd, geldt zulks als een gunstig advies of als een stilzwijgende instemming.

6. De overeenkomstig dit artikel toegestane overdracht wordt in de lidstaat van de verbintenis bekendgemaakt onder de in het nationale recht vastgestelde voorwaarden. Deze overdracht kan van rechtswege worden tegengeworpen aan de verzekeringnemers, aan de verzekerden en aan allen voor wie uit de overgedragen overeenkomsten rechten of verplichtingen voortvloeien.

Deze bepaling doet geen afbreuk aan het recht van de lidstaten om de verzekeringnemers de mogelijkheid te bieden de overeenkomst binnen een bepaalde termijn na de overdracht op te zeggen.

Artikel 52

Technische voorzieningen

De lidstaten leggen de ondernemingen de verplichting op voldoende voorzieningen, als bedoeld in artikel 20, te vormen, welke overeenkomen met de op hun grondgebied aangelegde verplichtingen. Zij zien erop toe dat het agentschap of bijkantoor tegenover deze voorzieningen gelijkwaardige en congruente activa stelt overeenkomstig Bijlage II.

Ten aanzien van het berekenen van deze voorzieningen, het bepalen van de categorieën van beleggingen en het waarderen van de activa alsmede, in voorkomend geval, het bepalen van de grenzen waarbinnen de activa als dekking van deze voorzieningen kunnen worden aanvaard, zijn de wetgevingen van de lidstaten van toepassing.

De betrokken lidstaat eist dat de activa welke deze voorzieningen dekken, op zijn grondgebied zijn gelokaliseerd. Artikel 20, lid 4, is echter van toepassing.

Artikel 53

Solvabiliteitsmarge en garantiefonds

1. Iedere lidstaat verplicht de op zijn grondgebied opgerichte agentschappen of bijkantoren over een solvabiliteitsmarge te beschikken die bestaat uit de in artikel 27 genoemde bestanddelen. Het minimum van de marge wordt berekend overeenkomstig artikel 28. Voor deze berekening worden echter uitsluitend de verrichtingen van het agentschap of het bijkantoor in aanmerking genomen.

2. Het garantiefonds bestaat uit een derde deel van het minimum van de solvabiliteitsmarge.

Het bedrag van dit fonds mag echter niet kleiner zijn dan de helft van het in artikel 29, lid 2, onder a), bedoelde minimum. Het in artikel 49, lid 2, onder e), bedoelde aanvangsdepot wordt daartoe gerekend.

Het garantiefonds en het minimum van dit fonds worden gevormd overeenkomstig artikel 29.

3. De activa die tegenover het minimum van de solvabiliteitsmarge staan, moeten gelokaliseerd zijn binnen de lidstaat van bedrijfsuitoefening ten belope van het garantiefonds, en, voor het resterende gedeelte, binnen de Gemeenschap.

Artikel 54

Voordelen voor ondernemingen met een vergunning in meer dan één lidstaat

1. Ondernemingen die in verscheidene lidstaten een vergunning aangevraagd of verkregen hebben, kunnen om de volgende voordelen verzoeken, die slechts gezamenlijk kunnen worden toegekend:

- a) de in artikel 53 bedoelde solvabiliteitsmarge wordt berekend op basis van het geheel van de werkzaamheden die zij binnen de Gemeenschap uitoefenen; in dit geval worden uitsluitend de verrichtingen van alle binnen de Gemeenschap gevestigde agentschappen of bijkantoren bij deze berekeningen in aanmerking genomen;
- b) de in artikel 49, lid 2, onder e), bedoelde waarborg wordt slechts in één van deze Staten gestort;
- c) de activa die tegenover het garantiefonds staan, zijn gelokaliseerd in één van de lidstaten waar zij werkzaam zijn.

2. De aanvraag om in aanmerking te komen voor de in lid 1 bedoelde voordelen dient bij de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten te worden ingediend. In deze aanvraag moet de autoriteit worden aangegeven die in de toekomst toezicht op de solvabiliteit voor het geheel van de werkzaamheden van de bijkantoren of agentschappen binnen de Gemeenschap dient te houden. De keuze van de autoriteit moet met redenen worden omkleed. De waarborg moet bij de betrokken lidstaat worden gestort.

3. De voordelen van lid 1 mogen slechts worden toegekend wanneer de bevoegde autoriteiten van alle lidstaten waar de aanvraag is ingediend, hun toestemming verlenen. Zij worden van kracht op het tijdstip waarop de gekozen bevoegde autoriteit zich tegenover de andere bevoegde autoriteiten bereid heeft verklaard, de controle van de solvabiliteit voor het geheel van de werkzaamheden van de in de Gemeenschap gevestigde bijkantoren of agentschappen op zich te nemen.

De gekozen bevoegde autoriteit ontvangt van de andere lidstaten de voor de controle op de totale solvabiliteit vereiste inlichtingen over de op hun grondgebied gevestigde agentschappen of bijkantoren.

4. De krachtens dit artikel toegekende voordelen dienen op verzoek van één of meer betrokken lidstaten door alle betrokken lidstaten gelijktijdig te worden ingetrokken.

Artikel 55

Overeenkomsten met derde landen

De Gemeenschap kan, in overeenkomstig het Verdrag met één of meer derde landen gesloten overeenkomsten, besluiten tot toepassing van bepalingen welke afwijken van die van deze titel, teneinde, op basis van wederkerigheid, aan de verzekerden van de lidstaten een voldoende bescherming te waarborgen.

TITEL VI

REGELS TOEPASSELIJK OP DOCHTERONDERNEMINGEN VAN MOEDERONDERNEMINGEN WAAROP HET RECHT VAN EEN DERDE LAND VAN TOEPASSING IS EN OP DE VERWERVING VAN DEELNEMINGEN DOOR ZULKE MOEDERONDERNEMINGEN

Artikel 56

Informatieverstrekking aan de Commissie door de lidstaten

De bevoegde autoriteiten van de lidstaten stellen de Commissie in kennis van:

- a) elke vergunningverlening voor een rechtstreekse of middellijke dochteronderneming waarvan één of meer moederondernemingen onder het recht van een derde land vallen. De Commissie stelt het in artikel 58, lid 2, bedoelde Comité daarvan in kennis;
- b) elke deelneming van een dergelijke moederonderneming in een verzekeringsonderneming van de Gemeenschap waardoor laatstgenoemde de dochteronderneming van eerstgenoemde wordt. De Commissie stelt het in artikel 58, lid 2, bedoelde Comité daarvan in kennis.

Wanneer een vergunning wordt verleend aan een rechtstreekse of middellijke dochteronderneming van één of meer moederondernemingen die onder het recht van een derde land vallen, wordt de structuur van de groep vermeld in de kennisgeving van de bevoegde autoriteiten aan de Commissie.

Artikel 57

Behandeling van verzekeringsondernemingen van de Gemeenschap door derde landen

1. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de algemene moeilijkheden die hun verzekeringsondernemingen ondervinden bij vestiging of uitoefening van hun werkzaamheden in een derde land.

2. De Commissie stelt periodiek een verslag op waarin de in de leden 3 en 4 bedoelde behandeling van verzekeringsondernemingen van de Gemeenschap in derde landen, met betrekking tot de vestiging en de uitoefening van verzekeringswerkzaamheden en het verwerven van deelnemingen in verzekeringsondernemingen van derde landen wordt onderzocht. De Commissie legt deze verslagen, in voorkomend geval vergezeld van passende voorstellen, voor aan de Raad.

3. Indien de Commissie vaststelt, hetzij op grond van de in lid 2 bedoelde verslagen, hetzij op basis van andere informatie, dat een derde land de verzekeringsondernemingen van de Gemeenschap geen daadwerkelijke toegang tot de markt die vergelijkbaar is met die welke de Gemeenschap toekent aan verzekeringsondernemingen van dat derde land, kan zij aan de Raad voorstellen doen om een passend onderhandelingsmandaat te verkrijgen teneinde voor de verzekeringsondernemingen van de Gemeenschap vergelijkbare concurrentiemogelijkheden te verkrijgen. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

4. Indien de Commissie vaststelt, hetzij op grond van de in lid 2 bedoelde verslagen, hetzij op basis van andere informatie, dat in een derde land verzekeringsondernemingen van de Gemeenschap geen nationale behandeling krijgen die dezelfde concurrentiemogelijkheden biedt als die welke aan binnenlandse verzekeringsondernemingen worden geboden, en dat de voorwaarden voor daadwerkelijke toegang tot de markt niet zijn vervuld, kan zij onderhandelingen openen om dit euvel te verhelpen.

In de in de eerste alinea bedoelde omstandigheden kan ook, naast het openen van onderhandelingen overeenkomstig de procedure van artikel 58, lid 2, worden besloten dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten hun beslissingen moeten beperken of opschorten inzake:

- op het tijdstip van het besluit of later ingediende vergunningsaanvragen, en
- het verwerven van deelnemingen door rechtstreekse of middellijke moederondernemingen die onder het recht van het betrokken derde land vallen.

De bedoelde maatregelen zijn ten hoogste drie maanden geldig.

Vóór het verstrijken van deze termijn van drie maanden kan de Raad in het licht van het resultaat van de onderhandelingen op voorstel van de Commissie met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluiten of de genomen maatregelen van toepassing blijven.

Een dergelijke beperking of opschorting geldt niet voor de oprichting van dochterondernemingen door verzekerings- ondernemingen of dochterondernemingen daarvan die een vergunning hebben gekregen in de Gemeenschap, noch voor het verwerven van deelnemingen door dergelijke ondernemingen of dochterondernemingen in een verzekerings- onderneming van de Gemeenschap.

5. Indien de Commissie één van de in de leden 3 en 4 bedoelde vaststellingen doet, stellen de lidstaten haar desgevraagd in kennis van:

- a) elke vergunningaanvraag door een rechtstreekse of middellijke dochteronderneming waarvan één of meer moeder- ondernemingen onder het recht van het betrokken derde land vallen;
- b) elk door een dergelijke onderneming voorgelegd project voor verwerving van een deelneming in een verzekerings- onderneming van de Gemeenschap, waardoor laatstgenoemde de dochteronderneming van eerstgenoemde wordt.

Deze kennisgevingsverplichting vervalt zodra met een derde land als bedoeld in lid 3 of lid 4 een overeenkomst is gesloten of wanneer de in lid 4, tweede en derde alinea, bedoelde maatregelen niet meer van toepassing zijn.

6. De krachtens dit artikel getroffen maatregelen moeten in overeenstemming zijn met de verplichtingen die de Gemeenschap heeft uit hoofde van bilaterale of multilaterale internationale overeenkomsten inzake de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van verzekeringsondernemingen.

Artikel 58

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.
2. Waar naar dit lid wordt verwezen, is de in artikel 5 van Besluit 1999/468/EG vervatte regelgevingsprocedure van toepassing met inachtneming van artikel 7, lid 3, en van artikel 8 van het besluit.
3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn is drie maanden.

TITEL VII

OVERGANGS- EN ANDERE BEPALINGEN

Artikel 59

Afwijkingen en afschaffing van beperkende maatregelen

1. De ondernemingen die in het Verenigd Koninkrijk zijn opgericht uit hoofde van „Royal Charter”, „Private Act” of „Special Public Act” mogen hun bedrijf in de vorm waarin zij op 15 maart 1997 werden opgericht, voor onbepaalde tijd voortzetten.

Het Verenigd Koninkrijk maakt van deze ondernemingen een lijst op die zij ter kennis brengt van de andere lidstaten en van de Commissie.

2. De uit hoofde van de „Friendly Societies Acts” in het Verenigd Koninkrijk geregistreerde maatschappijen mogen hun werkzaamheden die zij op 15 maart 1979 verrichtten, voortzetten.

Artikel 60

Bewijs van betrouwbaarheid

1. Indien een lidstaat van zijn onderdanen een bewijs van betrouwbaarheid en het bewijs dat er voorheen geen faillissement heeft plaatsgehad of slechts één van deze twee bewijzen eist, aanvaardt deze lidstaat als voldoende bewijs voor de onderdanen van de overige lidstaten het overleggen van een uittreksel uit het strafregister of, bij ontbreken daarvan, van een door een bevoegde rechterlijke of overheidsinstantie van de lidstaat van herkomst of oorsprong afgegeven gelijkwaardig document, waaruit blijkt dat aan deze eisen is voldaan.

2. Wanneer het in lid 1 bedoelde document niet door de lidstaat van herkomst of oorsprong wordt afgegeven, kan dit worden vervangen door een verklaring onder ede of, in de lidstaten waar niet in een eed is voorzien, door een plechtige verklaring welke door de betrokkene wordt afgelegd ten overstaan van een bevoegde rechterlijke of overheidsinstantie of, in voorkomend geval, van een notaris van de lidstaat van herkomst of oorsprong, die een attest afgeeft dat deze eed of deze plechtige verklaring bewijskracht geeft. De verklaring dat er geen faillissement heeft plaatsgehad, mag ook worden afgelegd ten overstaan van een bevoegde beroeps- of bedrijfsorganisatie van diezelfde Staat.

3. De overeenkomstig de leden 1 en 2 afgegeven documenten mogen bij overlegging niet ouder zijn dan drie maanden.

4. De lidstaten wijzen de autoriteiten en organisaties aan die bevoegd zijn voor de afgifte van de in de leden 1 en 2 bedoelde documenten en stellen de overige lidstaten en de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Iedere lidstaat deelt de overige lidstaten en de Commissie tevens mede bij welke autoriteiten en organisaties de in dit artikel bedoelde documenten tot staving van het verzoek om op het grondgebied van deze lidstaat de in artikel 2 bedoelde werkzaamheden te mogen uitoefenen, moeten worden ingediend.

Artikel 61

Overgangsbepalingen voor investeringen in terreinen en gebouwen

De lidstaten kunnen verzekeringsondernemingen met hoofdkantoor op hun grondgebied waarvan de gebouwen en terreinen die tegenover de technische voorzieningen staan, op 27 november 1992, het in artikel 24, lid 1, onder a), bedoelde percentage overschrijden, een uiterlijk op 31 december 1998 verstrijkende termijn toestaan om aan dat percentage te voldoen.

Artikel 62

Overgangsbepalingen voor Zweden

1. Het Koninkrijk Zweden mag tot 1 januari 2000 een overgangsregeling toepassen om te voldoen aan artikel 24, lid 1, onder b), met dien verstande dat de Zweedse autoriteiten vóór 1 juli 1994 een door de Commissie goed te keuren overzicht hebben voorgelegd van de maatregelen die moeten worden vastgesteld om de risico's die de limieten in artikel 24, lid 1, onder b), overschrijden, binnen de limieten bepaald in deze richtlijn te brengen.

2. Niet later dan de datum van de Zweedse toetreding en op 31 december 1997 leggen de Zweedse autoriteiten aan de Commissie voortgangsverslagen voor over de maatregelen die zijn genomen om aan deze richtlijn te voldoen. De Commissie zal deze maatregelen aan de hand van deze verslagen evalueren. Deze maatregelen worden zo nodig in het licht van de ontwikkelingen aangepast teneinde de risico's te verminderen. De Zweedse autoriteiten zullen de betrokken levensverzekeringsondernemingen ertoe verplichten onmiddellijk met de vermindering van de betrokken risico's te beginnen. De verzekeringsondernemingen zullen deze risico's nimmer verhogen tenzij zij al binnen de door deze richtlijn voorgeschreven limieten liggen en een eventuele verhoging er nooit toe zal leiden dat de risico's deze limieten overschrijden. De Zweedse autoriteiten leggen tegen het einde van de overgangperiode een slotverslag voor over de resultaten van genoemde maatregelen.

TITEL VIII

SLOTBEPALINGEN

Artikel 63

Samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie

De Commissie en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten werken nauw samen teneinde het toezicht op de in deze richtlijn bedoelde verzekeringen en verrichtingen binnen de Gemeenschap te vergemakkelijken.

Iedere lidstaat brengt de Commissie op de hoogte van de belangrijkste moeilijkheden die de toepassing van deze richtlijn met zich brengt, onder meer van de moeilijkheden die zich voordoen indien een lidstaat een abnormale verplaatsing constateert van de in deze richtlijn bedoelde verzekeringsactiviteit ten nadele van de op zijn grondgebied gevestigde ondernemingen naar agentschappen en bijkantoren die in de nabijheid van zijn grondgebied zijn gelegen.

De Commissie en de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten onderzoeken deze moeilijkheden zo spoedig mogelijk teneinde een afdoende oplossing te vinden.

In voorkomend geval dient de Commissie bij de Raad passende voorstellen in.

Artikel 64

Verslagen betreffende de ontwikkeling van de markt in het kader van het vrij verrichten van diensten

De Commissie legt het Europees Parlement en de Raad op gezette tijden, en voor de eerste maal op 20 november 1995, een verslag voor over de ontwikkeling van de markt van verzekeringen en verrichtingen in het kader van het vrij verrichten van diensten.

Artikel 65

Technische aanpassingen

De technische aanpassingen die op de hierna genoemde punten in deze richtlijn moeten worden aangebracht, worden vastgesteld volgens de in artikel 66, lid 2, voorziene procedure.

- uitbreiding van de lijst van rechtsvormen in artikel 6, lid 1, onder a);
- wijziging van de in Bijlage I opgenomen lijst, of aanpassing van de terminologie in die lijst, om met de ontwikkelingen op de verzekeringsmarkt rekening te houden;
- verduidelijking van de in artikel 27 opgesomde bestanddelen van de solvabiliteitsmarge, om met de schepping van nieuwe financiële instrumenten rekening te houden;
- wijziging van het in artikel 29, lid 2, vastgestelde minimumbedrag van het garantiefonds, om met de economische en financiële ontwikkelingen rekening te houden;

- wijziging, om met de schepping van nieuwe financiële instrumenten rekening te houden, van de in artikel 23 opgenomen lijst van categorieën van activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aanvaard en van de in artikel 24 vastgestelde voorschriften betreffende de spreiding;
- wijziging van de versoepelingen van de congruentieregels, waarin in Bijlage II is voorzien, om met de ontwikkeling van nieuwe instrumenten ter dekking van het valutarisico of de vooruitgang bij de Economische en Monetaire Unie rekening te houden;
- verduidelijking van de definities, om een eenvormige toepassing van deze richtlijn in de gehele Gemeenschap te garanderen;
- de nodige technische aanpassingen van de voorschriften inzake de vaststelling van de maximumrentepercentages uit hoofde van artikel 20, met name om rekening te houden met de vooruitgang bij de Economische en Monetaire Unie.

Artikel 66

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Richtlijn 91/675/EEG ingestelde Comité voor het Verzekeringswezen.
2. Waar naar dit lid wordt verwezen, is de in artikel 5 van Besluit 1999/468/EG vervatte regelgevingsprocedure van toepassing met inachtneming van artikel 7, lid 3, en van artikel 8 van het besluit.
3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn is drie maanden.

Artikel 67

Door bestaande bijkantoren en verzekeringsondernemingen verkregen rechten

1. De bijkantoren die, overeenkomstig de bepalingen van de lidstaat van het bijkantoor, hun werkzaamheden hebben aangevangen vóór 1 juli 1994, worden geacht onderworpen te zijn geweest aan de procedure van artikel 38, leden 1 tot en met 5.

Zij vallen vanaf genoemde datum onder de artikelen 13, 20, 36, 37 en 44.

2. De artikelen 39 en 40 doen geen afbreuk aan de rechten die zijn verkregen door verzekeringsondernemingen welke werkzaam waren in het kader van het vrij verrichten van diensten vóór 1 juli 1994.

Artikel 68

Beroep op de rechter

De lidstaten dragen er zorg voor dat tegen besluiten ten aanzien van een verzekeringsonderneming, die worden genomen op grond van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen welke in overeenstemming met deze richtlijn zijn vastgesteld, beroep op de rechter openstaat.

Artikel 69

Herziening van in euro luidende bedragen

1. Vóór 15 maart 1985 legt de Commissie aan de Raad een verslag voor over de gevolgen van de bij deze richtlijn ingevoerde financiële vereisten voor de situatie van de verzekeringsmarkten van de lidstaten.
2. De Raad gaat om de twee jaar op voorstel van de Commissie over tot onderzoek naar en, in voorkomend geval, tot herziening van deze in de richtlijn in euro uitgedrukte bedragen waarbij rekening wordt gehouden met de ontwikkeling van de economische en monetaire toestand in de Gemeenschap.

Artikel 70

Tenuitvoerlegging van nieuwe bepalingen

De lidstaten stellen uiterlijk op 31 december 2001 de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast die nodig zijn om te voldoen aan artikel 1, lid 1, punt m), artikel 18, lid 3, artikel 27, punt 3 a), tweede alinea, tweede zin, artikel 49, lid 2, punt g), leden 3 en 4, artikel 59, lid 2, en artikel 67, lid 1. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 71

Kennisgeving aan de Commissie

De lidstaten delen de Commissie de tekst van alle belangrijke bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 72

Ingetrokken richtlijnen en de concordantie ervan met de onderhavige richtlijn

1. De in Bijlage IV, deel A, vermelde richtlijnen worden ingetrokken, onverminderd verplichtingen van de lidstaten wat de in Bijlage IV, deel B, vermelde omzettings- en toepassingstermijnen van deze richtlijnen betreft.

2. Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijnen gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn en worden gelezen volgens de in Bijlage V opgenomen concordantietabel.

Artikel 73

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 74

Geadresseerden

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

*BIJLAGE I***INDELING PER BRANCHE**

- I. Verzekeringen als bedoeld in artikel 2, punt 1, onder a), b) en c), uitgezonderd die onder II en III.
- II. Verzekeringen in verband met huwelijk en geboorte.
- III. Verzekeringen als bedoeld in artikel 2, punt 1, onder a) en b), welke verbonden zijn met beleggingsfondsen.
- IV. „Permanent health insurance” als bedoeld in artikel 2, punt 1, onder d).
- V. Tontineverrichtingen als bedoeld in artikel 2, punt 2, onder a).
- VI. Kapitalisatieverrichtingen als bedoeld in artikel 2, punt 2, onder b).
- VII. Verrichtingen voor het beheer van collectieve pensioenfondsen als bedoeld in artikel 2, punt 2, onder c) en d).
- VIII. Verrichtingen als bedoeld in artikel 2, punt 2, onder e).
- IX. Verrichtingen als bedoeld in artikel 2, punt 3.

*BIJLAGE II***CONGRUENTIEREGELS**

De valuta waarin de verbintenissen van de verzekeraar opeisbaar zijn, wordt aan de hand van de volgende regels bepaald:

1. Wanneer de garanties van een overeenkomst in een bepaalde valuta luiden, worden de verbintenissen van de verzekeraar geacht in die valuta opeisbaar te zijn.
2. De lidstaten kunnen de verzekeringsondernemingen toestaan tegenover hun technische voorzieningen, en met name hun wiskundige voorzieningen, geen congruente activa te stellen indien toepassing van de bovenstaande regels tot gevolg zou hebben dat de onderneming, om aan het congruentiebeginsel te voldoen, in een bepaalde valuta activa-bestanddelen zou moeten aanhouden ten bedrage van ten hoogste 7 % van de bestaande bestanddelen in andere valuta's.
3. De lidstaten behoeven van de verzekeringsondernemingen niet te eisen dat zij het congruentiebeginsel toepassen indien de verbintenissen opeisbaar zijn in een andere valuta dan die van één der lidstaten, als de beleggingen in deze valuta aan regels onderworpen zijn, als voor deze valuta transferbeperkingen gelden of als zij, om analoge redenen, niet geschikt is tot dekking van de technische voorzieningen.
4. Het is de verzekeringsondernemingen toegestaan een bedrag van ten hoogste 20 % van hun verbintenissen in een welbepaalde valuta niet met congruente activa te dekken.
Wel moet het totaal van de activa, alle valuta's tezamen genomen, ten minste gelijk zijn aan het totaal van de verbintenissen, alle valuta's tezamen genomen.
5. Elke lidstaat kan bepalen dat, wanneer op grond van de bovenstaande regels tegenover verbintenissen activa moeten staan die in de valuta van een lidstaat luiden, ook aan deze regel wordt geacht te zijn voldaan als de activa in euro luiden.

BIJLAGE III

AAN DE VERZEKERINGNEMER TE VERSTREKKEN INLICHTINGEN

De volgende inlichtingen, die hetzij vóór de sluiting van de overeenkomst (A) hetzij gedurende de looptijd ervan (B) aan de verzekeringnemer moeten worden meegedeeld, moeten duidelijk, nauwkeurig en schriftelijk worden verstrekt in een officiële taal van de lidstaat van de verbintenis.

Deze inlichtingen mogen evenwel ook in een andere taal worden gesteld indien de verzekeringnemer daarom verzoekt en de wetgeving van de lidstaat zulks toestaat, dan wel indien de verzekeringnemer vrij het toepasselijke recht kan kiezen.

A. Vóór de sluiting van de overeenkomst

Inlichtingen betreffende de verzekeringsonderneming	Inlichtingen betreffende de verbintenis
a.1. Naam of firmanaam, rechtsvorm	a.4. Omschrijving van elke verzekeringsdekking en keuzemogelijkheid
a.2. Naam van de lidstaat waar het hoofdkantoor, en in voorkomend geval, het agentschap of bijkantoor waarmee de overeenkomst zal worden gesloten, is gevestigd	a.5. Looptijd van de overeenkomst
a.3. Adres van het hoofdkantoor en, in voorkomend geval, van het agentschap of bijkantoor waarmee de overeenkomst zal worden gesloten	a.6. Wijze van beëindiging van de overeenkomst
	a.7. Wijze en duur van betaling van de premies
	a.8. Wijze van berekening en toewijzing van winstdelingen
	a.9. Gegevens over de afkoop- en premievrije waarden en in hoeverre deze zijn gegarandeerd
	a.10. Inlichtingen over de premies voor iedere verzekeringsdekking, zowel de hoofddekking als de aanvullende dekkingen, indien zulke inlichtingen dienstig blijken
	a.11. Opsomming van de gebruikte referentiewaarden (rekeneenheden) in fractieverzekeringen
	a.12. Gegevens over de aard van de tegenover de fractieverzekering staande activa
	a.13. Wijze van uitoefening van het recht van opzegging
	a.14. Algemene indicatie betreffende de op het type polis toepasselijke belastingregeling
	a.15. Regelingen voor het behandelen van klachten van verzekeringnemers, verzekerden of begunstigden over de overeenkomst, met inbegrip, in voorkomend geval, van het bestaan van een instantie die belast is met het onderzoeken van klachten, onverminderd de mogelijkheid voor de verzekeringnemer een gerechtelijke procedure aan te spannen
	a.16. Het recht dat op de overeenkomst van toepassing is, hetzij wanneer de partijen geen vrijheid van rechtskeuze hebben, hetzij ten gevolge van de keuze die de verzekeraar voorstelt als zulks wel het geval is

B. Gedurende de looptijd

Naast de algemene en bijzondere voorwaarden die aan de verzekeringnemer moeten worden meegedeeld, dienen aan deze laatste ook de onderstaande inlichtingen te worden verstrekt gedurende de gehele looptijd van de overeenkomst:

Inlichtingen betreffende de verzekeringsonderneming	Inlichtingen betreffende de verbintenis
b.1. Iedere wijziging van de naam of firmanaam, de rechtsvorm of het adres van het hoofdkantoor en, in voorkomend geval, van het agentschap of bijkantoor waarmee de overeenkomst is gesloten	b.2. Alle inlichtingen betreffende de punten A.a.4 tot en met A.a.12 in het geval van aanhangsels bij de overeenkomst of wijziging van de daarop van toepassing zijnde wetgeving
	b.3. Elk jaar inlichtingen betreffende de situatie van de winstdeling

BIJLAGE IV

INGETROKKEN RICHTLIJNEN EN DE TERMIJNEN VOOR DE OMZETTING ERVAN IN INTERN RECHT

DEEL A

Ingetrokken richtlijnen

(bedoeld in artikel 72)

1. Richtlijn 79/267/EEG van de Raad, als gewijzigd bij Richtlijn 95/26/EG van het Europees Parlement en de Raad;
2. Richtlijn 90/619/EEG van de Raad;
3. Richtlijn 92/96/EEG van de Raad, als gewijzigd bij Richtlijn 95/26/EG van het Europees Parlement en de Raad.

DEEL B

Omzettings- en toepassingstermijnen

(bedoeld in artikel 72)

Richtlijn	Omzettingstermijn	Toepassingstermijn
79/267/EEG (PB L 63 van 13.3.1979, blz. 1)	15 september 1980	15 september 1981
90/619/EEG (PB L 330 van 29.11.1990, blz. 50)	20 november 1992	20 mei 1993
92/96/EEG (PB L 360 van 9.12.1992, blz. 1)	31 december 1993	1 juli 1994
95/26/EG (PB L 168 van 18.7.1995, blz. 7)	18 juli 1996	18 juli 1996

BIJLAGE V

CONCORDANTIETABEL

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 79/267/EEG	Richtlijn 90/619/EEG	Richtlijn 92/96/EEG	Richtlijn 95/26/EG	Overige richtlijnen	
Artikel 1, lid 1, punt a)			Artikel 1, onder a)			
Artikel 1, lid 1, punt b)		Artikel 3	Artikel 1, onder b)			
Artikel 1, lid 1, punt c)		Artikel 2, onder c)				
Artikel 1, lid 1, punt d)			Artikel 1, onder c)			
Artikel 1, lid 1, punt e)			Artikel 1, onder d)			
Artikel 1, lid 1, punt f)			Artikel 1, onder e)			
Artikel 1, lid 1, punt g)		Artikel 2, onder e)				
Artikel 1, lid 1, punten h) t/m l)			Artikel 1 onder f) t/m j)			
Artikel 1, lid 1, punt m)						Nieuw
Artikel 1, lid 1, punt n)			Artikel 1, onder l)			
Artikel 1, lid 1, punten o), p) en q)	Artikel 5, onder b), c) en d)					
Artikel 1, lid 1, punt r)				Artikel 2, lid 1		
Artikel 1, lid 2	Artikel 5, onder a), tweede zin					
Artikel 2	Artikel 1					
Artikel 3, leden 1 t/m 4	Artikel 2					
Artikel 3, leden 5 en 6	Artikel 3					
Artikel 3, lid 7	Artikel 4					
Artikel 3, lid 8					Toetredingsakte AT, FI, SE, zoals aangepast bij Besluit 95/1/EG, Euratom, EGKS	
Artikel 4	Artikel 6					
Artikel 5	Artikel 7					
Artikel 6, lid 1	Artikel 8, lid 1					
Artikel 6, lid 2	Artikel 8, lid 1bis					
Artikel 6, lid 3	Artikel 8, lid 2					
Artikel 6, lid 4	Artikel 8, lid 3					

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 79/267/EEG	Richtlijn 90/619/EEG	Richtlijn 92/96/EEG	Richtlijn 95/26/EG	Overige richtlijnen	
Artikel 6, lid 5	Artikel 8, lid 4					
Artikel 7	Artikel 9					
Artikel 8			Artikel 7			
Artikel 9	Artikel 12					
Artikel 10	Artikel 15					
Artikel 11	Artikel 16					
Artikel 12	Artikel 22, lid 1					
Artikel 13	Artikel 23					
Artikel 14, leden 1 t/m 5			Artikel 11, leden 2 t/m 6			
Artikel 15			Artikel 14			
Artikel 16, leden 1 t/m 5			Artikel 15, leden 1 t/m 5			
Artikel 16, lid 6			Artikel 15, lid 5 bis			
Artikel 16, lid 7			Artikel 15, lid 5 ter			
Artikel 16, lid 8			Artikel 15, lid 5 quater			
Artikel 16, lid 9			Artikel 15, lid 6			
Artikel 17			Artikel 5 bis			
Artikel 18, leden 1 en 2	Artikel 13, leden 1 en 2					
Artikel 18, lid 3						Nieuw
Artikel 18, leden 4 t/m 7	Artikel 13, leden 3 t/m 7					
Artikel 19	Artikel 14					
Artikel 20	Artikel 17					
Artikel 21			Artikel 19			
Artikel 22			Artikel 20			
Artikel 23, lid 1			Artikel 21, lid 1, eerste alinea			
Artikel 23, lid 2			Artikel 21, lid 1, tweede alinea			
Artikel 23, lid 3 eerste alinea			Artikel 21, lid 1, derde alinea			
Artikel 23, lid 3, tweede alinea			Artikel 21, lid 1, vierde alinea			

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 79/267/EEG	Richtlijn 90/619/EEG	Richtlijn 92/96/EEG	Richtlijn 95/26/EG	Overige richtlijnen	
Artikel 23, lid 4			Artikel 21, lid 2			
Artikel 24			Artikel 22			
Artikel 25			Artikel 23			
Artikel 26			Artikel 24			
Artikel 27, leden 1 en 2	Artikel 18, leden 1 en 2					
Artikel 27, lid 3, onder a), eerste alinea	Artikel 18, lid 3, onder a)					
Artikel 27, lid 3, onder a), tweede alinea, eerste zin						Nieuw
Artikel 27, lid 3, onder a), tweede alinea, tweede zin						Nieuw
Artikel 27, lid 3, onder a), derde alinea	Artikel 18, lid 3, onder a)					
Artikel 27, lid 3, onder b) en c)	Artikel 18, lid 3, onder b) en c)					
Artikel 28	Artikel 19					
Artikel 29	Artikel 20					
Artikel 30	Artikel 21					
Artikel 31		Artikel 4				
Artikel 32			Artikel 28			
Artikel 33			Artikel 29			
Artikel 34		Artikel 15				
Artikel 35			Artikel 31			
Artikel 36	Artikel 24					
Artikel 37	Artikel 26					
Artikel 38	Artikel 10					
Artikel 39		Artikel 11				
Artikel 40		Artikel 14				
Artikel 41		Artikel 17				
Artikel 42			Artikel 38			
Artikel 43			Artikel 39, lid 2			
Artikel 44, leden 1 t/m 9			Artikel 40, leden 2 t/m 10			
Artikel 45			Artikel 41			
Artikel 46			Artikel 42, lid 2			

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 79/267/EEG	Richtlijn 90/619/EEG	Richtlijn 92/96/EEG	Richtlijn 95/26/EG	Overige richtlijnen	
Artikel 47			Artikel 43, lid 2			
Artikel 48, lid 1			Artikel 44, lid 2, eerste alinea			
Artikel 48, lid 2			Artikel 44, lid 2, tweede alinea			
Artikel 48, lid 3			Artikel 44, lid 2, derde alinea			
Artikel 49, leden 1 en 2, onder f)	Artikel 27, leden 1 en 2, onder f)					
Artikel 49, lid 2, onder g)						Nieuw
Artikel 49, leden 3 en 4						Nieuw
Artikel 50	Artikel 31					
Artikel 51	Artikel 31 bis					
Artikel 52	Artikel 28					
Artikel 53	Artikel 29					
Artikel 54	Artikel 30					
Artikel 55	Artikel 32					
Artikel 56	Artikel 32 bis					
Artikel 57	Artikel 32 ter					
Artikel 57, lid 1	Artikel 32 ter, lid 1					
Artikel 57, lid 2	Artikel 32 ter, lid 2					
Artikel 57, lid 3	Artikel 32 ter, lid 3					
Artikel 57, lid 4	Artikel 32 ter, lid 4					
Artikel 57, lid 5	Artikel 32 ter, lid 5					
Artikel 57, lid 6	Artikel 32 ter, lid 7					
Artikel 58	Artikel 32 ter, lid 6					
Artikel 59, lid 1	Artikel 33, lid 4					
Artikel 59, lid 2						Nieuw
Artikel 60	Artikel 37					
Artikel 61			Artikel 45			

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 79/267/EEG	Richtlijn 90/619/EEG	Richtlijn 92/96/EEG	Richtlijn 95/26/EG	Overige richtlijnen	
Artikel 62					Toetredingsakte Oostenrijk, Finland en Zweden, zoals aangepast bij Besluit 95/1/EG, Euratom, EGKS	
Artikel 63, eerste alinea	Artikel 38	Artikel 28, eerste alinea				
Artikel 63, tweede t/m vierde alinea		Artikel 28, tweede t/m vierde alinea				
Artikel 64		Artikel 29				
Artikel 65			Artikel 47			
Artikel 66			Artikel 47			
Artikel 67, lid 1, eerste alinea						Nieuw
Artikel 67, lid 1, tweede alinea			Artikel 48, lid 1			
Artikel 67, lid 2			Artikel 48, lid 2			
Artikel 68			Artikel 50			
Artikel 69, lid 1	Artikel 39, lid 1					
Artikel 69, lid 2	Artikel 39, lid 3					
Artikel 70						Nieuw
Artikel 71	Artikel 41	Artikel 31	Artikel 51, lid 2	Artikel 6, lid 2		
Artikel 72						
Artikel 73						
Artikel 74						
Bijlage I	Bijlage					
Bijlage II			Bijlage I			
Bijlage III			Bijlage II			
Bijlage IV						
Bijlage V						

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake levensmiddelenhygiëne

(2000/C 365 E/02)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 438 def. — 2000/0178(COD)

(Door de Commissie ingediend op 14 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 95 EG en artikel 152 EG, lid 4, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 EG van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De bescherming van de volksgezondheid is van primordiaal belang.
- (2) In het kader van de interne markt is Richtlijn 93/43/EEG van de Raad van 14 juni 1993 inzake levensmiddelenhygiëne ⁽¹⁾ vastgesteld teneinde de veiligheid van zich in het vrije verkeer bevindende levensmiddelen voor menselijke consumptie te garanderen.
- (3) Bij die richtlijn zijn de beginselen vastgesteld op het gebied van de levensmiddelenhygiëne, met name:
 - de hygiënenormen in alle stadia van bereiding, verwerking, vervaardiging, verpakking, opslag, vervoer, distributie, hantering en aanbieding voor verkoop of levering aan de eindverbruiker,
 - de noodzaak de hygiënenormen te baseren op het gebruik van hazard analyses, risico-evaluatie en andere beheerstechnieken om kritische punten te identificeren, te controleren en te bewaken,
 - de mogelijkheid tot het vaststellen van microbiologische criteria en criteria voor temperatuurbeheersing voor bepaalde klassen levensmiddelen, overeenkomstig wetenschappelijk aanvaarde algemene beginselen,
 - de opstelling van gidsen voor goede hygiënische praktijken die door levensmiddelenbedrijven kunnen worden gebruikt,
 - de noodzaak voor de bevoegde autoriteiten van de lidstaten om de hygiënevoorschriften in acht te doen nemen teneinde te voorkomen dat de eindverbruiker schade ondervindt ten gevolge van de consumptie van levensmiddelen die niet voor menselijke consumptie geschikt zijn,

— de verplichting voor levensmiddelenbedrijven erop toe te zien dat alleen levensmiddelen in de handel worden gebracht die niet schadelijk zijn voor de volksgezondheid.

- (4) Gebleken is dat bovenstaande beginselen een degelijke basis vormen om de voedselveiligheid te garanderen.
- (5) In het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zijn specifieke gezondheidsvoorschriften vastgesteld voor de productie en het in de handel brengen van producten die zijn vermeld in de lijst van bijlage I bij het Verdrag.
- (6) Deze gezondheidsvoorschriften hebben geleid tot de opheffing van de handelsbelemmeringen voor de betrokken producten waardoor ze tot de totstandkoming van de interne markt hebben bijgedragen en tegelijk een hoog niveau van bescherming van de volksgezondheid garanderen.
- (7) Deze specifieke voorschriften zijn vervat in een groot aantal richtlijnen.
- (8) Wat de volksgezondheid betreft, bevatten die richtlijnen gemeenschappelijke beginselen betreffende met name de verantwoordelijkheden van de fabrikanten van producten van dierlijke oorsprong, de verplichtingen van de bevoegde autoriteiten, de technische voorschriften inzake de structuur en de werking van de inrichtingen waar met producten van dierlijke oorsprong wordt gewerkt, de hygiënevoorschriften waaraan deze inrichtingen moeten voldoen, de procedures voor de erkenning van inrichtingen, de voorwaarden voor opslag en vervoer, het aanbrenge van keurmerken op de producten, enz.
- (9) Deze beginselen vallen in veel gevallen samen met de beginselen van Richtlijn 93/43/EEG van de Raad.
- (10) De bij Richtlijn 93/43/EEG vastgestelde beginselen kunnen derhalve worden beschouwd als gemeenschappelijke basis voor de hygiënische productie van alle levensmiddelen, inclusief producten van dierlijke oorsprong die zijn vermeld in bijlage I bij het Verdrag.
- (11) Afgezien van deze gemeenschappelijke basis zijn ook specifieke hygiënevoorschriften vereist in verband met het specifieke karakter van bepaalde levensmiddelen. De specifieke hygiënevoorschriften voor producten van dierlijke oorsprong zijn vervat in Verordening .../.../EG van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong.

⁽¹⁾ PB L 175 van 19.7.1993, blz. 1.

- (12) De algemene en specifieke hygiënevoorschriften hebben in hoofdzaak ten doel een hoog niveau van consumentenbescherming op het vlak van de voedselveiligheid te garanderen, waarbij met name rekening wordt gehouden met:
- het beginsel dat de verantwoordelijkheid voor de voedselveiligheid in eerste instantie berust bij de fabrikant,
 - de behoefte aan voedselveiligheid in de gehele voedselketen, te beginnen bij de primaire productie,
 - de handhaving van de koudeketen voor levensmiddelen die niet op een veilige manier bij omgevingstemperatuur kunnen worden opgeslagen,
 - de algemene toepassing van het „Hazard Analysis Critical Control Points”-systeem (HACCP-systeem), wat, samen met goede hygiënepraktijken, resulteert in een grotere verantwoordelijkheid voor de exploitanten van een levensmiddelenbedrijf,
 - het feit dat codes voor goede praktijken een zeer handzaam instrument zijn om exploitanten van een levensmiddelenbedrijf wegwijs te maken in de naleving van de voorschriften inzake levensmiddelenhygiëne in alle stadia van de voedselketen,
 - de behoefte aan officiële controles in alle stadia van productie, vervaardiging en in de handel brengen,
 - de vaststelling van microbiologische criteria en voorschriften inzake temperatuurbeheersing, op basis van een wetenschappelijke risico-evaluatie,
 - de noodzaak erop toe te zien dat ingevoerde levensmiddelen voldoen aan dezelfde of aan gelijkwaardige gezondheidsnormen.
- (13) Om de voedselveiligheid te kunnen garanderen van in het stadium van de primaire productie tot op de plaats van verkoop aan de consument is een geïntegreerde aanpak vereist waarbij alle exploitanten van levensmiddelenbedrijven ervoor moeten zorgen dat de voedselveiligheid niet in het gedrang wordt gebracht.
- (14) De in het stadium van de primaire productie aanwezige gevaren voor de voedselveiligheid moeten worden geïdentificeerd en onder controle worden gehouden.
- (15) Om de hygiëne op het landbouwbedrijf te kunnen organiseren, moeten gidsen voor goede praktijken worden vastgesteld, eventueel aangevuld met specifieke hygiënevoorschriften die in acht moeten worden genomen bij de productie van primaire producten.
- (16) Voedselveiligheid is het resultaat van diverse elementen, waaronder de inachtneming van bindende eisen, de tenuitvoerlegging van door exploitanten van levensmiddelenbedrijven opgestelde en beheerde programma's inzake voedselveiligheid, en de toepassing van „Hazard Analysis Critical Control Points”-systeem (HACCP).
- (17) Bij een HACCP-systeem in de levensmiddelenproductie moet rekening worden gehouden met de beginselen die zijn vastgelegd in de Codex Alimentarius en dient terzelfder tijd te worden gezorgd voor de nodige soepelheid om het systeem overal te kunnen toepassen, ook in kleine bedrijven.
- (18) Flexibiliteit is ook vereist in verband met het specifieke karakter van de traditionele levensmiddelenproductie en met voorzieningsproblemen die verband houden met een uit geografisch oogpunt moeilijke situatie; die flexibiliteit mag de doelstellingen van de voedselveiligheid evenwel niet in gevaar brengen.
- (19) Voor levensmiddelen die niet veilig bij omgevingstemperatuur kunnen worden opgeslagen, geldt als basisprincipe voor de levensmiddelenhygiëne dat de koudeketen niet mag worden verbroken.
- (20) Voor de toepassing van de hygiënevoorschriften kunnen doelstellingen worden vastgelegd, b.v. de verlaging van de pathogenen of de vaststelling van prestatienormen, en er moet in de daarvoor vereiste procedures worden voorzien.
- (21) De traceerbaarheid van levensmiddelen en levensmiddeleningrediënten in de gehele voedselketen is essentieel voor de voedselveiligheid.
- (22) Levensmiddelenbedrijven moeten bij de bevoegde autoriteit geregistreerd worden ten einde de officiële controles efficiënt te kunnen uitvoeren.
- (23) Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf dienen de nodige bijstand te verlenen om ervoor te zorgen dat de officiële controles op efficiënte wijze door de bevoegde autoriteiten kunnen worden uitgevoerd.
- (24) In de Gemeenschap ingevoerde levensmiddelen moeten hetzelfde hygiënische niveau hebben als in de Gemeenschap verkregen levensmiddelen, of ten minste een daaraan gelijkwaardig niveau.
- (25) Ten einde een hoog beschermingsniveau te garanderen en verleggingen van het handelsverkeer te voorkomen, moeten levensmiddelen die in de Gemeenschap zijn geproduceerd en naar derde landen worden geëxporteerd, ten minste aan dezelfde hygiënenormen voldoen als levensmiddelen die in de Gemeenschap worden geproduceerd en geconsumeerd.
- (26) De communautaire wetgeving inzake levensmiddelenhygiëne moet gebaseerd zijn op wetenschappelijk advies; daartoe moeten de bij Besluit 97/579/EG van de Commissie van 23 juli 1997 ⁽¹⁾ ingestelde wetenschappelijke comités op het gebied van de gezondheid van de consument en de voedselveiligheid en de bij Besluit 97/404/EG van de Commissie van 10 juni 1997 ⁽²⁾ opgerichte Wetenschappelijke Stuurgroep indien nodig worden geraadpleegd.
- (27) Voorzien moet worden in een procedure om bepaalde bij deze verordening voorgeschreven eisen aan te passen, ten einde rekening te houden met de technische en wetenschappelijke vooruitgang.

⁽¹⁾ PB L 237 van 28.8.1997, blz. 18.

⁽²⁾ PB L 169 van 27.6.1997, blz. 85.

- (28) Deze verordening houdt rekening met de internationale verplichtingen die zijn vastgelegd in de WTO-overeenkomst op sanitair en fytosanitair gebied en in de Codex Alimentarius.
- (29) Deze herwerking van de bestaande communautaire hygiënevoorschriften houdt in dat de bestaande hygiënevoorschriften kunnen worden ingetrokken; dat gebeurt bij Richtlijn . . . /EG van de Raad houdende intrekking van bepaalde richtlijnen inzake levensmiddelenhygiëne en tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong, en tot wijziging van de Richtlijnen 89/662/EEG en 91/67/EEG.
- (30) Aangezien de voor de tenuitvoerlegging van deze verordening vereiste maatregelen maatregelen van algemene strekking zijn als bedoeld in artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽¹⁾, moeten zij worden vastgesteld volgens de in artikel 5 van dat besluit vastgestelde regelgevingsprocedure,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Werkingsfeer

In deze verordening worden de hygiënevoorschriften vastgesteld voor levensmiddelen in alle stadia vanaf de primaire productie tot en met het aanbieden voor verkoop of levering aan de eindverbruiker. Deze verordening geldt onverminderd meer specifieke eisen inzake voedselveiligheid en is niet van toepassing op problemen betreffende andere voedingsaspecten of samenstelling.

Zij is van toepassing op levensmiddelenbedrijven, maar niet op de primaire productie van levensmiddelen voor particulier huishoudelijk gebruik, noch op de huishoudelijke bereiding van levensmiddelen voor particulier verbruik.

Artikel 2

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- „levensmiddelenhygiëne”: hierna „hygiëne” te noemen: de maatregelen en voorschriften die nodig zijn in verband met de aan een levensmiddel verbonden gevaren en uit een oogpunt van de geschiktheid van een levensmiddel voor menselijke consumptie, met inachtneming van het doel waarvoor en de wijze waarop het zal worden gebruikt;
- „voedselveiligheid”: de garantie dat voedsel geen nadelige gevolgen heeft voor de gezondheid van de eindverbruiker wanneer het wordt bereid en gegeten, met inachtneming van het doel waarvoor en de wijze waarop het zal worden gebruikt;

- „levensmiddelenbedrijf”: elke onderneming, zowel publiek- als privaatrechtelijk, die, al dan niet met winstoogmerk, actief is in een of meer van de stadia vanaf de primaire productie tot en met het aanbieden voor verkoop of de levering van levensmiddelen aan de eindverbruiker;
- „exploitant van een levensmiddelenbedrijf”: de persoon die verantwoordelijk is voor de naleving van de in deze verordening vastgestelde voorschriften in het levensmiddelenbedrijf waarover hij de leiding heeft;
- „primaire producten”: producten van de bodem, van de veehouderij, van de jacht en van de visserij;
- „primaire productie”: de productie, het fokken en het telen van primaire producten tot en met het oogsten, het jagen, het vissen, het melken en alle aan het slachten voorafgaande stadia van de dierlijke productie;
- „bevoegde autoriteit”: de centrale autoriteit van een lidstaat, die verantwoordelijk is voor de bij deze verordening vastgestelde taken en controles, of elke andere autoriteit of instantie waaraan de centrale autoriteit haar bevoegdheid heeft gedelegeerd;
- „certificering”: de procedure in het kader waarvan de bevoegde autoriteit schriftelijk of op een daaraan gelijkwaardige manier bevestigt dat aan de eisen wordt voldaan;
- „gelijkwaardigheid”: de mogelijkheid om met verschillende methoden of regelingen dezelfde doelstellingen te bereiken;
- „gevaar”: een biologisch, chemisch of fysisch agens dat de voedselveiligheid in het gedrang kan brengen;
- „verontreiniging”: de onopzettelijke aanwezigheid van een stof in een levensmiddel of in de omgeving van een levensmiddel, waardoor de veiligheid of de geschiktheid voor menselijke consumptie in het gedrang kunnen komen;
- „in de handel brengen”: het in het bezit hebben, het uitstellen met het oog op verkoop en het te koop aanbieden, het verkopen, het leveren of het op enige andere wijze op de markt brengen in de Gemeenschap;
- „detailhandel”: het hanteren, het verwerken en het opslaan van levensmiddelen op de plaats van verkoop of levering aan de eindverbruiker, inclusief cateringdiensten, bedrijfskantines, groepsvoeding, restaurants en andere soortgelijke diensten voor voedselvoorziening, alsmede bedrijven die zich vooral toeleggen op opslag in afwachting van de verkoop en op verkoop aan de eindverbruiker, supermarkten, groothandelsbedrijven waar levensmiddelen in verpakking en onmiddellijke verpakking worden verkocht;
- „eindverbruiker”: de uiteindelijke verbruiker van een levensmiddel die dat levensmiddel niet mag gebruiken in bedrijfsverband;
- „onmiddellijke verpakking”: het beschermen van een product door middel van een eerste omhulsel of een eerste bergingsmiddel dat rechtstreeks in contact komt met het betrokken product, alsmede het eerste omhulsel of het eerste bergingsmiddel zelf;

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- „verpakking”: het plaatsen van een of meer van een onmiddellijke verpakking voorziene levensmiddelen in een tweede bergingsmiddel, alsmede het bergingsmiddel zelf; indien de onmiddellijke verpakking sterk genoeg is om een efficiënte bescherming te bieden, kan zij als verpakking worden beschouwd;
- „producten van dierlijke oorsprong”: van dieren verkregen levensmiddelen, inclusief honig;
- „producten van plantaardige oorsprong”: van planten verkregen levensmiddelen;
- „onverwerkte producten”: levensmiddelen die geen behandeling hebben ondergaan, met inbegrip van producten die bijvoorbeeld zijn verdeeld, in partjes, plakjes of stukjes gesneden, uitgebeend, gehakt, van de huid ontdaan, geschild, gepeld, gemalen, versneden, gereinigd, bijgesneden, gekoeld, bevroren of diepgevroren;
- „verwerkte producten”: levensmiddelen die zijn ontstaan door op onverwerkte producten een behandeling toe te passen als verhitten, roken, zouten, rijpen, pekelen, drogen, marineren, extraheren, extruderen, enz. of een combinatie van dergelijke behandelingen en/of producten; aan deze producten kunnen stoffen zijn toegevoegd die nodig zijn voor de vervaardiging ervan of om ze specifieke kenmerken te geven;
- „hermetisch gesloten recipiënt”: een bergingsmiddel dat zo is ontworpen en vervaardigd dat het volledig afgesloten is voor micro-organismen;
- „indien nodig”, „in voorkomend geval”, „voldoende”: wanneer, na gevarenanalyse in het kader van het HACCP-systeem, is gebleken dat iets nodig, wenselijk of voldoende is.

Artikel 3

Algemene verplichting

Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf zien erop toe dat in alle stadia waarvoor zij verantwoordelijk zijn, namelijk van de primaire productie tot en met het aanbieden voor verkoop of de levering van levensmiddelen aan de eindverbruiker, de bij deze verordening vastgestelde hygiënevoorschriften in acht worden genomen.

Artikel 4

Algemene en specifieke hygiënevoorschriften

1. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf in het stadium van de primaire productie zien toe op de naleving van de algemene hygiënevoorschriften van bijlage I bij deze verordening en van de andere specifieke voorschriften als vermeld in Verordening (EG) nr. .../EG (houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong) en in andere bijlagen die kunnen worden toegevoegd volgens de in artikel 15 bedoelde procedure.
2. Andere dan de in lid 1 bedoelde exploitanten van een levensmiddelenbedrijf zien toe op de naleving van de algemene

hygiënevoorschriften van bijlage II bij deze verordening en van de andere specifieke voorschriften als vermeld in Verordening (EG) nr. .../EG (houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong) en in andere bijlagen die kunnen worden toegevoegd volgens de procedure van artikel 15.

3. Afwijkingen van het bepaalde in de in de leden 1 en 2 bedoelde bijlagen kunnen door de Commissie worden toegestaan volgens de procedure van artikel 15, voor zover die afwijkingen geen gevolgen hebben voor het bereiken van de bij deze verordening vastgestelde doeleinden.

4. De lidstaten mogen de in bijlage II vastgestelde voorschriften aanpassen in verband met de behoeften van levensmiddelenbedrijven in regio's die te kampen hebben met specifieke problemen van geografische oorsprong of in regio's met voorzieningsproblemen, voor zover die bedrijven uitsluitend aan de lokale markt leveren, of om rekening te houden met de traditionele productiemethoden. De doelstellingen van de levensmiddelenhygiëne mogen in geen geval in het gedrang komen.

Lidstaten die van deze mogelijkheid gebruik maken, stellen de Commissie en de andere lidstaten daarvan in kennis. Vervolgens hebben de lidstaten één maand de tijd om hun opmerkingen schriftelijk aan de Commissie mee te delen. Wanneer schriftelijke opmerkingen zijn ingediend, neemt de Commissie daarover een besluit volgens de in artikel 15 bedoelde procedure.

Artikel 5

Hazard Analysis and Critical Control Points-systeem

1. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf, met uitzondering van die in het stadium van de primaire productie, zorgen voor het uitwerken en toepassen van een permanente procedure op basis van de onderstaande beginselen van het „Hazard analysis and critical control points”-systeem (HACCP-systeem):

- a) het identificeren van elk gevaar dat moet worden voorkomen, geëlimineerd of tot een aanvaardbaar niveau gereduceerd;
- b) het identificeren van de kritische controlepunten in de stadia waarin controle essentieel is om een gevaar te voorkomen of te elimineren dan wel tot een aanvaardbaar niveau te reduceren;
- c) het vaststellen van kritische grenswaarden voor de kritische controlepunten ten einde te kunnen bepalen wat aanvaardbaar en wat niet aanvaardbaar is op het vlak van preventie, eliminatie of reductie van een geïdentificeerd gevaar;
- d) het vaststellen en ten uitvoer leggen van efficiënte bewakingsprocedures in de kritische controlepunten;
- e) het vaststellen van corrigerende maatregelen wanneer uit de bewaking zou blijken dat een kritisch controlepunt niet volledig onder controle is.

2. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf stellen procedures vast om na te gaan of de in lid 1 bedoelde maatregelen naar behoren functioneren. Deze procedures dienen te worden toegepast met enige regelmaat en telkens wanneer het productieproces in het levensmiddelenbedrijf op zodanige wijze wordt gewijzigd dat de voedselveiligheid zou kunnen worden aangetast.

3. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf zorgen voor de opstelling van documenten en registers die zijn aangepast aan de aard en de omvang van het levensmiddelenbedrijf, teneinde aan te tonen dat de in de leden 1 en 2 omschreven maatregelen daadwerkelijk worden toegepast en officiële controles te vergemakkelijken. De betrokken documenten worden door de exploitanten van een levensmiddelenbedrijf bewaard gedurende een periode die ten minste overeenkomt met de houdbaarheidstermijn van het product.

4. In het kader van het in de leden 1 tot en met 3 bedoelde systeem kunnen exploitanten van levensmiddelenbedrijven gebruik maken van gidsen voor goede praktijken, in combinatie met gidsen voor de toepassing van HACCP, opgesteld overeenkomstig de artikelen 7 en 8. Dergelijke gidsen moeten afgestemd zijn op het productieproces en op de levensmiddelen waarvoor zij door de exploitant van het levensmiddelenbedrijf worden toegepast.

5. De Commissie kan volgens de in artikel 15 bedoelde procedure maatregelen vaststellen om de tenuitvoerlegging van het bepaalde in dit artikel te vergemakkelijken, vooral in kleine bedrijven.

Artikel 6

Specifieke eisen inzake voedselveiligheid

Volgens de in artikel 15 bedoelde procedure en na raadpleging van het ter zake bevoegde Wetenschappelijk Comité of de ter zake bevoegde Wetenschappelijke Comités:

1. kunnen microbiologische criteria en voorschriften inzake temperatuurbeheersing voor levensmiddelen worden vastgesteld en/of gewijzigd;
2. kunnen doelstellingen en/of normen inzake de resultaten worden vastgelegd om de toepassing van deze verordening te vergemakkelijken.

Artikel 7

Nationale gidsen voor goede praktijken en gidsen voor de toepassing van HACCP

1. De lidstaten stimuleren de opstelling van nationale gidsen voor goede praktijken waarin met name wordt voorzien in richtsnoeren voor de inachtneming van de artikelen 3 en 4 en, in de gevallen waarin artikel 5 van toepassing is, in richtsnoeren voor de toepassing van de beginselen van HACCP (hierna „nationale gidsen” te noemen).

2. Indien de in lid 1 bedoelde gidsen voor goede praktijken worden ontwikkeld, dient dat te geschieden:

- door de verschillende sectoren van de levensmiddelenbranche en vertegenwoordigers van andere belanghebbende partijen zoals bij voorbeeld passende instanties en consumentengroeperingen,

- in overleg met de partijen welke belangen wezenlijk kunnen worden geraakt, met inbegrip van de bevoegde autoriteiten,

- in voorkomend geval, rekening houdend met de Aanbevoelen Internationale Richtlijnen voor de Praktijk van Codex Alimentarius.

De nationale gidsen kunnen worden opgesteld onder auspiciën van een nationale normalisatie-instelling als bedoeld in bijlage I bij Richtlijn 98/34/EG⁽¹⁾ van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften, gewijzigd bij Richtlijn 98/48/EG⁽²⁾.

3. De lidstaten evalueren de nationale gidsen teneinde erop toe te zien dat:

- de inhoud van de gidsen praktisch bruikbaar is voor de sectoren waarop ze betrekking hebben,

- zij zijn opgesteld in samenwerking met vertegenwoordigers van de betrokken sector en van andere belanghebbende partijen, b.v. bevoegde autoriteiten en consumentengroeperingen,

- zij zijn opgesteld met inachtneming van de „Recommended International Code of Practice – General Principles of Food Hygiene” (Aanbevoelen Internationale Richtlijnen voor de Praktijk – Grondbeginselen van de levensmiddelenhygiëne) van de Codex Alimentarius,

- alle betrokken partijen zijn geraadpleegd en dat met hun op- en aanmerkingen rekening is gehouden,

- zij bruikbaar zijn met het oog op de inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3, 4 en 5 in de betrokken sectoren en/of voor de betrokken levensmiddelen.

4. Twaalf maanden na de inwerkingtreding van deze verordening, en vervolgens om het jaar, brengen de lidstaten bij de Commissie verslag uit over de maatregelen die zijn getroffen voor het opstellen van de in lid 1 bedoelde nationale gidsen.

5. De lidstaten zenden de Commissie de nationale gidsen waarvan zij hebben geconstateerd dat ze voldoen aan het bepaalde in lid 3. De Commissie houdt een register bij van die gidsen en stelt dat ter beschikking van de lidstaten.

Artikel 8

Communautaire Gidsen

1. Wanneer een lidstaat of de Commissie van oordeel is dat er behoefte is aan uniforme communautaire gidsen voor goede praktijken en/of communautaire gidsen voor de toepassing van de beginselen van HACCP (hierna „communautaire gidsen” te noemen) raadpleegt de Commissie het in artikel 15 bedoelde ter zake bevoegde Comité. Deze raadpleging heeft ten doel na te gaan of de gidsen nodig zijn en, zo ja, de werkingssfeer ervan te bepalen.

⁽¹⁾ PB L 204 van 21.7.1998, blz. 37.

⁽²⁾ PB L 217 van 5.8.1998, blz. 18.

2. Bij de voorbereiding van communautaire gidsen moet erop worden toegezien dat zij worden opgesteld in samenwerking met vertegenwoordigers van de betrokken sectoren en van andere belanghebbende partijen, bijvoorbeeld belanghebbende bevoegde autoriteiten en consumentengroeperingen, en met inachtneming van de Aanbevolen Internationale Richtlijnen voor de Praktijk — Grondbeginselen van de Levensmiddelenhygiëne, van de Codex Alimentarius en van de op grond van artikel 7 opgestelde nationale gidsen.

3. Het ter zake bevoegde Comité of de ter zake bevoegde Comités als bedoeld in artikel 15 is of zijn verantwoordelijk voor de evaluatie van de communautaire gidsen. Door het Comité/de Comités worden de nodige maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat:

- de inhoud van de gidsen in de gehele Gemeenschap praktisch bruikbaar is voor de sectoren waarop zij betrekking hebben,
- alle partijen welker belangen wezenlijk door de gidsen worden geraakt, zijn geraadpleegd en dat met hun op- en aanmerkingen rekening is gehouden,
- rekening wordt gehouden met de eventueel bestaande nationale gidsen die aan de Commissie zijn toegezonden op grond van artikel 7, lid 5,
- zij bruikbaar zijn met het oog op de inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3, 4 en 5 in de betrokken sectoren en/of voor de betrokken levensmiddelen.

4. Wanneer nationale gidsen zijn opgesteld overeenkomstig artikel 7 en later ook communautaire gidsen overeenkomstig dit artikel, mogen exploitanten van een levensmiddelenbedrijf zich op beide soorten gidsen baseren.

5. De titels en referenties van de volgens de procedure van de leden 1, 2 en 3 opgestelde communautaire gidsen worden bekendgemaakt in de C-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*. De lidstaten zien erop toe dat de bekendgemaakte gidsen onder de aandacht van de betrokken sectoren van de levensmiddelenbranche en van de desbetreffende autoriteiten op hun grondgebied worden gebracht.

Artikel 9

Registratie of erkenning van levensmiddelenbedrijven

1. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf zien erop toe dat alle inrichtingen waarvoor zij verantwoordelijk zijn en die onder deze verordening vallen, worden geregistreerd door de bevoegde autoriteit, met vermelding van de aard van het bedrijf en van de naam en het adres van alle gebouwen waar de activiteiten worden uitgeoefend. De bevoegde autoriteit kent een registratienummer toe aan elk levensmiddelenbedrijf en houdt een lijst daarvan bij.

2. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf, met uitzondering van detailhandelaars, zien erop toe dat op alle door hen geproduceerde levensmiddelen hun registratienummer wordt aangebracht.

3. Wanneer de bevoegde autoriteit het, in verband met de naleving van de eisen van deze verordening, nodig acht of wanneer zulks vereist is in verband met meer specifieke com-

munautaire voorschriften, moeten levensmiddelenbedrijven worden erkend en mogen zij niet actief zijn zonder een dergelijke erkenning. De bevoegde autoriteit erkent alleen inrichtingen waarvoor, na een inspectiebezoek door ambtenaren van de bevoegde autoriteit, is geconstateerd dat aan alle bepalingen van deze verordening wordt voldaan.

Artikel 10

Uit de markt nemen van producten/traceerbaarheid

1. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf zien erop toe dat adequate procedures worden ingesteld om levensmiddelen uit de markt te nemen wanneer die een ernstig risico inhouden voor de gezondheid van de consument. Wanneer een exploitant van een levensmiddelenbedrijf constateert dat een levensmiddel een ernstig risico inhoudt voor de gezondheid, neemt hij dat onmiddellijk uit de markt. Wanneer een levensmiddel uit de markt is genomen in verband met een ernstig risico voor de gezondheid van de consument, stelt de exploitant van het betrokken levensmiddelenbedrijf de bevoegde autoriteit daarvan onmiddellijk in kennis.

2. Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf houden registers bij aan de hand waarvan de leverancier van de bij de productie gebruikte ingrediënten en levensmiddelen kan worden geïdentificeerd en, in voorkomend geval, ook de herkomst van de voor de voedselproductie gebruikte dieren kan worden bepaald.

3. Indien nodig stelt de Commissie volgens de in artikel 15 bedoelde procedure uitvoeringsbepalingen vast die de traceerbaarheid van levensmiddelen en levensmiddelen ingrediënten moeten garanderen.

Artikel 11

Officiële controles

Exploitanten van een levensmiddelenbedrijf verlenen de nodige assistentie om erop toe te zien dat de door de bevoegde autoriteit te verrichten controles efficiënt kunnen worden uitgevoerd. Zij dienen met name:

- toegang te verlenen tot alle gebouwen, voorzieningen, installaties en andere infrastructuurvoorzieningen,
- alle documentatie en registers beschikbaar te stellen die in het kader van de huidige verordening door de bevoegde autoriteit noodzakelijk worden geacht om de situatie te kunnen beoordelen.

Artikel 12

Invoer/uitvoer

1. In de Gemeenschap ingevoerde levensmiddelen moeten voldoen aan het bepaalde in de artikelen 3, 4 en 5 en aan alle op grond van artikel 6 vastgestelde bepalingen, dan wel aan voorschriften die gelijkwaardig zijn aan die van deze verordening.

2. Voor uitvoer uit de Gemeenschap bestemde levensmiddelen dienen te voldoen aan de bepalingen van de artikelen 3, 4, 5 en 9 en aan alle op grond van artikel 6 vastgestelde bepalingen, tenzij het land van invoer andere voorschriften heeft vastgesteld.

*Artikel 13***Wijziging van de bijlagen en uitvoeringsbepalingen**

1. De bepalingen in de bijlage bij deze verordening kunnen worden ingetrokken, aangepast, aangevuld en/of gewijzigd volgens de in artikel 15 bedoelde procedure.
2. Uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de artikelen 4, 5, 9, 10 en 12 kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 15 bedoelde procedure

*Artikel 14***Verwijzing naar internationale normen**

Wijzigingen van de in deze verordening vervatte verwijzingen naar de internationale normen, bijvoorbeeld de Codex Alimentarius, kunnen worden vastgesteld volgens de in artikel 15 bedoelde procedure.

*Artikel 15***Procedures van het Permanent Comité**

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Permanent Veterinair Comité dat is ingesteld bij Besluit 68/361/EEG ⁽¹⁾ van de Raad en door het Permanent Comité voor levensmiddelen dat is ingesteld bij Besluit 69/414/EEG van de Raad ⁽²⁾.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is de in artikel 5 van Besluit 1999/468/EG vastgestelde regelgevingsprocedure

van toepassing, met inachtneming van artikel 7, lid 3, en artikel 8 van dat besluit.

3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt drie maanden.

*Artikel 16***Verslag aan de Raad en het Parlement**

1. Binnen zeven jaar na de inwerkingtreding van deze verordening brengt de Commissie bij het Europees Parlement en bij de Raad verslag uit, eventueel vergezeld van voorstellen over de bij de toepassing van deze verordening opgedane ervaring.
2. Ten einde de Commissie de mogelijkheid te geven het in lid 1 bedoelde verslag op te stellen, dienen de lidstaten de daarvoor vereiste informatie bij de Commissie in ten minste twaalf maanden voordat de in lid 1 bedoelde periode afloopt.

*Artikel 17***Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2004.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 255 van 18.10.1968, blz. 23.

⁽²⁾ PB L 291 van 19.11.1969, blz. 9.

BIJLAGE I

ALGEMENE HYGIËNEVOORSCHRIFTEN VOOR DE PRIMAIRE PRODUCTIE

Voorwoord

Deze bijlage is van toepassing op de productie van primaire producten en omvat alle activiteiten die daartoe op dat niveau worden verricht (landbouw, jacht, enz.).

HOOFDSTUK I

Voorschriften voor alle levensmiddelen

1. De mogelijke gevaren bij de primaire productie en de methoden om die gevaren onder controle te krijgen, worden, indien mogelijk, behandeld in de gidsen voor goede praktijken als bedoeld in de artikelen 7 en 8. Deze gidsen mogen worden gecombineerd met andere gidsen of codes voor goede praktijken die met name in andere ter zake relevante communautaire regelgeving zijn voorgeschreven.
2. De primaire productie moet verlopen volgens goede landbouwpraktijken en moet zodanig worden beheerd dat mogelijke gevaren onder controle worden gehouden en indien nodig worden geëlimineerd of tot een aanvaardbaar niveau gereduceerd, waarbij rekening moet worden gehouden met de normale verwerkingsprocedures na het stadium van de primaire productie. Dat houdt, indien nodig, in:
 - het vaststellen van praktijken en maatregelen om erop toe te zien dat levensmiddelen en uitgangsmateriaal worden vervaardigd onder adequate hygiënische omstandigheden,
 - het vaststellen van maatregelen ten aanzien van gevaren uit het milieu,
 - het bestrijden van contaminanten, plagen, ziekten en besmettingen van planten en dieren,
 - de verplichting om, wanneer het bestaan wordt vermoed van een probleem dat gevolgen kan hebben voor de volksgezondheid, de bevoegde autoriteit daarvan in kennis te stellen.

HOOFDSTUK II

Voorschriften voor producten van dierlijke oorsprong

1. In de gidsen voor goede praktijken dienen de maatregelen te worden beschreven die moeten worden genomen om de hygiëne van levensmiddelen te garanderen. Het gaat met name om:
 - de toepassing van aangepaste methoden voor het schoonmaken en ontsmetten van huisvesting voor dieren, apparatuur, gebouwen, kisten en kratten voor het transport, transportvoertuigen, enz.,
 - het nemen van voorzorgen wanneer nieuwe dieren op een bedrijf, een viskwekerij, een kweekgrond voor schaal- en schelpdieren, enz., worden binnengebracht,
 - het oordeelkundig gebruik van diergeneesmiddelen en toevoegingsmiddelen voor diervoeders,
 - het op een correcte wijze verwijderen van dode dieren, afval en stalmest,
 - de toepassing van doeltreffende programma's voor de bestrijding van plagen,
 - het isoleren van zieke dieren,
 - de zorg voor schone slachtdieren,
 - beschermende maatregelen om de insleep van besmettelijke of op de mens overdraagbare ziekten te voorkomen,
 - de mogelijke gevaren die aan levensmiddelen zijn verbonden,
 - een beschrijving van de problemen die zich met betrekking tot de volksgezondheid kunnen voordoen en die moeten worden gemeld bij de bevoegde autoriteit,
 - de toepassing van programma's inzake controle op de hygiëne, van programma's voor de bestrijding van zoönosen en van programma's inzake toezicht op de gezondheid van beslagen.
2. Veehouders houden registers of dossiers bij met de informatie die relevant is voor de bescherming van de gezondheid. Het gaat met name om informatie over:
 - de aard en de oorsprong van diervoeders,
 - de veterinaire rechtelijke status en het welzijn van de dieren op het bedrijf,

- het gebruik van diergeneesmiddelen (aard van de behandeling en datum van toepassing),
- het uitbreken van ziekten die een negatief effect kunnen hebben op de veiligheid van producten van dierlijke oorsprong (b.v. uierinfecties),
- de resultaten van de analyses van bij de dieren genomen monsters of van andere monsters, die belangrijk zijn voor de volksgezondheid, vooral in het kader van programma's voor de bestrijding van bepaalde zoönosen,
- eventuele verslagen van het slachthuis over de resultaten van de keuringen voor en na het slachten.

Bij het bijhouden van bovenbedoelde registers of dossiers worden de veehouders bijgestaan door al wie verantwoordelijk is voor de dieren op het bedrijf (dierenartsen, agronomen, landbouwtechnici, enz.).

Deze registers of dossiers kunnen worden gecombineerd met registers die op grond van andere besluiten van de Gemeenschap of op grond van nationale wetgeving vereist zijn. De veehouders dienen bovenbedoelde registers of dossiers gedurende een door de bevoegde autoriteit voorgeschreven periode ter inzage te houden van deze autoriteit.

In de registers of dossiers opgenomen informatie die relevant is voor de voedselveiligheid, dient de slachtdieren naar het slachthuis of de dierlijke producten naar de verwerkende inrichtingen te vergezellen teneinde de bevoegde autoriteit en de ontvangende exploitant van het levensmiddelenbedrijf te informeren over de gezondheidsstatus van het beslag.

HOOFDSTUK III

Voorschriften voor producten van plantaardige oorsprong

1. In de gidsen voor goede praktijken dienen de maatregelen te worden beschreven die moeten worden genomen om de hygiëne van levensmiddelen te garanderen. Het gaat met name om:
 - het correcte en adequate gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen,
 - adequate methoden voor productie, handling, opslag en transport,
 - praktijken en maatregelen om verontreiniging met biologische, chemische of materiële gevaren zoals mycotoxines, zware metalen, radioactief materiaal, enz., te vermijden,
 - het gebruik van water in de primaire productie,
 - het gebruik van organisch afval bij de primaire productie,
 - het reinigen en, indien nodig, ontsmetten van machines, apparatuur en voertuigen voor transport.
2. Veehouders, indien nodig bijgestaan door al wie verantwoordelijk is voor de hygiëne op het bedrijf (agronomen, landbouwtechnici, enz.), houden registers of dossiers bij met de informatie die relevant is voor de bescherming van de gezondheid, met name:
 - het correcte en adequate gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen,
 - de resultaten van analyses die zijn uitgevoerd op monsters van producten, of van andere analyses.

BIJLAGE II

ALGEMENE HYGIËNEVOORSCHRIFTEN VOOR ALLE LEVENSMIDDELENBEDRIJVEN (MET UITZONDERING VAN DE PRIMAIRE PRODUCTIE)**Inleiding**

De hoofdstukken V tot en met XII van deze bijlage zijn van toepassing op alle stadia na de primaire productie, d.w.z. tijdens bereiding, verwerking, vervaardiging, verpakking, opslag, vervoer, distributie, handling en aanbieding voor verkoop of levering aan de eindverbruiker.

Voor de toepassing van de overige hoofdstukken van de bijlage geldt het volgende:

- Hoofdstuk I is van toepassing op alle bedrijfsruimten voor levensmiddelen behalve de ruimten die vallen onder hoofdstuk III;
- Hoofdstuk II is van toepassing op alle ruimten waar levensmiddelen worden bereid, behandeld of verwerkt, behalve de ruimten die vallen onder hoofdstuk III en met uitzondering van restauratieruimten;
- Hoofdstuk III is van toepassing op de ruimten die worden opgesomd in de titel van het hoofdstuk;
- Hoofdstuk IV is van toepassing op alle vormen van vervoer.

HOOFDSTUK I

Algemene eisen voor bedrijfsruimten voor levensmiddelen, inclusief ruimten in de open lucht (andere dan vermeld in hoofdstuk III)

1. Bedrijfsruimten voor levensmiddelen moeten schoon zijn en goed worden onderhouden.
2. De indeling, het ontwerp, de constructie en de afmetingen van inrichtingen moeten zodanig zijn dat:
 - a) onderhoud, reiniging en/of ontsmetting op adequate wijze kunnen worden uitgevoerd, verontreiniging door de lucht zoveel mogelijk wordt voorkomen en voldoende werkruimte beschikbaar is om alle bewerkingen op bevredigende wijze te kunnen uitvoeren;
 - b) de ophoping van vuil, het contact met toxische materialen, het terechtkomen van deeltjes in levensmiddelen en de vorming van condens of ongewenste schimmel op oppervlakken worden voorkomen;
 - c) goede hygiënische praktijken mogelijk zijn, onder andere door bescherming tegen kruisverontreiniging tussen en tijdens de diverse processtappen door levensmiddelen, materiaal voor verpakking en onmiddellijke verpakking, uitrusting, materialen, water, luchttoevoer, personeel en externe bronnen van verontreiniging, b.v. ongedierte;
 - d) voor zover dit nodig is voor het bereiken van de doelstellingen van deze verordening, voldoende opslagruimte aanwezig is met een zodanige temperatuurregeling dat de levensmiddelen bij de vereiste temperatuur kunnen worden opgeslagen, en met de nodige voorzieningen om de temperatuur te bewaken en te registreren.
3. Er moet een voldoende aantal goed geplaatste en gemarkeerde wasbakken voor het reinigen van de handen aanwezig zijn. Er moet een voldoende aantal toiletten met spoeling aanwezig zijn die aangesloten zijn op een adequaat afvoersysteem. Toilettenruimten mogen niet rechtstreeks uitkomen in ruimten waar voedsel wordt gehanteerd.
4. De wasbakken voor het reinigen van de handen moeten voorzien zijn van warm en koud stromend water en van middelen voor het reinigen en hygiënisch drogen van de handen. Voor zover dat nodig is om een onaanvaardbaar risico van verontreiniging van de levensmiddelen te vermijden, moeten de voorzieningen voor het wassen van de levensmiddelen gescheiden zijn van de wasbakken voor het reinigen van de handen.
5. Er moeten voldoende en aangepaste mechanische, dan wel natuurlijke ventilatievoorzieningen aanwezig zijn. Door mechanische ventilatie veroorzaakte luchtstromen van besmette naar schone ruimten moeten worden vermeden. De ventilatiesystemen moeten zodanig zijn geconstrueerd dat filters en andere onderdelen die regelmatig schoongemaakt of vervangen moeten worden, gemakkelijk toegankelijk zijn.
6. Alle sanitaire installaties in de inrichtingen moeten voorzien zijn van adequate natuurlijke of mechanische ventilatie.
7. Inrichtingen moeten voldoende door daglicht en/of kunstlicht worden verlicht.
8. Afvoervoorzieningen moeten geschikt zijn voor het beoogde doel; zij moeten zo zijn ontworpen en geconstrueerd dat elk risico voor verontreiniging van de levensmiddelen wordt voorkomen. Wanneer afvoerkanalen geheel of gedeeltelijk open zijn, moeten zij zo zijn ontworpen dat het afval niet van een verontreinigde zone kan stromen naar een schone zone of naar een zone waar wordt omgegaan met levensmiddelen die een aanzienlijk risico kunnen inhouden voor de consument.
9. Wanneer dat om hygiënische redenen noodzakelijk is, moeten adequate voorzieningen aanwezig zijn waar het personeel zich kan omkleden.

HOOFDSTUK II

Specifieke voorschriften in ruimten waar levensmiddelen worden bereid, behandeld of verwerkt (met uitzondering van restauratieruimten en de in hoofdstuk III genoemde ruimten)

1. In ruimten waar levensmiddelen worden bereid, behandeld of verwerkt (met uitzondering van restauratieruimten), dienen het ontwerp en de schikking zodanig te zijn dat goede levensmiddelenhygiënepraktijken kunnen worden toegepast en dat met name kruisverontreiniging tussen en tijdens de diverse verrichtingen kan worden voorkomen; met name gelden de volgende voorschriften:
 - a) vloeroppervlakken moeten goed worden onderhouden en moeten gemakkelijk kunnen worden schoongemaakt en, indien nodig, ontsmet. Dit houdt in dat ondoordringbaar, niet-absorberend, afwasbaar en niet-toxisch materiaal moet worden gebruikt, tenzij de exploitanten van levensmiddelenbedrijven ten genoegen van de bevoegde autoriteit kunnen aantonen dat andere gebruikte materialen voldoen. Waar passend moeten vloeren een goede afvoer via het vloeroppervlak mogelijk maken;
 - b) muuroppervlakken moeten goed worden onderhouden en moeten gemakkelijk kunnen worden schoongemaakt en, indien nodig, ontsmet. Dit houdt in dat ondoordringbaar, niet-absorberend, afwasbaar en niet-toxisch materiaal moet worden gebruikt en dat een glad oppervlak tot op een aan de werkzaamheden aangepaste hoogte vereist is, tenzij de exploitanten van levensmiddelenbedrijven ten genoegen van de bevoegde autoriteit kunnen aantonen dat andere gebruikte materialen voldoen;
 - c) plafonds en voorzieningen aan het plafond moeten zo zijn ontworpen, geconstrueerd en afgewerkt dat zich geen vuil kan ophopen en dat condens, ongewenste schimmelvorming en het loskomen van deeltjes worden beperkt;
 - d) ramen en andere openingen moeten zo zijn geconstrueerd dat zich geen vuil kan ophopen. Rechtstreekse verbindingen met de buitenlucht moeten worden voorzien van horren die gemakkelijk kunnen worden verwijderd om te worden schoongemaakt. Indien open ramen ertoe zouden leiden dat levensmiddelen vanuit de buitenomgeving worden verontreinigd, moeten die ramen tijdens de productie gesloten en vergrendeld blijven;
 - e) deuren moeten gemakkelijk kunnen worden schoongemaakt en, indien nodig, ontsmet. Dit houdt in dat gladde en niet-absorberende oppervlakken moeten worden gebruikt, tenzij de exploitanten van levensmiddelenbedrijven ten genoegen van de bevoegde autoriteit kunnen aantonen dat andere gebruikte materialen voldoen;
 - f) oppervlakken (met inbegrip van oppervlakken van apparatuur) in zones waar levensmiddelen worden gehanteerd en vooral oppervlakken die in aanraking komen met levensmiddelen, moeten goed worden onderhouden en moeten gemakkelijk kunnen worden schoongemaakt en, indien nodig, ontsmet. Dit houdt in dat glad, afwasbaar en niet-toxisch materiaal moet worden gebruikt, tenzij de exploitanten van levensmiddelenbedrijven ten genoegen van de bevoegde autoriteit kunnen aantonen dat andere gebruikte materialen voldoen.
2. Gezorgd moet worden voor de nodige voorzieningen voor het schoonmaken en ontsmetten van gereedschap en apparatuur, voor zover dit nodig is om de doeleinden van deze verordening te bereiken. Deze voorzieningen moeten vervaardigd zijn van roestvrij materiaal, moeten gemakkelijk schoon te maken zijn en moeten een voldoende toevoer van warm en koud water hebben.
3. Gezorgd moet worden voor de nodige voorzieningen om de levensmiddelen te kunnen wassen, voor zover dit noodzakelijk is om de doeleinden van deze verordening te bereiken. Elke spoelbak of vergelijkbare inrichting, bestemd voor het wassen van voedsel, moet voorzien zijn van voldoende warm en/of koud drinkwater, naargelang van de behoefte, en moet worden schoongehouden.

HOOFDSTUK III

Voorschriften voor mobiele en/of tijdelijke bedrijfsruimten (b.v. tenten, marktkramen, winkelwagens), ruimten die voornamelijk als particuliere woning worden gebruikt maar waar levensmiddelen worden bereid voor andere doeleinden dan eigen en particuliere consumptie, ruimten die af en toe voor catering worden gebruikt, en automaten

1. Bedrijfsruimten en automaten moeten zo zijn gelegen, ontworpen en geconstrueerd en moeten zo worden schoongehouden en onderhouden dat de risico's in verband met verontreiniging van levensmiddelen en met ongedierte zoveel mogelijk worden voorkomen.
2. Met name moet, indien mogelijk, aan de onderstaande voorschriften worden voldaan:
 - a) er moeten passende voorzieningen aanwezig zijn voor een voldoende persoonlijke hygiëne (waaronder voorzieningen voor het hygiënisch wassen en drogen van de handen, hygiënische sanitaire regelingen en voorzieningen om zich om te kleden);
 - b) oppervlakken die in aanraking komen met levensmiddelen, moeten goed worden onderhouden en moeten gemakkelijk kunnen worden schoongemaakt en, indien nodig, ontsmet. Dit houdt in dat glad, afwasbaar, niet-toxisch materiaal moet worden gebruikt, tenzij de exploitanten van levensmiddelenbedrijven ten genoegen van de bevoegde autoriteit kunnen aantonen dat andere gebruikte materialen voldoen;

- c) indien nodig moeten passende voorzieningen voor het schoonmaken en ontsmetten van gereedschap en apparatuur voorhanden zijn;
- d) wanneer het schoonmaken van levensmiddelen tot de normale activiteiten van een levensmiddelenbedrijf behoort, moeten passende voorzieningen aanwezig zijn om dat hygiënisch te laten verlopen;
- e) er moet voldoende heet en/of koud drinkwater beschikbaar zijn;
- f) er moeten adequate regelingen zijn getroffen en/of voorzieningen aanwezig zijn voor de hygiënische opslag en verwijdering van gevaarlijke en/of oneetbare stoffen en afval (zowel vast als vloeibaar);
- g) er moeten adequate regelingen zijn getroffen en/of voorzieningen aanwezig zijn voor het handhaven en bewaken van passende voedseltemperaturen;
- h) de levensmiddelen moeten zo geplaatst zijn dat de risico's in verband met verontreiniging zoveel mogelijk worden voorkomen.

HOOFTUK IV

Vervoer

1. Vervoermiddelen en/of recipiënten die worden gebruikt voor het vervoer van levensmiddelen, moeten schoon zijn en goed worden onderhouden om de levensmiddelen tegen verontreiniging te beschermen en moeten, indien nodig, zo zijn ontworpen en geconstrueerd dat zij goed kunnen worden schoongemaakt en/of ontsmet.
2. Ruimten in voertuigen en/of containers mogen niet voor het vervoer van andere goederen dan levensmiddelen worden gebruikt indien zulks tot verontreiniging van de levensmiddelen kan leiden.

Levensmiddelen in bulk in vloeibare, korrelvormige of poedervormige staat moeten worden vervoerd in ruimten en/of containers/tanks die uitsluitend voor het vervoer van levensmiddelen worden gebruikt. Op de containers moet een duidelijk leesbare, onuitwisbare vermelding worden aangebracht in een of meer talen van de Gemeenschap, waaruit blijkt dat zij voor het vervoer van levensmiddelen worden gebruikt, of zij moeten de vermelding „uitsluitend voor levensmiddelen” dragen.

3. In vervoermiddelen en/of recipiënten die terzelfder tijd worden gebruikt voor het vervoer van andere producten dan levensmiddelen of voor het vervoer van verschillende levensmiddelen tegelijk, moeten de producten, indien nodig, afdoende van elkaar gescheiden zijn om verontreiniging te vermijden.
4. Vervoermiddelen en/of recipiënten die worden gebruikt voor het vervoer van andere producten dan levensmiddelen of voor het vervoer van verschillende levensmiddelen, moeten tussen de verschillende vrachten afdoende worden schoongemaakt om verontreiniging te vermijden.
5. Levensmiddelen in vervoermiddelen en/of recipiënten moeten zo worden geplaatst en beschermd dat het risico van verontreiniging tot een minimum wordt beperkt.
6. Voor zover dat nodig is om de doelstellingen van deze verordening te bereiken, moeten vervoermiddelen en/of recipiënten die worden gebruikt voor het vervoer van levensmiddelen, die levensmiddelen op de vereiste temperatuur kunnen houden en moeten zij, indien nodig, zo zijn ontworpen dat die temperatuur kan worden bewaakt.

HOOFDSTUK V

Voorschriften inzake de uitrusting

Alle artikelen, uitrustingsstukken en apparatuur die met producten in aanraking komen, moeten worden schoongehouden en

- a) moeten zo zijn geconstrueerd, van zodanige materialen zijn vervaardigd en zo worden onderhouden en gerepareerd dat het risico van verontreiniging van de levensmiddelen tot een minimum wordt beperkt;
- b) moeten, met uitzondering van wegwerprecipiënten en -verpakkingen, zo zijn geconstrueerd, van zodanige materialen zijn vervaardigd en zo worden onderhouden en gerepareerd dat zij grondig kunnen worden schoongemaakt en indien nodig ontsmet, met inachtneming van de beoogde doeleinden;
- c) moeten zo worden geïnstalleerd dat de omringende ruimte goed kan worden schoongemaakt.

HOOFDSTUK VI

Levensmiddelenafval

1. Levensmiddelenafval en andere afvalfen mogen zich niet ophopen in ruimten met levensmiddelen, tenzij dit onvermijdelijk is voor de goede werking van het bedrijf.
2. Levensmiddelenafval, niet-eetbare bijproducten en andere afvalfen moeten worden gedeponereerd in afsluitbare containers, tenzij de exploitant van het levensmiddelenbedrijf ten genoegen van de bevoegde autoriteit kan aantonen dat andere soorten containers of andere afvoersystemen voldoen. De containers moeten van een adequate constructie zijn, moeten goed worden onderhouden en moeten gemakkelijk te reinigen en, indien nodig, te ontsmetten zijn.
3. De nodige voorzieningen moeten worden getroffen voor de verwijdering en opslag van levensmiddelenafval en andere afvalfen. Afvalopslagplaatsen moeten zo worden ontworpen en beheerd dat zij schoon kunnen worden gehouden en dat ongedierte kan worden weggehouden.

Afvalwater moet hygiënisch en op milieuvriendelijke wijze worden afgevoerd overeenkomstig de communautaire regelgeving ter zake en mag, rechtstreeks noch onrechtstreeks, een bron zijn van verontreiniging van levensmiddelen.

HOOFDSTUK VII

Watervoorziening

1. Drinkwater als omschreven in Richtlijn 98/83/EG van de Raad betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water⁽¹⁾ moet in voldoende hoeveelheden voorhanden zijn. Dit drinkwater moet worden gebruikt wanneer erop moet worden toegezien dat de levensmiddelen niet worden verontreinigd.
2. Wanneer niet-drinkbaar water wordt gebruikt voor bijvoorbeeld brandbestrijding, stoomopwekking, koeling of andere soortgelijke toepassingen, moet het worden getransporteerd via aparte leidingen die gemakkelijk kunnen worden geïdentificeerd. De leidingen voor niet-drinkbaar water mogen niet verbonden zijn met de drinkwaterleidingen en water uit die leidingen mag niet in het drinkwatersysteem terecht kunnen komen.
3. Water dat wordt gerecycleerd om te worden gebruikt bij de verwerking of als ingrediënt, mag geen enkel risico van verontreiniging van het voedsel in microbiologisch, chemisch of fysisch opzicht inhouden en moet voldoen aan de bij Richtlijn 98/83/EG vastgestelde normen voor drinkwater, tenzij de bevoegde autoriteiten van de lidstaten hebben geconstateerd dat de kwaliteit van het water geen nadelige gevolgen kan hebben voor de deugdelijkheid van het levensmiddel als eindproduct.
4. Ijs dat in contact komt met levensmiddelen of dat een bron van verontreiniging zou kunnen zijn, moet worden vervaardigd van water dat aan de normen van Richtlijn 98/83/EG voldoet. Het moet zo worden vervaardigd, gehanteerd en opgeslagen dat het tegen elke vorm van verontreiniging wordt beschermd.
5. Stoom die rechtstreeks in contact komt met levensmiddelen, mag geen stoffen bevatten die een gevaar vormen voor de gezondheid of waardoor het levensmiddel kan worden verontreinigd.

HOOFDSTUK VIII

Persoonlijke hygiëne

1. Eenieder die werkzaam is in een ruimte waar producten worden gehanteerd, dient een zeer goede persoonlijke hygiëne in acht te nemen en dient passende, schone en, voor zover dat nodig is in verband met de doelstellingen van deze verordening, beschermende kleding te dragen.
2. Niemand die lijdt aan of van wie bekend is dat hij drager is van een ziekte die via voedsel kan worden overgedragen, of die bijvoorbeeld geïnfecteerde wonden, huidinfecties, huidandoeningen of diarree heeft, mag een ruimte waar levensmiddelen worden gehanteerd, betreden indien de kans bestaat dat hij die levensmiddelen rechtstreeks of onrechtstreeks met pathogene micro-organismen verontreinigt. Wanneer dergelijke personen in een levensmiddelenbedrijf werken, dienen zij hun ziekte of de symptomen onmiddellijk kenbaar te maken aan de exploitant van het levensmiddelenbedrijf.

⁽¹⁾ PB L 330 van 5.12.1998, blz. 32.

HOOFDSTUK IX

Bepalingen van toepassing op levensmiddelen

1. Een levensmiddelenbedrijf mag geen grondstoffen of ingrediënten accepteren waarvan bekend is of waarvan redelijkerwijs mag worden aangenomen dat zij zodanig verontreinigd zijn met parasieten, pathogene micro-organismen of toxische, in ontbinding verkerende of vreemde substanties dat zij, na het normale sorteer- en/of voorbereidings- of verwerkingsproces dat door het levensmiddelenbedrijf hygiënisch wordt toegepast, nog steeds ongeschikt zouden zijn voor menselijke consumptie.
2. Grondstoffen en ingrediënten die in het bedrijf zijn opgeslagen, moeten worden bewaard in adequate omstandigheden die erop gericht zijn bederf te voorkomen en verontreiniging tegen te gaan.
3. Alle levensmiddelen die worden gehanteerd, opgeslagen, verpakt, uitgesteld en vervoerd, moeten worden beschermd tegen elke vorm van verontreiniging waardoor de levensmiddelen ongeschikt kunnen worden voor menselijke consumptie, schadelijk worden voor de gezondheid, dan wel op zodanige wijze kunnen worden verontreinigd dat zij redelijkerwijze niet meer in die staat kunnen worden geconsumeerd. Adequate maatregelen moeten worden getroffen om ongedierte te bestrijden.
4. Grondstoffen, ingrediënten, halffabrikaten en eindproducten die een voedingsbodem kunnen vormen voor pathogene micro-organismen of voor toxines, moeten worden bewaard bij temperaturen die geen risico's inhouden voor de gezondheid. De koudeketen mag niet worden verbroken. Gedurende korte tijd mag evenwel van temperatuurbewerking worden afgezien wanneer dit nodig is in verband met de hantering bij de bereiding, het vervoer, de opslag, de uitstalling en de levering van levensmiddelen, voor zover dat geen risico's inhoudt voor de gezondheid. In levensmiddelenbedrijven waar verwerkte levensmiddelen worden vervaardigd, gehanteerd en verpakt, dienen adequate ruimten aanwezig te zijn die groot genoeg zijn voor de aparte opslag van grondstoffen en verwerkt materiaal, met voldoende aparte gekoelde opslagruimten om verontreiniging te vermijden.
5. Wanneer levensmiddelen koel moeten worden bewaard of opgediend, moeten zij zo snel mogelijk na de hittebehandeling, dan wel na de laatste fase van de bereiding wanneer geen hittebehandeling wordt toegepast, worden gekoeld tot een temperatuur die geen risico's voor de gezondheid oplevert.
6. Levensmiddelen moeten zo worden ontdooid dat het gevaar voor de groei van pathogene micro-organismen of de vorming van toxines in de levensmiddelen zo gering mogelijk is. Het ontdooien van de levensmiddelen dient plaats te vinden bij een temperatuur die geen risico's inhoudt voor de gezondheid. Indien de tijdens het ontdooien uitlekkende vloeistoffen een gezondheidsrisico kunnen inhouden, moeten zij op adequate wijze worden afgevoerd. Na het ontdooien moeten de levensmiddelen zo worden behandeld dat het gevaar voor de groei van pathogene micro-organismen en de vorming van toxines zoveel mogelijk worden uitgesloten.
7. Gevaarlijke en/of oneetbare substanties, met inbegrip van diervoeders, moeten op adequate wijze worden geëtiketteerd en opgeslagen in aparte en veilige containers.
8. Grondstoffen die worden gebruikt voor de vervaardiging van verwerkte producten, moeten zijn vervaardigd en in de handel gebracht of ingevoerd overeenkomstig deze verordening.

HOOFDSTUK X

Voorschriften inzake onmiddellijke verpakking en verpakking van levensmiddelen

1. De nodige maatregelen moeten worden getroffen om erop toe te zien dat materiaal voor onmiddellijke verpakking en verpakking geen bron is van verontreiniging van levensmiddelen. Het materiaal voor onmiddellijke verpakking en verpakking moet worden vervaardigd, vervoerd en aan het levensmiddelenbedrijf geleverd op zodanige wijze dat het beschermd blijft tegen elke vorm van verontreiniging die een gezondheidsrisico kan inhouden.
2. Materiaal voor onmiddellijke verpakking moet op zodanige wijze worden opgeslagen dat het niet kan worden verontreinigd en dat het met name beschermd is tegen verontreiniging door voedsel, vanuit de omgeving, door schoonmaakproducten en door ongedierte.
3. In levensmiddelenbedrijven waar het verpakken plaatsvindt in een ruimte met onverpakte producten, moeten maatregelen worden getroffen om verontreiniging van die producten te voorkomen. Met name moet het lokaal waar de verpakking plaatsvindt, groot genoeg zijn en zo zijn gebouwd en ontworpen dat alle bewerkingen op hygiënische wijze kunnen verlopen. Het verpakkingsmateriaal moet klaar zijn voor gebruik voordat het in het lokaal wordt binnengebracht en het moet onmiddellijk worden gebruikt. Wanneer een onmiddellijke verpakking moet worden aangebracht als voering van een verpakking, moet dat op hygiënische wijze plaatsvinden.
4. Materiaal voor onmiddellijke verpakking en voor verpakking mag slechts opnieuw voor levensmiddelen worden gebruikt indien het is vervaardigd uit materiaal dat gemakkelijk kan worden gereinigd en, 1 indien dat nodig is uit een oogpunt van levensmiddelenhygiëne, ontsmet.

HOOFDSTUK XI

Bijzondere voorschriften voor bepaalde verwerkingsprocédés1. *Hittebehandeling*

- Het voedsel moet worden verwerkt overeenkomstig een geprogrammeerde hittebehandeling, indien mogelijk vergezeld van andere methoden om microbiologische gevaren te bestrijden; de hittebehandelingsapparatuur moet uitgerust zijn met de nodige controlevoorzieningen om erop toe te zien dat een adequate hittebehandeling wordt toegepast.
- Als de hittebehandeling, eventueel in combinatie met andere methoden, ontoereikend is om de stabiliteit van de producten te garanderen, moeten de producten na de hittebehandeling snel tot de aangegeven opslagtemperatuur worden gekoeld zodat de kritische temperatuurzone waarin sporevorming en -groei plaatsvinden, zo snel mogelijk wordt doorlopen.
- Indien de hittebehandeling wordt toegepast vóórdat de onmiddellijke verpakking wordt aangebracht, moeten de nodige maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat het voedsel na verhitting en vóór het vullen opnieuw wordt verontreinigd.
- Indien nodig, en vooral wanneer het gaat om blikken en glazen recipiënten, moet worden gecontroleerd of het recipiënt intact en schoon is voordat het wordt gevuld.
- Wanneer de hittebehandeling wordt toegepast bij levensmiddelen in hermetisch gesloten recipiënten, moet erop worden toegezien dat het voor koeling van de recipiënten na verhitting gebruikte water geen bron is van verontreiniging voor het levensmiddel. Chemische toevoegingsmiddelen om corrosie van apparatuur en recipiënten te voorkomen, moeten worden gebruikt in overeenstemming met de goede praktijken.
- In geval van een continue hittebehandeling van vloeibaar voedsel, moet ervoor worden gezorgd dat vermenging van verhitte vloeistof met onvolledig verhitte vloeistof op afdoende wijze wordt voorkomen.

2. *Roken*

- Rook en hitte mogen geen effect hebben op andere bewerkingen.
- Materiaal voor de rookproductie moet zo worden opgeslagen en gebruikt dat verontreiniging van levensmiddelen wordt voorkomen.
- Voor het produceren van de rook mag geen hout worden verbrand dat is geverfd, gelakt of gelijmd of dat een behandeling met chemische conserveringsmiddelen heeft ondergaan.

3. *Zouten*

Het voor de behandeling van levensmiddelen gebruikte zout moet schoon zijn en moet zo worden opgeslagen dat verontreiniging wordt voorkomen. Zout mag, nadat het gereinigd is, opnieuw worden gebruikt, voor zover uit de HACCP-procedures is gebleken dat er geen enkel risico is van verontreiniging.

HOOFDSTUK XII

Opleiding

Exploitanten van levensmiddelenbedrijven zien erop toe dat al wie met levensmiddelen omgaat, wordt gecontroleerd en opgeleid en/of gevormd op het gebied van de hygiëne, naargelang van hun beroepsactiviteit.

Exploitanten van levensmiddelenbedrijven zien erop toe dat al wie verantwoordelijk is voor de ontwikkeling en het onderhoud van het HACCP-systeem in een levensmiddelenbedrijf, de nodige opleiding inzake de beginselen van HACCP heeft gekregen.

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong

(2000/C 365 E/03)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 438 def. — 2000/0179(COD)

(Door de Commissie ingediend op 14 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 152 EG, lid 4, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 EG van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening ... van het Europees Parlement en de Raad inzake levensmiddelenhygiëne zijn de fundamentele hygiënevoorschriften vastgesteld die door exploitanten van levensmiddelenbedrijven in acht moeten worden genomen om de voedselveiligheid te garanderen.
- (2) Bepaalde levensmiddelen kunnen specifieke gevaren inhouden voor de volksgezondheid, zodat specifieke hygiënevoorschriften moeten worden vastgesteld om de voedselveiligheid te garanderen.
- (3) Dat geldt met name voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong waarbij herhaaldelijk microbiologische en chemische gevaren zijn gemeld.
- (4) In het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zijn specifieke gezondheidsvoorschriften vastgesteld voor de productie en het in de handel brengen van producten die zijn vermeld in de lijst van bijlage I bij het Verdrag.
- (5) Deze gezondheidsvoorschriften hebben geleid tot de opheffing van de handelsbelemmeringen voor de betrokken producten waardoor zij tot de totstandkoming van de interne markt hebben bijgedragen en tegelijk een hoog niveau van bescherming van de volksgezondheid garanderen.
- (6) Deze specifieke voorschriften zijn vervat in een groot aantal richtlijnen en met name in:

— Richtlijn 64/433/EEG van de Raad van 26 juni 1964 betreffende de gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van vers vlees ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/23/EG ⁽²⁾,

— Richtlijn 71/118/EEG van de Raad van 15 februari 1971 inzake gezondheidsvraagstukken op het gebied van de productie en het in de handel brengen van vers vlees van pluimvee ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG ⁽⁴⁾,

— Richtlijn 77/96/EEG van de Raad van 21 december 1976 inzake het opsporen van trichinen bij de invoer van vers vlees van varkens, huisdieren, uit derde landen ⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 94/59/EG ⁽⁶⁾,

— Richtlijn 77/99/EEG van de Raad van 21 december 1976 betreffende de gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van vleesproducten en bepaalde andere producten van dierlijke oorsprong ⁽⁷⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/76/EG ⁽⁸⁾,

— Richtlijn 89/437/EEG van de Raad van 20 juni 1989 inzake hygiëne- en gezondheidsvraagstukken bij de bereiding en het in de handel brengen van eiprodukten ⁽⁹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/23/EG,

— Richtlijn 91/492/EEG van de Raad van 15 juli 1991 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van levende tweekleppige weekdieren ⁽¹⁰⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG,

— Richtlijn 91/493/EEG van de Raad van 22 juli 1991 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van visserijproducten ⁽¹¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG,

— Richtlijn 91/495/EEG van de Raad van 27 november 1990 inzake gezondheidsvoorschriften en veterinaire-rechtelijke voorschriften voor de productie en het in de handel brengen van konijnenvlees en vlees van gekweekt wild ⁽¹²⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden,

⁽³⁾ PB L 55 van 8.3.1971, blz. 23.

⁽⁴⁾ PB L 24 van 30.1.1998, blz. 31.

⁽⁵⁾ PB L 26 van 31.1.1977, blz. 8.

⁽⁶⁾ PB L 315 van 8.12.1994, blz. 18.

⁽⁷⁾ PB L 26 van 31.1.1977, blz. 85.

⁽⁸⁾ PB L 10 van 16.1.1998, blz. 25.

⁽⁹⁾ PB L 212 van 22.7.1989, blz. 87.

⁽¹⁰⁾ PB L 168 van 24.9.1991, blz. 1.

⁽¹¹⁾ PB L 268 van 24.9.1991, blz. 15.

⁽¹²⁾ PB L 268 van 24.9.1991, blz. 41.

⁽¹⁾ PB L 121 van 29.7.1964, blz. 2101/64.

⁽²⁾ PB L 243 van 11.10.1995, blz. 7.

- Richtlijn 92/45/EEG van de Raad van 16 juni 1992 betreffende de gezondheidsvoorschriften en veterinaire rechtelijke voorschriften voor het doden van vrij wild en het in de handel brengen van vlees van vrij wild ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG,
- Richtlijn 92/46/EEG van de Raad van 16 juni 1992 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van rauwe melk, warmtebehandelde melk en producten op basis van melk ⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/23/EG,
- Richtlijn 92/48/EEG van de Raad van 16 juni 1992 tot vaststelling, overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder a) i), van Richtlijn 91/493/EEG ⁽³⁾, van de minimale hygiënische voorschriften die van toepassing zijn op visserijproducten die zijn verkregen aan boord van bepaalde vissersvaartuigen,
- Richtlijn 92/118/EEG van de Raad van 17 december 1992 tot vaststelling van de veterinaire rechtelijke en de gezondheidsvoorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van producten waarvoor ten aanzien van deze voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving geldt als bedoeld in bijlage A, hoofdstuk I, van Richtlijn 89/662/EEG, en, wat ziekteverwekkers betreft, van Richtlijn 90/425/EEG ⁽⁴⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG,
- Richtlijn 94/65/EG van de Raad van 14 december 1994 tot vaststelling van voorschriften voor de productie en het in de handel brengen van gehakt vlees en vleesbereidingen ⁽⁵⁾.
- (7) Wat de volksgezondheid betreft, bevatten die richtlijnen gemeenschappelijke beginselen betreffende met name de verantwoordelijkheden van de fabrikanten van producten van dierlijke oorsprong, de verplichtingen van de bevoegde autoriteiten, de technische voorschriften inzake de structuur en de werking van de inrichtingen waar met producten van dierlijke oorsprong wordt gewerkt, de hygiënevoorschriften waaraan deze inrichtingen moeten voldoen, de procedures voor de erkenning van inrichtingen, de voorwaarden voor opslag en vervoer, het aanbrenge van keurmerken op de producten, enz.
- (8) Deze beginselen vallen in veel gevallen samen met de beginselen van Verordening ... inzake levensmiddelenhygiëne, die als gemeenschappelijke basis dienen voor alle levensmiddelen.
- (9) Deze gemeenschappelijke basis maakt een vereenvoudiging van bovengenoemde richtlijnen mogelijk.
- (10) Deze specifieke voorschriften kunnen verder worden vereenvoudigd door de eventuele incoherenties die bij de vaststelling daarvan zijn ontstaan, weg te werken.
- (11) In verband met de invoering van HACCP-procedures moeten exploitanten van levensmiddelenbedrijven methoden uitwerken om biologische, chemische en materiële gevaren te bestrijden en te reduceren of helemaal te elimineren.
- (12) Bovengenoemde elementen leiden tot een volledige herwerking van de specifieke hygiënevoorschriften en tot een grotere transparantie.
- (13) De herwerking van de algemene en specifieke hygiënevoorschriften heeft hoofdzakelijk ten doel om, met betrekking tot voedselveiligheid, een hoog niveau van bescherming van de consument te garanderen.
- (14) Daarom moeten gedetailleerde hygiënevoorschriften voor producten van dierlijke oorsprong worden gehandhaafd en, indien nodig om de bescherming van de consument te garanderen, worden verscherpt.
- (15) De primaire productie, het transport van dieren, de slachten verwerkingsvoorzieningen tot op de plaats van verkoop in de detailhandel, moeten als onderling nauw verweven eenheden worden beschouwd waarbinnen diergezondheid, dierenwelzijn en volksgezondheid elkaar raken.
- (16) Daarom is een adequate communicatie tussen alle betrokkenen in de hele voedselketen vereist.
- (17) Microbiologische criteria, doelgroepen en/of prestatienormen kunnen worden vastgesteld volgens de daartoe bij Verordening ... inzake levensmiddelenhygiëne vastgestelde procedures; in afwachting dat nieuwe microbiologische criteria worden vastgesteld, blijven de in bovengenoemde richtlijnen vastgestelde criteria van toepassing.
- (18) De lidstaten moeten de mogelijkheid krijgen om, voor inrichtingen met een beperkte capaciteit inzake de ben verwerking van levensmiddelen van dierlijke oorsprong, die aan bepaalde beperkingen onderhevig zijn of die uitsluitend leveren op de lokale markt, specifieke hygiënevoorschriften vast te stellen, op voorwaarde dat de voedselveiligheid niet in het gedrang wordt gebracht en met inachtneming van het feit dat de lokale markt in sommige gevallen de nationale grenzen kan overschrijden.
- (19) Ingevoerde levensmiddelen van dierlijke oorsprong moeten aan hygiënenormen voldoen die ten minste gelijk of gelijkwaardig zijn aan de in de Gemeenschap geldende hygiënenormen en voorzien moet worden in uniforme procedures om te garanderen dat dat doel ook wordt bereikt.
- (20) Ten gevolge van deze herwerking kunnen de bestaande hygiënevoorschriften worden ingetrokken; daartoe is Richtlijn ... van het Europees Parlement en de Raad houdende intrekking van bepaalde richtlijnen inzake levensmiddelenhygiëne en tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong, en tot wijziging van de Richtlijnen 89/662/EEG en 91/67/EEG vastgesteld.

⁽¹⁾ PB L 268 van 14.9.1992, blz. 35.

⁽²⁾ PB L 268 van 14.9.1992, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 187 van 7.7.1992, blz. 41.

⁽⁴⁾ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 49.

⁽⁵⁾ PB L 368 van 31.12.1994, blz. 10.

- (21) De onder deze verordening vallende producten zijn vermeld in bijlage I bij het Verdrag.
- (22) De communautaire wetgeving inzake levensmiddelenhygiëne moet wetenschappelijk onderbouwd zijn; daartoe moeten de wetenschappelijke comités voor de sectoren consumentenbescherming en voedselveiligheid, die zijn ingesteld bij Besluit 97/579/EG van de Commissie van 23 juli 1997 ⁽¹⁾ en de Wetenschappelijke Stuurgroep die is ingesteld bij Beschikking 97/404/EG van de Commissie van 10 juni 1997 ⁽²⁾, worden geraadpleegd wanneer dat nodig is.
- (23) Teneinde rekening te kunnen houden met de technische en wetenschappelijke vooruitgang, moet worden voorzien in een procedure voor de aanpassing van de bepalingen van deze verordening; terzelfder tijd moet worden voorzien in een procedure die een geleidelijke overgang naar het vereiste gezondheidsniveau mogelijk moet maken.
- (24) Aangezien de voor de tenuitvoerlegging van deze verordening vereiste maatregelen maatregelen van algemene strekking zijn als bedoeld in artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽³⁾, moeten zij worden vastgesteld volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit,

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Werkingsfeer

Bij deze verordening worden specifieke hygiënevoorschriften vastgesteld om de hygiëne van levensmiddelen van dierlijke oorsprong te garanderen.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening gelden de definities die zijn vastgesteld bij Verordening . . . inzake levensmiddelenhygiëne. Voorts zijn de in bijlage I bij de onderhavige verordening vastgestelde definities van toepassing.

Artikel 3

Algemene verplichting

Onverminderd de bij Verordening . . . inzake levensmiddelenhygiëne vastgestelde voorschriften moeten exploitanten van levensmiddelenbedrijven erop toezien dat levensmiddelen van dierlijke oorsprong worden verkregen en in de handel gebracht overeenkomstig bijlage II bij de onderhavige verordening.

Artikel 4

Invoer uit derde landen

Uit derde landen ingevoerde levensmiddelen van dierlijke oorsprong moeten voldoen aan de voorschriften die zijn vastgesteld in bijlage III bij de onderhavige verordening.

Artikel 5

Wijziging van de bijlagen en uitvoeringsmaatregelen

Volgens de in artikel 6 bedoelde procedure

1. kunnen de bepalingen van de bijlagen bij deze verordening worden ingetrokken, gewijzigd, aangepast of aangevuld teneinde rekening te houden met het opstellen van gidsen voor goede praktijken, de tenuitvoerlegging van voedselveiligheidsprogramma's door exploitanten van levensmiddelenbedrijven, nieuwe risico-evaluaties en de eventuele vaststelling van doelstellingen en/of prestatienormen inzake voedselveiligheid;
2. kunnen uitvoeringsbepalingen worden vastgesteld om een uniforme toepassing van de bijlagen te garanderen.

Artikel 6

Procedure Permanent Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Permanent Veterinair Comité, dat is ingesteld bij Besluit 68/361/EEG van de Raad ⁽⁴⁾.
2. In de gevallen waarin wordt verwezen naar dit lid, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 7, lid 3, en artikel 8 van dat besluit.
3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt drie maanden.

Artikel 7

Deze verordening treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2004.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 237 van 28.8.1997, blz. 18.

⁽²⁾ PB L 169 van 27.6.1997, blz. 85.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽⁴⁾ PB L 225 van 18.10.1968, blz. 23.

BIJLAGE I

DEFINITIES

1. **Vlees**

- 1.1. *vlees*: alle voor menselijke consumptie geschikte delen van dieren;
 - 1.1.1. *vlees van als huisdier gehouden hoefdieren*: vlees van als huisdier gehouden runderen (met inbegrip van de soorten Bubalus en Bison), varkens, schapen, geiten en eenhoevigen;
 - 1.1.2. *vlees van pluimvee*: vlees van gekweekte vogels, met inbegrip van vogels die niet als huisdier worden beschouwd, maar wel als huisdier worden gekweekt (gekweekt vederwild);
 - 1.1.3. *vlees van lagomorfen*: vlees van voor menselijke consumptie gekweekte konijnen, hazen en knaagdieren;
 - 1.1.4. *vlees van vrij wild*: vlees van
 - bejaagde niet-gedomesticeerde landzoogdieren, met inbegrip van zoogdieren die in een gesloten gebied leven met eenzelfde vrijheid als vrij wild;
 - bejaagde niet-gedomesticeerde vogels;
 - 1.1.5. *vlees van gekweekt wild*: vlees van gekweekte evenhoevige niet-gedomesticeerde zoogdieren (met inbegrip van Cervidae en Suidae) en van gekweekte loopvogels;
- 1.2. *grof vrij wild*: niet-gedomesticeerde zoogdieren van de orden Artiodactyla, Perissodactyla en Marsupialia, alsmede andere zoogdieren die krachtens de nationale jachtwetgeving als grof wild worden aangemerkt;
- 1.3. *klein vrij wild*: vrij vederwild en niet-gedomesticeerde zoogdieren die niet als grof wild zijn aangemerkt;
- 1.4. *karkas (van als huisdier gehouden hoefdieren)*: het hele geslacht als huisdier gehouden hoefdier na verbloeding, dat is ontdaan van de ingewanden, waarvan de poten zijn afgesneden ter hoogte van het voorkniegewricht, respectievelijk het spronggewricht, en waarvan de kop, de staart en, in voorkomend geval, de uier zijn verwijderd; runderen, schapen, geiten en eenhoevigen moeten bovendien zijn onthuid;
- 1.5. *pluimveekarkas*: het hele lichaam van een vogel na het verbloeden, het plukken en het verwijderen van de ingewanden; het wegnemen van het hart, de lever, de longen, de spiermaag, de krop en de nieren, het afsnijden van de poten ter hoogte van het spronggewricht, en het verwijderen van de kop, de slokdarm en de luchtpijp zijn evenwel facultatief;
- 1.6. „New-York dressed” *pluimvee*: pluimveekarkassen waarbij de verwijdering van de ingewanden is uitgesteld;
- 1.7. *vers vlees*: vlees, ook vacuümverpakt of in CA-verpakking (gecontroleerde atmosfeer), dat, buiten de koel- of vriesbehandeling, geen enkele behandeling heeft ondergaan om de houdbaarheid te bevorderen;
- 1.8. *slachtafval*: vlees dat geen deel uitmaakt van het karkas, ook indien het op natuurlijke wijze met het karkas verbonden blijft;
- 1.9. *ingewanden*: de slachtafvallen uit de borst-, buik- en bekkenholte, met inbegrip van de luchtpijp en de slokdarm, en bij vogels de krop;
- 1.10. *slachthuis*: een inrichting voor het slachten van dieren waarvan het vlees bestemd is voor verkoop met het oog op menselijke consumptie, met inbegrip van elke daaraan verbonden plaats voor het onderbrengen van de dieren in afwachting dat zij daar worden geslacht;
- 1.11. *uitsnijderij*: een inrichting die wordt gebruikt voor het uitbenen en/of uitsnijden van karkassen, delen van karkassen en andere eetbare delen van dieren, met inbegrip van de aan verkooppunten grenzende ruimten waar die bewerkingen worden uitgevoerd met het oog op levering aan de consument of aan andere verkooppunten;
- 1.12. *wildverzamelcentrum*: een inrichting waar gedood vrij wild wordt bewaard totdat het naar een wildbewerkingsinrichting wordt vervoerd;
- 1.13. *wildbewerkingsinrichting*: een inrichting voor het onthuiden van wild en voor de verdere handling van vlees van wild, dat is verkregen na de jacht;
- 1.14. *gehakt vlees*: vlees zonder been, dat in kleine stukken is gehakt of door een gehaktmolen is gehaald;
- 1.15. *separatorvlees*: het product dat wordt verkregen nadat vleesresten die na het uitbenen nog aan de beenderen vastzitten, daarvan mechanisch zijn afgescheiden op een zodanige wijze dat de celstructuur van het vlees wordt aangetast;
- 1.16. *vleesbereidingen*: vers vlees, met inbegrip van gehakt vlees, waaraan levensmiddelen, kruiden of additieven zijn toegevoegd of dat een behandeling heeft ondergaan die niet volstaat om de inwendige celstructuur van het vlees te veranderen en daardoor de kenmerken van vers vlees te doen verdwijnen.

2. Levende tweekleppige weekdieren

- 2.1. *tweekleppige weekdieren*: plaatkieuwige weekdieren (lamellibranchiata), en bij uitbreiding ook stekelhuidigen, manteldieren en mariene buikpotigen;
- 2.2. *mariene biotoxines*: giftige stoffen die door tweekleppige weekdieren worden opgenomen bij het eten van plankton dat deze toxines bevat;
- 2.3. *verwatering*: de behandeling waarbij levende tweekleppige weekdieren die komen uit gebieden van klasse A, worden opgeslagen in bassins of andere installaties met schoon zeewater, dan wel op natuurlijke gronden ten einde zand, slik of slijm te verwijderen en de organoleptische eigenschappen te verbeteren;
- 2.4. *producent*: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die op enigerlei wijze levende tweekleppige weekdieren verzamelt in een productiegebied om deze te hanteren en in de handel te brengen;
- 2.5. *productiegebied*: een gebied in zee, in een lagune of in een estuarium waarin zich hetzij natuurlijke gronden voor tweekleppige weekdieren, hetzij voor de kweek van tweekleppige weekdieren gebruikte gebieden bevinden en waar levende tweekleppige weekdieren worden verzameld;
- 2.6. *heruitzettingsgebied*: door de bevoegde autoriteit erkend gebied in zee, in een lagune of in een estuarium dat duidelijk is afgebakend en is aangegeven door boeien, palen of andere verankerde materialen en dat uitsluitend bestemd is voor de natuurlijke zuivering van levende tweekleppige weekdieren;
- 2.7. *verzendingencentrum*: iedere erkende, op het land gevestigde of drijvende installatie, die is bedoeld voor ontvangst, verwatering, wassen, reiniging, sortering en onmiddellijke verpakking van levende tweekleppige weekdieren die geschikt zijn voor menselijke consumptie;
- 2.8. *zuiveringscentrum*: erkende inrichting die over waterbekkens beschikt die van schoon zeewater worden voorzien en waarin levende tweekleppige weekdieren worden gehouden gedurende de tijd die nodig is om de microbiologische contaminanten te elimineren, zodat zij geschikt worden voor menselijke consumptie;
- 2.9. *heruitzetting*: handeling die erin bestaat levende tweekleppige weekdieren onder toezicht van de bevoegde autoriteit over te brengen naar erkende gebieden in zee, in een lagune of in een estuarium, voor de tijd die nodig is om de contaminanten te elimineren. Het overbrengen van tweekleppige weekdieren naar gebieden die beter geschikt zijn voor de verdere groei, is hier niet onder begrepen;
- 2.10. *faecale coliformen*: facultatief aerobe, gramnegatieve, niet-sporevormende, cytochrome oxidasenegative, staafvormige bacteriën die in staat zijn om lactose te fermenteren met productie van gas in aanwezigheid van galzouten, of andere oppervlakte-ctieve agentia met soortgelijke groeiremmende eigenschappen, bij $44\text{ °C} \pm 0,2\text{ °C}$ binnen 24 uur;
- 2.11. *E. coli*: faecale coliformen die indol vormen uit tryptofaan, bij $44\text{ °C} \pm 0,2\text{ °C}$ binnen 24 uur;
- 2.12. *schoon zeewater*: zeewater, brak water of uit zoetwater verkregen zeewater, dat geen microbiologische verontreinigingen, schadelijke bestanddelen en/of toxisch marien plankton bevat in hoeveelheden die, uit gezondheids oogpunt, de kwaliteit van tweekleppige weekdieren en van visserijproducten kunnen aantasten.

3. Visserijproducten

- 3.1. *visserijproducten*: alle vrije of gekweekte zee- of zoetwaterdieren of delen daarvan, kuit en hom daaronder begrepen, met uitzondering van levende tweekleppige weekdieren in het water levende zoogdieren en kikkers;
- 3.2. *aquacultuurproducten*: alle visserijproducten die onder gecontroleerde omstandigheden uit eieren worden voortgebracht en opgekweekt totdat zij als levensmiddel in de handel worden gebracht, alsmede zee- en zoetwatervis of zee- en zoetwaterschaaldieren die in het juveniele stadium in hun natuurlijke milieu zijn gevangen en zijn opgekweekt totdat zij de gewenste maat hebben bereikt om voor menselijke consumptie te worden afgezet. Vis en schaaldieren van voor de handel geschikte maat die zijn gevangen in hun natuurlijke milieu en levend zijn gehouden om op een later tijdstip te worden verkocht, worden niet als aquacultuurproducten beschouwd als zij alleen in leven worden gehouden zonder dat wordt getracht hun maat of gewicht te doen toenemen;
- 3.3. *fabrieksvaartuig*: vaartuig, al dan niet een visserijvaartuig, waar visserijproducten een of meer van de volgende behandelingen ondergaan en nadien van een onmiddellijke verpakking worden voorzien: fileren, in moten verdelen, stropen, hakken, verwerken; visserijvaartuigen aan boord waarvan alleen schaal- en schelpdieren en weekdieren worden gekookt, worden niet als fabrieksvaartuigen beschouwd;
- 3.4. *vriesvaartuig*: vaartuig, al dan niet een visserijvaartuig, waar visserijproducten worden ingevroren, eventueel na het verrichten van voorbereidende werkzaamheden zoals verbloeden, koppen, kaken en verwijderen van de vinnen. Deze behandelingen worden eventueel gevolgd door het aanbrengen van een onmiddellijke verpakking en/of een verpakking;
- 3.5. *separatorvisvlees*: visvlees dat machinaal is verkregen van hele gestripte vis of van de na het fileren overblijvende graten;
- 3.6. *schoon zeewater*: zie punt 2.12;
- 3.7. *rivier- of meerwater*: water van rivieren of meren, dat geen microbiologische verontreinigingen of schadelijke bestanddelen bevat in hoeveelheden die, uit gezondheids oogpunt, de kwaliteit van visserijproducten kunnen aantasten.

4. Eieren

- 4.1. *eieren*: vogeleieren in de schaal, geschikt voor onmiddellijke consumptie of voor de bereiding van eiprodukten, met uitzondering van gebroken eieren, bebroede eieren en gekookte eieren;
- 4.2. *vloeibaar ei*: de onbehandelde ei-inhoud na verwijdering van de schaal;
- 4.3. *eiproduktiebedrijf*: bedrijf voor de productie van eieren bestemd voor menselijke consumptie;
- 4.4. *gebarsten eieren*: eieren waarvan de schaal beschadigd maar niet gebroken is, en waarvan de vliezen niet zijn gebroken.

5. Melk

- 5.1. *melk*: de melkachtige afscheiding van de melkklier, zonder colostrum;
- 5.2. *rauwe melk*: melk die niet is verhit tot boven 40 °C; bepaalde behandelingen, b.v. homogenisatie en standaardisatie, die gevolgen hebben voor de kwaliteit van de melk, zijn wel toegestaan;
- 5.3. *melkproduktiebedrijf*: een bedrijf met een of meer koeien, ooiën, geiten, buffelkoeien of vrouwelijke dieren van andere soorten voor de melkproductie;
- 5.4. *zuivelinrichting*: een inrichting waar melk wordt verwerkt of waar reeds verwerkte melk verdere verwerking ondergaat.

6. Kikkerbilletjes en slakken

- 6.1. *kikkerbilletjes*: het achterste gedeelte van tot de soorten Rana (familie Ranidae) behorende dieren, transversaal doorsneden achter de voorste ledematen, gestript en gevild;
- 6.2. *slakken*: terrestrische buikpotigen van de soorten Helix pomatia L., Helix aspersa Muller en Helix lucorum en de tot de Achatinidae behorende soorten.

7. Verwerkte producten

- 7.1. *verwerkt product*: levensmiddel dat is verkregen door toepassing op een onbewerkt product van een behandeling zoals verhitten, roken, zouten, rijpen, drogen, marinieren, enz. of een combinatie van die behandelingen en/of producten: stoffen die noodzakelijk zijn bij de bereiding of om een specifiek kenmerk aan het product te geven, mogen worden toegevoegd;
- 7.2. *vleesproducten*: producten die zijn verkregen door behandeling van vlees;
- 7.3. *visproducten*: producten die zijn verkregen door behandeling van visserijproducten;
- 7.4. *eiprodukten*: producten die zijn verkregen door behandeling van eieren, bestanddelen van eieren of mengsels daarvan, na verwijdering van schaal en vliezen. Zij kunnen gedeeltelijk worden aangevuld met andere levensmiddelen of additieven. Zij kunnen vloeibaar, geconcentreerd, gedroogd, gekristalliseerd, bevroren, diepgevroren of gecoaguleerd zijn;
- 7.5. *melkproducten*: producten die zijn verkregen door behandeling van rauwe melk, bij voorbeeld hittebehandelde consumptiemelk, melkpoeder, wei, boter, kaas, yoghurt (al dan niet met toevoeging van zuur, zout, kruiden of fruit) en gereconstitueerde drinkmelk;
- 7.6. *gesmolten dierlijke vetten*: voor menselijke consumptie bestemde vetten die afkomstig zijn van het smelten van vlees, met inbegrip van de beenderen;
- 7.7. *kanen*: het eiwithoudende residu van het smeltproces, na gedeeltelijke afscheiding van vet en water;
- 7.8. *gelatine*: natuurlijk, oplosbaar eiwit, gelerend of niet-gelerend, verkregen door gedeeltelijke hydrolyse van collageen uit beenderen, huiden, ligamenten en pezen van dieren (met inbegrip van vis en pluimvee);
- 7.9. *behandelde magen, blazen en darmen*: magen, blazen en darmen die, nadat zij zijn gereinigd, een behandeling hebben ondergaan (b.v. zouten, verhitten, drogen).

8. Andere definities

- 8.1. *mengproduct*: een levensmiddel dat al dan niet verwerkte producten van dierlijke en van plantaardige oorsprong bevat;
- 8.2. *opnieuw van een onmiddellijke verpakking voorzien*: het verwijderen van de oorspronkelijke onmiddellijke verpakking van het product ten einde die te vervangen door een nieuwe onmiddellijke verpakking, eventueel na bij het onverpakte product een materiële bewerking te hebben uitgevoerd zoals in stukken of in plakjes snijden;
- 8.3. *groothandelsmarkt*: een levensmiddelenbedrijf, bestaande uit een aantal onafhankelijke eenheden die gebruik maken van gemeenschappelijke voorzieningen en ruimten, waar levensmiddelen worden verkocht aan levensmiddelenbedrijven maar niet aan de eindverbruiker.

BIJLAGE II

SPECIFIEKE VOORSCHRIFTEN

Voorwoord

1. Deze bijlage betreft onverwerkte en verwerkte producten van dierlijke oorsprong. Mengproducten vallen niet onder de voorschriften van deze bijlage. Toch moet erop worden toegezien dat mogelijke gevaren die het gevolg zijn van het gebruik van ingrediënten van dierlijke oorsprong, worden geïdentificeerd en gecontroleerd, en indien nodig ook geëlimineerd of tot een aanvaardbaar niveau gereduceerd.
2. Tenzij elders is bepaald, zijn de in deze bijlage vastgestelde voorschriften niet van toepassing op verkooppunten voor de detailhandel.
3. Wanneer deze bijlage voorziet in de erkenning van inrichtingen, zijn de volgende bepalingen van toepassing:
 - a) Erkende inrichtingen krijgen een erkenningsnummer waaraan codes worden toegevoegd om aan te geven welke soorten producten van dierlijke oorsprong er worden vervaardigd. Voor groothandelsmarkten kan het erkenningsnummer worden aangevuld met een secundair nummer ter aanduiding van de eenheden waar de producten van dierlijke oorsprong worden verkocht of vervaardigd, of van de groepen van deze eenheden.
 - b) De lidstaten houden de lijsten bij van erkende bedrijven met vermelding van hun erkenningsnummer.

Voorts is een erkenning ook vereist voor groothandelsmarkten waar verwerkte of onverwerkte producten van dierlijke oorsprong worden gehanteerd.
4. Voor zover dit op grond van deze bijlage vereist is, moeten producten van dierlijke oorsprong voorzien zijn van een ovaal keurmerk, met inachtneming van de onderstaande voorschriften:
 - a) Het keurmerk wordt aangebracht tijdens of onmiddellijk na de vervaardiging in de inrichting, op zodanige wijze dat het niet opnieuw kan worden gebruikt.
 - b) Het keurmerk moet leesbaar, onuitwisbaar en in duidelijke cijfer- en lettertekens worden aangebracht; het moet duidelijk zichtbaar zijn voor de controlerende autoriteiten.
 - c) Het keurmerk moet de volgende informatie bevatten:
 - de naam van het land van verzending, voluit geschreven of aangegeven met één van de volgende afkortingen: A, B, DK, D, EL, E, F, FIN, IRL, I, L, NL, P, S, UK,
 - het erkenningsnummer van de inrichting.
 - d) Het keurmerk mag, naargelang van de aanbestedingsvorm van de verschillende producten van dierlijke oorsprong, worden aangebracht op het product zelf, op de onmiddellijke verpakking of op de verpakking, dan wel worden gedrukt op een etiket dat wordt aangebracht op het product, op de onmiddellijke verpakking of op de verpakking. Het keurmerk mag ook een plaatje van duurzaam materiaal zijn dat niet kan worden verwijderd.

Wanneer producten van dierlijke oorsprong in containers of grote verpakkingen voor verdere hantering, verwerking of onmiddellijke verpakking naar een andere inrichting worden vervoerd, mag het keurmerk worden aangebracht op de buitenkant van de container of de verpakking. In dat geval moet de exploitant van het levensmiddelenbedrijf die de producten in ontvangst neemt, de hoeveelheden, de aard, de herkomst en de bestemming van de producten van dierlijke oorsprong registreren.
 - e) Producten van dierlijke oorsprong die deel uitmaken van een voor de detailhandel bestemde verkoopseenheid, hoeven niet individueel van een keurmerk te worden voorzien indien het keurmerk is aangebracht op de buitenkant van die verkoopseenheid.
 - f) Als het keurmerk rechtstreeks wordt aangebracht op producten van dierlijke oorsprong, mogen slechts die kleuren worden gebruikt die zijn toegestaan op grond van de communautaire voorschriften inzake het gebruik van kleurstoffen in levensmiddelen.
 - g) Wanneer producten van dierlijke oorsprong in een andere inrichting van hun onmiddellijke verpakking worden ontdaan en van een nieuwe onmiddellijke verpakking worden voorzien, worden bewerkt of verder verwerkt, moet deze laatste inrichting erkend zijn en haar eigen keurmerk op het product aanbrengen.

Producten die niet van het hierboven genoemde keurmerk moeten worden voorzien, moeten wel een merkteken krijgen aan de hand waarvan de oorsprong van de producten kan worden getraceerd en dat duidelijk verschilt van het ovale keurmerk.
5. Andere stoffen dan drinkwater die op de producten worden toegepast om de gevaren te verminderen, alsmede de gebruiksvoorschriften voor dergelijke stoffen moeten worden goedgekeurd volgens de in artikel 6 bedoelde procedure, na advies van het Wetenschappelijk Comité. De toepassing van dit punt laat de correcte toepassing van de bepalingen van deze verordening onverlet.
6. Indien nodig kan de bevoegde autoriteit toestaan dat bijzondere voorschriften worden vastgesteld, b.v. in verband met traditionele productiemethoden.

7. Deze bijlage geldt onverminderd de relevante veterinairerechtelijke voorschriften en eventuele stringentere voorschriften die zijn vastgesteld met het oog op de preventie en de bestrijding van bepaalde overdraagbare spongiforme encefalopathieën.

S E C T I E I

Vlees van als huisdier gehouden hoefdieren

Naar het slachthuis verzonden dieren of, in voorkomend geval, partijen dieren, moeten zo worden geïdentificeerd dat hun oorsprong kan worden getraceerd.

Dieren mogen niet komen van een bedrijf of een gebied waarvoor om veterinairerechtelijke redenen een verplaatsingsverbod van toepassing is, tenzij daartoe uitdrukkelijk toestemming is gegeven door de bevoegde autoriteit

H O O F D S T U K I

VOORSCHRIFTEN VOOR SLACHTHUIZEN

Op het gebied van bouw en uitrusting moeten slachthuizen aan de onderstaande voorschriften voldoen:

1. Zij moeten beschikken over adequate en hygiënische stallen of, voor zover het weer dat mogelijk maakt, over omheinde terreinen die gemakkelijk kunnen worden schoongemaakt en ontsmet. De nodige voorzieningen moeten aanwezig zijn om de dieren te drinken en eventueel te voederen. De afvoer van het afvalwater mag de voedselveiligheid niet in het gedrang brengen.

Wanneer dat door de bevoegde autoriteit nodig wordt geacht, moeten zij ook beschikken over afzonderlijke afsluitbare lokalen of, voor zover het weer dat mogelijk maakt, over omheinde terreinen voor zieke of verdachte dieren, met een afzonderlijk waterafvoersysteem en zo gelegen dat verontreiniging van andere dieren wordt vermeden.

De huisvestingsvoorzieningen moeten groot genoeg zijn om het welzijn van de dieren te kunnen garanderen. Zij moeten zo ontworpen zijn dat de antemortemkeuringen, inclusief de identificatie van de dieren of groepen dieren, gemakkelijk kunnen plaatsvinden.

2. Zij moeten beschikken over een slachtruimte en, indien nodig, over een voldoende aantal ruimten die geschikt zijn om er de nodige bewerkingen uit te voeren en die zo zijn gebouwd dat verontreiniging van het vlees wordt voorkomen door ervoor te zorgen dat:

- a) er een duidelijk gescheiden ruimte is voor het bedwelmen en het verbloeden van de dieren;
- b) wanneer het gaat om varkensslachthuizen, er een aparte ruimte is voor het broeien, het ontharen, het afschrapen en het schroeien van de varkens;
- c) de nodige voorzieningen aanwezig zijn om ervoor te zorgen dat het vlees niet in contact komt met vloeren, muren of apparatuur.
- d) wanneer slachtlijnen worden gebruikt, die zo ontworpen zijn dat het slachtproces niet wordt onderbroken en dat kruisverontreiniging tussen de verschillende onderdelen van de slachtlijn wordt vermeden;

als in dezelfde ruimte verschillende slachtlijnen worden gebruikt, tussen deze lijnen een adequate scheiding is aangebracht om kruisverontreiniging te voorkomen;

- e) de onderstaande activiteiten gescheiden worden gehouden van het verkrijgen van vlees:
 - het ledigen van magen en darmen; in slachthuizen met een geringe capaciteit kan de bevoegde autoriteit toestaan dat de magen en darmen in de slachtruimte worden schoongemaakt op ogenblikken waarop niet wordt geslacht;
 - het verder verwerken van darmen en pensen, indien dit in het slachthuis plaatsvindt;
 - het bereiden en schoonmaken van andere slachtafvallen; van de huid ontdane koppen moeten worden gehanteerd op voldoende afstand van het vlees en de andere slachtafvallen, indien deze bewerkingen plaatsvinden in het slachthuis maar niet aan de slachtlijn;
- f) er een aparte plaats is voor het verpakken van slachtafvallen indien dat in het slachthuis plaatsvindt;
- g) er een adequate en goed afgeschermd ruimte is voor de verzending van het vlees.

3. Er moeten voorzieningen aanwezig zijn om gereedschap te ontsmetten met heet water van ten minste 82 °C of er moet een alternatief systeem zijn dat een gelijkwaardig effect heeft.
4. Voorzieningen voor het wassen van de handen, die worden gebruikt door personeel dat omgaat met onverpakt vlees, moeten uitgerust zijn met kranen die niet met de hand kunnen worden bediend.
5. Er moeten afsluitbare voorzieningen zijn voor de gekoelde opslag van voor nadere keuring aangehouden vlees en voor de opslag van voor menselijke consumptie ongeschikt verklaard vlees.

6. Er moet een aparte ruimte zijn met de nodige voorzieningen voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor vee. Deze ruimte en voorzieningen zijn niet vereist wanneer in de directe omgeving officieel erkende ruimten en voorzieningen beschikbaar zijn.
7. Zij moeten beschikken over afsluitbare lokalen voor het slachten van zieke en verdachte dieren. Een dergelijk afsluitbaar lokaal is niet absoluut noodzakelijk indien de betrokken dieren worden geslacht in andere daartoe door de bevoegde autoriteit erkende inrichtingen, of na beëindiging van de normale slachtwerkzaamheden. De lokalen moeten onder officieel toezicht worden gereinigd en ontsmet voordat weer met de normale slachtwerkzaamheden wordt begonnen.
8. Indien op het terrein van het slachthuis mest en de inhoud van magen of darmen worden opgeslagen, moet een speciaal daarvoor bestemde plaats of ruimte beschikbaar zijn.

HOOFDSTUK II

VOORSCHRIFTEN VOOR UITSNIJDERIJEN

Uitsnijderijen moeten aan de onderstaande voorschriften voldoen:

1. Zij moeten zo gebouwd zijn dat de diverse bewerkingen elkaar zonder onderbreking kunnen opvolgen of dat twee opeenvolgende productiepartijen toch van elkaar gescheiden blijven.
2. Zij moeten beschikken over ruimten om verpakt en onverpakt vlees gescheiden op te slaan, tenzij verpakt en onverpakt vlees nooit tegelijk worden opgeslagen.
3. In de uitsnijruimten dienen de nodige voorzieningen aanwezig te zijn om ervoor te zorgen dat de koudeketen tijdens het uitsnijden niet wordt verbroken.
4. Voor het personeel dat met onverpakt vlees omgaat, moeten er voorzieningen zijn voor het wassen van de handen, uitgerust met kranen die niet met de hand kunnen worden bediend.
5. Zij moeten beschikken over voorzieningen om gereedschap te ontsmetten met heet water van ten minste 82 °C of over een alternatief systeem dat een gelijkwaardig effect heeft.

HOOFDSTUK III

HYGIËNE BIJ HET SLACHTEN

1. Na aankomst in het slachthuis mag het slachten van de dieren niet onnodig worden uitgesteld. Wanneer dat om welzijnsredenen vereist is, moeten de dieren evenwel kunnen rusten vóórdat ze worden geslacht. In de slachtinrichting mogen alleen voor de slacht bestemde levende dieren worden binnengebracht, tenzij het gaat om dieren waarbij een noodslachting is uitgevoerd buiten het slachthuis, om gekweekt wild dat op de productieplaats is geslacht of om vrij wild.

Dieren die tijdens het vervoer of in de stallen zijn gestorven, mogen niet voor menselijke consumptie worden gebruikt.

2. De dieren moeten schoon zijn teneinde elk onnodig risico van verontreiniging van het vlees tijdens het slachten te voorkomen.
3. Vóór het slachten moeten de dieren bij de bevoegde autoriteit worden aangeboden voor een antemortemkeuring. Exploitanten van een slachthuis dienen de instructies van de bevoegde autoriteit te volgen om te garanderen dat de antemortemkeuring onder adequate omstandigheden kan worden uitgevoerd.
4. Zodra de slachtdieren in de slachtruimte zijn binnengebracht, moeten zij onverwijd worden geslacht.
5. Het bedwelmen, het verbloeden, het villen of plukken, het uitslachten en het verwijderen van de ingewanden moeten zo spoedig mogelijk plaatsvinden op zodanige wijze dat verontreiniging van het vlees wordt voorkomen. Er moet vooral op worden toegezien dat:
 - de luchtpijp en de slokdarm tijdens het verbloeden intact blijven, behalve bij rituele slachtingen;
 - tijdens het verwijderen van huiden en vachten, de buitenkant daarvan niet in aanraking komt het karkas en dat personeelsleden en apparatuur die met de buitenkant van huiden en vachten in contact zijn geweest, niet meer in aanraking komen met het vlees;
 - maatregelen worden genomen om te voorkomen dat bij het uitnemen van de ingewanden de inhoud van maag en darmen wordt gemorst en om het uitnemen van de ingewanden zo snel mogelijk na het bedwelmen te voltooien;
 - het verwijderen van de uier niet resulteert in verontreiniging van het karkas met melk.
6. De dieren moeten volledig worden gevild; het onthuiden van de kop is evenwel niet vereist:
 - bij koppen van kalveren en schapen, op voorwaarde dat de kop zo wordt gehanteerd dat elke verontreiniging van vlees wordt vermeden;

— indien de kop, met inbegrip van de tong en de hersenen, niet bestemd is voor menselijke consumptie.

Wanneer varkens niet worden onthuid, moeten de haren onmiddellijk worden verwijderd. Het risico van verontreiniging van het vlees met broeiwater moet zo klein mogelijk zijn. Alleen erkende additieven mogen daarbij worden gebruikt, op voorwaarde dat de varkens nadien grondig met drinkwater worden afgespoeld.

7. Karkassen mogen niet zichtbaar met uitwerpselen verontreinigd zijn. Elke zichtbare verontreiniging moet worden weggesneden.
8. Karkassen en slachtafvallen mogen niet in contact komen met vloeren, wanden of werkplaatsen.
9. Geslachte dieren moeten bij de bevoegde autoriteit worden aangeboden voor een postmortemkeuring. Exploitanten van een slachthuis dienen de instructies van de bevoegde autoriteit te volgen om te garanderen dat de postmortemkeuring onder adequate omstandigheden kan worden uitgevoerd.

Van delen van geslachte dieren die vóór de postmortemkeuring zijn verwijderd, moet op elk moment kunnen worden bepaald bij welk karkas zij horen. De penis mag evenwel onmiddellijk worden weggegooid, tenzij er sprake is van ziektesymptomen of van lesions.

De beide nieren moeten van alle aanhangend vet worden ontdaan en ook het nierkapsel moet worden verwijderd.

Wanneer het bloed of de slachtafvallen van verschillende dieren in dezelfde recipiënt worden verzameld vóórdat de postmortemkeuring is voltooid, wordt de volledige inhoud ongeschikt voor menselijke consumptie verklaard indien het karkas van één of meer van de betrokken dieren ongeschikt voor menselijke consumptie is verklaard.

Karkassen en slachtafvallen mogen niet in contact komen met elkaar vóórdat de postmortemkeuring is voltooid.

10. Na de postmortemkeuring:
 - moeten bij runderen van minder dan zes weken en bij varkens de amandelen op hygiënische wijze worden verwijderd;
 - moeten de niet voor menselijke consumptie geschikte delen onmiddellijk uit de schone afdeling van de inrichting worden verwijderd;
 - mogen voor nadere keuring aangehouden vlees, vlees dat ongeschikt voor menselijke consumptie is verklaard en niet voor consumptie geschikte bijproducten niet in contact komen met vlees dat geschikt voor menselijke consumptie is verklaard;
 - moeten ingewanden of delen van ingewanden, met uitzondering van nieren of elders genoemde organen, die niet vóór de postmortemkeuring uit het karkas zijn verwijderd, indien mogelijk in hun geheel en in elk geval zo snel mogelijk nadat de keuring is voltooid, worden verwijderd.
11. Na het slachten en de postmortemkeuring moet het vlees worden opgeslagen overeenkomstig hoofdstuk IX van deze sectie.
12. Als inrichtingen zijn erkend voor het slachten van verschillende diersoorten of voor het hanteren van karkassen van gekweekt wild en vrij wild, moeten voorzorgen worden genomen om kruisverontreiniging te voorkomen, door ervoor te zorgen dat de werkzaamheden bij de verschillende diersoorten worden verricht op een ander tijdstip of op een andere plaats. Er moeten aparte voorzieningen zijn voor de ontvangst en de opslag van karkassen van op het bedrijf geslacht gekweekt wild en voor vrij wild.

HOOFDSTUK IV

HYGIËNE BIJ HET UITSNIJDEN EN HET UITBENEN

1. Karkassen van als huisdier gehouden hoefdieren mogen in erkende slachthuizen worden verdeeld in halve karkassen, en de halve karkassen verder in vierdelen of in ten hoogste drie deelstukken. Het verder uitsnijden en uitbenen moeten plaatsvinden in een uitsnijderij.
2. De bewerkingen van het vlees moeten zo worden georganiseerd dat de groei van pathogene micro-organismen en de vorming van toxines of andere pathogene stoffen worden voorkomen; met name moet op het volgende worden toegezien:
 - a) voor uitsnijding bestemd vlees moet naargelang van de behoefte in de uitsnijlokalen worden binnengebracht;
 - b) tijdens het uitsnijden, het uitbenen, het in plakken snijden, het in teerlingen snijden, het aanbrenge van de onmiddellijke verpakking en het verpakken, mag de koeling van het vlees niet worden onderbroken.

Wanneer vlees wordt uitgebeend en versneden vóórdat de in hoofdstuk IX van dit deel vastgestelde temperatuur voor opslag en vervoer is bereikt, moet het vlees rechtstreeks en zonder onderbreking van de slachtruimte naar de uitsnijruimte worden gebracht, of anders tijdelijk koel worden opgeslagen. Zodra het vlees is uitgesneden en, in voorkomend geval, verpakt, moet het worden gekoeld tot 7 °C (karkasvlees) of tot 3 °C (slachtafvallen);
 - c) als een uitsnijderij is erkend voor het uitsnijden van vlees van verschillende diersoorten, moeten voorzorgen worden genomen om kruisverontreiniging te voorkomen, indien nodig door de werkzaamheden naargelang van de diersoort op een andere plaats of op een ander tijdstip uit te voeren.

HOOFDSTUK V

BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN

De lidstaten mogen de in de hoofdstukken I en II vastgestelde voorschriften aanpassen aan de behoeften van inrichtingen in regio's die te kampen hebben met bijzondere geografische beperkingen of waar de voorziening moeilijk verloopt, of van inrichtingen die de lokale markt verzorgen. De hygiëne mag nooit in het gedrang komen. De lidstaten brengen de Commissie op de hoogte van alle gegevens betreffende die bijzondere voorschriften.

Inrichtingen die de lokale markt verzorgen zijn slachthuizen en uitsnijderijen die hun vlees afzetten in de omgeving van het slachthuis of de uitsnijderij.

HOOFDSTUK VI

ONGEVALLEN EN NOODSLACHTINGEN

1. Vlees van dieren waarbij na ernstige fysiologische of functionele problemen een noodslachting is uitgevoerd, mag niet voor menselijke consumptie geschikt worden verklaard.
2. Vlees van dieren waarbij na een ongeval een noodslachting is uitgevoerd buiten het slachthuis, mag ten behoeve van de lokale markt voor menselijke consumptie geschikt worden verklaard indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - het dier wordt vóór het slachten door een dierenarts gekeurd; wanneer dat om welzijnsredenen vereist is, mag het dier evenwel worden geslacht vóórdat het door een dierenarts is gekeurd;
 - het dier wordt, na bedwelmig, ter plaatse geslacht, verbloed en van de ingewanden ontdaan; in speciale gevallen kan de dierenarts toestaan dat het dier wordt neergeschoten;
 - het geslachte en verbloede dier wordt zo snel mogelijk na het slachten onder bevredigende hygiënische omstandigheden naar een daartoe erkend slachthuis vervoerd. Wanneer het geslachte dier niet binnen een uur naar een dergelijk slachthuis kan worden gebracht, wordt het vervoerd in een container of een vervoermiddel waarin de omgevingstemperatuur tussen 0 en 4 °C wordt gehouden. De ingewanden worden zo snel mogelijk verwijderd. Indien te veel tijd verstrijkt tussen het slachten en het verwijderen van de ingewanden, kan de officiële dierenarts eisen dat een speciale controle wordt verricht bij de postmortemkeuring. Indien de ingewanden ter plaatse worden verwijderd, moeten zij samen met het karkas naar het slachthuis worden gebracht;
 - het geslachte dier en, in voorkomend geval, de ingewanden worden onder hygiënische omstandigheden naar het slachthuis vervoerd en gaan daarbij vergezeld van het door de dierenarts die het slachten heeft bevolen, afgegeven certificaat waarin het resultaat van de antemortemkeuring is opgenomen en waarin melding wordt gemaakt van het tijdstip waarop het dier is geslacht, de aard van eventuele behandelingen van het dier en, in voorkomend geval, het resultaat van de keuring van de ingewanden;
 - het geslachte dier wordt, na een grondige postmortemkeuring, indien nodig aangevuld met een bacteriologisch onderzoek en een onderzoek op residuen, geheel of gedeeltelijk geschikt voor menselijke consumptie verklaard;
 - op het vlees wordt geen keurmerk aangebracht, maar wel een door de bevoegde autoriteit goedgekeurd identificatiemerk.
3. Vlees van dieren waarbij na een ongeval een noodslachting is uitgevoerd in een slachthuis, mag in de handel worden gebracht als de dieren vóór het slachten zijn gekeurd, geen andere lesies zijn gevonden dan die welke onmiddellijk vóór het slachten zijn opgelopen en het karkas na een grondige postmortemkeuring geheel of gedeeltelijk geschikt voor menselijke consumptie is verklaard.

HOOFDSTUK VII

ERKENNING EN REGISTRATIE VAN INRICHTINGEN

Slachthuizen, uitsnijderijen en koelhuizen moeten door de bevoegde autoriteit worden erkend en moeten een erkenningsnummer krijgen. Inrichtingen met een geringe capaciteit evenwel, die hun producten uitsluitend op de lokale markt afzetten, mogen evenwel worden geregistreerd. Die inrichtingen mogen het in hoofdstuk VIII bedoelde keurmerk niet aanbrengen.

HOOFDSTUK VIII

KEURMERK

1. Vlees wordt gemerkt onder de verantwoordelijkheid van de officiële dierenarts die het merken moet superviseren en die het stempel onder zijn controle bewaart en het aan de assistenten of de daartoe aangewezen werknemers van het bedrijf overhandigt op het ogenblik waarop het keurmerk moet worden aangebracht en voor de daarvoor vereiste duur.

Keurmerken mogen niet worden verwijderd, tenzij het vlees verder wordt bewerkt in een andere erkende inrichting waar het originele keurmerk wordt vervangen door het eigen keurmerk van de inrichting.

2. Na voltooiing van de postmortemkeuring worden de karkassen, de halve karkassen, de voor- en achtervoeten en elk van de drie delen waarin een karkas kan zijn verdeeld, aan de buitenkant gemerkt met een inktstempel of een brandmerk, aan de hand waarvan het slachthuis van herkomst gemakkelijk kan worden geïdentificeerd.
3. Levers moeten worden gebrandmerkt, tenzij zij van een onmiddellijke verpakking of een verpakking zijn voorzien.
4. Bij verpakte deelstukken van vlees en verpakte deelstukken van slachtafvallen die zijn verkregen in een uitsnijderij, moet het keurmerk van die uitsnijderij zijn aangebracht op een etiket dat aan de verpakking is bevestigd, of op de verpakking worden gedrukt. Wanneer deelstukken van vlees of van slachtafvallen evenwel van een onmiddellijke verpakking worden voorzien, mag het etiket worden vastgemaakt aan de onmiddellijke verpakking op zodanige wijze dat het etiket wordt vernietigd wanneer de onmiddellijke verpakking wordt geopend.
5. In het keurmerk kan worden vermeld welke officiële dierenarts het vlees heeft gekeurd.

HOOFDSTUK IX

OPSLAG, VERVOER EN RIJPING

1. Tenzij het vlees warm wordt uitgesneden en uitgebeend, moet het na de postmortemkeuring worden gekoeld tot een inwendige temperatuur van niet meer dan + 7 °C voor karkassen en deelstukken en niet meer dan + 3 °C voor slachtafvallen, waarbij de temperatuur constant moet dalen. Tijdens het koelen dient voldoende ventilatie aanwezig te zijn om condensvorming aan de oppervlakte van het vlees te voorkomen.

Om technische redenen die verband houden met de rijping van vlees, kan in individuele gevallen een afwijking worden toegestaan voor het vervoer van vlees naar uitsnijderijen of slagerijen in de onmiddellijke omgeving van een slachthuis, op voorwaarde dat het vervoer ten hoogste één uur duurt.

2. Vlees dat bestemd is om te worden ingevroren, moet onverwijld worden ingevroren, eventueel na een stabilisatieperiode.
3. Onverpakt vlees en verpakt vlees mogen niet in dezelfde ruimte worden opgeslagen, tenzij de opslag in verschillende perioden plaatsvindt.
4. Karkassen, halve karkassen, voor- en achtervoeten en halve karkassen die in ten hoogste drie delen zijn verdeeld, mogen worden vervoerd bij een temperatuur die hoger is dan de in punt 1 genoemde temperatuur onder voorwaarden die worden vastgesteld volgens de in artikel 6 bedoelde procedure na raadpleging van het Wetenschappelijk Comité.
5. Vlees mag niet in contact komen met de vloer. Containers mogen niet rechtstreeks op de vloer worden geplaatst.
6. Verpakt vlees mag niet samen met onverpakt vlees worden vervoerd, tenzij wordt gezorgd voor een afdoende materiële scheiding. Magen mogen alleen worden vervoerd als zij gebroeid of gereinigd zijn, en koppen en poten als zij van de huid ontdaan of gebroeid en onthaard zijn.

HOOFDSTUK X

AANVULLENDE GARANTIES

Met betrekking tot salmonella gelden de volgende voorschriften voor voor Zweden en Finland bestemd vlees van runderen, kalveren en varkens:

- a) de partijen moeten een microbiologische test hebben ondergaan met gebruikmaking van een in de inrichting van herkomst genomen monster;
- b) rund- en varkensvlees hoeft de onder a) bedoelde test niet te ondergaan wanneer de partij wordt vervoerd naar een inrichting om daar te worden gepasteuriseerd of gesteriliseerd, dan wel een behandeling met een soortgelijke werking te ondergaan;
- c) de onder a) bedoelde test hoeft niet te worden verricht wanneer het vlees komt uit een inrichting waar een operationeel programma wordt toegepast dat door de Commissie volgens de in artikel 6 bedoelde procedure is erkend als gelijkwaardig met het voor Zweden en Finland goedgekeurde programma.

De operationele programma's van de lidstaten kunnen door de Commissie worden gewijzigd en bijgewerkt volgens de in artikel 6 bedoelde procedure.

S E C T I E I I

Vlees van pluimvee

De bepalingen van deze sectie zijn van overeenkomstige toepassing op vlees van lagomorfen.

Voor loopvogels gelden de onderstaande voorschriften, met dien verstande dat de huisvesting aangepast moet zijn aan de grootte van de dieren ten einde de hygiënevoorschriften in acht te kunnen nemen.

H O O F D S T U K I

VERVOER VAN PLUIMVEE NAAR HET SLACHTHUIS

1. Bij het verzamelen van het pluimvee op het landbouwbedrijf en tijdens het vervoer moeten de dieren voorzichtig worden gehanteerd, zonder dat onnodig leed wordt veroorzaakt. Alleen pluimvee dat geen ziektesymptomen of andere gebreken vertoont, mag worden vervoerd. In voorkomend geval moeten dieren met ziektesymptomen of afkomstig uit beslagen waarvan geweten is dat zij zijn besmet met agentia die relevant zijn voor de volksgezondheid, worden vervoerd onder controle van de bevoegde autoriteit.
2. Materieel dat is gebruikt om levend pluimvee te verzamelen, mag slechts na reiniging en ontsmetting opnieuw worden gebruikt. Kratten voor de levering van pluimvee aan het slachthuis moeten zijn vervaardigd uit niet-corrosief materiaal dat gemakkelijk kan worden schoongemaakt en ontsmet.
3. Bij aankomst in het slachthuis moeten de dieren kunnen rusten voordat zij worden geslacht.

H O O F D S T U K I I

VOORSCHRIFTEN VOOR PLUIMVEESLACHTERIJEN

Pluimveeslachterijen moeten aan de voorschriften voldoen:

1. Zij moeten beschikken over een lokaal of overdekte ruimte om de dieren te ontvangen en vóór het slachten te keuren.
2. Zij moeten zo gebouwd zijn dat verontreiniging van het vlees wordt voorkomen en er dient met name voor te zijn gezorgd dat:
 - er een slachtruimte is waar het bedwelmen en verbloeden enerzijds en het plukken en eventueel broeien anderzijds op afzonderlijke plaatsen kunnen plaatsvinden;
 - er een ruimte is voor het verwijderen van de ingewanden en voor het verder uitslachten, groot genoeg om het uitnemen van de ingewanden te laten plaatsvinden op een plaats die ver genoeg van de andere werkplekken verwijderd is of die daarvan door een schot is afgescheiden, teneinde verontreiniging te voorkomen;
 - de slachtlijnen zo zijn ontworpen dat het slachtproces niet wordt onderbroken, dat kruisverontreiniging tussen de verschillende onderdelen van de slachtlijn wordt voorkomen en dat de karkassen niet in aanraking komen met muren, installaties, enz.;
 - er een adequate en goed afgeschermdede ruimte is voor de verzending van het vlees.
3. Zij moeten beschikken over voldoende koelruimte in verhouding tot de omvang van de productie.
4. Er moeten afsluitbare voorzieningen zijn voor de gekoelde opslag van voor nadere keuring aangehouden vlees.
5. Zij moeten beschikken over de nodige voorzieningen om gereedschap te ontsmetten met heet water van ten minste 82 °C of over een alternatief systeem met een gelijkwaardig effect.
6. Het personeel dat betrokken is bij de hantering van onverpakt vlees, moet gebruik kunnen maken van voorzieningen voor het wassen van de handen, met kranen die niet met hand kunnen worden bediend.
7. Er moet een aparte ruimte zijn met de nodige voorzieningen voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen en, in voorkomend geval, bij het transport gebruikte apparatuur, bijvoorbeeld kratten. Deze ruimte en voorzieningen zijn niet vereist wanneer in de directe omgeving officieel erkende ruimten en voorzieningen beschikbaar zijn.

H O O F D S T U K I I I

VOORSCHRIFTEN VOOR UITSNIJDERIJEN

Voor uitsnijderijen gelden de onderstaande voorschriften.

1. Zij moeten zo gebouwd zijn dat de diverse bewerkingen elkaar zonder onderbreking kunnen opvolgen of dat twee opeenvolgende productiepartijen toch van elkaar gescheiden blijven.

2. Zij moeten beschikken over ruimten om verpakt en onverpakt vlees gescheiden op te slaan, tenzij verpakt en onverpakt vlees nooit tegelijk worden opgeslagen.
3. In de uitsnijruimten dienen de nodige voorzieningen aanwezig te zijn om ervoor te zorgen dat de koudeketen tijdens het uitsnijden niet wordt verbroken.
4. Voor het personeel dat met onverpakt vlees omgaat, moeten er voorzieningen zijn voor het wassen van de handen, uitgerust met kranen die niet met de hand kunnen worden bediend.
5. Zij moeten beschikken over voorzieningen om gereedschap te ontsmetten met heet water van ten minste 82 °C of over een alternatief systeem met een gelijkwaardig effect.

Voor zover de onderstaande bewerkingen in de uitsnijderij plaatsvinden:

- het verwijderen van de ingewanden van ganzen en eenden die voor de productie van „foie gras” zijn gehouden en die op het mestbedrijf zijn bedwelmd en na verbloeding geplukt,
- het verwijderen van de ingewanden van „New York dressed”-pluimvee,

moet die uitsnijderij over de daarvoor vereiste lokalen beschikken, tenzij deze bewerkingen op een ander tijdstip plaatsvinden dan het uitsnijden en in de nodige reinigings- en ontsmettingsprocedures is voorzien.

HOOFDSTUK IV

HYGIËNE BIJ HET SLACHTEN

1. Telkens als de voor de levering van levend pluimvee gebruikte kratten zijn leeggemaakt, moeten zij worden gereinigd en ontsmet.
2. In de slachtinrichting mogen alleen voor de slacht bestemde levende dieren worden binnengebracht, met uitzondering van gekweekte loopvogels die op de plaats van productie zijn geslacht, „New York dressed”-pluimvee dat op het bedrijf is geslacht, klein vrij wild en ganzen en eenden die voor de productie van „foie gras” zijn gehouden en die op het mestbedrijf zijn bedwelmd en na verbloeding geplukt.

Dieren die tijdens het vervoer of vóór het slachten zijn gestorven, mogen niet voor menselijke consumptie worden gebruikt.
3. Wanneer dat in de communautaire wetgeving is voorgeschreven, moeten de dieren vóór het slachten bij de bevoegde autoriteit worden aangeboden voor een antemortemkeuring. Exploitanten van een slachthuis volgen de instructies van de bevoegde autoriteit om te garanderen dat de antemortemkeuring onder adequate omstandigheden kan worden uitgevoerd.
4. Als inrichtingen zijn erkend voor het slachten van verschillende diersoorten of voor het bewerken van gekweekte loopvogels en klein vrij wild, moeten voorzorgen worden genomen om kruisverontreiniging te voorkomen, door ervoor te zorgen dat de werkzaamheden bij de verschillende diersoorten worden verricht op een ander tijdstip of op een andere plaats. Er moeten aparte voorzieningen zijn voor de ontvangst en de opslag van karkassen van op het bedrijf geslachte gekweekte loopvogels en voor vrij wild.
5. Dieren die in de slachtruimte worden gebracht, moeten onmiddellijk worden bedwelmd en geslacht, tenzij het om rituele slachtingen gaat.
6. Het bedwelmen, het verbloeden, het villen of plukken, het uitslachten en het verwijderen van de ingewanden moeten zo spoedig mogelijk plaatsvinden op zodanige wijze dat verontreiniging van het vlees wordt voorkomen. Met name moeten maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat bij het uitnemen van de ingewanden de inhoud van maag en darmen wordt gemorst.
7. Bij geslachte dieren moet een postmortemkeuring worden verricht onder toezicht van de bevoegde autoriteit. Exploitanten van een slachthuis dienen de instructies van de bevoegde autoriteit te volgen om te garanderen dat de postmortemkeuring onder adequate omstandigheden kan worden uitgevoerd; zij zien er met name op toe dat geslacht pluimvee naar behoren kan worden gekeurd.
8. Ingewanden of delen van ingewanden die niet uit het karkas zijn verwijderd voordat de postmortemkeuring wordt verricht, moeten, met uitzondering van de nieren, indien mogelijk volledig en in elk geval zo snel mogelijk na de keuring worden verwijderd.
9. Na keuring en verwijdering van de ingewanden moet geslacht pluimvee zo spoedig mogelijk worden schoongemaakt en gekoeld tot een temperatuur van ten hoogste 4 °C, tenzij het vlees warm wordt uitgesneden.

„New-York dressed”-pluimvee dat op het productiebedrijf is verkregen, mag gedurende ten hoogste 15 dagen worden bewaard bij een temperatuur van ten hoogste 4 °C; uiterlijk aan het einde van deze periode moet het pluimvee van de ingewanden worden ontdaan in een pluimveeslachterij of een uitsnijderij. Het pluimvee moet vergezeld gaan van een door de bevoegde autoriteit ondertekend certificaat waarin wordt verklaard dat de niet van de ingewanden ontdane karkassen komen van dieren die vóór het slachten op het bedrijf van herkomst zijn onderzocht en daarbij gezond zijn bevonden.

10. Voor pluimveekarkassen die door onderdomping worden gekoeld, dient rekening te worden gehouden met de onderstaande voorschriften:
- de nodige voorzorgen moeten worden genomen om kruisverontreiniging van de karkassen te voorkomen, rekening houdend met factoren als karkasgewicht, watertemperatuur, volume en stroomrichting van het water, en koeltijd;
 - de installatie moet telkens als dat nodig is, volledig worden leeggemaakt, gereinigd en ontsmet;
 - de volgende gegevens moeten voortdurend worden geregistreerd met geijkte controleapparatuur:
 - het waterverbruik tijdens het sproeireinigen vóór de onderdomping,
 - de temperatuur van het water in de bak of de bakken bij de in- en uitgang voor de karkassen,
 - het waterverbruik tijdens de onderdomping,
 - het totale gewicht van de ondergedompelde karkassen.
11. Zieke of verdachte dieren en dieren die worden geslacht in het kader van een programma voor de bestrijding en de uitroeiing van een dierziekte, mogen niet in de inrichting worden geslacht tenzij de bevoegde autoriteit daarvoor toestemming heeft gegeven. In dat geval moet worden geslacht onder officieel toezicht en moeten maatregelen worden genomen om verontreiniging te voorkomen. De gebouwen moeten worden gereinigd en ontsmet voordat zij opnieuw mogen worden gebruikt.

HOOFDSTUK V

HYGIËNE BIJ HET UITSNIJDEN EN HET UITBENEN

De bewerkingen van het vlees moeten zo worden georganiseerd dat de groei van pathogene micro-organismen en de vorming van toxines of andere pathogene stoffen worden voorkomen; met name moet op het volgende worden toegezien:

- voor uitsnijding bestemd vlees moet naargelang van de behoefte in de uitsnijlokalen worden binnengebracht;
- tijdens het uitsnijden, het uitbenen, het in plakken snijden, het in teerlingen snijden, het aanbrengen van een onmiddellijke verpakking en het verpakken, mag de koeling van het vlees niet worden onderbroken.

Wanneer vlees wordt uitgebeend en versneden voordat een temperatuur van 4 °C is bereikt, moet het vlees rechtstreeks en zonder onderbreking van de slachtruimte naar de uitsnijruimte worden gebracht, of anders tijdelijk koel worden opgeslagen. Het uitsnijden moet onmiddellijk na het vervoer plaatsvinden;
- zodra het vlees is uitgesneden en, in voorkomend geval, van een onmiddellijke verpakking en een verpakking is voorzien, moet het worden gekoeld tot 4 °C;
- als de uitsnijderij erkend is voor het uitsnijden van vlees van verschillende diersoorten of voor het bewerken van „New York dressed”-pluimvee en klein vrij wild, moeten voorzorgen worden genomen om kruisverontreiniging te voorkomen, indien nodig door de werkzaamheden naargelang van de diersoort op een andere plaats of op een ander tijdstip uit te voeren.

HOOFDSTUK VI

BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN

- De lidstaten mogen de in de hoofdstukken II en III vastgestelde voorschriften aanpassen aan de behoeften van inrichtingen in regio's die te kampen hebben met bijzondere geografische beperkingen of waar de voorzienig moeilijk verloopt, of van inrichtingen die de lokale markt verzorgen. De hygiëne mag nooit in het gedrang komen. De lidstaten brengen de Commissie op de hoogte van alle gegevens betreffende die bijzondere voorschriften.

Inrichtingen die de lokale markt verzorgen, zijn bedrijven met een jaarlijkse productie van minder dan 10 000 dieren, die vers vlees van pluimvee, afkomstig van hun eigen bedrijf, in kleine hoeveelheden leveren:

- hetzij rechtstreeks aan de eindverbruiker op het bedrijf of op weekmarkten in de nabijheid van een bedrijf,
 - hetzij aan detailhandelaars die op hun beurt rechtstreeks aan de eindverbruiker verkopen, op voorwaarde dat die detailhandelaars hun activiteiten uitoefenen op dezelfde plaats als of in de onmiddellijke omgeving van de producent.
- De lidstaten
 - mogen toestaan dat gekweekt vederwild en klein gekweekt wild dat op het bedrijf is geslacht en verbloed, verder wordt bewerkt in daartoe erkende inrichtingen;
 - mogen toestaan dat van de bepalingen inzake het slachten en het verwijderen van de ingewanden wordt afgeweken als het gaat om gekweekt vederwild waarvan de ingewanden slechts gedeeltelijk of helemaal niet worden verwijderd.

3. Het slachten, verbloeden en plukken van pluimvee dat is gehouden en geslacht voor de productie van „foie gras”, mogen plaatsvinden op het bedrijf, op voorwaarde dat die bewerkingen worden uitgevoerd in een aparte ruimte die aan alle hygiënevoorschriften voldoet. De niet van de ingewanden ontdane karkassen worden onmiddellijk, met inachtneming van de beginselen van de koudeketen, vervoerd naar een pluimveeslachterij of een uitsnijderij die over een speciaal lokaal beschikt waar de karkassen binnen 24 uur onder toezicht van de bevoegde autoriteit van de ingewanden worden ontdaan. Tijdens het vervoer gaan de karkassen vergezeld van een door de officiële dierenarts ondertekend certificaat met informatie over de gezondheidsstatus van het beslag van herkomst en de hygiëne op het productiebedrijf.
4. Wanneer de bevoegde autoriteit toestemming geeft om dieren op het bedrijf te slachten overeenkomstig punt 3, moet aan de onderstaande voorwaarden worden voldaan:
 - op het bedrijf worden regelmatig veterinaire inspecties verricht en er gelden geen beperkingen op veterinaire-rechtelijke gronden of in verband met de volksgezondheid;
 - de bevoegde autoriteit wordt vooraf in kennis gesteld van de datum waarop de dieren worden geslacht;
 - het bedrijf beschikt over voorzieningen voor het bijeenbrengen van de dieren ten einde bij de groep een antemortemkeuring te verrichten;
 - het bedrijf beschikt over de nodige ruimten om de dieren hygiënisch te slachten en verder uit te slachten;
 - aan alle eisen betreffende het welzijn van de dieren wordt voldaan.

HOOFDSTUK VII

ERKENNING EN REGISTRATIE VAN INRICHTINGEN

Pluimveeslachterijen, uitsnijderijen en koelhuizen moeten door de bevoegde autoriteit worden erkend en moeten een erkenningsnummer krijgen. Inrichtingen met geringe capaciteit, als bedoeld in hoofdstuk VI, die hun producten uitsluitend op de lokale markt afzetten, mogen evenwel worden geregistreerd.

HOOFDSTUK VIII

AANVULLENDE GARANTIES

Met betrekking tot salmonella gelden de volgende voorschriften voor voor Zweden en Finland bestemd vlees van als huisdier gehouden kippen, kalkoenen, parelhoenders, eenden en ganzen:

- a) de partijen moeten een microbiologische test hebben ondergaan met gebruikmaking van een in de inrichting van herkomst genomen monster;
- b) de onder a) bedoelde test hoeft niet te worden verricht wanneer het vlees komt uit een inrichting waar een operationeel programma wordt toegepast dat door de Gemeenschap volgens de in artikel 6 bedoelde procedure is erkend als gelijkwaardig met het voor Zweden en Finland goedgekeurde programma.

De operationele programma's van de lidstaten kunnen door de Commissie worden gewijzigd en bijgewerkt volgens de in artikel 6 bedoelde procedure.

SECTIE III

Vlees van gekweekt wild

1. De bepalingen voor vlees van als huisdier gehouden hoefdieren gelden ook voor de productie en het in de handel brengen van vlees van gekweekte evenhoevige niet-gedomesticeerde zoogdieren (Cervidae en Suidae).
2. De bepalingen voor vlees van pluimvee gelden ook voor de productie en het in de handel brengen van vlees van loopvogels.
3. In afwijking van het bepaalde in de punten 1 en 2 kan de bevoegde autoriteit toestaan dat gekweekt wild op de plaats van oorsprong wordt geslacht wanneer het niet kan worden vervoerd, om elk risico voor de begeleider te voorkomen of om het welzijn van de dieren te beschermen. Deze afwijking kan worden toegestaan indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - het beslag wordt regelmatig aan veterinaire inspecties onderworpen en voor het beslag gelden geen beperkingen op veterinaire-rechtelijke gronden of in verband met de volksgezondheid;
 - de eigenaar van de dieren heeft een verzoek daartoe ingediend;
 - de bevoegde autoriteit wordt vooraf in kennis gesteld van de datum waarop de dieren worden geslacht;

- het bedrijf beschikt over voorzieningen voor het bijeenbrengen van de dieren ten einde bij de groep een antemortemkeuring te verrichten;
 - het bedrijf beschikt over een adequate ruimte voor het slachten, het steken en het verbloeden, alsmede, wanneer loopvogels moeten worden geplukt, voor het plukken van de dieren;
 - het slachten door steken en verbloeden wordt voorafgegaan door bedwelming overeenkomstig Richtlijn 93/119/EG; ook kan worden toegestaan dat de dieren worden neergeschoten;
 - geslachte en verbloede dieren worden zo snel mogelijk na het slachten, onder bevredigende hygiënische omstandigheden en opgehangen, naar een erkende inrichting vervoerd. Als wild dat is geslacht op de plaats waar het is gekweekt, niet binnen een uur naar een erkende inrichting kan worden gebracht, wordt het vervoerd in een container of een vervoermiddel waarin een omgevingstemperatuur tussen 0 en 4 °C wordt gehandhaafd. De ingewanden worden zo snel mogelijk na het bedwelmen en verbloeden uitgenomen;
 - tijdens het vervoer naar de erkende inrichting gaan de geslachte dieren vergezeld van een door de officiële dierenarts afgegeven en ondertekend certificaat waaruit blijkt dat de antemortemkeuring een gunstig resultaat heeft opgeleverd en dat het slachten en verbloeden op correcte wijze zijn geschied, en waarin wordt vermeld op welk tijdstip het slachten heeft plaatsgevonden.
4. Alle verrichtingen met betrekking tot het slachten van rendieren die voor het intracommunautaire handelsverkeer bestemd zijn, mogen in mobiele slachteenheden worden uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen voor vlees van als huisdier gehouden hoefdieren. Volgens de in artikel 6 bedoelde procedure en na advies van het Wetenschappelijk Comité kan worden bepaald onder welke voorwaarden mobiele slachthuizen mogen worden gebruikt voor het slachten van andere diersoorten.

SECTIE IV

Vlees van vrij wild

Deze sectie is niet van toepassing op trofeeën of gedood vrij wild, wanneer het gaat om vervoer door reizigers, voor zover het gaat om een geringe hoeveelheid klein vrij wild of slechts één exemplaar grof vrij wild, wanneer uit de omstandigheden blijkt dat het wild niet bestemd is voor commerciële doeleinden, en bovendien op voorwaarde dat het niet komt uit een gebied of een regio waarvoor beperkende maatregelen zijn vastgesteld op veterinairerechtelijke gronden of in verband met de aanwezigheid van residuen.

HOOFDSTUK I

OPLEIDING VAN JAGERS OP HET GEBIED VAN GEZONDHEID EN HYGIËNE

1. Personen die op vrij wild jagen en dat wild voor menselijke consumptie in de handel brengen, moeten over voldoende kennis op het gebied van hygiëne en pathologie van vrij wild beschikken om dat wild ter plaatse aan een eerste onderzoek te kunnen onderwerpen.

De lidstaten organiseren derhalve trainings- en opleidingsprogramma's voor jagers, jachtopzieners, wildbeheerders, enz., waarin ten minste de volgende onderwerpen aan bod komen:

- normale anatomie, fysiologie en gedrag van vrij wild;
- abnormaal gedrag en pathologische veranderingen bij vrij wild als gevolg van ziekten, milieuverontreiniging of andere factoren die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de volksgezondheid als het vlees wordt geconsumeerd;
- hygiënevoorschriften en adequate technieken om vrij wild na het doden te hanteren, te vervoeren, van de ingewanden te ontdoen, enz.
- wetgeving, voorschriften en administratieve bepalingen op het gebied van gezondheid en hygiëne, waaraan moet worden voldaan om vrij wild in de handel te mogen brengen.

Indien mogelijk worden deze programma's opgesteld en uitgevoerd in samenwerking met officieel erkende jachtverenigingen zodat de jagers een permanente opleiding en vorming krijgen betreffende de risico's voor de volksgezondheid die verbonden kunnen zijn aan de consumptie van vlees van vrij wild.

2. Jagers, of ten minste één persoon in een jachtgezelschap, moeten over de hierboven bedoelde kwalificaties beschikken om bij de geschoten dieren een gezondheidscontrole te verrichten.

HOOFDSTUK II

HET DODEN, VERWIJDEREN VAN DE INGEWANDEN EN VERVOEREN VAN VRIJ WILD NAAR EEN ERKENDE INRICHTING

1. Grof vrij wild moet zo snel mogelijk na het doden worden opengesneden en van maag en darmen worden ontdaan; klein vrij wild mag ter plaatse of in een wildbewerkingsinrichting geheel of gedeeltelijk van de ingewanden worden ontdaan.

2. Na het doden en opensnijden van de bejaagde dieren gaat de jager, de gekwalificeerde persoon als bedoeld in hoofdstuk I, punt 2, of, in voorkomend geval, een dierenarts zo spoedig mogelijk na of de dieren kenmerken vertonen die erop kunnen wijzen dat het vlees een risico voor de gezondheid vormt.
- Als dergelijke kenmerken niet worden gevonden en als geen effecten van milieuverontreiniging worden vermoed, mag het wild worden vrijgegeven voor directe particuliere consumptie of mag het zo snel mogelijk naar een wildverzamelcentrum of een wildbewerkingsinrichting worden gebracht. In een wildverzamelcentrum mag het wild niet worden bewerkt. In de wildbewerkingsinrichting wordt het wild voor keuring aangeboden bij de bevoegde autoriteit. Indien het karkas niet vergezeld gaat van een door een gekwalificeerd jager of een persoon als bedoeld in hoofdstuk I, punt 2, opgesteld certificaat waarin wordt verklaard dat het wild geen abnormale kenmerken vertoont en dat geen effecten van milieuverontreiniging worden vermoed, moeten de ingewanden van de borstkas van grof wild, ook als zij van het karkas zijn losgemaakt, alsmede de nieren, en in voorkomend geval, de lever en de milt, bij het karkas blijven en zo zijn geïdentificeerd dat de ingewanden en de rest van het karkas samen de postmortemkeuring kunnen ondergaan; de kop mag zijn verwijderd om als jachttrofee te dienen.
 - Als tijdens het onderzoek anomalieën vóór het omleggen of pathologische aandoeningen worden geconstateerd, of als effecten van milieuverontreiniging worden vermoed, moet het karkas samen met de ingewanden naar de wildbewerkingsinrichting worden gebracht voor een volledige postmortemkeuring en moet de bevoegde autoriteit erop toezien dat de jager de officiële dierenarts daarvan in kennis stelt. De officiële dierenarts voert op het karkas de nodige tests uit om een diagnose te kunnen stellen over de aard van de aandoening. Nadat de officiële dierenarts een diagnose heeft gesteld, bepaalt hij of het karkas geschikt is voor menselijke consumptie.

Er dient op te worden toegezien dat soorten die vatbaar zijn voor *trichinella spiralis*, in een officieel laboratorium op deze parasiet worden onderzocht vóórdat het vlees van die dieren wordt vrijgegeven voor menselijke consumptie.

De jagers of gekwalificeerde personen als bedoeld in hoofdstuk I, punt 2, zijn aansprakelijk voor elk besluit dat zij nemen met betrekking tot het onderzoek van vrij wild op mogelijke risico's voor de gezondheid.

Wanneer een jager niet gekwalificeerd is of wanneer een jachtgezelschap geen enkel gekwalificeerd persoon telt als bedoeld in hoofdstuk I, punt 2, dient het geschoten dier samen met de ingewanden te worden aangeboden voor keuring door de bevoegde autoriteit in een wildbewerkingsinrichting.

3. Karkassen en ingewanden moeten binnen 12 uur na het doden van het dier naar een wildbewerkingsinrichting of een wildverzamelcentrum worden gebracht om daar tot de vereiste temperatuur te worden gekoeld. Als het wild eerst naar een wildverzamelcentrum wordt gebracht, moet het naar een wildbewerkingsinrichting worden overgebracht binnen 12 uur na aankomst in het wildverzamelcentrum of, wanneer het gaat om afgelegen regio's waar de weersomstandigheden gunstig zijn, binnen een door de bevoegde autoriteit vast te stellen termijn. Tijdens het vervoer naar het wildverzamelcentrum en naar de wildbewerkingsinrichting mogen de karkassen niet op elkaar worden gestapeld.
4. Karkassen van vrij wild moeten worden gekoeld tot een temperatuur van ten hoogste 7 °C voor grof wild en ten hoogste 4 °C voor klein wild.
5. Wanneer niet-onthuid grof wild in de handel wordt gebracht:
- moeten de ingewanden een postmortemkeuring ondergaan in een vrijwildhanteringsinrichting;
 - moet het vergezeld gaan van een door de officiële dierenarts ondertekend gezondheidscertificaat waarin wordt verklaard dat de uitkomst van de postmortemkeuring bevredigend was;
 - moet het zijn gekoeld tot een temperatuur van ten hoogste:
 - + 7 °C en bij een temperatuur van ten hoogste 7 °C worden bewaard tot ten hoogste 7 dagen na de postmortemkeuring, of
 - + 1 °C en bij een temperatuur van ten hoogste 1 °C worden bewaard tot ten hoogste 15 dagen na de postmortemkeuring;
 - moet het tijdens de opslag en de hantering gescheiden worden gehouden van andere levensmiddelen.

Vlees van dergelijk niet-onthuid wild kan geen keurmerk krijgen, tenzij het, nadat het in een wildbewerkingsinrichting is onthuid, een postmortemkeuring heeft ondergaan en geschikt voor menselijke consumptie is bevonden.

HOOFDSTUK III

HYGIËNEVOORSCHRIFTEN VOOR WILDBEWERKINGSINRICHTINGEN

1. Vlees van vrij wild moet worden verkregen in een erkende wildbewerkingsinrichting.
2. Het uitnemen van de ingewanden moet plaatsvinden zo spoedig mogelijk nadat het dier in de wildbewerkingsinrichting is binnengebracht, tenzij dat reeds ter plaatse is geschied. De longen, het hart, de nieren en het medias-tinum, en in voorkomend geval de lever en de milt, mogen van het karkas worden losgemaakt of daaraan verbonden blijven met de natuurlijke hechtmiddelen.
3. Tijdens het uitsnijden, het ontbenen, het aanbrennen van de onmiddellijke verpakking en het verpakken mag de interne temperatuur van vrij wild nooit meer dan + 7 °C bedragen voor grof vrij wild en nooit meer dan + 4 °C voor klein vrij wild.

HOOFDSTUK IV

REGISTRATIE EN ERKENNING VAN INRICHTINGEN

1. Wildverzamelcentra moeten worden geregistreerd.
2. Wildbewerkingsinrichtingen moeten worden erkend.

S E C T I E V

Gehakt vlees, vleesbereidingen en separatorvlees

Deze sectie is niet van toepassing op de productie en het in de handel brengen van gehakt vlees voor de verwerkende industrie, aangezien voor dat vlees de voorschriften voor vers vlees blijven gelden.

HOOFDSTUK I

PRODUCTIE-INRICHTINGEN

1. De productielokalen moeten over de nodige voorzieningen beschikken om te kunnen garanderen dat de koudeketen op geen enkel moment wordt verbroken.
2. De producten moeten uit microbiologisch oogpunt veilig zijn.
3. De inrichtingen moeten door de bevoegde autoriteiten worden erkend.

HOOFDSTUK II

GEHAKT VLEES

1. Voorschriften met betrekking tot de grondstoffen.
 - a) Gehakt vlees moet bereid zijn met skeletspieren (met inbegrip van het aanhangend vetweefsel).
 - b) Bevroren of diepgevroren vlees dat voor de bereiding van gehakt vlees is gebruikt, moet vóór het invriezen zijn uitgebeend en moet na het uitbenen gedurende een beperkte tijd zijn opgeslagen.
 - c) De bevoegde autoriteit kan toestaan dat vlees ter plaatse wordt uitgebeend onmiddellijk vóóordat het wordt gehakt, voor zover dit kan gebeuren onder bevredigende omstandigheden op het gebied van hygiëne en kwaliteit.
 - d) Als gehakt vlees is bereid met gekoeld vlees, moet dit laatste zijn gebruikt:
 - binnen ten hoogste zes dagen nadat de dieren zijn geslacht, of
 - binnen ten hoogste 15 dagen nadat de dieren zijn geslacht, wanneer het gaat om uitgebeend en vacuümverpakt rund- en kalfsvlees.
 - e) Vlees met organoleptische gebreken mag in geen geval voor de bereiding van gehakt vlees worden gebruikt.
 - f) Gehakt vlees mag niet zijn verkregen van:
 - snijresten, afsnijdsels, bankvlees (met uitzondering van volledige spieren) of separatorvlees;

- vlees van de volgende delen van runderen, varkens, schapen of geiten: hoofdvlees (behalve de kauwspieren), het niet-musculaire deel van de linea alba, vlees uit de omgeving van het voorkniegewricht en het spronggewricht, en vleesresten die van de beenderen zijn geschraapt. De spieren van het middenrif — waarvan het sereus vlies is weggenomen — en de kauwspieren mogen slechts worden gebruikt na een onderzoek op cysticercosis;
- vlees met beensplinters of huid.

Varkens- of paardenvlees dat voor de bereiding van gehakt vlees wordt gebruikt, moet op trichinen zijn onderzocht.

2. Het vlees moet worden gehakt binnen een uur nadat het in het productielokaal is binnengebracht. In individuele gevallen kan een langere periode worden toegestaan wanneer dat om technische redenen verantwoord is in verband met de toevoeging van zout of wanneer uit de gevarenanalyse blijkt dat het gevaar voor de volksgezondheid daardoor niet toeneemt.

Indien deze bewerkingen meer tijd in beslag nemen dan de hierboven bedoelde maxima, mag het verse vlees pas worden gebruikt nadat de inwendige temperatuur ervan tot ten hoogste + 4 °C is teruggebracht.

3. Onmiddellijk na de productie moet gehakt vlees op hygiënische wijze van een onmiddellijke verpakking en/of een verpakking worden voorzien en vervolgens worden gekoeld tot en opgeslagen bij ten hoogste + 2 °C.
4. Gehakt vlees mag slechts éénmaal worden diepgevroren.
5. Voor gehakt vlees waaraan ten hoogste 1 % zout is toegevoegd, gelden dezelfde voorschriften. Als meer dan 1 % zout is toegevoegd, wordt het product als vleesbereiding beschouwd.
6. In verband met specifieke consumptiegegewoonten kunnen de lidstaten, op voorwaarde dat de producten van dierlijke oorsprong geen gevaar voor de volksgezondheid opleveren, afwijkingen van de punten 1 tot en met 5 toestaan. In dat geval mag het gehakte vlees niet van een communautair keurmerk worden voorzien.

HOOFDSTUK III

VLEESBEREIDINGEN

1. Uit gehakt vlees verkregen vleesbereidingen moeten aan de voor gehakt vlees vastgestelde eisen voldoen.
2. De toevoeging van kruiden aan hele pluimveekarkassen kan worden toegestaan wanneer dat plaatsvindt in een apart lokaal dat duidelijk gescheiden is van het slachtlokaal.
3. Wanneer vlees is bevroren of diepgevroren, moet het snel genoeg na het slachten worden gebruikt.
4. Toegestaan kan worden dat vlees ter plaatse onmiddellijk vóór het bereiden wordt uitgebeend, op voorwaarde dat dit onder bevredigende hygiënische omstandigheden plaatsvindt.
5. Vleesbereidingen mogen slechts éénmaal worden diepgevroren.
6. Na de productie en het aanbrengen van een onmiddellijke verpakking en een verpakking, moeten vleesbereidingen zo spoedig mogelijk worden gekoeld tot een inwendige temperatuur van ten hoogste + 4 °C.

Diepgevroren vleesbereidingen moeten een inwendige temperatuur hebben van minder dan - 18 °C, overeenkomstig artikel 1, lid 2, van Richtlijn 89/108/EEG.

HOOFDSTUK IV

SEPARATORVLEES

Separatorvlees moet zijn verkregen onder de volgende omstandigheden:

1. Grondstoffen:
 - a) De bij de productie van separatorvlees gebruikte grondstoffen moeten voldoen aan de voorschriften voor vers vlees.
 - b) De volgende delen mogen niet voor de productie van separatorvlees worden gebruikt:
 - bij pluimvee: poten, nekvel, nekbotten en kop;
 - bij andere dieren: de beenderen van de kop, de poten, de staart (behalve staarten van runderen), de beenderen onder de voorknie en het spronggewricht (femur, tibia, fibula, humerus, radius en ulna), de wervelkolom van runderen, schapen en geiten.

- c) Gekoelde grondstoffen die voor uitbening zijn bestemd en afkomstig zijn van een ter plaatse gevestigd slachthuis, mogen niet ouder zijn dan zeven dagen.

Gekoelde grondstoffen die voor uitbening zijn bestemd en afkomstig zijn van een ander slachthuis, mogen niet ouder zijn dan vijf dagen.

Van bevroren karkassen afkomstige beenderen met restvlees mogen worden gebruikt.

2. Voorschriften voor de productie van separatorvlees

- a) Het separatorvlees moet onmiddellijk na het uitbenen zijn verkregen, anders moeten de na uitbening verkregen beenderen met restvlees

— ofwel worden gekoeld tot + 2 °C en worden opgeslagen bij een omgevingstemperatuur van ten hoogste + 2 °C,

— ofwel na het uitbenen worden bevroren waarbij binnen 24 uur een temperatuur van - 18 °C wordt bereikt. Dergelijke beenderen moeten binnen drie maanden na het invriezen worden gebruikt. Beenderen met restvlees die van bevroren karkassen afkomstig zijn, mogen evenwel niet opnieuw worden ingevroren.

- b) Bij het separeren mag de omgevingstemperatuur niet meer dan 12 °C bedragen.

- c) Als het separatorvlees niet wordt gebruikt binnen één uur nadat het is verkregen, moet het onmiddellijk worden gekoeld tot een temperatuur van ten hoogste + 2 °C.

Gekoeld separatorvlees mag tot 24 uur na het koelen worden verwerkt, zo niet moet het binnen 12 uur na de productie worden bevroren.

Bij het invriezen moet binnen 6 uur een kerntemperatuur van - 18 °C of lager worden bereikt. Bevroren separatorvlees mag niet langer dan drie maanden opgeslagen blijven. Bevroren separatorvlees moet tijdens vervoer en opslag bij een temperatuur van ten hoogste - 18 °C worden bewaard.

Het separatorvlees mag van de separeereenheid naar een verwerkingsbedrijf worden gebracht. De koudeketen mag tijdens het vervoer niet worden verbroken en de temperatuur van het product mag nooit meer dan 2 °C bedragen.

3. Gebruik van separatorvlees

Separatorvlees mag alleen worden gebruikt in vleesproducten die een hittebehandeling ondergaan waarbij de temperatuur gedurende 30 minuten tot + 70 °C wordt opgevoerd, of waarbij een andere tijd-temperatuurcombinatie wordt gebruikt die dezelfde garanties biedt.

SECTIE VI

Vleesproducten

HOOFDSTUK I

VOORSCHRIFTEN MET BETREKKING TOT DE GRONDSTOFFEN

De onderstaande producten mogen niet worden gebruikt voor de bereiding van verwerkte vleesproducten:

- a) de voortplantingsorganen van zowel vrouwelijke als mannelijke dieren, met uitzondering van de testikels,
- b) de organen van het urinaire apparaat, met uitzondering van de nieren en de blaas,
- c) het kraakbeen van het strottenhoofd, de luchtpijp en de extralobulaire bronchiën,
- d) de ogen en de oogleden,
- e) de externe gehoorgang,
- f) het hoornachtige weefsel,
- g) bij pluimvee, de kop — met uitzondering van de kam en de oorschelpen, de lellen en de caruncula —, de slokdarm, de krop, de darmen en de voortplantingsorganen.

HOOFDSTUK II

ERKENNING VAN NIEUWE INRICHTINGEN

Inrichtingen voor de vervaardiging van vleesproducten moeten door de bevoegde autoriteit worden erkend. Inrichtingen met een geringe capaciteit evenwel die hun producten uitsluitend op de lokale markt afzetten, mogen worden geregistreerd.

DEEL VII

Levende tweekleppige weekdieren

De bepalingen inzake het zuiveren zijn niet van toepassing op stekelhuidigen, manteldieren en mariene buikpotigen.

Er moet op worden toegezien dat levende tweekleppige weekdieren die in het wild worden verzameld en die bestemd zijn voor rechtstreekse menselijke consumptie, voldoen aan de in hoofdstuk IV van dit deel vastgestelde normen.

HOOFDSTUK I

BIJZONDERE HYGIËNEVOORSCHRIFTEN VOOR DE PRODUCTIE EN HET VERZAMELEN VAN LEVENDE TWEEKLEPPIGE WEEKDIEREN*A. Voorschriften ten aanzien van productiegebieden*

1. Levende tweekleppige weekdieren mogen alleen worden verzameld in gebieden waarvoor de bevoegde autoriteit de ligging en de grenzen van de productiegebieden voor tweekleppige weekdieren heeft vastgelegd en die door de bevoegde autoriteit als volgt zijn ingedeeld:
 - a) *Gebieden van klasse A:* gebieden waar levende tweekleppige weekdieren mogen worden verzameld voor rechtstreekse menselijke consumptie. Uit deze gebieden afkomstige levende tweekleppige weekdieren moeten aan de in hoofdstuk IV van deze sectie vastgestelde voorschriften voldoen;
 - b) *Gebieden van klasse B:* gebieden waar levende tweekleppige weekdieren mogen worden verzameld, met dien verstande dat zij pas voor menselijke consumptie in de handel mogen worden gebracht na behandeling in een zuiveringscentrum of na heruitzetting;
 - c) *Gebieden van klasse C:* gebieden waar levende tweekleppige weekdieren mogen worden verzameld, met dien verstande dat zij pas in de handel mogen worden gebracht na een ruime heruitzettingsperiode (ten minste twee maanden).

De criteria voor de indeling in gebieden van klasse B of klasse C worden, na advies van het ter zake bevoegde Wetenschappelijk Comité, door de Commissie vastgesteld volgens de in artikel 6 bedoelde procedure.

Na zuivering en heruitzetting moeten weekdieren uit de gebieden van klasse B of klasse C aan de in hoofdstuk IV van deze sectie vastgestelde voorschriften voldoen.

Uit dergelijke gebieden afkomstige levende tweekleppige weekdieren die niet zijn gezuiverd of heruitgezet, mogen evenwel naar een verwerkende inrichting worden verzonden, waar zij een behandeling ondergaan om de ontwikkeling van pathogene micro-organismen te voorkomen. Een dergelijke behandeling moet, na advies van het ter zake bevoegde Wetenschappelijk Comité, door de Commissie worden goedgekeurd volgens de in artikel 6 bedoelde procedure.

2. De productie en het verzamelen van tweekleppige weekdieren in gebieden die om gezondheidsredenen daarvoor ongeschikt worden geacht of in gebieden die niet zijn ingedeeld in een van de in punt 3 genoemde klassen, moeten worden verboden. De exploitanten dienen zelf aan de bevoegde autoriteit te vragen welke gebieden geschikt zijn voor productie en verzameling.
3. Met betrekking tot pectinidae (mantel- en kamschelpen) is punt 1 alleen van toepassing op producten van de aquacultuur of, waar gegevens beschikbaar zijn die het mogelijk maken de visgronden in te delen, op wilde pectinidae. Als de visgronden niet kunnen worden ingedeeld, gelden de voorschriften van hoofdstuk IV voor in het wild verzamelde pectinidae.

B. Voorschriften betreffende het verzamelen van levende tweekleppige weekdieren en het vervoeren naar een verzendingscentrum, een zuiveringscentrum, een heruitzettingsgebied of een verwerkende inrichting

1. De verzameltechnieken en de verdere bewerking mogen niet resulteren in extra verontreiniging of te sterke beschadiging van de schelpen of de weefsels van de levende tweekleppige weekdieren en mogen niet leiden tot andere wijzigingen die afbreuk doen aan de mogelijkheid om de weekdieren te zuiveren, te verwerken of opnieuw uit te zetten. De dieren
 - moeten op adequate wijze worden beschermd tegen overdreven druk, schuring of trilling;
 - mogen niet worden blootgesteld aan extreem hoge of extreem lage temperaturen;
 - mogen niet opnieuw worden ondergedompeld in water dat de oorzaak kan zijn van extra verontreiniging.
2. De vervoermiddelen moeten een adequate waterafvoer mogelijk maken en moeten zo zijn uitgerust dat de dieren maximale overlevingskansen hebben en dat verontreiniging wordt voorkomen.
3. Elke partij levende tweekleppige weekdieren moet vergezeld gaan van een registratiedocument aan de hand waarvan de partij kan worden geïdentificeerd tijdens het vervoer van het productiegebied naar een verzendingscentrum, een zuiveringscentrum, een heruitzettingsgebied of een verwerkende inrichting; het daarvoor bestemde document wordt op verzoek van de producent door de bevoegde autoriteit afgegeven. Voor elke partij moet de producent de betrokken delen van het registratiedocument, waarvan het model wordt vastgesteld volgens de in artikel 6 bedoelde procedure op leesbare en onuitwisbare wijze invullen. Dit document moet in ten minste een van de talen van het land van bestemming zijn gesteld.

De registratiedocumenten moeten een volgnummer dragen. De bevoegde autoriteit houdt een register bij waarin het nummer van elk registratiedocument wordt genoteerd, samen met de naam van de personen die de levende tweekleppige weekdieren hebben gevangen en op wier naam de documenten zijn gesteld. Het registratiedocument voor elke partij levende tweekleppige weekdieren moet bij levering van de partij aan een verzendingscentrum, een zuiveringscentrum, een heruitzettingsgebied of een verwerkende inrichting van een datumstempel worden voorzien. Het moet door de exploitant van een centrum, een gebied of een inrichting worden bewaard gedurende ten minste twaalf maanden of langer indien de bevoegde autoriteit dat vraagt. Het document moet ook door de producent gedurende twaalf maanden worden bewaard.

Als de dieren echter worden verzameld door het personeel van een verzendingscentrum, een zuiveringscentrum, een heruitzettingsgebied of een verwerkende inrichting, mag door de bevoegde autoriteit in plaats van een registratiedocument een permanente vervoervergunning worden afgegeven.

4. Indien een productiegebied of een heruitzettingsgebied tijdelijk wordt gesloten, geeft de bevoegde autoriteit voor dat gebied geen registratiedocumenten meer af en schorst zij onmiddellijk de geldigheid van alle reeds afgegeven registratiedocumenten.

C. Voorschriften voor het heruitzetten van levende tweekleppige weekdieren

Voor het heruitzetten van levende tweekleppige weekdieren moet aan de onderstaande voorwaarden worden voldaan.

1. Alleen gebieden die door de bevoegde autoriteit voor de heruitzetting van levende tweekleppige weekdieren zijn erkend, mogen worden gebruikt. Deze gebieden moeten duidelijk zijn afgebakend met boeien, palen of andere verankerde materialen; tussen heruitzettingsgebieden onderling en tussen heruitzettingsgebieden en productiegebieden moet een minimumafstand in acht worden genomen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van het water niet wordt aangetast.
2. De bij het heruitzetten toegepaste technieken moeten optimale zuiveringsomstandigheden garanderen. Met name moet worden toegezien op hetgeen volgt:
 - de technieken die worden toegepast bij het hanteren van levende tweekleppige weekdieren die bestemd zijn om weer te worden uitgezet, moeten hervatting van de voedselopname via filtrering na onderdompeling in natuurlijk water mogelijk maken;
 - levende tweekleppige weekdieren mogen niet in een zodanige concentratie worden uitgezet dat zuivering onmogelijk wordt;
 - levende tweekleppige weekdieren moeten in het heruitzettingsgebied in zeewater worden ondergedompeld gedurende een aangepaste periode die wordt vastgesteld naargelang van de temperatuur van het water. Deze periode moet langer duren dan de tijd die nodig is om het gehalte aan faecale bacteriën te verlagen tot de krachtens hoofdstuk IV van deze sectie toegestane waarden;
 - de voor een doeltreffende heruitzetting vereiste minimumtemperatuur van het water moet voor elke soort levende tweekleppige weekdieren en voor elk erkend heruitzettingsgebied worden vastgesteld en bekendgemaakt door de bevoegde autoriteit;
 - om vermenging van partijen te voorkomen, moeten de percelen binnen een heruitzettingsgebied duidelijk van elkaar gescheiden zijn.
3. De exploitanten van heruitzettingsgebieden dienen permanent de gegevens te registreren die betrekking hebben op de oorsprong van levende tweekleppige weekdieren, de periode waarin de weekdieren in het heruitzettingsgebied blijven, het heruitzettingsperceel en de verdere bestemming van de partij, en deze gegevens kunnen door de bevoegde autoriteit op elk moment worden gecontroleerd.
4. Nadat zij in het heruitzettingsgebied zijn verzameld, moeten de partijen tijdens het vervoer van het heruitzettingsgebied naar het erkende verzendingscentrum, het erkende zuiveringscentrum of de erkende verwerkende inrichting vergezeld gaan van het registratiedocument waarvan het model wordt vastgesteld volgens de in artikel 6 bedoelde procedure, tenzij hetzelfde personeel werkt in zowel het heruitzettingsgebied als het verzendingscentrum, het zuiveringscentrum of de verwerkende inrichting. Dit document moet in ten minste een van de talen van het land van bestemming zijn gesteld.

HOOFDSTUK II

VERZENDINGSCENTRA EN ZUIVERINGSCENTRA

A. Gebouwen

1. De gebouwen moeten zo gelegen zijn dat zij niet kunnen overstromen bij gewone vloed, noch door water uit omliggende gebieden.
2. Wanneer zeewater wordt gebruikt, moeten voorzieningen aanwezig zijn voor de levering van schoon zeewater.

B. Bijzondere voorschriften voor zuiveringscentra

Onverminderd de onder A vastgestelde voorschriften, moeten zuiveringscentra aan de volgende voorschriften voldoen:

- de inwendige oppervlakken van de zuiveringsbassins en van eventueel aanwezige watercontainers moeten glad, hard en ondoordringbaar zijn en moeten gemakkelijk kunnen worden schoongemaakt door schrobben of door gebruik van water onder druk;

- de zuiveringsbassins moeten zo gebouwd zijn dat alle water kan worden afgevoerd;
- de zuiveringsbassins moeten voorzien zijn van een voldoende aanvoer van schoon zeewater en een voldoende afvoer van het water voor een normale zuivering van de te verwerken hoeveelheid product;
- als het zuiveringscentrum geen rechtstreekse aanvoer van zuiver water heeft, moet het over de nodige voorzieningen beschikken om zeewater te zuiveren.

HOOFDSTUK III

HYGIËNEVOORSCHRIFTEN VOOR VERZENDINGSCENTRA EN ZUIVERINGSCENTRA

A. *Hygiënevoorschriften voor zuiveringscentra*

1. Voordat met de zuivering wordt begonnen, moeten de levende tweekleppige weekdieren van slijk en andere ongerechtigheden worden ontdaan met schoon zeewater of drinkwater onder druk.
2. Het debiet van de aanvoer van zeewater in de zuiveringsbassins moet in verhouding staan tot het aantal ton levende tweekleppige weekdieren dat per uur wordt behandeld; de afstand tussen de watervang en de plaats waar het afvalwater wordt geloosd, moet groot genoeg zijn om verontreiniging te voorkomen.
3. De zuiveringsinstallatie moet zo werken dat de levende tweekleppige weekdieren snel weer voedsel kunnen opnemen via filtrering, residuaire verontreiniging kunnen elimineren, niet opnieuw kunnen worden verontreinigd en na zuivering in goede omstandigheden in leven kunnen blijven met het oog op onmiddellijke verpakking, opslag en vervoer voordat zij in de handel worden gebracht.
4. De te zuiveren hoeveelheid levende tweekleppige weekdieren mag de capaciteit van het zuiveringscentrum niet overschrijden; levende tweekleppige weekdieren moeten continu worden gezuiverd gedurende een periode die lang genoeg is om te garanderen dat aan de in hoofdstuk IV van deze sectie vastgestelde microbiologische normen wordt voldaan.
5. Indien een zuiveringsbassin verschillende soorten weekdieren bevat, moet de duur van de behandeling worden afgestemd op de tijd die nodig is voor de soort die het langste zuiveringsproces behoeft.
6. De containers voor levende tweekleppige weekdieren in zuiveringsinstallaties moeten zo gebouwd zijn dat het zeewater erdoorheen kan stromen; de levende tweekleppige weekdieren mogen niet in te dikke lagen worden gestapeld, zodat de schelpen zich tijdens het zuiveringsproces ongehinderd kunnen openen.
7. Na de zuivering moeten de schelpen van levende tweekleppige weekdieren grondig worden gewassen door ze met drinkwater of schoon zeewater te besproeien.
8. In de zuiveringsbassins mogen op het moment waarop levende tweekleppige weekdieren er een zuiveringsproces ondergaan, geen schaaldieren, vissen of andere mariene diersoorten aanwezig zijn.
9. De zuiveringscentra aanvaarden uitsluitend partijen levende tweekleppige weekdieren die vergezeld gaan van een registratiedocument waarvan het model wordt vastgesteld volgens de in artikel 6 bedoelde procedure.
10. Zuiveringscentra die partijen levende tweekleppige weekdieren verzenden naar verzendingscentra, moeten het registratiedocument, waarvan het model wordt vastgesteld volgens de in artikel 6 bedoelde procedure meegeven.
11. Elke verpakking met gezuiverde levende tweekleppige weekdieren, die naar een verzendingscentrum wordt gezonden, moet worden voorzien van een etiket waaruit blijkt dat de weekdieren zijn gezuiverd.

B. *Hygiënevoorschriften voor verzendingscentra*

1. Het hanteren van de weekdieren, b.v. het verpakken en de groottesortering, mag geen verontreiniging van het product veroorzaken, noch de houdbaarheid van de weekdieren aantasten.
2. Voor het wassen of reinigen van levende tweekleppige weekdieren mag alleen schoon zeewater of drinkwater onder druk worden gebruikt; het gebruikte water mag niet opnieuw in circulatie worden gebracht.
3. Verzendingscentra mogen uitsluitend partijen tweekleppige weekdieren aanvaarden die vergezeld gaan van het in hoofdstuk I, B, punt 4, bedoelde registratiedocument en die afkomstig zijn van een erkend productiegebied (klasse A), een erkend heruitzettingsgebied of een erkend zuiveringscentrum.
4. De weekdieren mogen niet worden opgeslagen op plaatsen die toegankelijk zijn voor huisdieren.
5. Verzendingscentra die zich op vaartuigen bevinden, zijn onderworpen aan de in de punten 1, 2 en 4 vastgestelde voorschriften. De voorschriften van hoofdstuk II, A, gelden mutatis mutandis voor dergelijke verzendingscentra, maar de Commissie kan volgens de in artikel 6 bedoelde procedure, bijzondere voorwaarden vaststellen.

HOOFDSTUK IV

GEZONDHEIDSNORMEN VOOR LEVENDE TWECKLEPPIGE WEEKDIEREN

Levende tweekleppige weekdieren die in de handel worden gebracht voor menselijke consumptie, moeten aan de onderstaande voorschriften voldoen.

1. Zij moeten de organoleptische kenmerken vertonen die in verband worden gebracht met versheid en houdbaarheid, de schelpen moeten vrij zijn van vuil, de dieren moeten adequaat reageren op beklopping en moeten, tenzij het gaat om Pectinidae, een normale hoeveelheid lichaamsvocht bevatten.
2. Zij moeten voldoen aan de microbiologische normen of geproduceerd zijn overeenkomstig microbiologische richtsnoeren die worden opgesteld volgens de in artikel 6 van deze verordening bedoelde procedure.
3. Zij mogen niet in zodanige mate met natuurlijke of aan milieuverontreiniging toe te schrijven toxische of schadelijke bestanddelen zijn verontreinigd dat de berekende inname via voedsel de aanvaardbare dagelijkse inname (ADI) voor de mens overschrijdt.
4. De radionucleïdegehalten mogen niet hoger liggen dan de door de Gemeenschap vastgestelde maximumgehalten voor levensmiddelen.
5. Maximumwaarden voor mariene biotoxines:
 - a) het totale gehalte aan PSP („Paralytic Shellfish Poison”) in de eetbare delen van weekdieren (het hele dier of elk afzonderlijk eetbaar deel) mag niet meer dan 80 microgram per 100 g vlees bedragen bij toepassing van een door de Commissie volgens de in artikel 6 bedoelde procedure erkende methode;
 - b) het totale gehalte aan ASP („Amnesic Shellfish Poison”) in de eetbare delen van weekdieren (het hele dier of elk afzonderlijk eetbaar deel) mag niet meer dan 20 microgram „saxitoxine” per gram bedragen volgens de HPLC-methode (hogedrukvoelstofchromatografie);
 - c) de gewone biologische analysemethoden mogen geen positief resultaat te zien geven wat betreft de aanwezigheid van DSP („Diarrhetic Shellfish Poison”) in de eetbare delen van weekdieren (het hele dier of elk afzonderlijk eetbaar deel).

Nadat het ter zake bevoegde Wetenschappelijk Comité advies heeft uitgebracht, stelt de Commissie, in samenwerking met het ter zake bevoegde Communautaire Referentielaboratorium, volgens in artikel 6 bedoelde procedure, het volgende vast:

- grenswaarden en analysemethoden voor andere mariene biotoxines, voor zover daaraan behoefte is,
- procedures voor de opsporing van virussen, alsmede virologische normen,
- bemonsteringsschema's, analysemethoden en -toleranties om na te gaan of aan de gezondheidsnormen wordt voldaan. In afwachting dat ter zake een besluit wordt getroffen, moeten de methoden voor de controle op de naleving van de gezondheidsnormen wetenschappelijk zijn erkend,
- andere gezondheidsnormen of -controles worden ingesteld wanneer wetenschappelijk wordt aangetoond dat zulks nodig is om de volksgezondheid te beschermen.

HOOFDSTUK V

ONMIDDELLIJKE VERPAKKING VAN LEVENDE TWECKLEPPIGE WEEKDIEREN

1. Oesters moeten met de holle kant naar beneden van een onmiddellijke verpakking worden voorzien.
2. Alle onmiddellijke verpakkingen van levende tweekleppige weekdieren, inclusief vacuümverpakking in zeewater, moeten in het verzendingscentrum worden gesloten en moeten gesloten blijven totdat zij aan de consument of de detailhandelaar worden geleverd. In erkende verzendings- of zuiveringscentra evenwel mag de onmiddellijke verpakking worden geopend en door een nieuwe vervangen.

HOOFDSTUK VI

ERKENNING VAN INRICHTINGEN

Verzendings- en zuiveringscentra moeten door de bevoegde autoriteit worden erkend.

HOOFDSTUK VII

HET AANBRENGEN VAN EEN KEURMERK EN DE ETIKETTERING

1. Het keurmerk moet waterbestendig zijn.
2. Onverminderd de voorschriften inzake het aanbrengen van keurmerken, moet het etiket de volgende gegevens bevatten:
 - de soort tweekleppige weekdieren (gebruikelijke naam en wetenschappelijke naam),

— de datum van onmiddellijke verpakking, met vermelding van ten minste de dag en de maand.

In afwijking van Richtlijn 79/112/EEG mag de houdbaarheidsdatum worden vervangen door de vermelding „deze dieren moeten bij aankoop levend zijn”.

3. Het op de onmiddellijke verpakking van levende tweekleppige weekdieren die niet in individuele consumentenverpakking zijn verpakt, aangebrachte etiket moet door de detailhandelaar worden bewaard gedurende ten minste 60 dagen nadat hij de inhoud van de zending heeft gesplitst.

HOOFDSTUK VIII

OPSLAG EN VERVOER VAN LEVENDE TWEKLEPPIGE WEEKDIEREN

1. In de opslagruimten moeten de levende tweekleppige weekdieren worden bewaard bij een temperatuur die de veiligheid en de houdbaarheid niet aantast.
2. Levende tweekleppige weekdieren mogen niet opnieuw in water worden ondergedompeld of met water worden besproeid nadat zij van een onmiddellijke verpakking zijn voorzien en het verzendingscentrum hebben verlaten, behalve bij detailverkoop in het verzendingscentrum zelf.

SECTIE VIII

Visserijproducten

HOOFDSTUK I

VOORSCHRIFTEN VOOR VISSERIJVAARTUIGEN

Visserijproducten die in hun natuurlijk milieu zijn gevangen, moeten zijn gevangen en, in voorkomend geval, aan boord van de vaartuigen zijn bewerkt met het oog op het uitbloeden, het ontkoppen, het strippen en het verwijderen van de vinnen, en verder worden gekoeld, ingevroren, verwerkt en/of van een verpakking/onmiddellijke verpakking voorzien overeenkomstig de in dit hoofdstuk vastgestelde voorschriften.

I. Voorschriften voor de uitrusting van visserijvaartuigen

A. Voorschriften voor alle vaartuigen

1. Visserijvaartuigen moeten zo zijn ontworpen en gebouwd dat de producten niet kunnen worden verontreinigd door lenswater, afvalwater, rook, brandstof, olie, vet of andere schadelijke stoffen.
2. De oppervlakken waarmee de vis in aanraking komt, moeten vervaardigd zijn van adequaat, corrosiebestendig materiaal, dat glad is en gemakkelijk kan worden schoongemaakt. Beschermlagen moeten duurzaam en niet-toxisch zijn.
3. Uitrusting en gereedschap voor bewerking van de vis moeten vervaardigd zijn van corrosiebestendig materiaal dat gemakkelijk kan worden schoongemaakt.

B. Fabrieksvaartuigen

1. Fabrieksvaartuigen moeten ten minste beschikken over:
 - a) een ontvangstzone die uitsluitend bestemd is om visserijproducten aan boord te nemen en die zo is ontworpen dat elke aan boord genomen hoeveelheid producten van de volgende hoeveelheid kan worden gescheiden. Deze zone moet gemakkelijk kunnen worden gereinigd en de producten moeten beschermd zijn tegen zon en slecht weer en tegen elke bron van verontreiniging;
 - b) een hygiënisch systeem voor het vervoer van de visserijproducten van de ontvangstzone naar de werkplaats;
 - c) werkplaatsen die groot genoeg zijn om de bewerking en de verwerking van visserijproducten onder hygiënische omstandigheden te laten verlopen, die gemakkelijk kunnen worden gereinigd en die zo zijn ontworpen en ingedeeld dat verontreiniging van de producten wordt voorkomen;
 - d) opslagplaatsen voor de eindproducten die groot genoeg zijn en die zo zijn ontworpen dat zij gemakkelijk kunnen worden gereinigd; als aan boord van het vaartuig een installatie voor de behandeling van afval in bedrijf is, moeten deze afval in een afzonderlijk, speciaal daarvoor bestemd ruim worden opgeslagen;
 - e) een opslagruimte voor het verpakkingsmateriaal die gescheiden is van de ruimten voor de bewerking en de verwerking van de producten;
 - f) speciale apparatuur om de afval en de niet voor menselijke consumptie geschikte visserijproducten rechtstreeks in zee of, als de omstandigheden dat vereisen, in een uitsluitend daartoe bestemde waterdichte tank te storten; als deze afval met het oog op zuivering aan boord worden opgeslagen en behandeld, moeten daarvoor aparte ruimten worden gebruikt;

- g) een installatie die drinkwater in de zin van Richtlijn 98/83/EG van de Raad, schoon zeewater of schoon rivier- of meerwater onder druk levert. De opening voor het oppompen van zeewater moet zich op een zodanige plaats bevinden dat de kwaliteit van het opgepompte water niet te lijden kan hebben onder de lozing in zee van afvalwater, afval of koelwater van de motoren;
- h) voorzieningen om de handen te reinigen en te ontsmetten, met kranen die niet met de hand kunnen worden bediend, tenzij toch dezelfde mate van hygiëne kan worden gegarandeerd, en hygiënische voorzieningen om de handen te drogen.

2. Fabrieksvaartuigen waar visserijproducten worden ingevroren, moeten beschikken over:

- a) een vriesinstallatie die krachtig genoeg is om de temperatuur van de producten snel te doen dalen tot een kerntemperatuur van ten hoogste - 18 °C;
- b) een koelinstallatie die krachtig genoeg is om visserijproducten in de opslagruimen te bewaren bij ten hoogste - 18 °C. De opslagruimen moeten voorzien zijn van een thermograaf die gemakkelijk kan worden afgelezen. De sonde moet zich bevinden in dat deel van het ruim waar de temperatuur het hoogst is.

Hele in pekel ingevroren vis die voor de vervaardiging van conserven bestemd is, mag worden bewaard bij een temperatuur van ten hoogste - 9 °C.

C. *Vriesvaartuigen en vissersvaartuigen die zo zijn ontworpen en uitgerust dat de visserijproducten gedurende meer dan 24 uur aan boord kunnen worden bewaard*

1. De vissersvaartuigen moeten zijn uitgerust met ruimen, tanks of containers waarin de visserijproducten, gekoeld of ingevroren, kunnen worden opgeslagen bij de in deze sectie voorgeschreven temperaturen. Deze ruimen moeten van de machinekamer en van de voor de bemanning bestemde ruimten gescheiden zijn door wanden die een voldoende hermetische afsluiting vormen om verontreiniging van de opgeslagen visserijproducten te voorkomen. Voor de vries- en koelinstallaties gelden de onder B, punt 3, voor fabrieksvaartuigen vastgestelde voorschriften.
2. De ruimen moeten zo zijn ontworpen dat het smeltwater niet in contact blijft met de visserijproducten.
3. De containers die worden gebruikt voor de opslag van de producten, moeten van die aard zijn dat de producten onder bevredigende hygiënische omstandigheden kunnen worden bewaard; de containers moeten met name schoon zijn en het smeltwater moet kunnen wegvloeien.
4. Aan boord van vaartuigen die zijn uitgerust om visserijproducten te koelen in gekoeld zeewater, moeten de tanks uitgerust zijn met een systeem dat een homogene temperatuur in de tanks garandeert; de koelinstallatie dient krachtig genoeg te zijn om de temperatuur van het mengsel van vis en zeewater uiterlijk 6 uur na het vullen tot 3 °C en uiterlijk 16 uur na het vullen tot 0 °C te doen dalen.

II. **Hygiëne aan boord van visserijvaartuigen**

De volgende hygiënevoorschriften gelden voor visserijproducten aan boord van visserijvaartuigen.

1. Gedeelten van vissersvaartuigen of containers die bestemd zijn voor de opslag van visserijproducten, moeten, wanneer zij worden gebruikt, schoon zijn en mogen met name niet verontreinigd kunnen worden door brandstof of door lenswater.
2. Zodra de visserijproducten aan boord zijn, moeten zij zo snel mogelijk worden beschermd tegen verontreiniging en tegen de inwerking van de zon of andere warmtebronnen. Als de producten worden gewassen, moet daarvoor gebruik worden gemaakt van zoet water dat voldoet aan de eisen van Richtlijn 98/83/EG, of, in voorkomend geval, van schoon zeewater of schoon rivier- of meerwater.
3. Visserijproducten moeten zo worden gehanteerd en opgeslagen dat beschadiging wordt voorkomen. Voor het verplaatsen van grote vissen of van vissen waaraan het personeel zich kan verwonden, mag gepunt gereedschap worden gebruikt, op voorwaarde dat het visvles niet wordt beschadigd.
4. Visserijproducten moeten, tenzij zij levend worden bewaard, zo snel mogelijk na het aan boord brengen worden gekoeld. Als de visserijproducten niet kunnen worden gekoeld, moeten zij zo spoedig mogelijk aan land worden gebracht.
5. Wanneer de visserijproducten met ijs worden gekoeld, moet dat ijs vervaardigd zijn van drinkwater, schoon zeewater of schoon rivier- of meerwater. Totdat het ijs wordt gebruikt, moet het zo worden opgeslagen dat het niet kan worden verontreinigd.

6. Wanneer de vis aan boord wordt ontkopt en/of gestript, moeten die bewerkingen zo snel mogelijk na het vangen onder hygiënische omstandigheden worden uitgevoerd en moeten de producten onmiddellijk en grondig met drinkwater, schoon zeewater of schoon rivier- of meerwater worden afgespoeld. De ingewanden en de delen van de vis die een gevaar kunnen vormen voor de volksgezondheid, moeten in dat geval zo spoedig mogelijk worden verwijderd en gescheiden worden gehouden van de voor menselijke consumptie bestemde producten. Voor menselijke consumptie bestemde levers, kuit en hom worden onder ijs bewaard bij de temperatuur van smeltend ijs, of worden ingevroren.
7. Wanneer hele vis die bestemd is voor de bereiding van conserven, wordt ingevroren in pekel, moet het product op een temperatuur van -9°C worden gebracht. De pekel mag voor de vis geen bron zijn van verontreiniging.
8. Voor het koken van schaal-, schelp- en weekdieren aan boord gelden de voorschriften die zijn vastgesteld in hoofdstuk III, onder VI.

HOOFDSTUK II

HYGIËNEVOORSCHRIFTEN BIJ EN NA AANVOER

1. De voorzieningen voor het lossen en aanvoeren moeten zijn vervaardigd uit materiaal dat gemakkelijk kan worden gereinigd, en moeten goed worden onderhouden en schoon zijn.
2. Bij het lossen en aanvoeren moet verontreiniging van de visserijproducten worden vermeden. Met name moet ervoor worden gezorgd dat:
 - het lossen en het aanvoeren snel geschieden;
 - de visserijproducten onverwijd in een beschermde omgeving worden ondergebracht bij de vereiste temperatuur;
 - geen apparatuur wordt gebruikt en geen behandelingen worden uitgevoerd die de eetbare delen van de visserijproducten onnodig kunnen aantasten.
3. Afslagen en groothandelsmarkten, alsmede delen daarvan, waar visserijproducten met het oog op verkoop worden uitgesteld:
 - a) mogen, wanneer er visserijproducten worden uitgesteld of opgeslagen, niet voor andere doeleinden worden gebruikt. Voertuigen waarvan de uitlaatgassen een negatieve invloed kunnen hebben op de kwaliteit van de visserijproducten, mogen niet tot de markten worden toegelaten. Personen die toegang hebben tot de ruimten, mogen geen dieren binnenbrengen;
 - b) moeten, wanneer zeewater wordt gebruikt, beschikken over de nodige voorzieningen voor de aanvoer van schoon zeewater.
4. Na de aanvoer, of eventueel na de eerste verkoop, moeten de visserijproducten onmiddellijk naar de plaats van bestemming worden vervoerd, zonet moeten zij, voordat zij met het oog op verkoop worden uitgesteld of nadat zij zijn verkocht en in afwachting dat zij naar de plaats van bestemming worden vervoerd, worden opgeslagen in koelruimten. In dat geval moeten de visserijproducten worden opgeslagen bij een temperatuur welke die van smeltend ijs benadert.

HOOFDSTUK III

BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN

I. Voorschriften voor verse producten

1. Wanneer gekoelde onverpakte producten niet onmiddellijk na aankomst in een inrichting worden gedistribueerd, verzonden, bewerkt of verwerkt, moeten zij onder ijs worden opgeslagen in een koelruimte. Het ijs moet zo vaak als nodig worden vervangen; het ijs, met of zonder zout, moet zijn bereid met drinkwater of schoon zee-, rivier- of meerwater en moet onder hygiënische omstandigheden worden opgeslagen in speciaal daarvoor bestemde containers. Verse producten in onmiddellijke verpakking moeten worden gekoeld met ijs of met een mechanisch koelapparaat waarmee vergelijkbare temperatuursomstandigheden worden verkregen.
2. Bij bepaalde bewerkingen, bijvoorbeeld het ontkoppen en het strippen, moet de nodige hygiëne in acht worden genomen; de producten moeten onmiddellijk daarna grondig worden gewassen met drinkwater of schoon zee-, rivier- of meerwater.
3. Bepaalde bewerkingen, bijvoorbeeld het fileren en in moten verdelen, dienen zo te worden uitgevoerd dat verontreiniging of bevuilding van de filets en de moten wordt vermeden, en moeten plaatsvinden in een andere ruimte dan die welke wordt gebruikt voor het ontkoppen en het strippen. Filets en moten mogen niet langer op de werktafel blijven dan nodig is voor de bewerking en moeten tegen verontreiniging worden beschermd door middel van een aangepaste onmiddellijke verpakking. Filets en moten moeten zo spoedig mogelijk na de bewerking worden gekoeld.
4. De voor de verzending of opslag van verse visserijproducten gebruikte containers moeten zo zijn vervaardigd dat het smeltwater gemakkelijk kan wegvloeien.

II. Voorschriften voor ingevroren producten

Inrichtingen die visserijproducten invriezen, moeten beschikken over installaties die voldoen aan de voorschriften inzake invriezen en opslag die zijn vastgesteld voor fabrieksvaartuigen aan boord waarvan visserijproducten worden ingevroren.

III. Voorschriften voor vispulp

1. Het mechanisch van de graten scheiden van de visvleesresten moet plaatsvinden zo snel mogelijk na het fileren, en de gebruikte grondstof mag geen ingewanden bevatten. Indien hele vis wordt gebruikt, moet die vooraf worden gestript en gewassen.
2. De vispulp moet zo spoedig mogelijk na vervaardiging worden ingevroren of worden verwerkt in een product dat bestemd is om te worden ingevroren of een stabiliserende behandeling te ondergaan.

IV. Voorschriften met betrekking tot voor de volksgezondheid schadelijke endoparasieten

1. De volgende visserijproducten moeten gedurende ten minste 24 uur worden ingevroren bij een temperatuur van ten hoogste - 20 °C in alle delen van het product; deze behandeling moet worden toegepast op het rauwe product of op het eindproduct:
 - a) vis bestemd om rauw of vrijwel rauw te worden verbruikt, b.v. jonge haring (maatjes);
 - b) de volgende soorten, als zij een koud rookproces moeten ondergaan waarbij de inwendige temperatuur van de vis onder 60 °C blijft:
 - haring,
 - makreel,
 - sprot,
 - (wilde) Atlantische en Pacifische zalm;
 - c) gemarineerde en/of gezouten haring, als de toegepaste behandeling niet volstaat om de larven van nematoden te doden.
2. Als uit de beschikbare epizoötiologische gegevens blijkt dat de visgronden van oorsprong geen gevaar voor de gezondheid opleveren wat de aanwezigheid van parasieten betreft, kunnen de lidstaten toestaan dat van de genoemde behandeling wordt afgeweken. Lidstaten die van deze mogelijkheid gebruik maken, stellen de Commissie en de andere lidstaten daarvan in kennis.
3. De hierboven bedoelde visserijproducten moeten, wanneer zij in de handel worden gebracht, vergezeld gaan van een door de fabrikant afgegeven document waarin is aangegeven welke behandeling is toegepast.
4. Voordat zij in de handel worden gebracht, moeten vis en visserijproducten aan een visuele controle worden onderworpen voor de opsporing van zichtbare endoparasieten. Duidelijk met parasieten verontreinigde vis en delen van vis moeten worden verwijderd en mogen niet voor menselijke consumptie worden gebruikt.

V. Gekookte schaal-, schelp- en weekdieren

Bij het koken van schaal-, schelp- en weekdieren moeten de volgende voorschriften in acht worden genomen:

- a) na het koken moeten de producten snel worden afgekoeld. Hiervoor moet drinkwater in de zin van Richtlijn 98/83/EG of schoon zee-, rivier- of meerwater worden gebruikt. Als geen andere conserveringsmiddelen worden gebruikt, moet de afkoeling worden voortgezet totdat de temperatuur van smeltend ijs wordt bereikt;
- b) de schalen en schelpen moeten op hygiënische wijze worden verwijderd, zodat verontreiniging van het product wordt voorkomen. Als dit met de hand gebeurt, moet het personeel de handen zeer zorgvuldig wassen en moeten alle gebruikte werkoppervlakken zorgvuldig worden gereinigd. Indien machines worden gebruikt, moeten deze met korte tussenpozen worden gereinigd en worden ontsmet volgens een in het kader van de HACCP-procedures vastgesteld schema;
- c) na het verwijderen van schalen of schelpen moeten de gekookte producten onmiddellijk worden ingevroren of afgekoeld tot een temperatuur waarbij geen ziektekiemen meer kunnen groeien, en moeten zij in daartoe geschikte ruimten worden opgeslagen waar de vereiste temperatuur kan worden gehandhaafd.

HOOFDSTUK IV

GEZONDHEIDSNORMEN VOOR VISSERIJPRODUCTEN**1. Organoleptische eigenschappen van visserijproducten**

Uit het organoleptisch onderzoek van de visserijproducten moet blijken dat zij van hygiënische kwaliteit zijn. Indien nodig stelt de Commissie, na advies van het Wetenschappelijk Comité, versheidsnormen vast volgens de in artikel 6 bedoelde procedure.

2. Histamine

Voor bepaalde visserijproducten moet bij negen monsters uit elke partij de histamineconcentratie binnen de onderstaande grenzen blijven:

- de gemiddelde concentratie mag niet hoger zijn dan 100 ppm,
- bij ten hoogste twee monsters mag de concentratie hoger zijn dan 100 ppm, maar niet hoger dan 200 ppm,
- bij geen enkel monster mag de concentratie hoger zijn dan 200 ppm.

Deze maximumconcentraties gelden alleen voor vissoorten van de volgende families: Scombridae, Clupeidae, Engraulidae, Coryfenidae, Pomatomidae en Scombraesidae. Ansjovis die een enzymatische rijping in pekel heeft ondergaan, mag evenwel hogere histamineconcentraties bevatten, die echter nooit meer mogen bedragen dan het dubbele van bovengenoemde waarden. De onderzoeken moeten worden verricht met behulp van wetenschappelijke erkende methoden die hun deugdelijkheid hebben bewezen, b.v. HPLC (hogedrukvlloeistofchromatografie).

3. TVD-N (Total Volatile Basic Nitrogen)

Onverwerkte visserijproducten worden als ongeschikt voor menselijke consumptie beschouwd wanneer op grond van een organoleptische evaluatie twijfel is ontstaan over de versheid van de producten en wanneer uit chemische tests is gebleken dat de volgens de in artikel 6 bedoelde procedure vast te stellen maximumwaarden voor TVB-N zijn overschreden.

4. Voor de volksgezondheid schadelijke toxines

De volgende producten mogen niet in de handel worden gebracht:

- giftige vis van de volgende families: Tetraodontidae, Molidae, Diodontidae, Canthigasteridae;
- visserijproducten die biotoxines, b.v. ciguatoxine of spiervlammende toxines, bevatten.

HOOFDSTUK V

ONMIDDELLIJKE VERPAKKING EN VERPAKKING VAN VISSERIJPRODUCTEN

De recipiënten waarin verse visserijproducten onder ijs worden bewaard, moeten waterbestendig zijn en het smeltwater moet voldoende kunnen wegvloeiën.

Bevroren blokken, die zijn vervaardigd aan boord van visserijvaartuigen, moeten van een adequate onmiddellijke verpakking worden voorzien voordat zij aan land worden gebracht.

HOOFDSTUK VI

OPSLAG VAN VISSERIJPRODUCTEN

1. Verse of ontdooide visserijproducten en gekookte en gekoelde producten van schaal-, schelp- en weekdieren moeten op de temperatuur van smeltend ijs worden gehouden.
2. Ingevroren visserijproducten moeten op een temperatuur van ten hoogste -18 °C in alle delen van het product worden gehouden; hele in pekel ingevroren vis die voor de vervaardiging van conserven bestemd is, mag worden bewaard bij een temperatuur van ten hoogste -9 °C.

HOOFDSTUK VII

VERVOER VAN VISSERIJPRODUCTEN

1. Visserijproducten moeten tijdens het vervoer op de vereiste temperatuur worden gehouden. Met name geldt het volgende:
 - a) verse of ontdooide visserijproducten en gekookte en gekoelde producten van schaal-, schelp- en weekdieren moeten op de temperatuur van smeltend ijs worden gehouden;

- b) ingevroren visserijproducten, met uitzondering van in pekel ingevroren vis die voor de vervaardiging van conserven bestemd is, moeten tijdens het vervoer op een constante temperatuur van ten hoogste - 18 °C in alle delen van het product worden gehouden, met eventueel korte schommelingen naar boven van maximaal 3 °C.
2. Wanneer ingevroren visserijproducten van een koelhuis naar een erkende inrichting worden vervoerd om er bij aankomst te worden ontdooid met het oog op bewerking en/of verwerking, en wanneer de reisduur kort is, kan de bevoegde autoriteit toestaan dat van het bepaalde in punt 1, onder b), wordt afgeweken.
3. Indien de producten worden gekoeld met ijs, moet ervoor worden gezorgd dat het smeltwater kan wegvloeien zodat het niet in contact blijft met de producten.
4. Visserijproducten die bestemd zijn om levend in de handel te worden gebracht, moeten onder zodanige omstandigheden worden vervoerd dat de hygiëne van de producten niet in het gedrang komt.

HOOFDSTUK VIII

ERKENNING EN REGISTRATIE VAN INRICHTINGEN

Fabrieksvaartuigen, vriesschepen en inrichtingen aan de wal moeten door de bevoegde autoriteit worden erkend. Inrichtingen aan de wal die hun producten uitsluitend op de plaatselijke markt afzetten, mogen evenwel worden geregistreerd.

Groothandelsmarkten waar visserijproducten niet worden verwerkt maar uitsluitend te koop worden gesteld, en visafslagen moeten worden geregistreerd.

SECTIE IX

Melk en melkproducten

HOOFDSTUK I

RAUWE MELK — PRIMAIRE PRODUCTIE

I. Gezondheidsvoorschriften voor de melkproductie

1. Rauwe melk moet afkomstig zijn van:

a) koeien of buffelkoeien:

- i) die behoren tot een beslag dat overeenkomstig de punten I en II van bijlage A bij Richtlijn 64/432/EEG officieel tuberculosevrij en brucellosevrij of officieel brucellosevrij is,
- ii) die geen symptomen vertonen van een besmettelijke ziekte die via melk op de mens kan worden overgebracht,
- iii) die in een goede algemene gezondheidstoestand verkeren en geen zichtbare ziekteverschijnselen vertonen,
- iv) die niet lijden aan aandoeningen van de voortplantingsorganen waarbij afscheiding plaatsvindt, aan darmontsteking waarbij diarree en koorts optreden of aan een zichtbare uierontsteking,
- v) die geen uierlesies vertonen waardoor de melk kan worden aangetast,
- vi) die niet zijn behandeld met stoffen die schadelijk zijn of schadelijk kunnen worden voor de gezondheid van de mens en die in de melk terecht kunnen komen, tenzij de melk is verkregen na de officiële wachttijd die in de communautaire regelgeving of, bij gebreke daarvan, in de nationale regelgeving is voorgeschreven;

b) schapen of geiten:

- i) die behoren tot een officieel brucellosevrije of een brucellosevrije (*Brucella melitensis*) schapenhouderij of geitenhouderij in de zin van artikel 2, de punten 4 en 5, van Richtlijn 91/68/EEG,
- ii) die voldoen aan de onder a), met uitzondering van die onder a), i), bedoelde eisen;

c) vrouwelijke dieren van andere diersoorten:

- i) die, wanneer het gaat om soorten die vatbaar zijn voor brucellose of tuberculose, behoren tot beslagen die regelmatig op deze ziekten worden gecontroleerd in het kader van een door de bevoegde autoriteiten erkend controleprogramma,
- ii) die voldoen aan de onder a), met uitzondering van die onder a), i), bedoelde eisen.

2. Rauwe melk van:

- a) dieren die niet positief hebben gereageerd op een tuberculose- en een brucellosestest en die geen symptomen van die ziekten vertonen, maar die behoren tot een beslag dat niet aan de voorschriften van punt 1, onder a), i) voldoet, mag alleen worden gebruikt na een hittebehandeling die volstaat om een negatieve reactie te veroorzaken op een fosfatasetest die onder toezicht van de bevoegde autoriteit wordt uitgevoerd;
 - b) dieren die niet positief hebben gereageerd op een brucellosestest en die geen symptomen van die ziekte vertonen, maar die behoren tot beslagen die niet aan de voorschriften van punt 1, onder b), i) voldoen, mag alleen worden gebruikt:
 - i) voor de vervaardiging van kaas met een rijpingsperiode van ten minste twee maanden, of
 - ii) na een hittebehandeling ter plaatse die volstaat om een negatieve reactie te veroorzaken op een fosfatasetest die onder toezicht van de bevoegde autoriteit wordt uitgevoerd;
 - c) dieren die niet positief hebben gereageerd op een tuberculose- en een brucellosestest en die geen symptomen van die ziekten vertonen, maar die behoren tot een beslag waarbij brucellose of tuberculose is geconstateerd bij de in punt 1, onder c), i), bedoelde controles, moet onder toezicht van de bevoegde autoriteit worden behandeld om de veiligheid ervan te garanderen;
 - d) dieren die individueel positief hebben gereageerd op de preventieve test op tuberculose of op brucellose als bedoeld in Richtlijn 64/432/EEG en Richtlijn 91/68/EEG, mag niet voor menselijke consumptie worden gebruikt.
3. Als op een bedrijf naast runderen ook geiten worden gehouden, moeten ook de geiten op tuberculose worden onderzocht en getest.
4. Dieren die besmet zijn of waarvan vermoed wordt dat zij besmet zijn met een van de in punt 1 vermelde ziekten, moeten op doeltreffende wijze worden geïsoleerd om te voorkomen dat ook de melk van andere dieren onbruikbaar wordt.

II. Hygiëne op melkproductiebedrijven

A. Hygiëne op melkproductiebedrijven

1. Mobiele melkinstallaties en de lokalen waar de melk wordt opgeslagen, gehanteerd of gekoeld, moeten zo zijn gelegen en gebouwd dat het gevaar voor verontreiniging van de melk zoveel mogelijk wordt beperkt.
2. De lokalen waar de melk wordt opgeslagen, moeten voorzien zijn van adequate koelapparatuur, beschermd zijn tegen ongedierte en goed zijn afgescheiden van de lokalen waar de dieren worden gehuisvest.

B. Hygiëne bij het melken, het ophalen van rauwe melk en het vervoer van rauwe melk

1. Het melken moet onder hygiënische omstandigheden worden verricht, en met name moet erop worden toegezien dat:
 - voordat met het melken wordt begonnen, de tepels, de uier en eventueel ook de daarrond liggende delen schoon zijn,
 - het uitzicht van de melk wordt gecontroleerd; abnormale melk mag niet worden geleverd,
 - melk van dieren waarbij klinische symptomen van een uierziekte worden gevonden, niet wordt geleverd,
 - dieren die een behandeling hebben ondergaan waardoor residuen van geneesmiddelen in de melk kunnen terechtkomen, kunnen worden geïdentificeerd en dat de melk niet wordt geleverd,
 - de in spendippers of sprays gebruikte stoffen geen residuen achterlaten in de melk.
2. Na het melken moet de melk onmiddellijk worden opgeslagen in een schone ruimte die zo is ontworpen dat de melk niet kan worden aangetast. Indien de melk niet binnen twee uur na het melken wordt verwerkt of opgehaald, moet zij tot ten hoogste + 8 °C worden gekoeld wanneer de melk dagelijks wordt opgehaald, zoniet tot ten hoogste + 6 °C.
3. Tijdens het vervoer naar een zuivelinrichting moet de koudeketen in stand worden gehouden en bij aankomst in de zuivelinrichting mag de temperatuur van de melk niet meer bedragen dan + 10 °C, tenzij de melk binnen twee uur na het melken is opgehaald.
4. Om technologische redenen die verband houden met de bereiding van sommige melkproducten, kunnen de lidstaten afwijkingen van de in de punten 2 en 3 vastgestelde temperaturen toestaan op voorwaarde dat het eindproduct voldoet aan de in deze verordening vastgestelde normen.

C. Hygiëne van de lokalen, het materieel en de uitrusting

1. Het materieel en de instrumenten of de oppervlakken daarvan die bestemd zijn om in contact te komen met melk (gereedschap, recipiënten, tanks, enz. voor gebruik bij het melken, het ophalen of het vervoeren van melk) moeten gemakkelijk te reinigen en te ontsmetten zijn en moeten goed worden onderhouden. Derhalve moet gebruik zijn gemaakt van glad, afwasbaar en niet-toxisch materiaal.

2. Na gebruik moeten het bij het melken gebruikte gereedschap, de installaties voor machinaal melken en de recipiënten die met de melk in contact zijn geweest, worden gereinigd en ontsmet. Na elke reis, of na elke serie reizen wanneer de periode tussen het lossen en het opnieuw laden zeer kort is, maar in elk geval ten minste éénmaal per dag, moeten de recipiënten en tanks die worden gebruikt om de rauwe melk naar een zuivelinrichting te vervoeren, worden gereinigd en ontsmet voordat ze opnieuw worden gebruikt.

D. Hygiëne van het personeel

1. Personen die betrokken zijn bij het melken en/of het hanteren van rauwe melk, moeten aangepaste schone kleding dragen.
2. Personen die betrokken zijn bij het melken, moeten hun handen wassen onmiddellijk voordat zij met het melken beginnen en zij moeten deze zo schoon mogelijk houden zolang het melken duurt. Daartoe moeten dicht bij de melkplaats adequate voorzieningen aanwezig zijn om al wie betrokken is bij het melken en bij het hanteren van rauwe melk, de gelegenheid te geven handen en armen te wassen.

III. Normen voor rauwe melk

Totdat normen zijn vastgesteld in het kader van een meer specifieke regelgeving inzake de kwaliteit van melk en melkproducten, zijn de onderstaande normen van toepassing en moet de naleving ervan worden gecontroleerd aan de hand van een representatief aantal steekproefsgewijs genomen monsters.

Kiemgetal en aantal somatische cellen

Rauwe koemelk moet aan de volgende normen voldoen:

Kiemgetal bij 30 °C (per ml)	≤ 100 000 ⁽¹⁾
Aantal somatische cellen (per ml)	≤ 400 000 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Glijdend meetkundig gemiddelde over een periode van twee maanden, met ten minste één monsterneming per maand.

⁽²⁾ Glijdend meetkundig gemiddelde over een periode van drie maanden, met ten minste één monsterneming per maand. Wanneer de productie sterk varieert naargelang van het seizoen, kan de Commissie een lidstaat volgens de procedure in artikel 6 bedoelde procedure machtigen om een andere methode aan te houden voor de berekening van de resultaten voor een minder goede lactatieperiode.

Het is toegestaan andere wetenschappelijke gevalideerde methoden te gebruiken.

De lidstaten kunnen individuele of algemene afwijkingen toestaan voor de vervaardiging van kaas met een rijpingsperiode van ten minste 60 dagen.

Wanneer de voor rauwe melk vastgestelde normen worden overschreden, moeten corrigerende maatregelen worden getroffen. Wanneer die normen bij herhaling of in grote mate worden overschreden, moet de bevoegde autoriteit daarvan in kennis worden gesteld en dient zij erop toe te zien dat de nodige maatregelen worden getroffen.

IV. Microbiologische criteria voor rauwe melk

De lidstaten zien erop toe dat rauwe koemelk die bestemd is voor rechtstreekse consumptie of waarmee producten worden vervaardigd zonder dat de melk daarbij een behandeling ondergaat die pathogene micro-organismen kan vernietigen, wordt getest teneinde de microbiologische veiligheid van de producten te garanderen.

HOOFDSTUK II

MELKPRODUCTEN

I. Voorschriften voor inrichtingen

Indien nodig kunnen door de bevoegde autoriteit bijzondere voorwaarden worden toegestaan, met name om rekening te houden met traditionele productiemethoden.

II. Voorschriften voor hittebehandelde consumptiemelk

1. Bij ontvangst in de zuivelinrichting moet de melk worden gekoeld tot een temperatuur van ten hoogste + 6 °C en/of op die temperatuur worden gehouden tot aan het begin van de hittebehandeling, tenzij die behandeling plaatsvindt binnen vier uur na de ontvangst.
2. Totdat normen zijn vastgesteld in het kader van een meer specifieke regelgeving inzake de kwaliteit van melk en melkproducten, zijn de onderstaande normen van toepassing.
 - a) Gepasteuriseerde melk moet:
 - zijn verkregen door een behandeling waarbij gedurende korte tijd een hoge temperatuur wordt toegepast (ten minste 71,7 °C gedurende 15 seconden) of door een pasteurisatieproces waarbij een andere tijd/temperatuurcombinatie wordt toegepast om een gelijkwaardig effect te krijgen;

- negatief reageren op de fosfatetest;
- onmiddellijk na de pasteurisatie zo snel mogelijk worden gekoeld tot een temperatuur van ten hoogste 6 °C;
- zijn verkregen uit rauwe melk die, wanneer het gaat om koemelk, vóór de hittebehandeling een kiemgetal bij 30 °C heeft van minder dan 300 000 per ml, of uit gethermiseerde melk als bedoeld onder III, punt 2), a), die, wanneer het gaat om koemelk, vóór de hittebehandeling een kiemgetal bij 30 °C heeft van minder dan 100 000 per ml.

b) UHT-melk (ultrahogetemperatuurmelk) moet:

- zijn verkregen door verhitting volgens een procédé waarbij de rauwe melk door middel van een ononderbroken doorstroming gedurende korte tijd aan een hoge temperatuur (ten minste 135 °C gedurende ten minste één seconde of een andere tijd/temperatuurcombinatie die een gelijkwaardig effect oplevert) wordt blootgesteld — met het doel alle overblijvende bederf veroorzakende micro-organismen en de sporen daarvan te vernietigen —, en van een onmiddellijke verpakking zijn voorzien met gebruik van aseptische verpakking in ondoorzichtige recipiënten of recipiënten die ten gevolge van de verpakking ondoorzichtig worden, teneinde de chemische, fysische en organoleptische veranderingen van de melk tot een minimum te beperken;
- een zodanige houdbaarheid hebben dat geen enkel teken van bederf kan worden geconstateerd na een bewaartijd van 15 dagen in ongeopende verpakking bij een temperatuur van 30 °C; zo nodig kan ook worden voorzien in een bewaartijd van zeven dagen in ongeopende verpakking bij een temperatuur van 55 °C;
- zijn verkregen uit rauwe melk die, wanneer het gaat om koemelk, vóór de hittebehandeling een kiemgetal bij 30 °C heeft van minder dan 300 000 per ml, of uit gethermiseerde of gepasteuriseerde melk die, wanneer het gaat om koemelk, vóór de hittebehandeling een kiemgetal bij 30 °C heeft van minder dan 100 000 per ml.
- Als het „ultrahogetemperatuurprocédé” zo wordt toegepast dat melk en stoom rechtstreeks met elkaar in aanraking komen, moet de stoom verkregen zijn uit drinkwater en mag deze geen vreemde stoffen aan de melk afgeven noch anderszins de melk nadelig beïnvloeden.

c) Gesteriliseerde melk moet:

- verhit en gesteriliseerd zijn in hermetisch gesloten onmiddellijke verpakkingen of recipiënten waarvan de sluiting intact moet blijven;
- een zodanige houdbaarheid hebben dat geen enkel teken van bederf kan worden geconstateerd na een bewaartijd van 15 dagen in ongeopende verpakking bij een temperatuur van 30 °C; zo nodig kan ook worden voorzien in een bewaartijd van zeven dagen in ongeopende verpakking bij een temperatuur van 55 °C;
- zijn verkregen uit rauwe melk die, wanneer het gaat om koemelk, vóór de hittebehandeling een kiemgetal bij 30 °C heeft van minder dan 300 000 per ml, of uit gethermiseerde of gepasteuriseerde melk die, wanneer het gaat om koemelk, vóór de hittebehandeling een kiemgetal bij 30 °C heeft van minder dan 100 000 per ml.

III. Voorschriften voor andere melkproducten

1. Bij ontvangst in de zuivelinrichting moet de melk worden gekoeld tot een temperatuur van ten hoogste + 6 °C en/of op die temperatuur worden gehouden tot aan het begin van de verwerking. Als melkproducten met rauwe melk worden bereid, moet de exploitant of de beheerder van de zuivelinrichting de nodige maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat de rauwe melk in afwachting van de verwerking wordt bewaard bij een temperatuur van minder dan + 6 °C, of dat de melk onmiddellijk na het melken wordt verwerkt. De bevoegde autoriteit kan evenwel, om technologische redenen met betrekking tot de vervaardiging van sommige melkproducten, toestaan dat de bovenstaande temperatuur wordt overschreden.
2. Totdat normen zijn vastgesteld in het kader van een meer specifieke regelgeving inzake de kwaliteit van melk en melkproducten, moet melk bij de behandeling waarvan met name een hittebehandeling wordt toegepast, en die bestemd is voor de vervaardiging van melkproducten, aan de volgende eisen voldoen:

a) gethermiseerde melk moet:

- zijn verkregen uit rauwe melk die, wanneer het gaat om koemelk, vóór de hittebehandeling een kiemgetal bij 30 °C heeft van minder dan 300 000 per ml,
- zijn verkregen uit rauwe melk die gedurende ten minste 15 seconden is verhit tot een temperatuur tussen 57 °C en 68 °C, zodat de melk na deze behandeling positief reageert op de fosfatetest,
- indien zij wordt gebruikt voor de productie van gepasteuriseerde melk, UHT-melk of gesteriliseerde melk waarmee melkproducten worden vervaardigd, vóór de behandeling aan de volgende norm voldoen: een kiemgetal bij 30 °C van minder dan 100 000 per ml;

b) gepasteuriseerde melk moet:

- zijn verkregen door een behandeling waarbij gedurende korte tijd een hoge temperatuur wordt toegepast (ten minste 71,7 °C gedurende 15 seconden) of door een pasteurisatieproces waarbij een andere tijd/temperatuurcombinatie wordt toegepast om een gelijkwaardig effect te krijgen,
- negatief reageren op de fosfatetest;

c) UHT-melk moet zijn verkregen door verhitting volgens een procédé waarbij de rauwe melk door middel van een ononderbroken doorstroming gedurende korte tijd aan een hoge temperatuur (ten minste 135 °C gedurende ten minste 1 seconde of een andere tijd/temperatuurcombinatie met gelijkwaardig effect) wordt blootgesteld — met het doel alle overblijvende bederf veroorzakende micro-organismen en de sporen daarvan te vernietigen —, en van een onmiddellijke verpakking zijn voorzien met gebruik van aseptische verpakking in ondoorzichtige recipiënten of recipiënten die ten gevolge van de verpakking ondoorzichtig worden, teneinde de chemische, fysische en organoleptische veranderingen van de melk tot een minimum te beperken.

HOOFDSTUK III

ONMIDDELLIJKE VERPAKKING EN VERPAKKING

Het sluiten moet, onmiddellijk na het vullen, plaatsvinden in de inrichting waar de laatste hittebehandeling van consumptiemelk en/of vloeibare melkproducten heeft plaatsgevonden, door middel van een sluiting die de melk beschermt tegen elke aantasting van haar kenmerken door schadelijke invloeden van buitenaf. Het sluitingssysteem moet zo zijn ontworpen dat na opening het bewijs van opening duidelijk aanwezig en gemakkelijk controleerbaar blijft.

HOOFDSTUK IV

ETIKETTERING

Onverminderd het bepaalde in Richtlijn 79/112/EEG moeten voor controledoelinden op het etiket duidelijk voorkomen:

1. de vermelding „rauwe melk” voor rauwe melk bestemd voor rechtstreekse consumptie;
2. wanneer het gaat om hittebehandelde melk en hittebehandelde vloeibare melkproducten:
 - de aard van de hittebehandeling die de melk heeft ondergaan, b.v. thermisatie, pasteurisatie, UHT-behandeling of sterilisatie,
 - een vermelding, al dan niet in codevorm, aan de hand waarvan de datum van de laatste hittebehandeling kan worden afgelezen,
 - voor gepasteuriseerde melk, de temperatuur waarbij het product moet worden opgeslagen;
3. wanneer het gaat om:
 - melkproducten die zijn bereid met melk die geen hittebehandeling heeft ondergaan, dan wel met gethermiseerde melk, en die ook in het kader van het bereidingsproces geen enkele hittebehandeling hebben ondergaan, de vermelding „bereid met rauwe melk” of „bereid met gethermiseerde melk”;
 - melkproducten die een hittebehandeling hebben ondergaan aan het einde van het bereidingsproces, de aard van die behandeling,
 - gepasteuriseerde vloeibare melkproducten, de temperatuur waarbij het product moet worden opgeslagen.

HOOFDSTUK V

HET AANBRENGEN VAN KEURMERKEN

In afwijking van de in de inleiding bij deze bijlage vastgestelde voorschriften inzake het aanbrengen van keurmerken, mag het erkenningsnummer in het keurmerk worden vervangen door een verwijzing naar de plaats waar het erkenningsnummer van de inrichting is vermeld.

HOOFDSTUK VI

ERKENNING EN REGISTRATIE VAN INRICHTINGEN

Zuivelinrichtingen moeten worden erkend door de bevoegde autoriteit overeenkomstig de inleiding bij deze bijlage.

Zuivelinrichtingen die hun producten uitsluitend op de lokale markt afzetten, mogen worden geregistreerd.

S E C T I E X

Eieren en eiproducten

HOOFDSTUK I

EIEREN

1. Op het bedrijf van de producent en tot op het moment van verkoop aan de consument moeten de eieren schoon, droog en vrij van vreemde geuren worden gehouden, en moeten zij op afdoende wijze worden beschermd tegen schokken en rechtstreeks zonlicht. Zij moeten worden opgeslagen en vervoerd bij een temperatuur die de meeste garanties biedt met betrekking tot het behoud van de hygiënische eigenschappen.
2. De eieren moeten aan de consument worden geleverd binnen 21 dagen na het leggen.
3. Ten aanzien van salmonella gelden de volgende voorschriften voor eieren die voor Zweden en Finland bestemd zijn:
 - a) partijen eieren moeten komen uit beslagen waarbij, met het oog op microbiologische tests, monsters zijn genomen overeenkomstig de daartoe volgens de in artikel 6 bedoelde procedure vastgestelde bepalingen;
 - b) de onder a) bedoelde tests zijn niet vereist voor partijen eieren die bestemd zijn voor de vervaardiging van eiproducten in een inrichting voor de vervaardiging van eiproducten;
 - c) de onder a) bedoelde garanties worden niet geëist voor eieren die afkomstig zijn van een inrichting waar een operationeel programma wordt toegepast dat door de Commissie volgens de in artikel 6 bedoelde procedure is erkend als gelijkwaardig met het voor Zweden en Finland goedgekeurde programma. De operationele programma's van de lidstaten kunnen door de Commissie worden gewijzigd en bijgewerkt volgens dezelfde procedure.

HOOFDSTUK II

EIPRODUCTEN**I. Voorschriften voor inrichtingen**

Inrichtingen voor de vervaardiging van eiproducten moeten ten minste beschikken over:

1. geschikte lokalen met passende voorzieningen voor:
 - a) het wassen en ontsmetten van vuile eieren, indien nodig,
 - b) het breken van de eieren, het opvangen van de inhoud en het verwijderen van de gebroken schalen en vliezen;
2. een apart lokaal voor andere dan de in punt 1 bedoelde bewerkingen.

Eiproducten mogen in het in punt 1, onder b), bedoelde lokaal worden gepasteuriseerd als de inrichting over een gesloten pasteurisatiesysteem beschikt. De nodige maatregelen moeten worden getroffen om te voorkomen dat de eiproducten na pasteurisatie worden verontreinigd.

II. Grondstoffen voor de vervaardiging van eiproducten

Voor de vervaardiging van eiproducten mogen alleen niet-bebroede eieren worden gebruikt die geschikt zijn voor menselijke consumptie; de schaal van deze eieren moet volledig ontwikkeld zijn en mag geen barsten vertonen. Gebarsten eieren mogen toch voor de vervaardiging van eiproducten worden gebruikt op voorwaarde dat de eieren door het pakstation of het productiebedrijf rechtstreeks aan een erkende inrichting worden geleverd, waar zij zo snel mogelijk worden gebroken.

Vloeibaar ei, verkregen in een daartoe erkende inrichting, mag als grondstof worden gebruikt. Vloeibaar ei moet worden verkregen met inachtneming van de onderstaande voorschriften:

1. De onder III, de punten 1 tot en met 4, vastgestelde voorschriften moeten in acht worden genomen.
2. Onmiddellijk na de productie moeten de producten worden diepgevroren of worden gekoeld tot een temperatuur van ten hoogste 4 °C; in dat laatste geval moeten zij op de plaats van bestemming worden behandeld binnen 48 uur nadat de eieren zijn gebroken, tenzij het gaat om ingrediënten die moeten worden ontsuikerd.
3. De aard van de goederen moet worden omschreven als volgt: „niet-gepasteuriseerde eiproducten — te behandelen op de plaats van bestemming — datum en uur van het breken”.

III. BIJZONDERE HYGIËNEVOORSCHRIFTEN VOOR DE VERVAARDIGING VAN EIPRODUCTEN

Alle bewerkingen moeten zo worden uitgevoerd dat elke vorm van verontreiniging tijdens de productie, de bewerking en de opslag van de eiproducten wordt voorkomen; met name moet aan de onderstaande eisen worden voldaan.

1. Vuile eieren moeten vóór het breken worden gewassen.

2. De eieren moeten worden gebroken in het daartoe bestemde lokaal; gebarsten eieren moeten onmiddellijk worden verwerkt.
3. Andere eieren dan die van kippen, kalkoenen en parelhoenders, moeten afzonderlijk worden be- en verwerkt. Alle apparatuur moet worden gereinigd en ontsmet voordat weer met de verwerking van eieren van kippen, kalkoenen of parelhoenders wordt begonnen.
4. Ei-inhoud mag niet worden verkregen door centrifugering of persing van de eieren, en het is evenmin toegestaan de lege schalen te centrifugeren om er het resterende eiwit uit te halen met het oog op menselijke consumptie.
5. Na het breken moet elk ei-productdeeltje zo spoedig mogelijk een hittebehandeling ondergaan om elk microbiologisch gevaar uit te sluiten of tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Een partij die onvoldoende is behandeld, mag onmiddellijk een nieuwe behandeling ondergaan in dezelfde inrichting, op voorwaarde dat de producten daarna geschikt zijn voor menselijke consumptie; als wordt geconstateerd dat een partij ongeschikt is voor menselijke consumptie, moet ze worden gedenateerd. Een behandeling is niet vereist voor eiwit dat bestemd is voor de vervaardiging van gedroogde of gekristalliseerde albumine die later wordt gepasteuriseerd.
6. Indien de ei-inhoud niet onmiddellijk na het breken wordt behandeld, moet hij worden opgeslagen, hetzij bevroren, hetzij bij een temperatuur van ten hoogste 4 °C; de periode van opslag bij 4 °C mag ten hoogste 48 uur duren, behalve voor gestabiliseerde producten (bijv. met zout of suiker) en voor ei-producten die moeten worden ontsuikerd.
7. Vloeibare producten die niet zijn gestabiliseerd om bij kamertemperatuur te worden bewaard, moeten worden gekoeld tot een temperatuur van ten hoogste 4 °C; als deze producten moeten worden bevroren, moet het invriezen onmiddellijk na de behandeling plaatsvinden.

IV. Analytische eisen

1. Het gehalte aan 3 OH-boterzuur mag niet hoger zijn dan 10 mg/kg niet-gemodificeerd ei-product, berekend op de droge stof.
2. Het melkzuurgehalte mag niet hoger zijn dan 1 000 mg per kg ei-product, berekend op de droge stof (dit geldt alleen voor onbehandelde producten).

Voor gefermenteerde producten moet evenwel worden uitgegaan van de waarde die is gemeten vóór het fermentatieproces.

3. De hoeveelheid resten van schalen, vliezen en eventuele andere deeltjes in het ei-product mag niet groter zijn dan 100 mg per kg ei-product.

V. Etikettering van ei-producten

Elke partij ei-producten die een inrichting verlaat, moet, onverminderd de algemene voorschriften inzake keurmerken, voorzien zijn van een etiket waarop is aangegeven bij welke temperatuur het ei-product moet worden bewaard en hoelang het product onder die omstandigheden kan worden bewaard.

VI. Erkennung en registratie van inrichtingen

De bedrijfsruimten van verzamelaars en van pakstations moeten worden geregistreerd. Inrichtingen voor de vervaardiging van ei-producten moeten worden erkend en een erkenningsnummer krijgen overeenkomstig het voorwoord bij deze bijlage.

SECTIE XI

Kikkerbilletjes

1. De kikkers moeten met gebruikmaking van humane slachtmethoden in een daartoe erkende inrichting worden geslacht. Kikkers die reeds vóór het slachten gestorven zijn, mogen niet voor menselijke consumptie worden gebruikt.
2. Er moet een afzonderlijk lokaal zijn voor de opslag en het wassen van de levende kikkers en voor het slachten en het uitbloeden daarvan. Dit lokaal moet materieel gescheiden zijn van het bereidingslokaal.
3. Onmiddellijk na de bereiding moeten de kikkerbilletjes overvloedig met stromend drinkwater in de zin van Richtlijn 98/83/EG van de Raad worden gewassen en dadelijk worden gekoeld tot de temperatuur van smeltend ijs, worden bevroren tot een temperatuur van ten hoogste -18 °C of worden verwerkt.
4. Kikkerbilletjes mogen in de eetbare delen geen contaminanten zoals zware metalen of organische halogeenvbindingen bevatten in zodanig hoge gehalten dat de berekende inname via voedsel hoger ligt dan de voor de mens aanvaardbare dagelijkse of wekelijkse inname.

S E C T I E X I I

Slakken

1. De slakken moeten met gebruikmaking van humane slachtmethoden in een daartoe erkende inrichting worden geslacht. Slakken die reeds vóór het slachten gestorven zijn, mogen niet voor menselijke consumptie worden gebruikt.
2. De hepato-pancreas moet worden verwijderd en mag niet voor menselijke consumptie worden gebruikt.
3. De slakken mogen in de eetbare delen geen contaminanten zoals zware metalen of organische halogeenverbindingen bevatten in zodanig hoge gehalten dat de berekende inname via voedsel hoger ligt dan de voor de mens aanvaardbare dagelijkse of wekelijkse inname.

S E C T I E X I I I

Gesmolten dierlijke vetten en kanen*A. Normen voor inrichtingen die grondstoffen verzamelen of verwerken*

1. Centra voor het verzamelen van grondstoffen en het verdere transport daarvan naar verwerkingsinrichtingen moeten beschikken over een koelhuis waar de grondstoffen bij een temperatuur van ten hoogste 7 °C kunnen worden opgeslagen, tenzij de grondstoffen worden verzameld en gesmolten binnen 12 uur nadat zij zijn verkregen.
2. Verwerkingsinrichtingen moeten zijn erkend en moeten ten minste beschikken over:
 - a) een koelhuis, tenzij de grondstoffen worden verzameld en gesmolten binnen 12 uur nadat zij zijn verkregen;
 - b) een verzendingslokaal, tenzij de inrichting gesmolten dierlijke vetten alleen als stortgoed verzendt;
 - c) indien nodig, adequate apparatuur voor de bereiding van producten bestaande uit gesmolten dierlijke vetten, vermengd met andere levensmiddelen en/of kruiden.

B. Hygiëne voor gesmolten dierlijke vetten, kanen en bijproducten van de vetsmelterij

1. De grondstoffen moeten afkomstig zijn van dieren die bij de keuring vóór en na het slachten geschikt zijn bevonden voor menselijke consumptie.
2. De grondstoffen moeten bestaan uit vetweefsel of beenderen die zo weinig mogelijk bloed en onzuiverheden bevatten.
3. a) Voor de vervaardiging van gesmolten dierlijke vetten mogen alleen vetweefsels of beenderen worden gebruikt die afkomstig zijn van slachthuizen, uitsnijderijen of vleesverwerkingsinrichtingen. De grondstoffen moeten in goede hygiënische omstandigheden en bij een inwendige temperatuur van ten hoogste 7 °C worden vervoerd en opgeslagen tot met het smelten wordt begonnen;
 - b) in afwijking van het bepaalde onder a)
 - mogen de grondstoffen ongekoeld worden opgeslagen en vervoerd op voorwaarde dat zij uiterlijk twaalf uur nadat zij zijn verkregen, worden gesmolten;
 - mogen grondstoffen die worden opgehaald in detailhandelszaken of in aan verkooppunten grenzende lokalen waar vlees uitsluitend met het oog op de rechtstreekse voorziening van de eindconsument wordt uitgesneden en opgeslagen, voor de vervaardiging van gesmolten dierlijke vetten worden gebruikt, op voorwaarde dat zij aan de nodige hygiënische normen voldoen en deugdelijk verpakt zijn. Indien de grondstoffen niet dagelijks worden opgehaald, moeten zij onmiddellijk na het ophalen worden gekoeld.
4. De grondstoffen moeten worden gesmolten door middel van hitte, druk of een andere adequate methode, waarna het vet moet worden afgescheiden door decanteren, centrifugeren, filteren of een andere adequate methode. Het gebruik van oplosmiddelen is verboden.

5. Gesmolten dierlijke vetten die overeenkomstig de punten 1, 2, 3 en 4 zijn bereid, mogen in dezelfde inrichting of in een andere inrichting worden geraffineerd om de fysisch-chemische kwaliteiten ervan te verbeteren, op voorwaarde dat het te raffineren vet aan de in punt 6 vastgestelde normen voldoet.

6. Gesmolten dierlijke vetten moeten, naargelang van het type, aan de volgende normen voldoen:

	Herkauwers			Varkens			Andere dierlijke vetten	
	Eetbare talg		Talg voor raffinage	Eetbare varkensvetten		Reuzel en andere varkensvetten voor raffinage	Eetbare vetten	Vetten voor raffinage
	Premier jus ⁽¹⁾	Andere		Reuzel ⁽²⁾	Andere			
FFA (m/m % oliezuur) maximaal	0,75	1,25	3,0	0,75	1,25	2,0	1,25	3,0
Peroxidegetal maximaal	4 meq/kg	4 meq/kg	6 meq/kg	4 meq/kg	4 meq/kg	6 meq/kg	4 meq/kg	10 meq/kg
Totaal aan onoplosbare onzuiverheden	maximaal 0,15 %			maximaal 0,5 %				
Geur, smaak, kleur	normaal							

⁽¹⁾ Gesmolten dierlijke vetten die zijn verkregen door vers vet van hart, darmvlies, nieren en darmscheil van runderen bij lage temperatuur te smelten, alsmede vetten afkomstig uit uitsnijderijen.

⁽²⁾ Verse vetten die zijn verkregen door het smelten van vetweefsel van varkens.

7. Voor menselijke consumptie bestemde kanen moeten worden opgeslagen:

- i) wanneer zij zijn verkregen bij een temperatuur van 70 °C of minder: bij een temperatuur van minder dan 7 °C gedurende ten hoogste 24 uur, of bij ten hoogste - 18 °C;
- ii) wanneer zij zijn verkregen bij een temperatuur van meer dan 70 °C en ten minste 10 % (m/m) vocht bevatten:
 - bij een temperatuur van minder dan 7 °C gedurende ten hoogste 48 uur of bij een andere tijd/temperatuurcombinatie die een gelijkwaardige garantie biedt,
 - bij een temperatuur van ten hoogste - 18 °C;
- iii) wanneer zij zijn verkregen bij een temperatuur van meer dan 70 °C en minder dan 10 % (m/m) vocht bevatten: geen specifieke eisen.

SECTIE XIV

Behandelde magen, blazen en darmen

1. In inrichtingen waar magen, blazen en darmen worden behandeld, moet erop worden toegezien dat producten die niet bij omgevingstemperatuur mogen worden bewaard, tot het ogenblik van verzending worden opgeslagen in speciaal daarvoor bestemde lokalen. In het bijzonder moeten niet-gezouten of niet-gedroogde producten bij een temperatuur van ten hoogste 3 °C worden bewaard.
2. Darmen, blazen en magen van dieren mogen alleen in de handel worden gebracht indien:
 - a) de darmen, blazen en magen afkomstig zijn van dieren die onder toezicht van de bevoegde autoriteit in een slachthuis zijn geslacht en die een antemortem- en een postmortemkeuring hebben ondergaan;
 - b) de darmen, blazen en magen komen uit inrichtingen die door de bevoegde autoriteit zijn erkend;
 - c) de darmen, blazen en magen zijn gereinigd en geschraapt, en vervolgens gezouten, verhit of gedroogd;
 - d) na de onder c) bedoelde behandeling, doeltreffende maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat de darmen, magen of blazen opnieuw worden verontreinigd.

Invoer uit derde landen van darmen, blazen en magen van dieren is alleen toegestaan indien een certificaat wordt overgelegd dat is afgegeven en ondertekend door een officiële dierenarts en waarin wordt verklaard dat aan de bovenstaande voorschriften wordt voldaan.

S E C T I E X V

Gelatine

H O O F D S T U K I

VOORSCHRIFTEN MET BETREKKING TOT DE GRONDSTOFFEN

1. Voor de vervaardiging van voor menselijke consumptie bestemde gelatine mogen de volgende grondstoffen worden gebruikt:
 - beenderen
 - huiden van als huisdier gehouden herkauwers,
 - varkenshuiden,
 - huid van pluimvee,
 - ligamenten en pezen,
 - huiden van vrij wild,
 - huid en graten van vis.
2. Het gebruik van beenderen van herkauwers die zijn geboren, gehouden of geslacht in landen of regio's die overeenkomstig de communautaire wetgeving als gebieden met een hoog BSE-risico zijn aangemerkt, is verboden.
3. Het gebruik van huiden die een looiprocédé hebben ondergaan, is verboden.
4. De in de eerste vijf streepjes van punt 1 genoemde grondstoffen moeten afkomstig zijn van dieren die in een slachthuis zijn geslacht en die op grond van een antemortem- en een postmortemkeuring geschikt voor menselijke consumptie zijn bevonden, en de huiden van vrij wild moeten afkomstig zijn van vrij wild dat geschikt voor menselijke consumptie is bevonden.
5. De grondstoffen moeten komen van levensmiddelenbedrijven die op grond van deze verordening zijn erkend of geregistreerd.

Verzamelcentra en leerlooierijen die grondstoffen wensen te leveren voor de vervaardiging van voor menselijke consumptie bestemde gelatine, moeten door de bevoegde autoriteiten daartoe speciaal zijn gemachtigd of geregistreerd en moeten aan de volgende eisen voldoen:

 - a) zij moeten beschikken over opslaglokalen met een harde vloer en gladde muren die gemakkelijk kunnen worden gereinigd en ontsmet en waar, indien nodig, in een koelsysteem is voorzien;
 - b) de opslaglokalen moeten schoon worden gehouden en goed worden onderhouden zodat zij geen bron van verontreiniging zijn voor de grondstoffen;
 - c) wanneer grondstoffen die niet aan de in deze sectie vastgestelde eisen voldoen, in deze inrichtingen worden opgeslagen en/of verwerkt, moeten zij in elk stadium van ontvangst, opslag, verwerking en verzending gescheiden worden gehouden van grondstoffen die wel aan de in deze sectie vastgestelde eisen voldoen.
6. Voor de invoer in de Gemeenschap van grondstoffen die bestemd zijn voor de vervaardiging van voor menselijke consumptie bestemde gelatine, gelden de volgende voorschriften:
 - de lidstaten staan de invoer van deze grondstoffen uitsluitend toe uit een derde land dat is opgenomen in de daartoe opgestelde lijst;
 - elke partij gaat vergezeld van een certificaat volgens het model dat is vastgesteld volgens de in artikel 6 bedoelde procedure.

H O O F D S T U K II

VERVOER EN OPSLAG VAN GRONDSTOFFEN

1. Tijdens het vervoer, bij de levering in het verzamelcentrum en in de leerlooierij, en bij de levering in de inrichting voor de vervaardiging van gelatine moeten de grondstoffen vergezeld gaan van een document waarin de oorsprong van de grondstof is vermeld.
2. Grondstoffen moeten gekoeld of bevroren worden vervoerd en opgeslagen, tenzij zij worden verwerkt binnen 24 uur na verzending.

Ontvette en gedroogde beenderen of beenderlijm, gezouten, gedroogde en gekalkte huiden, en met een base of een zuur behandelde huiden mogen evenwel bij omgevingstemperatuur worden vervoerd en opgeslagen.

HOOFDSTUK III

EISEN WAARAAN BIJ DE VERVAARDIGING VAN GELATINE MOET WORDEN VOLDAAN

1. Bij de vervaardiging van gelatine moet een procédé worden toegepast dat de volgende garanties biedt:
 - alle beendermateriaal van herkauwers dat afkomstig is van dieren die zijn geboren, gehouden en geslacht in landen of regio's die op grond van communautaire wetgeving als land of regio met een laag risico ten aanzien van BSE zijn aangemerkt, wordt onderworpen aan een procédé waarbij het beendermateriaal eerst wordt fijngemalen, met heet water wordt ontvet en gedurende ten minste twee dagen met verdund zoutzuur (minimumconcentratie 4 % en pH < 1,5) wordt behandeld, en vervolgens gedurende ten minste 20 dagen een behandeling ondergaat met een basische verzadigde kalkoplossing (pH > 12,5), in de loop waarvan het materiaal wordt gesteriliseerd bij 138-140 °C gedurende 4 seconden, of aan een gelijkwaardig procédé dat door de Commissie, na raadpleging van het ter zake bevoegde Wetenschappelijk Comité, is erkend;
 - andere grondstoffen worden behandeld met een zuur of een base en worden vervolgens één of meer keren gespoeld. Daarna wordt de pH aangepast. De gelatine wordt geëxtraheerd door de grondstoffen één of verschillende keren na elkaar te verhitten; het extract wordt dan gezuiverd door middel van filtrering en sterilisatie.
2. Het gebruik van andere conserveermiddelen dan zwaveldioxide en waterstofperoxide is verboden.
3. Op voorwaarde dat de voorschriften voor niet voor menselijke consumptie bestemde gelatine exact dezelfde zijn als die voor voor menselijke consumptie bestemde gelatine, mogen beide producten in dezelfde inrichting worden vervaardigd en opgeslagen.

HOOFDSTUK IV

EISEN INZAKE DE EINDPRODUCTEN

Grenswaarden voor residuen

Element	Grenswaarde
As	1 ppm
Pb	5 ppm
Cd	0,5 ppm
Hg	0,15 ppm
Cr	10 ppm
Cu	30 ppm
Zn	50 ppm
vocht (105 °C)	15 %
As (550 °C)	2 %
SO ₂ (Reith Williams)	50 ppm
H ₂ O ₂ (Europese Pharmacopee 1986 (V ₂ O ₂))	10 ppm

BIJLAGE III

INVOER VAN PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG UIT DERDE LANDEN

De bepalingen van deze bijlage gelden onverminderd de veterinairerechtelijke voorschriften voor de invoer van producten van dierlijke oorsprong die zijn vastgesteld in Verordening ... van de Raad houdende vaststelling van de veterinairerechtelijke voorschriften voor de productie, het in de handel brengen en de invoer van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

I. Bepalingen inzake de opstelling van de lijsten van derde landen waaruit de invoer van producten van dierlijke oorsprong is toegestaan

Om de naleving van de in artikel 12 van Verordening ... inzake levensmiddelenhygiëne bedoelde algemene bepalingen te garanderen zijn de onderstaande voorschriften van toepassing.

Volgens de in artikel 6 bedoelde procedure

- a) stelt de Commissie lijsten op van derde landen of delen van derde landen waaruit de invoer van producten van dierlijke oorsprong is toegestaan. Deze lijsten worden opgesteld na een communautair inspectiebezoek.

Bij de opstelling van de lijsten wordt met name rekening gehouden met:

- i) de wetgeving van het derde land;
 - ii) de organisatie van de bevoegde autoriteit van het derde land en van de inspectiediensten daarvan, de bevoegdheden van deze diensten en de controle die daarop wordt uitgeoefend, en de mate waarin deze diensten werkelijk toezicht kunnen houden op de toepassing van de wetgeving;
 - iii) de hygiënevoorschriften met betrekking tot productie, vervaardiging, hantering, opslag en verzending die van toepassing zijn op voor de Gemeenschap bestemde producten van dierlijke oorsprong;
 - iv) de garanties die het derde land kan geven met betrekking tot de naleving of de gelijkwaardigheid van de relevante gezondheidsvoorschriften;
 - v) de ervaring die bij het in de handel brengen van het product uit het derde land is opgedaan en de resultaten van de verrichte invoercontroles;
 - vi) de resultaten van de communautaire inspecties en/of audits in het derde land, en met name de resultaten van de evaluatie van de bevoegde autoriteiten;
 - vii) de gezondheidstoestand van het vee, van andere huisdieren en van de wilde dieren in het derde land, en de algemene gezondheidstoestand in het land, die eventueel een bedreiging zouden kunnen vormen voor de volksgezondheid in de Gemeenschap;
 - viii) de regelmaat en de snelheid waarmee het derde land informatie verstrekt over de aanwezigheid van biologische risicofactoren, waaronder de aanwezigheid van mariene biotoxines in visserij- of aquacultuurgebieden;
 - ix) het bestaan, de toepassing en de mededeling van een programma voor de bestrijding van zoönosen;
 - x) de wetgeving van het derde land inzake het gebruik van stoffen en diergeneesmiddelen, inclusief de voorschriften inzake het verbod op of de machtiging tot het gebruik van die stoffen en diergeneesmiddelen, de distributie en het in de handel brengen ervan, en de voorschriften inzake beheer en inspectie;
 - xi) het bestaan, de toepassing en de mededeling van een programma voor de controle op residuen;
 - xii) de wetgeving van het derde land inzake de bereiding en het gebruik van diervoeders, met inbegrip van de procedures voor het gebruik van toevoegingsmiddelen en voor de bereiding en het gebruik van gemedicineerde diervoeders, en inzake de hygiënische kwaliteit van de voor de bereiding van het voeder gebruikte grondstoffen en van het eindproduct;
- b) stelt de Commissie, per product of productengroep, voor elk derde land of groep van derde landen bijzondere invoervoorschriften vast naargelang van de gezondheidssituatie van het betrokken derde land of de betrokken derde landen.

Deze bijzondere invoervoorschriften betreffen:

- i) de identificatie van de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor de officiële controles van de betrokken producten en voor de ondertekening van de gezondheidscertificaten,
- ii) de gezondheidscertificaten waarvan voor de Gemeenschap bestemde zendingen vergezeld moeten gaan; deze certificaten moeten:
 - worden opgesteld in ten minste een van de talen van het land van verzending en van bestemming en een van de talen van de lidstaat waar de controles in de inspectiepost aan de grens worden uitgevoerd,
 - de producten vergezellen als origineel exemplaar,

- uit één enkel blad bestaan,
- zijn opgesteld voor één enkele geadresseerde.

Het certificaat moet zijn afgegeven op de dag waarop de producten worden geladen met het oog op verzending naar het land van bestemming,

- iii) het aanbrengen van een keurmerk ter identificatie van de producten van dierlijke oorsprong, waarin met name het derde land van verzending (de volledige naam van het land of de ISO-afkorting) en het erkenningsnummer, de naam en het adres van de inrichting van herkomst zijn vermeld;
- c) stelt de Commissie, indien zij dit nodig acht, algemene voorwaarden vast voor de invoer van een bepaald product.

II. Voorschriften voor de opstelling en de bijwerking van de lijsten van inrichtingen, inclusief fabrieksvaartuigen en vriesvaartuigen

Inrichtingen, fabrieksvaartuigen of vriesvaartuigen en, wanneer het gaat om levende tweekleppige weekdieren, productiegebieden mogen slechts producten van dierlijke oorsprong naar de Gemeenschap verzenden wanneer zij voorkomen op een lijst die met inachtneming van de onderstaande procedures wordt vastgesteld.

1. Overeenkomsten inzake gelijkwaardigheid

De lijst van de inrichtingen wordt vastgesteld en bijgewerkt volgens de bepalingen van de betrokken overeenkomst inzake gelijkwaardigheid.

2. De Commissie.

Als de onder I bedoelde controles door de Commissie tot gunstige resultaten leiden

a) worden de lijsten volgens de in artikel 6 bedoelde procedure door de Commissie vastgesteld op basis van een mededeling door de bevoegde autoriteiten van het derde land aan de Commissie.

i) Een inrichting kan slechts in een lijst worden opgenomen wanneer zij officieel is erkend door de bevoegde autoriteit van het naar de Gemeenschap exporterende derde land. Erkenning vindt alleen plaats als:

- de communautaire voorschriften worden nageleefd;
- toezicht wordt gehouden door een officiële inspectiedienst van het derde land.

ii) Een productiegebied voor levende tweekleppige weekdieren moet voldoen aan de ter zake geldende regelgeving in de Gemeenschap.

iii) Fabrieksvaartuigen en vriesvaartuigen worden erkend:

- door de bevoegde autoriteit van het derde land waarvan het vaartuig de vlag voert,
- of door de bevoegde autoriteit van een ander derde land, op voorwaarde dat dat derde land voorkomt op de communautaire lijst van derde landen die visserijproducten in de Gemeenschap mogen invoeren, en dat regelmatig visserijproducten op zijn grondgebied worden aangevoerd en worden gecontroleerd door de bevoegde autoriteit van dat land, die ook het keurmerk op de producten moet aanbrengen en het gezondheidscertificaat moet afgeven,
- of door een lidstaat;

b) goedgekeurde lijsten worden als volgt gewijzigd:

- de Commissie stelt de lidstaten in kennis van de door het betrokken derde land voorgestelde wijzigingen in de lijsten van inrichtingen, binnen vijf werkdagen na ontvangst van de voorgestelde wijzigingen;
- de lidstaten maken binnen zeven werkdagen na ontvangst van de bovenbedoelde voorgestelde wijzigingen in de lijsten van inrichtingen hun schriftelijke opmerkingen kenbaar aan de Commissie;
- wanneer ten minste één lidstaat schriftelijke opmerkingen heeft meegedeeld, brengt de Commissie de lidstaten binnen vijf werkdagen daarvan in kennis en zet zij het punt op de agenda van de volgende vergadering van het Permanent Veterinair Comité ten einde een besluit te nemen volgens de in artikel 6 bedoelde procedure;
- wanneer de lidstaten binnen de in het tweede streepje bedoelde termijn geen opmerkingen hebben ingediend, worden de voorgestelde wijzigingen van de lijst geacht door de lidstaten te zijn aanvaard. De Commissie brengt de lidstaten binnen vijf werkdagen daarvan in kennis en de invoer uit de betrokken inrichtingen wordt toegestaan na verloop van vijf werkdagen na de dag waarop de lidstaten daarvan in kennis zijn gesteld;
- de Commissie maakt de lijsten bekend in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

3. Machtiging door de EU van een derde land om de lijsten van inrichtingen vast te stellen en bij te werken

De bevoegde autoriteit van een derde land kan, na een inspectie ter plaatse en/of een audit door de Commissie betreffende de onder I vermelde criteria, worden gemachtigd om lijsten op te stellen en bij te werken, op voorwaarde dat aan de onderstaande voorwaarden wordt voldaan.

a) Een inrichting kan slechts in een lijst worden opgenomen wanneer zij officieel is erkend door de bevoegde autoriteit van het naar de Gemeenschap exporterende derde land. Erkenning vindt alleen plaats als:

- de communautaire voorschriften worden nageleefd,
- toezicht wordt gehouden door een officiële inspectiedienst van het derde land.

Elke inrichting krijgt een erkenningsnummer.

b) Fabrieksvaartuigen en vriesvaartuigen worden erkend door de bevoegde autoriteit van het derde land waarvan het vaartuig de vlag voert.

c) Productiegebieden voor levende tweekleppige weekdieren kunnen pas worden erkend wanneer aan alle in de Gemeenschap vastgestelde voorschriften ter zake wordt voldaan.

d) Als niet aan de communautaire voorschriften wordt voldaan, moet de bevoegde autoriteit beschikken over reële bevoegdheden om:

- ervoor te zorgen dat tekortkomingen binnen een passende termijn worden verholpen en
- ervoor te zorgen dat onder haar verantwoordelijkheid de uitvoer naar de Gemeenschap wordt geschorst of erkende inrichtingen, fabrieksvaartuigen, vriesvaartuigen en productiegebieden voor levende tweekleppige weekdieren worden geschrapt indien de tekortkomingen niet binnen een passende termijn zijn verholpen of een risico voor de volksgezondheid is geconstateerd.

e) De bevoegde autoriteit van het derde land deelt een bijgewerkte lijst mee aan de Commissie, die deze lijst voor belangstellende derden toegankelijk maakt op een daarvoor bestemde site op het Internet.

Alleen inrichtingen die op deze lijst voorkomen, mogen producten van dierlijke oorsprong naar de Gemeenschap verzenden.

4. Besluiten die per geval worden genomen

Om het hoofd te bieden aan specifieke situaties mag volgens de in artikel 6 bedoelde procedure worden toegestaan dat rechtstreeks wordt ingevoerd uit een inrichting van een derde land dat de onder I bedoelde garanties niet kan bieden. In dit geval moet de betrokken inrichting na een inspectie door de Commissie een speciale erkenning krijgen. In het erkenningsbesluit moeten de specifieke invoervoorwaarden worden vastgesteld die gelden voor uit die inrichting afkomstige producten.

III. Andere bepalingen

1. Alleen producten uit een derde land die

- zijn bereid in het derde land van verzending of, wat visserijproducten betreft, op fabrieksvaartuigen of vriesvaartuigen van het derde land van verzending,
- zijn verkregen of bereid in een ander derde land dan het derde land van verzending, voor zover het product afkomstig is van een erkende inrichting in een derde land dat op een communautaire lijst voorkomt,
- indien van toepassing, zijn verkregen in de Gemeenschap of daar zijn vervaardigd,

mogen in de Gemeenschap worden ingevoerd.

2. Indien nodig kan de Commissie bijzondere voorschriften voor de invoer van voor specifieke doeleinden bestemde producten vaststellen volgens de in artikel 6 bedoelde procedure.

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de organisatie van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong

(2000/C 365 E/04)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 438 def. — 2000/0180(COD)

(Door de Commissie ingediend op 14 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 152 EG, lid 4, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 EG van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In de communautaire wetgeving zijn de algemene voorschriften vastgesteld voor het uitvoeren van de officiële controles van levensmiddelen.
- (2) Afgezien van de algemene voorschriften moeten ook uitvoeringsbepalingen worden vastgesteld met betrekking tot de officiële controles van producten van dierlijke oorsprong, ten einde rekening te houden met de specifieke gevaren voor de diergezondheid en de volksgezondheid die aan dergelijke producten kunnen zijn verbonden.
- (3) De uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de officiële controles van producten van dierlijke oorsprong dienen alle aspecten te omvatten die van invloed kunnen zijn op de veiligheid van die producten uit een oogpunt van diergezondheid en volksgezondheid, waarbij het vooral gaat om voorschriften betreffende de primaire productie en de daaropvolgende bewerking, vervaardiging, verwerking, opslag en transport van dieren en producten, de antemortemkeuringen van slachtdieren, het welzijn van dieren, de postmortemkeuringen van geslachte dieren, de inachtneming van hygiënevoorschriften in de inrichtingen, de behandeling die moet worden toegepast op producten van dierlijke oorsprong om alle risico's voor de gezondheid van de dieren uit te sluiten en andere maatregelen ter bescherming van de volksgezondheid en de diergezondheid.
- (4) De officiële controles moeten vooral betrekking hebben op de aspecten die het belangrijkste zijn voor de bescherming van de volksgezondheid en de diergezondheid en moeten gebaseerd zijn op de meest recente informatie over alle problemen die een gevaar kunnen betekenen voor de volksgezondheid.
- (5) De officiële controles moeten worden uitgevoerd met het oog op analyse en identificatie van de mogelijke risico's voor de gezondheid van al wie producten van dierlijke oorsprong hanteert of consumeert.
- (6) De uitvoeringsbepalingen inzake de officiële controles moeten gebaseerd zijn op een adequate risicoanalyse en op het advies van het Wetenschappelijk Comité. Daartoe moet een risico-evaluatie worden gemaakt van de huidige procedures voor de antemortem- en de postmortemkeuringen. Totdat de resultaten daarvan beschikbaar zijn, moeten de huidige keuringsprocedures van kracht blijven.
- (7) Er moet op worden toegezien dat alle voorschriften betreffende het welzijn van dieren worden nageleefd, vooral die betreffende het humaan slachten van dieren.
- (8) In Richtlijn 89/662/EEG van de Raad van 11 december 1989 inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden, is bepaald dat, ten einde het vrije verkeer binnen de Gemeenschap te garanderen, de officiële controles van producten van dierlijke oorsprong moeten worden uitgevoerd op de plaats van verzending van de goederen en dat in de lidstaat van bestemming steekproefcontroles kunnen worden uitgevoerd op de plaats van bestemming. Wanneer evenwel onregelmatigheden worden vermoed, mogen controles worden verricht terwijl de goederen nog onderweg zijn.
- (9) De communautaire regelgeving inzake voedselveiligheid moet wetenschappelijk goed onderbouwd zijn. Daartoe moeten de wetenschappelijke comités voor de sectoren consumentenbescherming en voedselveiligheid, die zijn ingesteld bij Besluit 97/579/EG van de Commissie van 23 juli 1997 ⁽²⁾, worden geraadpleegd wanneer dat nodig is.
- (10) Aangezien de voor de tenuitvoerlegging van deze verordening vereiste maatregelen maatregelen van algemene strekking zijn als bedoeld in artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽³⁾, moeten zij worden vastgesteld volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit,

⁽¹⁾ PB L 395 van 30.12.1989, blz. 13.

⁽²⁾ PB L 237 van 28.8.1997, blz. 18.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

HEBBERN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bij deze verordening worden uitvoeringsbepalingen vastgesteld met betrekking tot de organisatie van officiële controles, uit een oogpunt van diergezondheid en volksgezondheid, van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

Artikel 2

In het kader van deze verordening zijn de definities van toepassing die zijn vastgesteld bij:

- Richtlijn 89/662/EEG van de Raad inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt;
- Verordening .../. van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van veterinaire voorschriften voor de productie, het in de handel brengen en de invoer van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong;
- Verordening .../. van het Europees Parlement en de Raad inzake levensmiddelenhygiëne, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3

Onverminderd de in de communautaire wetgeving vastgestelde algemene voorschriften inzake de officiële controles van levensmiddelen, worden bij producten van dierlijke oorsprong de bij deze verordening vastgestelde officiële controles verricht.

Artikel 4

Volgens de in artikel 5 bedoelde procedure en, indien nodig, na advies van het ter zake bevoegde Wetenschappelijk Comité, dient de Commissie:

- a) de bijlagen bij deze verordening te wijzigen of aan te vullen ten einde rekening te houden met de wetenschappelijke en technische vooruitgang, vooral ten aanzien van de procedures betreffende de antemortem- en de postmortemkeuringen bij de vleesproductie;
- b) de nodige uitvoeringsbepalingen vast te stellen om een uniforme toepassing van deze verordening te garanderen.

Artikel 5

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Besluit 68/361/EEG⁽¹⁾ van de Raad ingestelde Permanent Veterinair Comité.
2. In de gevallen waarin wordt verwezen naar dit lid, is de in artikel 5 van Besluit 1999/468/EG vastgestelde regelgevingsprocedure van toepassing, met inachtneming van het bepaalde in artikel 7, lid 3, en artikel 8.
3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt drie maanden.

Artikel 6

Deze verordening treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2004.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 225 van 1.1.1997, blz. 23.

BIJLAGE I

CONTROLEVOORSCHRIFTEN VOOR ALLE PRODUCTEN

1. De officiële controles moeten worden verricht bij producten van dierlijke oorsprong in alle stadia van de primaire productie tot en met het in de handel brengen, en zij omvatten met name:
 - a) Controles op de bedrijven ten einde na te gaan of de hygiënevoorschriften en de veterinaire wettelijke voorschriften in acht worden genomen. Deze controles worden gecombineerd met de in de communautaire wetgeving voorgeschreven controles inzake het welzijn van dieren, residuen en diervoeders.

Wanneer niet aan de voorschriften inzake hygiëne, dierenwelzijn of residuen wordt voldaan, of wanneer op mens of dier overdraagbare ziekten worden geconstateerd, dienen de nodige maatregelen te worden getroffen.

Voor slachtdieren moet de officiële dienst die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de antemortem- en postmortemkeuringen in het slachthuis, in kennis worden gesteld van elk probleem dat zich op het bedrijf voordoet en dat consequenties kan hebben voor de voedselveiligheid.
 - b) Controles in de inrichtingen om na te gaan of aan de specifieke hygiënevoorschriften die zijn vastgelegd in Verordening ... houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong, wordt voldaan; de controles hebben vooral betrekking op:
 - indien nodig, de inachtneming van de erkenningsvoorwaarden,
 - het correcte gebruik van keurmerken en registratienummers;
 - de gezondheidsstatus van de producten,
 - de inachtneming van de temperatuurvoorschriften en, indien nodig, de microbiologische voorschriften.
 - c) Onverminderd de bepalingen van Richtlijn 89/662/EEG van de Raad, controles bij het in de handel brengen van de producten, vooral inzake:
 - de naleving van de voorschriften inzake keurmerken,
 - de instandhouding van de koudeketen,
 - indien nodig, de documenten waarvan een partij vergezeld gaat.
 - d) Elke andere controle die nodig wordt geacht om toe te zien op de naleving van de communautaire regelgeving.
 2. Tijdens de officiële controles
 - a) moeten de exploitant van een inrichting, de eigenaar of zijn vertegenwoordiger, en de personen die verantwoordelijk zijn voor de producten wanneer die in de handel worden gebracht, de officiële controles vergemakkelijken en de daarvoor vereiste ruimte en hulpmiddelen ter beschikking stellen;
 - b) dient de bevoegde autoriteit vrije toegang te hebben tot inrichtingen en andere infrastructuurvoorzieningen zoals landbouwbedrijven, vaartuigen, transportmiddelen, verkooppunten, enz.
-

BIJLAGE II

VLEESKEURING

HOOFDSTUK I

BEPALINGEN VOOR ALLE VLEES

De officiële controles omvatten zowel een antemortem- als een postmortemkeuring van voor de levensmiddelenproductie bestemde dieren. De antemortem- en postmortemkeuringen worden verricht volgens de in deze bijlage omschreven procedures, in afwachting dat het ter zake bevoegde Wetenschappelijk Comité over de herziening van die procedures advies heeft uitgebracht.

I. Verantwoordelijkheden en frequentie van de controles

1. De officiële controles vallen onder de verantwoordelijkheid van de officiële dierenarts en worden onder zijn toezicht verricht. Hij kan zich laten bijstaan door assistenten, onder zijn gezag en verantwoordelijkheid, voor de volgende taken:
 - a) wanneer de antemortemkeuring op het bedrijf plaatsvindt, het verzamelen van de informatie aan de hand waarvan de dierenarts de gezondheidsstatus van het beslag van oorsprong kan bepalen en zijn diagnose kan stellen;
 - b) de antemortemkeuring in het slachthuis, voor zover de officiële dierenarts ter plaatse daadwerkelijk toezicht kan houden op het werk van de assistenten. De assistent verricht dan een eerste onderzoek bij de dieren en helpt bij louter praktische werkzaamheden;
 - c) de postmortemkeuring, voor zover de officiële dierenarts ter plaatse daadwerkelijk toezicht kan houden op het werk van de assistenten;
 - d) de keuring van versneden en opgeslagen vlees;
 - e) de inspectie van en het toezicht op erkende inrichtingen, transportmiddelen, enz.
2. Met het oog op de bovengenoemde bijstand maken de assistenten deel uit van een keuringsteam onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de officiële dierenarts. Zij zijn onafhankelijk van de geïnspecteerde inrichting. De bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat bepaalt de samenstelling van het keuringsteam op zodanige wijze dat de officiële dierenarts toezicht kan houden op het verloop van bovengenoemde werkzaamheden.
3. De frequentie van de officiële controles wordt bepaald op basis van een evaluatie van de gezondheidsrisico's. Daarbij moet er met name worden op toegezien dat:
 - a) in slachthuizen ten minste één officiële dierenarts aanwezig is zowel bij de antemortemkeuring als bij de postmortemkeuring. De lidstaten kunnen vragen om, voor kleine en middelgrote slachthuizen, van deze eis te mogen afwijken. Ter staving van dat verzoek dienen zij een volledig gedocumenteerd dossier in bij de Commissie. Het dossier bevat informatie over de inspecteurs die de officiële dierenarts vervangen, het type slachthuis waar zij zullen werken, en de wijze waarop de keuringen zullen worden verricht. De Commissie onderzoekt elk dossier en keurt, in voorkomend geval, de aanvraag goed volgens de in artikel 5 bedoelde procedure. Deze goedkeuring kan ook betrekking hebben op de wijze waarop van deze afwijking gebruik kan worden gemaakt;
 - b) in uitsnijderijen een lid van het keuringsteam ten minste eenmaal per dag aanwezig is bij de bewerking van vlees;
 - c) in erkende koelhuizen en herverpakkingscentra regelmatig een lid van het keuringsteam aanwezig is.
4. De uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de bovenbedoelde bijstand worden zo nodig vastgesteld volgens de in artikel 5 bedoelde procedure.

II. Antemortemkeuring

1. Bij alle te slachten dieren moet een antemortemkeuring worden verricht. Daartoe dient in adequate verlichting te zijn voorzien.
2. Wanneer daarin in deze verordening is voorzien, wordt de antemortemkeuring verricht op het bedrijf van herkomst van de dieren.
3. Op basis van de keuring moet kunnen worden geconstateerd of:
 - a) de dieren naar behoren zijn geïdentificeerd en of zij afkomstig zijn van een bedrijf of uit een gebied waarvoor om veterinaire redenen een verplaatsingsverbod geldt, tenzij dat krachtens de gemeenschapswetgeving toch is toegestaan;

- b) de dieren lijden aan of symptomen vertonen van een ziekte die kan worden overgedragen op mens of dier, dan wel of de algemene gezondheidstoestand van de dieren op een dergelijke ziekte kan wijzen;
- c) de dieren symptomen vertonen van een ziekte of een verstoring van de algemene gezondheidstoestand waardoor het vlees ongeschikt voor menselijke consumptie kan worden;
- d) aan de voorschriften inzake het welzijn van dieren is voldaan;
- e) de voor slachting aangeboden dieren schoon zijn; indien zij niet schoon zijn, dient de officiële dierenarts de nodige instructies te geven om de dieren te laten reinigen en om te voorkomen dat het vlees tijdens het slachten wordt verontreinigd;
- f) de dieren komen van een bedrijf of een gebied waarvoor om veterinaire redenen of ter bescherming van de volksgezondheid beperkende maatregelen gelden;
- g) er andere omstandigheden aanwezig zijn die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid van mens of dier;
- h) de voorschriften inzake het gebruik van diergeneesmiddelen in acht zijn genomen.

4. Dieren

- die lijden aan een dierziekte waarvoor een aangifteplicht geldt of aan een op mens of dier overdraagbare ziekte,
- waarvan op grond van bepaalde constatering kan worden vermoed dat aan die dieren bepaalde stoffen zijn toegediend of dat zij bepaalde stoffen hebben geconsumeerd waardoor het vlees ervan schadelijk kan zijn voor de gezondheid van de mens,

mogen niet worden geslacht voor menselijke consumptie. Dergelijke dieren moeten apart worden gedood en het vlees ervan moet op hygiënische wijze worden afgevoerd.

- 5. Het slachten van dieren waarbij een ziekte wordt vermoed of die symptomen vertonen van een aandoening die negatieve gevolgen kan hebben voor de gezondheid van mens of dier, moet worden uitgesteld. De betrokken dieren moeten, indien nodig, grondig worden onderzocht om een diagnose te kunnen stellen. Wanneer een postmortemkeuring noodzakelijk is om de diagnose te kunnen stellen, kan de officiële dierenarts besluiten de dieren afzonderlijk te doen slachten of na afloop van de normale slachtverrichtingen. Indien nodig worden bij de dieren die een postmortemkeuring ondergaan, ook monsters genomen voor laboratoriumonderzoek.
- 6. Het slachten van dieren in het kader van een bijzonder programma voor de bestrijding of de uitroeiing van een bepaalde ziekte, bijvoorbeeld brucellose of tuberculose of een andere zoönose zoals salmonellose, moet plaatsvinden onder rechtstreeks toezicht van de officiële dierenarts en onder de door hem vastgestelde voorwaarden.

III. Postmortemkeuring

- 1. Bij de geslachte dieren moet onverwijld een postmortemkeuring worden uitgevoerd volgens de regels van het vak. Deze keuring dient met name te omvatten:
 - a) een visuele keuring van het geslachte dier en de organen daarvan op zichtbare verontreiniging of andere gebreken;
 - b) het palperen en, wanneer de officiële dierenarts dit nodig acht, het insnijden van de delen van het dier die afwijkingen vertonen of anderszins verdacht zijn;
 - c) organoleptisch onderzoek;
 - d) zo nodig, laboratoriumonderzoek, in het bijzonder om de aanwezigheid van zoönoseverwekkers op te sporen;
 - e) alle nodig geachte maatregelen om na te gaan of de communautaire voorschriften inzake het gebruik van diergeneesmiddelen en andere chemische stoffen die in de landbouw worden gebruikt, en inzake residuen worden nageleefd.
- 2. Voor zover dat nodig is voor het stellen van een diagnose of voor verder onderzoek, kan de officiële dierenarts vragen de slachtlijn te vertragen of zelfs volledig stil te leggen.
- 3. Indien uit de antemortem- of de postmortemkeuring blijkt dat de gezondheid van mens of dier kan worden bedreigd, kan de officiële dierenarts, indien hij dat nodig acht om een diagnose te stellen of om stoffen met farmacologische werking op te sporen die gezien de geconstateerde ziekte-toestand vermoedelijk aanwezig zijn, vragen om de nodige laboratoriumtests te laten uitvoeren.

In geval van blijvende twijfel moeten verdere insnijdingen en keuringen worden verricht om een definitieve diagnose te kunnen stellen.
- 4. Wanneer de lymfklieren moeten worden ingesneden, moeten systematisch veelvuldige insnijdingen worden aangebracht en moeten de klieren visueel worden gekeurd.
- 5. In het kader van de keuringen dient erop te worden toegezien dat het vlees niet wordt verontreinigd ten gevolge van het palperen, het versnijden of het maken van insnijdingen.

IV. Noodslachting

Bij vlees van dieren waarbij een noodslachting is uitgevoerd, moet niet alleen de normale postmortemkeuring worden verricht, maar moeten, indien nodig, ook monsters worden genomen voor verder onderzoek en moeten alle noodzakelijk geachte aanvullende onderzoeken worden uitgevoerd.

V. Beslissing op basis van de keuringen

Op basis van de antemortem- en de postmortemkeuringen verklaart de officiële dierenarts ongeschikt voor menselijke consumptie:

a) vlees van:

- dieren die lijden aan een ziekte die aanleiding kan geven tot veterinaire beperkende maatregelen, tenzij overeenkomstig de geldende communautaire wetgeving maatregelen zijn getroffen om elk gevaar voor de diergezondheid te elimineren;
- uitgeputte dieren;
- dieren die te jong zijn geslacht;

b) vlees ten aanzien waarvan bij de keuring het volgende is gebleken:

- cachexie;
- een gegeneraliseerde besmettelijke ziekte;
- septikemie, pyemie, toxikemie of viremie;
- de aanwezigheid van residuen van verboden stoffen of van residuen boven de in communautair verband toegestane maximumwaarden;
- kwaadaardige of multipole tumoren;
- multipole abcessen;
- ernstige kwetsuren op verschillende plaatsen op het karkas of in verschillende ingewanden;
- ontoereikende verbloeding;
- overdadige infiltratie van bloed of serum;
- wijdverspreide subcutane of musculaire aantasting door parasieten;
- ecchymosis;
- eventueel, organoleptische anomalieën,
- anomalieën inzake de consistentie, met name oedeem of ernstige emaceratie;
- wijdverspreide lesies, vervuiling of verontreiniging;

c) delen van een geslacht dier die lokale lesies, verontreiniging of ontstekingen vertonen die geen invloed hebben op de rest van het vlees;

d) het bloed van een dier waarvan het vlees, op grond van een van de bovenstaande punten, ongeschikt is verklaard voor menselijke consumptie, en bloed dat verontreinigd is door maaginhoud of een andere stof;

e) karkassen waarvan de slachtafvallen geen postmortemkeuring hebben ondergaan, tenzij in deze verordening anders is bepaald;

f) vlees dat andere tekenen vertoont die, voor zover de officiële dierenarts daarover uit professioneel oogpunt kan oordelen, een gevaar kunnen opleveren voor de volksgezondheid.

De officiële dierenarts kan bepalen dat het vlees alleen mag worden gebruikt voor een specifiek doel, b.v. verwerking.

VI. Mededeling van de keuringsresultaten

De resultaten van de antemortem- en de postmortemkeuringen worden door de officiële dierenarts geregistreerd. Wanneer voor de gezondheid van mens of dier schadelijke ziekten worden gediagnostiseerd of residuen worden gevonden, wordt die informatie meegedeeld aan de bevoegde autoriteit die toezicht moet houden op het bedrijf waarvan de dieren afkomstig zijn en ook aan de persoon die verantwoordelijk is voor de betrokken dieren. Na die mededeling worden onmiddellijk de nodige maatregelen getroffen om de situatie te verhelpen.

VII. Vakbekwaamheidseisen voor assistenten

1. Alleen personen die geslaagd zijn in een door de bevoegde autoriteit van de lidstaat georganiseerde proef, kunnen als assistent worden aangesteld.
2. Alleen kandidaten die kunnen aantonen dat zij:
 - a) een theoretische opleiding, inclusief laboratoriumdemonstraties, hebben gevolgd gedurende ten minste 400 uur, en
 - b) een praktijkopleiding hebben gehad van ten minste 200 uur,mogen deelnemen aan bovenbedoelde proef. De praktijkopleiding wordt gegeven in slachthuizen, uitsnijderijen, koel- of vrieshuizen en keuringsposten voor vlees dan wel, wat de antemortemkeuring betreft, op een bedrijf.
3. De proef voor assistenten bestaat uit een theoretisch gedeelte en een praktisch gedeelte en heeft betrekking op de volgende onderwerpen:
 - a) voor de keuringen op het bedrijf:
 - i) theoretisch gedeelte:
 - algemene kennis van de veehouderij: organisatie, economische betekenis, productiemethoden, internationale handel enz.,
 - anatomie en pathologie,
 - basiskennis van ziekten: virussen, bacteriën, parasieten, enz.,
 - bewaking met betrekking tot ziekten, gebruik van geneesmiddelen en vaccins, controle op residuen,
 - hygiëne en gezondheidscontrole,
 - welzijn van de dieren op het bedrijf, tijdens het vervoer en in het slachthuis,
 - milieuvoorschriften: in de gebouwen, op het bedrijf en in het algemeen,
 - nationale en internationale voorschriften,
 - consumentenbelangen en kwaliteitscontrole;
 - ii) praktijkgedeelte:
 - bezoeken aan bedrijven van verschillend type en met verschillende houderijmethoden,
 - bezoeken aan productie-inrichtingen,
 - laden en lossen van vervoermiddelen,
 - bezoeken aan laboratoria,
 - veterinaire controles,
 - administratieve afwikkeling,
 - praktijkervaring;
 - b) voor keuringen in het slachthuis:
 - i) theoretisch gedeelte:
 - basiskennis van de anatomie en de fysiologie van geslachte dieren,
 - basiskennis van de pathologie van geslachte dieren,
 - basiskennis van de pathologische anatomie van geslachte dieren,
 - basiskennis van de hygiëne, met name de bedrijfshygiëne, de hygiëne bij het slachten, het uitsnijden en de opslag, de arbeidshygiëne en de controles van het HACCP-systeem,
 - kennis van methoden en procedures voor slachting, keuring, bereiding, onmiddellijke verpakking, verpakking en vervoer van vers vlees,
 - kennis van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die voor de uitoefening van hun taken van belang zijn,
 - bemonsteringsprocedures;

ii) praktijkgedeelte:

- identificatie van dieren,
- keuring en beoordeling van geslachte dieren,
- bepaling van de diersoort op basis van onderzoek van de kenmerkende delen van het dier,
- identificatie van een aantal delen van geslachte dieren waarbij afwijkingen zijn geconstateerd, en commentaar daarbij,
- postmortemkeuring in het slachthuis,
- controle van de hygiëne, met inbegrip van controles van het HACCP-systeem,
- bemonstering,
- identificatie van vlees.

VIII. Andere verantwoordelijkheden tijdens de keuringen

De eigenaar van de dieren of de voor de dieren verantwoordelijke persoon moet, voor zover dit vereist is, de ambtenaren bijstaan bij de antemortem- en de postmortemkeuringen. Hij moet ervoor zorgen dat de dieren en het vlees kunnen worden gekeurd en dat de nodige documenten beschikbaar zijn. Hij moet extra bijstand verlenen indien de officiële dierenarts of diens assistent daarom verzoekt. Wanneer hij niet naar behoren meewerkt, wordt de keuring onderbroken totdat hij de voor de keuring noodzakelijke medewerking verleent.

HOOFDSTUK II

VLEES VAN ALS HUIDDIER GEHOUDEN HOEFDIEREN

Onverminderd de algemene voorschriften, zijn de onderstaande voorschriften van toepassing:

I. Antemortemkeuring

Indien de antemortemkeuring wordt uitgevoerd in het slachthuis, moeten de dieren worden gekeurd binnen 24 uur na aankomst in het slachthuis en ten vroegste 24 uur vóór het slachten. Voorts kan de officiële dierenarts te allen tijde een keuring eisen.

II. Postmortemkeuring

1. De postmortemkeuring omvat, indien nodig:

- het insnijden van bepaalde organen en lymfklieren en, naargelang van de conclusies in het kader van de keuring, van de baarmoeder;
- een visuele keuring of palpatie. Indien bij die keuring blijkt dat het dier lesies vertoont waardoor de karkassen, de apparatuur, het personeel of de lokalen kunnen worden verontreinigd, mogen die organen niet worden ingesneden in het slachthuis noch op enige andere plaats in de inrichting waar vlees kan worden verontreinigd.

2. De volgende keuringsverrichtingen moeten worden uitgevoerd:

A. *Bij meer dan zes weken oude runderen*

- a) visueel onderzoek van de kop en de keel. De lymfklieren voor en achter in de keelholte, alsmede de oorspeekslymfklieren (Lnn. retropharyngiales, mandibulares et parotidei) moeten worden ingesneden en onderzocht. De uitwendige kauwspieren, waarin twee parallel met de onderkaak lopende sneden moeten worden aangebracht, en de inwendige kauwspieren, waarin een vlakke snede moet worden aangebracht, moeten worden onderzocht. De tong moet zo ver worden losgesneden dat een nauwkeurig visueel onderzoek van mond- en keelholte mogelijk is en moet zelf visueel worden onderzocht en gepalpeerd;
- b) onderzoek van de luchtpijp; visueel onderzoek en palpatie van de longen en de slokdarm; de bronchiale en de mediastinale lymfklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales) moeten worden ingesneden en onderzocht. In de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarssnede te worden aangebracht door de voornaamste vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen van menselijke consumptie uitgesloten zijn;
- c) visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor de beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;
- d) visueel onderzoek van het middenrif;

- e) visueel onderzoek en palpatie van de lever en de lymfklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales); een insnijding aan de maagzijde van de lever en een insnijding aan de basis van de Spiegelse kwab voor onderzoek van de galwegen;
 - f) visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfklieren behorende bij de maag en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales); palpatie van de lymfklieren behorende bij de maag en het mesenterium en, indien nodig, insnijding van die lymfklieren;
 - g) visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
 - h) visueel onderzoek van de nieren en, indien nodig, insnijding van de nieren en hun lymfklieren (Lnn. renales);
 - i) visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
 - j) visueel onderzoek van de geslachtsorganen;
 - k) visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie en insnijding van de uier en zijn lymfklieren (Lnn. supramammarii); bij koeien dient elke helft van de uier door een lange en diepe snede tot de melkboezem (sinus lactiferes) te worden geopend en moeten de lymfklieren van de uier worden ingesneden, behalve indien hij van menselijke consumptie wordt uitgesloten.
- B. *Bij minder dan zes weken oude runderen*
- a) visueel onderzoek van de kop en de keel; de lymfklieren achter in de keelholte (Lnn. retropharyngiales) moeten worden ingesneden en onderzocht; onderzoek van mond- en keelholte; palpatie van de tong; de tonsillen moeten worden verwijderd;
 - b) visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen; de bronchiale en de mediastinale lymfklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales) moeten worden ingesneden en onderzocht. In de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarsnede te worden aangebracht door de voornaamste vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen van menselijke consumptie uitgesloten zijn;
 - c) visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor de beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;
 - d) visueel onderzoek van het middenrif;
 - e) visueel onderzoek van de lever en de lymfklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales); palpatie en, indien nodig, insnijding van de lever en de lymfklieren aan de lever;
 - f) visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfklieren behorende bij de maag en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales); palpatie van de lymfklieren behorende bij de maag en het mesenterium en, indien nodig, insnijding van die lymfklieren;
 - g) visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
 - h) visueel onderzoek van de nieren; indien nodig insnijding van de nieren en hun lymfklieren (Lnn. renales);
 - i) visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
 - j) visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten; bij twijfel moet een insnijding in de navelstreek worden aangebracht en moeten de gewrichten worden opengesneden. Het gewrichtsvocht moet worden onderzocht.
- C. *Bij varkens*
- a) visueel onderzoek van de kop en de keel. De lymfklieren van de onderkaak (Lnn. mandibulares) moeten worden ingesneden en onderzocht. De mond, de keelholte en de tong moeten visueel worden onderzocht;
 - b) visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen en van de bronchiale en de mediastinale lymfklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales); in de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarsnede te worden aangebracht door de voornaamste vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen van menselijke consumptie uitgesloten zijn;
 - c) visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor de beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;
 - d) visueel onderzoek van het middenrif;
 - e) visueel onderzoek van de lever en de lymfklieren aan de lever en aan de alvleesklier (Lnn. portales); palpatie van de lever en de lymfklieren aan de lever;
 - f) visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfklieren behorende bij de maag en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales); palpatie van de lymfklieren behorende bij de maag en het mesenterium en, indien nodig, insnijding van die lymfklieren;
 - g) visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;

- h) visueel onderzoek van de nieren; indien nodig insnijding van de nieren en hun lymfklieren (Lnn. renales);
- i) visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
- j) visueel onderzoek van de geslachtsorganen;
- k) visueel onderzoek van de uier en de lymfklieren daarvan (Lnn. supramammarii); bij zeugen moeten de lymfklieren van de uier worden ingesneden;
- l) visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren; bij twijfel moet een insnijding in de navelstreek worden aangebracht en moeten de gewrichten worden opengesneden.

D. Schapen en geiten

- a) visueel onderzoek van de kop na verwijdering van de huid en, bij twijfel, onderzoek van de keel, de mond, de tong, de lymfklieren achter in de keelholte en de oorspeekselymfklieren. Onverminderd de veterinairerechtelijke voorschriften, is dit onderzoek niet nodig indien de bevoegde autoriteit kan waarborgen dat de kop, daarbij inbegrepen de tong en de hersenen, van menselijke consumptie wordt uitgesloten;
- b) visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen en van de bronchiale en de mediastinale lymfklieren (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales); bij twijfel moeten deze organen en lymfklieren worden ingesneden en onderzocht;
- c) visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; bij twijfel moet het hart worden ingesneden en onderzocht;
- d) visueel onderzoek van het middenrif;
- e) visueel onderzoek van de lever en de lymfklieren aan de lever en aan de alveesklier (Lnn. portales); palpatie van de lever en de lymfklieren aan de lever; insnijding aan de maagzijde van de lever voor onderzoek van de galwegen;
- f) visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfklieren behorende bij de maag en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales);
- g) visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
- h) visueel onderzoek van de nieren en, indien nodig, insnijding van de nieren en hun lymfklieren (Lnn. renales);
- i) visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;
- j) visueel onderzoek van de uier en zijn lymfklieren;
- k) visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren; bij twijfel moet een insnijding in de navelstreek worden aangebracht en moeten de gewrichten worden opengesneden.

E. Bij eenhoevige huisdieren

- a) visueel onderzoek van de kop en, na lossnijden van de tong, de keel; de lymfklieren voor en achter in de keelholte, alsmede de oorspeekselymfklieren (Lnn. retropharyngiales, mandibulares et parotidei) moeten worden gepalpeerd en, indien nodig, worden ingesneden. De tong moet zover worden losgesneden dat een nauwkeurig visueel onderzoek van mond- en keelholte mogelijk is en moet zelf visueel worden onderzocht en gepalpeerd. De tonsillen moeten worden verwijderd;
- b) visueel onderzoek van de longen, de luchtpijp en de slokdarm; palpatie van de longen; de bronchiale en de mediastinale lymfklieren aan de bronchiën (Lnn. bifurcationes, eparteriales et mediastinales) moeten worden gepalpeerd en, indien nodig, worden ingesneden. In de luchtpijp en de voornaamste vertakkingen van de bronchiën moet een overlangse snede worden aangebracht en in het onderste derde gedeelte van de longen dient een dwarssnede te worden aangebracht door de voornaamste vertakkingen van de luchtpijp; deze insnijdingen zijn evenwel niet vereist wanneer de longen van menselijke consumptie uitgesloten zijn;
- c) visueel onderzoek van het hartzakje en het hart; in het hart dient een overlangse snede te worden aangebracht waardoor de beide kamers worden geopend en de scheidingswand ervan wordt ingesneden;
- d) visueel onderzoek van het middenrif;
- e) visueel onderzoek, palpatie en, indien nodig, insnijding van de lever en de lymfklieren aan de lever en aan de alveesklier (Lnn. portales);
- f) visueel onderzoek van het maag-darmkanaal, het mesenterium en de lymfklieren behorende bij de maag en het mesenterium (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales et caudales); indien nodig, insnijding van die lymfklieren;
- g) visueel onderzoek en, indien nodig, palpatie van de milt;
- h) visueel onderzoek en palpatie van de nieren; indien nodig insnijding van de nieren en hun lymfklieren (Lnn. renales);
- i) visueel onderzoek van het borstvlies en het buikvlies;

- j) visueel onderzoek van de geslachtsorganen van hengsten en merries;
- k) visueel onderzoek van de uier en zijn lymfklieren (Lnn. supramammarii) en, indien nodig, insnijding van de lymfklieren van de uier;
- l) visueel onderzoek en palpatie van de navelstreek en de gewrichten bij jonge dieren; bij twijfel moet de navelstreek worden ingesneden en moeten de gewrichten worden opengesneden;
- m) onderzoek bij alle grijze of witte paarden op melanose en melanomata; dat onderzoek betreft de spieren en de lymfklieren van de schouders (Lnn. subrhomboidei) onder het kraakbeen van het schouderblad, waarbij een schouder wordt losgemaakt. De nieren moeten worden vrijgemaakt en volledig worden ingesneden voor onderzoek.

III. Bijzondere controles

A. Trichinose

Vlees van varkens (huisdieren, gekweekt wild en vrij wild) en van eenhoevigen moet hetzij worden onderzocht op trichinen (*Trichinella* spp.), hetzij een koudebehandeling ondergaan.

B. Cysticercose bij varkens en runderen

Een onderzoek op *Cysticercus bovis* en *Cysticercus cellulosae* omvat het onderzoek van alle delen van het dier die aangetast kunnen zijn.

Na verwijdering van de niet voor menselijke consumptie geschikte delen dient vlees van dieren die niet volledig waren aangetast, een koudebehandeling te ondergaan.

C. Kwade droes bij eenhoevigen

Een onderzoek op kwade droes bij eenhoevigen omvat een zorgvuldig onderzoek van de slijmvliezen van de luchtpijp, het strottenhoofd, de neusholten, de sinussen en de vertakkingen ervan, nadat de kop overlangs midden-door is gespleten en de scheidingswand in de neus is weggesneden.

Volgens de in artikel 5 bedoelde procedure worden, na advies van het Wetenschappelijk Comité, vastgesteld:

- a) de in de in dit punt bedoelde gevallen toe te passen onderzoeksmethoden;
- b) de koudebehandeling die vlees moet ondergaan in geval van trichinose en cysticercose,
- c) de voorwaarden voor het toestaan van afwijkingen in delen van de Gemeenschap waarvoor uit epizoötiologisch onderzoek is gebleken dat zij vrij zijn van trichinose en van kwade droes.

IV. Beslissing om, op basis van de antemortem- en de postmortemkeuringen, vlees ongeschikt voor menselijke consumptie te verklaren

1. Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk I, onder V, worden ongeschikt voor menselijke consumptie verklaard:

- a) vlees van:
 - i) dieren waarbij een van de volgende ziekten is geconstateerd:
 - gegeneraliseerde actinobacillose of actinomycose,
 - boutvuur en miltvuur,
 - gegeneraliseerde tuberculose,
 - gegeneraliseerde lymfadenitis,
 - kwade droes,
 - rabies,
 - tetanus,
 - acute salmonellose,
 - acute brucellose,
 - vlekziekte,
 - botulisme;

- ii) dieren die acute lesies vertonen van broncho-pneumonie, pleuritis, peritonitis, metritis, mastitis, arthritis, pericarditis, enteritis of meningo-encefalomyelitis, bevestigd op basis van een grondige keuring, eventueel aangevuld met een bacteriologisch onderzoek en een onderzoek op residuen van stoffen met farmacologische werking. Wanneer de resultaten van deze bijzondere onderzoeken evenwel gunstig zijn, worden de karkassen geschikt verklaard voor menselijke consumptie, nadat de niet voor menselijke consumptie geschikte delen zijn verwijderd;
 - iii) dieren die lijden aan een van de volgende parasitaire ziekten: gegeneraliseerde sarcocystose, gegeneraliseerde cysticercose, trichinose;
 - iv) gestorven, doodgeboren of ongeboren dieren;
 - v) dieren die te jong zijn geslacht en waarvan het vlees oedeemverschijnselen vertoont;
 - vi) sterk vermagerde dieren of dieren met uitgesproken anemie;
 - vii) dieren die positief of onduidelijk hebben gereageerd op tuberculine en waarbij een postmortemkeuring slechts plaatselijke tuberculoseletsels aan het licht heeft gebracht in een aantal organen of een aantal delen van het karkas. Wanneer evenwel een tuberculoseletsel is geconstateerd in de lymfklieren van een van de hierboven bedoelde organen of delen van het karkas, worden alleen het aangetaste orgaan of deel van het karkas en de bijbehorende lymfklieren ongeschikt voor menselijke consumptie verklaard;
 - viii) dieren die positief of onduidelijk hebben gereageerd op een brucellosestest en waarbij vervolgens besmetting met brucellose is bevestigd door lesies die wijzen op een acute besmetting. Zelfs wanneer dergelijke lesies niet zijn gevonden, worden de uier, het genitaal apparaat en het bloed ongeschikt voor menselijke consumptie verklaard;
- b) delen van karkassen die symptomen vertonen van ernstige infiltratie van bloed of serum, plaatselijke abcessen of plaatselijke verontreiniging;
 - c) slachtafval en ingewanden met pathologische lesies van infectieuze, parasitaire of traumatische oorsprong;
 - d) wanneer bij een karkas of slachtafval kaasachtige lymfklierontsteking (lymphadenitis caseosa) of een andere etterige aandoening wordt geconstateerd, die evenwel niet gegeneraliseerd is, noch gepaard gaat met sterke vermagering:
 - i) alle organen en daarbij behorende lymfklieren die deze aandoening in- of uitwendig vertonen;
 - ii) in alle gevallen waarop het bepaalde onder i) niet van toepassing is, de lesie en de aangrenzende delen (waarbij de ouderdom en de activiteit van de lesie in aanmerking worden genomen), met dien verstande dat een oude, goed ingekapselde lesie als inactief mag worden beschouwd;
 - e) vlees dat is verkregen bij het wegsnijden van de steekplaats;
 - f) levers en nieren van dieren van meer dan twee jaar uit gebieden waar bij de uitvoering van krachtens artikel 5 van Richtlijn 96/23/EG goedgekeurde plannen een algemene aanwezigheid van zware metalen in het milieu is geconstateerd;
 - g) vlees dat een uitgesproken sexuele geur verspreidt.
2. De onderstaande soorten vlees moeten van een speciaal merkteken worden voorzien en worden verwerkt:
- i) vlees van mannelijke fokvarkens;
 - ii) vlees van niet-gecastreerde mannelijke varkens, cryptorchide varkens en hermafrodiete varkens met een geslachtsgewicht van meer dan 80 kg, tenzij de inrichting aan de hand van een volgens de in artikel 5 bedoelde procedure erkende methode of, bij gebrek aan een dergelijke methode, aan de hand van een door de betrokken bevoegde autoriteit erkende methode, kan garanderen dat karkassen die een uitgesproken berengeur afgeven, kunnen worden opgespoord.

V. Bijzondere voorschriften voor slachthuizen met een geringe capaciteit

- a) Slachthuizen die gelegen zijn in een gebied met bijzondere geografische beperkingen of waar de voorziening moeilijk verloopt, en slachthuizen die hun producten alleen op de lokale markt afzetten, dienen bij de veterinaire dienst melding te maken van het tijdstip van slachten en van het aantal en de herkomst van de dieren, zodat de antemortemkeuring kan worden uitgevoerd op het bedrijf of onmiddellijk vóór het slachten in het slachthuis.
- b) De officiële dierenarts of een assistent verricht de postmortemkeuring van het vlees. Wanneer het vlees lesies of tekenen van bederf vertoont, dient de postmortemkeuring door de officiële dierenarts te worden verricht. De officiële dierenarts, of de onder zijn verantwoordelijkheid werkende assistent, dient regelmatig na te gaan of de bij deze verordening vastgestelde hygiënevoorschriften in acht worden genomen.

HOOFDSTUK III

VLEES VAN PLUIMVEE

Onverminderd de algemene voorschriften, zijn de onderstaande voorschriften van toepassing:

I. Antemortemkeuring

1. Een van een bedrijf afkomstige partij pluimvee mag slechts worden geslacht

- a) indien de voor de slacht bestemde dieren op het bedrijf aan een antemortemkeuring zijn onderworpen en vergezeld gaan van een gezondheidscertificaat volgens het onder V vastgesteld model, of
- b) indien de officiële dierenarts 24-72 uur vóór de aankomst van de dieren in het slachthuis in het bezit was van een door de bevoegde autoriteit vast te stellen document met
 - de bijgewerkte relevante gegevens over het beslag van herkomst, met name de uit het bedrijfsregister overgenomen gegevens met betrekking tot het type pluimvee dat moet worden geslacht,
 - het bewijs dat het bedrijf van herkomst onder toezicht staat van een dierenarts die verantwoordelijk is voor de gezondheid op het bedrijf.

Deze gegevens moeten worden geëvalueerd voordat kan worden beslist welke maatregelen moeten worden genomen ten aanzien van de dieren van het betrokken bedrijf, met name welk type antemortemkeuring moet worden uitgevoerd.

Wanneer niet aan het bepaalde onder a) en b) wordt voldaan, kan worden besloten

- ofwel het slachten uit te stellen totdat het bedrijf van herkomst is geïnspecteerd en de vereiste informatie is verkregen,
- ofwel het slachten toe te staan nadat de in punt 2, onder b), bedoelde onderzoeken zijn uitgevoerd.

Alle uit de toepassing van dit punt voortvloeiende kosten komen ten laste van de pluimveehouder volgens regels die door de bevoegde autoriteit worden vastgesteld.

Wanneer de pluimveehouder een jaarlijkse productie heeft die niet groter is dan 20 000 kippen, 15 000 eenden, 10 000 kalkoenen, 10 000 ganzen of het equivalent daarvan voor de andere pluimveesoorten, kan de antemortemkeuring echter in het slachthuis plaatsvinden. In dat geval moet de pluimveehouder een verklaring overleggen dat zijn jaarproductie de genoemde maxima niet overschrijdt.

2. De op het bedrijf van herkomst te verrichten antemortemkeuring omvat:

- a) een controle van de registers of documenten van de pluimveehouder;
- b) aanvullend onderzoek om na te gaan of de dieren:
 - i) aangetast zijn door een op mens of dier overdraagbare ziekte, dan wel een individueel of collectief gedrag vertonen op grond waarvan kan worden gevreesd dat een dergelijke ziekte zal uitbreken;
 - ii) algemene gedragsstoornissen of ziektesymptomen vertonen ten gevolge waarvan het vlees ongeschikt kan zijn voor menselijke consumptie;
- c) regelmatige bemonstering van het water en het voeder, ten einde te controleren of de wachttijden in acht zijn genomen;
- d) onderzoek op de aanwezigheid van zoönoseverwekkers.

3. Bij twijfel over de identiteit van een partij pluimvee en wanneer de antemortemkeuring in het slachthuis moet worden uitgevoerd, moet de officiële dierenarts bovendien elke kooi onderzoeken indien de dieren de in punt 2, onder b), van dit hoofdstuk bedoelde symptomen vertonen.

4. Wanneer de dieren niet zijn geslacht binnen drie dagen nadat het in punt 1, onder a), bedoelde gezondheidscertificaat is afgegeven,

- moet, indien de dieren het bedrijf van herkomst niet hebben verlaten, een nieuw gezondheidscertificaat worden afgegeven, of
- kan, indien de dieren zich reeds in het slachthuis bevinden toch toestemming tot slachten worden gegeven zodra de oorzaak van de vertraging is bepaald, op voorwaarde dat een nieuw gezondheidscertificaat wordt afgegeven of dat de dieren opnieuw worden onderzocht.

5. Pluimvee dat klinisch gezond is, maar dat afkomstig is van een beslag dat in het kader van een programma voor de bestrijding van een besmettelijke ziekte of een zoönose moet worden opgeruimd, moet worden geslacht aan het einde van de dag, dan wel onder zodanige omstandigheden dat ander pluimvee niet wordt verontreinigd.

Indien de dieren van een dergelijk beslag klinische symptomen vertonen van een van de volgende ziekten:

- a) ornithose;
- b) salmonellose;

mogen zij niet voor menselijke consumptie worden geslacht.

Het slachten wordt toegestaan na beëindiging van de normale slachtverrichtingen, op voorwaarde dat de nodige voorzorgen worden genomen om het risico van verspreiding van bacteriën zoveel mogelijk te beperken, en dat de installaties na het slachten worden gereinigd en ontsmet. Het hierbij verkregen vlees moet op dezelfde wijze worden gehanteerd als vlees dat ongeschikt voor menselijke consumptie is verklaard.

6. In slachthuizen die gelegen zijn in een gebied met bijzondere geografische beperkingen of waar de voorziening moeilijk verloopt, en in slachthuizen die hun producten alleen op de lokale markt afzetten, moet aan de volgende voorschriften worden voldaan:
- a) het slachthuis dient de veterinaire dienst vooraf in kennis te stellen van het tijdstip van slachten en het aantal en de herkomst van de dieren;
 - b) de officiële dierenarts of een assistent moeten aanwezig zijn bij het slachten. Wanneer dat niet mogelijk is, mag het vlees de inrichting niet verlaten totdat de postmortemkeuring is verricht. De officiële dierenarts, of zijn assistent die onder zijn verantwoordelijkheid werkt, moet regelmatig toezicht houden op de naleving van de hygiënevoorschriften;
 - c) de bevoegde autoriteit dient toezicht te houden op de distributieketen van vlees uit de inrichting, en dient ervoor te zorgen dat producten die ongeschikt voor consumptie zijn verklaard, op adequate wijze worden gemerkt, gebruikt en afgevoerd.

II. Postmortemkeuring

1. Bij de postmortemkeuring moet de officiële dierenarts:
- a) de ingewanden en de lichaamsholten keuren bij een representatief aantal dieren uit elke partij dieren van dezelfde herkomst;
 - b) een aselekt monster van de dieren waarvan het vlees op grond van de postmortemkeuring ongeschikt voor menselijke consumptie is verklaard, grondig inspecteren;
 - c) verdere onderzoeken uitvoeren indien er redenen zijn om te vermoeden dat het vlees van de betrokken dieren ongeschikt zou kunnen zijn voor menselijke consumptie.
2. Voor gedeeltelijk van de ingewanden ontdane dieren waarbij de darmen onmiddellijk na het slachten worden verwijderd („ontdarmd”), moeten bij een representatief aantal dieren van elke partij de ingewanden en de lichaamsholten worden gekeurd nadat de ingewanden zijn uitgenomen. Indien daarbij bij een aantal dieren anomalieën worden geconstateerd, moeten alle dieren van de partij worden gekeurd overeenkomstig punt 1.
3. Voor pluimvee waarbij het verwijderen van de ingewanden wordt uitgesteld, gelden de volgende regels:
- a) de in punt 1 bedoelde postmortemkeuring wordt uiterlijk vijftien dagen na het slachten uitgevoerd; gedurende die periode moet het pluimvee worden opgeslagen bij een temperatuur van minder dan + 4 °C;
 - b) uiterlijk aan het einde van deze periode moeten de ingewanden worden uitgenomen in een daartoe erkende inrichting; in dat geval moeten de karkassen vergezeld gaan van een gezondheidscertificaat volgens het onder VI vastgestelde model;
 - c) het vlees van dit pluimvee mag niet van het keurmerk worden voorzien voordat het uitnemen van de ingewanden, als bedoeld onder b), heeft plaatsgevonden.

III. Beslissing om, op basis van de postmortemkeuring, vlees ongeschikt voor menselijke consumptie te verklaren

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk I, onder V, wordt vlees van pluimvee dat bij de postmortemkeuring een van de onderstaande gebreken te zien geeft, ongeschikt voor menselijke consumptie verklaard:

- systematische mycose en plaatselijke orgaanlesies waarvan wordt vermoed dat zij veroorzaakt zijn door op de mens overdraagbare pathogene agentia of toxines daarvan,
- cachexie,
- wijdverbreide mechanische lesies, met inbegrip van die welke zijn toe te schrijven aan overdadig broeien,

- ascites,
- wijdverbreide subcutane of musculaire aantasting door parasieten en systematische aantasting door parasieten.

IV. Technische bijstand

De bevoegde autoriteit kan toestaan dat het personeel van de onderneming, voor zover het een speciale door de officiële dierenarts verstrekte opleiding heeft gevolgd, onder rechtstreeks toezicht van de officiële dierenarts technische handelingen in het kader van de keuringen verricht. De algemene criteria voor die opleiding worden vastgesteld volgens de in artikel 5 bedoelde procedure.

V. Model van het gezondheidscertificaat

GEZONDHEIDSCERTIFICAAT ⁽¹⁾

voor pluimvee dat van het bedrijf naar het slachthuis wordt vervoerd

Bevoegde dienst: Nr. ⁽²⁾:

I. Identificatie van de dieren

Diersoort:

Aantal dieren:

II. Herkomst van de dieren

Adres van het bedrijf van herkomst:

Identificatie van het pluimveebedrijf:

III. Bestemming van de dieren

De dieren worden naar het onderstaande slachthuis vervoerd:

.....

per (vervoermiddel):

IV. Verklaring

Ondergetekende verklaard dat de hierboven omschreven dieren op ... (datum) om ... (uur) op bovengenoemd bedrijf een antemortemkeuring hebben ondergaan en gezond zijn bevonden.

Gedaan te, op
(Plaats) (Datum)

Stempel

.....
(Handtekening van de dierenarts)

⁽¹⁾ Dit certificaat is 72 uur geldig.

⁽²⁾ Facultatief.

VI. Model van het gezondheidscertificaat

GEZONDHEIDSCERTIFICAAT

voor voor de productie van „foie gras” gehouden pluimvee dat op het mestbedrijf is bedwelmd, uitgebloed en geplukt en dat wordt vervoerd naar een uitsnijderij die beschikt over een afzonderlijke ruimte voor het verwijderen van de ingewanden

Bevoegde dienst: Nr. (1):

I. Identificatie van de niet van de ingewanden ontdane karkassen

Diersoort:

Aantal:

II. Herkomst van de niet van de ingewanden ontdane karkassen

Adres van het mestbedrijf:

III. Bestemming van de niet van de ingewanden ontdane karkassen

De niet van de ingewanden ontdane karkassen worden naar de onderstaande uitsnijderij vervoerd:

.....

IV. Verklaring

Ondergetekende verklaart dat de hierboven omschreven niet van de ingewanden ontdane karkassen afkomstig zijn van dieren die op ... (datum) om ... (tijd) op bovenvermeld mestbedrijf een antemortemkeuring hebben ondergaan en gezond zijn bevonden.

Gedaan te, op
(Plaats) (Datum)

Stempel

.....
(Handtekening van de dierenarts)

(1) Facultatief.

HOOFDSTUK IV

VLEES VAN GEKWEekte LAGOMORFEN (HAASACHTIGEN)

De voor vlees van pluimvee vastgestelde voorschriften zijn van overeenkomstige toepassing. Wanneer de keuring vóór het slachten niet op het bedrijf van herkomst heeft plaatsgevonden, moet deze keuring binnen 24 uur na aankomst van de dieren in het slachthuis worden uitgevoerd. Indien de dieren niet binnen 24 uur na de antemortemkeuring zijn geslacht, moeten zij onmiddellijk vóór het slachten opnieuw worden gekeurd.

HOOFDSTUK V

VLEES VAN GEKWEekt WILD

Onverminderd de algemene voorschriften, zijn de onderstaande voorschriften van toepassing:

I. Antemortemkeuring

1. De antemortemkeuring moet worden uitgevoerd hetzij in het slachthuis, hetzij op het bedrijf van herkomst vóórdat de dieren op het bedrijf worden geslacht of vóórdat zij naar het slachthuis worden verzonden. In het laatste geval kan de antemortemkeuring in het slachthuis worden beperkt tot de opsporing van tijdens het vervoer opgelopen letsels. Bovendien moet de identiteit van de dieren worden gecontroleerd.

Op het bedrijf gekeurde dieren moeten vergezeld gaan van een certificaat volgens het onder III vastgestelde model, waarin wordt verklaard dat de dieren op het bedrijf zijn gekeurd en gezond zijn bevonden.

2. Wanneer de antemortemkeuring niet op het bedrijf van herkomst heeft plaatsgevonden, moeten de dieren binnen 24 uur na aankomst in het slachthuis worden gekeurd. Indien de dieren niet binnen 24 uur na de antemortemkeuring zijn geslacht, moeten zij onmiddellijk vóór het slachten opnieuw worden gekeurd.

Elk te slachten dier of elke partij te slachten dieren moet zo worden geïdentificeerd dat de bevoegde autoriteit de herkomst van de dieren kan bepalen.

II. Postmortemkeuring

Vlees van soorten die vatbaar zijn voor trichinose, moet op trichinen worden onderzocht.

III. Model van het gezondheidscertificaat

GEZONDHEIDSCERTIFICAAT

voor gekweekt wild dat levend van het bedrijf naar het slachthuis wordt vervoerd

Bevoegde dienst: Nr. (1):

I. Identificatie van de dieren

Diersoort:

Aantal dieren:

Identificatiemerk:

II. Herkomst van de dieren

Adres van het bedrijf van herkomst:

III. Bestemming van de dieren

Deze dieren worden naar het onderstaande slachthuis vervoerd:

.....

per (vervoermiddel):

IV. Verklaring

Ondergetekende verklaart dat de hierboven omschreven dieren op . . . (datum) om . . . (tijd) op bovengenoemd bedrijf een antemortemkeuring hebben ondergaan en gezond zijn bevonden.

Gedaan te, op

(Plaats)

(Datum)

Stempel

.....
(Handtekening van de dierenarts)

(1) Facultatief.

HOOFDSTUK VI

VLEES VAN VRIJ WILD

Onverminderd de algemene voorschriften, zijn de onderstaande voorschriften van toepassing:

I. Postmortemkeuring

1. Vrij wild moet, nadat het in de wildverwerkingsinrichting is binnengebracht, zo snel mogelijk worden gekeurd.
2. De postmortemkeuring door de officiële dierenarts omvat:
 - a) een visueel onderzoek van het karkas, de lichaamsholten en, in voorkomend geval, de organen, ten einde:
 - eventuele afwijkingen op te sporen. Hierbij kan de diagnose worden gebaseerd op de door de jager verstrekte gegevens over het gedrag van het dier voordat het werd gedood;
 - na te gaan of de dood niet aan andere oorzaken dan de jacht is toe te schrijven.Indien aan de hand van de resultaten van het visuele onderzoek geen beoordeling kan plaatsvinden, moet verder onderzoek worden verricht in een laboratorium;
 - b) een onderzoek naar organoleptische afwijkingen;
 - c) palpatie van organen, indien nodig;
 - d) bemonstering met het oog op de opsporing van residuen, inclusief uit het milieu afkomstige contaminanten, met name als er gegronde redenen zijn om de aanwezigheid van residuen of contaminanten te vermoeden. Indien bijgevolg verdere tests worden uitgevoerd, moet de dierenarts de uitkomst van deze keuring afwachten alvorens over te gaan tot de beoordeling van alle gedode wild van dezelfde jachtbuit of van delen daarvan, waarvan wordt vermoed dat zij dezelfde afwijkingen vertonen;
 - e) onderzoek naar verschijnselen die erop duiden dat het vlees een risico voor de gezondheid oplevert, met name:
 - i) door de jager gesignaleerde gedragsstoornissen en verstoringen van de algemene gezondheidstoestand van het levende dier;
 - ii) gegeneraliseerde gezwellen of abscessen in verschillende inwendige organen of in spieren;
 - iii) ontsteking van gewrichten of testikels, aandoeningen van lever of milt, ontsteking van de ingewanden of de navelstreek;
 - iv) aanwezigheid van vreemde lichamen in de lichaamsholten, de maag of de darmen of in de urine, wanneer het borstvlies of het buikvlies verkleurd zijn;
 - v) ernstige gasvorming in het maag-darmkanaal met verkleuring van de inwendige organen;
 - vi) belangrijke afwijkingen in het spierweefsel of de organen qua kleur, consistentie of geur;
 - vii) niet-recente open breuken;
 - viii) vermagering en/of gegeneraliseerd of plaatselijk oedeem;
 - ix) recente vergroeiingen van organen met het borstvlies of het buikvlies;
 - x) andere ernstige duidelijk waarneembare veranderingen, zoals ontbindingsverschijnselen.
3. Indien de officiële dierenarts zulks eist, moeten de wervelkolom en de kop in de lengte worden gespleten.
4. Bij klein vrij wild dat niet onmiddellijk na het doden is ontweid, voert de officiële dierenarts een postmortemkeuring uit bij een representatief monster van dieren van dezelfde herkomst. Wanneer hij daarbij een op de mens overdraagbare ziekte, dan wel een van de in punt 2 genoemde gebreken constateert, moet hij aanvullende onderzoeken verrichten bij de hele partij ten einde te kunnen bepalen of de hele partij voor menselijke consumptie ongeschikt moet worden verklaard, dan wel of ieder karkas afzonderlijk moet worden gekeurd.
5. Bij twijfel kan de officiële dierenarts de relevante delen van de dieren verder uitsnijden en onderzoeken om een definitieve diagnose te kunnen stellen.
6. Wanneer het gaat om vlees van wilde zwijnen of van andere voor trichinose vatbare soorten, moeten van elk dier verscheidene vleesmonsters worden onderzocht. De monsters zijn ten minste genomen van de kauwspieren en de middenrifspieren, het spierstelsel van de onderpoten, de intercostale spieren en de tongspieren. Voor het onderzoek van deze monsters moet gebruik worden gemaakt van de, na advies van het Wetenschappelijk Veterinair Comité, volgens de procedure van artikel 5 goedgekeurde methoden.

II. Beslissing om, op basis van de keuring, vlees ongeschikt voor menselijke consumptie te verklaren

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk I, onder V, verklaart de officiële dierenarts ongeschikt voor menselijke consumptie alle vlees van vrij wild:

- met lesies, met uitzondering van recente lesies die het gevolg zijn van het doden, en met plaatselijke misvormingen of anomalieën voor zover deze het vlees ongeschikt maken voor menselijke consumptie of gevaarlijk voor de gezondheid van de mens;
- waarbij in het kader van de postmortemkeuring de onder I, punt 2, e), van dit hoofdstuk genoemde verschijnselen zijn geconstateerd;
- waarbij trichinose is geconstateerd;
- dat anomalieën vertoont die het vlees ongeschikt voor menselijke consumptie kunnen maken.

BIJLAGE III

LEVENDE TWECKLEPPIGE WEEKDIEREN

1. De bevoegde autoriteit moet de ligging en de grenzen van de productiegebieden voor tweekleppige weekdieren vastleggen. De gebieden waar tweekleppige weekdieren mogen worden gevangen, worden door de bevoegde autoriteit ingedeeld in drie klassen, naargelang van de mate van fecale verontreiniging, namelijk:
 - a) *Gebieden van klasse A*: gebieden waar levende tweekleppige weekdieren mogen worden gevangen voor rechtstreekse menselijke consumptie. Uit deze gebieden afkomstige levende tweekleppige weekdieren moeten aan de in punt IV van deze sectie vastgestelde voorschriften voldoen;
 - b) *Gebieden van klasse B*: gebieden waar levende tweekleppige weekdieren mogen worden gevangen, met dien verstande dat zij pas voor menselijke consumptie in de handel mogen worden gebracht na behandeling in een zuiveringscentrum of na heruitzetting;
 - c) *Gebieden van klasse C*: gebieden waar levende tweekleppige weekdieren mogen worden gevangen, met dien verstande dat zij pas in de handel mogen worden gebracht na een ruime heruitzettingsperiode (ten minste twee maanden).
2. Om de mate van fecale verontreiniging van een gebied te bepalen, dient de bevoegde autoriteit de volgende taken uit te voeren:
 - een inventaris maken van de verontreinigingsbronnen van menselijke of dierlijke oorsprong die eventueel als oorzaak van de verontreiniging van het productiegebied kunnen worden aangemerkt;
 - nagaan welke hoeveelheden organische contaminanten in de verschillende perioden van het jaar vrijkomen, met inachtneming van de seizoensgebonden schommelingen van zowel menselijke als dierlijke populaties in het stroomgebied, de neerslagregistraties, de afvalwaterbehandeling, enz.;
 - de kenmerken bepalen van de wijze waarop contaminanten circuleren, aan de hand van stroompatronen, dieptemeting en getijdencyclus in het productiegebied;
 - een bemonsteringsprogramma voor tweekleppige weekdieren in het productiegebied opstellen op basis van het onderzoek van geconstateerde gegevens en waarbij het aantal monsters, de geografische spreiding van de bemonsteringspunten en de bemonsteringsfrequentie moeten garanderen dat de analyse voor het betrokken gebied zo representatief mogelijk is.
3. De controleregeling ter bescherming van de volksgezondheid omvat regelmatig toezicht op de productiegebieden en heruitzettingsgebieden voor levende tweekleppige weekdieren ten einde:
 - a) misbruiken ten aanzien van oorsprong, herkomst en bestemming van levende tweekleppige weekdieren te voorkomen;
 - b) de microbiologische kwaliteit van levende tweekleppige weekdieren te controleren in relatie tot het productiegebied en het heruitzettingsgebied;
 - c) na te gaan of er toxinebevattend plankton in het productie- en het heruitzettingwater en biotoxines in levende tweekleppige weekdieren aanwezig zijn;
 - d) de eventuele aanwezigheid na te gaan van chemische contaminanten, waarvan de maximaal aanvaardbare gehalten zullen worden vastgesteld volgens de in artikel 5 bedoelde procedure.

Voor de toepassing van het bepaalde onder b), c) en d) dienen bemonsteringsschema's te worden opgesteld om bovengenoemde controles te verrichten op geregelde tijdstippen of, indien de vangst op onregelmatige tijdstippen plaatsvindt, in elk geval afzonderlijk.

4. De bemonsteringsschema's voor productiegebieden en heruitzettingsgebieden dienen met name rekening te houden met:
- de waarschijnlijke verschillen inzake fecale verontreiniging;
 - de mogelijke verschillen inzake de aanwezigheid van plankton dat mariene biotoxines bevat. De bemonstering dient als volgt plaats te vinden:
 - toezicht op plankton: periodieke bemonstering met het oog op de opsporing van wijzigingen in de samenstelling van toxinebevattend plankton en in de geografische spreiding ervan. Als op grond van de verkregen gegevens wordt vermoed dat accumulatie van toxines in het vlees van weekdieren heeft plaatsgevonden, moet worden besloten tot intensieve bemonstering door het aantal bemonsteringspunten en het aantal monsters dat wordt genomen in kweekwater en viswater, te verhogen;
 - toxicologisch onderzoek: periodieke bemonstering van weekdieren uit het besmette gebied die het meest vatbaar zijn voor verontreiniging.Weekdieren uit dat gebied mogen pas opnieuw in de handel worden gebracht nadat toxicologisch onderzoek van nieuwe monsters bevredigende resultaten heeft opgeleverd;
 - de mogelijke verontreiniging van de weekdieren;
Indien uit het onderzoek van de monsters blijkt dat het in de handel brengen van levende tweekleppige weekdieren de volksgezondheid in gevaar kan brengen, dient de bevoegde autoriteit het productiegebied waaruit de verontreinigde weekdieren afkomstig zijn te sluiten totdat de situatie weer normaal is.
5. De bevoegde autoriteit houdt toezicht op de productiegebieden waar het verzamelen van tweekleppige weekdieren verboden is of aan speciale voorwaarden is onderworpen, ten einde erop toe te zien dat geen producten in de handel worden gebracht die schadelijk zijn voor de gezondheid van de mens.
6. Er moet een controle-regeling, inclusief laboratoriumtests, worden ingesteld om te controleren of het eindproduct aan de normen voldoet en met name om erop toe te zien dat het gehalte aan mariene biotoxines en contaminanten de uit veiligheidsoogpunt vastgestelde maximumwaarden niet overschrijdt en dat de weekdieren van een zodanige microbiologische kwaliteit zijn dat zij geen gevaar opleveren voor de volksgezondheid.
7. De bevoegde autoriteit:
- houdt een lijst bij van erkende productie- en heruitzettingsgebieden, — met gegevens over ligging en grenzen en over de klasse waarbij het gebied is ingedeeld — waar levende tweekleppige weekdieren mogen worden verzameld overeenkomstig de voorschriften van deze sectie.
Deze lijst wordt meegedeeld aan diegenen waarvoor deze sectie van toepassing is, met name producenten en exploitanten van zuiveringscentra en verzendingscentra;
 - stelt diegenen waarop deze sectie van toepassing is, met name producenten en exploitanten van zuiveringscentra en verzendingscentra, onmiddellijk in kennis van elke wijziging in de ligging, de grenzen of de klasse van het productiegebied, dan wel van de tijdelijke of definitieve sluiting van een gebied.

BIJLAGE IV

VISSERIJPRODUCTEN

Onverminderd de algemene controlevoorschriften, zijn de onderstaande voorschriften van toepassing:

- De officiële controles van visserijproducten worden verricht bij aanvoer of vóór het tijdstip van eerste verkoop in een visafslag of op een groothandelsmarkt.
- De officiële controles omvatten:
 - Organoleptische toetsingscontroles
Er worden steekproefcontroles verricht om na te gaan of aan de in de communautaire wetgeving vastgestelde versheidsnormen wordt voldaan. Het organoleptische onderzoek moet worden overgedaan wanneer wordt getwijfeld aan de versheid van het product.
 - Chemische analyse
Indien op grond van het organoleptische onderzoek twijfel ontstaat over de versheid van de visserijproducten, kunnen monsters worden genomen en in een laboratorium onderzocht op het gehalte aan TVB-N („Total Volatile Basic Nitrogen”).
Het gehalte aan TVB-N moet per soortencategorie worden vastgesteld volgens de in artikel 5 bedoelde procedure.
Indien op grond van het organoleptische onderzoek wordt vermoed dat andere factoren de volksgezondheid in het gedrang kunnen brengen, kunnen monsters worden genomen voor verdere controles.
 - Toetsingstests op histamine ten einde na te gaan of de in de communautaire wetgeving vastgestelde maximumgehalten in acht worden genomen.

d) Toetsingstests op contaminanten

In dit verband wordt een bewakingssysteem opgezet voor de controle op het gehalte aan contaminanten in visserijproducten, bij voorbeeld als gevolg van in het aquatische milieu aanwezige zware metalen en organochloorverbindingen.

e) Indien nodig, microbiologische controles.

f) Toetsingstests om na te gaan of de communautaire wetgeving ten aanzien van endoparasieten in acht wordt genomen.

Indien nodig worden, na advies van het ter zake bevoegde Wetenschappelijk Comité, volgens de in artikel 5 bedoelde procedure vastgesteld:

- versheidsnormen voor het organoleptische onderzoek van visserijproducten, met name wanneer die normen niet zijn vastgesteld in de bestaande communautaire regelgeving;
- de analytische grenswaarden, de analysemethoden en de bemonsteringsschema's voor de hierboven bedoelde officiële controles.

3. Worden ongeschikt verklaard voor menselijke consumptie:

- a) visserijproducten waarvoor uit de organoleptische, chemische, fysische of microbiologische controles blijkt dat ze niet geschikt zijn voor menselijke consumptie;
- b) vis of delen van vis die niet grondig zijn onderzocht op endoparasieten, overeenkomstig de communautaire wetgeving;
- c) visserijproducten waarvan de eetbare gedeelten uit het aquatische milieu afkomstige contaminanten bevatten zoals zware metalen en organochloorverbindingen, in zodanige hoeveelheden dat de berekende dagelijkse inname via voeding de voor de mens berekende aanvaardbare dagelijkse of wekelijkse inname zou overschrijden;
- d) giftige vis en visserijproducten die biotoxines bevatten;
- e) visserijproducten of delen daarvan die als gevaarlijk voor de volksgezondheid worden beschouwd.

*BIJLAGE V***MELK EN MELKPRODUCTEN**

Onverminderd de algemene controlevoorschriften, zijn de onderstaande voorschriften van toepassing:

Controle van bedrijven

Rauwe melk moet afkomstig zijn van bedrijven die door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat worden gecontroleerd om na te gaan of bij de melkproductie de veterinaire voorschriften en de gezondheidsvoorschriften in acht worden genomen. De frequentie van deze controles moet evenredig zijn aan het risico. Deze controles kunnen worden gecombineerd met andere controles die op grond van andere communautaire bepalingen worden verricht.

Voorstel voor een verordening van de Raad houdende vaststelling van veterinairrechtelijke voorschriften voor de productie, het in de handel brengen en de invoer van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong

(2000/C 365 E/05)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 438 def. — 2000/0181(COD)

(Door de Commissie ingediend op 14 juli 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 37,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zijn specifieke veterinairrechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van producten van dierlijke oorsprong die zijn opgenomen in bijlage I bij het Verdrag, vastgesteld.
- (2) Die voorschriften hebben ervoor gezorgd dat hinderpalen voor de handel in de betrokken producten werden opgeruimd en dat zodoende werd bijgedragen tot de totstandkoming van de interne markt, terwijl toch een hoog niveau van bescherming van de diergezondheid werd gegarandeerd.
- (3) Deze specifieke voorschriften zijn vervat in de onderstaande richtlijnen:
 - Richtlijn 72/461/EEG van de Raad van 12 december 1972 inzake veterinairrechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vers vlees ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden,
 - Richtlijn 80/215/EEG van de Raad van 22 januari 1980 inzake veterinairrechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vleesproducten ⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden,
 - Richtlijn 91/67/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinairrechtelijke voorschriften voor het in de handel brengen van aquicultuurdieren en aquicultuurproducten ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/45/EG ⁽⁴⁾,
 - Richtlijn 91/494/EEG van de Raad van 26 juni 1991 tot vaststelling van veterinairrechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de

invoer uit derde landen van vers vlees van pluimvee ⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 93/121/EG ⁽⁶⁾,

- Richtlijn 91/495/EEG van de Raad van 27 november 1990 inzake gezondheidsvoorschriften en veterinairrechtelijke voorschriften voor de productie en het in de handel brengen van konijnenvlees en vlees van gekweekt wild ⁽⁷⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden,
 - Richtlijn 92/45/EEG van de Raad van 16 juni 1992 betreffende de gezondheidsvoorschriften en veterinairrechtelijke voorschriften voor het doden van vrij wild en het in de handel brengen van vlees van vrij wild ⁽⁸⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG ⁽⁹⁾,
 - Richtlijn 92/46/EEG van de Raad van 16 juni 1992 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van rauwe melk, warmtebehandelde melk en producten op basis van melk ⁽¹⁰⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/23/EG ⁽¹¹⁾,
 - Richtlijn 92/118/EEG van de Raad van 17 december 1992 tot vaststelling van de veterinairrechtelijke en de gezondheidsvoorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van producten waarvoor ten aanzien van deze voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving geldt als bedoeld in bijlage A, hoofdstuk I, van Richtlijn 89/662/EEG, en, wat ziekteverwekkers betreft, van Richtlijn 90/425/EEG ⁽¹²⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG.
- (4) Die richtlijnen hebben ten doel de verspreiding van dierziekten via het in de handel brengen van producten van dierlijke oorsprong te voorkomen.
 - (5) Die richtlijnen bevatten gemeenschappelijke beginselen, bijvoorbeeld met betrekking tot beperkende maatregelen ten aanzien van het in de handel brengen van producten die komen van een bedrijf of uit een gebied dat met een epizoötische ziekte is besmet, en de mogelijkheid dat producten uit gebieden waarvoor beperkende maatregelen gelden, worden onderworpen aan een behandeling om het ziekteverwekkende agens te vernietigen.

⁽¹⁾ PB L 302 van 31.12.1972, blz. 24.

⁽²⁾ PB L 47 van 21.2.1980, blz. 4.

⁽³⁾ PB L 46 van 19.2.1991, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 189 van 3.7.1998, blz. 12.

⁽⁵⁾ PB L 268 van 24.9.1991, blz. 35.

⁽⁶⁾ PB L 340 van 31.12.1993, blz. 39.

⁽⁷⁾ PB L 268 van 24.9.1991, blz. 41.

⁽⁸⁾ PB L 268 van 14.9.1992, blz. 35.

⁽⁹⁾ PB L 24 van 30.1.1998, blz. 31.

⁽¹⁰⁾ PB L 268 van 14.9.1992, blz. 1.

⁽¹¹⁾ PB L 125 van 23.5.1996, blz. 10.

⁽¹²⁾ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 49.

- (6) Die gemeenschappelijke bepalingen kunnen worden geharmoniseerd, ten einde eventuele inconsequenties die zijn ontstaan bij de vaststelling van de specifieke veterinairerechtelijke voorschriften, te verhelpen. Op deze wijze kunnen een uniforme toepassing van de veterinairerechtelijke voorschriften in de gehele Gemeenschap en een transparantere structuur van de communautaire wetgeving worden gegarandeerd.
- (7) De veterinaire controles van producten van dierlijke oorsprong die bestemd zijn voor het handelsverkeer, moeten worden uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in Richtlijn 89/662/EEG van de Raad van 11 december 1989 inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/118/EEG. Richtlijn 89/118/EEG bevat vrijwaringsmaatregelen die kunnen worden uitgevoerd indien de diergezondheid ernstig wordt bedreigd.
- (8) Uit derde landen ingevoerde producten mogen geen gevaar inhouden voor de diergezondheid in de Gemeenschap.
- (9) Daartoe moeten procedures worden ingesteld om de insleep van epizoötieën te voorkomen. Die procedures houden met name in dat de diergezondheidssituatie in de betrokken derde landen wordt geëvalueerd.
- (10) Er moeten procedures worden uitgewerkt voor de vaststelling van algemene of specifieke voorschriften of criteria voor de invoer van producten van dierlijke oorsprong.
- (11) Voorschriften voor de invoer van vlees van als huisdier gehouden hoefdieren en van vleesproducten die van of met dergelijk vlees zijn vervaardigd, zijn reeds vastgesteld bij Richtlijn 72/462/EEG van de Raad van 12 december 1972 inzake gezondheidsvraagstukken en veterinairerechtelijke vraagstukken bij de invoer van runderen, varkens, schapen en geiten, van vers vlees of van vleesproducten uit derde landen⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG.
- (12) De bij de invoer van vlees en vleesproducten toegepaste procedures kunnen als model dienen voor de invoer van andere producten van dierlijke oorsprong.
- (13) De voorschriften voor de veterinaire controles van producten die uit derde landen in de Gemeenschap worden ingevoerd, zijn vastgesteld bij Richtlijn 97/78/EG van de Raad van 18 december 1997 tot vaststelling van de beginselen voor de organisatie van de veterinaire controles voor producten die uit derde landen in de Gemeenschap worden binnengebracht⁽³⁾. Richtlijn 97/78/EG bevat vrijwaringsmaatregelen die kunnen worden toegepast indien de diergezondheid ernstig wordt bedreigd.
- (14) Bij de vaststelling van voorschriften voor het internationale handelsverkeer moet rekening worden gehouden met de voorschriften die zijn vastgesteld door het Internationaal Bureau voor besmettelijke veeziekten (OIE).
- (15) Voorzien moet worden in de organisatie van communautaire audits en inspecties om toe te zien op de uniforme toepassing van de veterinairerechtelijke voorschriften.
- (16) De onder deze verordening vallende producten zijn opgenomen in bijlage I bij het Verdrag.
- (17) Aangezien de voor de tenuitvoerlegging van deze verordening vereiste maatregelen maatregelen van algemene strekking zijn als bedoeld in artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽⁴⁾, moeten zij worden vastgesteld volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In deze verordening worden de veterinairerechtelijke voorschriften vastgesteld voor het in de handel brengen en de invoer uit derde landen van producten van dierlijke oorsprong.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze verordening gelden de definities die zijn vastgesteld in de richtlijnen waarnaar wordt verwezen in bijlage I, en eventueel in Verordening . . ./EG van de Raad inzake levensmiddelenhygiëne.

HOOFDSTUK I

VETERINAIRRECHTELIJKE VOORSCHRIFTEN VOOR DE PRODUCTIE EN HET IN DE HANDEL BRENGEN VAN PRODUCTEN UIT DE GEMEENSCHAP

Artikel 3

Het in de handel brengen van producten van dierlijke oorsprong mag niet leiden tot de verspreiding van op dieren overdraagbare ziekten. Daartoe dienen de onderstaande voorschriften in acht te worden genomen:

1. Producten van dierlijke oorsprong moeten verkregen zijn van dieren die aan alle in de relevante communautaire wetgeving vastgestelde veterinairerechtelijke voorschriften voldoen.
2. Producten van dierlijke oorsprong moeten verkregen zijn van dieren:
 - a) die komen van een bedrijf, een grondgebied of een deel van een grondgebied, dan wel, wanneer het gaat om producten van de aquacultuur, van een kwekerij, een gebied of een deel van een gebied, waar voor de betrokken dieren en producten geen om veterinairerechtelijke redenen vastgestelde beperkende maatregelen gelden, met name maatregelen op grond van de in bijlage I genoemde regelingen of andere ziektebestrijdingsmaatregelen op grond van de communautaire regelgeving;

⁽¹⁾ PB L 395 van 30.12.1989, blz. 13.

⁽²⁾ PB L 302 van 31.12.1972, blz. 28.

⁽³⁾ PB L 24 van 30.1.1998, blz. 9.

⁽⁴⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- b) die niet zijn geslacht in een inrichting waar, op het moment van het slachten, dieren die besmet waren of waarvan vermoed werd dat ze besmet waren met een van de ziekten als bedoeld onder a), dan wel karkassen van dergelijke dieren aanwezig waren.
3. In afwijking van het bepaalde in punt 2 en met inachtneming van de in bijlage I bedoelde ziektebestrijdingsmaatregelen:
- a) is het in de handel brengen van producten van dierlijke oorsprong, afkomstig uit een grondgebied of een deel van een grondgebied waarvoor om veterinaire redenen beperkende maatregelen gelden, maar niet afkomstig van een bedrijf dat is besmet of waarvan vermoed wordt dat het is besmet, toegestaan op voorwaarde dat, naargelang van het geval:
- de producten, in afwachting van de hieronder bedoelde behandeling, bij de vervaardiging, de hantering, het vervoer en de opslag in tijd en ruimte gescheiden zijn gehouden van producten die wel aan alle veterinaire voorschriften voldoen,
 - de producten een behandeling hebben ondergaan die volstaat om het betrokken veterinaire probleem te verhelpen,
 - de behandeling wordt toegepast in een inrichting die daartoe is erkend door de lidstaat waar het veterinaire probleem zich heeft voorgedaan,
 - de te behandelen producten naar behoren zijn geïdentificeerd.
- Dit punt wordt toegepast overeenkomstig het bepaalde in bijlage II en bijlage III, de punten 1 en 2, of overeenkomstig de volgens de in artikel 11 bedoelde procedure vast te stellen uitvoeringsbepalingen;
- b) is het in de handel brengen van aquacultuurproducten die niet aan het bepaalde in punt 2 voldoen, toch toegestaan onder de in bijlage III, punt 3, vastgestelde voorwaarden en eventueel met inachtneming van de volgens de in artikel 11 bedoelde procedure vast te stellen voorschriften.
4. In bijzondere omstandigheden en volgens de in artikel 11 bedoelde procedure kunnen afwijkingen van het bepaalde in punt 2 worden toegestaan. Daarbij wordt met name rekening gehouden met:
- a) de eventueel met betrekking tot de dieren te nemen maatregelen of uit te voeren tests;
- b) de specifieke kenmerken van de ziekte bij de betrokken diersoort.

Als dergelijke afwijkingen worden toegestaan, worden volgens dezelfde procedure de nodige maatregelen getroffen om de bescherming van de diergezondheid in de Gemeenschap te garanderen.

5. Wanneer:

- om veterinaire redenen op grond van artikel 9 van Richtlijn 89/662/EEG is bepaald dat producten van dierlijke oorsprong uit een lidstaat vergezeld moeten gaan van een gezondheidscertificaat, of
- producten vergezeld moeten gaan van een certificaat in verband met de bijzondere diergezondheidssituatie in een lidstaat of een deel van een lidstaat,

moet het certificaat in overeenstemming zijn met een volgens de in artikel 11 bedoelde procedure vast te stellen model. Het certificaat moet worden opgesteld in ten minste de taal van de ambtenaar die het certificaat opstelt en de taal van de plaats van bestemming. Het originele exemplaar dient de producten te vergezellen, het moet bestaan uit één enkel blad en moet zijn opgesteld voor één enkele geadresseerde.

Artikel 4

Officiële controles

Officiële controles moeten worden uitgevoerd door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten om erop toe te zien dat deze verordening, de uitvoeringsbepalingen en de vrijwaringsmaatregelen die ten aanzien van die producten van dierlijke oorsprong kunnen zijn vastgesteld, in acht worden genomen.

De uitvoeringsbepalingen betreffende deze controles, inclusief de resultaten daarvan en de op grond van die resultaten te nemen besluiten, worden vastgesteld volgens de in artikel 11 bedoelde procedure.

Artikel 5

Follow-up van de officiële controles en beroepsmogelijkheden

Wanneer overtredingen van de veterinaire voorschriften worden geconstateerd, worden maatregelen getroffen om de situatie te verhelpen.

Wanneer de bij de overtreding betrokken rechtspersonen of natuurlijke personen niet binnen de door de bevoegde autoriteit vastgestelde termijn de nodige maatregelen treffen of wanneer de diergezondheid ernstig wordt bedreigd, worden onmiddellijk beperkende maatregelen ten aanzien van de productie en het in de handel brengen van de betrokken producten vastgesteld. Deze maatregelen kunnen ook een verbod inhouden op de productie en het in de handel brengen van producten van dierlijke oorsprong, alsmede het uit de markt nemen en, indien nodig, vernietigen van reeds in de handel gebrachte producten.

Wanneer overtredingen van deze verordening, van de uitvoeringsbepalingen of van de vrijwaringsmaatregelen ten aanzien van producten van dierlijke oorsprong worden geconstateerd of wanneer niet met de bevoegde autoriteit wordt samengewerkt, leggen de bevoegde nationale autoriteiten passende strafrechtelijke en/of administratieve sancties op.

Bij het vaststellen van corrigerende maatregelen of het opleggen van strafrechtelijke en/of administratieve sancties houden de lidstaten rekening met de conclusies van de communautaire controles.

Deze verordening laat de krachtens de nationale wetgeving in de lidstaten bestaande beroepsmogelijkheden tegen besluiten van de bevoegde autoriteiten onverlet.

Artikel 6

Communautaire audits en inspecties

1. Deskundigen van de Commissie kunnen, in samenwerking met de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, audits en/of inspecties verrichten in alle stadia van de productie en het in de handel brengen van producten van dierlijke oorsprong, en inzake de organisatie en werking van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, teneinde toe te zien op de uniforme toepassing van deze verordening, van de uitvoeringsbepalingen en van eventuele op grond daarvan vastgestelde vrijwaringsmaatregelen. De deskundigen van de Commissie kunnen daarbij vergezeld gaan van de bevoegde autoriteit van de lidstaat en van speciaal voor de audit en/of inspectie door de Commissie aangestelde deskundigen.

2. De Commissie houdt de lidstaten regelmatig op de hoogte van het algemene programma inzake audits en/of inspecties, en van de resultaten daarvan.

3. De procedure voor de in lid 1 bedoelde audits en/of inspecties kan worden vastgesteld of gewijzigd volgens de in artikel 11 bedoelde procedure.

4. Om ervoor te zorgen dat de audits en/of inspecties efficiënt kunnen worden uitgevoerd, verleent de lidstaat op het grondgebied waarvan de audit en/of inspectie wordt verricht, de nodige bijstand en stelt hij alle door de deskundigen van de Commissie in het kader van de audit gevraagde documenten ter beschikking.

5. De Commissie ziet erop toe dat de in lid 1 bedoelde deskundigen een adequate opleiding krijgen op het gebied van levensmiddelenhygiëne en voedselveiligheid, auditingtechnieken en, indien nodig, de beginselen van het „Hazard analysis and critical control points system” (HACCP-systeem), opdat zij hun taken met kennis van zaken kunnen uitvoeren.

6. De lidstaten zien erop toe dat alle in lid 1 bedoelde deskundigen toegang hebben tot alle gebouwen of delen van gebouwen en tot alle informatie die relevant is voor het uitvoeren van de hun op grond van deze verordening opgelegde taken.

Indien in het kader van een audit of inspectie door de Commissie een ernstig risico voor de diergezondheid wordt geconstateerd, neemt de betrokken lidstaat onmiddellijk de nodige maatregelen ter vrijwaring van de diergezondheid. Indien dergelijke maatregelen moeten worden genomen of indien de genomen maatregelen ontoereikend worden geacht, treft de Commissie de nodige maatregelen ter vrijwaring van de diergezondheid en stelt zij de lidstaten daarvan in kennis.

HOOFDSTUK II

INVOER UIT DERDE LANDEN

Artikel 7

Algemene bepalingen

De voorschriften die gelden voor de invoer van producten van dierlijke oorsprong uit derde landen, moeten gelijk of gelijkwaardig zijn aan die welke gelden voor de productie en het in de handel brengen van producten uit de Gemeenschap.

Artikel 8

Naleving van de communautaire regelgeving.

Teneinde toe te zien op de inachtneming van de algemene bepalingen van artikel 7, moeten volgens de in artikel 11 bedoelde procedure worden vastgesteld:

1. Lijsten van derde landen of delen van derde landen waaruit de invoer van bepaalde producten van dierlijke oorsprong is toegestaan.

Bij de vaststelling van die lijsten wordt met name rekening gehouden met:

- de wetgeving in het derde land;
- de organisatie van de bevoegde autoriteit en van de inspectiediensten van het derde land, de bevoegdheden van deze diensten en de controle die daarop wordt uitgeoefend, en de mate waarin deze diensten effectief kunnen toezien op de toepassing van hun wetgeving;
- de veterinairerechtelijke voorschriften met betrekking tot productie, vervaardiging, hantering, opslag en verzending die daadwerkelijk worden toegepast op de voor de Gemeenschap bestemde producten van dierlijke oorsprong;
- de garanties die het derde land kan geven met betrekking tot de naleving van de relevante veterinairerechtelijke voorschriften;
- de ervaring bij het in de handel brengen van het product uit het derde land en de resultaten van de verrichte invoercontroles;
- de resultaten van de door de Gemeenschap verrichte inspecties in het derde land;
- de gezondheidsstatus van het vee, van andere gedomesticeerde dieren en van de wilde fauna in het derde land, met bijzondere aandacht voor exotische dierziekten en voor de algemene gezondheidstoestand in het land waardoor de volksgezondheid of de diergezondheid in de Gemeenschap in gevaar zou kunnen worden gebracht;
- de regelmaat en de snelheid waarmee het derde land informatie verstrekt over de aanwezigheid van besmettelijke dierziekten op zijn grondgebied, met name ziekten die zijn vermeld in de lijsten A en B van het Internationaal Bureau voor besmettelijke veeziekten (OIE) en, met betrekking tot ziekten bij aquacultuurdieren, aangifteplichtige ziekten die zijn vermeld in de Internationale Gezondheidscode voor waterdieren van het OIE;

- de in het derde land bestaande regelgeving inzake preventie en bestrijding van besmettelijke dierziekten, en de toepassing daarvan, met inbegrip van de voorschriften inzake de invoer uit andere landen.

De op grond van dit punt vastgestelde lijsten mogen worden gecombineerd met andere lijsten die kunnen zijn opgesteld met betrekking tot de volksgezondheid.

2. Bijzondere invoervoorschriften voor een derde land of een groep van derde landen, waarbij rekening wordt gehouden met de gezondheidssituatie in dat derde land of die groep van derde landen. Deze bijzondere invoervoorschriften omvatten met name specifieke gegevens inzake de gezondheids-certificaten waarvan voor de Gemeenschap bestemde zendingen vergezeld dienen te gaan. Deze certificaten moeten:

- zijn opgesteld in de taal of de talen van de lidstaat van bestemming en van de lidstaat waar de controle in de grensinspectiepost plaatsvindt; de controlerende lidstaat of de lidstaat van bestemming kan toestaan dat een andere communautaire taal dan de eigen taal wordt gebruikt;

- als origineel exemplaar de producten vergezellen;

- uit één enkel blad bestaan;

- zijn opgesteld voor één enkele geadresseerde.

Het certificaat moet worden afgegeven op de dag waarop de producten worden geladen met het oog op verzending naar het land van bestemming en moet worden ondertekend door een vertegenwoordiger van de bevoegde autoriteit. Het certificaat mag worden gecombineerd met het op grond van de volksgezondheidsvoorschriften vereiste certificaat.

3. Indien nodig,

- de bepalingen ter uitvoering van dit artikel, en

- de criteria voor de indeling van derde landen en delen daarvan ten aanzien van dierziekten.

Artikel 9

Audits en inspecties van de Gemeenschap

1. In alle onder deze verordening vallende stadia kunnen deskundigen van de Commissie audits en/of inspecties verrichten in derde landen teneinde toe te zien op de naleving van de gelijkwaardigheid met de communautaire veterinaire voorschriften. De deskundigen van de Commissie kunnen vergezeld gaan van speciaal voor de audit en/of inspectie door de Commissie aangestelde andere deskundigen.

2. De in lid 1 bedoelde audits en/of inspecties in derde landen worden uitgevoerd in opdracht van de Commissie, die er de kosten van draagt.

3. De procedure voor de in lid 1 bedoelde audits en/of inspecties in derde landen wordt vastgesteld of gewijzigd volgens de in artikel 11 bedoelde procedure.

4. Wanneer in het kader van een communautaire audit en/of inspectie een ernstig risico voor de diergezondheid wordt geconstateerd, neemt de Commissie onmiddellijk de nodige maatregelen ter bescherming van de diergezondheid en stelt zij de lidstaten daarvan in kennis.

5. De Commissie ziet erop toe dat de in lid 1 bedoelde deskundigen en andere deskundigen een adequate opleiding krijgen op het gebied van diergezondheid en auditingtechnieken, opdat zij hun taken met kennis van zaken kunnen uitvoeren.

HOOFDSTUK III

SLOTBEPALINGEN

Artikel 10

De bijlagen bij deze verordening kunnen worden gewijzigd of aangevuld volgens de in artikel 11 bedoelde procedure. Deze procedure wordt met name toegepast voor de vaststelling van criteria voor de indeling van derde landen en delen daarvan ten aanzien van bepaalde ziekten.

Artikel 11

Procedure Permanent Veterinair Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Besluit 68/361/EEG⁽¹⁾ van de Raad ingestelde Permanent Veterinair Comité.

2. In de gevallen waarin wordt verwezen naar dit lid, is de in artikel 5 van Besluit 1999/468/EG vastgestelde regelgevingsprocedure van toepassing, met inachtneming van het bepaalde in artikel 7, lid 3, en artikel 8.

3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt drie maanden.

Artikel 12

De lidstaten stellen Commissie in kennis van de bepalingen die speciaal voor de toepassing van deze verordening zijn genomen en van alle rechtsinstrumenten en maatregelen die betrekking hebben op de toepassing en het toezicht op de naleving ervan.

Artikel 13

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2004.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 225 van 1.1.1997, blz. 23.

BIJLAGE I

ZIEKTEN DIE RELEVANT ZIJN VOOR HET HANDELSVERKEER VAN PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG

I. Ziekten waarvoor bestrijdingsmaatregelen zijn ingesteld op grond van de communautaire wetgeving

Ziekte	Richtlijn
Klassieke varkenspest	Richtlijn 80/217/EEG van de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van klassieke varkenspest
Mond- en klauwzeer	Richtlijn 85/511/EEG van de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer
Aviaire influenza	Richtlijn 92/40/EEG van de Raad tot vaststelling van communautaire maatregelen voor de bestrijding van aviaire influenza
Newcastle disease	Richtlijn 92/66/EEG van de Raad tot vaststelling van communautaire maatregelen voor de bestrijding van de ziekte van Newcastle
Runderpest „Peste des petits ruminants” Vesiculaire varkensziekte	Richtlijn 92/119/EEG van de Raad tot vaststelling van algemene communautaire maatregelen voor de bestrijding van bepaalde dierziekten en van specifieke maatregelen ten aanzien van de vesiculaire varkensziekte
Infectieuze zalmanemie (ISA) Infectieuze hematopoïetische necrose (IHN) Virale hemorrhagische septikemie (VHS)	Richtlijn 93/53/EEG van de Raad tot vaststelling van minimale communautaire maatregelen voor de bestrijding van bepaalde visziekten
Ziekten bij weekdieren	Richtlijn 95/70/EG van de Raad tot vaststelling van minimale communautaire maatregelen ter bestrijding van bepaalde ziekten van tweekleppige weekdieren

II. Maatregelen in verband met Afrikaanse varkenspest

In afwachting van de vaststelling van specifieke maatregelen voor de bestrijding van Afrikaanse varkenspest, zijn de bij Richtlijn 80/217/EEG vastgestelde maatregelen van overeenkomstige toepassing bij elke uitbraak van Afrikaanse varkenspest. In afwijking van het bepaalde in die richtlijn worden besluiten tot opheffing van de op grond van dit punt vastgestelde beperkende maatregelen genomen volgens de in artikel 11 bedoelde procedure.

1. Vlees

Een lidstaat op het grondgebied waarvan Afrikaanse varkenspest is geconstateerd, verbiedt onmiddellijk alle vervoer van vers varkensvlees uit dat deel van zijn grondgebied waar de uitbraak is geconstateerd, naar de rest van de Gemeenschap.

Bij het bepalen van de in dit punt bedoelde delen van het grondgebied wordt met name rekening gehouden met:

- de methoden voor de bestrijding van de ziekte, in het bijzonder de ruiming van varkenshouderijbedrijven die zijn besmet of verontreinigd, of waarvan wordt vermoed dat zij zijn besmet of verontreinigd,
- de oppervlakte van de betrokken delen van hun grondgebied en de administratieve en geografische grenzen ervan,
- de incidentie van de ziekte en te verwachten verspreiding ervan,
- de maatregelen om verspreiding van de ziekte te voorkomen,
- de maatregelen om alle verplaatsingen van varkens in en buiten het betrokken deel van hun grondgebied te beperken en te controleren.

2. Vleesproducten

Een lidstaat op het grondgebied waarvan Afrikaanse varkenspest is geconstateerd, verbiedt onmiddellijk alle vervoer van vleesproducten uit dat deel van zijn grondgebied waar de uitbraak is geconstateerd, naar de rest van de Gemeenschap. De in artikel 3, lid 3, vastgestelde afwijking is evenwel van toepassing op vleesproducten die één van de behandelingen als bedoeld in bijlage III, punt 1, onder a) en e), hebben ondergaan.

BIJLAGE II

Bijzonder identificatiemerk voor vers vlees uit een grondgebied of een deel van een grondgebied waar niet aan alle relevante veterinaire wetgeving wordt voldaan

Vers vlees dat is verkregen van dieren die komen van een bedrijf in een gebied waarvoor op veterinaire wetgeving gronden beperkende maatregelen zijn vastgesteld ten aanzien van één van de in bijlage I genoemde ziekten, en dat een behandeling moet ondergaan om het betrokken veterinaire probleem te verhelpen, moet als volgt worden geïdentificeerd:

1. Over het keurmerk voor vlees wordt een kruis aangebracht bestaande uit twee rechte lijnen die elkaar kruisen onder rechte hoeken, waarbij het snijpunt precies in het midden van het stempel valt en de informatie van het keurmerk leesbaar blijft.
2. Het merk mag ook bestaan uit één enkel stempel; in dat geval moet het merk in perfect leesbare tekens de volgende informatie bevatten:
 - in het bovenste gedeelte, de naam van het land van uitvoer, in hoofdletters;
 - in het midden, het veterinaire erkenningsnummer van het slachthuis;
 - in het onderste gedeelte, een van de volgende afkortingen: CE, EF, EK, EC, EY, EG;
 - twee rechte lijnen in kruisvorm over het stempel, waarbij het snijpunt, gevormd door rechte hoeken, precies in het centrum van het stempel valt, op zodanige wijze dat de informatie niet wordt verborgen;
 - gegevens ter identificatie van de dierenarts die het vlees heeft gekeurd.

Het merk moet worden aangebracht door of onder de verantwoordelijkheid van de officiële dierenarts die verantwoordelijk is voor de controle op de toepassing van de veterinaire wetgeving.

BIJLAGE III

1. Behandelingen om elk risico voor de diergezondheid bij vlees weg te nemen

Behandeling (*)	Ziekte							
	Mond- en klauwzeer	Klassieke varkenspest	Vesiculaire varkensziekte	Klassieke varkenspest	Runderpest	Newcastle disease	Aviaire influenza	„Peste des petits ruminants”
a) Hittebehandeling in een hermetisch gesloten recipiënt met een Fo-waarde van 3,00 of meer	+	+	+	+	+	+	+	+
b) Hittebehandeling bij een temperatuur van ten minste 70 °C overal in het vlees	+	+	+	—	+	+	+	+
c) Hittebehandeling bij een temperatuur van ten minste 80 °C overal in het vlees	+	+	+	+	+	+	+	+
d) Hittebehandeling in een hermetisch gesloten recipiënt bij ten minste 60 °C gedurende ten minste 4 uur, in de loop waarvan de kerntemperatuur gedurende 30 minuten ten minste 70 °C moet bedragen	+	+	+	+	+	+	+	+
e) Een behandeling bestaande uit een natuurlijke fermentatie en rijping gedurende ten minste 9 maanden voor vlees zonder been, die resulteert in de volgende kenmerken: een Aw van ten hoogste 0,93 en een pH van ten hoogste 6,0	+	+	—	+	+	+	—	—
f) Als onder e) hierboven, maar het mag ook vlees zijn met been. De nodige maatregelen moeten worden getroffen om kruisverontreiniging te voorkomen	+	—	—	—	—	—	—	—
g) Bereiding van salami in overeenstemming met volgens de procedure van het Permanent Veterinair Comité, na advies van het ter zake bevoegde Wetenschappelijk Comité, vast te stellen normen	+	+	—	+	+	—	—	—
h) Hammen en lendenstukken die een behandeling hebben ondergaan die onder andere bestaat uit een natuurlijke fermentatie en rijping gedurende ten minste 190 dagen voor hammen en 140 dagen voor lendenstukken	—	—	—	+	—	—	—	—
i) Een hittebehandeling die garandeert dat een kerntemperatuur van ten minste 65 °C wordt bereikt gedurende de tijd die nodig is om een pasteurisatiewaarde (pw) van ten minste 40 te bereiken	+	—	—	—	—	—	—	+

„+”: Doeltreffendheid erkend.

(*) De nodige maatregelen moeten worden getroffen om kruisverontreiniging te voorkomen.

2. Behandelingen om bij melk elk risico voor de diergezondheid weg te nemen

Melk van voor mond- en klauwzeer vatbare diersoorten en geheel of gedeeltelijk met die melk bereide melkproducten mogen niet komen uit een toezichtsgebied overeenkomstig Richtlijn 85/811/EEG, tenzij de melk of het melkproduct onder toezicht van de bevoegde autoriteit een van de volgende behandelingen heeft ondergaan:

- a) een zodanige sterilisatie dat de Fo-waarde ten minste 3 bedraagt, of
- b) een enkele UHT-behandeling bij 130 °C gedurende 2-3 seconden, of
- c) een eerste hittebehandeling waarvan het verhittingseffect ten minste gelijk is aan dat van een pasteurisatie bij een temperatuur van ten minste 72 °C gedurende ten minste 15 seconden, en die volstaat om een negatieve reactie op de fosfatetest te veroorzaken, gevolgd door:
 - i) een tweede hittebehandeling die resulteert in een negatief resultaat van de peroxydasetest, of

- ii) voor melkpoeder of melkpoederproducten, een tweede hittebehandeling voorafgaand aan het droogprocédé, die ten minste hetzelfde effect heeft als de eerste hittebehandeling en die volstaat om een negatieve reactie op de fosfatasetest te veroorzaken, of
 - iii) een aanzuringsbehandeling waarbij de pH gedurende ten minste één uur tot minder dan 6 wordt verlaagd,
 - iv) een tweede hittebehandeling waarvan het effect ten minste gelijk is aan dat van de eerste hittebehandeling; beide hittebehandelingen worden toegepast bij melk met een pH van meer dan 7,0 (deze behandeling is niet toegestaan bij melk uit een beschermingsgebied of een toezichtsgebied).
- d) De eerste hittebehandeling als bedoeld onder c) wordt toegepast bij melk met een pH van meer dan 7,0 (deze behandeling is niet toegestaan voor melk uit een beschermingsgebied of een toezichtsgebied).

3. Behandeling om bij aquacultuurdieren elk risico voor de diergezondheid weg te nemen

- a) Aquacultuurvis die vatbaar is voor infectieuze hematopoïetische necrose en virale hemorrhagische septikemie, afkomstig uit een niet voor deze ziekten erkend gebied, mag slechts in een erkend gebied worden binnengebracht indien hij is geslacht, ontcopt en geëmaket vóór verzending. Deze verplichting geldt niet voor vis uit een erkend bedrijf in een niet-erkend gebied.
- b) Levende weekdieren die vatbaar zijn voor bonamiose en marteilose, afkomstig uit een niet voor deze ziekten erkend gebied, mogen slechts in een erkend gebied worden binnengebracht indien zij bestemd zijn voor directe menselijke consumptie of voor de conservenindustrie. Zij mogen niet opnieuw worden uitgezet tenzij:
 - zij komen van een erkend bedrijf in een niet-erkend gebied, of
 - zij tijdelijk worden ondergedompeld in opslagvijvers of zuiveringscentra die daarvoor speciaal zijn uitgerust en door de bevoegde autoriteit zijn erkend, en die met name beschikken over een systeem voor behandeling en ontsmetting van afvalwater.

De uitvoeringsbepalingen worden vastgesteld volgens de in artikel 11 bedoelde procedure.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende intrekking van bepaalde richtlijnen inzake levensmiddelenhygiëne en tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van bepaalde voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong, en tot wijziging van de Richtlijnen 89/662/EEG en 91/67/EEG

(2000/C 365 E/06)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 438 def. — 2000/0182(COD)

(Door de Commissie ingediend op 14 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 37 EG, artikel 95 EG en artikel 152 EG, lid 4, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 EG van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Richtlijn 93/43/EEG van de Raad van 14 juni 1993 inzake levensmiddelenhygiëne⁽¹⁾ zijn de algemene voorschriften vastgesteld om de productie van veilig voedsel te garanderen.
- (2) De veterinairerechtelijke voorschriften en de gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van producten van dierlijke oorsprong zijn vastgelegd in diverse richtlijnen van de Raad.
- (3) Die voorschriften hebben met name betrekking op producten als vers vlees, vlees van pluimvee, vleesproducten, ei-producten, levende tweekleppige weekdieren, visserijproducten, konijnenvlees en vlees van wild, melk en melkproducten, gehakt vlees en andere voor menselijke consumptie bestemde producten.
- (4) De in die richtlijnen vervatte voorschriften zijn herwerkt en vastgelegd in:
 - Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad inzake levensmiddelenhygiëne,
 - Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong,
 - Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de organisatie van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong,

— Verordening (EG) nr. .../... van de Raad houdende vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor de productie, het in de handel brengen en de invoer van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

- (5) De betrokken richtlijnen moeten bijgevolg worden ingetrokken.
- (6) In verband met die herwerking moeten ook Richtlijn 89/662/EEG van de Raad van 11 december 1989 inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Richtlijn 92/118/EEG⁽³⁾, en Richtlijn 91/67/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinairerechtelijke voorschriften voor het in de handel brengen van aquicultuurdieren en aquicultuurproducten⁽⁴⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/45/EG⁽⁵⁾, worden gewijzigd.

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

De volgende richtlijnen worden ingetrokken:

1. Richtlijn 93/43/EEG van de Raad van 14 juni 1993 inzake levensmiddelenhygiëne;
2. Richtlijn 64/433/EEG van de Raad van 26 juni 1964 betreffende de gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van vers vlees⁽⁶⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/23/EG⁽⁷⁾;
3. Richtlijn 71/118/EEG van de Raad van 1 februari 1971 inzake gezondheidsvraagstukken op het gebied van de productie en het in de handel brengen van vers vlees van pluimvee⁽⁸⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG⁽⁹⁾;

⁽²⁾ PB L 395 van 30.12.1989, blz. 13.

⁽³⁾ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 49.

⁽⁴⁾ PB L 46 van 19.2.1991, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB L 189 van 3.7.1998, blz. 12.

⁽⁶⁾ PB 121 van 29.7.1964, blz. 2012/64.

⁽⁷⁾ PB L 243 van 11.10.1995, blz. 7.

⁽⁸⁾ PB L 55 van 8.3.1971, blz. 23.

⁽⁹⁾ PB L 24 van 30.1.1998, blz. 31.

⁽¹⁾ PB L 157 van 19.7.1993, blz. 1.

4. Richtlijn 72/461/EEG van de Raad van 12 december 1972 inzake veterinairerechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vers vlees ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden;
5. Richtlijn 77/96/EEG van de Raad van 21 december 1976 inzake het opsporen van trichinen bij de invoer van vers vlees van varkens, huisdieren, uit derde landen ⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden;
6. Richtlijn 77/99/EEG van de Raad van 21 december 1976 betreffende de gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van vleesproducten en bepaalde andere producten van dierlijke oorsprong ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/76/EG ⁽⁴⁾;
7. Richtlijn 80/215/EEG van de Raad van 22 januari 1980 inzake veterinairerechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vleesproducten ⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden;
8. Richtlijn 89/362/EEG van de Raad van 26 mei 1989 houdende algemene voorschriften inzake de hygiëne op melkveebedrijven ⁽⁶⁾;
9. Richtlijn 89/437/EEG van de Raad van 20 juni 1989 inzake hygiëne- en gezondheidsvraagstukken bij de bereiding en het in de handel brengen van eiproducten ⁽⁷⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/23/EG ⁽⁸⁾;
10. Richtlijn 91/492/EEG van de Raad van 15 juli 1991 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van levende tweekleppige weekdieren ⁽⁹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG;
11. Richtlijn 91/493/EEG van de Raad van 22 juli 1991 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van visserijproducten ⁽¹⁰⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG;
12. Richtlijn 91/494/EEG van de Raad van 26 juni 1991 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van vers vlees van pluimvee ⁽¹¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 93/121/EG ⁽¹²⁾;
13. Richtlijn 91/495/EEG van de Raad van 27 november 1990 inzake gezondheidsvoorschriften en veterinairerechtelijke voorschriften voor de productie en het in de handel brengen van konijnenvlees en vlees van gekweekt wild ⁽¹³⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden;
14. Richtlijn 92/45/EEG van de Raad van 16 juni 1992 betreffende de gezondheidsvoorschriften en veterinairerechtelijke voorschriften voor het doden van vrij wild en het in de handel brengen van vlees van vrij wild ⁽¹⁴⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG;
15. Richtlijn 92/46/EEG van de Raad van 16 juni 1992 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van rauwe melk, warmtebehandelde melk en producten op basis van melk ⁽¹⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/23/EG;
16. Richtlijn 92/48/EEG van de Raad van 16 juni 1992 tot vaststelling, overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder a) i), van Richtlijn 91/493/EEG ⁽¹⁶⁾, van de minimale hygiënische voorschriften die van toepassing zijn op visserijproducten die zijn verkregen aan boord van bepaalde vissersvaartuigen;
17. Richtlijn 94/65/EG van de Raad van 14 december 1994 tot vaststelling van voorschriften voor de productie en het in de handel brengen van gehakt vlees en vleesbereidingen ⁽¹⁷⁾.

Artikel 2

Bijlage II bij Richtlijn 92/118/EEG van de Raad van 17 december 1999 tot vaststelling van de veterinairerechtelijke en de gezondheidsvoorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van producten waarvoor ten aanzien van deze voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving geldt als bedoeld in bijlage A, hoofdstuk I, van Richtlijn 89/662/EEG, en, wat ziekteverwekkers betreft, van Richtlijn 90/425/EEG ⁽¹⁸⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/79/EG ⁽¹⁹⁾ wordt ingetrokken.

Artikel 3

In afwijking van artikel 1 geldt hetgeen volgt:

- De bij de in de artikelen 1 en 2 genoemde richtlijnen en de bepalingen ter uitvoering daarvan vastgestelde eisen en normen blijven evenwel van toepassing totdat temperatuurvoorschriften voor de opslag en het vervoer van producten van dierlijke oorsprong en microbiologische normen voor die producten zijn vastgesteld volgens de procedure als bedoeld in artikel 6 van Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad inzake levensmiddelenhygiëne.

⁽¹⁾ PB L 302 van 31.12.1972, blz. 24.

⁽²⁾ PB L 26 van 31.1.1977, blz. 67.

⁽³⁾ PB L 26 van 31.1.1977, blz. 85.

⁽⁴⁾ PB L 10 van 16.1.1998, blz. 25.

⁽⁵⁾ PB L 47 van 21.2.1980, blz. 4.

⁽⁶⁾ PB L 156 van 8.6.1989, blz. 30.

⁽⁷⁾ PB L 212 van 22.7.1989, blz. 87.

⁽⁸⁾ PB L 125 van 23.5.1996, blz. 10.

⁽⁹⁾ PB L 168 van 24.9.1991, blz. 1.

⁽¹⁰⁾ PB L 268 van 24.9.1991, blz. 15.

⁽¹¹⁾ PB L 268 van 24.9.1991, blz. 35.

⁽¹²⁾ PB L 340 van 31.12.1993, blz. 39.

⁽¹³⁾ PB L 268 van 24.9.1991, blz. 41.

⁽¹⁴⁾ PB L 268 van 14.9.1992, blz. 35.

⁽¹⁵⁾ PB L 268 van 14.9.1992, blz. 1.

⁽¹⁶⁾ PB L 187 van 7.7.1992, blz. 41.

⁽¹⁷⁾ PB L 368 van 31.12.1994, blz. 10.

⁽¹⁸⁾ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 49.

⁽¹⁹⁾ PB L 24 van 30.1.1998, blz. 31.

2. De op grond van de in de artikelen 1 en 2 genoemde richtlijnen vastgestelde uitvoeringsbepalingen blijven van toepassing totdat zij zijn vervangen door voorschriften die dezelfde uitwerking hebben en die zijn vastgesteld op basis van:
- Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad inzake levensmiddelenhygiëne,
 - Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong,
 - Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de organisatie van officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong,
 - Verordening (EG) nr. .../... van de Raad houdende vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor de productie, het in de handel brengen en de invoer van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.
3. Wanneer het keurmerk, als omschreven in de in artikel 1 genoemde richtlijnen, verschilt van het bij Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong voorgeschreven keurmerk, zien de lidstaten erop toe dat het vorige keurmerk door het nieuwe wordt vervangen uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van bovengenoemde verordening.

Artikel 4

Bijlage A bij Richtlijn 89/662/EEG van de Raad wordt vervangen door:

„BIJLAGE A

HOOFDSTUK I

- Verordening van de Raad .../.../EG van ... houdende vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor de productie, het in de handel brengen en de invoer van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.
- De producten van dierlijke oorsprong als bedoeld in Verordening (EG) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... inzake levensmiddelenhygiëne.

HOOFDSTUK II

Richtlijn 92/118/EEG van de Raad van 17 december 1992 tot vaststelling van de veterinairerechtelijke en de gezondheidsvoorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van producten waarvoor ten aanzien van deze voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving geldt als bedoeld in bijlage A, hoofdstuk I, van Richtlijn 89/662/EEG, en, wat ziekteverwekkers betreft, van Richtlijn 90/425/EEG (met uitzondering van ziekteverwekkers).”

Artikel 5

Artikel 9 van Richtlijn 91/67/EEG wordt vervangen door:

„Artikel 9

Voor het voor menselijke consumptie in de handel brengen van aquicultuurproducten en weekdieren uit een niet-erkend gebied in een erkend gebied gelden de desbetreffende voorschriften van Verordening (EG) nr. .../... van de Raad houdende vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor de productie, het in de handel brengen en de invoer van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.”

Artikel 6

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 1 januari 2004 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzingen worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 7

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 8

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad houdende verlenging van bepaalde bij Besluiten nr. 645/96/EG, nr. 646/96/EG, nr. 647/96/EG, nr. 102/97/EG, nr. 1400/97/EG en nr. 1296/1999/EG vastgestelde communautaire actieprogramma's op het gebied van de volksgezondheid en tot wijziging van deze besluiten

(2000/C 365 E/07)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 448 def. — 2000/0192(COD)

(Door de Commissie ingediend op 25 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 152,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Een aantal communautaire actieprogramma's in het kader van de actie op het gebied van de volksgezondheid verstrijken binnenkort.

(2) De volgende programma's verstrijken einde 2000:

— Het communautaire actieprogramma inzake gezondheidsbevordering, -voorlichting, -opvoeding en -opleiding, vastgesteld bij Besluit nr. 645/96/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾.

— Het actieplan voor kankerbestrijding vastgesteld bij Besluit nr. 646/96/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾.

— Het communautaire actieprogramma in verband met de preventie van aids en van bepaalde andere besmettelijke ziekten, vastgesteld bij Besluit nr. 647/96/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾.

— Het communautaire actieprogramma inzake de preventie van drugsverslaving vastgesteld bij Besluit nr. 102/97/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾.

(3) De volgende programma's verstrijken einde 2001:

— Het communautaire actieprogramma voor gezondheidsmonitoring vastgesteld bij Besluit nr. 1400/97/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁵⁾.

— Het communautaire actieprogramma inzake met de milieuverontreiniging samenhangende ziekten vastgesteld bij Besluit nr. 1296/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾.

(4) De Raad beklemtoonde in zijn resolutie van 8 juni 1999 over de toekomstige actie van de Gemeenschap op het gebied van de volksgezondheid ⁽⁷⁾ tegen de achtergrond van het verstrijken van de bestaande programma's de behoefte aan continuïteit van de actie van de Gemeenschap op het gebied van de volksgezondheid.

(5) In haar Mededeling van 15 april 1998 aan de Raad, aan het Europees Parlement, aan het Economisch en Sociaal Comité en aan het Comité van de Regio's betreffende de ontwikkeling van beleid op volksgezondheidsgebied in de Europese Gemeenschap ⁽⁸⁾ vermeldt de Commissie dat de bestaande programma's op het gebied van de volksgezondheid vanaf einde 2000 verstrijken en beklemtoont zij dat een vacuüm in het communautaire beleid op dit belangrijke gebied moet worden voorkomen. Het debat dat na deze mededeling op gang kwam, leidde tot een consensus tussen de gemeenschapsinstellingen over de ontwikkeling van een nieuwe gezondheidsstrategie met een allesomvattend actieprogramma op het gebied van de volksgezondheid.

(6) Teneinde (een onderbreking van bovengenoemde) communautaire actie te voorkomen, terwijl een nieuwe strategie en voorstellen voor een nieuw, allesomvattend volksgezondheidsprogramma worden uitgewerkt, dienen de huidige programma's op het gebied van de volksgezondheid tot eind 2002 te worden verlengd.

(7) De Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER-Overeenkomst) voorziet in een grotere samenwerking inzake de gezondheidszorg tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds en de landen van de Europese Vrijhandelsassociatie die deelnemen aan de EER (EVA-/EER-landen) anderzijds. Bepaald moet worden dat de deelneming aan de programma's op het gebied van de volksgezondheid openstaat voor de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa in overeenstemming met de in de Europaovereenkomsten, in de

⁽¹⁾ PB L 95 van 16.4.1996, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 95 van 16.4.1996, blz. 9.

⁽³⁾ PB L 95 van 16.4.1996, blz. 16.

⁽⁴⁾ PB L 19 van 22.1.1997, blz. 25.

⁽⁵⁾ PB L 193 van 22.7.1997, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 155 van 22.6.1999, blz. 7.

⁽⁷⁾ PB C 200 van 15.7.1999, blz. 1.

⁽⁸⁾ COM(1998) 230 def.

aanvullende protocollen ervan en in de besluiten van de respectieve Associatieraden vastgelegde voorwaarden, voor Cyprus, gefinancierd door met dat land overeen te komen aanvullende kredieten en voor Malta en Turkije, gefinancierd door aanvullende kredieten, in overeenstemming met de bepalingen van het Verdrag.

(8) Bij de verlenging van de programma's dient rekening te worden gehouden met de Mededeling van 15 juni 2000 van de Commissie aan de Raad, aan het Europees Parlement, aan het Economisch en Sociaal Comité en aan het Comité van de Regio's betreffende de gezondheidsstrategie van de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾, met de conclusies van de Raad van 26 november 1998 betreffende een toekomstig actie kader van de Gemeenschap op het gebied van de volksgezondheid ⁽²⁾, met de resolutie van de Raad van 8 juni 1999 over de toekomstige actie van de Gemeenschap op het gebied van de volksgezondheid, met Resolutie van het Europees Parlement van 12 maart 1999 ⁽³⁾, met het advies van het Economisch en Sociaal Comité van 9 september 1998 ⁽⁴⁾ en met het advies van het Comité van de Regio's van 19 november 1998 ⁽⁵⁾. Voorts dient rekening te worden gehouden met het tussentijdse verslag van de Commissie van 14 oktober 1999 aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de tenuitvoerlegging van de communautaire actieprogramma's inzake de preventie van kanker, aids en bepaalde andere besmettelijke ziekten en inzake drugsverslaving in het kader van de actie op het gebied van de volksgezondheid ⁽⁶⁾, en met het tussentijdse verslag van de Commissie van 22 maart 2000 aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de uitvoering van het communautaire actieprogramma inzake gezondheidsbevordering, -voorlichting, -opvoeding en -opleiding in het kader van de actie op het gebied van de volksgezondheid ⁽⁷⁾.

(9) Dit besluit legt voor de looptijd van de verlenging van de actieprogramma's het financiële kader vast, dat voor de begrotingsautoriteit gedurende de jaarlijkse begrotingsprocedure het voornaamste referentiepunt vormt in de zin van punt 33 van het Interinstitutionele Akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie van 6 mei 1999 over de begrotingsdiscipline en de verbetering van de begrotingsprocedure ⁽⁸⁾.

(10) De Besluiten nr. 645/96/EG, nr. 646/96/EG, nr. 647/96/EG, nr. 102/97/EG, nr. 1400/97/EG en nr. 1296/1999/EG, dienen te worden gewijzigd om rekening te houden met Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽⁹⁾.

(11) De actieprogramma's waarvan de looptijd is verlengd dienen te worden gevolgd en voortdurend te worden geëvalueerd in samenwerking met de Commissie en de lidstaten,

BESLUITEN:

Artikel 1

Verlenging

1. De volgende actieprogramma's en het volgende actieplan worden vanaf 1 januari 2001 tot 31 december 2002 verlengd:

- a) Het communautaire actieprogramma inzake gezondheidsbevordering, -voorlichting, -opvoeding en -opleiding, vastgesteld bij Besluit nr. 645/96/EG van het Europees Parlement en de Raad.
- b) Het actieplan voor kankerbestrijding vastgesteld bij Besluit nr. 646/96/EG van het Europees Parlement en de Raad.
- c) Het communautaire actieprogramma in verband met de preventie van aids en van bepaalde andere besmettelijke ziekten, vastgesteld bij Besluit nr. 647/96/EG van het Europees Parlement en de Raad.
- d) Het communautaire actieprogramma inzake de preventie van drugsverslaving, vastgesteld bij Besluit nr. 102/97/EG van het Europees Parlement en de Raad.

2. De volgende actieprogramma's worden vanaf 1 januari 2002 tot 31 december 2002 verlengd:

- a) Het communautaire actieprogramma voor gezondheidsmonitoring, vastgesteld bij Besluit nr. 1400/97/EG van het Europees Parlement en de Raad.
- b) Het communautair actieprogramma inzake met de milieuverontreiniging samenhangende ziekten, vastgesteld bij Besluit nr. 1296/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad.

Artikel 2

Begroting

1. Het totale financiële kader voor de uitvoering van de in artikel 1 genoemde programma's en het aldaar genoemde actieplan voor de periode 1 januari 2001 tot 31 december 2002 bedraagt 79,1 miljoen EUR.

2. Het financiële kader voor de uitvoering van het actieprogramma inzake gezondheidsbevordering, -voorlichting, -opvoeding en -opleiding voor de periode 1 januari 2001 tot 31 december 2002 bedraagt 8,5 miljoen EUR, dat voor het actieplan voor kankerbestrijding 31,142 miljoen EUR, dat voor het actieprogramma inzake de preventie van drugsverslaving 11,434 miljoen EUR en dat voor het actieprogramma in verband met de preventie van aids en bepaalde andere besmettelijke ziekten 22,324 miljoen EUR.

⁽¹⁾ COM(2000) 285 def.

⁽²⁾ PB C 390 van 15.12.1998, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 175 van 21.6.1999, blz. 135.

⁽⁴⁾ PB C 407 van 28.12.1998, blz. 21.

⁽⁵⁾ PB C 51 van 22.2.1999, blz. 53.

⁽⁶⁾ COM(1999) 463 def.

⁽⁷⁾ COM(2000) 165 def.

⁽⁸⁾ PB C 172 van 18.6.1999, blz. 1.

⁽⁹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

3. Het financiële kader voor de uitvoering, voor de periode 1 januari 2002 tot 31 december 2002, van het actieprogramma voor gezondheidsmonitoring bedraagt 4,4 miljoen EUR en dat voor de uitvoering van het actieprogramma inzake met de milieuverontreiniging samenhangende ziekten 1,3 miljoen EUR.

4. De jaarlijkse kredieten worden binnen de grenzen van de financiële vooruitzichten door de begrotingsautoriteit goedgekeurd.

Artikel 3

Aanpassing van de procedure van het comité

1. Artikel 5 van de Besluiten nr. 645/96/EG, nr. 646/96/EG, nr. 647/96/EG, nr. 102/97/EG en nr. 1400/97/EG worden als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 komt als volgt te luiden:

„1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorzeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.”

b) In lid 2 worden de tweede en de derde alinea vervangen door:

„De beheersprocedure van artikel 4 van Besluit 1999/468/EG is met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van Besluit 1999/468/EG van toepassing op de vaststelling van de in de eerste alinea van het onderhavige lid genoemde maatregelen. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op twee maanden vastgesteld.”

c) Lid 3 komt als volgt te luiden:

„3. De Commissie kan voorts het comité raadplegen over elke andere aangelegenheid met betrekking tot de uitvoering van dit besluit. In dit geval is de raadplegingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van laatstgenoemd besluit van toepassing.”

2. Artikel 5 van Besluit nr. 1296/1999/EG wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 komt als volgt te luiden:

„1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorzeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.”

b) In lid 2 worden de tweede en de derde alinea vervangen door:

„De raadplegingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG is met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van Besluit 1999/468/EG van toepassing op de vaststelling van de in de eerste alinea van het onderhavige lid genoemde maatregelen.”

Artikel 4

Deelname van de EVA-/EER-landen, de geassocieerde landen in Midden- en Oost-Europa, Cyprus, Malta en Turkije

Aan de in artikel 1 genoemde programma's kan worden deelgenomen door:

- de EVA-/EER-landen in overeenstemming met de in de EER-Overeenkomst vastgelegde voorwaarden;
- de geassocieerde landen in Midden- en Oost-Europa in overeenstemming met de in de Europaovereenkomsten, de aanvullende protocollen en in de besluiten van de respectieve Associatieraden vastgelegde voorwaarden;
- Cyprus, gefinancierd door aanvullende kredieten in overeenstemming met de met dat land overeengekomen procedure;
- Malta en Turkije, gefinancierd door aanvullende kredieten in overeenstemming met de bepalingen van het Verdrag.

Artikel 5

Toezicht en evaluatie

1. Voor de uitvoering van dit besluit treft de Commissie, in samenwerking met de lidstaten, de nodige maatregelen voor het toezicht op en de evaluatie van de activiteiten die uit hoofde van de in lid 1 genoemde programma's of het daar genoemde plan worden georganiseerd.

2. Na afloop van de in lid 1 genoemde programma's of het daar genoemde plan, dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in. Zij neemt in het verslag de resultaten op van de in lid 1 genoemde evaluatie. Het verslag wordt ook aan het Economisch en Sociaal Comité en aan het Comité van de Regio's voorgelegd.

Artikel 6

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Het is met ingang van 1 januari 2001 van toepassing.

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 82/714/EEG van 4 oktober 1982 tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen ⁽¹⁾

(2000/C 365 E/08)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 419 def. — 97/0335(COD)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 19 juli 2000)

⁽¹⁾ PB C 105 van 6.4.1998, blz. 1.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 75, lid 1,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 71, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Ongewijzigd

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Overeenkomstig de procedure van artikel 189 C van het Verdrag, in samenwerking met het Europees Parlement,

Overeenkomstig de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

Overwegende dat met Richtlijn 82/714/EEG van de Raad van 4 oktober 1982 tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen ⁽¹⁾ geharmoniseerde voorwaarden zijn ingevoerd voor de afgifte van technische certificaten voor binnenschepen in alle lidstaten, dat, omwille van de veiligheid, deze voorwaarden aan de vooruitgang van de techniek moeten worden aangepast, waarbij ook met veranderingen in het waterwegennet van de Gemeenschap rekening dient te worden gehouden;

(1) Met Richtlijn 82/714/EEG van de Raad van 4 oktober 1982 tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen ⁽²⁾ zijn geharmoniseerde voorwaarden ingevoerd voor de afgifte van technische certificaten voor binnenschepen in alle lidstaten, die evenwel nog de Rijnvaart niet mogelijk maken. In geheel Europa gelden namelijk nog steeds uiteenlopende technische voorschriften voor binnenschepen. Het naast elkaar bestaan van verschillende nationale en internationale regelingen heeft het streven naar wederzijdse erkenning van nationale technische certificaten voor binnenschepen zonder aanvullende inspecties van buitenlandse schepen tot dusver bemoeilijkt. Bovendien beantwoorden de in richtlijn 82/714/EEG opgenomen normen voor een deel niet meer aan de huidige stand van de techniek.

⁽¹⁾ PB L 301 van 28.10.1982, blz. 1.

⁽¹⁾ PB C 157 van 25.5.1998, blz. 17.

⁽²⁾ PB L 301 van 28.10.1982, blz. 1.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Overwegende dat de voorwaarden en technische voorschriften voor de afgifte van binnenvaartcertificaten uit hoofde van artikel 22 van het herziene Rijnvaartverdrag per 1 januari 1995 zijn herzien. Omwille van concurrentie en veiligheid is het wenselijk de strekking en inhoud van dergelijke technische voorschriften voor het gehele communautaire waterwegennet aan te passen.

Overwegende dat het juist is dat communautaire binnenvaartcertificaten als bewijs van de volledige conformiteit van binnenschepen met bovengenoemde herziene technische voorschriften op alle communautaire waterwegen geldig moeten zijn.

Overwegende dat het wenselijk is zorg te dragen voor een grotere mate van harmonisatie tussen de voorwaarden voor de afgifte van aanvullende communautaire certificaten door lidstaten voor transportverrichtingen op de waterwegen van de zones 1 en 2 (riviermondingen), alsmede voor transportverrichtingen op de waterwegen van zone 4.

Overwegende dat het juist is in een overgangsregeling te voorzien voor in gebruik zijnde vaartuigen waarvoor nog geen communautair binnenvaartcertificaat is afgegeven, wanneer deze krachtens de bij deze richtlijn vastgestelde herziene technische voorschriften aan een eerste technische inspectie worden onderworpen.

Overwegende dat het juist is, binnen bepaalde grenzen en naar gelang van het type vaartuig in kwestie, de geldigheidsduur van de communautaire certificaten in ieder geval afzonderlijk vast te stellen.

Overwegende dat teneinde een snellere aanpassing van de bijlagen van de richtlijn aan de technische vooruitgang mogelijk te maken, het noodzakelijk is speciaal voor dit doel bestemde procedures op basis van Besluit 87/373/EEG in te voeren.

GEWIJZIGD VOORSTEL

(2) In de technische voorschriften die in de bijlagen van richtlijn 82/714/EEG zijn opgenomen, zijn grotendeels de bepalingen van het herziene Rijnvaartverdrag in de door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCNR) in 1982 goedgekeurde versie overgenomen. De voorwaarden en technische voorschriften voor de afgifte van binnenvaartcertificaten uit hoofde van artikel 22 van het herziene Rijnvaartverdrag zijn per 1 januari 1995 herzien. Zij beantwoorden, zoals algemeen erkend, aan de huidige stand van de techniek en zijn sinds 1 januari 1995 van kracht. Omwille van concurrentie en veiligheid en in het belang van een voor geheel Europa geldende harmonisering is het wenselijk de strekking en inhoud van dergelijke technische voorschriften voor het gehele communautaire waterwegennet aan te passen. Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met veranderingen van het binnenvaartnetwerk van de Gemeenschap.

(3) Het is juist dat communautaire binnenvaartcertificaten als bewijs van de volledige conformiteit van binnenschepen met bovengenoemde herziene technische voorschriften op alle communautaire waterwegen geldig moeten zijn.

(4) Het is wenselijk zorg te dragen voor een grotere mate van harmonisatie tussen de voorwaarden voor de afgifte van aanvullende communautaire certificaten door lidstaten voor transportverrichtingen op de waterwegen van de zones 1 en 2 (riviermondingen), alsmede voor transportverrichtingen op de waterwegen van zone 4.

(5) In het belang van de veiligheid van het personenvervoer verdient het aanbeveling het toepassingsgebied van de richtlijn eveneens uit te breiden tot passagiersschepen die meer dan twaalf passagiers vervoeren, net als in het reglement betreffende scheepvaartinspecties op de Rijn.

(6) Het is juist in een overgangsregeling te voorzien voor in gebruik zijnde vaartuigen waarvoor nog geen communautair binnenvaartcertificaat is afgegeven, wanneer deze krachtens de bij deze richtlijn vastgestelde herziene technische voorschriften aan een eerste technische inspectie worden onderworpen.

(7) Het is juist, binnen bepaalde grenzen en naar gelang van het type vaartuig in kwestie, de geldigheidsduur van de communautaire certificaten in ieder geval afzonderlijk vast te stellen.

(8) Overeenkomstig artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽¹⁾ dienen de nodige maatregelen ter uitvoering van de onderhavige richtlijn volgens de raadplegingsprocedure van artikel 3 van genoemd besluit te worden vastgesteld.

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

Overwegende dat het noodzakelijk is dat de in Richtlijn 76/135/EEG van 20 januari 1976 inzake de wederzijdse erkenning van scheepsattesten voor binnenschepen ⁽¹⁾ bedoelde maatregelen van toepassing blijven op die vaartuigen die wel onder laatstgenoemde maar niet onder deze richtlijn vallen,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 82/714/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde streepje van artikel 1 wordt gelezen:

„— Zone 4: alle andere, in hoofdstuk III van bijlage I genoemde waterwegen van de Gemeenschap.”

2. Artikel 2 wordt vervangen door de volgende tekst:

„1. Deze richtlijn is van toepassing op:

- schepen met een lengte van ten minste 20 meter;
- schepen waarvoor het product $L \times B \times T$, als gedefinieerd in artikel 1, punt 01, van bijlage II 100 m^3 of meer bedraagt;
- sleep- en duwboten, met inbegrip van die met een lengte van minder dan 20 meter en die waarvoor het product $L \times B \times T$, als gedefinieerd in artikel 1, punt 01, van bijlage II minder dan 100 m^3 bedraagt, mits deze gebouwd zijn om vaartuigen te slepen of te duwen, dan wel om schepen, als bedoeld in het eerste streepje, langs zij gekoppeld mee te voeren.

2. Zijn uitgesloten van deze richtlijn:

- voor het vervoer van passagiers bedoelde vaartuigen welke, naast de bemanning, niet meer dan twaalf mensen vervoeren,
- veerboten,
- vaartuigen met een lengte van minder dan 24 meter,
- schepen van inspectiediensten en brandweer,
- marineschepen,

⁽¹⁾ PB L 21 van 29.1.1976, blz. 10.

GEWIJZIGD VOORSTEL

(9) Het is noodzakelijk dat de in Richtlijn 76/135/EEG van 20 januari 1976 inzake de wederzijdse erkenning van scheepsattesten voor binnenschepen ⁽¹⁾ bedoelde maatregelen van toepassing blijven op die vaartuigen die niet onder de onderhavige richtlijn vallen,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Ongewijzigd

⁽¹⁾ PB L 21 van 29.1.1976, blz. 10.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

— zeeschepen, met inbegrip van zeesleepboten en zeeduwboten die varen of stilliggen in getijdenwateren of zich tijdelijk in de binnenwateren bevinden, mits voorzien van de volgende geldige scheepvaart- of veiligheidslicenties:

- een certificaat van conformiteit met het van 1974 daterende Internationale Verdrag ter bevordering van de veiligheid op zee (Solas), als gewijzigd, of een gelijkwaardig certificaat,
- een certificaat van conformiteit met het van 1966 daterende Internationale Verdrag inzake lastlijnen, als gewijzigd, of een gelijkwaardig certificaat, en een IOPP-certificaat ten bewijze van conformiteit met het van 1973 daterende Internationale Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen (Marpol), als gewijzigd,

dan wel,

- voor niet onder al deze verdragen vallende passagiersschepen, een in overeenstemming met Richtlijn 98/. . /EG van de Raad inzake veiligheidsvoorschriften en -normen voor passagiersschepen afgegeven certificaat.”

- voor niet onder al deze verdragen vallende passagiersschepen, een in overeenstemming met Richtlijn 98/18/EG van de Raad inzake veiligheidsvoorschriften en -normen voor passagiersschepen afgegeven certificaat.”

3. De eerste twee streepjes van artikel 3 worden door de volgende tekst vervangen:

Ongewijzigd

„— een certificaat, afgegeven op grond van artikel 22 van de herziene Rijnvaartakte, dan wel een na 1 juli 1998, op grond van artikel 8 verleend communautair binnenvaartcertificaat ten bewijze van de volledige conformiteit van het vaartuig met de technische voorschriften van bijlage II, wanneer een waterweg van zone R wordt bevaren,

— een communautair binnenvaartcertificaat, afgegeven voor schepen die voldoen aan de bepalingen van deze richtlijn en de technische voorschriften van bijlage II, wanneer waterwegen in andere zones worden bevaren.”

4. Artikel 5 wordt gelezen:

„1. Iedere lidstaat kan, onder voorbehoud van het bepaalde in de herziene Rijnvaartakte en behoudens goedkeuring door de Commissie in overeenstemming met de in artikel 19, lid 3, neergelegde procedure, in aanvulling op bijlage II, technische voorschriften vaststellen voor schepen die op zijn grondgebied waterwegen van de zones 1 en 2 bevaren.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

Dergelijke aanvullende voorschriften blijven beperkt tot de in bijlage Va genoemde onderwerpen en worden in overeenstemming met het hierin bepaalde opgesteld.

2. De conformiteit van het schip met deze aanvullende voorschriften wordt vermeld op het in artikel 3 bedoelde communautaire certificaat of, in die gevallen waarin artikel 4, lid 2, van toepassing is, op het aanvullende communautaire certificaat. Dit bewijs van conformiteit wordt op alle communautaire waterwegen van de zone in kwestie erkend.

3. Iedere lidstaat kan, behoudens goedkeuring door de Commissie in overeenstemming met de in artikel 19, lid 3, aangegeven procedure, een verlichting toestaan van de technische voorschriften van bijlage II voor vaartuigen die uitsluitend op waterwegen van zone 4 op zijn grondgebied worden gebruikt. Deze verlichting blijft beperkt tot de in bijlage Vb genoemde onderwerpen. Waar de technische kenmerken van een vaartuig aan deze verlichte technische voorschriften beantwoorden, zal op het communautaire certificaat, dan wel, in die gevallen waarin artikel 4, lid 2, van toepassing is, op het communautaire aanvullende certificaat worden vermeld dat de geldigheid beperkt is tot de bedoelde waterwegen van zone 4."

5. Artikel 8, lid 2, wordt als volgt uitgebreid:

„In die gevallen waarin de eerste van deze technische inspecties na 1 juli 1998 plaatsvindt, zullen eventuele punten waarop niet aan de voorschriften van bijlage II wordt voldaan op het communautaire certificaat worden vermeld. Mits de bevoegde instanties van oordeel zijn dat deze tekortkomingen geen in het oog springend gevaar opleveren, mogen de vaartuigen in kwestie in bedrijf blijven totdat de onderdelen of ruimtes van het vaartuig die niet in overeenstemming met de voorschriften zijn bevonden en als zodanig zijn gecertificeerd vervangen of gewijzigd worden, waarna deze onderdelen of ruimtes met de voorschriften van bijlage II in overeenstemming zullen zijn.

Vervanging van bestaande onderdelen door identieke onderdelen of technologisch en qua design gelijkwaardige onderdelen bij normale herstel- en onderhoudswerkzaamheden wordt niet als vervanging in de zin van dit lid beschouwd."

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

6. Artikel 8 wordt met het volgende lid uitgebreid:

„4. Het communautaire certificaat wordt afgegeven voor vaartuigen die aanvankelijk van het toepassingsgebied van deze richtlijn waren uitgesloten, maar die thans, als gevolg van de wijzigingen in artikel 2, leden 1 en 2, uit hoofde van Richtlijn 98/.../EG, wel onder de richtlijn komen te vallen, en wel na een technisch onderzoek te verrichten bij het verstrijken van het huidige scheepscertificaat, maar in geen geval later dan 30 juni 2008, om te controleren dat het vaartuig aan de in bijlage II vastgestelde technische voorschriften voldoet. Eventuele punten waarop niet aan deze voorschriften wordt voldaan, moeten op het communautaire certificaat worden vermeld. Mits de bevoegde instanties van oordeel zijn dat deze tekortkomingen geen in het oog springend gevaar opleveren, mogen de vaartuigen in kwestie in bedrijf blijven totdat de onderdelen of ruimtes van het vaartuig die niet in overeenstemming met de voorschriften zijn bevonden en als zodanig zijn gecertificeerd vervangen of gewijzigd worden, waarna deze onderdelen of ruimtes met de voorschriften van bijlage II in overeenstemming zullen zijn.

Vervanging van bestaande onderdelen door identieke onderdelen of technologisch en qua design gelijkwaardige onderdelen bij normale herstel- en onderhoudswerkzaamheden wordt niet als vervanging in de zin van dit lid beschouwd.”

7. Artikel 11 wordt gelezen:

„1. De geldigheidsduur van het communautaire certificaat voor binnenschepen wordt voor elk geval afzonderlijk vastgesteld door de autoriteit die bevoegd is om dit certificaat af te geven. Deze geldigheidsduur mag in het geval van passagiersschepen echter niet meer dan vijf jaar en in het geval van andere vaartuigen niet meer dan tien jaar bedragen.

2. Iedere lidstaat mag, in de in de artikelen 12 en 16 van deze richtlijn en in hoofdstuk 2.05 van bijlage II aangegeven gevallen, tijdelijke communautaire certificaten afgeven, waarvan de geldigheidsduur niet meer dan zes maanden mag bedragen.”

8. Aan artikel 13 wordt de volgende zin toegevoegd:

„Wat de hernieuwing van vóór 1 juli 1998 afgegeven communautaire certificaten betreft, zijn de overgangsbepalingen van artikel 24 van bijlage II van toepassing.”

9. De eerste zin van de tweede alinea van artikel 15 wordt gelezen:

„Op grond van deze inspectie wordt een nieuw certificaat met vermelding van de technische kenmerken van het vaartuig afgegeven, of wordt het bestaande certificaat dienovereenkomstig gewijzigd.”

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

10. Artikel 19 wordt door de volgende tekst vervangen:

„1. Eventueel noodzakelijke wijzigingen om de bijlagen van de richtlijn aan de vooruitgang van de techniek, aan ontwikkelingen op dit gebied, zoals deze uit de werkzaamheden van andere internationale organisaties, en met name die van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart, resultaten, om te bereiken dat de twee in artikel 3, eerste streepje, bedoelde certificaten worden afgegeven op basis van technische voorschriften die een gelijkwaardig veiligheidsniveau waarborgen, dan wel om met de in artikel 5 genoemde gevallen rekening te kunnen houden, worden door de Commissie goedgekeurd in overeenstemming met de in dit artikel, leden 2 en 3, vastgestelde procedure.

2. De Raad wordt bijgestaan door het bij artikel 7 van Richtlijn 91/672/EEG ⁽¹⁾ ingestelde comité, hierna „het comité” te noemen.

3. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité zal zijn advies over het ontwerp uitbrengen binnen een door de voorzitter naar gelang van de urgentie van de aangelegenheid vast te stellen termijn; zo nodig zal hierover een stemming worden gehouden. Het advies wordt in de notulen opgetekend; bovendien heeft iedere lidstaat het recht zijn standpunt in de notulen te laten vermelden. De Commissie zal zoveel mogelijk met het door het comité uitgebrachte advies rekening houden. Zij zal het comité in kennis stellen van de wijze waarop zij met diens advies rekening heeft gehouden.”

11. Artikel 20 wordt gelezen:

„In het geval van vaartuigen die niet onder artikel 2, lid 1, maar wel onder artikel 1, onder a), van Richtlijn 76/135/EEG vallen, zijn de bepalingen van laatstgenoemde richtlijn van toepassing.”

12. De bijlagen I, II en III worden door de nieuwe in de bijlage bij deze richtlijn opgenomen versies vervangen. De bijlagen Va, Vb en VI worden aan de richtlijn toegevoegd.

2. De Raad wordt bijgestaan door het bij artikel 7 van Richtlijn 91/672/EEG ⁽¹⁾ ingestelde comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

3. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de raadplegingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van artikel 7, lid 3, en van artikel 8 van dat besluit van toepassing.”

Ongewijzigd

⁽¹⁾ PB L 373 van 31.12.1991.

⁽¹⁾ PB L 373 van 31.12.1991.

OORSPRONKELIJK VOORSTEL

GEWIJZIGD VOORSTEL

Artikel 2

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om, tegelijkertijd, uiterlijk op 1 juli 1998 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis. Zij zullen deze wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen met ingang van 1 juli 1998 ten uitvoer leggen.

2. Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt hierin naar de richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

3. De lidstaten bepalen de sancties die kunnen worden opgelegd bij inbreuken op de ingevolge deze richtlijn goedgekeurde nationale voorschriften en treffen alle nodige maatregelen om te verzekeren dat deze sancties ten uitvoer worden gelegd. De aldus vastgestelde sancties zullen doeltreffend, evenredig en afschrikwekkend zijn.

4. De lidstaten stellen de Commissie onverwijld in kennis van alle bepalingen van nationaal recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen. De Commissie zal de lidstaten hiervan op de hoogte brengen.

Artikel 3

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om, tegelijkertijd, uiterlijk één jaar na de inwerkingtreding van de richtlijn aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Ongewijzigd

BIJLAGE I

LIJST VAN WATERWEGEN IN DE GEMEENSCHAP, GEOGRAFISCH ONDERVERDEELD IN DE ZONES 1, 2, 3 EN 4

HOOFDSTUK I

Zone 1

Bondsrepubliek Duitsland

Ems: van de verbindingslijn tussen de kerktoeren van Delfzijl en de vuurtoren van Knock, zee-inwaarts tot 53° 30' noorderbreedte en 6° 45' oosterlengte, dit wil zeggen iets buiten de overslagplaats voor drogeladingschepen in de Alte Ems, met inachtneming van het Samenwerkingsverdrag Ems-Dollard.

Zone 2

Bondsrepubliek Duitsland

Ems: van de verbindingslijn van de haveningang naar Papenburg over de Ems, tussen het Diemer Schöpfwerk en de dijksluis bij Halte tot aan de verbindingslijn tussen de kerktoeren van Delfzijl en de vuurtoren Knock, met inachtneming van het Samenwerkingsverdrag Ems-Dollard.

Jade: binnenwaarts van de verbindingslijn tussen de vuurtoren Schillig en de kerktoeren van Langwarden.

Weser: van de spoorwegbrug in Bremen tot aan de verbindingslijn tussen de kerktoeren van Langwarden en van Cappel met de zijarmen Schweiburg, Westergate, Rekumer Loch en de rechter zijarm.

Elbe: van de onderste grens van de haven van Hamburg tot de verbindingslijn tussen de Kugelbake bij Döse en de noordwestelijke punt van het Hohes Ufer (Dieksand) met de zijrivieren Este, Lühe, Schwinge, Oste, Pinnau, Krückau en Stör (telkens van de vloedkering tot aan de monding) en met inbegrip van de Zij-Elbe.

Meldorfer Bucht: binnenwaarts van de verbindingslijn van de noordwestelijke punt van het Hohes Ufer (Dieksand) tot het westelijke havenhoofd Büsum.

Flensburger Förde: binnenwaarts van de verbindingslijn tussen de vuurtoren van Kegnaes en Birknack.

Eckernförder Bucht: binnenwaarts van de verbindingslijn van Boknis-Eck tot de noordoostelijke punt van het vasteland bij Dänisch Nienhof.

Kieler Förde: binnenwaarts van de verbindingslijn tussen de vuurtoren van Bülk en het marinegedenkteken Laboe.

Leda: van de ingang tot de voorhaven van de zeesluis van Leer tot aan de monding.

Hunte: van de haven Oldenburg en van 140 m beneden de Amalienbrug in Oldenburg tot aan de monding.

Lesum: van de spoorwegbrug in Bremen-Burg tot aan de monding.

Este: van de afsluiting bij Buxtehude tot aan de vloedkering Este.

Lühe: van de molen 250 m boven het viaduct op de Marschdamm in Horneburg tot aan de vloedkering Lühe.

Schwinge: van de voetgangersbrug beneden het Güldensternbastion in Stade tot aan de vloedkering Schwinge.

Freiburger Hafepriel: van de sluizen bij Freiburg/Elbe tot aan de monding.

Oste: van Mühlenwehr Bremervörde tot aan de vloedkering Oste.

Pinnau: van de spoorwegbrug in Pinneberg tot aan de vloedkering Pinnau.

Krückau: van de watermolen in Elmshorn tot aan de vloedkering Krückau.

Stör: van Pegel Rensing tot aan de vloedkering Stör.

Eider: van het Gieselaukanaal tot aan de vloedkering Eider.

Nord-Ostsee-Kanal: van de verbindingslijn tussen de havenhoofden in Brunsbüttel tot aan de verbindingslijn tussen de toegangsbakens in Kiel-Holtenau met Schirnauer See, Bergstedter See, Audorfer See, Obereidersee met Enge, Achterwehrrer Schifffahrtskanal en Flemhuder See.

Trave: van de spoorwegbrug en de Holstenbrug (Stadttrave) in Lübeck tot aan de verbindingslijn van de beide uiterste havenhoofden bij Travemünde met de Pötenitzer Wiek en de Dassower See.

Schlei: binnenwaarts van de verbindingslijn van de havenhoofden Schleimünde.

Wismarbucht, Kirchsee.

Breitling, Salzhaff en de Wismarhaven: zeewaarts vanaf de verbindingslijnen tussen Hohen Wieschendorf Huk en de Timmendorfbakens en de bakens van Gollwitz op het eiland Poel en de zuidpunt van het Wustrow-schiereiland.

Unterwarnow en Breitling: zeewaarts van de verbindingslijn tussen de noordelijke uiteinden van het westelijke, middelste en oostelijke havenhoofd van Warnemünde.

De door het vaste land en de schiereilanden Darß en Zingst omgeven wateren en de eilanden Hiddensee en Rügen (met inbegrip van de haven van Stralsund), zeeinwaarts tot:

— 54° 27' noorderbreedte tussen het schiereiland Zingst en het eiland Bock;

— de verbindingslijn tussen het noordpunt van het eiland Bock en het zuidpunt van het eiland Hiddensee;

— op de eilanden Hiddensee en Rügen (Bug), de verbindingslijn tussen het zuidoostpunt van Neubessin en de Buger Haken.

Greifswalder Bodden en Greifswalderhaven (met Ryck): zeeinwaarts tot de verbindingslijn tussen het oostpunt van Thiessower Haken (Südperd) en het oostpunt van het eiland Ruden en niet verder dan het noordpunt van het eiland Usedom (54° 10' 37" N, 13° 47' 51" E).

De wateren omgeven door het vaste land en het eiland Usedom (de rivier de Peene met inbegrip van de haven van Wolgast, secundaire waterwegen, Stettiner Haff): oostwaarts tot het punt waar de Duits-Poolse grens door het Stettiner Haff loopt.

Franse Republiek

Seine: stroomafwaarts van de Jeanne d'Arc-brug in Rouen.

Garonne en Gironde: stroomafwaarts van de stenen brug te Bordeaux.

Rhône: stroomafwaarts van de Trinquetaillebrug te Arles en verder naar Marseille.

Dordogne: stroomafwaarts vanaf de stenen brug te Libourne.

Loire: stroomafwaarts vanaf de Haudaudinebrug van de Madeleine-zijrivier en stroomafwaarts vanaf de Pirmilbrug over de Pirmil-zijrivier.

Koninkrijk der Nederlanden

Dollard.

Ems.

Waddenzee met inbegrip van de verbindingen met de Noordzee.

IJsselmeer met inbegrip van het Markermeer en het IJmeer, doch met uitzondering van de Gouwzee.

Nieuwe Waterweg en het Scheur.

Calandkanaal ten westen van de Benelux-haven.

Hollandsch Diep.

Breediep, Beerkanaal en de op het Beerkanaal aansluitende havens.

Haringvliet en Vuile Gat met inbegrip van de waterwegen tussen Goeree-Overflakkee enerzijds en Voorne-Putten en Hoeksche Waard anderzijds.

Hellegat.

Volkerak.

Krammer.

Grevelingenmeer en Brouwershavensche Gat met inbegrip van de waterwegen tussen Schouwen-Duiveland enerzijds en Goeree-Overflakkee anderzijds.

Keten, Mastgat, Zijpe, Krabbenkreek, Oosterschelde en Roompot, met inbegrip van de waterwegen tussen Walcheren, Noord-Beveland en Zuid-Beveland enerzijds en Schouwen-Duiveland en Tholen anderzijds, met uitzondering van het Schelde-Rijnkanaal.

Schelde en Westerschelde en de zeemonding daarvan met inbegrip van de waterwegen tussen Zeeuwsch-Vlaanderen enerzijds en Walcheren en Zuid-Beveland anderzijds, met uitzondering van het Schelde-Rijnkanaal.

HOOFDSTUK II

Zone 3

Republiek Oostenrijk

Donau: vanaf de grens met Duitsland tot de grens met Slowakije.

Inn: vanaf de monding tot de Passau-Ingling-krachtcentrale.

Traun: vanaf de monding tot 1,80 km.

Enns: vanaf de monding tot 2,70 km.

March: tot 6,00 km.

Koninkrijk België

Zeeschelde beneden Antwerpen

Bondsrepubliek Duitsland

Donau: van Kelheim (2 414,72 km) tot aan de Duits-Oostenrijkse grens.

Rijn: van de Duits-Zwitserse grens tot aan de Duits-Nederlandse grens.

Elbe: van de uitmonding van het Elbe-Seitenkanaal tot aan de ondergrens van de haven van Hamburg.

Müritz.

Franse Republiek

Rijn.

Koninkrijk der Nederlanden

Rijn.

Sneekermeer, Koevordermeer, Heegermeer, Fluessen, Slotermeer, Tjeukemeer, Beulakerwijde, Belterwijde, Ramsdiep, Ketelmeer, Zwartemeer, Veluwemeer, Eemmeer, Gooimeer, Alkmaardermeer, Gouwzee, Buiten IJ, Afgesloten IJ, Noord-zee kanaal, havens van IJmuiden, havengebied van Rotterdam, Europoort, Calandkanaal en Hartelkanaal, Nieuwe Maas, Noord, Oude Maas, Beneden Merwede, Nieuwe Merwede, Dordtsche Kil, Boven Merwede, Waal, Bijlandsch Kanaal, Boven Rijn, Pannerdensch Kanaal, Neder Rijn, Lek, Geldersche IJssel, Amsterdam-Rijnkanaal, Veerse meer, Schelde-Rijnkanaal vanaf de landsgrens tot aan de uitmonding in het Volkerak, Amer, Bergsche Maas, Maas beneden Venlo.

HOOFDSTUK III

Zone 4*Republiek Oostenrijk*

Thaya: tot Bernhardsthal.

March: stroomopwaarts van 6,00 km.

Koninkrijk België

Het gehele Belgische net, met uitzondering van de vaarwateren van zone 3.

Bondsrepubliek Duitsland

Alle vaarwateren van de Bondsrepubliek, behalve die van de zones 1, 2 en 3.

Franse Republiek

Het gehele Franse net, met uitzondering van de vaarwateren der zones 1, 2 en 3.

Koninkrijk der Nederlanden

Alle overige rivieren, kanalen en meren, niet genoemd onder de zones 1, 2 en 3.

Italiaanse Republiek

De Po: vanaf Piacenza tot aan de monding.

Milaan-Cremonakanaal: het op de Po aansluitende eindgedeelte van 15 km.

De Mincio: van Mantua, Governolo tot de Po.

Waterweg van Ferrara: vanaf de Po (Pontelagoscuro), Ferrara tot Porto Garibaldi.

Kanalen van Brondolo en Valle: vanaf de Po di Levante tot de Laguna di Venezia.

Kanaal Fissero — Tartaro — Canalbianco: vanaf de Adriatische Zee tot de Po di Levante.

Litoranea Veneta: vanaf de Laguna di Venezia tot Grado.

Groothertogdom Luxemburg

Moezel.

BIJLAGE II

Minimale technische voorschriften voor vaartuigen die de waterwegen van de zones 1, 2, 3 en 4 bevaren**DEEL I**

HOOFDSTUK 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.01

Definities

In dit reglement wordt verstaan onder:

Typen vaartuigen

1. „vaartuig”: een schip of een drijvend werktuig;
2. „schip”: een binnenschip of een zeeschip;
3. „binnenschip”: een schip dat uitsluitend of overwegend bestemd is voor de vaart op de binnenwateren;
4. „zeeschip”: een schip dat is toegelaten voor de zee- of kustvaart en overwegend daartoe is bestemd;
5. „motorschip”: een motortankschip of een motorvrachtschip;
6. „motortankschip”: een schip dat is bestemd voor het vervoer van goederen in vaste tanks en gebouwd om door middel van zijn eigen mechanische middelen tot voortbeweging zelfstandig te varen;
7. „motorvrachtschip”: een schip, niet zijnde een motortankschip, dat is bestemd voor het vervoer van goederen en gebouwd om door middel van zijn eigen mechanische middelen tot voortbeweging zelfstandig te varen;
8. „kanaalspits”: een binnenschip waarvan de lengte niet meer dan 38,50 m en de breedte niet meer dan 5,05 m bedraagt;
9. „sleepboot”: een schip dat speciaal is gebouwd om te slepen;
10. „duwboot”: een schip dat speciaal is gebouwd voor het voortbewegen van een duwstel;
11. „sleepschip”: een sleeptankschip of een sleepvrachtschip;
12. „sleeptankschip”: een schip dat is bestemd voor het vervoer van goederen in vaste tanks en is gebouwd om te worden gesleept zonder eigen mechanische middelen tot voortbeweging, dan wel met eigen mechanische middelen tot voortbeweging die slechts verplaatsingen over kleine afstanden toelaten;
13. „sleepvrachtschip”: een schip, niet zijnde een sleeptankschip, dat is bestemd voor het vervoer van goederen en is gebouwd om te worden gesleept zonder eigen mechanische middelen tot voortbeweging, dan wel met eigen mechanische middelen tot voortbeweging die slechts verplaatsingen over kleine afstanden toelaten;
14. „duwbak”: een tankduwbak, een vrachtduwbak of een zeeschipbak;
15. „tankduwbak”: een schip dat is bestemd voor het vervoer van goederen in vaste tanks en gebouwd of in het bijzonder geschikt is om te worden geduwd zonder eigen mechanische middelen tot voortbeweging, dan wel met eigen mechanische middelen tot voortbeweging die slechts verplaatsingen over kleine afstanden toelaten, wanneer het geen deel uitmaakt van een duwstel;
16. „vrachtduwbak”: een schip, niet zijnde een tankduwbak, dat is bestemd voor het vervoer van goederen en gebouwd of in het bijzonder geschikt is om te worden geduwd zonder eigen mechanische middelen tot voortbeweging, dan wel met eigen mechanische middelen tot voortbeweging die slechts verplaatsingen over kleine afstanden toelaten, wanneer het geen deel uitmaakt van een duwstel;
17. „zeeschipbak”: een duwbak, die is gebouwd om aan boord van een zeeschip te kunnen worden vervoerd en om de binnenwateren te bevaren;
18. „passagiersschip”: een schip dat is gebouwd en ingericht voor het vervoer van meer dan twaalf passagiers;
19. „schip voor dagtochten”: een passagiersschip waarop zich geen hutten bevinden voor overnachting van passagiers;

19. bis. „zeilend passagiersschip”: een passagiersschip dat is gebouwd en ingericht om hoofdzakelijk door middel van zeilen te worden voortbewogen;
20. „hotelschip”: een passagiersschip waarop zich hutten bevinden voor overnachting van passagiers;
21. „drijvend werktuig”: een drijvend bouwsel waarop zich werkinstallaties bevinden, zoals kranen, baggermolens, hei-installaties of elevatoren;
22. „schip bestemd voor bouwwerkzaamheden”: een schip dat vanwege zijn bouwwijze en uitrusting geschikt en bestemd is om voor werkzaamheden op bouwlocaties te worden gebruikt, zoals spoelbakken, onderlossers, dek-schuiten, pontons of steenstorters;
23. „pleziervaartuig”: een schip, niet zijnde een passagiersschip, dat is bestemd voor sportieve en recreatieve doeleinden;
24. „drijvende inrichting”: een drijvend bouwsel dat vanwege zijn bestemming in de regel niet wordt verplaatst, zoals een badinrichting, een dok, een steiger of een botenhuis;
25. „drijvend voorwerp”: een vlot, alsmede een ander voorwerp of samenstel van voorwerpen dat geschikt is gemaakt om te varen en dat geen schip, drijvend werktuig of drijvende inrichting is;

Samenstellen van vaartuigen

26. „samenstel”: een hecht samenstel of een sleep;
27. „formatie”: vorm van de samenstelling van een samenstel;
28. „hecht samenstel”: een duwstel of een gekoppeld samenstel;
29. „duwstel”: een hecht samenstel van vaartuigen, waarvan er ten minste één is geplaatst vóór het vaartuig met motoraandrijving dat dient voor het voortbewegen van het samenstel, dan wel voor de beide vaartuigen met motoraandrijving die dienen voor het voortbewegen van het samenstel en die worden aangeduid als „duwboot” of „duwboten”. Hieronder wordt ook verstaan een duwstel dat is samengesteld uit een duwend en een geduwd vaartuig waarvan de koppelingen een beheerst knikken mogelijk maken;
30. „gekoppeld samenstel”: een samenstel van langszijde van elkaar vastgemaakte vaartuigen, waarvan er geen is geplaatst vóór het vaartuig met motoraandrijving dat dient voor het voortbewegen van het samenstel;
31. „sleep”: een samenstel van één of meer vaartuigen, drijvende inrichtingen of drijvende voorwerpen, dat wordt gesleept door één of meer tot het samenstel behorende vaartuigen met motoraandrijving;

Bijzondere ruimten van vaartuigen

32. „hoofdmachinekamer”: de ruimte waarin de voortstuwingsmotoren zijn opgesteld;
33. „machinekamer”: een ruimte waarin verbrandingsmotoren zijn opgesteld;
34. „ketelruim”: een ruimte waarin een met brandstof gestookte inrichting voor het opwekken van stoom of het verwarmen van thermische olie is opgesteld;
35. „gesloten opbouw”: een doorlopende vaste en waterdichte opbouw met vaste wanden die blijvend en waterdicht met het dek zijn verbonden;
36. „stuurhuis”: de ruimte waarin de voor het voeren van het schip noodzakelijke bedienings- en controleapparatuur is opgesteld;
37. „verblijf”: de ruimte die bestemd is voor de gewoonlijk aan boord verblijvende personen, met inbegrip van keukens, provisiekamers, toiletten, wasgelegenheden, washokken, portalen en gangen, met uitzondering van het stuurhuis;
38. „laadruim”: een naar voren en achteren door schotten begrensd, open of door luiken gesloten deel van het schip, dat is bestemd voor het vervoer van goederen als stukgoed of in bulk, dan wel voor het onderbrengen van tanks die onafhankelijk zijn van de scheepsromp;

39. „vaste tank”: een met het schip verbonden tank, waarbij de tankwanden kunnen worden gevormd ofwel door de scheepsromp zelf ofwel door wanden die onafhankelijk zijn van de scheepsromp;
40. „werkplek”: een gebied waar de bemanning zijn werk moet verrichten, met inbegrip van loopplank, slingeriek en bijboot;
41. „verkeersweg”: een gebied dat gewoonlijk dient voor het verplaatsen van personen en goederen;

Scheepsbouwkundige begrippen

42. „vlak van de grootste inzinking”: het vlak door de waterlijn, overeenkomende met de grootst mogelijke inzinking waarbij het vaartuig nog mag varen;
43. „veiligheidsafstand”: de afstand tussen het vlak van de grootste inzinking en het daaraan evenwijdige vlak door het laagste punt waarboven het vaartuig niet meer als waterdicht wordt beschouwd;
44. „vrijboord [F]”: de afstand tussen het vlak van de grootste inzinking en het daaraan evenwijdige vlak door het laagste punt van het gangboord of, bij ontbreken van een gangboord, het laagste punt van het vaste boord;
45. „indompelingsgrenslijn”: een denkbeeldige lijn op de boordwand, die ten minste 10 cm onder het schottendek en ten minste 10 cm onder het laagste niet waterdichte punt van de boordwand loopt. Bij ontbreken van een schottendek moet worden uitgegaan van een lijn, die ten minste 10 cm onder de laagste lijn loopt tot waar de buitenbeplating waterdicht is;
46. „waterverplaatsing [Δ]”: het ingedompelde volume van het schip in m³;
47. „déplacement [D]”: totaal gewicht van het schip met inbegrip van de lading in t;
48. „blokcoëfficiënt [d]”: de verhouding van de waterverplaatsing tot het product van lengte L_{WL} × breedte B_{WL} × diepgang T;
49. „lateraal oppervlak boven de waterlijn [G]”: het zijvlak van het schip boven de waterlijn in m²;
50. „schottendek”: het dek tot waar de voorgeschreven waterdichte schotten zijn opgetrokken en vanwaar het vrijboord wordt gemeten;
51. „schot”: een over het algemeen verticale wand, dienend voor de indeling van het schip, en grenzend aan de scheepsbod, boordwanden of andere schotten en die tot een zekere hoogte wordt opgetrokken;
52. „dwarsschot”: een schot dat van boordwand tot boordwand reikt;
53. „wand”: een over het algemeen verticaal scheidingsvlak;
54. „scheidingswand”: een niet-waterdichte wand;
55. „lengte [L]”: de grootste lengte van de scheepsromp in m, het roer en de boegspriet niet inbegrepen;
56. „lengte over alles”: de grootste lengte van het vaartuig in m met inbegrip van alle vaste aanbousels, zoals delen van roer- en voortstuwingsinstallaties, werktuigbouwkundige inrichtingen en dergelijke;
57. „lengte [L_{WL}]”: de in het vlak van de grootste inzinking van het schip gemeten grootste lengte van de scheepsromp in m;
58. „breedte [B]”: de grootste breedte van de scheepsromp in m, gemeten op de buitenkant van de huidbeplating (schoepraderen, schuurlijsten en dergelijke niet inbegrepen);
59. „breedte over alles”: de grootste breedte van het vaartuig in m met inbegrip van alle vaste aanbousels, zoals schoepraderen, schuurlijsten, werktuigbouwkundige inrichtingen en dergelijke;
60. „breedte [B_{WL}]”: de grootste breedte van de scheepsromp, gemeten in het vlak van de grootste inzinking van het schip, op de buitenkant van de huidbeplating in m;

61. „holte [H]”: kleinste verticale afstand tussen de onderkant van de bodembeplating of van de kiel en het laagste punt van het dek aan de zijde van het schip in m;
62. „diepgang [T]”: de verticale afstand van het laagste punt van de scheepsromp aan de onderkant van de bodembeplating of van de kiel tot het vlak van de grootste inzinking van de scheepsromp in m;
63. „voorloodlijn”: de loodrechte lijn door het snijpunt van de voorzijde van de scheepsromp met het vlak van de grootste inzinking;
64. „vrije breedte van het gangboord”: de afstand tussen de loodrechte lijn door het meest ver in het gangboord uitstekende deel van het luikhoofd en de loodrechte lijn door de binnenkant van de beveiliging tegen vallen (reling, voetlijst) aan de buitenkant van het gangboord;

Stuurinrichtingen

65. „stuurinrichting”: iedere voor het sturen van het schip benodigde inrichting die voor het bereiken van de manoeuvre-eigenschappen als bedoeld in hoofdstuk 5 moet worden gebruikt;
66. „roer”: het roerblad of de roerbladen met de roerkoning en met inbegrip van het kwadrant, de helmstok en de verbindingdelen met de stuurmachine;
67. „stuurmachine”: het deel van de stuurinrichting dat de beweging van het roer bewerkstelligt;
68. „stuurmachineaandrijving”: de aandrijving van de stuurmachine vanaf de energiebron tot de verbinding met de stuurmachine;
69. „energiebron”: de energieverzorging van de stuurmachineaandrijving en van de besturing vanuit het boordnet, een accumulator of een verbrandingsmotor;
70. „besturing”: de elementen en stroomkringen voor het bedienen van een mechanische stuurmachineaandrijving;
71. „aandrijfinstallatie van de stuurmachine”: de stuurmachineaandrijving met inbegrip van de bijbehorende besturing en energiebron;
72. „handaandrijving”: een aandrijving waarbij de beweging van het roer wordt bewerkstelligd door een handbewogen stuurwiel met mechanische of hydraulische overbrenging, zonder gebruik van een extra energiebron;
73. „handhydraulische aandrijving”: een handaandrijving met hydraulische overbrenging;
74. „stuurautomaat”: een inrichting die, afhankelijk van de ingestelde waarde, een bepaalde draaisnelheid van het schip automatisch bewerkstelligt en handhaaft;
75. „eenmansstuurstelling voor het varen op radar”: een stuurstelling die zodanig is ingericht dat het schip gedurende het varen op radar door één persoon kan worden gevoerd;

Eigenschappen van constructiedelen en materialen

76. „waterdicht”: constructiedelen of inrichtingen die zo zijn uitgevoerd dat het binnendringen van water wordt verhinderd;
77. „spatwater- en regendicht”: constructiedelen of inrichtingen die zo zijn uitgevoerd dat zij onder normale omstandigheden slechts een onbeduidende hoeveelheid water doorlaten;
78. „gasdicht”: constructiedelen of inrichtingen die zo zijn uitgevoerd dat het doordringen van gassen of dampen wordt verhinderd;
79. „onbrandbaar”: een materiaal dat niet brandbaar is en geen ontvlambare gassen ontwikkelt in zodanige hoeveelheden dat deze bij verhitting tot ongeveer 750° C tot zelfontbranding overgaan;
80. „moeilijk ontvlambaar”: een materiaal dat zelf of waarvan ten minste het oppervlak moeilijk ontbrandbaar is en dat het uitbreiden van een brand op adequate wijze beperkt;
81. „brandvertragend”: constructiedelen of inrichtingen die voldoen aan bepaalde eisen met betrekking tot brandwerendheid;

Overige begrippen

82. „erkend classificatiebureau”: Germanischer Lloyd, Bureau Veritas en Lloyd's Register of Shipping;
83. a) „communautair certificaat”: certificaat dat, overeenkomstig artikel 3 van de richtlijn, door de bevoegde autoriteiten van een lidstaat wordt afgegeven voor schepen die aan de technische voorschriften van deze bijlage voldoen;
83. b) „aanvullend communautair certificaat”: certificaat dat, overeenkomstig artikel 4, lid 2, van de richtlijn, als aanvulling bij het certificaat van onderzoek voor de Rijn, is vereist voor schepen die de waterwegen van de zones 1 en 2 bevaren, alsmede voor schepen die de waterwegen van de zones 3 en 4 bevaren, indien ze de voor deze waterwegen vastgestelde technische faciliteiten willen genieten;
84. „commissies van deskundigen”: de door de lidstaten aangewezen bevoegde autoriteiten die, overeenkomstig de bepalingen van deze bijlage, een onderzoek van de schepen verrichten en het certificaat of de certificaten afgeven.

Artikel 1.02

(Zonder inhoud)

Artikel 1.03

(Zonder inhoud)

Artikel 1.04

(Zonder inhoud)

Artikel 1.05

(Zonder inhoud)

*Artikel 1.06***Voorschriften van tijdelijke aard**

De bevoegde autoriteit kan, na beroep te hebben gedaan op de in artikel 19 van de Richtlijn bepaalde procedure, voorschriften van tijdelijke aard vaststellen om proefnemingen mogelijk te maken, wanneer zulks absoluut noodzakelijk blijkt, zonder dat de veiligheid en de goede orde van de scheepvaart worden geschaad. Deze voorschriften hebben een geldigheidsduur van ten hoogste drie jaren.

*Artikel 1.07***Administratieaanwijzingen voor de commissies van deskundigen**

In het belang van een eenvoudige en uniforme toepassing van deze richtlijn kunnen, na het volgen van de in artikel 19 van de richtlijn bedoelde procedure, administratieve aanwijzingen voor de commissies van deskundigen worden goedgekeurd.

De commissies van deskundigen worden door de bevoegde autoriteiten van deze aanwijzingen in kennis gesteld.

De commissies van deskundigen dienen zich aan deze aanwijzingen te houden.

DEEL II

HOOFDSTUK 15

BIJZONDERE BEPALINGEN VOOR PASSAGIERSSCHEPEN*Artikel 15.01***Algemene bepalingen**

1. De artikelen 4.01, 4.02, 4.03, 4.04 en 8.06, lid 7, zijn niet van toepassing.
2. Schepen, die niet van eigen mechanische middelen tot voortbeweging zijn voorzien, worden niet voor het vervoer van passagiers gebruikt.
3. Voor schepen met een lengte (L_{WL}) van 25 m of meer moet het drijfvermogen in geval van lek voor alle voorziene beladingstoestanden overeenkomstig artikel 15.02 worden aangetoond.
4. Passagiersruimten moeten zich op alle dekken achter het vlak van het aanvaringsschot bevinden.
5. Op ruimten waarin boordpersoneel is ondergebracht zijn de artikelen 15.07 en 15.09 van overeenkomstige toepassing.
6. a) In afwijking van artikel 3.02, lid 1, onder b), wordt de minimale dikte t_{min} van de bodem-, kim- en zijbeplating van de scheepswand van passagiersschepen bepaald volgens de grootste waarde van de volgende formules:

$$t_{1min} = 0,006 \cdot a \cdot \sqrt{T} \text{ [mm];}$$

$$t_{2min} = f \cdot 0,55 \cdot \sqrt{L_F} \text{ [mm].}$$

Daarbij betekent:

$$f = 1 + 0,0013 \cdot (a - 500), a \geq 400 \text{ mm;}$$

a = spantafstand in de lengte of de breedte [mm]; bij een kleinere spantafstand dan 400 mm moet $a = 400$ mm worden genomen.

De uit de formules voortvloeiende grootste waarde moet als minimale dikte worden aangehouden. Plaatvernieuwingen moeten geschieden wanneer de dikte van de bodem- of zijplaten niet langer de op bovengenoemde wijze vastgestelde minimale waarde heeft.

- b) De uit de formules voortvloeiende minimale waarde voor de plaatdikte hoeft niet te worden gehaald, wanneer de toegestane waarde op basis van een rekenkundig bewijs voor de voldoende sterkte van de romp is vastgelegd en dit uit een verklaring blijkt.
- c) Op geen enkele plaats van de scheepswand mag de plaatdikte echter beneden de waarde van 3 mm liggen.

*Artikel 15.01 bis***Zeilende passagiersschepen**

De bijzondere bepalingen voor passagiersschepen zijn niet van toepassing op zeilende passagiersschepen. Voor de zeilende passagiersschepen zullen volgens de procedures van het in artikel 19 van deze richtlijn bedoelde comité aangepaste bijzondere bepalingen worden vastgesteld, die in deze bijlage zullen worden opgenomen.

*Artikel 15.02***Basisvoorwaarden voor de indeling van het schip**

1. De schottenindeling moet zodanig zijn dat de romp na vollopen van iedere willekeurige waterdichte ruimte niet inzinkt tot over de indompelingsgrenslijn en dat aan artikel 15.04, lid 8, wordt voldaan.
2. Waterdichte vensters mogen onder de indompelingsgrenslijn zijn gelegen, wanneer zij niet geopend kunnen worden, voldoende sterk zijn en voldoen aan artikel 15.07, lid 7.
3. Bij de berekening van de lekstabiliteit moet rekening worden gehouden met de aard van de bouw.

In het algemeen moet met een permeabiliteit van 95 % rekening worden gehouden.

Wanneer door berekening wordt aangetoond dat de gemiddelde permeabiliteit in een bepaalde afdeling kleiner is dan 95 %, kan die berekende waarde worden aangenomen. Bij een dergelijke berekening moeten voor de permeabiliteit echter ten minste de volgende waarden worden aangehouden:

Passagiers- en bemanningsruimten	95 %;
Machinekamers (inclusief ketelruimten)	85 %;
Laad-, bagage- en voorraadruimten	75 %;
Dubbele bodems, brandstof- en andere ruimten, al naargelang deze uit hoofde van hun bestemming bij het in het vlak van de grootste inzinking liggende schip als vol of leeg moeten worden aangenomen	0 of 95 %.

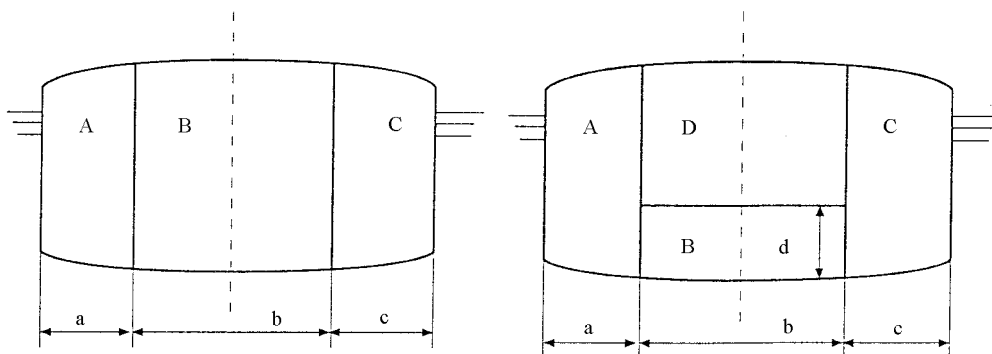
4. Tussen het aanvaringsschot en het achterpiekschot gelden als waterdichte afdeling in de zin van lid 1 slechts die ruimten welke een lengte hebben van ten minste $0,10 L_{WL}$, maar niet minder zijn dan 4 m. De commissie van deskundigen mag geringe afwijkingen toestaan.

Indien een waterdichte afdeling langer is dan hierboven is voorgeschreven, en zodanig is onderverdeeld dat waterdichte onderafdelingen zijn ontstaan tussen welke de minste lengte eveneens aanwezig is, mogen deze voor de stabiliteitsberekening bij lekken in aanmerking worden genomen.

De lengte van de eerste afdeling achter het aanvaringsschot mag kleiner zijn dan $0,10 L_{WL}$ of 4 m. Bij de stabiliteitsberekening moeten in dit geval de voorpiek en de daarop volgende afdeling als tezamen gevuld worden beschouwd. De afstand tussen de voorloodlijn en het achterste dwarsschot van deze afdeling mag evenwel niet kleiner zijn dan $0,10 L_{WL}$, maar moet ten minste 4 m bedragen.

De afstand tussen het aanvaringsschot en de voorloodlijn mag niet kleiner zijn dan $0,04 L_{WL}$ en niet groter dan $0,04 L_{WL} + 2$ m.

5. Wanneer een passagiersschip is onderverdeeld in waterdichte langsscheepse afdelingen, moet asymmetrie tussen aanvaringsschot en achterpiekschot als volgt in aanmerking worden genomen:
- indien de langsschotten ten minste B_{WL} van de scheepswand in de lijn van de grootste inzinking zijn verwijderd en daarbij ten minste B_{WL} , maar niet minder dan 1,5 m, van elkaar zijn verwijderd, moeten in de stabiliteitsberekeningen de afdelingen A, B en C afzonderlijk en de afdelingen A + B en B + C als tezamen gevuld worden beschouwd (zie schets 1);
 - wanneer in de middelste afdeling B een waterdicht dek op meer dan 0,50 m afstand van de scheepsbodem voorhanden is, hoeft de afdeling D boven dit dek niet als volgelopen te worden beschouwd (zie schets 2). Daarbij gelden met betrekking tot de situatie van de langsschotten de onder a genoemde voorwaarden.

Schets 1

Schets 2

- $a =$ ten minste $\frac{1}{5} B_{WL}$;
- $b =$ ten minste $\frac{1}{6} B_{WL}$, maar niet minder dan 1,50 m;
- $c =$ ten minste $\frac{1}{5} B_{WL}$;
- $d =$ ten minste 0,50 m.

Artikel 15.03

Dwarsschotten

1. Behalve de in artikel 3.03, lid 1, voorgeschreven schotten moeten dwarsschotten aanwezig zijn, die op grond van de lekberekening noodzakelijk zijn.

Deze dwarsschotten moeten waterdicht zijn en tot het schottendek zijn opgetrokken. Indien er geen schottendek is, moeten deze schotten ten minste 20 cm boven de indompelingsgrenslijn zijn opgetrokken. Artikel 15.04, lid 8, is van overeenkomstige toepassing.

De passagiersruimten en de verblijven voor de bemanning moeten gasdicht gescheiden zijn van machinekamers en ketelruimten.

2. Het aantal openingen in de waterdichte dwarsschotten volgens lid 1 moet zo gering worden gehouden als vanwege de bouwwijze en voor de normale bedrijfsvoering van het schip toelaatbaar is. Openingen en doorvoeringen mogen de waterdichte functie van de schotten niet nadelig beïnvloeden.

In het aanvaringsschot zijn openingen en deuren niet toegestaan.

In schotten die machinekamers van passagiersruimten of verblijven voor de bemanning scheiden zijn deuren niet toegestaan.

3. Met de hand te bedienen waterdichte deuren die niet op afstand bediend kunnen worden zijn slechts toegestaan op plaatsen die niet voor passagiers toegankelijk zijn. Zij moeten voortdurend gesloten blijven en mogen slechts voor passage kortstondig worden geopend. Het snel en veilig kunnen sluiten daarvan moet door geschikte inrichtingen zijn verzekerd. Aan beide zijden van de deuren moet het opschrift zijn aangebracht: „Deur onmiddellijk na passeren sluiten”.

In afwijking van de eerste alinea is een met de hand te bedienen deur toegestaan op plaatsen die voor passagiers toegankelijk zijn, indien:

- a) de scheepslengte L_{WL} niet meer bedraagt dan 40 m;
 - b) het aantal passagiers niet groter is dan L_{WL} ;
 - c) het schip slechts over één dek beschikt;
 - d) deze deur rechtstreeks vanaf het dek te bereiken is en niet meer dan 10 m van de toegang tot het dek verwijderd is;
 - e) de onderkant van de deuropening ten minste 30 cm boven de bodem van de passagiersruimte ligt, en
 - f) de beide aangrenzende afdelingen zijn uitgerust met bilge-alarm.
4. Deuren in schotten die langere tijd open staan moeten ter plaatse aan beide zijden van het schot en vanaf een goed toegankelijke plaats boven het schottendek kunnen worden gesloten. Na sluiting door afstandsbediening moet de deur ter plaatse opnieuw kunnen worden geopend en op veilige wijze gesloten. Het sluiten mag niet door zaken als tapijten of voetlijsten worden bemoeilijkt.

De duur van het sluiten door afstandsbediening moet ten minste 30 seconden bedragen, maar mag niet meer bedragen dan 60 seconden. Tijdens het sluiten moet bij de deur automatisch een akoestisch alarmsignaal worden gegeven. Ter plaatse van de afstandsbediening moet een inrichting aanwezig zijn die aangeeft of de deur open dan wel gesloten is.

5. Alle deuren in schotten en hun bedieningsinrichtingen moeten in een veiligheidszone liggen die naar buiten wordt begrensd door een verticaal vlak dat op een afstand van $1/5$ van de breedte B_{WL} evenwijdig aan de huidbeplating van het schip in de lijn van de grootste inzinking ligt. In het stuurhuis moet een optische alarminstallatie als controlevoorziening aanwezig zijn, die bij geopende deur oplicht.
6. Pijpleidingen met open uitmondingen en ventilatiekanalen moeten zo zijn aangelegd dat daardoor bij lekken geen water van de ene naar de andere ruimte of tank kan stromen. Wanneer verschillende afdelingen door middel van pijpleidingen of ventilatiekanalen met elkaar in open verbinding staan, moeten deze op een geschikte plaats tot boven de ongunstigste lastlijn in lekke toestand worden geleid. Wanneer dit bij pijpleidingen niet het geval is, moeten op de doorboorde schotten afsluiters zijn aangebracht, die van boven het schottendek op afstand kunnen worden bediend.

Wanneer een pijpleidingsysteem in een afdeling geen open uitmonding heeft, wordt de pijpleiding bij beschadiging van deze afdeling als onbeschadigd beschouwd, wanneer zij binnen de in lid 5 bedoelde veiligheidszone loopt en de afstand tot de scheepsbodem meer dan 0,50 m bedraagt.

7. Wanneer de in leden 2 tot en met 6 genoemde openingen en deuren worden toegestaan, moet in het certificaat van onderzoek het volgende bedrijfsvoorschrift worden opgenomen:

„Door een aanwijzing aan het scheepspersoneel moet worden verzekerd dat alle openingen en deuren in waterdichte dwarsschotten in geval van gevaar onverwijld waterdicht worden gesloten”.

8. In een dwarsschot mag een sprong of nis voorkomen, mits alle delen van de sprong of nis binnen de in lid 5 bedoelde veiligheidszone zijn gelegen.

Artikel 15.04

Bewijs van stabiliteit van het onbeschadigde schip en van de stabiliteit in lekke toestand

1. De aanvrager moet het bewijs van voldoende stabiliteit van het onbeschadigde schip leveren door het overleggen van een berekening, gebaseerd op de resultaten van een hellingproef en, wanneer de commissie van deskundigen zulks verlangt, van een draaicirkelproef.
2. Aan het rekenkundige bewijs van voldoende stabiliteit van het onbeschadigde schip wordt geacht te zijn voldaan, wanneer daaruit blijkt dat de slagzij van het schip bij volledige uitrusting, met half gevulde brandstofruimten, drinkwater- en afvalwatertanks en met inachtneming van een resterend vrijboord en een resterende veiligheidsafstand overeenkomstig lid 7 en onder gelijktijdige invloed van:

- a) een dwarsscheepse verplaatsing van alle zich aan boord bevindende personen als bedoeld in lid 4,
- b) een winddruk als bedoeld in lid 5,
- c) een middelpuntvliedende kracht, veroorzaakt door het draaien van het schip als bedoeld in lid 6, niet meer dan 12° bedraagt.

De alleen door de dwarsscheepse verplaatsing van de personen veroorzaakte slagzij mag niet meer dan 10° bedragen.

De commissie van deskundigen kan verlangen dat aan de berekening ook andere niveaus van de tanks ten grondslag worden gelegd

3. Bij schepen met een lengte L_{WL} van ten hoogste 25 m kan de voldoende stabiliteit van het onbeschadigde schip in plaats van door het in lid 2 genoemde rekenkundige bewijs worden aangetoond door een belastingproef met het halve gewicht van het maximaal toegelaten aantal personen en bij de meest ongunstige inhoud van de brandstofruimten en watertanks. Dit gewicht dient, te beginnen vanaf één zijde, te worden geplaatst op het voor passagiers bestemde gedeelte van het vrije dekoppervlak met een dichtheid van $3\frac{3}{4}$ personen per m^2 . Bij deze proef mag de slagzij niet meer dan 7° bedragen en mogen het resterende vrijboord en de resterende veiligheidsafstand niet kleiner worden dan respectievelijk $0,05 B + 0,20$ m en $0,05 B + 0,10$ m.

4. Het kenterende moment M_p , resulterend uit de verplaatsing van personen, is de som van de afzonderlijke momenten M_{pn} voor alle dekken die toegankelijk zijn voor passagiers. De afzonderlijke momenten worden als volgt berekend:

- a) Voor vrije dekken:

$$M_{pn} = c_p \cdot b \cdot P \text{ [kNm]}.$$

In deze formule betekent:

c_p = coëfficiënt ($c_p = 1,5$) [m/s^2];

b = grootste nuttige breedte van het betreffende dek, gemeten op een hoogte van 0,50 m, in m;

P = totale massa van het op dit dek toegelaten aantal personen in t.

- b) Voor dekken die met vaste voorwerpen zijn bezet:

Voor de berekening van de dwarsscheepse verplaatsing van de personen op dekken die gedeeltelijk met vast gemonteerde banken of tafels, met boten, kleine dekhuizen of dergelijke zijn bezet, moet een dichtheid van $3\frac{3}{4}$ personen per m^2 vrij dekoppervlak worden aangenomen. Bij banken moet per passagier met een breedte van de zitplaats van 0,50 m en een diepte van 0,75 m worden gerekend.

De berekening dient zowel voor de verplaatsing naar stuurboord als naar bakboord te worden uitgevoerd.

Indien er verscheidene dekken zijn moet met betrekking tot de stabiliteit de ongunstigste verdeling van het totale gewicht der personen over de dekken worden aangenomen. Op hotelschepen worden voor de berekening van de dwarsscheeps verplaatsing van de personen de hutten als onbezet beschouwd.

Het zwaartepunt van een persoon wordt aangenomen op 1 m boven het laagste punt van het betreffende dek midscheeps ($\frac{1}{2} L_{WT}$) (zonder rekening te houden met zee en dekrondte) en de massa van een persoon wordt op 75 kg gesteld.

5. Het kenterende moment, veroorzaakt door de winddruk M_w , wordt volgens onderstaande formule berekend:

$$M_w = p_w \cdot A \left(l_w + \frac{T}{2} \right) \text{ [kNm]}.$$

In deze formule betekent:

p_w = specifieke winddruk van 0,1 kN/m²;

A = zijdelings oppervlak van het schip boven het vlak van de grootste inzinking in m²;

l_w = afstand van het zwaartepunt van het zijdelings oppervlak van het schip A tot het vlak van de grootste inzinking in m.

6. Het kenterende moment, veroorzaakt door de middelpuntvliedende kracht bij het draaien van het schip (M_{dr}), wordt berekend volgens de formule:

$$M_{dr} = C_{dr} \cdot \frac{D}{L_r} \left(\bar{H}_g - \frac{T}{2} \right) \text{ [kNm]}$$

In deze formule betekent:

C_{dr} = een coëfficiënt ($C_{dr} = 5$) [m²/s²];

\bar{H}_g = de hoogte van het gewichtszwaartepunt tot de bovenkant van de kiel in m;

Wanneer de slagzij in de draaicirkel proefondervindelijk wordt vastgesteld, kan de aldus gevonden waarde in de berekening worden ingevoerd. Deze proef moet bij halve snelheid van het schip, bij volle belading en de onder deze omstandigheden kleinst mogelijke diameter van de draaicirkel worden uitgevoerd.

7. Bij de ligging van het schip, veroorzaakt door de in lid 2, onder a), b) en c), genoemde kenterende momenten moet een resterend vrijboord van ten minste 0,2 m aanwezig zijn.

Bij schepen waarvan de patrijspoorten of vensters in de scheepshuid kunnen worden geopend of waarbij andere onbeveiligde openingen in de huid aanwezig zijn moet de resterende veiligheidsafstand ten minste 0,1 m bedragen.

8. Aan het rekenkundige bewijs van voldoende stabiliteit in lekke toestand wordt geacht te zijn voldaan, wanneer voor alle stadia van het volstromen en voor de eindtoestand van het volgelopen zijn het hierna omschreven oprichtende moment.

$$M_{\bar{R}} = C_{\bar{R}} \cdot \bar{M}G_{res} \cdot \sin \varphi \cdot D \text{ [kNm]}$$

groter is dan het kenterende moment $M_g = 0,2 M_p$ [kNm].

In deze formules betekent:

$C_{\bar{R}}$ = coëfficiënt ($C_{\bar{R}} = 10$) [m/s²];

$\bar{M}G_{res}$ = gereduceerde metacenterhoogte in lekke toestand in m;

φ = de kleinste van de twee volgende hoeken in °: de hoek waarbij de eerste opening van een niet volgelopen afdeling water maakt of de hoek waarbij het schottendek water maakt;

M_p = het kenterende moment resulterend uit de verplaatsing van personen overeenkomstig het vierde lid.

*Artikel 15.05***Berekening van het aantal passagiers op basis van de vrije dekoppervlakken**

1. Mits aan de artikelen 15.04 en 15.06 is voldaan, stelt de commissie van deskundigen het ten hoogste toegelaten aantal passagiers als volgt vast:

a) Voor de berekening wordt de som genomen van de aan boord aanwezige vrije dekoppervlakken die normaal voor passagiers zijn bestemd.

Daarbij worden niet in aanmerking genomen de slaapvertrekken en toiletten, alsmede de ruimten die blijvend of tijdelijk voor de bedrijfsvoering van het schip dienen, ook al zijn ze voor passagiers toegankelijk. Voorts worden ruimten onder het hoofddek niet meegerekend. In het hoofddek verzonken ruimten met grote vensters bovendecks mogen wel in aanmerking worden genomen.

b) Van de som van de onder a) berekende oppervlakken moeten worden afgetrokken:

- oppervlakken van gangen en trappen en andere verkeerswegen;
- oppervlakken onder trappen;
- oppervlakken die blijvend door uitrustingsstukken of meubels worden ingenomen;
- oppervlakken onder bijboten, reddingsvloten en reddingsboten, ook wanneer deze zo zijn geplaatst dat passagiers zich daaronder kunnen ophouden;
- kleine oppervlakken met name tussen stoelen en tafels die in de praktijk niet echt gebruikt kunnen worden.

c) Per vierkante meter van de volgens a) en b) bepaalde vrije gedeelten van de dekoppervlakken wordt het aantal passagiers op 2,5 gesteld, bij schepen met een lengte (L_{WL}) van minder dan 25 m echter op 2,8.

2. Het ten hoogste toegelaten aantal passagiers moet aan boord op een in het oog vallende plaats en duidelijk leesbaar zijn aangegeven. Voor hotelschepen die ook voor dagtochten worden gebruikt, moet het aantal passagiers zowel voor een schip voor dagtochten en als voor een hotelschip worden berekend en in het certificaat van onderzoek worden vermeld:

Voor elk van deze aantallen moet voldaan zijn aan de artikelen 15.02 en 15.04.

Voor hotelschepen die slechts voor reizen met overnachting worden gebruikt is het aantal slaappleaatsen voor de passagiers doorslaggevend.

*Artikel 15.06***Veiligheidsafstand, vrijboord en inzinkingsmerken**

1. De veiligheidsafstand moet ten minste gelijk zijn aan de som van:

- a) de extra zijdelingse inzinking die door de toelaatbare slagzij, gemeten langs de huid van het schip, ontstaat, en
- b) de resterende veiligheidsafstand als bedoeld in artikel 15.04, lid 2 en 7.

De veiligheidsafstand van schepen zonder schottendek moet ten minste 0,50 m bedragen.

2. Het vrijboord moet ten minste gelijk zijn aan de som van:

- a) de extra zijdelingse inzinking die door de volgens artikel 15.04, lid 2, berekende slagzij, gemeten langs de huid van het schip, ontstaat, en
- b) het resterende vrijboord overeenkomstig artikel 15.04, lid 2 en 7.

Het vrijboord moet echter ten minste 0,30 m bedragen.

3. Het vlak van de grootste inzinking moet zo worden vastgesteld dat zowel de veiligheidsafstand ingevolge lid 1 als het vrijboord ingevolge lid 2 en de artikelen 15.02, 15.03 en 15.04 in acht zijn genomen. De commissie van deskundigen kan echter uit veiligheidsoverwegingen een grotere veiligheidsafstand of een groter vrijboord vaststellen.

4. Aan beide zijden van een schip moeten overeenkomstig artikel 4.04 inzinkingsmerken worden aangebracht. Het aanbrengen van extra stellen merken of van een doorlopende markering is toegestaan. De plaats van alle inzinkingsmerken dient duidelijk in het certificaat van onderzoek te worden vermeld.

Artikel 15.07

Voorzieningen voor passagiers

1. De voor passagiers bestemde, niet afgesloten delen van de dekken moeten door een vaste verschansing of reling van ten minste 1,00 m hoogte zijn omgeven. De reling moet zodanig zijn gemaakt dat kinderen er niet doorheen kunnen vallen. Openingen en inrichtingen voor embarkeren en debarkeren en voor laden en lossen moeten op overeenkomstige wijze zijn beveiligd.

Loopplanken moeten ten minste 0,60 m breed zijn en dienen aan beide zijden door leuning te zijn beveiligd.

2. a) De verbindingsgangen en de trappen, alsmede deuren en uitgangen die bestemd zijn voor gebruik door passagiers, moeten een vrije breedte hebben van ten minste 0,80 m. Bij deuren van hutten en andere kleine ruimten mag deze afmeting worden verminderd tot 0,70 m.

Wanneer slechts één verbindingsgang of -trap naar een voor passagiers bestemd gedeelte of bestemde ruimte van het schip voert, moet de vrije breedte daarvan ten minste 1 m bedragen. De commissie van deskundigen kan echter op schepen met een lengte L_{WL} van minder dan 25 m een breedte van 0,80 m toestaan.

Voor ruimten of groepen van ruimten die voor meer dan 80 passagiers zijn bestemd moet de totale breedte van alle uitgangen, die voor passagiers bestemd zijn en door hen in geval van nood moeten worden gebruikt, ten minste 0,01 m per passagier bedragen.

- b) Ruimten en groepen van ruimten die voor 30 of meer passagiers zijn bestemd of ingericht, dan wel voor 12 of meer passagiers slaapgelegenheid bieden, moeten ten minste twee uitgangen hebben. Een waterdichte deur in een schot als bedoeld in artikel 15.03, lid 2, 4 en 5, die toegang geeft tot een aangrenzende afdeling van waaruit het hoger gelegen dek rechtstreeks kan worden bereikt, geldt als uitgang.

Deze uitgangen moeten doelmatig zijn aangebracht. Indien het aantal passagiers als bedoeld onder a) voor de totale breedte van de uitgangen maatgevend is, moet de breedte van elke uitgang ten minste 0,005 m per passagier bedragen. Behalve op hotelschepen mag één van deze twee uitgangen door twee nooduitgangen zijn vervangen.

Indien ruimten onder het hoofddek zijn gelegen, moeten deze ten minste één uitgang of, indien toegestaan, één nooduitgang hebben die direct hetzij naar het hoofddek hetzij naar buiten voert. Deze regel geldt niet voor de afzonderlijke hutten.

Nooduitgangen moeten een vrije opening van ten minste 0,36 m² hebben en een kleinste zijdelingse lengte van ten minste 0,50 m.

- c) Trappen onder het hoofddek moeten binnen verticale vlakken, die ten minste op een afstand van $\frac{1}{5}$ van de breedte (B_{WL}) van de zijden van het schip zijn verwijderd, zijn gelegen. Deze afstand is niet vereist wanneer aan elke zijde van het schip in dezelfde ruimte ten minste één trap aanwezig is. Trappen moeten aan beide zijden van leuning zijn voorzien; wanneer een trap niet breder is dan 0,90 m is één leuning voldoende.

3. Deuren van verblijfsruimten voor passagiers, met uitzondering van deuren die naar verbindingsgangen leiden, moeten naar buiten opengaan of als schuifdeuren zijn uitgevoerd; zij mogen tijdens de vaart niet door onbevoegden kunnen worden afgesloten of vergrendeld.

Hutdeuren moeten zodanig zijn uitgevoerd dat zij te allen tijde ook van buitenaf kunnen worden geopend.

4. Vluchtwegen en -uitgangen moeten duidelijk als zodanig zijn gemarkeerd. De markeringen moeten door de noodverlichting kunnen worden verlicht.
5. Op schepen die ten hoogste 300 passagiers mogen vervoeren moet per 150 passagiers ten minste één toilet aanwezig zijn. Op schepen die zijn toegelaten tot het vervoer van meer dan 300 passagiers moeten voor beide geslachten afzonderlijke toiletten aanwezig zijn en wel ten minste één per 200 passagiers.
6. De toegang tot de gedeelten van het schip die niet voor passagiers zijn bestemd, met name de toegang tot het stuurhuis en de machine- en motorkamers, moet voor onbevoegden zijn verboden. Deze toegangen moeten bovendien op een opvallende plaats van het opschrift „verboden toegang” of een overeenkomstige aanduiding zijn voorzien.
7. In de passagiersruimten mogen slechts ruiten van gehard glas, veiligheidsglas of, indien toegestaan met het oog op de brandbeveiliging, kunststof worden gebruikt.

Artikel 15.08

Bijzondere bepalingen omtrent reddingsmiddelen

1. Aan boord van passagiersschepen moet het aantal reddingsboeien aanwezig zijn dat is aangegeven in de volgende tabel:

L_{WL} in m	Ten hoogste toegelaten aantal passagiers	Aantal reddingsboeien
tot en met 25	tot en met 200	3
26 tot en met 35	201 tot en met 300	4
36 tot en met 50	301 tot en met 600	6
meer dan 50	601 tot en met 900	8
—	901 tot en met 1 200	10
—	meer dan 1 200	12

Voor het vaststellen van het aantal reddingsboeien is de hoogste waarde die volgt uit de eerste of tweede kolom bepalend.

De helft van het voorgeschreven aantal reddingsboeien moet zijn voorzien van een lijn die ten minste 30 m lang is en die kan drijven.

2. Aan boord van schepen met een lengte (L_{WL}) van minder dan 25 m moeten, behalve de bij het eerste lid voorgeschreven reddingsboeien voor het ten hoogste toegelaten aantal passagiers, alsmede voor het bij het schip behorende bedieningspersoneel, individuele of gemeenschappelijke reddingsmiddelen aanwezig zijn. Indien is vastgesteld dat het schip bij lekraken blijft drijven, zijn de bepalingen van lid 3 van toepassing.
3. Reddingsmiddelen moeten aan boord zodanig zijn ondergebracht dat zij zo nodig gemakkelijk en veilig kunnen worden bereikt. Aan het gezicht onttrokken depots moeten duidelijk zijn gemarkeerd.
4. Onder individuele reddingsmiddelen worden verstaan de in artikel 10.05 bedoelde reddingsboeien en zwemvesten, alsmede reddingsblokken en uitrustingsstukken die geschikt zijn om een zich in het water bevindende persoon drijvende te houden.

Reddingsblokken en uitrustingsstukken moeten:

- een drijfvermogen in zoet water hebben van ten minste 100 N;
- van geschikt materiaal zijn vervaardigd en bestand zijn tegen olie en olieproducten, alsmede tegen temperaturen tot 50° C;
- voorzien zijn van doelmatige handvatten, en
- reflecterend oranjeleurig zijn of duurzaam aangebrachte reflecterende oppervlakken van ten minste 100 cm² hebben.

Opblaasbare individuele reddingsmiddelen moeten overeenkomstig de aanwijzingen van de fabrikant zijn getest.

5. Gemeenschappelijke reddingsmiddelen zijn bijboten, reddingsvloten en uitrustingsstukken die geschikt zijn om verscheidene zich in het water bevindende personen drijvende te houden. Zij moeten:
- over een opschrift beschikken waaruit de bestemming blijkt en het aantal personen waarvoor het geschikt is;
 - een drijfvermogen in zoet water hebben van ten minste 100 N per persoon;
 - een stabiele ligging kunnen innemen en behouden en daarbij over doelmatige handvatten voor het aangegeven aantal personen beschikken;
 - van geschikt materiaal zijn vervaardigd en bestand zijn tegen olie en olieproducten, alsmede tegen temperaturen tot 50° C;
 - reflecterend oranjeleurig zijn of duurzaam aangebrachte reflecterende oppervlakken van ten minste 100 cm² hebben, en
 - vanaf hun vaste plaats snel en veilig door één persoon over boord kunnen worden gezet.

6. Opblaasbare gemeenschappelijke reddingsmiddelen moeten bovendien:
- uit ten minste twee gescheiden luchtkamers bestaan;
 - bij het in het water belanden zich automatisch opblazen of door handbediening kunnen worden opgeblazen;
 - bij iedere mogelijke belasting, ook wanneer slechts de helft van de luchtkamers is opgeblazen, een stabiele ligging innemen en behouden, en
 - overeenkomstig de aanwijzingen van de fabrikant zijn getest.

Artikel 15.09

Brandbeveiliging en brandbestrijding in passagiersruimten

1. Dekken tussen passagiersruimten onderling, alsmede tussen passagiersruimten, machinekamers en stuurhuis, schotten en wanden tussen passagiersruimten en machinekamers, alsmede tussen passagiersruimten en keukens moeten brandvertragend zijn.

Scheidingswanden en deuren tussen gangen en hutten, alsmede tussen hutten onderling moeten brandvertragend zijn.

Scheidingswanden tussen gangen en hutten moeten van dek tot dek doorlopen of opgetrokken zijn tot aan een onbrandbaar plafond.

Aan de voorschriften van de tweede en derde alinea hoeft niet te worden voldaan wanneer geschikte sprinklerinstallaties zijn ingebouwd.

Tussenruimten boven plafonds, onder vloeren en achter beschietingen moeten op afstanden van ten hoogste 10 m door onbrandbare constructies zijn afgesloten.

2. Bij de inrichting van trappen, uitgangen en nooduitgangen moet er rekening mee worden gehouden dat bij brand in een willekeurige ruimte alle andere ruimten veilig kunnen worden verlaten.

Alle trappen met inbegrip van de treden moeten een dragende constructie van staal of een ander, met betrekking tot onbrandbaarheid, gelijkwaardig materiaal hebben. De traptreden moeten moeilijk ontvlambaar zijn.

Op hotelschepen moeten zij zijn gelegen in een schacht die is voorzien van brandvertragende wanden en brandvertragende, automatisch sluitende deuren.

Een trap die slechts twee dekken met elkaar verbindt hoeft niet in een schacht te zijn gelegen, indien één van deze dekken is omsloten door brandvertragende wanden met brandvertragende, automatisch sluitende deuren of indien geschikte sprinklerinstallaties aanwezig zijn.

Schachten van trappen moeten rechtstreeks in verbinding staan met de gangen en de buitendekken.

3. Overeenkomstig de voorschriften van de bevoegde autoriteit moet rekening worden gehouden met het verhoogde risico van brand in keukens, kapsalons en parfumerieën.

4. Verven, lakken en andere behandelingsmaterialen voor interieurs, alsmede materialen voor bekleding en isolatie moeten moeilijk ontvlambaar zijn. In geval van brand mogen ze geen gevaarlijke hoeveelheid rook of giftig gas ontwikkelen.

Deurkrukken moeten bij brand lang genoeg kunnen blijven functioneren.

5. Gangen van meer dan 40 m lengte dienen op afstanden van ten hoogste 40 m door brandvertragende scheidingswanden en overeenkomstige automatisch sluitende deuren te zijn onderverdeeld.

6. Brandvertragende, automatisch sluitende deuren die onder normale omstandigheden open staan moeten zowel vanaf een permanent door scheepspersoneel bezette plaats als ook ter plekke kunnen worden gesloten.

7. Installaties voor luchtbehandeling en ventilatie dienen zodanig te zijn uitgevoerd, dat uitbreiding van brand door deze systemen wordt voorkomen. Openingen voor toe- en afvoer van de lucht moeten kunnen worden gesloten.

Doorlopende kanalen moeten op afstanden van ten hoogste 40 m door brandkleppen worden onderverdeeld.

Wanneer leidingen voor luchtbehandeling door scheidingswanden en trappenhuizen, alsmede door schotten van machinekamers worden gevoerd, moeten ze aan deze wanden van brandkleppen zijn voorzien.

Ingebouwde ventilatoren moeten vanuit een centraal punt buiten de machinekamer kunnen worden afgezet.

8. Op hotelschepen moeten alle hutten en verblijfsruimten voor passagiers en bemanning, alsmede keukens en machinekamers op een doelmatige brandmeldinstallatie zijn aangesloten. De aanwezigheid van een brand alsmede de plaats daarvan moeten automatisch worden gemeld op een permanent door scheepspersoneel bezette plaats.
9. Passagiersschepen moeten zijn voorzien van een brandblusinstallatie, die bestaat uit:
 - a) een vast opgestelde, door een motor aangedreven bluspomp,
 - b) een brandblusleiding met een voldoende aantal brandkranen,
 - c) een voldoende aantal brandslangen.

Blusinstallaties moeten zodanig zijn uitgevoerd en een zodanige capaciteit hebben dat elke willekeurige plaats aan boord door ten minste twee stralen water, niet afkomstig van dezelfde brandkraan en met voor elk slechts een slanglengte van ten hoogste 20 m, kan worden bestreken. De druk moet bij de brandkranen ten minste 3 bar bedragen. Op het hoogste dek moeten de waterstralen een lengte van ten minste 6 m kunnen bereiken.

Bluspompen mogen niet vóór het aanvaringsschot zijn opgesteld. Indien de bluspomp in de hoofdmachinekamer is opgesteld, moet een tweede door een motor aangedreven bluspomp aanwezig zijn, die buiten de machinekamer is opgesteld en onafhankelijk van de machinekamersystemen kan functioneren. Deze pomp mag draagbaar zijn.

Algemene dienst- en dekwaspompen alsmede dekwasleidingen mogen, indien ze daartoe geschikt zijn, in de brandblusinstallatie zijn opgenomen.

Op hotelschepen met een lengte L_{WL} van minder dan 25 m en op schepen voor dagtochten waarvan de lengte L_{WL} minder is dan 40 m, zijn de volgende afwijkingen toegestaan:

- a) de bluspomp hoeft niet vast te zijn opgesteld;
 - b) indien de bluspomp in de hoofdmachinekamer is opgesteld, behoeft geen tweede pomp beschikbaar te zijn;
 - c) het is voldoende dat elke willekeurige plaats aan boord vanaf één brandkraan met één enkele slanglengte van ten hoogste 20 m kan worden bestreken.
10. Behalve de in artikel 10.03, lid 1, voorgeschreven draagbare blustoestellen moeten ten minste de volgende draagbare blustoestellen aanwezig zijn:
 - a) één draagbaar blustoestel voor elke 120 m² brutovloeroppervlak of deel daarvan in salons, eetzalen en dergelijke ruimten;
 - b) één draagbaar blustoestel per tien hutten of deel daarvan.

Deze extra blustoestellen moeten zodanig zijn geplaatst en over het schip verdeeld, dat bij een brandhaard op elke willekeurige plaats steeds een blustoestel onmiddellijk bereikbaar is.

Artikel 15.10

Aanvullende bepalingen

1. Voor de verlichting zijn slechts elektrische installaties toegestaan.
2. Er moet een elektrische noodkrachtbron als bedoeld in artikel 9.18, lid 2, aanwezig zijn.
3. Wanneer er geen rechtstreeks contact mogelijk is tussen het stuurhuis en de verblijven van de bemanning, de bedrijfsruimten, alsmede het voor- en achterschip en de instapplaatsen voor passagiers, moeten installaties voor het overbrengen van berichten aanwezig zijn, die een snelle en betrouwbare verbinding mogelijk maken.

4. Op passagiersschepen met een lengte L_{WL} van 40 m of meer, dan wel die zijn toegelaten voor het vervoer van meer dan 75 passagiers, moeten luidsprekers aanwezig zijn waarmee alle passagiers kunnen worden bereikt.
5. Op hotelschepen moet een alarminstallatie aanwezig zijn. Deze installatie moet zijn onderverdeeld in:
 - a) Een alarm voor de scheepsleiding en de bemanning.

Dit alarm mag alleen in de ruimten voor de scheepsleiding en de bemanning worden gegeven en moet door de scheepsleiding kunnen worden afgezet. Het alarm moet ten minste op de volgende plaatsen kunnen worden ingeschakeld:

 - in elke hut;
 - in gangen, liften en trappenschachten op zodanige afstanden dat steeds binnen 10 m een schakelaar bereikbaar is; echter ten minste één schakelaar per waterdichte afdeling;
 - in salons, eetzalen en vergelijkbare verblijfsruimten;
 - in machinekamers, keukens en dergelijke ruimten met verhoogd brandrisico.
 - b) Een alarm voor de passagiers.

Dit alarm moet duidelijk en herkenbaar in alle voor passagiers toegankelijke ruimten kunnen worden waargenomen. Het moet in het stuurhuis en op een permanent door scheepspersoneel bezette plaats kunnen worden ingeschakeld.

De alarmschakelaars moeten tegen onopzettelijk gebruik zijn beschermd.
6. Hotelschepen moeten met een marifooninstallatie zijn uitgerust, waardoor gesprekken in het openbare verkeer mogelijk zijn.
7. Een voldoende verlichting moet voor ten minste de volgende ruimten en plaatsen aanwezig zijn:
 - a) plaatsen waar gemeenschappelijke reddingsmiddelen worden bewaard en waar zij normaal voor het gebruik worden gereedgemaakt;
 - b) vluchtwegen, instapplaatsen voor passagiers, toe- en uitgangen, verbindingsgangen, liften en trappen van verblijven, hutten en woonruimten;
 - c) markeringen van de vluchtwegen en vluchtingangen;
 - d) machinekamers en de uitgangen daarvan;
 - e) stuurhuis;
 - f) ruimte voor de noodkrachtbron;
 - g) plaatsen waar zich blustoestellen en bluspompen bevinden;
 - h) plaatsen waar de passagiers en de bemanning zich in noodgevallen verzamelen.
8. Op hotelschepen moet de in de politieverordeningen voorgeschreven veiligheidsrol met instructies voor bemanning en personeel aanwezig zijn. Er moeten instructies zijn voor de volgende gevallen:
 - a) lekragen van het schip;
 - b) brand aan boord;
 - c) evacuatie van de passagiers;
 - d) man-over-boord.

Bij de veiligheidsrol behoort een veiligheidsplan van het schip, waarop duidelijk en overzichtelijk onder andere zijn aangegeven:

- a) reddingsmiddelen en veiligheidsuitrusting;
- b) waterdichte deuren benedende en de bedieningsplaatsen daarvan, alsmede andere openingen als bedoeld in artikel 15.03, leden 2 en 6;
- c) branddeuren;
- d) brandkleppen;
- e) alarminstallaties;
- f) brandmeldsysteem;
- g) brandblusinstallaties en blustoestellen;
- h) vluchtwegen en nooduitgangen;
- i) noodkrachtbron;
- j) schakelaars van ventilatiesystemen;
- k) walaansluitingen;
- l) afsluiters van brandstoftoevoerleidingen;
- m) vloeibaargasinstallaties;
- n) luidsprekerinstallaties;
- o) marifooninstallaties.

De veiligheidsrol en het veiligheidsplan moeten door de commissie van deskundigen zijn gewaarmerkt en op geschikte plaatsen duidelijk zichtbaar zijn opgehangen.

9. Op hotelschepen moet een vluchtwegenplan voor de passagiers op geschikte plaatsen zijn opgehangen. Dit plan mag met het in lid 8 voorgeschreven veiligheidsplan zijn gecombineerd.

In elke hut moeten de nodige instructies aanwezig zijn voor het gedrag van de passagiers bij alarm, brand, averij en evacuatie, alsmede over de plaatsen waar zich reddingsmiddelen bevinden.

Deze instructies moeten in het Duits, Engels, Frans en Nederlands beschikbaar zijn.

10. In het geval van scheepsrompen van hout, aluminium of kunststof moeten de machinekamers ofwel van materiaal als bedoeld in artikel 3.04, leden 3 en 5, zijn vervaardigd, ofwel van een vastingebouwde brandblusinstallatie als bedoeld in artikel 10.03, lid 5, zijn voorzien.

Artikel 15.11

Voorzieningen voor het verzamelen en het verwijderen van afvalwater

1. Hotelschepen met meer dan 50 slaapplekken moeten ofwel van verzameltanks voor afvalwater ofwel van zuiveringsinstallaties zijn voorzien.
2. Tanks voor het verzamelen van afvalwater moeten voldoende capaciteit hebben. De tanks moeten zijn voorzien van een inrichting waarmee het niveau kan worden vastgesteld, dan wel hoever de tank gevuld is. Om de tanks leeg te maken moeten aan boord pompen en leidingen aanwezig zijn waarmee het afvalwater op aanlegplaatsen aan beide zijden van het schip kan worden afgegeven. De leidingen moeten zijn voorzien van een aansluiting voor afgifte overeenkomstig de Europese norm EN 1306.
3. Zuiveringsinstallaties moeten bij hun uitlaat de grenswaarden die in de politieverordeningen zijn vastgesteld, zonder verdunning vooraf, permanent kunnen aanhouden en moeten zijn voorzien van een inrichting voor het nemen van monsters.

Voorstel voor een besluit van de Raad houdende wijziging van Besluit 2000/24/EG tot vaststelling van een speciaal actieprogramma van de EIB ter ondersteuning van de consolidatie en verdieping van de douane-unie tussen de EG en Turkije

(2000/C 365 E/09)

COM(2000) 479 def. — 2000/0197(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 26 juli 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name op artikel 308,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 23 december 1963 heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht aan Besluit 64/732/EEG houdende sluiting van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de EEG en Turkije ⁽¹⁾. Het aan de Associatie-overeenkomst gehechte Aanvullend Protocol ⁽²⁾, dat op 1 januari 1973 in werking is getreden, stelt de voorwaarden, de wijze en het tempo vast voor de geleidelijke totstandbrenging van de douane-unie binnen een termijn van 22 jaar.
- (2) Op 6 maart 1995 heeft de Raad ingestemd met een totaalpakket voor de ontwikkeling van de toekomstige betrekkingen met Turkije, waarvan onder meer het ontwerpbesluit van de associatieraad EG-Turkije inzake de tenuitvoerlegging van de slotfase van de douane-unie en een daarmee in verband staande verklaring van de Gemeenschap inzake de financiële samenwerking deel uitmaken.
- (3) In de verklaring inzake de financiële samenwerking werd gesteld dat de hervatte financiële samenwerking met Turkije onder meer gebaseerd zal zijn op „aanvullende EIB-leningen over een periode van vijf jaar vanaf 1996 ter versterking van de concurrentiepositie van de Turkse economie na de inwerkingtreding van de douane-unie”.
- (4) Op 25 juli 1995 heeft de Commissie op grond van bovengenoemde verklaring een voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van een speciale actie voor financiële samenwerking met Turkije ingediend. In het kader van hetzelfde voorstel heeft de Commissie de Raad verzocht in te stemmen met een speciale EIB-leningsfaciliteit ter versterking van de concurrentiepositie van de Turkse economie na de inwerkingtreding van de douane-unie. Tijdens de wetgevingsprocedure zijn echter fundamentele bezwaren tegen het Commissievoorstel gerezen; daarenboven werd de rechtsgrondslag van het voorstel niet goedgekeurd.

(5) De Europese Raad, bijeen te Luxemburg op 12 en 13 december 1997, heeft gevraagd een strategie uit te stippen om Turkije op toetreding voor te bereiden door het land op alle gebieden dichterbij de Europese Unie te brengen. Op 4 maart 1998 heeft de Commissie bij de Raad een mededeling getiteld „Europese strategie voor Turkije” ingediend. Deze behelst een werkprogramma dat een verdieping van de douane-unie mogelijk moet maken, alsmede een intensievere samenwerking op andere gebieden die voor de verdere ontwikkeling van de betrekkingen met Turkije van belang zijn.

(6) De Europese Raad van Cardiff op 15 en 16 juni 1998 heeft zich positief over de Europese strategie voor Turkije uitgesproken en deze strategie aangemerkt als het uitgangspunt voor het ontwikkelen van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Turkije op een solide en evolutionaire basis. De Europese Raad memoreerde de behoefte aan financiële steun voor de Europese strategie en heeft nota genomen van het voornemen van de Commissie om zich te beraden op de wijze waarop de strategie kan worden onderbouwd, en om passende voorstellen daartoe in te dienen.

(7) De Europese Raad, bijeen te Helsinki op 10 en 11 december 1999, heeft besloten dat Turkije een kandidaat-lidstaat is die voorbestemd is om tot de Unie toe te treden op basis van dezelfde criteria als die welke voor de andere kandidaat-lidstaten gelden.

(8) Conform de Europese strategie voor Turkije en gezien de nieuwe status van kandidaat-lidstaat die Turkije op de Europese Raad van Helsinki werd verleend, dient dit besluit een speciaal actieprogramma van de EIB vast te stellen ter ondersteuning van de consolidatie en verdieping van de douane-unie tussen de EG en Turkije. Het besluit moet de vooruitgang bevorderen op terreinen waar de tenuitvoerlegging en effectieve toepassing van bepaalde, voor de douane-unie relevante wetgeving volgens de periodieke verslagen van de Commissie over de vorderingen van Turkije op de weg naar toetreding nog steeds de aandacht verdienen, en op de terreinen die in het kader van de Europese Strategie voor Turkije als relevant zijn aangemerkt.

(9) Dit besluit vervangt het in 1995 gedane voorstel voor een speciaal actieprogramma van de EIB. Dit besluit en het feit dat Turkije naar verwachting voor leningen uit hoofde van de pretoetredingsfaciliteit van de EIB in aanmerking zal komen, zouden moeten volstaan om de EU-toezegging ten aanzien van de speciale kredietverlening van de EIB in Turkije in het kader van de douane-unie van 1995 gestand te doen.

⁽¹⁾ PB 217 van 29.12.1964, blz. 3685/64.

⁽²⁾ PB L 293 van 29.12.1972, blz. 4.

- (10) De activiteiten van de EIB in het kader van dit besluit dienen aan te sluiten bij de activiteiten in het kader van de overige EIB-faciliteiten die ter beschikking staan van Turkije en die gericht zijn op het ondersteunen van investeringen ter versterking van de concurrentiepositie van het Turkse bedrijfsleven en met name van het MKB; investeringen in de vervoer-, energie- en telecommunicatie-infrastructuur met het oog op de verbetering van de verbindingen tussen de Turkse infrastructuurvoorzieningen en die van de EU, zoals onder meer in voorkomend geval en voorzover er middelen beschikbaar zijn projecten die verband houden met het TINA-netwerk, de „Traceca”-corridor en de „Inogate”-energieverbindingen; investeringen ter ondersteuning van directe investeringen van EU-ondernemingen in Turkije; en investeringen in technische installaties die bijdragen tot de goede werking van de douane-unie, mits financiering door middel van EIB-leningen een passende oplossing is.
- (11) Besluit 2000/24/EG van de Raad ⁽¹⁾ verleent de EIB een garantie van de Gemeenschap tegen verliezen bij leningen voor projecten buiten de Gemeenschap (Midden- en Oost-Europa, landen in het Middellandse-Zeegebied, Latijns-Amerika en Azië, en de Republiek Zuid-Afrika).
- (12) Besluit 2000/24/EG van de Raad doet een beroep op het garantiefonds voor externe acties, ingesteld bij Verordening (EG, Euratom) nr. 2728/94 van de Raad van 31 oktober 1994 ⁽²⁾, gewijzigd bij Verordening (EG, Euratom) nr. 1149/1999 van de Raad van 25 mei 1999 ⁽³⁾.
- (13) De communautaire garantie ter dekking van het in Besluit 2000/24/EG neergelegde algemene EIB-mandaat voor leningen buiten de Gemeenschap dient te worden uitgebreid tot een speciaal actieprogramma van de EIB ter ondersteuning van de consolidatie en verdieping van de douane-unie tussen de EG en Turkije. Besluit 2000/24/EG dient derhalve dienovereenkomstig te worden gewijzigd.
- (14) Het bepaalde in dit besluit is gegrondvest op de eerbiediging van de democratische beginselen, de rechtsstaat, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, alsmede op de eerbiediging van het internationale recht, hetgeen wezenlijke elementen zijn van het beleid van de Europese Gemeenschap en haar lidstaten. De Gemeenschap acht het van groot belang dat Turkije zich inspanningen getroost om het functioneren van de democratie en de eerbiediging van de fundamentele mensenrechten te verbeteren en te bevorderen, en om de betrokkenheid van de civiele samenleving bij de ontwikkeling van dit proces te versterken.
- (15) Het Verdrag bevat voor de vaststelling van dit besluit geen andere bevoegdheden dan die welke in artikel 308 zijn vervat.

BESLUIT:

Artikel 1

De tweede zin van artikel 1, lid 1, tweede alinea, van Besluit 2000/24/EG wordt als volgt gewijzigd:

- a) in de aanhef wordt „18 410 miljoen EUR” vervangen door „18 860 miljoen EUR”;
- b) na „de Republiek Zuid-Afrika” wordt het volgende vijfde streepje toegevoegd:
- „— speciale actie ter ondersteuning van de consolidatie en verdieping van de douane-unie tussen de EG en Turkije: 450 miljoen EUR.”

Artikel 2

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*. Het treedt in werking op de dag waarop het wordt goedgekeurd.

⁽¹⁾ PB L 9 van 13.1.2000, blz. 24.

⁽²⁾ PB L 293 van 12.11.1994, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 139 van 2.6.1999, blz. 1.

Voorstel voor een verordening van het Europese Parlement en de Raad betreffende het optreden van de lidstaten ten aanzien van openbare-diensteisen en de gunning van openbare-dienstcontracten op het gebied van het personenvervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren

(2000/C 365 E/10)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 7 def. — 2000/0212(COD)

(Door de Commissie ingediend op 26 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op de artikelen 71 en 89,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De ontwikkeling van de hoogst mogelijke normen voor de openbare-dienstverlening in het personenvervoer over de weg, per spoor en over de binnenwateren is één van de voornaamste doelstellingen van het gemeenschappelijke vervoerbeleid van de Gemeenschap.
- (2) De drie belangrijkste mechanismen waarmee de bevoegde instanties in de lidstaten dit doel nastreven, zijn: sluiting van openbare-dienstcontracten met exploitanten, verlening van exclusieve rechten aan exploitanten en vaststelling van minimumnormen voor de exploitatie van openbaar vervoer.
- (3) Het is belangrijk dat de rechtspositie van deze mechanismen ten opzichte van het Gemeenschapsrecht wordt verduidelijkt.
- (4) Met betrekking tot het vervoer over land spreekt artikel 73 van het Verdrag van de vergoeding van bepaalde met het begrip „openbare dienst” verbonden, verplichte dienstverrichtingen. Verordening (EEG) nr. 1191/68 van de Raad van 26 juni 1969 betreffende het optreden van de lidstaten ten aanzien van met het begrip openbare dienst verbonden verplichtingen op het gebied van het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren ⁽¹⁾ stelt een communautair regelgevend kader voor het openbaar personenvervoer vast, waarin uitvoering wordt gegeven aan dat artikel van het Verdrag, en wordt aangegeven hoe de bevoegde instanties in de lidstaten kunnen zorgen voor geschikt vervoer, dat bijdraagt tot duurzame ontwikkeling, sociale integratie, verbetering van het milieu en regionaal evenwicht.
- (5) Veel lidstaten hebben wetgeving ingevoerd die in ten minste een deel van hun openbaarvervoermarkt voorziet in de verlening van exclusieve rechten voor een bepaalde periode en in de gunning van openbare-dienstcontracten op basis van openbare, transparante en eerlijke gunningsprocedures. In het licht van deze ontwikkelingen, de toepassing van de communautaire voorschriften betreffende de vrijheid van vestiging en de toepassing van de communautaire regels inzake openbare aanbestedingen, is aanzienlijke vooruitgang geboekt op weg naar een de gehele Gemeenschap/EER omvattende toegankelijke openbaarvervoermarkt. Als gevolg daarvan heeft het handelsverkeer tussen de lidstaten zich flink ontwikkeld, en verrichten een aantal openbaarvervoerexploitanten nu diensten in meer dan één lidstaat.
- (6) De openstelling van de markt op basis van nationale wetgeving heeft evenwel geleid tot verschillen in de procedures en tot rechtsonzekerheid met betrekking tot de rechten van de exploitanten en de plichten van de bevoegde instanties.
- (7) Namens de Commissie uitgevoerde studies ⁽²⁾ en de ervaringen van de staten waar reeds een aantal jaren concurrentie in de openbaarvervoersector bestaat, tonen aan dat de invoering, met de nodige voorzorgen, van gereguleerde mededinging tussen EU-exploitanten in deze sector, heeft geleid tot een aantrekkelijker en goedkoper dienstverlening, en de uitvoering van de aan de exploitanten opgedragen specifieke taken waarschijnlijk niet zal belemmeren.
- (8) Het is van belang het communautaire regelgevingskader aan te passen om een verdere ontwikkeling van de concurrentie op het gebied van het openbaar personenvervoer mogelijk te maken en rekening te kunnen houden met de nieuwe juridische aanpak van de lidstaten bij de regulering van het openbaar personenvervoer. Dit is in overeenstemming met de conclusies van de Europese Raad van Lissabon van 28 maart 2000, waarbij de Commissie, de Raad en de lidstaten werd verzocht om, in het kader van hun respectievelijke bevoegdheden, de liberalisering op gebieden als ... vervoer te versnellen. Modernisering van het communautair regelgevingskader zal de mogelijkheid scheppen ervoor te zorgen dat een soepel verloop van de openstelling van de markt op communautair niveau gewaarborgd is, en dat de basiselementen van de aanbestedingsprocedures in alle lidstaten worden geharmoniseerd.

⁽¹⁾ PB L 156 van 28.6.69, blz. 1, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) 1893/91 (PB L 169 van 29.6.91, blz. 1).

⁽²⁾ „Improved structure and organisation for urban transport operations of passengers in Europe” Isotope consortium, CEC, 1998; „Examination of Community law relating to the public service obligations and contracts in the field of inland passenger transport”, door NEA Transportonderzoek en opleiding ingediend bij de Europese Commissie, 1998.

- (9) Artikel 16 van het EG-Verdrag bepaalt dat ervoor moet worden gezorgd dat diensten van algemeen economisch belang functioneren op basis van beginselen en voorwaarden die hen in staat stellen hun taken te vervullen. De ontwikkeling van concurrentie dient daarom gepaard te gaan met communautaire regelgeving die bescherming van het algemeen belang in termen van voldoende beschikbaarheid van openbaar vervoer van een behoorlijke kwaliteit waarborgt. Daartoe is het belangrijk dat gebruikers en belanghebbenden kunnen beschikken over geïntegreerde informatie over de beschikbare diensten.
- (10) Vrijheid van vestiging is een grondbeginsel van het gemeenschappelijk vervoerbeleid, en volgens dit beginsel moet aan in een lidstaat gevestigde vervoerders uit een andere lidstaat op transparante wijze en zonder onderscheid de feitelijke toegang tot de openbaarvervoermarkt in die lidstaat worden gewaarborgd.
- (11) Het Verdrag bevat specifieke regels met betrekking tot concurrentiebeperking. Met name artikel 86, lid 1, van het Verdrag verplicht de lidstaten tot naleving van deze regels met betrekking tot openbare bedrijven en de ondernemingen waaraan uitsluitende rechten worden verleend. Ingevolge artikel 86, lid 2, van het Verdrag vallen ondernemingen die met het beheer van diensten van algemeen economisch belang zijn belast, onder specifieke voorwaarden onder deze regels.
- (12) Om de toepassing van het discriminatieverbod en gelijke behandeling van concurrerende exploitanten te verzekeren, is het van essentieel belang dat er gemeenschappelijke basisprocedures worden omschreven die door de bevoegde instanties bij de sluiting van openbare-dienstcontracten of de vaststelling van minimumcriteria voor de exploitatie van openbaar vervoer moeten worden nageleefd. Volgens de beginselen van Gemeenschapsrecht zijn de bevoegde instanties bij de tenuitvoerlegging van deze procedures verplicht tot wederzijdse erkenning van technische normen en evenredigheid van selectiecriteria. Op grond van het subsidiariteitsbeginsel moeten die gemeenschappelijke basisprocedures de bevoegde instanties in de lidstaten wel de ruimte bieden om bij de sluiting van openbare-dienstcontracten of de vaststelling van minimumcriteria voor de exploitatie van openbaar vervoer rekening te houden met specifieke nationale of regionale juridische dan wel feitelijke omstandigheden.
- (13) Onderzoek en ervaring hebben uitgewezen dat de openbare aanbesteding van openbare-dienstcontracten een doeltreffende methode is, waarmee de voordelen van concurrentie op het vlak van kosten, efficiency en innovatie kunnen worden verkregen, zonder dat de uitvoering van de in het algemeen belang aan de exploitanten opgedragen taken wordt belemmerd.
- (14) Richtlijn 92/50/EEG van de Raad van 18 juni 1992 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening⁽¹⁾ en Richtlijn 93/38/EEG van de Raad van 14 juni 1993 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en telecommunicatie⁽²⁾ bevatten regels inzake verplichte aanbesteding bij de sluiting van bepaalde contracten. Wanneer deze regels van toepassing zijn, zijn de bepalingen van de onderhavige verordening met betrekking tot de eis dat de contracten moeten worden aanbesteed en tot de wijze waarop de selectie van exploitanten moet geschieden, niet van toepassing.
- (15) Bij de sluiting van een openbare-dienstcontract dient aanbesteding echter niet verplicht zijn, wanneer voor de veiligheid van het spoorvervoer of de coördinatie van een metro- of tramlijn daardoor in het gedrang komt. De belanghebbenden moeten echter wel de gelegenheid krijgen om commentaar te leveren op plannen om contracten op deze wijze te gunnen, en wel tijdig, zodat met hun visie rekening kan worden gehouden. Wanneer spoordiensten die onder op deze wijze gegunde contracten vallen, volledig met busdiensten zijn geïntegreerd, moet het mogelijk zijn de busdiensten in het zelfde contract op te nemen.
- (16) Bij de sluiting van openbare-dienstcontracten dient aanbesteding evenmin verplicht te zijn, wanneer het contract een geringe waarde vertegenwoordigt. Bij de aanbesteding van een heel net dient de waarde hoger te worden gesteld dan bij de aanbesteding van een deel van een net of een bepaalde lijn.
- (17) Om rekening te kunnen houden met de specifieke aard en commerciële levensvatbaarheid van bepaalde delen van de openbaarvervoermarkt, moeten de bevoegde instanties ook de mogelijkheid hebben om initiatieven vanuit de markt, die op dat moment niet door een exploitant bediende gaten opvullen, te stimuleren door op verzoek van een exploitant een exclusief recht te verlenen voor het onderhouden van diensten op een bepaalde lijn. Een dergelijk recht kan onderhands worden verleend, mits het slechts voor een strikt beperkte periode geldt en niet verlengbaar is.
- (18) Wanneer overheden een exclusief recht verlenen zonder dat er sprake is van rechtstreekse financiële compensatie, moeten zij dat recht kunnen verlenen volgens een vereenvoudigde procedure die niettemin niet-discriminerende concurrentie tussen exploitanten waarborgt.
- (19) De overheden moeten de exploitanten kunnen compenseren voor de kosten verbonden aan de naleving van de voor exploitatie van openbaar vervoer geldende minimumcriteria, mits deze compensatie eerlijk kan worden berekend en niet zo hoog is dat zij de druk op de exploitant om zich in de eerste plaats op de behoeften van de reizigers te richten, vermindert.

⁽¹⁾ PB L 209 van 24.7.92, blz. 1, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/52/EG (PB L 328 van 28.11.1997, blz. 1).

⁽²⁾ PB L 199 van 9.8.1993, blz. 84, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/4/EG (PB L 101 van 1.4.1998, blz. 1).

- (20) De voor exploitanten geldende bepalingen van deze verordening dienen ook van toepassing te zijn, wanneer de openbaarvervoerdiensten worden verricht door een overheidsdienst die geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft, los van die van de overheidsdienst die als bevoegde instantie optreedt. Bij iedere andere oplossing, inhoudende dat deze bepalingen niet worden toegepast in gevallen waarin de staat als ondernemer optreedt, zou een nietdiscriminerende toepassing van het Gemeenschapsrecht niet verzekerd zijn.
- (21) Onderzoek en ervaring hebben uitgewezen dat wanneer diensten worden verricht op basis van openbare-dienstcontracten met een duur van ten hoogste vijf jaar, dit de uitvoering van de aan de exploitanten opgedragen bijzondere taken niet hoeft te belemmeren. Om de concurrentievervalsing zoveel mogelijk te beperken en tegelijk de kwaliteit van de dienstverlening te beschermen, dient dit in de regel de maximale looptijd van openbare-dienstcontracten te zijn. Langere contractperioden kunnen echter noodzakelijk zijn, wanneer de exploitant moet investeren in infrastructuur, rollend spoorwagematerieel of andere voertuigen die noodzakelijk zijn bij specifieke, geografisch afgebakende vervoerdiensten, en waarvan de terugverdientijden lang zijn.
- (22) Op grond van het discriminatieverbod moeten de bevoegde instanties ervoor zorgen dat openbare-dienstcontracten geen groter geografisch gebied bestrijken dan in het algemeen belang — met name wanneer er behoefte is aan geïntegreerde diensten voor grote groepen personen die gedurende hun reis gebruik plegen te maken van meer dan één schakel van het openbaarvervoernet — vereist is.
- (23) Wanneer de bevoegde instanties het passend achten om ten behoeve van het algemeen belang werknemers te beschermen in situaties waarin de sluiting van een openbare-dienstcontract tot verandering van exploitant kan leiden, moeten zij de bevoegdheid hebben om van de exploitanten te verlangen dat zij de desbetreffende bepalingen toepassen van Richtlijn 77/187/EEG van de Raad van 14 februari 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen daarvan⁽¹⁾.
- (24) De overeenkomstig deze verordening ingevoerde procedures moeten transparant zijn en er moeten rechtsmiddelen openstaan tegen beslissingen van de bevoegde instanties. Voorts moeten de instanties de dossiers inzake hun beslissingen gedurende tien jaar bewaren, overeenkomstig de verjaringstermijn van artikel 15 van de verordening van de Raad inzake procedures betreffende overheidssteun⁽²⁾.
- (25) Verordening (EEG) nr. 1191/69 bepaalt dat bedrijfskosten en -baten, overheadkosten en activa en passiva met betrekking tot het voldoen aan openbare-diensteisen gescheiden moeten worden verantwoord. Deze eis moet, in gemoderniseerde vorm, worden gehandhaafd om ervoor te zorgen dat de overheid waar voor haar geld krijgt, en dat de compensatiebetalingen niet worden misbruikt om de concurrentie te vervalsen.
- (26) Wanneer de compensatiebetalingen meer bedragen dan de netto kosten die een exploitant heeft moeten maken om aan een openbare-diensteis te voldoen, zullen zij krachtens de communautaire regels inzake overheidssteun moeten worden onderzocht. De Gemeenschap dient daarom regels vast te stellen die bepalen wanneer de compensatie als niet te hoog mag worden beschouwd. Openbare aanbesteding van contracten is een efficiënte manier om te waarborgen dat de compensatie niet te hoog wordt, mits de uitslag van de aanbesteding een weerspiegeling is van eerlijke en realistische marktvoorwaarden.
- (27) Verordening (EEG) nr. 1191/69 stelt ingevolge die verordening betaalde compensatie vrij van de door artikel 88, lid 3, van het Verdrag voorgeschreven kennisgeving van overheidssteun. De onderhavige verordening bevat nieuwe en gedetailleerde regels, die afgestemd zijn op de specifieke situatie van het openbaar personenvervoer, waaronder gemoderniseerde eisen inzake een gescheiden boekhouding, die ervoor moeten zorgen dat de compensatie verenigbaar is met de communautaire staatssteunregels. Voorts voorziet deze verordening in nieuwe, gedetailleerde procedures voor een controle van deze betalingen door de Commissie. Daarom dient de overeenkomstig deze verordening betaalde compensatie vrijgesteld te blijven van de kennisgevingsprocedure.
- (28) Om de werking van deze verordening te verbeteren aan de hand van de opgedane ervaring dient de Commissie verslag uit te brengen over het effect van de communautaire wetgeving en de toepassing van deze verordening.
- (29) Aangezien de bevoegde instanties in de lidstaten en de exploitanten tijd nodig zullen hebben om zich aan de bepalingen van deze verordening aan te passen, dient ruimte te worden geschapen voor overgangsregelingen.
- (30) Op grond van internationale verplichtingen van de Gemeenschap zijn de openbaarvervoermarkten van de lidstaten onder bepaalde omstandigheden toegankelijk voor bepaalde exploitanten uit derde landen. De onderhavige verordening beperkt deze toegang niet.
- (31) Verordening (EEG) nr. 1191/69 wordt vervangen door de onderhavige verordening en moet daarom worden ingetrokken.

⁽¹⁾ PB L 61 van 5.3.1977, blz. 26, gewijzigd bij Richtlijn 98/50/EG (PB L 201 van 17.7.1998, blz. 88).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 659/1999 (PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1).

(32) Verordening (EEG) nr. 1107/70 van de Raad van 4 juni 1970 betreffende de steunmaatregelen op het gebied van het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren (¹), bevat een bepaling betreffende vergoeding en wegens uit de verrichting van een openbare dienst voortvloeiende verplichtingen. Deze bepaling, die uitdrukkelijk vooruitloopt op de inwerkingtreding van nieuwe communautaire regels, is nu overbodig, en moet worden geschrapt,

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

TOEPASSINGSGBIED EN DEFINITIES

Artikel 1

Toepassingsgebied

Deze verordening is van toepassing op de nationale en internationale exploitatie van openbaar personenvervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren. Zij bepaalt onder welke voorwaarden de bevoegde instanties aan vervoerexploitanten een compensatie kunnen toekennen voor de gemaakte kosten wegens het voldoen aan openbare-diensteisen, en onder welke voorwaarden zij exclusieve rechten kunnen verlenen voor de exploitatie van openbaar personenvervoer, daarbij in aanmerking nemend dat gewettigde dienstdoelstellingen van de openbare dienstverlening moeten worden nagestreefd in het kader van gereguleerde mededinging.

Artikel 2

Verhouding tot de wetgeving inzake het plaatsen van overheidsopdrachten

Deze verordening laat de uit de Richtlijnen 92/50/EEG en 93/38/EEG voortvloeiende verplichtingen van de bevoegde instanties onverlet.

Wanneer een van deze richtlijnen de aanbesteding van een openbaredienstcontract verplicht stelt, zijn de artikelen 6, lid 1, 7, 8, 12, 13, leden 1 en 2, en 14 van deze verordening niet van toepassing op de gunning van dat contract.

Artikel 3

Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a) „bevoegde instantie”: een overheidslichaam dat bevoegd is op te treden op markten voor openbaar personenvervoer, dan wel een ander lichaam waaraan deze overheidsbevoegdheid is verleend;
- b) „onderhandse gunning”: de gunning van een contract aan een willekeurige exploitant volgens een procedure waaraan geen andere exploitant kan deelnemen;

c) „exclusief recht”: het recht van een exploitant om bepaalde personenvervoerdiensten op een bepaalde lijn of een bepaald net of in een bepaald gebied te exploiteren, met uitsluiting van andere potentiële exploitanten;

d) „geïntegreerde diensten”: spoor- en busdiensten die door een exploitant gecombineerd en rechtstreeks krachtens een enkel openbare-dienstcontract worden onderhouden met hetzelfde personeel met dezelfde contractuele positie, waarbij deze diensten onder een enkele exploitatierekening vallen en een gemeenschappelijke inlichtingendienst, kaartverkoop en dienstregeling hebben;

e) „exploitant”: een publiek- of privaatrechtelijke onderneming die openbaar-personeenvervoerdiensten verricht, dan wel een onderdeel van een overheidsdienst dat openbaar-personeenvervoerdiensten verricht;

f) „terugverdientijd”: de op basis van passende discontovoeten berekende periode waarin de kosten van een bedrijfsmiddel voor de exploitant, na aftrek van de wederverkoopwaarde, de netto inkomsten die de exploitant in verband met het bedrijfsmiddel zal ontvangen, met name van reizigers en van de overheid, zullen overtreffen;

g) „openbaar personenvervoer”: permanent aan het publiek aangeboden vervoer;

h) „openbare-dienstcontract”: een juridisch bindende overeenkomst tussen een bevoegde instantie en een exploitant met betrekking tot de vervulling van openbare-diensteisen. Voor de toepassing van deze verordening wordt onder een openbare-dienstcontract mede verstaan:

i) een overeenkomst vervat in een juridisch bindend besluit, dat met voorafgaande instemming van de exploitant is vastgesteld, waarbij een bevoegde instantie een exploitant met de verrichting van diensten belast; of

ii) de voorwaarden verbonden aan een door een bevoegde instantie genomen besluit om een exploitant die deel uitmaakt van dezelfde overheidsdienst met de verrichting van diensten te belasten;

i) „openbare-diensteis”: een door een bevoegde instantie vastgestelde eis die geschikte openbaar-personeenvervoerdiensten moet garanderen;

j) „waarde” van een dienst, lijn, contract, compensatieregeling of markt op het gebied van het openbaar personenvervoer: de totale inkomsten, zonder BTW, van de exploitant of exploitanten, met inbegrip van met name de door de overheid betaalde compensatie en de inkomsten uit de verkoop van vervoerbewijzen die niet aan de desbetreffende bevoegde instantie worden afgedragen.

(¹) PB L 130 van 15.6.1970, blz. 1, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 543/97 (PB L 84 van 26.3.1997, blz. 6).

HOOFDSTUK II

**ZORG VOOR DE KWALITEIT VAN HET OPENBAAR
PERSONENVERVOER***Artikel 4*

1. Door de toepassing van deze verordening zorgen de bevoegde instanties voor hoogwaardige en ruim beschikbare geschikte openbaar-personenvervoerdiensten door openbare dienstcontracten te sluiten overeenkomstig Hoofdstuk III of door minimumcriteria voor de exploitatie van openbaar personenvervoer vast te stellen overeenkomstig Hoofdstuk IV.

2. Bij de beoordeling van de geschiktheid van de openbaar-personenvervoerdiensten, de omschrijving van selectie en gunningscriteria, en de gunning van openbare dienstcontracten houden de bevoegde instanties ten minste rekening met de volgende criteria:

- a) consumentenbeschermingsfactoren, waaronder de toegankelijkheid van de diensten wat frequentie, snelheid, stiptheid en betrouwbaarheid betreft, alsmede de omvang van het net en de verstrekte informatie;
- b) de hoogte van de tarieven voor verschillende groepen gebruikers en de doorzichtigheid van de tarieven;
- c) de integratie van verschillende vervoerdiensten, met inbegrip van de integratie van informatie, kaartverkoop, dienstregelingen, consumentenrechten en overstapmogelijkheden;
- d) toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit;
- e) milieufactoren, waaronder lokale, nationale en internationale normen inzake luchtverontreiniging, geluidhinder en broeikasgassen;
- f) de evenwichtige ontwikkeling van regio's;
- g) de vervoerbehoefte van mensen in minder dicht bevolkte gebieden;
- h) de gezondheid en veiligheid van de reizigers;
- i) de vakbekwaamheid van het personeel; en
- j) de behandeling van klachten, de oplossing van geschillen tussen reizigers en exploitanten, en het verhelpen van te kortkomingen in de dienstverlening.

3. Exploitanten van openbaar-personenvervoerdiensten stellen op verzoek volledige en bijgewerkte informatie ter beschikking over dienstregelingen, tarieven en toegankelijkheid voor personen met verschillende soorten mobiliteitsbeperkingen.

Voor het verstrekken van die informatie worden alleen de marginale administratiekosten in rekening gebracht.

HOOFDSTUK III

OPENBARE-DIENSTCONTRACTEN*Artikel 5***Verplicht gebruik van openbare-dienstcontracten**

Een openbare-dienstcontract wordt gesloten voor de betaling van iedere financiële compensatie wegens kosten die aan vervulling van de openbare-diensteisen zijn verbonden, inclusief compensatie in de vorm van gebruik van middelen wanneer hiervoor kosten beneden de markttarieven worden berekend, doch met uitzondering van compensatie voor de naleving van de algemene regels voor de exploitatie van openbaar personenvervoer overeenkomstig artikel 10.

Voorts wordt een openbare-dienstcontract gesloten voor de verlening van alle exclusieve rechten.

*Artikel 6***Gunning van openbare-dienstcontracten**

Bij de gunning van openbare-dienstcontracten krachtens deze verordening moet aan de volgende eisen worden voldaan:

- a) De contracten dienen openbaar te worden aanbesteed, behoudens het bepaalde in de artikelen 7 en 8.
- b) De contracten dienen te bepalen dat de exploitant ten minste de kosten van de verrichting van de onder het openbare-dienstcontract vallende diensten zal dragen, inclusief personeelskosten, energiekosten en onderhouds- en reparatiekosten van voertuigen en rollend materieel.
- c) De contracten dienen van beperkte duur te zijn en deze duur mag niet meer dan vijf jaar belopen. In de contractduur kan evenwel de terugverdientijd worden verdisconteerd indien:
 - i) het contract de exploitant verplicht tot verschaffing van rollend spoorwagematerieel, andere technisch bijzonder geavanceerde voertuigen of infrastructuur,

mits deze bedrijfsmiddelen absoluut noodzakelijk zijn bij specifieke, geografisch afgebakende vervoerdiensten; en
 - ii) de terugverdientijd van deze bedrijfsmiddelen voor de exploitant langer is dan vijf jaar.

In dergelijke gevallen moet tevens rekening worden gehouden met het relatieve economisch belang van de waarde van de desbetreffende bedrijfsmiddelen in vergelijking met de totale geschatte waarde van de door het contract bestreken diensten.

d) De contracten dienen de exploitanten te verplichten jaarlijks voor elke lijn afzonderlijk gegevens te verstrekken over de verrichte diensten, de aangerekende tarieven en het aantal vervoerde reizigers en de ingediende klachten.

Artikel 7

Onderhandse gunning van openbare-dienstcontracten

1. De bevoegde instanties kunnen van geval tot geval besluiten tot onderhandse gunning van openbare-dienstcontracten voor spoor-, metro- of tramdiensten, indien op geen andere wijze aan de nationale of internationale veiligheidsnormen voor het vervoer per spoor kan worden voldaan.

2. De bevoegde instanties kunnen van geval tot geval, met inachtneming van het in lid 3 bepaalde besluiten tot onderhandse gunning van openbare-dienstcontracten voor spoor-, metro- of tramdiensten, indien bij een andere oplossing de instandhouding van de coördinatie tussen de exploitant en de infrastructuurbeheerder bijkomende kosten met zich zou brengen waartegenover geen bijkomende baten staan.

3. Wanneer de bevoegde instanties voornemens zijn een contract te gunnen onder de voorwaarden van bovenstaande leden 1 en 2, maken zij dat voornemen ten minste een jaar van tevoren overeenkomstig artikel 13 bekend, alsook de bewijzen en de analyse waarop zij deze voorlopige beslissing hebben gebaseerd.

4. Indien een exploitant op de dag van inwerkingtreding van deze verordening rechtstreeks geïntegreerde diensten, met inbegrip van busdiensten, verricht, en aan de voorwaarden van de leden 1 en 2 is voldaan, mag de bevoegde instantie de andere diensten van de exploitant, niet zijnde spooldiensten, bij het openbare-dienstcontract betrekken dat onderhands aan de exploitant zal worden gegund, mits de betrokken lidstaat toestemming geeft en de Commissie van dit besluit in kennis stelt, dat met redenen, met inbegrip van passende indicatoren voor een prestatievergelijking, moet worden omkleed.

5. De bevoegde instanties kunnen van geval tot geval besluiten tot onderhandse gunning van openbare-dienstcontracten voor diensten met een geschatte gemiddelde jaarlijkse waarde van ten hoogste 400 000 euro. Indien een bevoegde instantie al haar openbare-diensteisen in één enkel openbare-dienstcontract opneemt, mag zij besluiten tot onderhandse gunning van dit openbare-dienstcontract, mits de geschatte gemiddelde waarde op jaarbasis minder dan 800 000 euro bedraagt.

Een eis betreffende een pakket diensten mag niet worden opgesplitst om een aanbesteding te ontlopen.

(6) Indien een exploitant met een nieuw initiatief komt, dat voorziet in een dienst waar er nog geen is, mag de bevoegde instantie het exclusieve recht om deze nieuwe dienst te verrichten onderhands aan de exploitant gunnen, mits de dienst

niet voor financiële compensatie in aanmerking komt op grond van een openbare-dienstcontract.

Een dienst kan slechts eenmaal het voorwerp zijn van een onderhandse gunning van een openbare-dienstcontract overeenkomstig de voorgaande alinea.

Artikel 8

Gunning van openbare-dienstcontracten op basis van kwaliteitsvergelijking

Een bevoegde instantie kan een openbare-dienstcontract voor een tot één afzonderlijke lijn beperkte dienst die niet voor financiële compensatie in aanmerking komt op grond van een openbare-dienstcontract, zonder openbare aanbesteding gunnen, mits:

- a) er een uitnodiging tot indiening van voorstellen is gepubliceerd; en
- b) de instantie door vergelijking van de kwaliteit van de binnengekomen voorstellen de exploitant of exploitanten heeft geselecteerd die het publiek de beste dienst zal of zullen bieden.

Artikel 9

Garanties

1. Een bevoegde instantie kan eisen dat de geselecteerde exploitant een bepaald gedeelte van de onder het contract vallende diensten uitbestedt aan derden met wie hij niet is gelieerd. Deze eis tot onderaanbesteding mag niet meer dan de helft van de waarde van de onder het contract vallende diensten betreffen.

2. Een bevoegde instantie kan besluiten geen openbare-dienstcontracten te gunnen aan een exploitant, indien deze als gevolg daarvan meer dan een kwart van de desbetreffende openbaar-personenvervoermarkt in handen zou krijgen.

3. Indien een openbare-dienstcontract een exclusief recht omvat, kan de bevoegde instantie van de geselecteerde exploitant eisen dat hij het reeds eerder in de diensten werkzame personeel de rechten aanbiedt die het genoten zou hebben, indien een overdracht in de zin van Richtlijn 77/187/EEG had plaatsgevonden. De instantie verstrekt een personeelslijst en een gedetailleerd overzicht van hun contractuele rechten.

4. De bevoegde instanties kunnen van een geselecteerde exploitant eisen dat hij zich in de betrokken lidstaat vestigt, behalve wanneer de ingevolge artikel 71 van het Verdrag vastgestelde communautaire wetgeving vrijheid van dienstverlening voorschrijft. De bevoegde instanties die openbare-dienstcontracten gunnen, mogen potentiële exploitanten die in andere lidstaten zijn gevestigd niet discrimineren op grond van het feit dat zij nog niet in de desbetreffende lidstaat zijn gevestigd of dat hun nog geen voor de exploitatie van de diensten vereiste vergunning is verleend.

5. Indien de bevoegde instanties een van de voorwaarden van leden 1 tot en met 4 toepassen, stellen zij potentiële exploitanten bij het begin van de procedure voor de gunning van het openbare-dienstcontract in kennis van alle van belang zijnde bijzonderheden.

HOOFDSTUK IV

MINIMUMCRITERIA VOOR DE EXPLOITATIE VAN OPENBAAR PERSONENVERVOER

Artikel 10

Onverminderd overeenkomstig Deel III gesloten openbare-dienstcontracten, kunnen de bevoegde instanties algemene regels of minimumcriteria vaststellen die door alle exploitanten moeten worden nageleefd. Deze regels of criteria dienen zonder onderscheid te worden toegepast op alle vervoerdiensten van gelijke aard binnen het geografisch gebied waarvoor de instantie verantwoordelijk is. Deze regels of minimumcriteria kunnen mede betrekking hebben op compensatie voor de kosten wegens de naleving daarvan, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a) indien een regel of criterium de tarieven beperkt, mag deze beperking alleen voor bepaalde categorieën reizigers gelden;
- b) het bedrag aan compensatie dat door een exploitant in een jaar wordt ontvangen in het door de regel of het criterium bestreken gebied mag niet hoger zijn dan een vijfde van de waarde van de door die exploitant in dat gebied aangeboden diensten; en
- c) de compensatie is zonder onderscheid beschikbaar voor alle exploitanten.

HOOFDSTUK V

PROCEDUREKWESTIES

Artikel 11

Kennisgeving

De compensatie die overeenkomstig deze verordening wordt betaald, is vrijgesteld van de kennisgevingsprocedure van artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag.

Artikel 12

Gunningsprocedures

1. De voor de aanbesteding of kwaliteitsvergelijking vastgestelde procedure dient eerlijk, openbaar en niet-discriminerend te zijn.
2. Deze procedure omvat publicatie overeenkomstig artikel 13.
3. Ingeval van openbare aanbesteding dient de procedure de volgende elementen te omvatten:

- a) selectiecriteria die, rekening houdend met de criteria van artikel 4, lid 2, de minimumeisen van de instantie omschrijven;
- b) gunningscriteria die, rekening houdend met de criteria van artikel 4, lid 2, de overwegingen aangeven waarop de instantie zich bij haar keuze tussen de offertes die aan de selectiecriteria voldoen baseert; en
- c) technische specificaties die de openbare-diensteisen omschrijven waarop het contract betrekking heeft, en de bedrijfsmiddelen noemen die ter beschikking van de gekozen inschrijver moeten worden gesteld, onder vermelding van de daaraan verbonden voorwaarden.

Tussen de verzending van de oproep tot inschrijving en de uiterste datum van ontvangst van offertes moeten ten minste 52 dagen liggen.

4. De informatie die de bevoegde instanties aan potentiële exploitanten verschaffen, omvat mede de op grond van openbare-dienstcontracten in hun bezit zijnde relevante gegevens over de diensten, tarieven en aantallen reizigers over de afgelopen vijf jaar.

Artikel 13

Transparantie

1. Bekendmakingen, besluiten en voorlopige besluiten overeenkomstig deze verordening dienen op passende wijze te worden gepubliceerd; besluiten en voorlopige besluiten dienen met redenen te worden omkleed.
2. De bevoegde instanties dienen de bekendmakingen en besluiten betreffende openbare-dienstcontracten en compensatieregelingen met een geschatte waarde van ten minste 400 000 EUR, respectievelijk van ten minste 800 000 EUR, langs de meest geëigende kanalen aan het Bureau voor Officiële Publicaties der Europese Gemeenschappen toe te zenden met het oog op publicatie in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Het hoogste in het voorgaande lid genoemde minimumbedrag is slechts van toepassing indien een bevoegde instantie al haar openbare-diensteisen in een enkel openbare-dienstcontract heeft opgenomen.

3. De bevoegde instanties dienen op verzoek de volgende gegevens te verstrekken:
 - a) de bepalingen van elk openbare-dienstcontract dat zij hebben gegund,
 - b) de bepalingen van alle algemene regels inzake de exploitatie van openbaar vervoer die zij hebben vastgesteld, en
 - c) de gegevens over diensten, tarieven en reizigersaantallen van exploitanten die zij in het kader van openbare-dienstcontracten in hun bezit hebben.

4. De instanties bewaren de dossiers inzake alle gunningsprocedures voor openbare-dienstcontracten, gedurende ten minste 10 jaar op een wijze die hen in staat stelt hun beslissingen op een later tijdstip te rechtvaardigen. Zij dienen op verzoek van belanghebbenden uittreksels uit deze dossiers ter beschikking te stellen.

5. De lidstaten zenden de Commissie jaarlijks tegen het einde van de maand maart het volgende toe:

- a) een overzicht over het afgelopen jaar van het aantal, de geschatte waarde, en de geldigheidsduur van de openbare-dienstcontracten die de bevoegde instanties hebben gegund, uitgesplitst naar spoor, bus en binnenvaartdiensten en naar op aanbesteding, na kwaliteitsvergelijking en onderhands gegunde contracten; en
- b) een overzicht van het toepassingsgebied en de inhoud van de algemene regels of minimumcriteria die het afgelopen jaar van kracht waren en waarvoor compensatie is gegeven, alsmede het aan compensatie betaalde bedrag.

Artikel 14

Beroep

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de exploitanten en andere belanghebbenden bij een publiekrechtelijke instantie beroep kunnen instellen tegen op grond van deze verordening genomen besluiten en voorlopige besluiten van bevoegde instanties. Deze instantie dient ten aanzien van haar organisatie, financiering, juridische structuur en besluitvorming onafhankelijk te zijn van alle betrokken bevoegde instanties en alle exploitanten.

2. Beroepsinstanties zijn bevoegd om relevante informatie op te vragen bij bevoegde instanties, ondernemingen en elke betrokken derde in de betrokken lidstaat. Deze informatie moet zo spoedig mogelijk worden verschaft.

3. De beroepsinstanties doen over elke klacht uitspraak en nemen maatregelen om de situatie te verhelpen binnen maximaal twee maanden na ontvangst van alle informatie.

4. Onverminderd lid 5 zijn de beslissingen van beroepsinstanties bindend voor alle partijen op wie deze beslissingen betrekking hebben.

5. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de beslissingen van de beroepsinstanties vatbaar zijn voor rechterlijke toetsing.

Artikel 15

Boekhoudkundige bepalingen

1. Diensten die vallen onder openbare-dienstcontracten die met een bepaalde bevoegde instantie zijn gesloten, worden voor boekhoudkundige doeleinden als een afzonderlijke activiteit be-

schouwd en als afzonderlijke boekhoudafdeling behandeld, los van andere activiteiten die de onderneming verricht, ongeacht of deze activiteiten al dan niet verband houden met personenvervoer.

2. Elke boekhoudafdeling moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- a) van de bedrijfsactiviteiten wordt een afzonderlijke boekhouding bijgehouden;
- b) de overheadkosten, activa en passiva van de onderscheiden activiteiten worden geboekt volgens het werkelijke gebruik daarvan;
- c) de calculatiebeginselen volgens welke een afzonderlijke boekhouding wordt gevoerd, moeten duidelijk zijn vastgesteld;
- d) voor elke activiteit moeten de uitgaven worden gedekt door de bedrijfsinkomsten van de betrokken diensten en de betalingen van de overheid ter compensatie van de kosten van het voldoen aan de desbetreffende openbare-diensteisen, met uitsluiting van de mogelijkheid dat middelen naar een andere activiteit worden overgeheveld.

3. Exploitanten die compensatie ontvangen voor het voldoen aan de minimumcriteria bij de exploitatie van vervoersdiensten overeenkomstig artikel 10 vermelden in hun boekhouding afzonderlijk de kosten die zij maken bij het voldoen aan de desbetreffende algemene regel of criteria, de extra inkomsten die worden verkregen door het voldoen aan de regel of de criteria, en de uitgekeerde compensatie. De betaalde compensatie en de verkregen extra inkomsten moeten de gemaakte kosten dekken, met uitsluiting van de mogelijkheid dat middelen worden overgeheveld naar een andere activiteit die niet aan de desbetreffende regel of criteria is onderworpen.

HOOFDSTUK VI

SLOTBEPALINGEN

Artikel 16

Compensatie

Uitgezonderd in het geval van bij openbare aanbesteding gegunde openbare-dienstcontracten mogen de bevoegde instanties in geen geval meer compensatie geven of minder strenge procedures toepassen dan vereist is volgens de regels van Bijlage I.

Artikel 17

Overgangsmatregelen

1. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat niet overeenkomstig de bepalingen van deze verordening ten uitvoer gelegde regelingen, contracten of overeenkomsten binnen drie jaar na de inwerkingtreding van de verordening niet meer geldig zijn.

2. Indien een exploitant op de dag van inwerkingtreding van deze verordening op grond van een openbare-dienstcontract in spoorweginfrastructuur moet investeren, en de terugverdientijd van deze infrastructuur nog meer dan drie jaar duurt, mag de bevoegde instantie de in lid 1 vastgestelde overgangperiode van drie jaar met ten hoogste drie jaar verlengen, rekening houdende met genoemde terugverdientijd en het relatieve economisch belang van de desbetreffende activa in vergelijking met de totale geschatte waarde van de onder het contract vallende diensten.

3. Tot de dag waarop de geldigheid van de in de leden 1 en 2 bedoelde regelingen, contracten en overeenkomsten eindigt, blijven zij alle onderworpen aan de bepalingen van Verordening (EEG) 1191/69 die daarop vóór de inwerkingtreding van deze verordening van toepassing waren.

Artikel 18

Exploitanten uit de in Bijlage II genoemde landen

Voor de toepassing van deze verordening en onverminderd artikel 9, lid 4, worden exploitanten uit de in Bijlage II genoemde landen behandeld als ondernemingen uit de Gemeenschap, overeenkomstig de bepalingen en voorwaarden van de overeenkomst tussen elk van deze landen en de Gemeenschap. De Commissie zal, indien veranderingen in de internationale verplichtingen van de Gemeenschap dit vereisen, deze bijlage bijwerken door middel van plaatsing van een bericht in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* (L-reeks).

Artikel 19

Toezicht door de Commissie

1. De lidstaten raadplegen de Commissie over alle wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die nodig zijn voor de uitvoering van deze verordening.

2. De Commissie brengt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding een verslag uit over de wijze waarop deze verordening in de lidstaten is toegepast en over de gevolgen daarvan voor de reizigers, en stelt indien nodig wijzigingen van de verordening voor. Dit verslag dient ook een onderzoek naar de werking van de vrijstelling krachtens artikel 7, lid 4, te omvatten.

Artikel 20

Intrekking en wijziging

1. Verordening (EEG) nr. 1191/69 wordt ingetrokken.

2. Artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1107/70 wordt geschrapt.

Artikel 21

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

BIJLAGE I

Regels die voor compensatie gelden wanneer er geen open aanbesteding heeft plaatsgevonden

1. Wanneer een bevoegde instantie een exploitant financiële compensatie geeft voor de vervulling van een openbare-diensteis overeenkomstig deze verordening, en de compensatie niet wordt ontleend aan een bij open aanbesteding gegund openbare-dienstcontract, mag het bedrag van deze compensatie niet meer bedragen dan het netto financieel effect van de vervulling van de openbare-diensteis, als berekend overeenkomstig de regels van deze bijlage.
2. Het netto financieel effect is de som van:
 - (i) de effecten van de vervulling van de openbare-diensteis op de uitgaven van de exploitant (ontgane kosten met aftrek van gemaakte kosten); en
 - (ii) de effecten van de vervulling van de openbare-diensteis op de inkomsten van de exploitant (extra inkomsten met aftrek van gedeerde inkomsten).
3. Bij de bepaling van het netto financieel effect moet rekening worden gehouden met de effecten van de vervulling van de openbare-diensteis op het totaal van de activiteiten van de exploitant.
4. Het netto financieel effect wordt berekend door de situatie waarin de openbare-diensteis wordt vervuld te vergelijken met de situatie die zich zou hebben voorgedaan, als de eis niet zou zijn vervuld en de onder de eis vallende diensten op commerciële basis zouden zijn geëxploiteerd.
5. Voor de situatie die zich zou hebben voorgedaan als de openbare-diensteis niet zou zijn vervuld (het geijkte geval) moeten schattingen worden gemaakt van de tarieven, de aantallen reizigers en de kosten.
6. Het referentiegeval kan worden berekend:
 - (i) op basis van gegevens over de situatie die bestond voordat de vervulling van de openbare-diensteis door de exploitant begon, tenzij als gevolg van sterk veranderde omstandigheden een afleiding van de huidige tarieven, reizigersaantallen en kosten uit deze situatie niet meer betrouwbaar is; of

(ii) door vergelijking met gegevens over vergelijkbare commercieel geëxploiteerde diensten; of

(iii) door raming van de kosten van en de vraag naar de diensten.

Bij de berekening van het referentiegeval moet naar behoren rekening worden gehouden met de ontwikkelingen op de betreffende vervoermarkt.

7. Bij de berekening van de effecten van vervulling van een openbare-diensteis op de inkomsten moet vooral rekening worden gehouden met wijzigingen van tarieven en reizigersaantallen. Er moet ook rekening worden gehouden met het effect van de vervulling van de eis, en de daaruit voortvloeiende veranderingen wat betreft kwaliteit, kwantiteit en prijs van de geleverde diensten, op de vraag naar vervoerdiensten. De schatting mag zich niet beperken tot het deel van het net waar de rechtstreekse vervulling van de eis plaatsvindt, maar dient ook effecten op andere delen van het net te omvatten.
8. De berekening van de effecten van vervulling van een openbare-diensteis op de kosten moet corresponderen met de berekening van de effecten op de inkomsten. Indien de eis slechts voor enkele van de door een exploitant verzorgde diensten geldt, moeten gemeenschappelijke kosten zoals overheadkosten over deze en de overige diensten worden omgeslagen naar verhouding van de waarde van ieder dienstenpakket.
9. De uit het vervullen van verplichtingen voortvloeiende kosten worden berekend op basis van efficiënt beheer door de exploitant en de levering van vervoerdiensten van behoorlijke kwaliteit.

Het bedrag van de compensatie wordt vooraf vastgesteld voor de duur van het contract of de compensatieregeling, met dien verstande dat het contract of de regeling kan voorzien in een aanpassing van het compensatiebedrag op basis van vooraf bepaalde factoren. De compensatiebedragen blijven in ieder geval onveranderd gedurende een periode van minstens een jaar.

Er mag alleen compensatie voor de naleving van openbare-diensteisen worden gegeven, indien de betreffende exploitant, als hij zich door zijn eigen commerciële belangen zou laten leiden, en compensatie ontbrak, de eis niet, niet in dezelfde mate of onder dezelfde voorwaarden zou vervullen.

BIJLAGE II

De uit volgende landen afkomstige exploitanten zullen overeenkomstig artikel 18 voor de toepassing van deze verordening als communautaire ondernemingen worden behandeld

Bulgarije, Tsjechische Republiek, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slowakije, Slovenië.

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende steunverlening voor de coördinatie van het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren

(2000/C 365 E/11)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 5 def. — 2000/0023(COD)

(Door de Commissie ingediend op 28 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid de artikelen 71, 73 en 89,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De opheffing van ongelijkheden die de concurrentie op de vervoersmarkt kunnen verstoren is een essentiële doelstelling van het gemeenschappelijk vervoerbeleid.

(2) Bij de liberalisering van het vervoer over land is aanzienlijke vooruitgang geboekt:

- a) in de sector wegvervoer werd op 1 januari 1993 concurrentie geïntroduceerd in het internationaal vervoer, en voor de cabotage, die op 1 juli 1990 voor het eerst werd ingevoerd, gelden sinds 1 juli 1998 geen quota's meer ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Verordening (EEG) nr. 4059/89 van de Raad van 21.12.1989 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder niet in een lidstaat woonachtige vervoerondernemers aldaar tot het binnenlands goederenvervoer over de weg worden toegelaten (PB L 390 van 30.12.1989, blz. 3), die is vervangen door Verordening (EEG) nr. 3118/93 van de Raad van 25.10.1993 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder niet in een lidstaat woonachtige vervoerondernemers aldaar tot het binnenlands goederenvervoer over de weg worden toegelaten (PB L 279 van 12.11.1993, blz. 1) en Verordening (EEG) nr. 881/92 van de Raad van 26.3.1992 betreffende de toegang tot de markt van het goederenvervoer over de weg in de Gemeenschap van of naar het grondgebied van een lidstaat of over het grondgebied van één of meer lidstaten (PB L 95 van 9.4.1992, blz. 1).

b) het personenvervoer over de weg wordt geliberaliseerd met uitzondering van de nationale geregelde vervoerdiensten ⁽²⁾,

c) in de spoorwegsector is het recht op toegang tot de infrastructuur geïntroduceerd voor internationale samenwerkingsverbanden van spoorwegondernemingen en spoorwegondernemingen die internationaal gecombineerd vervoer verrichten en is voorzien in bestuurlijke onafhankelijkheid en scheiding van de boekhoudingen voor infrastructuur en voor de diensten ⁽³⁾,

d) de binnenvaartsector is geleidelijk geliberaliseerd met als resultaat vrije sluiting van contracten en vrije onderhandelingen over prijzen zowel in de nationale als de internationale binnenvaart in de Gemeenschap vanaf 1 januari 2000 ⁽⁴⁾, en

e) de markt voor gecombineerd vervoer is volledig geliberaliseerd sinds 1 juli 1993 ⁽⁵⁾.

(3) Het liberaliseringsproces is echter nog niet in alle sectoren van het vervoer over land afgesloten, en bovendien zijn er nog geen geharmoniseerde heffingsmechanismen ter compensatie van de niet-betaalde kosten van de vervoerswijzen vastgesteld; in die omstandigheden kan er staatssteun bestaan die aan de behoeften aan coördinatie van vervoer tegemoetkomt en daarom verenigbaar blijft met het EG-Verdrag, voorzover de steun niet in strijd is met andere bepalingen van communautair recht.

⁽²⁾ Verordening (EEG) nr. 684/92 van de Raad van 16 maart 1992 houdende gemeenschappelijke regels voor het internationaal vervoer van personen met touringcars en met autobussen (PB L 74 van 20.3.1992, blz. 1) als laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 11/98 van 11.12.1997 (PB L 4 van 8.1.1998, blz. 1) en Verordening (EG) nr. 12/98 van de Raad van 11.12.1997 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder vervoerondernemers worden toegelaten tot binnenlands personenvervoer over de weg in de lidstaat waar zij niet gevestigd zijn (PB L 4 van 8.1.1998, blz. 10).

⁽³⁾ Richtlijn 91/440/EEG van de Raad van 29.7.1991 betreffende de ontwikkeling van de spoorwegen in de Gemeenschap (PB L 237 van 24.8.1991, blz. 25).

⁽⁴⁾ Richtlijn 96/75/EG van de Raad van 19.11.1996 houdende voorschriften inzake bevrachting en prijsvorming in de sector nationaal en internationaal goederenvervoer over de binnenwateren in de Gemeenschap (PB L 304 van 27.11.1996, blz. 12).

⁽⁵⁾ Richtlijn 92/106/EEG van de Raad van 7.12.1992 houdende vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor bepaalde vormen van gecombineerd vervoer van goederen tussen lidstaten.

- (4) De artikelen 87 tot en met 89 van het EG-Verdrag en Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van 22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag (nieuw artikel 88) ⁽¹⁾ zijn van toepassing op de steun voor het vervoer per spoor over de weg en over de binnenwateren.
- (5) Artikel 73 maakt een uitzondering op het verbod van artikel 87, lid 1, en derhalve loopt deze verordening niet vooruit op de prealabele vraag of er sprake is van steun in de zin van artikel 87, lid 1. Deze verordening is ook van toepassing onverminderd andere artikelen van het Verdrag zoals artikel 86, lid 2.
- (6) Voorzover artikel 73 van het EG-Verdrag steunmaatregelen die overeenkomen met vergoeding van met het begrip „openbare dienst” verbonden verplichte dienstverrichtingen als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt bestempelt, wordt het ten uitvoer gelegd door Verordening (EEG) nr. 1191/69 ⁽²⁾ als gewijzigd. Voorzover artikel 73 steunmaatregelen die beantwoorden aan de behoeften van de coördinatie van het vervoer als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt bestempelt, blijft het derhalve gepast om in een verordening van de Raad de omstandigheden vast te leggen waaronder steunmaatregelen als beantwoordend aan deze behoeften worden beschouwd.
- (7) Verordening (EEG) nr. 1107/70 ⁽³⁾ van de Raad was bedoeld om de hierboven beschreven doelstellingen te verwezenlijken, maar moet nu worden aangepast aan de nu geldende kaderregeling voor de toegang tot de markt.
- (8) Het huidige beleid van de Gemeenschap bevordert de vorming van publiek/particuliere partnerschappen voor nieuwe projecten, en dan vooral projecten die als belangrijk worden beschouwd voor de ontwikkeling van het Trans-Europees netwerk ⁽⁴⁾. De regels voor de staatssteun moeten zo worden toegepast dat de infrastructuurprojecten waaraan ook door de particuliere sector wordt deelgenomen niet worden benadeeld tegenover sectoren zonder particuliere deelname. Derhalve is het beter een algemene uitzondering te maken voor steun aan infrastructuurbeheerders dan een voor bepaalde soorten projecten bedoelde uitzondering.
- (9) Staatsfinanciering van het beheer, het onderhoud of de verschaffing van infrastructuur voor vervoer over land die volgens communautair recht open staat voor alle potentiële gebruikers en wordt beheerd door de staat, valt niet onder artikel 87, lid 1, van het EG-verdrag, aangezien hier geen sprake is van de bevoordeling van een met andere ondernemingen concurrerende onderneming.
- (10) Staatssteun, die aan een openbare of particuliere, maar van de staat los staande infrastructuurbeheerder wordt verleend voor het beheer, het onderhoud of de exploitatie van infrastructuur voor vervoer over land, wordt verondersteld verenigbaar te zijn met de gemeenschappelijke markt, indien die beheerder gekozen is in het kader van een openbare en niet discriminerende aanbesteding, aangezien daardoor gewaarborgd werd dat het bedrag aan staatssteun overeenkomt met de marktprijs die moet worden betaald om het gewenste resultaat te behalen.
- (11) Indien echter voor een bepaalde steunmaatregel ten behoeve van een infrastructuurbeheerder dit vermoeden van verenigbaarheid niet geldt, moet deze maatregel toch als zijnde verenigbaar met het EG-Verdrag worden toegelaten, indien zij noodzakelijk is om de uitvoering van een project of activiteit mogelijk te maken en mits zij niet leidt tot zodanige concurrentievervalsing dat het algemeen belang wordt geschaad. Staatssteun voor de aanleg en exploitatie van een gecombineerd vervoerterminal die waarschijnlijk aanzienlijke verkeersstromen zal aantrekken van concurrerende terminals in plaats van te leiden tot modal shift van de weg naar milieuvriendelijke vervoerswijzen, wordt bij voorbeeld beschouwd als concurrentievervalsing die het algemeen belang schaadt.
- (12) Bij de bepaling van het passende bedrag aan steun moet bovendien rekening worden gehouden met de geldende bepalingen van alle communautaire wetgeving inzake infrastructuurheffingen. Deze aanpak is wat de spoorwegsector betreft verenigbaar met artikel 7, lid 3, van Richtlijn 91/440/EEG van de Raad, dat bepaalt dat de lidstaten de beheerder van de infrastructuur, met inachtneming van de artikelen 73, 87 en 88 van het EG-Verdrag, financiële middelen verstrekken die voldoende zijn in verhouding met de taken, de omvang en de financiële behoeften met name om nieuwe investeringen te dekken. Dezelfde principes moeten gelden voor infrastructuurbeheerders in alle sectoren van het vervoer over land.
- (13) De Gemeenschap volgt sinds enige tijd een op de realisering van een duurzaam vervoersysteem gericht beleid, dat maatregelen toestaat en bevordert ter compensatie van extra niet-betaalde kosten van andere concurrerende vervoerswijzen betaald worden, zoals schade aan infrastructuur, verontreiniging, lawaai, congestie, ziektekosten en kosten van ongevallen.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van 22.3.1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag (PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1).

⁽²⁾ Verordening (EEG) nr. 1191/69 van de Raad van 26.6.1969 betreffende het optreden van de lidstaten ten aanzien van met het begrip openbare dienst verbonden verplichtingen op het gebied van het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren (PB L 156 van 28.6.1969, blz. 1).

⁽³⁾ Verordening (EEG) nr. 1107/70 van de Raad van 4.6.1970 betreffende de steunmaatregelen op het gebied van het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren (PB L 130 van 15.6.1970, blz. 1).

⁽⁴⁾ Conclusies van de 2031e vergadering van de Raad — Vervoer, punten 4 en 5, betreffende openbaar/particuliere partnerschappen (PPP) in verband met TEN (Trans-Europees Netwerk)-projecten 11007/97, Persbericht: Luxemburg 9.10.1997.

- (14) Wat het goederenvervoer betreft moeten steunregelingen worden geduld die in dergelijke maatregelen voorzien in verband met het gebruik van infrastructuur en die niet al te veel de verwezenlijking van andere communautaire doelstellingen belemmeren. Daarom moeten de lidstaten verplicht worden met een redelijke mate van transparantie aan te tonen dat deze regelingen dienen voor compensatie van specifieke marginale nietbetaalde kosten van concurrerende vervoerswijzen, en dat zij van beperkte duur zijn. Wel is in principe verlenging mogelijk van iedere staatsregeling van dien aard die door de Commissie is toegestaan, zolang nog geen doorberekening van specifieke onbetaalde kosten binnen afzonderlijke of alle vervoerswijzen over land wordt bereikt. Wat het personenvervoer betreft kan met dit punt rekening worden gehouden, wanneer de vervoerder om exclusieve rechten of financiële compensatie vraagt overeenkomstig communautaire wetgeving, inzonderheid Verordening (EEG) nr. 1191/69 van de Raad.
- (15) Andere in geliberaliseerde sectoren verleende steun moet getoetst worden aan artikel 87 van het EG-Verdrag, met name aan het in lid 3, onder c), gebruikte begrip „ontwikkeling van een economische sector”.
- (16) De krachtens deze verordening verleende steun moet worden aangemeld overeenkomstig artikel 87, lid 3, van het EG-Verdrag en Verordening (EG) nr. 659/99 van de Raad tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 (nieuwe nummering 88) van het Verdrag, behalve indien deze verordening anders bepaalt.
- (17) Op steun voor het beheer, het onderhoud of de beschikbaarstelling van andere infrastructuur dan gecombineerd vervoer-, binnenvaart- en wegterminals, die een integreerend deel vormt van een bestaand open vervoersnetwerk met één enkele infrastructuurbeheerder kan de Commissie effectief toezicht uitoefenen door regelmatige verstrekking van algemene informatie te verlangen in plaats van een specifieke kennisgeving vooraf.
- (18) In geval van steun voor het beheer, het onderhoud of de beschikbaarstelling van bovengenoemde terminals, of indien de betreffende infrastructuur en het netwerk afzonderlijke beheerders hebben, of indien de capaciteit bij contract geheel of gedeeltelijk gereserveerd is voor één of meer vervoersondernemingen (in tegenstelling tot het verlenen van een toegangsrecht voor een open infrastructuur), kan de invloed op de concurrentie sterker zijn en moet de verplichte kennisgeving vooraf gehandhaafd blijven.
- (19) Ter waarborging van transparantie en doeltreffend toezicht dienen regels te worden vastgesteld voor het bijhouden van documentatie door de lidstaten over de door deze verordening vrijgestelde steunmaatregelen. De Commissie dient voor de jaarverslagen die de lidstaten bij de Commissie moeten indienen, specifieke voorschriften vast te stellen, die, gezien de algemene beschikbaarheid van de nodige technologie, ook informatie in gecomputeriseerde vorm omvat.
- (20) Verordening (EEG) nr. 1192/69 van de Raad ⁽¹⁾ werd ingevoerd om de ongelijkheden als gevolg van oplegging van uitzonderlijke financiële lasten of toekenning van voordelen aan spoorwegondernemingen door overheidsinstanties op te heffen. Volgens Richtlijn 91/440/EEG zijn de lidstaten echter nu verplicht ervoor te zorgen dat de spoorwegondernemingen de status krijgen van onafhankelijke exploitatiemaatschappij die zich commercieel gedraagt en zich aan de marktbehoeften aanpast, en daarom zijn deze ongelijkheden ofwel opgeheven of moeten worden opgeheven.
- (21) Artikel 4, leden 2, 3 en 4 van Verordening (EEG) nr. 1192/69 van de Raad zijn achterhaald. Wanneer de lidstaten spoorwegondernemingen gedurende een overgangsperiode blijven ondersteunen krachtens artikel 4, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 1192/69 van de Raad zal de Commissie ervoor moeten zorgen dat deze steun strikt beperkt blijft tot het bedrag dat nodig is om de spoorwegondernemingen te compenseren voor de resterende financiële lasten. Daarom moet de Commissie krachtens artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag van deze compensatie in kennis worden gesteld. De vrijstelling van de aanmeldingsplicht in Verordening (EEG) nr. 1192/69 moet worden ingetrokken.

HEBBERN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Toepassingsgebied

Deze verordening is van toepassing op steun die voorziet in de behoefte aan coördinatie van het vervoer per spoor, over de weg en via de binnenwateren.

Artikel 2

Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

— „vervoersinfrastructuur”: vaste installaties voor de verplaatsing of het overladen/overstappen van passagiers en goederen en de bijbehorende veiligheids- en navigatiesystemen die voor het beheer van deze installaties onmisbaar zijn;

— „infrastructuurbeheerder”: een publieke, particuliere of gemengd publieke/particuliere onderneming die vervoersinfrastructuur beheert, onderhoudt of aanbiedt;

⁽¹⁾ Verordening (EEG) nr. 1192/69 van de Raad van 26.6.1969 betreffende de gemeenschappelijke regels voor de normalisatie van de rekeningstelsels van de spoorwegondernemingen (PB L 156 van 28.6.1969, blz. 8).

- „vervoersonderneming”: een onderneming die gebruik wenst te maken van bepaalde vervoersinfrastructuur, hetzij uitsluitend om in de eigen behoefte te voorzien, hetzij om diensten aan andere personen of ondernemingen aan te bieden;
- „specifieke niet-betaalde externe en infrastructuurkosten”: kosten die niet via specifieke heffingen op de gebruiker van de vervoersinfrastructuur worden verhaald. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om kosten in verband met schade aan de infrastructuur, verontreiniging, geluidshinder, congestie, gezondheid en ongevallen.

Artikel 3

Steun voor infrastructuur

1. Aan een infrastructuurbeheerder verleende steun voor het beheer, het onderhoud of het aanbieden van infrastructuur voor het vervoer over land is verenigbaar met het EG-Verdrag, mits de steun in vergelijking met de totale financiering van het project:
 - a) nodig is om de uitvoering van het betrokken project of de betrokken activiteit mogelijk te maken en
 - b) niet leidt tot een zodanige verstoring van de mededinging dat dit strijdig is met het gemeenschappelijk belang.
2. Bij de beoordeling krachtens dit artikel wordt rekening gehouden met de voorschriften van communautaire wetgeving inzake gebruiksheffingen voor infrastructuur die ten tijde van de verlening van de betrokken steun van kracht is.

Artikel 4

Steun voor het gebruik van infrastructuur

1. Een regeling voor de verlening van steun aan vervoersondernemingen met het oog op het gebruik van infrastructuur voor het goederenvervoer is verenigbaar met het EG-Verdrag mits:
 - a) de regeling beslaat maximaal drie jaar,
 - b) op basis van een vergelijkende kostenanalyse wordt aangetoond dat deze steun beperkt blijft tot de compensatie van specifieke niet-betaalde externe en infrastructuurkosten voor het gebruik van concurrerende vervoersinfrastructuur na aftrek van eventuele vergelijkbare niet-betaalde kosten voor het gebruik van de desbetreffende infrastructuur,
 - c) de regeling inhoudt dat de steun op niet-discriminerende voorwaarden voor vervoersondernemingen binnen dezelfde vervoerswijze wordt verleend en
 - d) de steun niet leidt tot een zodanige verstoring van de mededinging dat dit strijdig is met het gemeenschappelijk belang.

2. Bij de beoordeling krachtens dit artikel wordt rekening gehouden met de voorschriften van communautaire wetgeving inzake de definitie of bepaling van externe kosten die ten tijde van de verlening van de betrokken steun van kracht is.

Artikel 5

Algemene voorwaarden

1. Wanneer een onderneming die krachtens deze verordening verleende steun ontvangt zich niet alleen bezighoudt met de gesubsidieerde activiteit, maar ook met een andere economische activiteit, worden de verstrekte financiële middelen in gescheiden boekhoudingen ondergebracht en zodanig beheerd dat een overdracht van of naar een andere activiteit onmogelijk is.
2. Bij de berekening van de toegelaten hoogte van steun die krachtens een bepaling van deze verordening wordt verleend, wordt rekening gehouden met steun die voor hetzelfde doel door een andere staat of uit de middelen van de Gemeenschap wordt verleend.

Artikel 6

Kennisgeving

1. Voor steun die wordt verleend voor het beheer, het onderhoud of het aanbieden van andere infrastructuur voor het vervoer over land dan terminals voor gecombineerd vervoer, de binnenwateren of het wegvervoer, is kennisgeving overeenkomstig artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag niet vereist wanneer aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a) de infrastructuur vormt een integrerend deel van een netwerk dat dezelfde beheerder heeft als de betrokken infrastructuur en is op niet-discriminerende voorwaarden toegankelijk voor elke persoon of onderneming die deze wenst te gebruiken;
 - b) de capaciteit van de infrastructuur wordt niet volledig of gedeeltelijk gereserveerd voor gebruik door een of meer vervoersondernemingen.
2. Unimodale spoorwegterminals en stations worden als een integrerend deel van het spoorwegnet beschouwd.

Artikel 7

Informatievoorschriften

1. Voor steun die onder artikel 6 valt:
 - a) bewaren de lidstaten gedetailleerde documentatie. In deze documentatie wordt alle informatie opgenomen die nodig is vast te stellen dat aan de in deze verordening vastgelegde voorwaarden voor vrijstelling wordt voldaan. De lidstaten bewaren deze documentatie gedurende tien jaar vanaf de datum waarop de steun is verleend. De lidstaten verstrekken de Commissie op schriftelijk verzoek binnen 20 werkdagen, dan wel een langere termijn als deze in het verzoek van de Commissie wordt vastgesteld, een afschrift van deze documentatie; en

b) zijn de lidstaten verplicht de Commissie jaarlijks uiterlijk op 31 maart voor het voorgaande kalenderjaar in de in de bijlage bepaalde vorm samenvattende informatie over ingevoerde steunregelingen en buiten deze regelingen verleende individuele steun te verstrekken en met name:

- een beschrijving van het gesteunde project met vermelding van de exacte hoogte van de steun, de totale kosten van het project, de identiteit van de begunstigde en het tijdschema,
- plannen of regelingen voor het beheer van de betrokken infrastructuur en de toegang tot de betrokken infrastructuur in de toekomst en
- alle andere informatie die voor een beoordeling van staatssteun relevant zou kunnen zijn.

2. Deze informatie zal voor het eerst worden verstrekt op 31 maart van het jaar dat volgt op het eerste volledige kalenderjaar dat na de inwerkingtreding van deze verordening is verstrekt. De op die datum verstrekte informatie dient de periode vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening tot het eind van dat kalenderjaar te bestrijken en tevens op een computer-informatiedrager te worden verstrekt.

Artikel 8

Toezicht op de verordening

Met inachtneming van artikel 79 van het EG-Verdrag wordt een raadgevend comité ingesteld. Dit bestaat uit vertegenwoordigers van de lidstaten en wordt voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie. Het comité kan alle algemene vraag-

stukken ten aanzien van het functioneren van deze verordening onderzoeken en daarover advies uitbrengen.

Artikel 9

Intrekking

1. Verordening (EEG) nr. 1107/70 van de Raad, zoals gewijzigd, wordt ingetrokken.

2. Artikel 4, leden 2 tot en met 4, en artikel 13, leden 2 en 3, van Verordening (EEG) nr. 1192/69, zoals gewijzigd, worden geschrapt.

Artikel 10

Overgangsbepalingen en inwerkingtreding

1. Steunmaatregelen die op grond van artikel 5 van Verordening (EEG) nr. 1107/70, als gewijzigd, zijn vrijgesteld van de procedure van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, blijven vrijgesteld gedurende een periode van 12 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening.

2. De lidstaten wijzigen genoemde steunmaatregelen in genoemde periode, om ze verenigbaar te maken met artikel 6 van deze verordening, en stellen de Commissie daarvan in kennis.

3. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*. Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

BIJLAGE

Formulier voor de samenvattende informatie over individueel verleende steun of ingevoerde steunregelingen

Lidstaat (regio):

Datum van invoering (steunregeling) of verlening (individuele steun):

Naam en adres van de bevoegde instantie:

Titel van de ingevoerde steunregeling of naam van de begunstigde van de individuele steun:

Doel van de steun:

Rechtsgrond:

Uitgetrokken begrotingsmiddelen:

Steunintensiteit:

Looptijd:

Overige informatie (facultatief):

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

(2000/C 365 E/12)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 347 def. — 2000/0158(COD)

(Door de Commissie ingediend op 28 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 175, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De doelstellingen van het milieubeleid van de Gemeenschap, zijn in het bijzonder gericht op behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu, bescherming van de gezondheid van de mens en behoedzaam en rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Dit beleid berust op het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, en het beginsel dat de vervuiler betaalt.
- (2) Het beleidsplan en actieprogramma van de Gemeenschap inzake het milieu en duurzame ontwikkeling („Vijfde Milieuactieprogramma”) ⁽¹⁾ stelt dat de verwezenlijking van duurzame ontwikkeling ingrijpende veranderingen in de huidige ontwikkelings-, productie-, consumptie- en gedragspatronen vereist en pleit onder meer voor de beperking van de verspilling van natuurlijke hulpbronnen en voor de voorkoming van verontreiniging. Dit programma noemt afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, hierna ook „AEEA” genoemd, als een van de doelgebieden voor regelgeving waar het gaat om de toepassing van de uitgangspunten preventie, nuttige toepassing en veilige verwijdering van afval.
- (3) In de actualisering van de communautaire strategie voor het afvalbeheer ⁽²⁾ wordt gesteld dat indien het ontstaan van afvalstoffen niet te vermijden is, deze dienen te worden hergebruikt of teruggewonnen in de vorm van materialen of energie.

(4) De Raad heeft in zijn resolutie van 24 februari 1997 betreffende een communautaire strategie voor het afvalbeheer ⁽³⁾ de Commissie uitgenodigd zo snel mogelijk een passend vervolg te ontwikkelen voor de projecten van het programma prioritaire afvalstromen, met inbegrip van AEEA.

(5) Het Europees Parlement heeft in zijn resolutie van 14 november 1996 ⁽⁴⁾ de Commissie gevraagd voorstellen in te dienen voor richtlijnen voor een aantal prioritaire afvalstromen, waaronder afgedankte elektrische en elektronische apparaten, en om dergelijke voorstellen te baseren op het principe van producentenverantwoordelijkheid. Het Europees Parlement heeft in dezelfde resolutie de Raad en de Commissie verzocht om op de beperking van de hoeveelheid afval gerichte voorstellen in te dienen.

(6) Richtlijn 75/442/EEG van de Raad van 15 juli 1975 betreffende afvalstoffen ⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 96/350/EG van de Commissie ⁽⁶⁾, bepaalt dat bijzondere bepalingen of bepalingen ter aanvulling van die van Richtlijn 75/442/EEG voor het beheer van bepaalde categorieën afvalstoffen in bijzondere richtlijnen kunnen worden vastgesteld.

(7) Het aanbod van AEEA in de Gemeenschap neemt snel toe, de aanwezigheid van gevaarlijke onderdelen in elektrische en elektronische apparatuur levert in de afvalfase ernstige moeilijkheden op, en recycling van AEEA vindt niet in voldoende mate plaats.

(8) De doelstelling om het beheer van AEEA te verbeteren, kan niet op doeltreffende wijze door de lidstaten afzonderlijk worden verwezenlijkt. In het bijzonder leiden verschillen tussen de nationale toepassingen van het beginsel van producentenverantwoordelijkheid tot substantiële verschillen in de financiële lasten voor ondernemers. Het bestaan van verschillen in nationaal beleid ten aanzien van het beheer van AEEA belemmert de doeltreffendheid van het nationale recyclingbeleid.

(9) De bepalingen van deze richtlijn zijn van toepassing op alle betrokken producten en producenten, ongeacht de verkoopstechniek, dus met inbegrip van afstandsverkoop en elektronische handel.

⁽¹⁾ PB C 138 van 17.5.1993, blz. 5.

⁽²⁾ COM(96) 399 def.

⁽³⁾ PB C 76 van 11.3.1997, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB C 362 van 2.12.1996, blz. 241.

⁽⁵⁾ PB L 194 van 25.7.1975, blz. 39.

⁽⁶⁾ PB L 135 van 6.6.1996, blz. 32.

- (10) Deze richtlijn moet van toepassing zijn op alle door consumenten gebruikte elektrische en elektronische apparaten alsook op voor bedrijfsmatig gebruik bedoelde elektrische en elektronische apparaten die in de huishoudelijk-afvalstroom terecht kunnen komen. Deze richtlijn dient te gelden zonder afbreuk te doen aan de gemeenschapswetgeving betreffende veiligheids- en gezondheidsvoorschriften en aan de specifieke gemeenschapswetgeving betreffende afvalbeheer, in het bijzonder Richtlijn 91/157/EEG van de Raad van 18 maart 1991 inzake batterijen en accu's die gevaarlijke stoffen bevatten ⁽¹⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 98/101/EG van de Commissie ⁽²⁾.
- (11) Er dienen zo spoedig mogelijk bepalingen te worden opgesteld inzake het ontwerp en de fabricage van elektrische en elektronische apparatuur die ervoor moet zorgen dat de milieueffecten gedurende de gehele levenscyclus daarvan worden geminimaliseerd. Met het oog op de algemene samenhang van de richtlijnen met betrekking tot elektrische en elektronische apparatuur moeten deze bepalingen tot stand worden gebracht overeenkomstig de beginselen die zijn omschreven in de resolutie van de Raad van 7 mei 1985 betreffende een nieuwe aanpak op het gebied van de technische harmonisatie en normalisatie ⁽³⁾.
- (12) Gescheiden inzameling is de allereerste voorwaarde om de specifieke behandeling en recycling van AEEA te waarborgen, en is noodzakelijk om het vastgestelde niveau van bescherming van de gezondheid van mensen en dieren en het milieu in de Gemeenschap te halen. De consumenten moeten actief bijdragen tot het succes van deze inzameling en moeten worden aangemoedigd hun AEEA in te leveren. Met het oog daarop moeten geschikte voorzieningen voor het inleveren van AEEA, met inbegrip van openbare inzamelpunten waar particuliere huishoudens hun afval kosteloos moeten kunnen inleveren, worden opgezet.
- (13) Voor AEEA van particuliere huishoudens moet een bepaalde inzamelingsdoelstelling worden nagestreefd om in de Gemeenschap het vastgestelde beschermingsniveau alsmede geharmoniseerde milieudoelstellingen te realiseren en meer in het bijzonder om te waarborgen dat de lidstaten zich inspannen om doelmatige inzamelingsystemen op te zetten.
- (14) Een specifieke behandeling van AEEA is onontbeerlijk om de verspreiding van verontreinigende stoffen in het gerecycleerde materiaal of in de afvalstroom tegen te gaan. Een dergelijke behandeling vormt de meest doeltreffende manier om te garanderen dat het door de Gemeenschap vastgestelde milieubeschermingsniveau wordt bereikt. De recyclingvoorzieningen moeten aan bepaalde minimumnormen voldoen om negatieve milieueffecten in verband met de verwerking van AEEA te voorkomen.
- (15) Er dient een hoog niveau van nuttige toepassing, met name hergebruik of recycling, te worden bereikt en producenten moeten worden aangemoedigd om gerecycleerd materiaal in nieuwe apparatuur te verwerken.
- (16) De voornaamste uitgangspunten ten aanzien van de financiering met betrekking tot het beheer van AEEA moeten door de Gemeenschap worden vastgesteld en de financieringsstelsels moeten tot hoge inzamelingsniveaus bijdragen alsook tot de toepassing van het beginsel van producentenverantwoordelijkheid. Wil men optimaal van het beginsel van producentenverantwoordelijkheid kunnen profiteren, dan moeten de producenten worden aangemoedigd hun verantwoordelijkheid op individuele basis na te komen, met dien verstande dat zij reeds voor de financieringsverplichting waarin deze richtlijn voorziet, van kracht wordt tot de financiering van het beheer van afgedankte producten die in de handel werden gebracht dienen bij te dragen.
- (17) Gebruikers van elektrische en elektronische apparatuur in particuliere huishoudens dienen de mogelijkheid te hebben hun AEEA kosteloos in te leveren. De producenten dienen derhalve de verwerking, nuttige toepassing en verwijdering van AEEA te financieren. Om voor de producenten de kosten te drukken die samenhangen met het beheer van afgedankte producten die reeds op de markt zijn gebracht (historische voorraad), dient in een overgangperiode te worden voorzien. Voor de financiering van het beheer van de historische voorraad zijn alle actuele producenten gezamenlijk verantwoordelijk; zij kwijten zich van deze taak door het opzetten van individuele of collectieve systemen. De collectieve systemen mogen niet zodanig zijn dat fabrikanten van gespecialiseerde producten, kleine producenten, importeurs en nieuwkomers op de markt ervan worden uitgesloten.
- (18) Voorlichting van de gebruikers over de inzamelingsystemen en over hun eigen rol bij het beheer van AEEA is onontbeerlijk om de inzameling van AEEA te doen slagen. Dit houdt ook in dat elektrische en elektronische apparatuur die in vuilnisbakken of vergelijkbare vormen van gemeentelijke afvalinzameling terecht zou kunnen komen, van een duidelijk merkteken wordt voorzien.
- (19) De verstrekking door producenten van inlichtingen aan verwerkingsinstallaties is van belang om het beheer, en in het bijzonder de verwerking, van AEEA te vergemakkelijken.
- (20) Gegevens over het aantal en het gewicht van elektrische en elektronische apparaten die in de Gemeenschap op de markt komen en over het niveau van inzameling en recycling van AEEA zijn noodzakelijk om het welslagen van de inzamelingsystemen te kunnen meten.
- (21) Daar de nodige maatregelen ter uitvoering van deze richtlijn, maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽⁴⁾, dienen deze maatregelen volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit te worden vastgesteld,

⁽¹⁾ PB L 78 van 26.3.1991, blz. 38.

⁽²⁾ PB L 1 van 5.1.1999, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 136 van 4.6.1985, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

HEBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Doelstellingen

Deze richtlijn beoogt als eerste prioriteit de preventie van afval van afgedankte elektrische en elektronische apparaten, hierna „AEEA” genoemd en daarnaast het hergebruik, de recycling en andere nuttige toepassingen van dergelijke afvalstoffen om zo de verwijdering van afvalstoffen te beperken. Voorts beoogt deze richtlijn een verbetering van de milieuprestaties van alle deelnemers aan de markt die betrokken zijn bij de levenscyclus van elektrische en elektronische apparatuur, en in het bijzonder ondernemingen die rechtstreeks bij de verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur betrokken zijn.

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is van toepassing op alle elektrische en elektronische apparatuur die onder de in bijlage I A genoemde categorieën valt.
2. Artikel 4, leden 1, 3, 4 en 5, en de artikelen 7 en 9 zijn niet van toepassing op elektrische en elektronische apparaten die onder de categorieën 8, 9 en 10 van bijlage I A vallen.
3. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de gemeenschaps-wetgeving betreffende veiligheids- en gezondheidsvoorschriften en de specifieke gemeenschapswetgeving inzake afvalstoffenbe-heer.

Artikel 3

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- a) „elektrische en elektronische apparatuur”: apparaten die elektrische stromen of elektromagnetische velden nodig hebben om te kunnen werken en apparaten voor het opwekken, overbrengen en meten van dergelijke stromen en velden, die onder een van de in bijlage I A genoemde categorieën vallen en bedoeld zijn voor gebruik met een spanning van maximaal 1 000 Volt bij wisselstroom en 1 500 Volt bij gelijkstroom;
 - b) „afgedankte elektrische en elektronische apparatuur” of „AEEA”: elektrische of elektronische apparaten die afvalstoffen vormen in de zin van artikel 1, onder a), van Richtlijn 75/442/EEG, hieronder begrepen alle onderdelen, subeenheden en verbruiksmaterialen die deel uitmaken van het product op het moment dat het wordt afgedankt;
 - c) „preventie”: maatregelen ter vermindering van de hoeveelheid en de milieuschadelijkheid AEEA en de daarin aanwezige materialen en stoffen;
 - d) „hergebruik”: iedere handeling waarbij AEEA of de onderdelen daarvan opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als waarvoor deze oorspronkelijk zijn ontworpen, hieronder begrepen hernieuwd gebruik van AEEA die bij
- inzamelpunten, distributeurs, recyclingbedrijven of fabrikanten wordt ingeleverd;
 - e) „recycling”: de terugwinning door een productieproces van afvalmaterialen voor het oorspronkelijke doel of voor andere doelen, maar exclusief energietrugwinning;
 - f) „terugwinning van energie”: het gebruik van brandbaar afval om energie op te wekken door directe verbranding, met of zonder andere afvalstoffen, maar met terugwinning van warmte;
 - g) „nuttige toepassing”: alle in bijlage II B bij Richtlijn 75/442/EEG bedoelde handelingen;
 - h) „verwijdering”: alle in bijlage II A bij Richtlijn 75/442/EEG bedoelde handelingen;
 - i) „verwerking”: iedere activiteit die wordt uitgevoerd nadat de AEEA is overgedragen aan een inrichting voor de sanering, demontage, verscheuring, nuttige toepassing of verwijdering daarvan, alsmede iedere andere bewerking die wordt uitgevoerd ten behoeve van de nuttige toepassing en/of verwijdering van de AEEA en de onderdelen daarvan;
 - j) „producent”: ieder die
 - i) elektrische en elektronische apparatuur vervaardigt en onder zijn eigen merk verkoopt, ongeacht de verkoopstechniek, dus met inbegrip van afstandsverkoop en elektronische handel;
 - ii) onder zijn eigen merk apparatuur verkoopt die door andere leveranciers is geproduceerd ongeacht de verkoopstechniek, dus met inbegrip van afstandsverkoop en elektronische handel;
 - iii) beroepsmatig apparatuur in een lidstaat invoert;
 - k) „distributeur”: ieder die op commerciële basis producten levert aan diegenen die deze producten zullen gebruiken;
 - l) „AEEA van particuliere huishoudens”: AEEA van particuliere huishoudens, alsook van commerciële, industriële, institutionele en andere AEEA die, wat haar aard en hoeveelheid betreft, met de AEEA van particuliere huishoudens vergelijkbaar is;
 - m) „gevaarlijke stoffen of preparaten”: alle stoffen of preparaten die op grond van Richtlijn 67/548/EEG van de Raad ⁽¹⁾ of Richtlijn 88/379/EEG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ als gevaarlijk moeten worden beschouwd.

⁽¹⁾ PB L 196 van 16.8.1967, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 200 van 30.7.1999, blz. 1.

Artikel 4

Gescheiden inzameling

1. De lidstaten zorgen ervoor dat er systemen worden ingevoerd opdat AEEA van particuliere huishoudens door de houders en distributeurs daarvan kosteloos kunnen worden ingeleverd. Zij dragen zorg voor de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de noodzakelijke inzamelingsvoorzieningen, rekening houdend met de bevolkingsdichtheid.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de distributeurs, wanneer zij een nieuw product leveren, aanbieden soortgelijke AEEA kosteloos van het betrokken particuliere huishouden terugnemen, voorzover die AEEA vrij van verontreiniging (met inbegrip van radioactieve en biologische verontreiniging) is.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat producenten voorzieningen treffen voor de inzameling van AEEA van andere houders dan particuliere huishoudens. Op vrijwillige basis mogen zij ook terugnamesystemen voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur van particuliere huishoudens invoeren en exploiteren.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat alle ingezamelde AEEA naar erkende verwerkingsinstallaties wordt gebracht. De inzameling en het vervoer van gescheiden AEEA geschiedt zodanig, dat onderdelen of hele apparaten die voor hergebruik en/of recycling in aanmerking komen, daadwerkelijk voor hergebruik en recycling geschikt blijven.

5. De lidstaten streven ernaar uiterlijk op 31 december 2005 gemiddeld ten minste vier kilogram per inwoner per jaar aan AEEA van particuliere huishoudens in te zamelen. Zodra het mogelijk is aan de hand van de in artikel 11 bedoelde informatie een inzamelingsdoelstelling voor AEEA van particuliere huishoudens vast te stellen als percentage van de hoeveelheid elektrische en elektronische apparatuur die aan particuliere huishoudens is verkocht, zullen het Europees Parlement en de Raad op voorstel van de Commissie en rekening gehouden met de op technisch en economisch gebied in de lidstaten opgedane ervaring dergelijke doelstellingen verplicht stellen.

Artikel 5

Verwerking

1. De lidstaten zorgen ervoor dat producenten systemen invoeren voor de verwerking van AEEA. Om aan artikel 4 van Richtlijn 75/442/EEG te voldoen, omvat deze verwerking minimaal de verwijdering van alle vloeistoffen en een selectieve behandeling overeenkomstig bijlage II bij de onderhavige richtlijn, op voorwaarde dat het hergebruik en de recycling van onderdelen of hele apparaten niet worden gehinderd.

2. De lidstaten dragen ervoor zorg dat iedere inrichting of onderneming die verwerkingsactiviteiten uitvoert, van de bevoegde instantie een vergunning krijgt overeenkomstig de artikelen 9 en 10 van Richtlijn 75/442/EEG. De in artikel 11, lid

1, onder b), van Richtlijn 75/442/EEG bedoelde vrijstelling van de vergunningplicht mag worden toegepast voor de nuttige toepassing van AEEA indien de bevoegde instantie vóór de registratie een inspectie houdt, ten einde te onderzoeken of aan de doelstellingen van artikel 4 van Richtlijn 75/442/EEG wordt voldaan.

Bij de inspectie wordt onderzocht:

- a) het soort en de hoeveelheden te verwerken afvalstoffen;
- b) de algemene technische voorschriften waaraan moet worden voldaan;
- c) de te nemen veiligheidsmaatregelen.

Deze inspectie geschiedt jaarlijks en de lidstaten delen de Commissie de resultaten mee.

3. De lidstaten dragen ervoor zorg dat iedere inrichting of onderneming die verwerkingsactiviteiten uitvoert, de AEEA opslaat en verwerkt volgens de in bijlage III opgenomen technische voorschriften.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 2 bedoelde vergunning alle noodzakelijke voorwaarden omvat om aan de voorschriften van de leden 1 en 3 en artikel 6 te voldoen.

5. De verwerkingsactiviteiten mogen ook buiten de betrokken lidstaat of de Gemeenschap plaatsvinden, mits het vervoer van de AEEA in overeenstemming is met Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad ⁽¹⁾.

Artikel 6

Nuttige toepassing

1. De lidstaten zorgen ervoor dat producenten systemen invoeren voor de nuttige toepassing van gescheiden ingezamelde AEEA teneinde aan deze richtlijn te voldoen.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de producenten uiterlijk op 31 december 2005 de volgende doelstellingen inzake gescheiden inzameling bereiken:

- a) Ten aanzien van AEEA die onder categorie 1 (grote huishoudelijke apparaten) van bijlage I A valt, dient de mate van nuttige toepassing tot ten minste 80 gewichtsprocent te worden verhoogd en dient de mate van hergebruik en recycling van onderdelen, materialen en stoffen tot ten minste 75 gewichtsprocent te worden verhoogd.

⁽¹⁾ PB L 30 van 6.2.1993, blz. 1.

- b) Ten aanzien van AEEA die onder de categorieën 2, 4, 6 en 7 van bijlage I A valt, met uitzondering van apparaten die beeldbuizen bevatten, dient de mate van nuttige toepassing tot ten minste 60 gewichtsprocent te worden verhoogd en dient de mate van hergebruik en recycling van onderdelen, materialen en stoffen tot ten minste 50 gewichtsprocent te worden verhoogd.
- c) Ten aanzien van AEEA die onder categorie 3 van bijlage I A valt, met uitzondering van apparaten die beeldbuizen bevatten, dient de mate van nuttige toepassing tot ten minste 75 gewichtsprocent te worden verhoogd en dient de mate van hergebruik en recycling van onderdelen, materialen en stoffen tot ten minste 65 gewichtsprocent te worden verhoogd.
- d) Ten aanzien van afgedankte gasontladinglampen dient de mate van hergebruik en recycling van onderdelen, materialen en stoffen ten minste 80 % van het totaalgewicht van de lampen te bedragen.
- e) Ten aanzien van AEEA die een beeldbuis bevatten, dient de mate van nuttige toepassing tot ten minste 75 gewichtsprocent te worden verhoogd en dient de mate van hergebruik en recycling van onderdelen, materialen en stoffen tot ten minste 70 gewichtsprocent te worden verhoogd.

3. Nadere bepalingen die nodig zijn om te controleren in hoeverre de in dit lid 2 genoemde doelstellingen door de lidstaten worden gehaald, worden uiterlijk op 31 december 2004 overeenkomstig de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure vastgesteld.

4. Het Europees Parlement en de Raad stellen op voorstel van de Commissie doelstellingen voor nuttige toepassing, hergebruik en recycling vast voor de jaren na 2008.

Artikel 7

Financiering met betrekking tot AEEA van particuliere huishoudens

1. De lidstaten zorgen ervoor dat houders van AEEA van particuliere huishoudens dit afval overeenkomstig artikel 4 kosteloos kunnen inleveren.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de producenten binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn voorzien in de financiering van de inzameling van AEEA van particuliere huishoudens die aan de krachtens artikel 4, lid 1, opgezette inzamelingsvoorzieningen wordt overgedragen, alsook in de verwerking, nuttige toepassing en milieuvriendelijke verwijdering van AEEA.

3. De in lid 2 bedoelde financiering kan door middel van collectieve of individuele systemen gebeuren. Tussen producenten die voor collectieve systemen kiezen en hen die voor individuele systemen kiezen, mag geen discriminatie bestaan.

De huidige producenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiering van het beheer van de afgedankte producten die

vóór het verstrijken van de in lid 2 bedoelde termijn in de handel zijn gebracht (historische voorraad). Wanneer een producent die voor een individueel systeem kiest, niet kan bewijzen dat hij aan zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van een billijk deel van de historische voorraad voldoet, dient hij aan de financiering van een alternatief systeem bij te dragen.

Artikel 8

Financiering met betrekking tot AEEA van andere gebruikers dan particuliere huishoudens

De lidstaten zorgen ervoor dat de financiering van de inzameling, verwerking, nuttige toepassing en milieuvriendelijke verwijdering van AEEA van andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het tijdstip van de aankoop door overeenkomsten tussen de producent en de gebruiker van de apparatuur wordt geregeld.

Artikel 9

Inlichtingen voor de gebruikers

1. De lidstaten zorgen ervoor dat gebruikers van elektrische en elektronische apparatuur in particuliere huishoudens de noodzakelijke inlichtingen worden gegeven over:

- a) de voor hen beschikbare inlevering- en inzamelingssystemen,
- b) hun rol in de bevordering van hergebruik, recycling en andere nuttige toepassingen van AEEA,
- c) de betekenis van het in bijlage IV weergegeven symbool.

2. De lidstaten moedigen de consumenten aan tot de inzameling, verwerking en nuttige toepassing van AEEA bij te dragen.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat, om tot een hoog inzamelingsniveau te komen, de producent elektrische en elektronische apparaten die in de vuilnisbak of een vergelijkbare vorm van gemeentelijke afvalinzameling terecht kunnen komen, duidelijk van het in bijlage IV weergegeven symbool worden voorzien. Wanneer dit in uitzonderlijke gevallen nodig is wegens de afmetingen of de functie van het product, wordt het symbool op de verpakking van de elektrische en elektronische apparatuur afgedrukt.

Artikel 10

Inlichtingen voor verwerkingsinstallaties

De lidstaten zorgen ervoor dat producenten de inlichtingen verstrekken, waaraan de verwerkingsinstallaties behoefte hebben om de aard van de verschillende onderdelen en materialen van de elektrische en elektronische apparatuur en de plaats van gevaarlijke stoffen en preparaten in de elektrische en elektronische apparatuur vast te stellen.

*Artikel 11***Gegevensverstrekking**

1. De lidstaten verstrekken de Commissie elk jaar gegevens over de hoeveelheden en categorieën AEEA die in de lidstaten op de markt zijn gebracht en zijn ingezameld en gerecycleerd, zowel wat de aantallen als het gewicht betreft.

2. De lidstaten dragen ervoor zorg dat de ingevolge lid 1 te verstrekken gegevens vóór 1 januari 2007, en daarna om de drie jaar, aan de Commissie worden doorgegeven. De vorm waarin deze gegevens dienen te worden verstrekt, wordt binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn volgens de procedure van artikel 14, lid 2, vastgesteld.

*Artikel 12***Verplichting tot de uitbrenging van een verslag**

Onverminderd de bepalingen van artikel 11 zenden de lidstaten de Commissie elke drie jaar een verslag over de tenuitvoerlegging van deze richtlijn. Dit verslag wordt opgesteld aan de hand van een vragenlijst of schema, uitgewerkt door de Commissie volgens de procedure van artikel 6 van Richtlijn 91/692/EEG van de Raad ⁽¹⁾, met de bedoeling databanken op te zetten over AEEA en de verwerking daarvan. Zes maanden voor de aanvang van de verslagperiode wordt de lidstaten de vragenlijst of het schema toegezonden. Het verslag wordt binnen negen maanden na het einde van de periode van drie jaar waarop het betrekking heeft aan de Commissie voorgelegd.

Het eerste verslag bestrijkt de periode van drie jaar vanaf 1 januari 2006.

Binnen negen maanden na ontvangst van de verslagen van de lidstaten maakt de Commissie een verslag over de tenuitvoerlegging van deze richtlijn bekend.

*Artikel 13***Aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang**

Wijzigingen die noodzakelijk zijn om de bijlage II, III en IV aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang aan te passen, worden overeenkomstig de in artikel 14, lid 2, bedoelde procedure vastgesteld.

*Artikel 14***Comité**

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 18 van Richtlijn 75/442/EEG ingestelde comité.

2. In de gevallen waarin naar het onderhavige lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van genoemd besluit van toepassing.

3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op drie maanden vastgelegd.

*Artikel 15***Omzetting**

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 2004 (binnen 18 maanden na de vaststelling van deze richtlijn) aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

2. Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, worden die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De procedure voor deze verwijzing wordt vastgesteld door de lidstaten.

3. De lidstaten delen de Commissie de tekst van alle wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

*Artikel 16***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

*Artikel 17***Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 377 van 31.12.1991, blz. 48.

BIJLAGE I A

Categorieën elektrische en elektronische apparatuur waarop deze richtlijn van toepassing is

1. Grote huishoudelijke apparaten
2. Kleine huishoudelijke apparaten
3. IT- en telecommunicatieapparatuur
4. Consumentenapparatuur
5. Verlichtingsapparatuur
6. Elektrische en elektronische gereedschappen
7. Speelgoed
8. Medische apparatuur (met uitzondering van alle geïmplanteerde en geïnfecteerde producten)
9. Meet- en controle-instrumenten
10. Automaten

BIJLAGE I B

Indicatieve lijst van producten die onder de categorieën van bijlage I A vallen**1. Grote huishoudelijke apparaten**

Grote koelapparaten
Koelkasten
Diepvriezers
Wasmachines
Wasdrogers
Vaatwasmachines
Kooktoestellen
Elektrische fornuizen
Elektrische kookplaten
Magnetrons
Verwarmingstoestellen
Elektrische kachels
Elektrische ventilators
Airconditioners

2. Kleine huishoudelijke apparaten

Stofzuigers
Rolvegers
Strijkijzers
Broodroosters
Friteuses
Koffiemolens
Elektrische messen

Koffiezetapparaten

Haardrogers

Tandenborstels

Scheerapparaten

Klokken

Weegschalen

3. IT- en telecommunicatieapparatuur

Gecentraliseerde gegevensverwerking:

Mainframes

Minicomputers

Afdrukeenheden

Persoonlijk computergebruik:

Personal computers (inclusief processor, muis, scherm en toetsenbord)

Laptopcomputers (inclusief processor, muis, scherm en toetsenbord)

Notebook-computers

Notepad-computers

Printers

Kopieerapparaten

Elektrische en elektronische typemachines

Zak- en bureaurekenmachines

Gebruikerseindstations en -systemen

Faxapparaten

Telexapparaten

Telefoons

Munt- en kaarttelefoons

Draadloze telefoons

Cellulaire telefoons

Antwoordapparaten

4. Consumentenapparatuur

Radiotoestellen (klokradio's, radiorecorders)

Telesietoestellen

Videocamera's

Videorecorders

Hifi-recorders

Geluidsversterkers

Muziekinstrumenten

5. Verlichtingsapparatuur

Armaturen

Fluorescentielampen (TL-buizen)

Compacte fluorescentielampen

Hogedrukgasontladingslampen, inclusief hogedruknatriumlampen en metaalhalogenidelampen

Lagedruknatriumlampen

Andere verlichtingsapparatuur

6. Elektrische en elektronische gereedschappen

Boren
Zagen
Naaimachines

7. Speelgoed

Elektrische treinen of autoracebanen
Handheld consoles voor videospellen
Videospellen

8. Medische apparatuur (met uitzondering van alle geïmplanteerde en geïnfecteerde producten)

Radiotherapeutische apparatuur
Cardiologische apparatuur
Dialyseapparatuur
Beademingstoestellen
Apparatuur voor nucleaire geneeskunde
Laboratoriumapparatuur voor *in vitro* diagnostiek
Analyseapparatuur
Vriesapparatuur

9. Meet- en controle-instrumenten

Rookmelders
Verwarmingsregelaars
Thermostaten

10. Automaten

Automaten voor warme dranken
Automaten voor warme/koude flesjes/blikjes
Automaten voor vaste voedingsproducten

BIJLAGE II

Selectieve behandeling van materialen en onderdelen van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur zoals bedoeld in artikel 5, lid 1

1. Uit gescheiden ingezamelde afgedankte elektrische en elektronische apparatuur moeten ten minste de volgende stoffen, preparaten en onderdelen worden verwijderd:

- PCB-houdende condensatoren
- Kwikhoudende onderdelen zoals schakelaars
- Batterijen
- Printplaten
- Tonercassettes met zowel vloeibare als pasteuze toner, alsook gekleurde toner
- Kunststoffen die gebromeerde brandvertragers bevatten
- Asbestafval
- Beeldbuizen
- CFK's, HCFK's en HFK's
- Gasontladingslampen
- LCD-schermen met een oppervlak van meer dan 100 cm² en alle LCD-schermen met achtergrondverlichting met behulp van gasontladingslampen.

Deze stoffen, preparaten en onderdelen dienen te worden verwijderd of nuttig te worden toegepast in overeenstemming met artikel 4 van Richtlijn 75/442/EEG van de Raad.

2. De volgende onderdelen van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur die gescheiden is ingezameld, moeten als volgt worden behandeld:

- Beeldbuizen: de fluorescerende laag moet worden verwijderd.
 - Apparatuur die CFK's, HCFK's of HFK's bevat: de CFK's die zich in het isolatieschuim en het koelcircuit bevinden, dienen er op de juiste wijze uitgehaald en vernietigd te worden. HCFK's of HFK's die zich in het isolatieschuim en het koelcircuit bevinden, dienen er op de juiste wijze uitgehaald te worden en vernietigd of gerecycleerd te worden.
 - Gasontladingslampen: het kwik dient te worden verwijderd.
-

BIJLAGE III

Technische voorschriften zoals bedoeld in artikel 5, lid 3

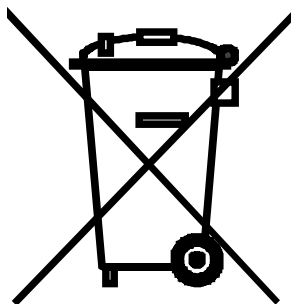
1. Locaties voor de opslag van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (onverminderd de bepalingen van Richtlijn 1999/31/EG betreffende het storten van afvalstoffen):
 - Ondoordringbare ondergrond
 - Weerbestendige afdekking

2. Locaties voor de verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur:
 - Weegapparatuur om het gewicht van het verwerkte afval te meten
 - Ondoordringbare ondergrond en waterdichte afdekking van geschikte terreinen
 - Adequate opslag voor gedemonteerde reserveonderdelen
 - Adequate containers voor de opslag van batterijen, PCB/PCT-houdende condensatoren en ander gevaarlijk afval
 - Installaties voor de behandeling van water, inclusief regenwater

BIJLAGE IV

Symbool als merkteken voor elektrische en elektronische apparatuur

Het symbool voor gescheiden inzameling van elektrische en elektronische apparatuur bestaat uit een doorgekruiste verrijdbare afvalbak zoals hieronder afgebeeld. Het symbool dient zichtbaar, leesbaar en onuitwisbaar te worden afgedrukt.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur

(2000/C 365 E/13)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 347 def. — 2000/0159(COD)

(Door de Commissie ingediend op 28 juli 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De verschillen tussen de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen welke de lidstaten hebben aangenomen ter beperking van het gebruik van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur kunnen resulteren in handelsbelemmeringen en de mededinging in de Gemeenschap verstoren, en derhalve rechtstreekse gevolgen voor de totstandkoming en de werking van de interne markt hebben. Daarom moeten de wetgevingen van de lidstaten terzake onderling worden aangepast.
- (2) De doelstellingen en beginselen van het milieubeleid van de Gemeenschap zijn in het bijzonder gericht op het voorkomen, de vermindering en, voorzover mogelijk, de opheffing van verontreiniging.
- (3) De mededeling van de Commissie van 30 juli 1996 betreffende de actualisering van de communautaire strategie voor het afvalbeheer ⁽¹⁾ beklemtoont de noodzaak het gehalte aan gevaarlijke stoffen in afval te verminderen en wijst op de potentiële voordelen van in de gehele Gemeenschap geldende regels ter beperking van de toepassing van dergelijke stoffen in producten en productieprocessen.
- (4) In de resolutie van de Raad van 25 januari 1988 betreffende een communautair actieprogramma tegen milieuverontreiniging door cadmium ⁽²⁾ wordt de Commissie verzocht, onverwijld werk te maken van de ontwikkeling van specifieke maatregelen met het oog op een dergelijk programma. De menselijke gezondheid dient te worden beschermd en daartoe moet een alomvattende strategie die

met name gericht is op de beperking van het gebruik van cadmium en de bevordering van onderzoek naar vervangingsmiddelen ten uitvoer worden gelegd. In de resolutie wordt beklemtoond dat het gebruik van cadmium moet worden beperkt tot gevallen waarin geen geschikte en veiligere alternatieven voorhanden zijn.

- (5) De beschikbare gegevens wijzen erop, dat de maatregelen inzake de inzameling, verwerking, recycling en verwijdering van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) waarin Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad [. . . betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur] voorziet, noodzakelijk zijn om de moeilijkheden bij het afvalbeheer in verband met de betrokken zware metalen en met brandvertragers [polybroombifenylen (PBB's) en polybroomdifenylethers (PBDE's)] te verminderen. Ondanks deze maatregelen zal het evenwel zo blijven dat aanzienlijke hoeveelheden AEEA in de bestaande verwijderingsroutes terechtkomen. Zelfs wanneer AEEA afzonderlijk wordt ingezameld en aan specifieke recyclingprocessen wordt onderworpen, zal het gehalte aan kwik, cadmium, lood, zeswaardig chroom, PBB's en PBDE's vermoedelijk gezondheids- en milieurisico's blijven opleveren.
- (6) Rekening gehouden met de technische en economische haalbaarheid, is de vervanging van die stoffen in elektrische en elektronische apparatuur door veilige of veiligere materialen de doeltreffendste manier om de aanzienlijke vermindering van de met die stoffen samenhangende gezondheids- en milieurisico's te bereiken die nodig is om het vastgestelde beschermingsniveau in de Gemeenschap tot stand te brengen.
- (7) De stoffen waarop deze richtlijn betrekking heeft, zijn wetenschappelijk goed onderzocht en beoordeeld, en met betrekking daartoe zijn diverse maatregelen op communautair en nationaal niveau vastgesteld.
- (8) De in deze richtlijn voorziene maatregelen zijn, rekening gehouden met bestaande internationale richtsnoeren en aanbevelingen, gebaseerd op een beoordeling van de beschikbare wetenschappelijke en technische gegevens. De maatregelen zijn noodzakelijk om het vastgestelde niveau van bescherming van de gezondheid van mens en dier en het milieu te bereiken, gelet op de gevaren die het ontbreken van dergelijke maatregelen in de Gemeenschap vermoedelijk zou scheppen. Deze maatregelen moeten regelmatig opnieuw worden onderzocht en, indien nodig, in het licht van de beschikbare technische en wetenschappelijke informatie worden aangepast.

⁽¹⁾ COM(96) 399 def. van 30.7.1996.

⁽²⁾ PB C 30 van 4.2.1988, blz. 1.

- (9) Deze richtlijn dient te gelden zonder afbreuk te doen aan de gemeenschapswetgeving betreffende veiligheids- en gezondheidsvoorschriften en aan de specifieke gemeenschapswetgeving betreffende afvalbeheer, in het bijzonder Richtlijn 91/157/EEG van de Raad van 18 maart 1991 inzake batterijen en accu's die gevaarlijke stoffen bevatten⁽¹⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 98/101/EG van de Commissie⁽²⁾.
- (10) De technische ontwikkeling van elektrische en elektronische apparatuur die vrij is van zware metalen, PBDE's en PBB's, dient in aanmerking te worden genomen.
- (11) Vrijstellingen van de eis tot vervanging worden toegestaan indien de vervanging uit wetenschappelijk of technisch oogpunt onmogelijk is of indien de nadelige gevolgen van de vervanging voor het milieu of de menselijke gezondheid waarschijnlijk zwaarder wegen dan de voordelen van die vervanging voor mens en dier en voor het milieu. Voorts mogen de gezondheid en de veiligheid van de gebruikers van elektrische en elektronische apparaten door de vervanging van de gevaarlijke stoffen in de elektrische en elektronische apparaten niet in gevaar worden gebracht.
- (12) Daar de nodige maatregelen ter uitvoering van deze richtlijn, maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽³⁾, dienen deze maatregelen volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit te worden vastgesteld.

HEBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Doelstellingen

Deze richtlijn beoogt de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake beperkingen op het gebruik van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur en beoogt bij te dragen tot de milieuvriendelijke nuttige toepassing en verwijdering van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur.

Artikel 2

Toepassingsgebied

- Deze richtlijn is van toepassing op de elektrische en elektronische apparatuur die valt onder de in bijlage I A bij Richtlijn ... [betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur] genoemde categorieën.
- Artikel 4 is niet van toepassing op elektrische en elektronische apparaten die onder de categorieën 8, 9 en 10 van bijlage I A bij Richtlijn ... [betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur] vallen.

⁽¹⁾ PB L 78 van 26.3.1991, blz. 38.

⁽²⁾ PB L 1 van 5.1.1999, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- Deze richtlijn geldt zonder afbreuk te doen aan de gemeenschapswetgeving, betreffende veiligheids- en gezondheidsvoorschriften en de specifieke gemeenschapswetgeving betreffende afvalstoffenbeheer.

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

- „elektrische en elektronische apparatuur”: apparaten die elektrische stromen of elektromagnetische velden nodig hebben om te kunnen werken en apparaten voor het opwekken, overbrengen en meten van dergelijke stromen en velden, bedoeld voor gebruik met een spanning van maximaal 1 000 Volt bij wisselstroom en 1 500 Volt bij gelijkstroom.
- „producent”: ieder die elektrische en elektronische apparatuur vervaardigt en onder zijn eigen merk verkoopt, onder zijn eigen merk apparatuur verkoopt die door andere leveranciers is geproduceerd of beroepsmatig apparatuur in een lidstaat invoert.

Artikel 4

Preventie

- De lidstaten zorgen ervoor dat met ingang van 1 januari 2008 het gebruik van lood, kwik, cadmium, zeswaardig chroom, polybroombifenylen (PBB's) en polybroomdifenylethers (PBDE's) in elektrische en elektronische apparatuur door andere stoffen wordt vervangen.

- Lid 1 is niet van toepassing op de in de bijlage genoemde toepassingen van lood, kwik, cadmium en zeswaardig chroom.

Artikel 5

Aanpassingen aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang

- Wijzigingen die noodzakelijk zijn om de bijlage voor de navolgende doeleinden aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang aan te passen, worden volgens de in artikel 7, lid 2, bedoelde procedure vastgesteld:

- zo nodig de vaststelling van maximumconcentraties waarbeneden de aanwezigheid van de in artikel 4, lid 1, bedoelde stoffen in specifieke materialen en onderdelen van elektrische en elektronische apparatuur wordt gedoogd;
- de vrijstelling van materialen en onderdelen van elektrische en elektronische apparatuur van artikel 4, lid 1, indien het gebruik van de aldaar genoemde stoffen in deze materialen en onderdelen om technische of wetenschappelijke redenen onvermijdelijk is of indien de nadelige gevolgen voor het milieu en/of de gezondheid van vervanging waarschijnlijk zwaarder wegen dan de milieuvoordelen;

c) de schrapping van materialen en onderdelen van elektrische en elektronische apparatuur uit de bijlage indien het gebruik van de in artikel 4, lid 1, genoemde stoffen in deze materialen en onderdelen kan worden vermeden, mits de nadelige gevolgen voor het milieu en/of de gezondheid van vervanging niet zwaarder wegen dan de mogelijke milieuvoordelen daarvan.

2. Voordat de bijlage overeenkomstig lid 1 wordt gewijzigd, raadpleegt de Commissie de producenten van elektrische en elektronische apparatuur.

Artikel 6

Nieuwe onderzoek

Uiterlijk op 31 december 2003 onderzoekt de Commissie de werking van de in deze richtlijn vastgestelde maatregelen, ten einde zo nodig nieuwe wetenschappelijke gegevens in aanmerking te nemen.

Artikel 7

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 18 van Richtlijn 75/442/EEG van de Raad ⁽¹⁾ ingestelde comité.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit van toepassing.

⁽¹⁾ PB L 194 van 25.7.1975, blz. 39.

3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op drie maanden vastgesteld.

Artikel 8

Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 2004 [18 maanden na de vaststelling van deze richtlijn] aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie hiervan onverwijld in kennis.

2. Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

3. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 9

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 10

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE

Toepassingen van lood, kwik, cadmium en zeswaardig chroom zoals bedoeld in artikel 4, lid 4

- Kwik in compacte fluorescentielampen bij maximaal 5 mg per lamp
- Kwik in TL-buizen bij maximaal 10 mg per lamp
- Kwik in niet specifiek in deze bijlage genoemde lampen
- Kwik in laboratoriumapparatuur
- Lood als stralingsbescherming
- Lood in glas van beeldbuizen, gloeilampen en TL-buizen
- Lood als legeringselement in staal met maximaal 0,3 % lood per gewicht, aluminium met maximaal 0,4 % lood per gewicht en als koperlegering met maximaal 4 % lood per gewicht
- Lood in elektronische keramische onderdelen
- Cadmiumoxide op het oppervlak van seleniumfotocellen
- Passiverend cadmium als corrosiewering in specifieke toepassingen
- Cadmium, kwik en lood in holle-kathodelampen voor atoomabsorptiespectroscopie en andere instrumenten om zware metalen te meten
- Zeswaardig chroom als corrosiewering in het koolstofstalen koelsysteem in absorptiekoelkasten.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten

(2000/C 365 E/14)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 393 def. — 2000/0184(COD)

(Door de Commissie ingediend op 23 augustus 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het huidige regelgevingskader voor de telecommunicatie heeft het mogelijk gemaakt de voorwaarden te scheppen voor daadwerkelijke mededinging in de telecommunicatiesector tijdens de overgang van een monopolistische situatie naar volledige mededinging.
- (2) Op 10 maart 1999 heeft de Commissie het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een mededeling voorgelegd over de convergentie van de sectoren telecommunicatie, media en informatietechnologie en implicaties daarvan voor de regelgeving — Resultaten van de openbare raadpleging over het Groenboek ⁽¹⁾.
- (3) Op 10 november 1999 heeft de Commissie het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een mededeling voorgelegd over verdere stappen in het radiospectrumbeleid — Resultaten van de openbare raadpleging over het Groenboek ⁽²⁾.
- (4) Op 10 november 1999, heeft de Commissie het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een mededeling voorgelegd ⁽³⁾, getiteld naar een nieuw regelgevingskader voor elektronische communicatie-infrastructuur en bijbehorende diensten — herziening van de telecommunicatieregelgeving 1999. In die mededeling evalueerde de Commissie het bestaande regelgevingskader voor telecommunicatie overeenkomstig haar verplichting uit hoofde van artikel 8 van Richtlijn 90/387/EEG van de Raad van 28 juni 1990 betreffende de totstandbrenging van de interne markt voor

telecommunicatiediensten door middel van de tenuitvoerlegging van Open Network Provision (ONP) ⁽⁴⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 97/51/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁵⁾. Tevens werd met het oog op openbare raadpleging een reeks beleidsvoorstellen voor een nieuw regelgevingskader voor de elektronische communicatie-infrastructuur en bijbehorende diensten gepresenteerd.

- (5) Op 26 april 2000 heeft de Commissie het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een mededeling voorgelegd over de resultaten van de openbare raadpleging over de herziening van de communicatiewetgeving 1999 en uitgangspunten voor het nieuwe regelgevingskader ⁽⁶⁾. In deze mededeling werd de openbare raadpleging samengevat en werden uitgangspunten beschreven voor het uitwerken van een nieuw regelgevingskader voor de elektronische communicatie-infrastructuur en bijbehorende diensten.
- (6) De Europese Raad van Lissabon op 23 en 24 maart 2000 heeft de nadruk gelegd op het potentieel voor groei, concurrentievermogen en werkgelegenheid dat wordt geboden door de overgang naar een digitale kenniseconomie. Met name heeft de Raad het belang benadrukt van toegang voor Europese bedrijven en burgers tot een goedkope communicatie-infrastructuur van wereldklasse en tot een breed dienstengamma.
- (7) De convergentie van de sectoren telecommunicatie, media en informatietechnologie houdt in dat alle transmissienetwerken en -diensten binnen eenzelfde regelgevingskader moeten vallen. Dit regelgevingskader wordt gevormd door deze richtlijn en vier specifieke richtlijnen: Richtlijn .../EG van het Europees Parlement en de Raad (betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten), Richtlijn .../EG van het Europees Parlement en de Raad (inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten), Richtlijn .../EG van het Europees Parlement en de Raad (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten), Richtlijn .../EG van het Europees Parlement en de Raad (betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie), alsmede Verordening (EG) nr. ... van het Europees Parlement en de Raad (inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnet), hierna „de specifieke maatregelen” genoemd. Het is noodzakelijk dat de regelgeving in-

⁽¹⁾ COM(1999) 108.

⁽²⁾ COM(1999) 538.

⁽³⁾ COM(1999) 539.

⁽⁴⁾ PB L 192 van 24.7.1990, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB L 295 van 29.10.1997, blz.23.

⁽⁶⁾ COM(2000) 239.

zake transmissie wordt gescheiden van de regelgeving inzake inhoud. Dit kader bestrijkt derhalve niet de inhoud van de diensten die via elektronische communicatienetwerken met behulp van elektronische communicatiediensten worden geleverd, zoals de inhoud van omroepprogramma's, financiële diensten en bepaalde diensten van de informatiemaatschappij. De inhoud van televisieprogramma's valt onder Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten⁽¹⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽²⁾. De scheiding tussen de regelgeving inzake transmissie en de regelgeving inzake inhoud staat er niet aan in de weg dat rekening wordt gehouden met de relaties die tussen beide bestaan.

- (8) Deze richtlijn is niet van toepassing op apparatuur die onder het toepassingsgebied van Richtlijn 1999/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 1999 betreffende radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur en de wederzijdse erkenning van hun conformiteit⁽³⁾ valt, maar wel op consumentenapparatuur die voor digitale televisie wordt gebruikt.
- (9) Diensten van de informatiemaatschappij vallen onder Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel in de interne markt⁽⁴⁾.
- (10) Overeenkomstig artikel 14 van het Verdrag omvat de interne markt een ruimte zonder binnengrenzen waarin het vrije verkeer van elektronische communicatiediensten is gewaarborgd.
- (11) Overeenkomstig het beginsel van scheiding van regelgevende en operationele functies moeten de lidstaten de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende instantie of instanties waarborgen teneinde ervoor te zorgen dat hun besluiten onpartijdig zijn. Deze eis van onafhankelijkheid doet niet af aan de institutionele autonomie en de constitutionele verplichtingen van de lidstaten of aan het beginsel van neutraliteit met betrekking tot de regeling van het eigendomsrecht in de lidstaten dat is neergelegd in artikel 295 van het Verdrag. De nationale regelgevende instanties moeten over de nodige middelen (personeel, expertise en geldelijke middelen) beschikken om de hun opgedragen taken te kunnen uitvoeren.
- (12) Elke partij die voorwerp is van een besluit van een nationale regelgevende instantie moet het recht hebben bij

een door de lidstaten ingesteld onafhankelijk lichaam in beroep te gaan. Het beroepslichaam dient in staat te zijn de feiten van de zaak in overweging te nemen en in afwachting van het resultaat van het beroep dient het besluit van de nationale regelgevende instantie van kracht te zijn. Deze beroepsprocedure laat de rechten van rechtspersonen of natuurlijke personen uit hoofde van het nationale recht onverlet.

- (13) De nationale regelgevende instanties moeten informatie van de marktpartijen verzamelen om hun taken doeltreffend te kunnen uitvoeren. Het is ook mogelijk dat deze informatie moet worden verzameld voor de Commissie om haar in staat te stellen haar verplichtingen uit hoofde van het Gemeenschapsrecht na te komen. Verzoeken om informatie moeten proportioneel zijn en mogen geen buitensporige last meebrengen voor ondernemingen. Door nationale regelgevende instanties verzamelde informatie moet beschikbaar zijn voor het publiek, behalve wanneer deze vertrouwelijk is. De nationale regelgevende instanties moeten wat de uitwisseling van informatie betreft dezelfde rechten en verplichtingen inzake vertrouwelijkheid hebben als een „bevoegde autoriteit” als omschreven in Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962: Eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1216/1999⁽⁶⁾.
- (14) Het is van belang dat de nationale regelgevende instanties alle betrokken partijen raadplegen over voorgestelde besluiten en rekening houden met hun opmerkingen voordat zij een definitief besluit nemen. Om ervoor te zorgen dat besluiten op nationaal niveau geen nadelig gevolg hebben voor de interne markt of andere doelstellingen van het Verdrag, moeten de nationale regelgevende instanties bepaalde ontwerp-besluiten eveneens meedelen aan de Commissie en andere nationale regelgevende instanties, teneinde hen in staat te stellen opmerkingen te maken en de Commissie zonodig in staat te stellen om wijziging of opschorting van deze besluiten te verlangen. Deze procedure doet geen afbreuk aan de kennisgevingprocedure van Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij⁽⁷⁾, zoals gewijzigd bij Richtlijn 98/48/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽⁸⁾ en de voorrechten van de Commissie uit hoofde van het Verdrag wat betreft inbreuken op het Gemeenschapsrecht.
- (15) Er dient een geharmoniseerde verzameling doelstellingen en beginselen te zijn waarop de nationale regelgevende instanties hun acties baseren. Dit dienen de enige doelstellingen en beginselen te zijn waarop de nationale regelgevende instanties hun acties baseren bij de uitvoering van hun taken krachtens dit regelgevingskader.

⁽¹⁾ PB L 298 van 17.10.1989, blz. 23.

⁽²⁾ PB L 202 van 30.7.1997, blz. 60.

⁽³⁾ PB L 91 van 7.4.1999, blz. 10.

⁽⁴⁾ PL L 178 van 17.7.2000, blz 1.

⁽⁵⁾ PB 13 van 21.2.1962, blz. 204/62.

⁽⁶⁾ PB L 148 van 15.6.1999, blz. 5.

⁽⁷⁾ PB L 204 van 21.7.1998, blz. 37.

⁽⁸⁾ PB L 217 van 5.8.1998, blz. 18.

- (16) Het Radiospectrum is een essentiële voorwaarde voor elektronische communicatiediensten die op radioverbindingen zijn gebaseerd en zou dan ook, voor zover het betrekking heeft op deze diensten, door de nationale regelgevende instanties moeten worden ingedeeld en toegewezen volgens doorzichtige, niet-discriminerende en objectieve criteria. De indeling en toewijzing dient zo efficiënt mogelijk te worden beheerd, op een wijze die in overeenstemming is met de noodzaak om de vereisten van commercieel en niet-commercieel gebruik van het radiospectrum met elkaar in evenwicht te brengen. Doorverkoop van radiofrequenties kan een doeltreffend middel zijn om het spectrum efficiënter te gebruiken, zolang er voldoende waarborgen zijn om het openbaar belang te beschermen, met name de noodzaak te zorgen voor transparantie van en officieel toezicht op dergelijke transacties. Beschikking (. . .) van het Europees Parlement en de Raad (inzake een regelgevingskader voor het radiospectrumbeleid in de Europese Gemeenschap) legt een kader vast voor de harmonisatie van het radiospectrum en in het kader van deze richtlijn getroffen maatregelen moeten erop gericht zijn de werkzaamheden in het kader van die beschikking te vergemakkelijken.
- (17) De toegang tot nummervoorraden op basis van doorzichtige, objectieve en niet-discriminerende criteria is essentieel voor ondernemingen die in de elektronische communicatiesector willen concurreren. Alle elementen van de nationale nummerplannen zouden door de nationale regelgevende instanties moeten worden beheerd, met inbegrip van de puntcodes die worden gebruikt bij netwerkadressering. Wanneer nummervoorraden in de Gemeenschap moeten worden geharmoniseerd, dient dit te geschieden door de Commissie die daarbij gebruik maakt van haar uitvoerende bevoegdheden. De toegang van eindgebruikers tot alle nummervoorraden in de Gemeenschap is een cruciale voorwaarde voor een interne markt. Hieronder dienen gratis telefoonnummers, nummers met een verhoogd tarief en andere niet-geografische nummers te vallen, tenzij de opgeroepen abonnee om commerciële redenen heeft besloten de toegang uit bepaalde geografische gebieden te beperken. De tarieven die in rekening worden gebracht aan oproepende gebruikers buiten de betrokken lidstaat hoeven niet gelijk te zijn aan die voor oproepende gebruikers binnen die lidstaat. Als gevolg van de nummerbehoeften in Europa, de behoefte aan pan-Europese en nieuwe diensten en de mondialisering en synergie van de markt voor elektronische communicatie moet de Gemeenschap in overeenstemming met het Verdrag nationale standpunten harmoniseren in internationale organisaties en fora waar besluiten inzake de nummering worden genomen.
- (18) Er moeten snelle, niet-discriminerende procedures worden ingevoerd voor de verlening van doorgangsrechten, ten einde de voorwaarden voor eerlijke en daadwerkelijke mededinging te waarborgen. Deze richtlijn laat de nationale onteigeningswetgeving onverlet.
- (19) Gedeeld gebruik van faciliteiten kan voordelen opleveren voor de ruimtelijke ordening, de volksgezondheid of het milieu en dient derhalve door de nationale regelgevende instanties te worden aangemoedigd op basis van vrijwillige overeenkomsten. In sommige gevallen kan gedwongen gedeeld gebruik van faciliteiten aangewezen zijn, maar dit dient alleen aan ondernemingen te worden opgelegd nadat een volledige openbare raadpleging heeft plaatsgevonden.
- (20) Onder bepaalde omstandigheden moeten van tevoren verplichtingen worden opgelegd om de ontwikkeling van een concurrerende markt te waarborgen. De definitie van aanmerkelijke macht op de markt in Richtlijn 97/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 1997 inzake interconnectie op telecommunicatiegebied, wat betreft de waarborging van de universele dienst en van de interoperabiliteit door toepassing van de beginselen van Open Network Provision (ONP) ⁽¹⁾, als gewijzigd bij Richtlijn 98/61/EG ⁽²⁾ is doeltreffend gebleken in de eerste stadia van de openstelling van de markt als criterium voor verplichtingen ex ante, maar moet thans worden aangepast aan meer complexe en dynamische markten en wordt derhalve zo gewijzigd dat de definitie wordt gebaseerd op het begrip machtspositie als gedefinieerd in de rechtspraak van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen. Behalve in gevallen die voortvloeien uit internationale verplichtingen van de Gemeenschap en haar lidstaten, zijn op voorhand opgelegde regulerende verplichtingen die tot doel hebben daadwerkelijke mededinging te waarborgen alleen gerechtvaardigd voor ondernemingen waarvan de infrastructuur is gefinancierd op basis van bijzondere of uitsluitende rechten op gebieden waar er juridische, technische of economische belemmeringen voor de toegang tot de markt zijn, met name voor het aanleggen van netwerkinfrastructuur, of die verticaal geïntegreerde entiteiten zijn die eigenaar of exploitant zijn van netwerkinfrastructuur voor de levering van diensten aan klanten en tegelijkertijd aanbieders zijn van diensten via die infrastructuur waartoe hun concurrenten noodzakelijkerwijze toegang moeten hebben.
- (21) Het is essentieel dat dergelijke regulerende verplichtingen alleen worden opgelegd wanneer er geen daadwerkelijke mededinging is en wanneer nationale rechtsmiddelen en de middelen van het communautaire mededingingsrecht ontoereikend zijn om het probleem op te lossen. Het is derhalve nodig dat de Commissie op communautair niveau richtsnoeren opstelt voor nationale regelgevende instanties aan de hand waarvan zij kunnen beoordelen of op een bepaalde markt daadwerkelijke mededinging heerst en of er sprake is van aanmerkelijke marktmacht. In deze richtsnoeren moet ook worden ingegaan op de problematiek van nieuwe markten waar de feitelijke marktleider waarschijnlijk een groot marktaandeel zal hebben, maar niet dient te worden onderworpen aan ongerechtvaardigde verplichtingen. De nationale regelgevende instanties zullen met elkaar moeten samenwerken wanneer de relevante markt transnationaal blijkt te zijn.
- (22) De Gemeenschap en de lidstaten zijn in de Wereldhandelsorganisatie verplichtingen aangegaan met betrekking tot normen en het regelgevingskader voor telecommunicatienetwerken en -diensten.

(1) PB L 199 van 26.7.1997, blz. 32.

(2) PB L 268 van 3.10.1998, blz. 37.

- (23) Normalisatie moet in de eerste plaats een door de markt gestuurd proces blijven. Er kunnen zich echter nog steeds situaties voordoen waarin het wenselijk is dat op communautair niveau bepaalde normen worden opgelegd om interoperabiliteit op de interne markt te waarborgen. Op nationaal niveau dienen de lidstaten Richtlijn 98/34/EG na te komen. Richtlijn 95/47/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen⁽¹⁾ schrijft geen specifiek systeem voor het uitzenden van digitale televisiesignalen of specifieke digitale televisiediensten voor. In het kader van de Digital Video Broadcasting Group hebben de Europese marktpartijen een familie van systemen voor het uitzenden van televisiesignalen ontwikkeld die door het Europees Normalisatie-instituut voor de telecommunicatie (ETSI) zijn genormaliseerd en die zijn omgezet in aanbevelingen van de Internationale Telecommunicatie-unie.
- (24) In geval van een geschil tussen ondernemingen in dezelfde lidstaat op een gebied dat onder deze richtlijn of de specifieke maatregelen valt, moet een benadeelde partij beroep kunnen doen op de nationale regelgevende instantie om het geschil te beslechten. De nationale regelgevende instanties moeten in staat zijn de partijen een oplossing op te leggen.
- (25) Naast het recht van beroep waarin het nationale of het Gemeenschapsrecht voorziet, bestaat er behoefte aan een eenvoudige procedure om grensoverschrijdende geschillen te beslechten die niet onder de bevoegdheid van een enkele nationale regelgevende instantie vallen. Deze procedure, die op verzoek van een van beide partijen in een geschil, maar met instemming van alle partijen, wordt ingeleid, moet flexibel, goedkoop en doorzichtig zijn. Wanneer de Commissie besluit een werkgroep in te stellen om haar bij te staan bij de beslechting van grensoverschrijdende geschillen, moet zij ervoor zorgen dat de leden van de groep onafhankelijk zijn van de betrokken partijen.
- (26) Het ONP-comité dat is ingesteld bij artikel 9 van Richtlijn 90/387/EEG en het Vergunningencomité dat is ingesteld bij artikel 14 van Richtlijn 97/13/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 april 1997 betreffende een gemeenschappelijk kader voor algemene machtigingen en individuele vergunningen op het gebied van telecommunicatiediensten⁽²⁾, dienen te worden vervangen door één enkel comité.
- (27) De nationale regelgevende instanties en nationale mededingingsautoriteiten moeten het recht hebben om informatie uit te wisselen, zodat zij volledig kunnen samenwerken.
- (28) Er moet een groep op hoog niveau, samengesteld uit nationale regelgevende instanties, worden opgericht. Deze groep moet in de eerste plaats tot taak te hebben de Commissie bij te staan bij het waarborgen van een uniforme toepassing van deze richtlijn en de specifieke maatregelen en aldus zorg dragen voor samenhang tussen de lidstaten. Er kunnen groepen van deskundigen worden opgericht om specifieke vraagstukken te bestuderen, bijvoorbeeld in verband met de consumentenbescherming.
- (29) De bepalingen van deze richtlijn en de specifieke maatregelen moeten op gezette tijden worden geëvalueerd, met name om na te gaan of zij in het licht van de veranderende technologische omstandigheden of marktomstandigheden moeten worden gewijzigd.
- (30) Volgens artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽³⁾ dienen maatregelen ter uitvoering van deze richtlijn naargelang het geval te worden vastgesteld volgens de raadplegingsprocedure van artikel 3 van dat besluit of de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit.
- (31) Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag kan de doelstelling, de totstandbrenging van een geharmoniseerd kader voor de regulering van elektronische communicatiediensten, elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten, niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt en kan zij derhalve, gelet op de omvang en de gevolgen van het overwogen optreden, beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. Deze richtlijn beperkt zich tot hetgeen minimaal vereist is om deze doelstellingen te verwezenlijken en gaat niet verder dan hiertoe nodig is.
- (32) De volgende richtlijnen en beschikkingen moeten worden ingetrokken:
- Richtlijn 90/387/EEG;
 - Beschikking 91/396/EEG van de Raad van 29 juli 1991 inzake invoering van een gemeenschappelijk Europees oproepnummer voor hulpdiensten⁽⁴⁾;
 - Richtlijn 92/44/EEG van de Raad van 5 juni 1992 betreffende de toepassing van Open Network Provision (ONP) op huurlijnen⁽⁵⁾, zoals laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/80/EG van de Commissie⁽⁶⁾;
 - Beschikking 92/264/EEG van de Raad van 11 mei 1992 inzake de invoering van een gemeenschappelijk internationaal toegangsnummer voor het telefoonverkeer in de Gemeenschap⁽⁷⁾;
 - Richtlijn 95/47/EG;
 - Richtlijn 97/13/EG;
 - Richtlijn 97/33/EG;

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽⁴⁾ PB L 217 van 6.8.1991, blz. 31.

⁽⁵⁾ PB L 165 van 19.6.1992, blz. 27.

⁽⁶⁾ PB L 14 van 20.1.1998, blz. 27.

⁽⁷⁾ PB L 137 van 20.5.1992, blz. 21.

⁽¹⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 51.

⁽²⁾ PB L 117 van 7.5.1997, blz. 15.

- Richtlijn 97/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de telecommunicatiesector ⁽¹⁾;
- Richtlijn 98/10/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 1998 inzake de toepassing van open network provision (ONP) op spraaktelefonie en inzake de universele telecommunicatiedienst in een door concurrentie gekenmerkt klimaat ⁽²⁾,

HEBBER DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

TOEPASSINGSGEBIED, DOELSTELLING EN DEFINITIES

Artikel 1

Toepassingsgebied en doelstelling

1. Bij deze richtlijn wordt een geharmoniseerd kader voor de regulering van elektronische communicatiediensten, elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten vastgesteld. De richtlijn legt de taken van de nationale regelgevende instanties vast alsmede een reeks procedures om de geharmoniseerde toepassing van het regelgevingskader in de gehele Gemeenschap te waarborgen.
2. Deze richtlijn en de specifieke maatregelen laten de verplichtingen die door het nationale recht in overeenstemming met het Gemeenschapsrecht of door het Gemeenschapsrecht worden opgelegd in verband met diensten die worden geleverd met behulp van elektronische communicatienetwerken en -diensten, onverlet.
3. Deze richtlijn laat de bepalingen van Richtlijn 1999/5/EG onverlet.

Artikel 2

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- a) „Elektronisch communicatienetwerk”: de transmissiesystemen en in voorkomend geval de schakel- of routeringsapparatuur en andere middelen die het mogelijk maken signalen over te brengen via draad, radiogolven, optische of andere elektromagnetische middelen waaronder satellietnetwerken, vaste (circuit- en pakketgeschakelde, met inbegrip van internet) en mobiele terrestrische netwerken, netten voor radio- en televisieomroep en kabeltelevisienetten, ongeacht de aard van de overgebrachte informatie.
- b) „Elektronische communicatiedienst”: tegen betaling aangeboden diensten die geheel of hoofdzakelijk bestaan uit de transmissie en routing van signalen via elektronische communicatienetwerken waaronder telecommunicatiediensten en transmissiediensten op netten die voor omroep worden gebruikt doch uitgezonderd diensten waarbij met behulp van elektronische communicatienetwerken en -diensten overgebrachte inhoud wordt geleverd of redactioneel wordt gecontroleerd.
- c) „Openbaar communicatienetwerk”: een elektronisch communicatienetwerk dat geheel of hoofdzakelijk wordt gebruikt om algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten aan te bieden.
- d) „Bijbehorende faciliteiten”: de bij een elektronisch communicatienetwerk en/of een elektronische communicatiedienst behorende faciliteiten waartoe toegang noodzakelijk is om onder gelijke voorwaarden elektronische communicatiediensten concurrerend te kunnen aanbieden.
- e) „Nationale regelgevende instantie”: één of meer lichamen die door een lidstaat zijn belast met een van de regelgevende taken die in deze richtlijn en de specifieke maatregelen worden opgelegd.
- f) „Gebruiker”: een natuurlijke of rechtspersoon die gebruik maakt van of verzoekt om algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten.
- g) „Consument”: een natuurlijke persoon die gebruik maakt van een algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst voor andere dan bedrijfs- of beroepsdoelinden.
- h) „Universele dienst”: een verzameling diensten als gedefinieerd in Richtlijn (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten), van een nader bepaalde kwaliteit, die aan alle gebruikers, ongeacht de geografische locatie waar zij zich bevinden, tegen een met inachtneming van specifieke nationale omstandigheden betaalbare prijs ter beschikking staat.
- i) „Abonnee”: een natuurlijke of rechtspersoon die partij is bij een contract met de aanbieder van algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten voor de levering van dergelijke diensten.
- j) Specifieke maatregelen: Richtlijn 2000/.../EG (betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten), Richtlijn 2000/.../EG (inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten), Richtlijn 2000/.../EG (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten), Richtlijn 2000/.../EG (betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie) en Verordening (EG) nr. ... (inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnet).
- k) „Comité voor communicatie”: het bij artikel 19 ingestelde comité.
- l) „Groep op hoog niveau voor communicatie”: de bij artikel 21 ingestelde groep.

⁽¹⁾ PB L 24 van 30.1.1998, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 101 van 1.4.1998, blz. 24.

HOOFDSTUK II

NATIONALE REGELGEVENDE INSTANTIES

Artikel 3

Nationale regelgevende instanties

1. De lidstaten zorgen ervoor dat alle taken die bij deze richtlijn en de specifieke maatregelen aan de nationale regelgevende instanties worden opgedragen, door een bevoegd lichaam worden uitgevoerd.

2. De lidstaten waarborgen de onafhankelijkheid van de nationale regelgevende instanties door ervoor te zorgen dat de nationale regelgevende instanties juridisch gescheiden en functioneel onafhankelijk zijn van alle organisaties die elektronische communicatienetwerken, -apparatuur of -diensten aanbieden. Lidstaten die de eigendom van of de zeggenschap over elektronische communicatienetwerken en/of -diensten aanbiedende ondernemingen behouden, zorgen voor een volledige en daadwerkelijke structurele scheiding tussen de regelgevende taken en de met de eigendom of de zeggenschap verband houdende activiteiten.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties hun bevoegdheden onpartijdig en op doorzichtige wijze uitoefenen.

4. De lidstaten maken de door de nationale regelgevende instanties uit te voeren taken op een gemakkelijk toegankelijke wijze bekend, met name wanneer die taken aan meer dan één lichaam worden toegewezen. De lidstaten publiceren bovendien de procedures voor overleg en samenwerking tussen die instanties en tussen die instanties en nationale instanties die zijn belast met de uitvoering van het mededingingsrecht en nationale instanties die zijn belast met de uitvoering van het consumentenrecht, bij aangelegenheden die van gezamenlijk belang zijn. De lidstaten zorgen ervoor dat de taken van die instanties elkaar niet overlappen.

5. De nationale regelgevende instanties en de nationale mededingingsautoriteiten hebben het recht informatie uit te wisselen. Om de samenwerking en onderlinge uitwisseling van informatie te vergemakkelijken, hebben de nationale regelgevende instanties dezelfde rechten en verplichtingen inzake vertrouwelijkheid in verband met de uitwisseling van informatie als een „bevoegde autoriteit” in de zin van Verordening nr. 17 van de Raad.

6. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van alle nationale regelgevende instanties waaraan krachtens deze richtlijn en de specifieke maatregelen taken zijn opgedragen, en van hun onderscheiden verantwoordelijkheden.

Artikel 4

Recht van beroep

1. De lidstaten zorgen ervoor dat er op nationaal niveau een procedure is waarin een gebruiker of een onderneming die

elektronische communicatienetwerken en/of -diensten aanbiedt, het recht heeft om tegen een besluit van een nationale regelgevende instantie beroep in te stellen bij een lichaam dat onafhankelijk is van de regering en de betrokken nationale regelgevende instantie. Het beroepslichaam moet niet alleen de gevolgde procedure waarin het besluit is genomen, maar ook de feiten terzake kunnen toetsen. Hangende het beroep blijft het besluit van de nationale regelgevende instantie van kracht.

2. De lidstaten waarborgen dat de beslissingen van de beroepsorganen vatbaar zijn voor tenuitvoerlegging.

3. Wanneer het beroepslichaam geen gerecht is, moeten zijn beslissingen altijd schriftelijk met redenen worden omkleed. Voorts moet het in dat geval mogelijk zijn tegen die beslissingen beroep in te stellen bij een rechterlijke instantie.

4. De leden van het beroepslichaam worden benoemd en beëindigen hun functie onder dezelfde voorwaarden als leden van de rechterlijke macht, wat het voor hun benoeming bevoegde gezag, hun ambtstermijn en hun afzetbaarheid betreft. Van de leden van het beroepslichaam moet in ieder geval de voorzitter over dezelfde juridische en beroepsbekwaamheden beschikken als leden van de rechterlijke macht. Het beroepslichaam neemt zijn beslissingen volgens een procedure op tegenspraak en zijn beslissingen zijn met de door elke lidstaat vast te stellen middelen juridisch bindend.

Artikel 5

Verstrekking van informatie

1. De lidstaten zorgen ervoor dat ondernemingen die elektronische communicatienetwerken en -diensten aanbieden, alle informatie verstrekken die de nationale regelgevende instanties nodig hebben om de naleving van het Gemeenschapsrecht te waarborgen. De door de nationale regelgevende instantie gevraagde informatie dient evenredig te zijn aan de uitvoering van die taak. De nationale regelgevende instantie noemt de redenen voor haar verzoek om informatie.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties de Commissie desgevraagd de informatie verschaffen die zij nodig heeft om haar taken uit hoofde van het Verdrag te vervullen. De door de Commissie gevraagde informatie dient evenredig te zijn aan de uitvoering van die taken. In voorkomend geval stelt de Commissie de aan een nationale regelgevende instantie verstrekte informatie aan een andere nationale regelgevende instantie in dezelfde of een andere lidstaat beschikbaar. Wanneer informatie op vertrouwelijke basis is meegeedeeld, handhaven de Commissie en de betrokken nationale regelgevende instanties het vertrouwelijke karakter van de verstrekte informatie.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties, handelend in overeenstemming met de nationale regels inzake de toegang van het publiek tot informatie en met inachtning van communautaire en nationale voorschriften inzake commerciële vertrouwelijkheid, de informatie publiceren die kan bijdragen tot een open en concurrerende markt.

4. De nationale regelgevende instanties publiceren de voorwaarden inzake de toegang van het publiek tot informatie als bedoeld in lid 3, met inbegrip van gedetailleerde richtsnoeren en procedures voor het verkrijgen van die toegang. Elk besluit tot weigering van de toegang tot informatie moet met redenen worden omkleed en openbaar gemaakt.

Artikel 6

Raadpleging en transparantie

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties die voornemens zijn maatregelen in overeenstemming met deze richtlijn of de specifieke maatregelen te nemen belanghebbenden in staat stellen om binnen een redelijke termijn commentaar te leveren. De nationale regelgevende instanties publiceren hun nationale raadplegingsprocedures.

2. Wanneer een nationale regelgevende instantie voornemens is maatregelen te treffen uit hoofde van artikel 8 of artikel 14, leden 4 en 5, van deze richtlijn of artikel 8, lid 2, van Richtlijn 2000/. . ./EG (inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten), deelt zij het ontwerp van de maatregel mede aan de Commissie en de nationale regelgevende instanties in andere lidstaten, tezamen met de motivering van de maatregel. De nationale regelgevende instanties kunnen de betrokken nationale regelgevende instantie hun opmerkingen mededelen binnen de termijn voor raadpleging die wordt vastgesteld overeenkomstig lid 1.

3. De betrokken nationale regelgevende instantie houdt zoveel mogelijk rekening met de opmerkingen van andere nationale regelgevende instanties en deelt de uiteindelijke ontwerpmaatregel onverwijld mede aan de Commissie.

4. De maatregel treedt één maand na de mededeling aan de Commissie in werking, tenzij de Commissie de betrokken nationale regelgevende instantie mededeelt dat zij ernstige twijfels heeft omtrent de verenigbaarheid van de maatregel met het Gemeenschapsrecht en met name met de bepalingen van artikel 7. In dat geval wordt de inwerkingtreding van de maatregel met nog eens twee maanden uitgesteld. Binnen die termijn neemt de Commissie een definitief besluit en gelast zij zonodig de betrokken nationale regelgevende instantie om de ontwerp-maatregel te wijzigen of in te trekken. Wanneer de Commissie binnen deze termijn geen besluit neemt, kan de ontwerp-maatregel door de nationale regelgevende instantie worden vastgesteld.

5. Wanneer een nationale regelgevende instantie in uitzonderlijke omstandigheden van mening is dat er een dringende noodzaak is om af te wijken van de procedure van de leden 1 tot en met 4, teneinde de concurrentie te waarborgen en de belangen van de gebruikers te beschermen, kan zij onmiddellijk maatregelen vaststellen. Zij deelt die maatregelen onverwijld volledig met redenen omkleed mede aan de Commissie en de andere nationale regelgevende instanties. De Commissie gaat na of die maatregelen verenigbaar zijn met het Gemeenschapsrecht en met name met de bepalingen van artikel 7. Zonodig gelast de Commissie de nationale regelgevende instantie om die maatregelen te wijzigen of in te trekken.

6. Wanneer de Commissie nalaat om actie te ondernemen ingevolge de leden 4 en 5, laat dat haar rechten om ingevolge artikel 226 van het Verdrag op te treden in verband met een besluit of maatregel van een nationale regelgevende instantie, onverlet.

HOOFDSTUK III

VERPLICHTINGEN VAN DE NATIONALE REGELGEVENDE INSTANTIES

Artikel 7

Beleidsdoelstellingen en regelgevingsbeginselen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties bij de uitvoering van de in deze richtlijn en de specifieke maatregelen omschreven regelgevende taken alle redelijke maatregelen treffen die uitsluitend op de in de leden 2, 3 en 4 genoemde doelstellingen zijn gericht. Die maatregelen dienen evenredig te zijn aan die doelstellingen.

De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties bij de uitvoering van de in deze richtlijn en de specifieke maatregelen omschreven regelgevende taken, met name die welke erop gericht zijn eerlijke concurrentie te waarborgen, zoveel mogelijk rekening houden met de noodzaak dat de regelgeving technologisch neutraal moet zijn, d.w.z. dat de regelgeving het gebruik van een bepaald type technologie niet mag voorschrijven of bevoornden.

2. De nationale regelgevende instanties bevorderen een open en concurrerende markt voor elektronische communicatienetwerken en -diensten en de bijbehorende faciliteiten door:

- a) ervoor te zorgen dat de gebruikers maximaal profiteren wat betreft keuze, prijs, kwaliteit en waar voor geld;
- b) ervoor te zorgen dat er in de elektronische-communicatie-sector geen vervalsing of beperking van de concurrentie is;
- c) efficiënte investering in infrastructuur aan te moedigen; en
- d) te zorgen voor een efficiënte indeling en toewijzing van het radiospectrum.

3. De nationale regelgevende instanties dragen bij aan de ontwikkeling van de interne markt door:

- a) resterende belemmeringen voor het aanbieden van elektronische communicatienetwerken, bijbehorende faciliteiten en elektronische communicatiediensten op Europees niveau weg te nemen;
- b) het opzetten en ontwikkelen van trans-Europese netwerken en de interoperabiliteit van pan-Europese diensten aan te moedigen; en

- c) ervoor te zorgen dat er in vergelijkbare omstandigheden geen verschil in behandeling is van ondernemingen die elektronische communicatienetwerken en -diensten aanbieden.
4. De nationale regelgevende instanties bevorderen de belangen van de Europese burger door:
- a) te waarborgen dat alle burgers betaalbare toegang hebben tot een universele dienst als omschreven in de Richtlijn 2000/.../EG (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten);
- b) de consument een hoog niveau van bescherming te waarborgen bij zijn transacties met leveranciers, met name door ervoor te zorgen dat er eenvoudige en goedkope geschillenprocedures beschikbaar zijn;
- c) een hoog niveau van bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levensfeer te waarborgen;
- d) transparantie ten aanzien van tarieven en de voorwaarden voor het gebruik van algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten verplicht te stellen; en
- e) aandacht te schenken aan de behoeften van specifieke maatschappelijke groepen, met name gehandicapte gebruikers.

Artikel 8

Beheer van het radiospectrum

1. De lidstaten zorgen ervoor dat het radiospectrum voor elektronische communicatiediensten op hun grondgebied efficiënt wordt beheerd. Zij zorgen ervoor dat de indeling en toewijzing van het radiospectrum door de nationale regelgevende instanties is gebaseerd op objectieve, doorzichtige, niet-discriminerende en proportionele criteria.
2. De nationale regelgevende instanties bevorderen de harmonisatie van het gebruik van het radiospectrum in de Gemeenschap in overeenstemming met de noodzaak een daadwerkelijk en efficiënt gebruik daarvan te waarborgen.
3. De nationale regelgevende instanties kunnen met het oog op de in artikel 7 omschreven doelstelling gebruik maken van veilingen of administratieve prijsstelling ten aanzien van het spectrum.
4. De lidstaten kunnen ondernemingen de handel in rechten op het gebruik van het radiospectrum met andere ondernemingen alleen toestaan, wanneer dergelijke rechten op het gebruik van het radiospectrum door de nationale regelgevende instanties door middel van een veiling zijn toegewezen. Bij besluiten om de handel in dergelijke gebruiksrechten in specifieke frequentiebanden toe te staan, wordt de procedure van artikel 6 gevolgd.
5. De lidstaten zorgen ervoor dat het voornemen van een onderneming om de rechten op het gebruik van het radiospectrum te verhandelen, wordt meegedeeld aan de nationale regelgevende instantie die verantwoordelijk is voor de toewijzing van het spectrum en dat elke verkooptransactie plaatsvindt

onder toezicht en met de instemming van die instantie. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat geïnteresseerde partijen op de hoogte zijn van de voorgenomen verkoop van rechten op het gebruik van het radiospectrum, zodat zij de gelegenheid hebben om een bod uit te brengen op dergelijke gebruiksrechten. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat er geen concurrentievervalsing ontstaat als gevolg van een dergelijke transactie. Wanneer het gebruik van het radiospectrum is geharmoniseerd bij Beschikking 2000/.../EG (inzake een regelgevingskader voor het radiospectrumbeleid in de Europese Gemeenschap) of andere communautaire maatregelen, mag de verhandeling ervan niet leiden tot een verandering van het gebruik van het radiospectrum.

6. Bij besluiten om rechten op het spectrumgebruik toe te kennen, wordt de procedure van artikel 6 gevolgd.

Artikel 9

Nummering, naamgeving en adressering

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties toezicht uitoefenen op de indeling en toewijzing van alle nationale nummervoorraden en het beheer van het nationale nummerplan. De lidstaten zorgen ervoor dat voor alle algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten adequate nummers en nummerreeksen worden aangeboden.
2. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat nummerplannen en -procedures zo worden toegepast dat alle aanbieders van algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten een gelijke behandeling genieten. In het bijzonder zorgen de lidstaten ervoor dat een onderneming waaraan een nummerreeks is toegewezen, andere aanbieders van elektronische communicatiediensten niet discrimineert wat de nummersequenties betreft die worden gebruikt om toegang te geven tot hun diensten.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale nummerplannen en alle latere toevoegingen of wijzigingen daarop worden gepubliceerd. Deze verplichting kan alleen om redenen van nationale veiligheid worden beperkt.
4. De nationale regelgevende instanties verlenen steun aan het harmoniseren van nummervoorraden binnen de Gemeenschap, wanneer dat nodig is om de ontwikkeling van pan-Europese diensten te ondersteunen. Een dergelijke harmonisatie geschiedt overeenkomstig de procedure van artikel 19, lid 2.
5. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat gebruikers uit andere lidstaten toegang tot niet-geografische nummers op hun grondgebied hebben, behalve wanneer een opgeroepen abonnee om commerciële redenen heeft besloten de toegang te beperken tot oproepende gebruikers die zich in specifieke geografische gebieden bevinden.
6. Om op mondiaal niveau volledige interoperabiliteit van diensten te waarborgen, neemt de Gemeenschap alle nodige stappen om de standpunten van de lidstaten te coördineren in internationale organisaties en fora waar besluiten worden genomen over aangelegenheden die betrekking hebben op de nummering, naamgeving en adressering van elektronische communicatienetwerken en -diensten.

Artikel 10

Doorgangsrechten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de procedures die worden gevolgd voor het verlenen van rechten om faciliteiten te installeren op, over of onder openbaar of particulier eigendom, voor alle aanbieders van algemeen beschikbare elektronische communicatienetwerken toegankelijk zijn op basis van doorzichtige en openbare voorwaarden die zonder discriminatie en onmiddellijk worden toegepast.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat er, wanneer lokale overheden de eigendom van of zeggenschap over ondernemingen die elektronische communicatienetwerken en/of -diensten exploiteren, behouden, een daadwerkelijke structurele scheiding is tussen de verantwoordelijkheid voor het verlenen van doorgangsrechten en activiteiten in verband met de eigendom of zeggenschap.

Artikel 11

Collocatie en gedeeld gebruik van faciliteiten

1. Wanneer een onderneming die elektronische communicatienetwerken aanbiedt, krachtens de nationale wetgeving het recht heeft om faciliteiten te installeren op, over of onder openbaar of particulier eigendom, dan wel een procedure kan volgen voor de onteigening of het gebruik van eigendom, moedigen de nationale regelgevende instanties het gedeeld gebruik van die faciliteiten of dat eigendom aan, met name wanneer ondernemingen geen toegang hebben tot haalbare alternatieven vanwege de noodzaak om het milieu, de volksgezondheid of de openbare veiligheid te beschermen of om stedenbouwkundige en planologische redenen.

2. Collocatie of gedeeld gebruik van faciliteiten wordt normaliter geregeld in commerciële en technische overeenkomsten tussen de betrokken partijen. De nationale regelgevende instantie kan optreden om geschillen te beslechten overeenkomstig artikel 17.

3. De nationale regelgevende instanties kunnen aan een onderneming die een elektronisch communicatienetwerk exploiteert het gedeeld gebruik van faciliteiten of eigendom (met inbegrip van fysieke collocatie) slechts voorschrijven na een passende periode van openbare raadpleging waarin alle geïnteresseerde partijen in staat zijn gesteld hun standpunten naar voren te brengen. Dergelijke regelingen kunnen een omslagregeling bevatten voor de kosten van het gedeeld gebruik van faciliteiten of eigendom.

Artikel 12

Scheiding van boekhoudingen en financiële verslaglegging

1. De lidstaten eisen van ondernemingen die openbare communicatienetwerken of algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten aanbieden en die in dezelfde of een andere lidstaat over bijzondere of uitsluitende rechten voor het aanbieden van diensten in andere sectoren beschikken, dat zij:

a) voor de activiteiten in verband met het aanbieden van elektronische communicatienetwerken of -diensten een gescheiden boekhouding voeren, in dezelfde mate als vereist zou zijn wanneer de betrokken activiteiten door juridisch onaf-

hankelijke ondernemingen zouden worden verricht, teneinde alle kosten en inkomsten, met de daarvoor gebruikte berekeningsgrondslag en gedetailleerde toewijzingsmethoden, aan te geven die betrekking hebben op hun activiteiten in verband met het aanbieden van elektronische communicatienetwerken of -diensten, met inbegrip van een puntgewijs overzicht van de vaste activa en de structurele kosten, of

b) een structurele scheiding voor de activiteiten in verband met het aanbieden van elektronische communicatienetwerken of -diensten.

De lidstaten kunnen afzien van de toepassing van de in de eerste alinea genoemde eisen op ondernemingen waarvan de jaaromzet in activiteiten in verband met elektronische communicatienetwerken of -diensten in die lidstaat minder bedraagt dan 50 miljoen EUR.

2. Ondernemingen die openbare communicatienetwerken of algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten aanbieden, verstrekken hun nationale regelgevende instantie desgevraagd onverwijld financiële informatie in de vereiste mate van gedetailleerdheid. De nationale regelgevende instanties mogen deze informatie publiceren in zoverre zulks tot een open en concurrerende markt bijdraagt, mits de communautaire en nationale voorschriften inzake commerciële vertrouwelijkheid in acht worden genomen.

3. De financiële verslagleggingen van ondernemingen die openbare communicatienetwerken of algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten aanbieden, moeten worden opgesteld, aan een onafhankelijke accountantscontrole onderworpen en gepubliceerd. De accountantscontrole wordt uitgevoerd in overeenstemming met de relevante communautaire en nationale voorschriften.

Deze eis geldt ook voor de krachtens lid 1, onder a), vereiste gescheiden boekhoudingen.

HOOFDSTUK IV

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 13

Ondernemingen met een aanmerkelijke marktmacht

1. Wanneer de specifieke maatregelen voorschrijven dat de nationale regelgevende instanties moeten bepalen of exploitanten een aanmerkelijke marktmacht hebben, zijn de leden 2 en 3 van toepassing.

2. Een onderneming wordt geacht een aanmerkelijke marktmacht te hebben, wanneer zij, alleen of samen met andere, een economische kracht bezit die haar in staat stelt zich in belangrijke mate onafhankelijk van haar concurrenten, klanten en uiteindelijk consumenten te gedragen.

3. Wanneer een onderneming aanmerkelijke marktmacht op een specifieke markt bezit, kan zij ook worden aangemerkt als onderneming met een aanmerkelijke marktmacht op een nauw verwante markt als de koppelingen tussen beide markten van dien aard zijn dat de marktmacht op de ene markt op de andere markt zo kan worden gebruikt dat de marktmacht van de onderneming wordt vergroot.

Artikel 14

Procedure voor marktanalyse

1. Na overleg met de nationale regelgevende instanties in het kader van de Groep op hoog niveau voor communicatie geeft de Commissie een beschikking inzake relevante markten voor producten en diensten, hierna „de beschikking” genoemd, die tot de lidstaten is gericht. Daarin worden de markten voor producten en diensten in de sector elektronische communicatie vermeld waarvan de kenmerken zodanig kunnen zijn dat het opleggen van regulerende verplichtingen als beschreven in de specifieke maatregelen gerechtvaardigd kan zijn, onverminderd markten die in bepaalde gevallen uit hoofde van het mededingingsrecht kunnen worden gedefinieerd. De Commissie publiceert eveneens richtsnoeren voor de marktanalyse en de berekening van aanmerkelijke marktmacht, hierna „de richtsnoeren” genoemd.

De Commissie kan in de beschikking aangeven welke markten transnationaal zijn. Op dergelijke markten dragen de betrokken nationale regelgevende instanties samen zorg voor de uitvoering van de marktanalyse en beslissen zij op gecoördineerde wijze over het eventueel opleggen van verplichtingen overeenkomstig de leden 2 tot en met 5.

De nationale regelgevende instanties verzoeken de Commissie om voorafgaande toestemming en dienen die te hebben verkregen voordat zij marktdefinities gebruiken die afwijken van de definities die in de beschikking worden gegeven of voordat zij sectorspecifieke verplichtingen opleggen op andere markten dan die welke in de beschikking worden genoemd.

De Commissie herzielt de beschikking op gezette tijden.

2. Binnen twee maanden na de datum waarop de beschikking of een bijwerking daarvan wordt aangenomen, voeren de nationale regelgevende instanties overeenkomstig de richtsnoeren een analyse uit van de in de beschikking vermelde markten voor producten en diensten. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale mededingingsautoriteiten volledig bij die analyse worden betrokken. De door de nationale regelgevende instanties opgestelde analyse van elke markt wordt gepubliceerd.

3. Wanneer een nationale regelgevende instantie krachtens de artikelen 16, 25 of 27 van Richtlijn 2000/. . /EG (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten), of de artikelen 7 of 8 van Richtlijn 2000/. . /EG (inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten) moet bepalen of ten aanzien van ondernemingen verplichtingen moeten worden opgelegd, gehandhaafd of ingetrokken, bepaalt zij overeenkomstig de richtsnoeren op basis van haar analyse volgens lid 2 of een in de beschikking vermelde markt binnen een bepaald geografisch gebied daadwerkelijk concurrerend is.

4. Wanneer een nationale regelgevende instantie concludeert dat de markt daadwerkelijk concurrerend is, mag zij geen sectorspecifieke verplichtingen als beschreven in de specifieke maatregelen opleggen of handhaven. Wanneer er reeds sectorspecifieke verplichtingen bestaan, trekt zij die verplichtingen

van ondernemingen op die specifieke markt in. Partijen die gevolgen ondervinden van het intrekken van die verplichtingen, worden tijdig in kennis gesteld.

5. Wanneer een nationale regelgevende instantie overeenkomstig de bovengenoemde richtsnoeren vaststelt dat een in de beschikking vermelde markt niet daadwerkelijk concurrerend is binnen een bepaald geografisch gebied, legt zij sectorspecifieke verplichtingen als beschreven in de specifieke maatregelen op, of handhaaft zij deze verplichtingen wanneer zij reeds bestaan.

6. Voor de in de leden 4 en 5 genoemde maatregelen geldt de procedure van artikel 6.

Artikel 15

Normalisatie

1. De Commissie stelt een lijst van normen en/of specificaties op die moet dienen als basis voor het aanmoedigen van het geharmoniseerde aanbieden van elektronische communicatienetwerken, elektronische communicatiediensten en bijbehorende faciliteiten. Deze wordt in het *Publicatieblad van Europese Gemeenschappen* gepubliceerd. Waar nodig kan de Commissie volgens de procedure van artikel 19, lid 2, verzoeken dat de Europese normalisatie-instellingen normen opstellen.

2. De lidstaten moedigen het gebruik aan van de in lid 1 bedoelde normen en/of specificaties voor het aanbieden van diensten, technische interfaces en/of netwerkfuncties, voor zover dat strikt nodig is om interoperabiliteit te waarborgen en de keuzevrijheid van de gebruikers te verbeteren.

Zolang niet overeenkomstig lid 1 normen en/of specificaties zijn gepubliceerd, moedigen de lidstaten de toepassing aan van normen en/of specificaties die zijn vastgesteld door Europese normalisatie-instellingen zoals het ETSI of de Gemeenschappelijke Europese Normalisatieorganisatie CEN/CENELEC.

Indien dergelijke normen en/of specificaties ontbreken, moedigen de lidstaten de toepassing aan van internationale normen of aanbevelingen die door de Internationale Telecommunicatie Unie (ITU), de Internationale Organisatie voor Normalisatie (ISO) of het Internationale Elektrotechnische Comité (IEC) zijn aangenomen.

Wanneer er internationale normen bestaan, treffen de lidstaten alle redelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat Europese normalisatie-instellingen, zoals het ETSI of CEN/CENELEC, deze normen of de relevante onderdelen daarvan gebruiken als basis voor de normen die zij ontwikkelen, tenzij dergelijke internationale normen of relevante onderdelen daarvan ondoelmatig zouden zijn.

3. Wanneer de in lid 1 bedoelde normen en/of specificaties niet in toereikende mate zijn toegepast, zodat de interoperabiliteit van diensten in één of meer lidstaten niet kan worden gewaarborgd, kan de toepassing van die normen en/of specificaties verplicht worden gesteld overeenkomstig lid 4, voor zover dat strikt noodzakelijk is om de interoperabiliteit te waarborgen en de keuzevrijheid van de gebruikers te verbeteren.

4. Wanneer de Commissie voornemens is de toepassing van bepaalde normen en/of specificaties verplicht te stellen, publiceert zij een mededeling in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* en nodigt zij alle betrokken partijen uit om hun opmerkingen openbaar mee te delen. De Commissie stelt de toepassing van de relevante normen volgens de procedure van artikel 19, lid 3, verplicht door hiernaar te verwijzen als zijnde verplichte normen in de lijst van normen en/of specificaties die wordt gepubliceerd in het *Publicatieblad van Europese Gemeenschappen*.

5. Wanneer de Commissie van mening is dat de in lid 1 bedoelde normen en/of specificaties niet langer bijdragen tot de levering van geharmoniseerde elektronische communicatiediensten, schrapt zij die normen en/of specificaties van de in lid 1 bedoelde lijst van normen en/of specificaties volgens de procedure van artikel 19, lid 2.

6. Wanneer de Commissie van mening is dat de in lid 4 bedoelde normen en/of specificaties niet langer bijdragen tot de levering van geharmoniseerde elektronische communicatiediensten, schrapt zij die normen en/of specificaties van de in lid 1 bedoelde lijst van normen en/of specificaties volgens de procedure van artikel 19, lid 3.

Artikel 16

Harmonisatiemaatregelen

1. De Commissie kan in voorkomend geval volgens de procedure van artikel 19, lid 2, aanbevelingen doen aan de lidstaten. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties bij de uitvoering van hun taken zoveel mogelijk rekening houden met die aanbevelingen. Wanneer een nationale regelgevende instantie besluit om een aanbeveling niet op te volgen, publiceert zij de redenen daarvoor.

2. Wanneer de Commissie onder meer van mening is dat verschillen in de regelgeving op nationaal niveau een belemmering voor de interne markt vormen of wanneer de Groep op hoog niveau voor communicatie adviseert dat een verbindende harmonisatiemaatregel noodzakelijk is, kan de Commissie volgens de procedure van artikel 19, lid 3, verbindende harmonisatiemaatregelen vaststellen.

Artikel 17

Beslechting van geschillen tussen ondernemingen

1. Wanneer op een onder deze richtlijn of de specifieke maatregelen vallend gebied een geschil ontstaat tussen ondernemingen die elektronische communicatienetwerken of -diensten aanbieden in één lidstaat, neemt de betrokken nationale regelgevende instantie op verzoek van een van beide partijen binnen twee maanden een bindend besluit om het geschil te beslechten. De lidstaten zorgen ervoor dat alle partijen volledig met de nationale regelgevende instantie samenwerken.

2. Bij het beslechten van een geschil houdt de regelgevende instantie onder meer rekening met:

a) de belangen van de gebruikers;

b) aan de partijen opgelegde reglementaire verplichtingen of beperkingen;

c) de wenselijkheid het aanbod van innovatieve oplossingen op de markt te stimuleren en de gebruikers een breed scala van elektronische communicatiediensten op nationaal en communautair niveau aan te bieden;

d) in voorkomend geval de beschikbaarheid van technisch en commercieel haalbare alternatieven voor de verlangde diensten of faciliteiten;

e) de noodzaak om de integriteit van elektronische communicatienetwerken en de interoperabiliteit van diensten in stand te houden;

f) de aard van de aanvraag in verhouding tot de middelen die beschikbaar zijn om aan de aanvraag te voldoen;

g) de relatieve marktposities van de partijen;

h) het algemeen belang (b.v. de bescherming van het milieu, de volksgezondheid en de openbare veiligheid);

i) de bevordering van mededinging;

j) de noodzaak om een universele dienst in stand te houden.

3. Het besluit van de nationale regelgevende instantie wordt gepubliceerd. Het besluit dient voor de betrokken partijen volledig met redenen te worden omkleed.

4. De procedure van de leden 1, 2 en 3 laat het recht van elk der partijen om bij de nationale rechterlijke instanties een procedure tot schadeloosstelling in te leiden, onverlet.

Artikel 18

Beslechting van grensoverschrijdende geschillen

1. Wanneer op een onder deze richtlijn of de specifieke maatregelen vallend gebied tussen partijen in verschillende lidstaten een grensoverschrijdend geschil ontstaat, dat buiten de bevoegdheid van één enkele nationale regelgevende instantie valt, is de procedure van de leden 2 tot en met 5 van toepassing.

2. Elke partij kan het geschil voorleggen aan de betrokken nationale regelgevende instanties. De nationale regelgevende instanties coördineren hun werkzaamheden om een oplossing voor het geschil te vinden overeenkomstig artikel 17, lid 2.

3. Wanneer het geschil niet is beslecht binnen twee maanden nadat het aan de betrokken nationale regelgevende instanties is voorgelegd, kan elk van beide partijen, met instemming van alle partijen, bij de Commissie, met een kopie aan alle betrokken partijen, een verzoek indienen om een besluit inzake het geschil te nemen. Daarbij zien de partijen af van alle verdere stappen krachtens het nationale recht.

4. Wanneer de Commissie een verzoek als bedoeld in lid 3 ontvangt, onderzoekt zij het geval, daarbij, wanneer zij dat wenselijk acht, bijgestaan door een werkgroep van deskundigen en neemt zij binnen drie maanden een besluit. De lidstaten zorgen ervoor dat alle partijen het besluit volledig uitvoeren.

5. Wanneer geen besluit overeenkomstig lid 4 wordt genomen, staat het de partijen vrij om verdere stappen krachtens het nationale recht te ondernemen.

Artikel 19

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité voor communicatie, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de raadgevingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit van toepassing.

3. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG, met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit van toepassing.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op drie maanden vastgesteld.

Artikel 20

Uitwisseling van informatie

1. In voorkomend geval stelt de Commissie het Comité voor communicatie in kennis van het resultaat van regelmatig overleg met de vertegenwoordigers van netwerkexploitanten, aanbieders van diensten, gebruikers, consumenten, fabrikanten en vakbonden.

2. Het Comité voor communicatie bevordert de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten en tussen de lidstaten en de Commissie over de situatie en de ontplooiing van regelgevende activiteiten in verband met elektronische communicatienetwerken en -diensten en houdt daarbij rekening met het beleid van de Gemeenschap inzake elektronische communicatie.

Artikel 21

Groep op hoog niveau voor communicatie

1. Er wordt een Groep op hoog niveau voor communicatie, ingesteld. Deze groep heeft een adviserende functie en treedt onafhankelijk op.

2. De groep bestaat uit vertegenwoordigers die door de nationale regelgevende instanties zijn benoemd. De groep kiest zijn voorzitter. Het secretariaat van de groep wordt verzorgd door de Commissie. De groep stelt met instemming van de Commissie zijn reglement van orde vast.

3. Bepaalde in lid 4 bedoelde taken kunnen worden uitgevoerd door speciaal daarvoor opgerichte groepen van deskundigen. In voorkomend geval worden vertegenwoordigers

van nationale mededingingsautoriteiten en andere relevante instanties uitgenodigd om deel te nemen aan de werkzaamheden van de groep en de groepen van deskundigen.

4. De groep en/of de groepen van deskundigen hebben de volgende taken:

a) onderzoeken van elk vraagstuk in verband met de toepassing van de nationale maatregelen die in het kader van deze richtlijn en de specifieke maatregelen zijn aangenomen, teneinde de uniforme toepassing van die maatregelen in alle lidstaten te bevorderen;

b) vaststellingen van overeengekomen standpunten inzake de gedetailleerde toepassing van de Gemeenschapswetgeving met het oog op het vergemakkelijken van pan-Europese diensten;

c) adviseren van de Commissie bij het opstellen van de beschikking inzake relevante markten voor producten en diensten als bedoeld in artikel 14;

d) onderzoeken van aangelegenheden die aan hen worden voorgelegd door lidstaten, nationale regelgevende instanties, marktpartijen of gebruikers, en in voorkomend geval het voorstellen van oplossingen;

e) de Commissie in kennis stellen van alle problemen die zich voordoen bij de toepassing van deze richtlijn en de specifieke maatregelen;

f) ondersteunen van praktijkcodes die zijn opgesteld door de groep, de groepen van deskundigen of andere belanghebbende partijen, voor gebruik in de lidstaten, over aangelegenheden die verband houden met de toepassing van de Gemeenschapswetgeving in de sector;

g) volgen en bekend maken van de activiteiten van nationale regelgevende instanties in de gehele Gemeenschap, in voorkomend geval via een database, met name nationale raadgevingen inzake specifieke regelgevingsaangelegenheden en de daaropvolgende besluiten van nationale regelgevende instanties.

5. De groep stelt de Commissie in kennis van alle verschillen in wetgeving of praktijk tussen de lidstaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de gemeenschappelijke markt voor elektronische communicatienetwerken of -diensten. De groep kan op eigen initiatief advies uitbrengen of aanbevelingen doen inzake alle aangelegenheden die betrekking hebben op elektronische communicatienetwerken of -diensten in de Gemeenschap.

6. De adviezen en aanbevelingen van de groep worden toegezonden aan de Commissie en het Comité voor communicatie. De Commissie stelt de groep in kennis van de eventuele maatregelen die zij naar aanleiding van zijn adviezen en aanbevelingen denkt te treffen.

7. De groep en de groepen van deskundigen houden zoveel mogelijk rekening met de standpunten van de belanghebbende partijen, waaronder consumenten, gebruikers, netwerkexploitanten, aanbieders van diensten, fabrikanten en betrokken verenigingen op communautair niveau.

8. De groep legt jaarlijks een verslag van zijn activiteiten en die van de groepen van deskundigen voor aan het Europees Parlement, de Raad en de Commissie. Het verslag wordt openbaar gemaakt.

Artikel 22

Publicatie van informatie

1. De lidstaten zorgen ervoor dat bijgewerkte informatie betreffende de toepassing van deze richtlijn en de specifieke maatregelen openbaar wordt gemaakt op een wijze die alle belanghebbende partijen gemakkelijke toegang tot die informatie waarborgt. Zij publiceren een mededeling in hun Staatsblad waarin wordt beschreven hoe en waar de informatie wordt gepubliceerd. De eerste mededeling van deze aard wordt gepubliceerd vóór 1 januari 2002 en vervolgens wordt telkens een mededeling gepubliceerd wanneer de betrokken informatie wordt gewijzigd.

2. De lidstaten zenden de Commissie een kopie toe van elke mededeling wanneer deze wordt gepubliceerd. De Commissie deelt de informatie afhankelijk van het geval mee aan het Comité voor communicatie en de Groep op hoog niveau voor communicatie.

Artikel 23

Evaluatieprocedures

Op gezette tijden evalueert de Commissie de werking van deze richtlijn en brengt zij daarover verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad, voor het eerst uiterlijk drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn. De Commissie kan daartoe de lidstaten om inlichtingen vragen, welke inlichtingen onverwijld worden verstrekt.

HOOFDSTUK V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 24

Intrekking

De volgende richtlijnen en beschikkingen worden met ingang van 1 januari 2002 ingetrokken:

- Richtlijn 90/387/EEG;
- Beschikking 91/396/EEG;

- Richtlijn 92/44/EEG, behoudens de artikelen 3, 4, 6, 7, 8 en 10 van die richtlijn;
- Beschikking 92/264/EEG;
- Richtlijn 95/47/EG;
- Richtlijn 97/13/EG;
- Richtlijn 97/33/EG, behoudens de artikelen 4, 6, 7, 8 11, 12 en 14 van die richtlijn;
- Richtlijn 97/66/EG;
- Richtlijn 98/10/EG, behoudens de artikelen 16 en 17 van die richtlijn.

Artikel 25

Omzetting in nationaal recht

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2001 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst mee van de bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen, alsmede van elke latere wijziging van die bepalingen.

Artikel 26

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 27

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE

LIJST VAN MARKTEN DIE MOETEN WORDEN VERMELD IN DE EERSTE BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE INZAKE MARKTEN VOOR PRODUCTEN EN DIENSTEN (ARTIKEL 14)**1. Markten bedoeld in Richtlijn (...) inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten**

Artikel 16 (Regulering van de tarieven voor de eindgebruiker) en artikel 25, lid 2 (carrierselectie)

— het aanbieden van aansluiting op en het gebruik van het openbare telefoonnet op vaste locaties

Artikel 27 (huurlijnen)

— de levering van huurlijnen aan eindgebruikers

2. Markten bedoeld in Richtlijn (...) inzake toegang tot een interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten

Artikel 7 — *In het vroegere regelgevingskader gedefinieerde markten waar de verplichtingen moeten worden herzien*

Interconnectie (Richtlijn 97/33/EG als gewijzigd bij Richtlijn 98/61/EG)

— gespreksopbouw in het vaste openbare telefoonnet

— gespreksafgifte in het vaste openbare telefoonnet

— doorgiftdiensten in het vaste openbare telefoonnet

— gespreksopbouw in openbare mobiele telefoonnetten

— gespreksafgifte in openbare mobiele telefoonnetten

— interconnectie van huurlijnen (interconnectie van deelcircuits)

Netwerktoegang en bijzondere netwerktoegang (Richtlijn 97/33/EG, Richtlijn 98/10/EG)

— toegang tot het vaste openbare telefoonnet, met inbegrip van ontbundelde toegang tot het aansluitnet

— toegang tot openbare mobiele telefoonnetten, met inbegrip van carrierselectie

Huurlijn capaciteit voor grootgebruikers (Richtlijn 92/44/EEG als gewijzigd bij Richtlijn 97/51/EG)

— de levering van huurlijn capaciteit op grootgebruikersniveau aan andere aanbieders van communicatienetwerken of -diensten

3. Markten bedoeld in Verordening (...) inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnet

— diensten verleend via ontbundelde (koperen) lijnen

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnet

(2000/C 365 E/15)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 394 def. — 2000/0185(COD)

(Door de Commissie ingediend op 23 augustus 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

1. In de conclusies van de bijzondere Europese Raad van Lissabon op 23 en 24 maart 2000 wordt opgemerkt dat als Europa volledig wil profiteren van het potentieel voor groei en werkgelegenheid dat wordt geboden door de digitale kenniseconomie, het bedrijfsleven en de burgers toegang moeten krijgen tot een goedkope communicatie-infrastructuur van wereldklasse en tot een breed dienstengamma. Daarbij worden de lidstaten opgeroepen om zich samen met de Commissie „te beijveren voor meer concurrentie op het gebied van lokale toegangsnetten vóór eind 2000 en voor het opsplitsen van het aansluitnet, om de kosten in verband met het gebruik van internet aanzienlijk te verminderen”. De Europese Raad van Feira van 20 juni 2000 heeft het voorgestelde actieplan eEurope⁽¹⁾ onderschreven, waarin ontbundelde toegang tot het aansluitnet als een prioriteit op korte termijn wordt omschreven.
2. Onder het „aansluitnet” worden de koperdraden in het lokale toegangsnet verstaan die de ruimten van de klant verbinden met de wijkcentrale, concentrator of soortgelijke voorziening van de exploitant. Zoals opgemerkt in het vijfde verslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging van het pakket telecommunicatieregelgeving⁽²⁾ is het lokale toegangsnet nog steeds een van de onderdelen van de geliberaliseerde telecommunicatiemarkt waar de minste concurrentie bestaat. Nieuwe aanbieders beschikken niet over wijdverbreide alternatieve netwerkinfrastructuren en

zijn niet in staat om met traditionele technologieën de schaalvoordelen en de dekkingsgraad te evenaren van exploitanten die zijn aangemeld als beschikkende over een aanmerkelijke marktmacht op het vaste netwerk („aangemelde exploitanten”). Dit is het gevolg van het feit dat de exploitanten hun oude koperen aansluitnetten hebben opgezet terwijl zij exclusieve rechten genoten, hetgeen zeer lang heeft geduurd, zodat zij hun investeringskosten konden financieren uit de opbrengsten van hun monopoliepositie.

3. Het Europees Parlement heeft het in zijn resolutie van 13 juni 2000 over de mededeling van de Commissie over de herziening van de communicatieregelgeving 1999⁽³⁾ vooral belangrijk geacht dat de sector in staat wordt gesteld infrastructuur te ontwikkelen die de groei van elektronische communicatie en handel bevordert, en dat de regulering dusdanig is dat deze groei wordt gesteund. Het heeft daarbij aangestipt dat de ontbundeling van het aansluitnet op het ogenblik vooral van belang is voor de koperdraadinfrastructuur van een overheersende entiteit, en dat investeringen in alternatieve vormen van infrastructuur redelijke opbrengstmogelijkheden moeten bieden, zodat de uitbreiding van dergelijke infrastructuur in gebieden waar zij nog maar weinig voorhanden is, vergemakkelijkt wordt.
4. De levering van nieuwe lijnen met glasvezelkabel met een hoge capaciteit rechtstreeks aan grote gebruikers is een specifieke markt die zich in een concurrerende context met nieuwe investeringen ontwikkelt. Derhalve heeft deze verordening geen betrekking op ontbundelde toegang tot glasvezelaansluitlijnen.
5. Het zou voor nieuwe aanbieders economisch niet haalbaar zijn om de volledige koperen infrastructuur van het aansluitnet van de gevestigde exploitant binnen redelijke tijd te dupliceren. Alternatieve infrastructuren, zoals kabeltelevisie, satellieten en draadloze aansluitnetten, bieden over het algemeen niet dezelfde functionaliteit of dekkingsgraad.
6. Het is wenselijk dat ontbundelde toegang tot koperen aansluitnetten alleen verplicht wordt gesteld voor aangemelde exploitanten. De Commissie heeft reeds een eerste lijst gepubliceerd van exploitanten van vaste openbare telefoonnetten die door de nationale regelgevende instanties zijn aangemeld als beschikkende over een aanmerkelijke marktmacht.⁽⁴⁾

⁽¹⁾ COM(2000) 330 def.

⁽²⁾ COM(1999) 537.

⁽³⁾ A5-0145.2000.

⁽⁴⁾ PB C 112 van 23.4.1999, blz. 2.

7. Hoewel overeenstemming over de technische aspecten en tariefaspecten van de toegang tot het aansluitnet bij voorkeur wordt bereikt door commerciële onderhandelingen, leert de ervaring dat in de meeste gevallen door de regelgevende instantie moet worden ingegrepen in verband met ongelijke machtsverhoudingen tijdens de onderhandelingen tussen de nieuwe aanbieder en de aangemelde exploitant en het gebrek aan andere alternatieven. Aangemelde exploitanten moeten informatie en ontbundelde toegang aan derden leveren onder dezelfde voorwaarden en van dezelfde kwaliteit als die welke zij voor hun eigen diensten of diensten van hun dochterondernemingen of partners bieden. De publicatie door de aangemelde exploitant van een passend referentieaanbod voor ontbundelde toegang tot het aansluitnet, binnen een korte tijd en bij voorkeur op Internet, onder toezicht van de nationale regelgevende instantie zal in dit verband bijdragen tot het scheppen van transparante en niet-discriminerende marktvoorwaarden. Volgens het Gemeenschapsrecht kunnen de nationale regelgevende instanties in dat geval op eigen initiatief maatregelen nemen teneinde kwesties, waaronder tarieven, zo te regelen dat interoperabiliteit van diensten, een zo groot mogelijk economisch rendement en voordelen voor de eindgebruikers gewaarborgd zijn.
8. Regels voor de kostentoerekening en tarifiering van aansluitnetten en bijbehorende faciliteiten (zoals collocatie en gehuurde transmissiecapaciteit) moeten transparant, niet-discriminerend en objectief zijn om een eerlijke behandeling te waarborgen. Regels voor de tarifiering moeten zo zijn dat de aanbieder van het aansluitnet de desbetreffende kosten kan dekken en een redelijk rendement kan hebben. Regels voor de tarifiering van aansluitnetten moeten eerlijke en duurzame concurrentie bevorderen en concurrentievervalsing uitsluiten, met name uitholling van de marges tussen de grootgebruikerstarieven en eindgebruikerstarieven van de aangemelde exploitant. In dit verband wordt het van belang geacht dat de mededingingsautoriteiten worden geraadpleegd.
9. In Aanbeveling 2000/417/EG van 25 mei 2000 ⁽¹⁾ inzake „Ontbundelde toegang tot het aansluitnet: De voorwaarden scheppen voor een volledig gamma elektronische communicatiediensten waaronder breedbandmultimediasdiensten en snelle internetdiensten” en de mededeling van 26 april 2000 ⁽²⁾ heeft de Commissie gedetailleerde richtsnoeren neergelegd om de nationale regelgevende instanties bij te staan bij het op billijke wijze reguleren van verschillende vormen van ontbundelde toegang tot het aansluitnet en bij de toepassing van de bestaande communautaire wetgeving.
10. Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag kan de doelstelling, de totstandbrenging van een geharmoniseerd kader voor ontbundelde toegang tot het aan-

sluitnet teneinde de concurrerende levering mogelijk te maken van een goedkope communicatie-infrastructuur van wereldklasse en een breed dienstengamma voor alle bedrijven en burgers in de Gemeenschap niet door de lidstaten op een degelijke en geharmoniseerde wijze en tijdig worden verwezenlijkt en kan zij derhalve beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. Deze verordening beperkt zich tot hetgeen minimaal vereist is om deze doelstellingen te verwezenlijken en gaat niet verder dan hiertoe nodig is,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op de ontbundelde toegang tot aansluitnetten van netexploitanten die door de nationale regelgevende instantie overeenkomstig de toepasselijke communautaire voorschriften bij de Commissie zijn aangemeld als beschikkende over een aanmerkelijke marktmacht bij het aanbieden van vaste openbare telefoonnetten en -diensten, hierna „aangemelde exploitanten” genoemd.
2. Deze verordening is van toepassing onverminderd de verplichting krachtens de communautaire voorschriften van aangemelde exploitanten om het niet-discriminatiebeginsel in acht te nemen wanneer zij het vaste openbare telefoonnet gebruiken om derden snelle toegang en transmissiediensten te leveren onder dezelfde voorwaarden als aan hun eigen diensten.

Artikel 2

Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a) „aansluitnet”: de koperdraden in het lokale toegangsnet die de ruimten van de klant verbinden met de wijkcentrale, concentrator of soortgelijke voorziening van de exploitant van het vaste openbare telefoonnet;
- b) „ontbundelde toegang tot het aansluitnet”: volledig ontbundelde toegang tot het aansluitnet en gedeelde toegang tot het aansluitnet; dit begrip houdt geen wijziging in de eigendom van het koperen aansluitnet in;
- c) „volledig ontbundelde toegang tot het aansluitnet”: het verlenen van toegang tot het koperen aansluitnet van de gevestigde exploitant, waarbij de nieuwe aanbieder het exclusieve gebruik van het volledige frequentiespectrum van de koperlijn heeft en de eindgebruikers een volledig pakket spraak- en datadiensten kan aanbieden;

⁽¹⁾ PB L 156 van 29.6.2000, blz. 44.

⁽²⁾ COM(2000) 237.

- d) „gedeelde toegang tot het aansluitnet”: het verlenen van toegang tot het niet voor spraak bestemde deel van het frequentiespectrum van een koperlijn waarop de basistelefoon-dienst aan de eindgebruiker wordt geleverd door de gevestigde exploitant die een nieuwe aanbieder de mogelijkheid biedt technologieën in te voeren, bijvoorbeeld ADSL-systemen (asymmetrical digital subscriber line), om de eindgebruiker bijkomende diensten aan te bieden, zoals snelle internettoegang;
- e) „collocatie”: het leveren van fysieke ruimte en technische voorzieningen die nodig zijn om de apparatuur van een nieuwe aanbieder behoorlijk te installeren en aan te sluiten voor toegang tot het aansluitnet.

Artikel 3

Verlening van ontbundelde toegang

1. Aangemelde exploitanten stellen uiterlijk op 31 december 2000 aan derden ontbundelde toegang tot het aansluitnet ter beschikking onder doorzichtige, billijke en niet-discriminerende voorwaarden. Aangemelde exploitanten stellen aan hun concurrenten onder dezelfde voorwaarden en binnen dezelfde termijnen dezelfde voorzieningen ter beschikking als die waarover zijzelf of de aan hen gelieerde ondernemingen kunnen beschikken.
2. Aangemelde exploitanten verlenen derden fysieke toegang tot elk technisch haalbaar punt van het koperen aansluitnet of subnet waar de nieuwe aanbieder zijn eigen netapparatuur en voorzieningen in collocatie kan plaatsen en aansluiten om diensten aan zijn klant te verlenen, hetzij in de wijkcentrale, hetzij in de concentrator of gelijkwaardige faciliteit.
3. Aangemelde exploitanten publiceren uiterlijk op 31 december 2000 een referentieaanbod voor de ontbundelde toegang tot de aansluitnetten en bijbehorende voorzieningen, met inbegrip van in voldoende mate ontbundelde collocatie, dat een beschrijving van de aanbiedingen voor de verschillende onder-

delen bevat alsmede de daarvoor geldende voorwaarden en tarieven. Zij houden daarbij rekening met de lijst in de bijlage bij Aanbeveling 2000/417/EG

Artikel 4

Toezicht door de regelgevende instanties

1. Zolang het niveau van de concurrentie op het aansluitnet ontoereikend is om buitensporige tarieven te voorkomen, zorgen de nationale regelgevende instanties ervoor dat de door aangemelde exploitanten gehanteerde tarieven voor ontbundelde toegang tot het aansluitnet het beginsel van kostenoriëntering volgen. De nationale regelgevende instanties zijn bevoegd in gerechtvaardigde gevallen wijzigingen in het referentieaanbod voor de ontbundelde toegang tot het aansluitnet voor te schrijven, ook ter zake van de tarieven.

Bij het vaststellen van tariefvoorschriften en tariefbesluiten in verband met ontbundelde toegang tot het aansluitnet zorgen de nationale regelgevende instanties ervoor dat zij eerlijke en duurzame concurrentie bevorderen.

2. De nationale regelgevende instanties zijn bevoegd, op snelle, billijke en doorzichtige wijze, geschillen tussen ondernemingen in verband met die onder deze verordening vallende aangelegenheden te beslechten.

Artikel 5

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten

(2000/C 365 E/16)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 384 def. — 2000/0186(COD)

(Door de Commissie ingediend op 25 augustus 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In Richtlijn .../EG van het Europees Parlement en de Raad (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) zijn de doelstellingen vastgesteld van een regelgevingskader met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten in de Gemeenschap, inclusief vaste en mobiele telecommunicatienetwerken, kabeltelevisienetten, netwerken voor terrestrische omroepactiviteiten, satellietnetwerken en internetnetwerken, ongeacht of deze voor spraak-, fax- of dataverkeer dan wel voor doorgifte van beelden worden gebruikt. Voor dergelijke netwerken kan door lidstaten een vergunning zijn verleend krachtens Richtlijn .../EG van het Europees Parlement en de Raad (betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) of een vergunning zijn verleend krachtens eerdere regelgeving. De bepalingen van de onderhavige richtlijn zijn van toepassing op netwerken die worden gebruikt voor de commerciële levering van algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten of voor de doorgifte van signalen van omroeporganisaties. De richtlijn heeft ook betrekking op de tussen dienstverleners getroffen regelingen voor toegang en interconnectie; zij geldt niet voor netwerken die worden gebruikt voor het aanbieden van communicatiediensten die alleen beschikbaar zijn voor een specifieke of besloten groep eindgebruikers, en regelt evenmin de toegang voor eindgebruikers en andere partijen die geen algemeen beschikbare diensten verlenen.

(2) De term „toegang” heeft een brede scala aan betekenissen en daarom dient nauwkeurig te worden omschreven hoe deze term in deze richtlijn wordt gebruikt, ongeacht de betekenis die er in andere communautaire maatregelen aan wordt gegeven. De term „exploitant” impliceert zeggenschap over het betrokken netwerk of de betrokken faciliteiten, maar geen eigendom; een netwerkexploitant

kan eigenaar zijn van het betrokken netwerk of de betrokken faciliteiten of kan deze geheel of gedeeltelijk huren.

(3) In Richtlijn 95/47/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen⁽¹⁾ is geen specifiek uitzendsysteem voor digitale televisie of specifieke eisen voor het aanbieden van de desbetreffende diensten opgelegd, en dit heeft de marktpartijen de gelegenheid geboden zelf het initiatief te nemen en passende systemen te ontwikkelen. Via de Digital Video Broadcasting Group hebben de Europese marktpartijen een familie uitzendsystemen voor televisie ontwikkeld die door omroepen in de hele wereld zijn overgenomen. Deze systemen zijn door het European Telecommunications Standards Institute (ETSI) genormaliseerd en zijn aanbevelingen van de Internationale Telecommunicatie-Unie geworden. Wat de term „digitale breedbeeldtelevisiedienst” betreft, geldt de 16:9-beeldverhouding als referentieformaat voor breedbeeldtelevisiediensten en -programma's, en dit heeft thans vaste voet gekregen op de markt van de lidstaten sinds de vaststelling van Besluit 93/424/EEG van de Raad van 22 juli 1993 tot vaststelling van een Actieplan voor de invoering van geavanceerde televisiediensten in Europa⁽²⁾.

(4) In een open en concurrentiegerichte markt dienen er geen beperkingen te bestaan die ondernemingen verhinderen onderling toegangs- en interconnectieregelingen, met name grensoverschrijdende overeenkomsten, aan te gaan, met dien verstande dat de mededingingsregels van het Verdrag in acht moeten worden genomen. In markten waar tussen ondernemingen grote verschillen in onderhandelingscapaciteit blijven bestaan, en waar sommige ondernemingen gebruik maken van door anderen verschaft infrastructuur voor het aanbieden van hun diensten, dient een kader voor regels te worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat de markt efficiënt functioneert. De nationale regelgevende instanties moeten de nodige bevoegdheden krijgen om, in gevallen waarin commerciële onderhandelingen mislukken, te zorgen voor passende toegang en interconnectie en voor de nodige interoperabiliteit tussen diensten in het belang van de eindgebruikers. Een dergelijk optreden zou bijvoorbeeld noodzakelijk zijn indien de netwerkexploitanten op onredelijke wijze de keuze aan toegangsmogelijkheden tot internetportalen en -diensten voor eindgebruikers zouden beperken. De toepassing van regels ex ante door de nationale regelgevende instanties dient te worden beperkt tot die gebieden waar de toepassing achteraf van de krachtens de mededingingswetgeving beschikbare instrumenten niet binnen een vergelijkbare termijn tot dezelfde resultaten kan leiden.

⁽¹⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 51.

⁽²⁾ PB L 196 van 5.8.1993, blz. 48.

- (5) Nationale wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen die de eisen en voorwaarden voor toegang of interconnectie koppelen aan de activiteiten van de om interconnectie vragende partij, meer bepaald aan de omvang van haar investeringen in netwerkinfrastructuur, en niet aan de aangeboden interconnectie- of toegangsdiensten, kunnen leiden tot distorsie van de markt en kunnen bijgevolg onverenigbaar zijn met de mededingingsregels. In ieder geval moeten de nationale regelgevende instanties rekening houden met de rechtspraak van het Hof van Justitie en het Gerecht van Eerste Aanleg van de Europese Gemeenschappen en mogen zij tariefstellingsmethodes of prijzen die in strijd zijn met artikel 81, lid 1, of artikel 82 van het Verdrag niet bekrachtigen.
- (6) Netwerkexploitanten regelen de toegang tot hun eigen klanten, die individueel worden geïdentificeerd door middel van nummers of adressen uit een gepubliceerde nummer- of adresseringsruimte. Andere netwerkexploitanten moeten in staat zijn deze klanten te bereiken en moeten dus in staat zijn direct of indirect interconnectie met elkaar tot stand te brengen. De bestaande rechten en verplichtingen met betrekking tot het voeren van onderhandelingen over interconnectie dienen bijgevolg te worden gehandhaafd. Ook dienen de verplichtingen te worden gehandhaafd die eerder in Richtlijn 95/47/EG zijn vastgesteld, en op grond waarvan alle elektronische communicatienetwerken die worden gebruikt voor de distributie van digitale televisiediensten in staat moeten zijn breedbeeldtelevisiediensten en -programma's door te geven, zodat de gebruikers deze programma's kunnen ontvangen in het formaat waarin zij zijn uitgezonden.
- (7) Bij Richtlijn 95/47/EG werd voorzien in een eerste regelgevingskader voor de opkomende digitale-televisie-industrie: dit kader dient te worden gehandhaafd, met name wat betreft de verplichting voorwaardelijke toegang aan te bieden op eerlijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden. De technologische en marktontwikkelingen maken het noodzakelijk deze verplichtingen regelmatig te herzien, met name om na te gaan of het gerechtvaardigd is deze verplichtingen uit te breiden tot nieuwe gateways, zoals elektronische programmagidsen (EPG's) en applicatieprogramma-interfaces (API's) ten behoeve van de Europese burgers.
- (8) Om de continuïteit van de bestaande afspraken te waarborgen en te voorkomen dat een rechtvacuüm ontstaat, moet ervoor worden gezorgd dat de verplichtingen inzake toegang en interconnectie krachtens de artikelen 4, 6, 7, 8, 11, 12 en 14 van Richtlijn 97/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 1997 inzake interconnectie op telecommunicatiegebied wat betreft de waarborging van de universele dienst en van de interoperabiliteit door toepassing van de beginselen van Open Network Provision (ONP) ⁽¹⁾, gewijzigd bij Richtlijn 98/61/EG ⁽²⁾, de verplichtingen inzake bijzondere netwerktoegang krachtens artikel 16 van Richtlijn 98/10/EG van het Europees Parlement en de

Raad van 26 februari 1998 inzake de toepassing van Open Network Provision (ONP) op spraaktelefonie en inzake de universele telecommunicatiedienst in een door concurrentie gekenmerkt klimaat ⁽³⁾, en de verplichtingen inzake het beschikbaar stellen van transmissiecapaciteit voor huurlijnen krachtens Richtlijn 92/44/EEG van de Raad van 5 juni 1992 betreffende de toepassing van Open Network Provision (ONP) op huurlijnen ⁽⁴⁾, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/80/EG van de Commissie ⁽⁵⁾, in een eerste stadium in het nieuwe regelgevingskader worden overgenomen, zij het met de mogelijkheid deze onmiddellijk te herzien in het licht van de heersende marktomstandigheden. Een dergelijke herziening dient zich tevens uit te strekken tot de organisaties als bedoeld in Verordening (EG) nr. . . . van het Europees Parlement en de Raad (inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnet). De herziening dient te worden uitgevoerd aan de hand van een economische marktanalyse met een op de concurrentiewetgeving gebaseerde methodologie als grondslag. Het is de bedoeling de sectorspecifieke regelgeving ex ante geleidelijk in te krimpen naarmate de concurrentie op de markt zich ontwikkelt. Bij de procedure wordt echter ook rekening gehouden met de mogelijkheid dat als gevolg van de technologische ontwikkeling nieuwe knelpunten ontstaan die dan weer regelgeving ex ante vereisen, bijvoorbeeld op het gebied van de toegang tot breedbandnetwerken. Het is zeer wel mogelijk dat de concurrentie zich in de diverse marktsegmenten en lidstaten in verschillend tempo ontwikkelt en de nationale regelgevende instanties moeten in staat zijn om bij de regelgeving opgelegde verplichtingen te versoepelen voor markten waar de concurrentie de gewenste resultaten oplevert. Om ervoor te zorgen dat de marktpartijen in alle lidstaten in vergelijkbare omstandigheden een vergelijkbare behandeling krijgen, dient de Commissie in staat te zijn een geharmoniseerde toepassing van de bepalingen van de richtlijn te waarborgen. De Gemeenschap en haar lidstaten hebben in het kader van de overeenkomst inzake basistelecommunicatiediensten van de Wereldhandelsorganisatie toezeggingen met betrekking tot interconnectie van telecommunicatienetwerken gedaan die moeten worden gehonoreerd.

- (9) Richtlijn 97/33/EG voorziet in een reeks verplichtingen die moeten worden opgelegd aan ondernemingen met een aanmerkelijke marktmacht, namelijk transparantie, non-discriminatie, een gescheiden boekhouding, toegang, alsook prijscontrole met inbegrip van kostenoriëntering. Deze scala aan mogelijke verplichtingen dient te worden gehandhaafd, maar daarnaast dient deze de status te krijgen van een pakket maximale verplichtingen die aan ondernemingen kunnen worden opgelegd, teneinde overregulering te voorkomen. In uitzonderlijke gevallen kan het, met het oog op de inachtneming van internationale verbintenissen of communautaire wetgeving, dienstig zijn verplichtingen inzake toegang of interconnectie op te leggen aan alle marktpartijen, zoals thans het geval is voor voorwaardelijke-toegangssystemen voor digitale televisiediensten. In alle gevallen is regelgeving ex ante alleen verantwoord wanneer met behulp van de door de mededingingsregels verschaft instrumenten het gewenste resultaat niet even snel kan worden bereikt.

⁽¹⁾ PB L 199 van 26.7.1997, blz. 32.

⁽²⁾ PB L 268 van 3.10.1998, blz. 37.

⁽³⁾ PB L 101 van 1.4.1998, blz. 24.

⁽⁴⁾ PB L 165 van 19.6.1992, blz. 27.

⁽⁵⁾ PB L 14 van 20.1.1998, blz. 27.

- (10) Transparantie van de eisen en voorwaarden inzake toegang en interconnectie, ook wat prijzen betreft, bespoedigt onderhandelingen, helpt conflicten voorkomen en zorgt ervoor dat de marktpartijen erop vertrouwen dat een dienst niet op discriminerende voorwaarden wordt verleend. Openheid en transparantie van technische interfaces kan van bijzonder belang zijn voor de interoperabiliteit.
- (11) Het beginsel van non-discriminatie zorgt ervoor dat ondernemingen met een aanmerkelijke marktmacht geen concurrentievervalsing veroorzaken, met name wanneer het verticaal geïntegreerde ondernemingen betreft die diensten verlenen aan bedrijven waarmee zij op downstream-markten concurreren.
- (12) Gescheiden boekhoudingen maken het mogelijk overboekingen van prijselementen zichtbaar te maken en stellen de nationale regelgevingsinstanties in staat de naleving van de verplichtingen inzake non-discriminatie te toetsen. In dit verband heeft de Commissie Aanbeveling 98/322/EG van 8 april 1998 inzake interconnectie in een geliberaliseerde telecommunicatiemarkt (Deel 2 — Scheiding van boekhoudingen en kostenberekeningen) ⁽¹⁾ gepubliceerd.
- (13) Het verplicht opleggen van het verlenen van toegang tot de netwerkinfrastructuur kan verantwoord zijn als een middel om de concurrentie te vergroten, maar de nationale regelgevende instanties moeten de rechten van een infrastructuureigenaar om zijn infrastructuur te eigen bate te exploiteren afwegen tegen de rechten van andere dienstenaanbieders om toegang te krijgen tot faciliteiten die voor hen van essentieel belang zijn om concurrerende diensten te kunnen aanbieden. Dat de nationale regelgevende instanties het verlenen van toegang verplicht stellen om op korte termijn de concurrentie te intensiveren, mag er niet toe leiden dat concurrenten minder gestimuleerd worden om te investeren in alternatieve faciliteiten die op langere termijn voor meer concurrentie zullen zorgen. De Commissie heeft een bekendmaking gedaan betreffende de toepassing van de mededingingsregels op overeenkomsten inzake toegang in de telecommunicatiesector ⁽²⁾, waarin deze aspecten worden behandeld.
- (14) Prijscontrole kan noodzakelijk zijn wanneer uit de analyse van een specifieke markt blijkt dat er sprake is van inefficiënte concurrentie. Eventueel kan worden volstaan met een relatief kleine ingreep, zoals het opleggen van een bij regelgeving vastgestelde verplichting dat de prijzen voor carrierselectie tijdelijk moeten zijn, zoals bepaald in Richtlijn 97/33/EG, maar er kunnen ingrijpendere maatregelen nodig zijn zoals de verplichting om, wanneer de prijzen kostengeoriënteerd zijn, volledige verantwoording over deze prijzen af te leggen ingeval de concurrentie onvoldoende sterk is om te voorkomen dat buitensporige prijzen worden toegepast. Met name dienen exploitanten met een aanzienlijke marktmacht zich ervan te onthouden zodanige prijzen te hanteren dat het verschil tussen hun detailprijzen en de interconnectieprijzen die zij aanrekenen aan concurrenten die op detailhandelsniveau vergelijkbare diensten aanbieden, onvoldoende is om een duurzame concurrentie te waarborgen. De Commissie heeft er in haar Aanbeveling 98/195/EG van 8 januari 1998 inzake interconnectie in een geliberaliseerde telecommunicatiemarkt (Deel 1 — Interconnectieprijzen) ⁽³⁾ voor geleit gebruik te maken van de methode van gemiddelde incrementele langetermijnkosten als grondslag voor interconnectieprijzen in de Gemeenschap, ter bevordering van efficiëntie en duurzame concurrentie.
- (15) De publicatie van informatie door de lidstaten zal ervoor zorgen dat de marktpartijen en potentiële nieuwe aanbieders meer inzicht krijgen in hun rechten en verplichtingen en weten waar zij nadere gegevens kunnen vinden. Publicatie in het Staatsblad draagt ertoe bij dat de betrokken partijen en andere lidstaten de nodige informatie kunnen verkrijgen.
- (16) Om te kunnen nagaan of het Gemeenschapsrecht correct wordt toegepast dient de Commissie te weten welke ondernemingen als partijen met een aanmerkelijke marktmacht zijn aangewezen en welke verplichtingen door de nationale regelgevende instanties aan de marktpartijen zijn opgelegd. Het is dus noodzakelijk dat de lidstaten de informatie die zij op nationaal niveau publiceren ook aan de Commissie toezenden.
- (17) Gezien het tempo van de technologische en de marktontwikkeling zal de tenuitvoerlegging van de richtlijn binnen drie jaar na de inwerkingtreding daarvan worden geëvalueerd om na te gaan of de doelstellingen worden gehaald.
- (18) Aangezien voor de tenuitvoerlegging van deze richtlijn maatregelen dienen te worden getroffen als bedoeld in artikel 2 van Beschikking 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽⁴⁾, dienen deze te worden vastgesteld volgens de in artikel 5 van die beschikking bedoelde regelgevingsprocedure,

HEBBERN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFSTUK I

TOEPASSINGSGEBIED, DOELSTELLING EN DEFINITIES

Artikel 1

Toepassingsgebied en doelstelling

1. Binnen het bij Richtlijn .../EG (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische telecommunicatienetwerken en -diensten) vastgestelde kader harmoniseert deze richtlijn de wijze waarop de lidstaten de toegang tot en de interconnectie van elektronische telecommunicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten reguleren. Doelstelling is om, met inachtneming van de beginselen van de interne markt, voor de markt waarop aanbieders van netwerken en diensten actief zijn, een regelgevingskader tot stand te brengen dat leidt tot duurzame concurrentie, interoperabiliteit van diensten en voordelen voor de consument.

⁽¹⁾ PB L 141 van 13.5.1998, blz. 6.

⁽²⁾ PB C 265 van 22.8.1998, blz. 2.

⁽³⁾ PB L 73 van 12.3.1998, blz. 42.

⁽⁴⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

2. De richtlijn voorziet in rechten en verplichtingen voor ondernemingen die openbare communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten in eigendom hebben of exploiteren en ondernemingen die interconnectie met en/of toegang tot die netwerken of bijbehorende faciliteiten wensen. De richtlijn omvat doelstellingen voor de nationale regelgevende instanties met betrekking tot toegang tot en interconnectie van netwerken, alsook procedures die ervoor moeten zorgen dat de door de nationale regelgevende instanties opgelegde verplichtingen worden herzien en waar nodig worden ingetrokken zodra de beoogde doelstellingen zijn verwezenlijkt.

Artikel 2

Definities

De in Richtlijn .../EG (inzake een gemeenschappelijke regelgevingskader voor elektronische telecommunicatienetwerken en -diensten) opgenomen definities zijn in voorkomend geval van toepassing.

Voorts wordt voor de toepassing van deze richtlijn verstaan onder:

- a) „toegang”: het beschikbaar stellen van faciliteiten en/of diensten aan een andere onderneming, onder welomschreven voorwaarden, hetzij op exclusieve hetzij op niet-exclusieve basis, met het oog op het aanbieden van elektronische communicatiediensten. Deze definitie omvat onder andere: toegang tot netwerkonderdelen en bijbehorende faciliteiten en diensten waarvoor eventueel, al dan niet draadloos, apparatuur moet worden aangesloten; toegang tot materiële infrastructuur waaronder gebouwen, kabelgoten en masten; toegang tot programmatuursystemen waaronder operationele ondersteuningssystemen; toegang tot nummervertaling of systemen met vergelijkbare functionaliteit; toegang tot mobiele netwerken, met name voor roaming; toegang tot voorwaardelijke-toegangssystemen voor digitale televisiediensten. Interconnectie is een specifiek type toegang dat wordt gerealiseerd tussen exploitanten van openbare netwerken. Toegang in de zin van deze richtlijn omvat geen toegang door eindgebruikers;
- b) „interconnectie”: het fysiek en logisch verbinden van openbare elektronische communicatienetwerken die door dezelfde of een andere onderneming worden gebruikt om het de gebruikers van een onderneming mogelijk te maken te communiceren met die van dezelfde of van een andere onderneming of toegang te hebben tot diensten die door een andere onderneming worden aangeboden. Diensten kunnen worden aangeboden door de betrokken partijen of andere partijen die toegang hebben tot het netwerk;
- c) „exploitant”: een onderneming die een algemeen beschikbaar elektronisch communicatienetwerk aanbiedt, exploiteert of controleert, dan wel een bijbehorende faciliteit zoals een voorwaardelijke-toegangssysteem aanbiedt, exploiteert of controleert, door middel waarvan zij dienstenaanbieders de toegang tot de eindgebruiker kan ontzeggen of deze toegang kan beperken, dan wel de eindgebruiker de vrije keuze van diensten kan ontzeggen of deze beperken;
- d) „digitale breedbandtelevisiedienst”: een televisiedienst die geheel of gedeeltelijk bestaat uit programma's die zijn geproduceerd en gemonteerd met gebruikmaking van anamorfie expansie om te worden weergegeven in een schermvullend breedbeeldformaat. Het 16:9-formaat geldt als referentieformaat voor breedbeeldtelevisiediensten;
- e) „eindgebruiker”: een gebruiker die geen algemeen beschikbare elektronische communicatienetwerken of diensten aanbiedt.

HOOFSTUK II

ALGEMEEN KADER TER REGULERING VAN TOEGANG EN INTERCONNECTIE

Artikel 3

Algemeen kader inzake toegang en interconnectie

1. De lidstaten zorgen ervoor dat er geen beperkingen zijn waardoor ondernemingen die in één lidstaat of in verscheidene lidstaten gevestigd zijn, worden belemmerd om onderling overeenkomstig het Gemeenschapsrecht overeenkomsten inzake technische en commerciële regelingen voor toegang en/of interconnectie aan te gaan. De onderneming die om toegang of om interconnectie verzoekt hoeft niet gemachtigd te zijn om te opereren in de lidstaat waar om toegang of interconnectie wordt verzocht, wanneer zij in die lidstaat geen diensten aanbiedt.

2. Onverminderd artikel 26 van Richtlijn .../EG (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten) handhaven de lidstaten geen wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen waarbij exploitanten worden verplicht om, wanneer zij netwerktoegang of interconnectie mogelijk maken, voor dezelfde diensten ten aanzien van verschillende ondernemingen verschillende eisen en voorwaarden te hanteren, en/of hun verplichtingen worden opgelegd die geen verband houden met de daadwerkelijk geleverde toegangs- en interconnectiediensten.

Artikel 4

Rechten en verplichtingen van ondernemingen

1. Alle ondernemingen die gemachtigd zijn om elektronische communicatienetwerken te exploiteren met het oog op het algemeen beschikbaar stellen van elektronische communicatiediensten zijn gerechtigd en, wanneer hun daarom wordt verzocht door daartoe gemachtigde ondernemingen, verplicht om onderling interconnectieovereenkomsten aan te gaan met het doel de betrokken diensten aan te bieden, teneinde de verlening en de interoperabiliteit van de diensten in de gehele Gemeenschap te waarborgen.

2. Elektronische communicatienetwerken die worden gebruikt voor de distributie van digitale televisiediensten moeten in staat zijn breedbeeldtelevisiediensten en -programma's door te geven. Netwerkeexploitanten die breedbeeldtelevisiediensten of -programma's ontvangen en doorgeven handhaven het breedbeeldformaat.

3. Onverminderd artikel 11 van Richtlijn .../.../EG van het Europees Parlement en de Raad (betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) zorgen de nationale regelgevende instanties ervoor dat ondernemingen die tijdens onderhandelingen over toegangs- of interconnectie-overeenkomsten informatie van een andere onderneming verwerven, die informatie uitsluitend gebruiken voor het doel waarvoor zij werd verstrekt en te allen tijde de vertrouwelijkheid van doorgegeven of opgeslagen informatie in acht nemen. De informatie wordt niet doorgegeven aan enige andere partij, met name andere afdelingen, dochterondernemingen of partners, die door die informatie concurrentievoordeel zouden kunnen behalen.

Artikel 5

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de nationale regelgevende instanties met betrekking tot toegang en interconnectie

1. Met het oog op de doelstellingen van artikel 7 van de Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten), bevorderen en waarborgen de nationale regelgevende instanties passende netwerktoegang en interconnectie, alsook interoperabiliteit van diensten, en oefenen zij daarbij hun bevoegdheid uit op een wijze die bevorderlijk is voor efficiëntie en duurzame concurrentie en die de eindgebruikers maximaal voordeel biedt.

2. De lidstaten zien erop toe dat de nationale regelgevende instanties de nodige bevoegdheden krijgen om de in de artikelen 6 tot en met 13 van deze richtlijn vermelde verplichtingen op te leggen aan exploitanten die zijn aangewezen als beschikkende over een aanmerkelijke macht op een relevante markt. Bij gebreke van overeenstemming tussen ondernemingen over toegangs- en interconnectieovereenkomsten, zorgen de lidstaten ervoor dat de nationale regelgevende instantie de nodige bevoegdheden krijgt om in te grijpen hetzij wanneer één van de betrokken partijen daarom verzoekt, hetzij op eigen initiatief, rekening houdend met de beleidsdoelstellingen en procedures die zijn vermeld in de artikelen 6, 7 en 13 tot en met 18 van Richtlijn .../.../EG (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

HOOFSTUK III

VERPLICHTINGEN VAN EXPLOITANTEN EN MARKTOBSERVATIEPROCEDURES

Artikel 6

Voorwaardelijke-toegangssystemen en andere bijbehorende faciliteiten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat, met betrekking tot de voorwaardelijke toegang tot digitale televisieomroepdiensten ten behoeve van kijkers in de Gemeenschap, ongeacht de wijze van doorgifte, de voorwaarden van de bijlage, deel I, van toepassing zijn.

2. Voorwaarden voor toegang tot andere bijbehorende faciliteiten als bedoeld in deel II van de bijlage kunnen worden vastgesteld in de procedure van artikel 14, lid 2.

3. In het licht van de technologische en marktontwikkelingen kan de bijlage worden gewijzigd volgens de procedure van artikel 14, lid 2.

Artikel 7

Herziening van eerdere verplichtingen inzake toegang en interconnectie

1. De lidstaten handhaven alle verplichtingen inzake toegang en interconnectie die vóór de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn ten aanzien van algemeen beschikbare elektronische communicatienetwerken aanbiedende ondernemingen golden krachtens de artikelen 4, 6, 7, 8, 11, 12 en 14 van Richtlijn 97/33/EG, artikel 16 van Richtlijn 98/10/EG, de artikelen 7 en 8 van Richtlijn 92/44/EG en artikel 3 van Verordening (inzake ontbundelde toegang tot het aansluitnet); deze verplichtingen worden gehandhaafd totdat zij zijn herzien en daarover een besluit is genomen overeenkomstig lid 3.

2. De markten die relevant zijn voor de in lid 1 bedoelde verplichtingen worden opgenomen in de eerste beschikking inzake relevante markten voor producten en diensten die door de Commissie moet worden gepubliceerd volgens de procedure van artikel 14 van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

3. De lidstaten zorgen ervoor dat onmiddellijk na de inwerkingtreding van deze richtlijn, en vervolgens op gezette tijden, de nationale regelgevende instanties een marktanalyse uitvoeren volgens de procedure van artikel 14 van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten), om te bepalen of de betrokken verplichtingen moeten worden gehandhaafd, gewijzigd of opgeheven. De partijen waarop een dergelijke wijziging of opheffing van verplichtingen betrekking heeft worden daarvan binnen een passende termijn in kennis gesteld.

Artikel 8

Oplegging, wijziging of opheffing van verplichtingen

1. Wanneer een overeenkomstig artikel 14 van de Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) verrichte marktanalyse uitwijst dat een exploitant een aanmerkelijke macht op een specifieke markt heeft, leggen de nationale regelgevende instanties hem naar gelang van het geval één of meer van de in de artikelen 9 tot en met 13 van deze richtlijn genoemde verplichtingen op om concurrentievervalsing te voorkomen. De specifieke verplichting(en) die wordt (worden) opgelegd is (zijn) afgestemd op de aard van het geconstateerde probleem.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 6 kunnen de nationale regelgevende instanties aan exploitanten, met inbegrip van andere exploitanten dan die welke een aanmerkelijke marktmacht hebben, met betrekking tot interconnectie de in de artikelen 9 tot en met 13 vermelde verplichtingen opleggen, teneinde te voldoen aan internationale verbintenissen.

Bij wijze van uitzondering, met voorafgaande toestemming van de Commissie, kunnen de nationale regelgevende instanties aan exploitanten met een aanzienlijke marktmacht verplichtingen met betrekking tot toegang of interconnectie opleggen die verder gaan dan die welke zijn vermeld in de artikelen 9 tot en met 13 van deze richtlijn, mits alle verplichtingen stroken met de doelstellingen van artikel 1 van deze richtlijn en artikel 7 van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten), en in verhouding staan tot het beoogde doel.

3. Met betrekking tot lid 2, eerste alinea, geven de nationale regelgevende instanties de Commissie kennis van besluiten om voor marktpartijen in de Gemeenschap geldende verplichtingen op te leggen, te wijzigen of op te heffen, volgens de procedures van artikel 6, lid 2 tot en met lid 4, van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

Artikel 9

Verplichting tot transparantie

1. De nationale regelgevende instanties kunnen overeenkomstig artikel 8 verplichtingen inzake transparantie met betrekking tot interconnectie en/of netwerktoegang opleggen op grond waarvan exploitanten duidelijk omschreven informatie, zoals technische specificaties, netwerkenmerken, eisen en voorwaarden voor levering en gebruik, alsook tarieven, ter beschikking van het publiek moeten stellen.

2. Met name wanneer voor een exploitant verplichtingen inzake non-discriminatie gelden, kunnen de nationale regelgevende instanties van die exploitant eisen dat hij een voldoende gespecificeerde referentieofferte publiceert waarin een beschrijving wordt gegeven van de relevante offertes, uitgesplitst in diverse elementen naar gelang van de marktbehoeften, alsook van de daaraan verbonden eisen en voorwaarden, inclusief tarieven.

3. De nationale regelgevende instanties kunnen preciseren welke informatie beschikbaar moet worden gesteld, hoe gedetailleerd die moet zijn en op welke wijze deze moet worden gepubliceerd.

Artikel 10

Verplichting inzake non-discriminatie

1. Een nationale regelgevingsinstantie kan overeenkomstig artikel 8 verplichtingen inzake non-discriminatie met betrekking tot interconnectie en/of netwerktoegang opleggen.

2. Verplichtingen inzake non-discriminatie moeten er met name voor zorgen dat de exploitant ten aanzien van andere ondernemingen die dezelfde diensten aanbieden onder dezelfde omstandigheden dezelfde voorwaarden toepast, alsook aan anderen diensten en informatie aanbiedt onder dezelfde voorwaarden en van dezelfde kwaliteit als die welke hij voor zijn eigen diensten of diensten van zijn dochterondernemingen of partners biedt.

Artikel 11

Verplichting tot het voeren van gescheiden boekhoudingen

1. Een nationale regelgevende instantie kan overeenkomstig artikel 8 het voeren van gescheiden boekhoudingen voorschrijven met betrekking tot bepaalde met interconnectie en/of netwerktoegang verband houdende activiteiten.

Met name kan een nationale regelgevende instantie van een verticaal geïntegreerde onderneming eisen dat deze opening van zaken geeft over haar groothandelsprijzen en interne verrekening van prijzen, wanneer uit een marktanalyse blijkt dat de betrokken exploitant faciliteiten aanbiedt die essentieel zijn voor andere dienstverleners, terwijl zijzelf met hen concurreert op dezelfde downstream-markt.

2. Om het toezicht op de naleving van verplichtingen inzake transparantie te vergemakkelijken, hebben de nationale regelgevende instanties de bevoegdheid voor te schrijven dat boekhouddocumenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, op verzoek worden overgelegd. De nationale regelgevende instanties kunnen dergelijke informatie publiceren wanneer deze bijdraagt tot een open en concurrentiegericht markt, zij het met inachtneming van de nationale en communautaire regels inzake vertrouwelijkheid van handelsgegevens.

Artikel 12

Verplichtingen inzake toegang tot en gebruik van specifieke netwerkfaciliteiten

1. Een nationale regelgevende instantie kan overeenkomstig artikel 8 exploitanten de verplichting opleggen toegang te verlenen tot en het gebruik toe te staan van specifieke faciliteiten en/of bijbehorende diensten, onder meer wanneer de nationale regelgevende instantie van mening is dat het weigeren van toegang de ontwikkeling van een door duurzame concurrentie gekenmerkte detailhandelsmarkt zou belemmeren of niet in het belang van de eindgebruiker zou zijn.

Van exploitanten kan onder meer worden verlangd dat zij:

- a) derden toegang verlenen tot bepaalde netwerkelementen en/of faciliteiten;
- b) reeds verleende toegang tot faciliteiten niet intrekken;
- c) bepaalde diensten doorverkopen;
- d) open toegang verlenen tot technische interfaces, protocollen of andere fundamentele technologieën die onmisbaar zijn voor de interoperabiliteit van diensten;
- e) collocatie of andere vormen van gedeeld gebruik van faciliteiten aanbieden, inclusief gedeeld gebruik van kabelgoten, gebouwen of masten;
- f) de nodige specifieke diensten aanbieden die nodig zijn voor de eind-tot-eind-interoperabiliteit van aan gebruikers geleverde diensten, inclusief faciliteiten voor intelligente netwerkdiensten of roaming binnen mobiele netwerken;

- g) de nodige toegang tot operationele ondersteuningssystemen of vergelijkbare softwaresystemen verlenen om eerlijke concurrentie bij het aanbieden van diensten te waarborgen;
- h) zorgen voor interconnectie van netwerken of netwerkfaciliteiten.

De nationale regelgevende instanties kunnen aan deze verplichtingen voorwaarden verbinden ter zake van eerlijkheid, redelijkheid, opportuniteit, transparantie en/of non-discriminatie.

2. Bij het opleggen van de in lid 1 bedoelde verplichtingen betrekken de nationale regelgevende instanties met name de volgende factoren in hun overwegingen:

- a) de technische en economische levensvatbaarheid van het gebruik of de installatie van concurrerende faciliteiten, rekening houdend met het tempo van de marktontwikkeling;
- b) de haalbaarheid van de voorgestelde toegangverlening, rekening houdend met de beschikbare capaciteit;
- c) de door de eigenaar van de faciliteit verrichte initiële investering, rekening houdend met de aan de investering verbonden risico's;
- d) de noodzaak om op lange termijn de concurrentie in stand te houden;
- e) in voorkomend geval, ter zake geldende intellectuele-eigendomsrechten.

Artikel 13

Verplichtingen inzake prijscontrole en kostentoerekening

1. Een nationale regelgevende instantie kan overeenkomstig artikel 8 verplichtingen inzake prijscontrole opleggen, inclusief verplichtingen inzake kostenoriëntering van prijzen en inzake kostentoerekeningssystemen, voor het verlenen van specifieke interconnectie- en/of netwerktoegangstypes, wanneer uit een marktanalyse blijkt dat de betrokken exploitant bij het ontbreken van daadwerkelijke concurrentie in staat zou zijn de prijzen op een buitensporig hoog peil te handhaven of de marges uit te hollen, zulks ten nadele van de eindgebruikers. De nationale regelgevende instanties houden rekening met de door de exploitant gedane investeringen en de daaraan verbonden risico's.

2. De nationale regelgevende instanties zien erop toe dat elke tariefstellingsmethodologie die wordt opgelegd erop gericht is efficiëntie en duurzame concurrentie te bevorderen en de consument maximaal voordeel te bieden.

3. Wanneer voor een exploitant een verplichting inzake kostenoriëntering van zijn tarieven geldt, is het aan hem om aan te tonen dat de tarieven worden bepaald op basis van de kosten verhoogd met een redelijk investeringsrendement. De nationale regelgevende instanties kunnen van een exploitant verlangen dat deze volledige verantwoording aflegt over zijn tarieven en indien nodig dat deze worden aangepast.

4. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat, wanneer de invoering van een kostentoerekeningssysteem verplicht wordt gesteld met het oog op prijscontrole, een beschrij-

ving van dit systeem ter beschikking van het publiek wordt gesteld waarin ten minste de hoofdcategorieën waarin de kosten worden ingedeeld en de voor de toerekening van de kosten toegepaste regels worden vermeld. Op de inachtneming van het kostentoerekeningssysteem wordt toegezien door een gekwalificeerde onafhankelijke instantie. Jaarlijks wordt een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem gepubliceerd.

HOOFSTUK IV

PROCEDUREBEPALINGEN

Artikel 14

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 19 van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) ingestelde Comité voor communicatie.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, in overeenstemming met de artikelen 7 en 8 van dat besluit.

3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt drie maanden.

Artikel 15

Publicatie van en toegang tot informatie

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de krachtens deze richtlijn aan ondernemingen opgelegde specifieke verplichtingen openbaar worden gemaakt, met vermelding van het specifieke product respectievelijk de specifieke dienst en de betrokken geografische markten. Zij zorgen ervoor dat actuele informatie openbaar wordt gemaakt op een wijze die alle belanghebbende partijen gemakkelijke toegang tot die informatie waarborgt.

2. De lidstaten zenden de Commissie een kopie van alle gepubliceerde informatie toe. De Commissie stelt deze informatie beschikbaar in een gemakkelijk toegankelijke vorm en deelt deze afhankelijk van het geval mee aan het Comité voor communicatie en de Groep op hoog niveau voor communicatie.

Artikel 16

Kennisgeving

1. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op 31 december 2001 ervan in kennis welke nationale regelgevende instanties met de in deze richtlijn omschreven taken zijn belast.

2. De nationale regelgevende instanties stellen de Commissie in kennis van de namen van de exploitanten die geacht worden een aanzienlijke marktmacht te hebben in de zin van deze richtlijn, alsook van de verplichtingen die hun krachtens de richtlijn worden opgelegd. Alle wijzigingen met betrekking tot de aan ondernemingen opgelegde verplichtingen of met betrekking tot de onder de toepassing van deze richtlijn vallende ondernemingen worden onverwijld ter kennis van de Commissie gebracht.

Artikel 17**Evaluatie**

Op gezette tijden evalueert de Commissie de werking van deze richtlijn en brengt zij daarover verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad, voor het eerst uiterlijk drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn. De Commissie kan daartoe de lidstaten om inlichtingen vragen, die op verzoek onverwijld worden verstrekt.

Artikel 18**Omzetting in nationaal recht**

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2001 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar ver-

wezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen, alsook alle latere wijzigingen op die bepalingen.

Artikel 19**Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 20**Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE**Voorwaarden voor toegang tot digitale televisieomroepdiensten voor kijkers in de Gemeenschap**

Deel I — Voorwaarden voor voorwaardelijke-toegangssystemen overeenkomstig artikel 6, lid 1

De lidstaten zorgen ervoor dat overeenkomstig artikel 6 met betrekking tot de voorwaardelijke toegang tot digitale televisieomroepdiensten voor kijkers in de Gemeenschap, ongeacht de wijze van doorgifte, de volgende voorwaarden gelden:

- a) voorwaardelijke toegangssystemen die op de markt van de Gemeenschap worden geëxploiteerd moeten de nodige technische capaciteit bieden voor een kosteneffectieve controleoverdracht waarbij de mogelijkheid wordt geboden voor volledige controle door netwerkexploitanten op lokaal of regionaal niveau op de diensten waarbij gebruik wordt gemaakt van dergelijke voorwaardelijke-toegangssystemen;
- b) alle exploitanten van voorwaardelijke-toegangsdiensten, ongeacht de wijze van doorgifte, die diensten voor toegang tot digitale televisiediensten produceren en verhandelen moeten:
 - alle omroepen op eerlijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden die in overeenstemming zijn met de communautaire mededingingsregels, technische diensten aanbieden met behulp waarvan de op digitale wijze doorgegeven diensten van de omroep door gemachtigde kijkers kunnen worden ontvangen door middel van door de exploitant van de betrokken diensten beheerde decoders, alsook voldoen aan de communautaire mededingingsregels,
 - een afzonderlijke boekhouding voeren met betrekking tot hun activiteiten als aanbieders van voorwaardelijke toegang;
- c) wanneer zij licenties verlenen aan fabrikanten van consumentenapparatuur moeten de houders van industriële eigendomsrechten op voorwaardelijke-toegangssystemen ervoor zorgen dat dit gebeurt op eerlijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden. De houders van dergelijke rechten mogen, rekening houdend met technische en commerciële factoren, de verlening van licenties niet ondergeschikt maken aan voorwaarden die een verbod leggen op dan wel ontradend of ontmoedigend werken ten aanzien van de verwerking in hetzelfde product van:
 - een gemeenschappelijke interface die een verbinding met verschillende andere toegangssystemen mogelijk maakt, of
 - voor een ander toegangstelsysteem kenmerkende functies, mits de licentiehouder zich houdt aan de redelijke en passende voorwaarden die, wat hem betreft, moeten zorgen voor de veiligheid van de transacties van de exploitanten van voorwaardelijke-toegangssystemen.

Deel II — Andere bijbehorende faciliteiten die bij de beoordelingsprocedure van artikel 6, lid 2, in aanmerking moeten worden genomen

- Toegang tot applicatieprogramma-interfaces (API's)
- Toegang tot elektronische programmagidsen (EPG's)

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie

(2000/C 365 E/17)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 385 def. — 2000/0189(COD)

(Door de Commissie ingediend op 25 augustus 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Uit hoofde van Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en het vrije verkeer van die gegevens⁽¹⁾ moeten de lidstaten de rechten en vrijheden van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens beschermen en dienen zij in het bijzonder de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te waarborgen, teneinde te zorgen voor een vrij verkeer van persoonsgegevens in de Gemeenschap.
- (2) Het vertrouwelijke karakter van communicatie wordt gewaarborgd in overeenstemming met de internationale instrumenten met betrekking tot de mensenrechten, met name het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, en met de grondwetten van de lidstaten.
- (3) Met Richtlijn 97/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de telecommunicatiesector⁽²⁾ werden de in Richtlijn 95/46/EG uiteengezette beginselen omgezet in specifieke regels voor de telecommunicatiesector. Richtlijn 97/66/EG moet worden aangepast aan de ontwikkelingen op de markten en van de technologieën voor elektronische communicatiediensten, teneinde te voorzien in een gelijke mate van bescherming van persoonsgegevens en van de persoonlijke levenssfeer voor gebruikers van algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten, ongeacht de technologieën waarvan gebruik wordt gemaakt.
- (4) Momenteel worden in openbare communicatienetwerken in de Gemeenschap nieuwe geavanceerde digitale technologieën ingevoerd die met betrekking tot de bescherming

van de persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer van de gebruiker specifieke eisen stellen. De ontwikkeling van de informatiemaatschappij wordt gekenmerkt door de invoering van nieuwe elektronische communicatiediensten. Toegang tot digitale mobiele netwerken is voor een breed publiek beschikbaar en betaalbaar geworden. Deze digitale netwerken beschikken over grote capaciteiten en mogelijkheden voor de verwerking van persoonsgegevens. De succesvolle grensoverschrijdende ontwikkeling van deze diensten hangt gedeeltelijk af van het vertrouwen van de gebruikers dat hun persoonlijke levenssfeer zal worden geëerbiedigd.

- (5) Het internet vervangt traditionele marktstructuren door te voorzien in een gemeenschappelijke, wereldwijde infrastructuur voor de levering van een breed scala van elektronische communicatiediensten. Algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten via het internet bieden de gebruikers nieuwe mogelijkheden, maar houden ook nieuwe gevaren in voor de bescherming van hun persoonsgegevens en persoonlijke levenssfeer.
- (6) Voor openbare communicatienetwerken moeten specifieke wettelijke, bestuursrechtelijke en technische bepalingen worden vastgesteld teneinde de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen en de rechtmatige belangen van rechtspersonen te beschermen tegen met name de steeds grotere mogelijkheden in verband met de geautomatiseerde opslag en verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot de abonnees en de gebruikers.
- (7) De door de lidstaten vastgestelde wettelijke, bestuursrechtelijke en technische bepalingen met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, van de persoonlijke levenssfeer en van de rechtmatige belangen van rechtspersonen in de sector elektronische communicatie moeten worden geharmoniseerd teneinde hinderpalen voor de totstandbrenging van de interne markt voor elektronische communicatie, overeenkomstig artikel 14 van het Verdrag, te voorkomen. Harmonisatie moet beperkt blijven tot de eisen die noodzakelijk zijn om ervoor te zorgen dat de bevordering en de ontwikkeling van nieuwe elektronische communicatiediensten en -netwerken tussen lidstaten niet worden gehinderd.
- (8) De lidstaten, de betrokken aanbieders en gebruikers alsmede de bevoegde communautaire instanties zouden moeten samenwerken bij de introductie en ontwikkeling van de benodigde technieken waar zulks noodzakelijk is met het oog op de waarborgen die door deze richtlijn worden geboden, daarbij met name rekening houdend met de doelstelling de verwerking van persoonsgegevens zoveel mogelijk te beperken en waar mogelijk gebruik te maken van anonieme of onder pseudoniem opgeslagen gegevens.

⁽¹⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

⁽²⁾ PB L 24 van 30.1.1998, blz. 1.

- (9) In de sector elektronische communicatie is Richtlijn 95/46/EG van toepassing, met name op alle aangelegenheden met betrekking tot de bescherming van fundamentele rechten en vrijheden die niet specifiek onder het bepaalde in deze richtlijn vallen, met inbegrip van de plichten van de verantwoordelijke en de rechten van personen. Richtlijn 95/46/EG is van toepassing op niet algemeen beschikbare communicatiediensten.
- (10) Deze richtlijn is evenals Richtlijn 95/46/EG niet van toepassing op vraagstukken met betrekking tot de bescherming van fundamentele rechten en vrijheden in verband met niet onder het Gemeenschapsrecht vallende activiteiten. Het is de taak van de lidstaten alle maatregelen te nemen die nodig zijn voor de openbare veiligheid, defensie, staatsveiligheid (met inbegrip van het economisch welzijn van de staat wanneer de activiteit verband houdt met de staatsveiligheid) en de wetshandhaving op strafrechtelijk gebied. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor de lidstaten om wettelijk toegestane interceptie van elektronische communicatie uit te voeren wanneer dit nodig is voor een van deze doeleinden.
- (11) De abonnees van een algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst kunnen zowel natuurlijke als rechtspersonen zijn. Deze richtlijn die een aanvulling vormt op Richtlijn 95/46/EG, beoogt de fundamentele rechten van natuurlijke personen, en in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, en de rechtmatige belangen van rechtspersonen te beschermen. De richtlijn verplicht de lidstaten er niet toe om het toepassingsgebied van Richtlijn 95/46/EG uit te breiden tot de bescherming van de rechtmatige belangen van rechtspersonen, welke bescherming wordt gewaarborgd in het kader van de vigerende Gemeenschaps- en nationale wetgeving.
- (12) De toepassing van bepaalde vereisten met betrekking tot de weergave en beperking van de identificatie van het oproepende en het opgeroepen nummer en het automatisch doorschakelen van oproepen van abonneenummers die met analoge centrales zijn verbonden, dient in specifieke gevallen waar dit technisch niet haalbaar blijkt en onevenredig veel economische middelen vergt, niet verplicht te worden gesteld. Gezien het belang van betrokken partijen om van dergelijke gevallen op de hoogte te worden gesteld, dienen de lidstaten deze aan de Commissie mede te delen.
- (13) De aanbieders van diensten moeten de nodige maatregelen treffen om de beveiliging van hun diensten te garanderen, indien nodig samen met de aanbieder van het netwerk, en moeten de abonnees informeren over eventuele bijzondere risico's inzake het doorbreken van de beveiliging van het netwerk. Dergelijke risico's kunnen zich met name voordoen bij elektronische communicatiediensten over een open netwerk zoals het internet. Het is bijzonder belangrijk voor abonnees en gebruikers van dergelijke diensten om door hun dienstenaanbieder volledig op de hoogte te worden gebracht van bestaande veiligheidsrisico's die van dien aard zijn dat de dienstenaanbieder deze zelf niet kan verhelen. Dienstenaanbieders die algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten over het internet aanbieden, moeten gebruikers en abonnees op de hoogte brengen van de maatregelen die zij kunnen treffen om de veiligheid van hun communicatie te beschermen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van specifieke soorten software of encryptietechnologieën. De beveiliging wordt beoordeeld in het licht van artikel 17 van Richtlijn 95/46/EG.
- (14) Er moeten maatregelen worden getroffen om onbevoegde toegang tot communicatie te verhinderen, teneinde het vertrouwelijk karakter van communicatie via openbare communicatienetwerken en algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten te beschermen, zowel ten aanzien van de inhoud zelf als van gegevens over die communicatie. De nationale wetgeving van sommige lidstaten stelt uitsluitend opzettelijke onbevoegde toegang tot communicatie strafbaar.
- (15) De gegevens over abonnees die in elektronische communicatienetwerken worden verwerkt om verbindingen tot stand te brengen en informatie over te dragen, bevatten informatie over het privé-leven van natuurlijke personen, die recht hebben op respect voor hun correspondentie. Ook de rechtmatige belangen van rechtspersonen moeten worden beschermd. Dergelijke gegevens mogen slechts worden opgeslagen voorzover dat nodig is voor het leveren van de dienst, voor facturering en voor interconnectiebetalingen, en slechts gedurende een beperkte tijd. Elke verdere verwerking van dergelijke gegevens die de aanbieder van de algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst zou willen verrichten ten behoeve van de marketing van zijn eigen elektronische communicatiediensten of voor de levering van diensten met toegevoegde waarde, is slechts toegestaan indien de abonnee daarmee heeft ingestemd op basis van precieze en volledige informatie van de aanbieder van de algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst over de door hem geplande verdere verwerking van de gegevens en over het recht van de abonnee een dergelijke verwerking niet toe te staan of de toestemming daartoe in te trekken. Verkeersgegevens die worden gebruikt voor de marketing van eigen communicatiediensten of voor de levering van diensten met toegevoegde waarde moeten ook worden gewist of anoniem gemaakt na de levering van de dienst. Dienstenaanbieders moeten hun abonnees altijd op de hoogte brengen van de soorten gegevens die zij verwerken, waarvoor zij dat doen en hoelang dat wordt gedaan.
- (16) De invoering van gespecificeerde facturen biedt de abonnees betere mogelijkheden om de juistheid van de door de dienstenaanbieder aangerekende bedragen te toetsen, maar kan tegelijkertijd ook een bedreiging vormen voor de persoonlijke levenssfeer van de gebruikers van algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten. De lidstaten zouden derhalve met het oog op de vrijwaring van de persoonlijke levenssfeer van de gebruikers de ontwikkeling moeten aanmoedigen van elektronische communicatiediensten waaraan opties zijn gekoppeld zoals alternatieve betalingsfaciliteiten die anonieme of strikt persoonlijke toegang tot algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten waarborgen, bijvoorbeeld telefoonkaarten en mogelijkheden tot betaling met kredietkaarten.

- (17) In digitale mobiele netwerken worden locatiegegevens betreffende de geografische positie van de eindapparatuur van de mobiele gebruiker verwerkt om de transmissie van de communicatie mogelijk te maken. Dergelijke gegevens zijn verkeersgegevens, die worden behandeld in artikel 6. Daarnaast kunnen digitale mobiele netwerken echter beschikken over de mogelijkheid om locatiegegevens te verwerken die nauwkeuriger zijn dan nodig is voor de transmissie van de communicatie en die worden gebruikt voor het aanbieden van diensten met toegevoegde waarde, zoals diensten die voorzien in geïndividualiseerde verkeersinformatie en geleidingsdiensten voor bestuurders. De verwerking van dergelijke gegevens voor diensten met toegevoegde waarde mag alleen worden toegestaan wanneer de abonnees daartoe toestemming hebben gegeven. Zelfs wanneer abonnees hun toestemming hebben gegeven, moeten zij over een eenvoudige methode beschikken om de verwerking van locatiegegevens kosteloos tijdelijk uit te schakelen.
- (18) Met betrekking tot de identificatie van de oproepende lijn is het noodzakelijk het recht van de oproeper om de weergave van de identificatie van het oproepende nummer te blokkeren en het recht van de opgeroepene om niet geïdentificeerde oproepen te weigeren, te beschermen. Het is gerechtvaardigd om in specifieke gevallen de uitschakeling van de identificatie van het oproepende nummer op te heffen. Bepaalde abonnees, zoals hulplijnen en soortgelijke instanties, hebben er belang bij de anonimiteit van de oproepers te waarborgen. Het is noodzakelijk, voor wat betreft de identificatie van het opgeroepen nummer, het recht en de rechtmatige belangen te beschermen van de opgeroepene om de weergave van de identificatie van het nummer waarmee de oproeper verbonden is te blokkeren, met name in het geval van doorgeschakelde oproepen. De aanbieders van algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten moeten hun abonnees op de hoogte brengen van het bestaan van de identificatie van het oproepende en het opgeroepen nummer in het netwerk, alsmede van alle diensten die worden aangeboden op basis van de identificatie van het oproepende en het opgeroepen nummer, en van de bestaande mogelijkheden inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De gebruikers kunnen dan met kennis van zaken kiezen van welke mogelijkheden voor de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer zij gebruik wensen te maken. De mogelijkheden inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer die per lijn worden aangeboden, hoeven niet noodzakelijk als een automatische netwerkdienst beschikbaar te zijn, maar moeten dan wel op gewoon verzoek aan de aanbieder van de algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst kunnen worden verkregen.
- (19) Er moet worden voorzien in garanties voor de abonnees tegen de hinder die kan worden veroorzaakt door automatische doorschakeling van oproepen door anderen, en in dergelijke gevallen moet het abonnees mogelijk zijn door middel van eenvoudige aanvraag bij de aanbieder van de algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst te zorgen voor een blokkering van de doorgeschakelde oproepen naar hun eindapparatuur.
- (20) Abonneelijsten van elektronische communicatiediensten vinden brede verspreiding en zijn algemeen beschikbaar. Het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer van natuurlijke personen en van de rechtmatige belangen van rechtspersonen houdt in dat de abonnees zelf moeten kunnen bepalen of hun persoonsgegevens in een abonneelijst worden vermeld en, zo ja, welke. Aanbieders van openbare abonneelijsten dienen de in dergelijke abonneelijsten opgenomen abonnees op de hoogte te brengen van de doeleinden van de abonneelijst en van eventueel bijzonder gebruik dat gemaakt kan worden van de elektronische versies van openbare abonneelijsten, in het bijzonder door middel van in de software opgenomen zoekfuncties, zoals omgekeerde zoekfuncties waarmee gebruikers de naam en het adres van een abonnee kunnen vinden op basis van alleen het telefoonnummer.
- (21) Er moet worden voorzien in garanties voor abonnees tegen inbreuken op hun persoonlijke levenssfeer door ongewenste oproepen, faxberichten, e-mails en andere vormen van communicatie ten behoeve van direct-marketing. De lidstaten mogen deze beveiligingen beperken tot abonnees die natuurlijke personen zijn.
- (22) De functies voor de levering van elektronische communicatiediensten kunnen zijn geïntegreerd in het netwerk of in (een deel van) de eindapparatuur van de gebruiker, met inbegrip van de software. De bescherming van de persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer van de gebruiker van algemeen beschikbaar elektronische communicatiediensten moet onafhankelijk zijn van de configuratie van de verschillende componenten die nodig zijn voor de levering van de dienst en van de wijze waarop de nodige functies tussen deze componenten worden verdeeld. Richtlijn 95/46/EG beslaat alle vormen van verwerking van persoonsgegevens, ongeacht de gebruikte technologie. Het bestaan van specifieke regels voor elektronische communicatiediensten naast algemene regels voor andere componenten die nodig zijn voor de levering van dergelijke diensten, kan een belemmering inhouden voor de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer op een technologisch neutrale wijze. Het kan derhalve nodig zijn maatregelen goed te keuren om fabrikanten van bepaalde soorten apparatuur voor elektronische communicatiediensten te verplichten hun product zodanig te maken dat er beveiligingen in zijn opgenomen die ervoor zorgen dat de persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer van de gebruiker en de abonnee beschermd zijn. De goedkeuring van dergelijke maatregelen in overeenstemming met Richtlijn 1999/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 1999 betreffende radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur en de wederzijdse erkenning van hun conformiteit⁽¹⁾ zal ervoor zorgen dat de invoering van technische kenmerken van elektronische communicatieapparatuur, met inbegrip van software, ten behoeve van de gegevensbeveiliging op geharmoniseerde wijze plaatsvindt, zodat deze met de tenuitvoerlegging van de interne markt verenigbaar is.
- (23) In het bijzonder zullen de lidstaten, naar analogie van het bepaalde in artikel 13 van Richtlijn 95/46/EG, de reikwijdte van de rechten en plichten van de abonnees in bepaalde omstandigheden kunnen beperken, door er bijvoorbeeld voor te zorgen dat de aanbieder van een algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst de uitschakeling van de weergave van de identificatie van het oproepende nummer kan opheffen overeenkomstig de nationale wetgeving met het oog op de preventie of de opsporing van strafbare feiten of met het oog op de staatsveiligheid.

(1) PB L 91 van 7.4.1999, blz. 10.

- (24) Wanneer de rechten van de gebruikers en abonnees niet worden geëerbiedigd, dient de nationale wetgeving te voorzien in mogelijkheden van beroep op de rechter. Er moet worden voorzien in sancties jegens alle personen, ongeacht of deze onder het publiekrecht dan wel onder het privaatrecht vallen, die de in het kader van deze richtlijn genomen nationale maatregelen niet naleven.
- (25) Het is voor het toepassingsgebied van deze richtlijn dienstig een beroep te doen op de ervaring van de bij artikel 29 van Richtlijn 95/46/EG ingestelde Groep voor de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.
- (26) Teneinde de nakoming van het bepaalde in deze richtlijn te vergemakkelijken, zijn bepaalde specifieke regelingen vereist inzake de verwerking van gegevens waarmee reeds is begonnen op het moment waarop nationale voorschriften ter uitvoering van deze richtlijn in werking treden,

HEBLEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Werkingsfeer en doelstelling

1. Bij deze richtlijn wordt de regelgeving van de lidstaten geharmoniseerd, zoals vereist is om een gelijk niveau van bescherming van fundamentele rechten en vrijheden, met name het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens in de sector elektronische communicatie te waarborgen, alsmede om te zorgen voor het vrije verkeer van dergelijke gegevens en van elektronische communicatieapparatuur en -diensten in de Gemeenschap.
2. Met het oog op de verwezenlijking van de in lid 1 vermelde doelstellingen, vormt het bepaalde in deze richtlijn een specificatie van en een aanvulling op Richtlijn 95/46/EG. Bovendien voorziet deze richtlijn in de bescherming van de rechtmatige belangen van abonnees die rechtspersonen zijn.
3. Deze richtlijn is niet van toepassing op activiteiten die niet onder het EG-Verdrag vallen, zoals die welke onder de titels V en VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie vallen, en in geen geval op activiteiten die verband houden met de openbare veiligheid, defensie, staatsveiligheid (met inbegrip van het economische welzijn van de staat wanneer de activiteit verband houdt met de staatsveiligheid) en de activiteiten van de staat op strafrechtelijk gebied.

Artikel 2

Definities

Tenzij anders is bepaald zijn de definities van Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2001/. . /EG (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) van toepassing.

Daarnaast wordt in deze richtlijn verstaan onder:

- a) „gebruiker”: iedere natuurlijke persoon die gebruik maakt van een algemeen beschikbare elektronische communicatie-

dienst voor particuliere of zakelijke doeleinden zonder noodzakelijkerwijze op die dienst te zijn geabonneerd;

- b) „verkeersgegevens”: alle gegevens die worden verwerkt bij of ten behoeve van de transmissie van communicatie over een elektronisch communicatienetwerk;
- c) „locatiegegevens”: alle gegevens die worden verwerkt in een elektronisch communicatienetwerk waarmee de geografische positie van de eindapparatuur van een gebruiker van een algemeen beschikbaar elektronische communicatiedienst wordt aangegeven;
- d) „communicatie”: alle informatie die wordt uitgewisseld of doorgegeven tussen een eindig aantal partijen door middel van een algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst;
- e) „oproep”: een verbinding die tot stand wordt gebracht door middel van een algemeen beschikbare telefoondienst en waarmee in real time tweerichtingscommunicatie mogelijk is.

Artikel 3

Betrokken diensten

1. Deze richtlijn is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in verband met de levering van algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten over openbare communicatienetwerken in de Gemeenschap.
2. De artikelen 8, 10 en 11 zijn van toepassing op abonneelijnen die verbonden zijn met digitale centrales en, wanneer dat technisch haalbaar is en niet onevenredig veel economische middelen vergt, op abonneelijnen die verbonden zijn met analoge centrales.
3. Gevallen waarin het technisch onhaalbaar is of onevenredig veel economische middelen vergt om aan de vereisten van de artikelen 8, 10 en 11 te voldoen, worden door de lidstaten meegedeeld aan de Commissie.

Artikel 4

Beveiliging

1. De aanbieder van een algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst treft passende technische en organisatorische maatregelen om de veiligheid van de door hem aangeboden diensten te garanderen, indien nodig in overleg met degene die het openbare elektronische communicatienetwerk ter beschikking stelt wat de veiligheid van het netwerk betreft. Die maatregelen dienen een beveiligingsniveau te waarborgen dat in verhouding staat tot het betrokken risico, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van tenuitvoerlegging ervan.
2. Indien een bijzonder risico bestaat dat de beveiliging van het netwerk wordt doorbroken, stelt de aanbieder van een algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst de abonnees op de hoogte van dat risico en van de eventuele middelen om dat risico tegen te gaan, met inbegrip van de daaraan verbonden kosten.

*Artikel 5***Vertrouwelijk karakter van de communicatie**

1. De lidstaten garanderen in hun nationale wetgeving het vertrouwelijk karakter van communicatie en van de daarmee verband houdende verkeersgegevens via openbare communicatienetwerken en via algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten. Zij verbieden met name het afluisteren, aftappen, opslaan of anderszins onderscheppen of controleren van communicatie en van de daarmee verband houdende verkeersgegevens door anderen dan de gebruikers, indien de betrokken gebruikers daarmee niet hebben ingestemd, tenzij dat bij wet is toegestaan overeenkomstig artikel 15, lid 1.

2. Lid 1 is niet van toepassing op de wettelijk toegestane registratie van communicatie en de daarmee verband houdende verkeersgegevens in het legale zakelijke verkeer ten bewijze van een commerciële transactie of van enigerlei andere zakelijke communicatie.

*Artikel 6***Verkeersgegevens**

1. Verkeersgegevens met betrekking tot abonnees en gebruikers die worden verwerkt om communicatie tot stand te brengen en die worden opgeslagen door de aanbieder van een openbaar communicatienetwerk of een openbare communicatiedienst, moeten bij beëindiging van de communicatie worden gewist of anoniem gemaakt, onverminderd de leden 2, 3 en 4.

2. Verkeersgegevens die noodzakelijk zijn ten behoeve van de facturering van abonnees en interconnectiebetalingen mogen worden verwerkt. Die verwerking is slechts toegestaan tot aan het einde van de termijn waarbinnen de rekening wettelijk kan worden betwist of de betaling kan worden afgedwongen.

3. De aanbieder van een algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst mag, ten behoeve van de marketing van zijn eigen elektronische communicatiediensten of voor de levering van diensten met toegevoegde waarde aan de abonnee, de in lid 1 bedoelde gegevens verwerken voorzover en voor zolang dat nodig is voor dergelijke diensten, indien de abonnee daartoe zijn toestemming heeft gegeven.

4. De dienstenaanbieder moet de abonnee mededelen welke soorten verkeersgegevens worden verwerkt voor de in de leden 2 en 3 genoemde doeleinden en hoe lang deze worden verwerkt.

5. De verwerking van verkeersgegevens overeenkomstig de leden 1 tot en met 4 mag alleen worden uitgevoerd door personen die werkzaam zijn onder het gezag van de aanbieders van de openbare communicatienetwerken of -diensten voor facturering of verkeersbeheer, behandeling van verzoeken om inlichtingen van klanten, opsporing van fraude en verkoop van de eigen elektronische communicatiediensten van de aanbieder of de levering van diensten met toegevoegde waarde, en moet beperkt blijven tot hetgeen noodzakelijk is om die activiteiten te kunnen uitvoeren.

6. De leden 1, 2, 3 en 5 zijn van toepassing onverminderd de mogelijkheid voor de bevoegde autoriteiten om overeen-

komstig de toepasselijke wetgeving in kennis te worden gesteld van verkeersgegevens met het oog op het beslechten van geschillen, in het bijzonder met betrekking tot interconnectie en facturering.

*Artikel 7***Gespecificeerde facturen**

1. De abonnees hebben het recht om niet-gespecificeerde facturen te ontvangen.

2. De lidstaten passen nationale bepalingen toe om de rechten van de abonnees die gespecificeerde facturen ontvangen, te verzoenen met het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de oproepende gebruikers en de opgeroepen abonnees, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat die gebruikers en abonnees over voldoende alternatieve, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer verhogende communicatie- of betalingsmogelijkheden beschikken.

*Artikel 8***Weergave en beperking van de identificatie van het oproepende en het opgeroepen nummer**

1. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden, dient de oproepende gebruiker eenvoudig, kosteloos en voor iedere oproep afzonderlijk in staat te zijn om te verhinderen dat het oproepende nummer wordt weergegeven. De oproepende abonnee moet voor elke afzonderlijke lijn over deze mogelijkheid beschikken.

2. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden, moet de opgeroepen abonnee eenvoudig en bij redelijk gebruik van deze voorziening kosteloos de weergave van de identificatie van het oproepende nummer van inkomende oproepen kunnen verhinderen.

3. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden en die identificatie wordt weergegeven alvorens de verbinding tot stand wordt gebracht, moet de opgeroepen abonnee eenvoudig inkomende oproepen kunnen weigeren wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer door de oproepende gebruiker of abonnee is verhinderd.

4. Wanneer de weergave van de identificatie van het opgeroepen nummer als dienst wordt aangeboden, moet de opgeroepen abonnee de mogelijkheid hebben om eenvoudig en kosteloos de doorgifte van de identificatie van het opgeroepen nummer naar de oproepende partij te verhinderen.

5. Lid 1 geldt ook voor oproepen uit de Gemeenschap naar derde landen. De leden 2, 3 en 4 gelden eveneens voor inkomende oproepen uit derde landen.

6. De lidstaten zorgen ervoor dat wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende en/of het opgeroepen nummer als dienst wordt aangeboden, de aanbieders van algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten het publiek in kennis stellen van deze diensten en van de in de leden 1 tot en met 4 vermelde mogelijkheden.

*Artikel 9***Locatiegegevens**

1. Wanneer elektronische communicatienetwerken in staat zijn locatiegegevens te verwerken die meer inhouden dan verkeersgegevens en die betrekking hebben op gebruikers of abonnees van hun diensten, mogen deze gegevens slechts worden verwerkt wanneer zij anoniem worden gemaakt of wanneer de gebruikers of abonnees daarvoor hun toestemming hebben gegeven, en wel in zoverre en voor zolang zulks nodig is voor de levering van de dienst met toegevoegde waarde. De dienstenaanbieder moet de gebruikers of abonnees voordat deze hun toestemming geven in kennis stellen van de soort locatiegegevens die zullen worden verwerkt, van de doeleinden en de duur van die verwerking en hun mededelen of deze gegevens aan een derde zullen worden doorgegeven ten behoeve van de levering van de dienst met toegevoegde waarde.

2. Wanneer de gebruikers of abonnees toestemming hebben gegeven voor de verwerking van locatiegegevens die meer inhouden dan verkeersgegevens, moet de gebruiker of abonnee de mogelijkheid behouden om op eenvoudige wijze en kosteloos tijdelijk de verwerking van dergelijke gegevens te weigeren voor elke verbinding met het netwerk en voor elke transmissie van communicatie.

3. De verwerking van locatiegegevens in overeenstemming met de leden 1 en 2 moet worden beperkt tot personen die gemachtigd zijn op te treden namens de aanbieder van de elektronische communicatiedienst of de derde die de dienst met toegevoegde waarde levert, en moet worden beperkt tot hetgeen noodzakelijk is om de dienst met toegevoegde waarde te kunnen aanbieden.

*Artikel 10***Uitzonderingen**

De lidstaten zorgen ervoor dat er transparante procedures zijn waarin is vastgelegd hoe de aanbieder van een openbaar communicatienetwerk en/of van een algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst de volgende dienstelementen kan opheffen:

- a) de uitschakeling van de weergave van de identificatie van het oproepende nummer op tijdelijke basis, op verzoek van een abonnee die de opsporing van kwaadwillige of hinderlijke oproepen vraagt. In dat geval worden de gegevens betreffende de identificatie van de oproepende abonnee overeenkomstig de nationale wetgeving opgeslagen en beschikbaar gesteld door de aanbieder van een openbaar communicatienetwerk en/of van een algemeen beschikbare elektronische communicatiedienst;
- b) de uitschakeling van de weergave van de identificatie van het oproepende nummer en het tijdelijk weigeren of ontbreken van de toestemming van de abonnee of gebruiker betreffende de verwerking van locatiegegevens per afzonderlijke lijn, voor organisaties die noodoproepen behandelen en als zodanig zijn erkend door een lidstaat, met inbegrip van wetshandavingsinstanties en ambulance- en brandweer-

diensten, met het oog op de beantwoording van die oproepen.

*Artikel 11***Automatisch doorschakelen van oproepen**

De lidstaten zorgen ervoor dat elke abonnee kosteloos en eenvoudig de automatische doorschakeling van oproepen door een derde naar het eindtoestel van de abonnee kan voorkomen.

*Artikel 12***Abonneelijsten**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de abonnees gratis op de hoogte worden gesteld van de doeleinden van een gedrukte of elektronische abonneelijst die voor het publiek beschikbaar is of kan worden verkregen door middel van gidsdiensten, waarin hun persoonsgegevens kunnen worden opgenomen, alsmede van alle eventuele verdere gebruiksmogelijkheden op basis van zoekfuncties die zijn opgenomen in de elektronische versies van de abonneelijst.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de abonnees de gelegenheid krijgen om, zonder dat daaraan kosten zijn verbonden, zelf te bepalen of, en zo ja welke, persoonsgegevens in openbare abonneelijsten worden opgenomen, voor zover die gegevens relevant zijn voor de doeleinden van de abonneelijst zoals bepaald door de aanbieder ervan, en om de gegevens daarin te verifiëren, corrigeren of te laten verwijderen.

3. De leden 1 en 2 gelden voor abonnees die natuurlijke personen zijn. De lidstaten zorgen er eveneens voor, in het kader van het Gemeenschapsrecht en het toepasselijke nationale recht, dat de rechtmatige belangen van andere abonnees dan natuurlijke personen met betrekking tot hun opneming in openbare abonneelijsten naar behoren zijn beschermd.

*Artikel 13***Ongewenste communicatie**

1. Het gebruik van automatische oproepsystemen zonder menselijke tussenkomst (automatische oproepapparaten), faxen of e-mail met het oog op direct-marketing kan alleen worden toegestaan met betrekking tot abonnees die daarmee vooraf hebben ingestemd.

2. De lidstaten nemen passende maatregelen om ervoor te zorgen dat, zonder kosten voor de abonnee, ongevroegde communicatie met het oog op direct-marketing met andere dan de in lid 1 genoemde middelen niet toegestaan is zonder toestemming van de betrokken abonnees, of ten aanzien van abonnees die dergelijke communicatie niet wensen te ontvangen, waarbij de keuze tussen deze mogelijkheden door de nationale wetgeving wordt bepaald.

3. De leden 1 en 2 gelden voor abonnees die natuurlijke personen zijn. De lidstaten zorgen er eveneens voor, in het kader van het Gemeenschapsrecht en het toepasselijke nationale recht, dat de rechtmatige belangen van andere abonnees dan natuurlijke personen met betrekking tot ongewenste communicatie naar behoren zijn beschermd.

*Artikel 14***Technische kenmerken en normalisatie**

1. Bij de tenuitvoerlegging van de bepalingen van deze richtlijn dragen de lidstaten er met inachtneming van de leden 2 en 3 zorg voor dat aan het eindtoestel of aan andere elektronische communicatieapparatuur geen dwingende eisen voor specifieke technische voorzieningen worden gesteld waardoor het in de handel brengen van apparatuur en het vrije verkeer van deze apparatuur in en tussen de lidstaten kan worden belemmerd.

2. Wanneer bepalingen van deze richtlijn alleen toegepast kunnen worden door specifieke technische kenmerken van elektronische communicatienetwerken voor te schrijven, stellen de lidstaten de Commissie daarvan in kennis volgens de procedure van Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾.

3. Zo nodig keurt de Commissie maatregelen goed om ervoor te zorgen dat eindapparatuur de noodzakelijke garanties bevat om de bescherming van persoonsgegevens en van de persoonlijke levenssfeer van gebruikers en abonnees te waarborgen, in overeenstemming met Richtlijn 1999/5/EG en met Beschikking 87/95/EEG van de Raad ⁽²⁾.

*Artikel 15***Toepassing van een aantal bepalingen van Richtlijn 95/46/EG**

1. De lidstaten kunnen wettelijke maatregelen treffen ter beperking van de reikwijdte van de in de artikelen 5 en 6, in artikel 8, leden 1 tot en met 4, en in artikel 9 van deze richtlijn bedoelde rechten en plichten, indien dit noodzakelijk is voor het vrijwaren van de veiligheid van de staat, de landsverdediging, de openbare veiligheid, alsmede voor het voorkomen, onderzoeken, opsporen en vervolgen van strafbare feiten of van onbevoegd gebruik van het elektronisch communicatiesysteem als bedoeld in artikel 13, lid 1, van Richtlijn 95/46/EG.

2. Het bepaalde in hoofdstuk III van Richtlijn 95/46/EG inzake beroep op de rechter, aansprakelijkheid en sancties geldt voor de nationale bepalingen die uit hoofde van deze richtlijn worden aangenomen en ten aanzien van de individuele rechten die uit deze richtlijn voortvloeien.

3. De Groep voor de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens die is ingesteld bij artikel 29 van Richtlijn 95/46/EG, voert de in artikel 30 van die richtlijn vermelde taken ook uit ten aanzien van aangelegenheden die onder de onderhavige richtlijn vallen, namelijk de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden en van rechtmatige belangen in de sector elektronische communicatie.

*Artikel 16***Overgangsbepaling**

Artikel 12 geldt niet voor edities van abonneelijsten die zijn gepubliceerd voor de datum van inwerkingtreding van de op grond van deze richtlijn aangenomen bepalingen.

*Artikel 17***Omzetting in nationaal recht**

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk 31 december 2001 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst mee van de bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen, alsmede van elke latere wijziging van die bepalingen.

*Artikel 18***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

*Artikel 19***Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 204 van 21.7.1998, blz. 37.

⁽²⁾ PB L 36 van 7.2.1987, blz. 31.

Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten

(2000/C 365 E/18)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 386 def. — 2000/0188(COD)

(Ingediend door de Commissie op 28 augustus 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De resultaten van de openbare raadpleging over de in 1999 ondernomen herziening van het regelgevingskader voor elektronische communicatie, als weergegeven in de mededeling van de Commissie van 26 april 2000 ⁽¹⁾, hebben de noodzaak bevestigd van een beter geharmoniseerde en lichtere markttoegangsregeling voor elektronische communicatiediensten en -netwerken in de Gemeenschap.
- (2) De convergentie tussen verschillende elektronische communicatiediensten en -netwerken en de daarbij gebruikte technieken maakt de totstandbrenging noodzakelijk van een machtigingsregeling waarin alle vergelijkbare diensten op vergelijkbare wijze worden behandeld, ongeacht de gebruikte technologieën.
- (3) Een zo licht mogelijk systeem moet worden gehanteerd om het aanbieden van elektronische communicatiediensten en -netwerken mogelijk te maken, teneinde de ontwikkeling van nieuwe elektronische communicatiediensten te bevorderen en dienstenaanbieders en consumenten te laten profiteren van de schaalvoordelen van de interne markt.
- (4) Deze doelstellingen kunnen het best worden verwezenlijkt door middel van een algemene machtiging voor alle elektronische communicatiediensten en -netwerken, waarvoor geen expliciet besluit of bestuursbehandeling van de nationale regelgevende instantie nodig is en waarvoor kennisgeving de enige procedurele vereiste mag zijn.
- (5) De rechten van ondernemingen in het kader van algemene machtigingen moeten expliciet in die machtigingen worden opgenomen om gelijke concurrentievoorwaarden in de Gemeenschap te waarborgen en grensoverschrijdende onderhandelingen over interconnectie tussen openbare communicatienetwerken te vergemakkelijken.
- (6) Het verlenen van specifieke rechten kan noodzakelijk blijven voor het gebruik van radiofrequenties en nummers, inclusief korte codes, van het nationale nummerplan. Nummerrechten kunnen ook worden toegekend op basis van een Europees nummerplan, zoals bijvoorbeeld de virtuele landcode „3 883” die is toegewezen aan de landen die deel uitmaken van de Europese Conferentie voor Post en Telecommunicatie (CEPT). Die gebruiksrechten mogen niet worden beperkt, tenzij dit onvermijdelijk is in verband met de schaarsheid van radiofrequenties en de noodzaak om een efficiënt gebruik daarvan te waarborgen.
- (7) De voorwaarden die aan de algemene machtiging en aan de specifieke gebruiksrechten kunnen worden verbonden moeten beperkt blijven tot wat strikt noodzakelijk is om de naleving van de essentiële voorwaarden en verplichtingen krachtens het Gemeenschapsrecht te verzekeren.
- (8) Specifieke verplichtingen voor aanbieders van elektronische communicatiediensten en -netwerken op grond van hun aanmerkelijke marktmacht als omschreven in Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten), die overeenkomstig het Gemeenschapsrecht kunnen worden opgelegd, moeten gescheiden worden van de algemene rechten en verplichtingen in het kader van de algemene machtiging.
- (9) De algemene machtiging mag alleen voorwaarden bevatten die specifiek zijn voor de sector elektronische communicatie. Er mogen geen voorwaarden worden opgelegd die reeds van toepassing zijn krachtens andere bestaande nationale wetgeving die niet specifiek is voor de sector elektronische communicatie.
- (10) Wanneer de vraag naar radiofrequenties in een bepaald bereik groter is dan het aantal beschikbare frequenties, moeten bij de toewijzing van de frequenties passende en transparante procedures worden gevolgd teneinde discriminatie te vermijden en een optimaal gebruik van dit schaarse goed te waarborgen.
- (11) Wanneer de geharmoniseerde toewijzing van radiofrequenties aan bepaalde ondernemingen op Europees niveau is overeengekomen, dienen de lidstaten dergelijke overeenkomsten strikt toe te passen bij het verlenen van gebruiksrechten voor radiofrequenties van het nationale frequentieplan.

⁽¹⁾ COM(2000) 239.

- (12) Aanbieders van elektronische communicatiediensten en -netwerken kunnen een bevestiging nodig hebben van hun rechten in het kader van de algemene machtiging met betrekking tot interconnectie en doorgangsrechten, met name om onderhandelingen met andere, regionale of lokale, overheden of met dienstenaanbieders in andere lidstaten te vergemakkelijken. Hiertoe dienen de nationale regelgevende instanties op verzoek of automatisch verklaringen aan ondernemingen af te geven naar aanleiding van een kennisgeving in het kader van de algemene machtiging.
- (13) De sancties voor het niet-voldoen aan de voorwaarden in het kader van de algemene machtiging moeten in verhouding staan tot de inbreuk. Behalve in uitzonderlijke omstandigheden geldt intrekking van het recht om elektronische communicatiediensten aan te bieden of het recht om radiofrequenties of nummers te gebruiken wanneer een onderneming niet aan een of meerdere voorwaarden in het kader van de algemene machtiging voldoet, als onevenredige maatregel. Dit doet geen afbreuk aan de dringende maatregelen die de lidstaten kunnen nemen bij ernstige bedreigingen van de openbare orde, de veiligheid, de gezondheid of economische en commerciële belangen van andere ondernemingen. De richtlijn mag evenmin afbreuk doen aan vorderingen tot schadevergoeding tussen ondernemingen op grond van nationaal recht.
- (14) Het onderwerpen van dienstenaanbieders aan verplichtingen inzake rapportage en informatieverstrekking kan zowel voor de onderneming als voor de betrokken nationale regelgevende instantie bezwaarlijk zijn. Dergelijke verplichtingen behoren daarom evenredig en objectief gerechtvaardigd te zijn en beperkt te blijven tot het strikt noodzakelijke. Er hoeft niet te worden geëist dat systematisch en regelmatig wordt aangetoond dat is voldaan aan alle in het kader van de algemene machtiging geldende of aan de gebruiksrechten gekoppelde voorwaarden. Ondernemingen hebben het recht te weten voor welke doeleinden de informatie die zij moeten verstrekken zal worden gebruikt. De verstrekking van informatie mag geen voorwaarde voor markttoegang zijn. Deze richtlijn mag geen afbreuk doen aan de verplichtingen van de lidstaten om alle nodige informatie te verstrekken voor de verdediging van communautaire belangen in de context van internationale overeenkomsten.
- (15) Aanbieders van elektronische communicatiediensten kunnen worden verplicht tot betaling van een administratieve bijdrage ter financiering van de werkzaamheden van de nationale regelgevende instantie bij het beheer van het machtigingsstelsel en het verlenen van gebruiksrechten. Dergelijke bijdragen mogen het bedrag van de feitelijke administratieve kosten van die werkzaamheden niet overschrijden. Hiertoe dient te worden gezorgd voor transparantie ter zake van de inkomsten en de uitgaven van de nationale regelgevende instanties, door middel van een jaarlijkse rapportage over het totale bedrag aan ontvangen bijdragen en de totale administratiekosten. Dit stelt ondernemingen in staat te controleren of de administratiekosten en de bijdragen met elkaar in overeenstemming zijn. De administratieve bijdragen mogen niet als belemmering voor markttoegang fungeren. De bijdragen moeten daarom naar evenredigheid worden verdeeld op basis van de omzet voor de relevante diensten van de betrokken onderneming zoals die is berekend over het boekjaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor de administratieve bijdrage wordt betaald. Door kleine en middelgrote ondernemingen hoeft geen administratieve bijdrage te worden betaald.
- (16) Naast administratieve bijdragen kan voor het gebruik van radiofrequenties en nummers een heffing worden ingesteld, als middel om een optimaal gebruik van deze goederen te waarborgen. Dergelijke heffingen mogen geen belemmering vormen voor de ontwikkeling van innovatieve diensten en concurrentie in de markt.
- (17) De lidstaten kunnen wijzigingen aanbrengen in rechten, voorwaarden, procedures, bijdragen en heffingen met betrekking tot algemene machtigingen en gebruiksrechten wanneer dat objectief gerechtvaardigd is. Dergelijke wijzigingen moeten tijdig en op passende wijze ter kennis van alle belanghebbende partijen worden gebracht, zodat deze voldoende gelegenheid wordt geboden om hun standpunten aanzien van de wijzigingen naar voren te brengen.
- (18) De beoogde transparantie vereist dat dienstenaanbieders, consumenten en andere belanghebbende partijen gemakkelijk toegang hebben tot alle informatie betreffende rechten, voorwaarden, procedures, bijdragen, heffingen en besluiten inzake het aanbieden van elektronische communicatiediensten, gebruiksrechten voor radiofrequenties en nummers, nationale frequentiegebruiksplannen en nationale nummerplannen. De nationale regelgevende instanties hebben een belangrijke functie bij het verstrekken en actualiseren van dergelijke informatie en het centraliseren van alle relevante informatie in verband met doorgangsrechten wanneer dergelijke rechten op een ander bestuursniveau worden beheerd.
- (19) Er moet op worden toegezien dat de interne markt goed functioneert in combinatie met de nationale machtingsstelsels in het kader van deze richtlijn. Naar aanleiding van de resultaten van dit toezicht kunnen verdere harmonisatiemaatregelen noodzakelijk blijken indien er nog steeds belemmeringen voor de interne markt blijven bestaan. Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) voorziet in een procedureel kader voor dergelijke maatregelen.
- (20) De vervanging van de op de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn bestaande machtigingen door de algemene machtiging en de individuele gebruiksrechten overeenkomstig deze richtlijn, mag niet leiden tot een verzwaring van de verplichtingen voor dienstenaanbieders die met een bestaande machtiging werken of tot een beperking van hun rechten, tenzij dit een negatief effect zou hebben op de rechten en verplichtingen van andere ondernemingen,

HEBBERN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Doel en toepassingsgebied

1. Deze richtlijn heeft tot doel een interne markt voor elektronische communicatiediensten tot stand te brengen door middel van harmonisatie en vereenvoudiging van de regels en voorwaarden inzake machtigingen, teneinde het aanbieden van elektronische communicatiediensten en -netwerken in de Gemeenschap te vergemakkelijken.

2. Deze richtlijn is van toepassing op alle machtigingen in verband met het aanbieden van elektronische communicatiediensten en -netwerken.

Artikel 2

Definities

De in Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) gegeven definities zijn van toepassing.

Artikel 3

Algemene machtiging voor elektronische communicatiediensten en -netwerken

1. De lidstaten beletten een onderneming niet elektronische communicatiediensten en -netwerken aan te bieden, tenzij dat noodzakelijk is ter bescherming van de openbare orde, de openbare veiligheid of de volksgezondheid.

2. Het aanbieden van elektronische communicatiediensten en -netwerken kan alleen worden onderworpen aan een algemene machtiging. Van de betrokken onderneming kan worden verlangd dat zij een kennisgeving indient, maar niet dat zij een expliciet besluit of andere bestuurshandeling van de nationale regelgevende instantie moet verkrijgen alvorens de uit de machtiging voortvloeiende rechten te kunnen uitoefenen. Na kennisgeving te hebben gedaan kan een onderneming haar commerciële activiteiten aanvangen, waar nodig met inachtneming van de bepalingen inzake gebruiksrechten van de artikelen 5, 6 en 7.

3. De in lid 2 bedoelde kennisgeving behelst niet meer dan een verklaring waarmee een natuurlijke of rechtspersoon de nationale regelgevende instantie in kennis stelt van zijn voornemen om te beginnen met het aanbieden van elektronische communicatienetwerken of -diensten en de indiening van de minimale informatie die nodig is om de nationale regelgevende instantie in staat te stellen een register van aanbieders van elektronische communicatiediensten en -netwerken bij te houden. Deze informatie moet beperkt blijven tot wat strikt noodzakelijk is voor de identificatie van de aanbieder en zijn contactpersonen, zijn adres en een korte beschrijving van de dienst die zal worden aangeboden.

Artikel 4

Minimumlijst van uit de algemene machtiging voortvloeiende rechten

Ondernemingen die overeenkomstig artikel 3 zijn gemachtigd hebben het recht om:

a) elektronische communicatiediensten aan te bieden aan het publiek en te onderhandelen over interconnectie met andere aanbieders van algemeen beschikbare communicatiediensten die ongeacht waar in de Gemeenschap onder een algemene machtiging vallen, overeenkomstig Richtlijn (inzake toegang

tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten),

b) elektronische communicatienetwerken tot stand te brengen en de noodzakelijke doorgangsrechten toegewezen te krijgen overeenkomstig Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten),

c) in staat te worden gesteld om te worden aangewezen om onderdelen van een universele dienstverplichting aan te bieden op het gehele nationale grondgebied of in een deel daarvan, overeenkomstig Richtlijn (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten).

Artikel 5

Recht op het gebruik van radiofrequenties en nummers

1. Waar mogelijk, in het bijzonder indien het gevaar van schadelijke interferentie te verwaarlozen is, onderwerpen de lidstaten het gebruik van radiofrequenties niet aan het verlenen van individuele gebruiksrechten, maar nemen zij de voorwaarden voor het gebruik van dergelijke radiofrequenties op in de algemene machtiging.

2. Wanneer individuele rechten moeten worden verleend voor het gebruik van radiofrequenties en nummers, verlenen de lidstaten die rechten op verzoek aan alle ondernemingen die diensten aanbieden in het kader van de algemene machtiging, met inachtneming van de bepalingen van de artikelen 6 en 7 en alle andere regels die een efficiënt gebruik van deze middelen moeten waarborgen overeenkomstig Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

Deze gebruiksrechten worden verleend via open, niet-discriminerende en transparante procedures. Bij het verlenen van gebruiksrechten specificeren de lidstaten of en onder welke voorwaarden deze kunnen worden overgedragen, overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten). Wanneer lidstaten gebruiksrechten verlenen voor een bepaalde termijn, moet de duur zijn aangepast aan de betrokken dienst.

3. Besluiten over gebruiksrechten worden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van de aanvraag door de bevoegde instantie genomen, meegedeeld en gepubliceerd wat nummers betreft, en uiterlijk binnen zes weken na ontvangst van de aanvraag door de bevoegde instantie wat radiofrequenties betreft.

4. De lidstaten beperken het verlenen van gebruiksrechten niet, behalve wanneer dat noodzakelijk is om een optimaal gebruik van radiofrequenties te waarborgen overeenkomstig artikel 7. De lidstaten verlenen rechten om spectrum te gebruiken voor zover dat beschikbaar is.

Artikel 6

Voorwaarden die aan de algemene machtiging en de gebruiksrechten voor radiofrequenties en gebruiksrechten voor nummers kunnen worden gekoppeld

1. De algemene machtiging voor het aanbieden van elektronische communicatiediensten en -netwerken en de gebruiksrechten voor radiofrequenties en gebruiksrechten voor nummers worden alleen aan de respectievelijk in de delen A, B en C van de bijlage genoemde voorwaarden onderworpen. Deze voorwaarden moeten objectief gerechtvaardigd zijn in relatie tot de betrokken dienst, alsmede niet-discriminerend, proportioneel en transparant zijn.

2. Specifieke verplichtingen die kunnen worden opgelegd aan aanbieders van elektronische communicatiediensten en -netwerken met aanmerkelijke marktmacht in de zin van artikel 8 van Richtlijn (inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten) of die zijn aangewezen voor het aanbieden van de universele dienst overeenkomstig Richtlijn (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten), moeten juridisch gescheiden zijn van de algemene rechten en verplichtingen in het kader van de algemene machtiging. Met het oog op transparantie ten aanzien van ondernemingen, worden de criteria en procedures voor het opleggen van dergelijke specifieke verplichtingen aan individuele ondernemingen in de algemene machtiging genoemd.

3. In de algemene machtiging worden alleen voorwaarden als genoemd in deel A van de bijlage opgenomen die specifiek zijn voor de betrokken sector, en worden geen voorwaarden opgenomen die reeds krachtens andere nationale wetgeving voor ondernemingen gelden.

4. De lidstaten leggen de voorwaarden van de algemene machtiging niet nogmaals op wanneer zij het recht verlenen om radiofrequenties of nummers te gebruiken.

Artikel 7

Procedure voor beperkte verlening van rechten om radiofrequenties te gebruiken

1. Wanneer een lidstaat overweegt de verlening van gebruiksrechten voor radiofrequenties te beperken, dient hij:

- a) voldoende rekening te houden met de noodzaak de voordelen voor de gebruikers te maximaliseren en de ontwikkeling van de mededinging te bevorderen,
- b) alle belanghebbende partijen, met inbegrip van gebruikers en consumenten, voldoende gelegenheid en minimaal 30 dagen de tijd te geven om hun standpunt met betrekking tot een eventuele beperking kenbaar te maken,
- c) het besluit tot beperking van het verlenen van gebruiksrechten met opgave van redenen bekend te maken,

d) de beperking met een redelijke regelmaat of op verzoek van ondernemingen te herzien, en

e) een uitnodiging te doen tot het indienen van aanvragen voor gebruiksrechten.

2. Wanneer een lidstaat van oordeel is dat er meer rechten voor het gebruik van radiofrequenties kunnen worden verleend, maakt hij dit bekend en doet hij een uitnodiging tot het indienen van aanvragen voor deze rechten.

3. Wanneer de verlening van gebruiksrechten voor radiofrequenties moet worden beperkt, verlenen de lidstaten deze rechten op basis van objectieve, niet-discriminerende, gedetailleerde, transparante en evenredige selectiecriteria. Bij de selectie moet voldoende rekening worden gehouden met de noodzaak de ontwikkeling van de mededinging en van innoverende diensten te bevorderen en de voordelen voor de gebruikers te maximaliseren.

4. Wanneer biedingsprocedures worden toegepast kunnen de lidstaten de in artikel 5, lid 3, genoemde termijn van zes weken verlengen zolang als nodig is om ervoor te zorgen dat deze procedures eerlijk, redelijk, open en doorzichtig zijn voor alle belanghebbende partijen, welke verlenging echter niet meer dan zes maanden mag bedragen.

Deze termijnen doen geen afbreuk aan toepasselijke internationale overeenkomsten betreffende het gebruik van radiofrequenties en posities in de ruimte.

Artikel 8

Geharmoniseerde toewijzing van radiofrequenties

Wanneer het gebruik van radiofrequenties is geharmoniseerd en de voorwaarden en procedures voor toegang zijn overeengekomen, overeenkomstig Beschikking (inzake een regelgevingskader voor het radiospectrumbeleid in de Europese Gemeenschap) en andere communautaire voorschriften, verlenen de lidstaten het recht om radiofrequenties te gebruiken in volledige overeenstemming daarmee. Zij voeren geen voorwaarden, aanvullende criteria of procedures in die de correcte uitvoering van de geharmoniseerde toewijzing van radiofrequenties zouden kunnen beperken, wijzigen of vertragen.

Artikel 9

Verklaringen om de uitoefening van doorgangs- en interconnectierechten te vergemakkelijken

Op verzoek van een onderneming geeft een lidstaat binnen een week verklaringen af waarin wordt bevestigd dat de onderneming gemachtigd is doorgangsrechten te vragen en/of te onderhandelen over interconnectie in het kader van de algemene machtiging teneinde de uitoefening van deze rechten op andere bestuursniveaus of tegenover andere ondernemingen te vergemakkelijken. In voorkomend geval kunnen dergelijke verklaringen ook automatisch worden afgegeven naar aanleiding van een kennisgeving overeenkomstig artikel 3, lid 2.

*Artikel 10***Nakoming van de voorwaarden van de algemene machtiging of gebruiksrechten**

1. De nationale regelgevende instanties kunnen eisen dat ondernemingen die onder de algemene machtiging vallende elektronische communicatiediensten en -netwerken aanbieden of gebruiksrechten hebben ten aanzien van radiofrequenties of nummers, de nodige informatie verstrekken om na te gaan of wordt voldaan aan de voorwaarden van de algemene machtiging of de gebruiksrechten, overeenkomstig artikel 11.

2. Indien een nationale regelgevende instantie van oordeel is dat een onderneming niet voldoet aan een of meerdere voorwaarden van de algemene machtiging of de gebruiksrechten, deelt zij dit aan de onderneming mee en geeft zij de onderneming een redelijke gelegenheid om binnen een maand na de mededeling of binnen een andere tussen de betrokken onderneming en de nationale regelgevende instantie overeengekomen termijn haar standpunt kenbaar te maken of een eind te maken aan eventuele inbreuken.

3. Indien de betrokken onderneming binnen de in lid 2 genoemde termijn geen eind maakt aan de inbreuken, neemt de nationale regelgevende instantie de nodige passende maatregelen om naleving van de voorwaarden te verzekeren. De maatregelen en de daaraan ten grondslag liggende redenen worden binnen een week na de vaststelling en ten minste een week voor de inwerkingtreding ervan aan de betrokken onderneming meegedeeld.

4. Wanneer een inbreuk op de voorwaarden van de algemene machtiging of gebruiksrechten een directe en ernstige bedreiging vormt voor de openbare orde, de openbare veiligheid of de volksgezondheid, of ernstige economische of bedrijfstechnische problemen voor andere aanbieders of gebruikers van elektronische communicatiediensten of -netwerken tot gevolg heeft, kunnen de lidstaten tussentijdse spoedmaatregelen nemen om een eind te maken aan de situatie. De betrokken onderneming krijgt vervolgens een redelijke gelegenheid om haar standpunt kenbaar te maken en oplossingen voor te stellen.

5. Ondernemingen hebben het recht beroep in te stellen tegen maatregelen die lidstaten krachtens dit artikel nemen, overeenkomstig de in artikel 4 van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) bedoelde procedure.

*Artikel 11***Informatie die moet worden verstrekt in het kader van de algemene machtiging en voor gebruiksrechten**

1. Onverminderd de informatie- en rapportageverplichtingen krachtens andere nationale wetgeving dan de algemene machtiging verplichten de lidstaten de ondernemingen niet om in het kader van de algemene machtiging meer informatie te verstrekken dan passend en objectief gerechtvaardigd is voor:

- a) systematische controle op de naleving van de voorwaarden 1 en 2 van deel A, voorwaarde 6 van deel B en voorwaarde

5 van deel C van de bijlage en op de naleving van de in artikel 6, lid 2, genoemde verplichtingen;

- b) controle per geval op de naleving van voorwaarden als genoemd in de bijlage wanneer een klacht is ontvangen of wanneer de nationale regelgevende instantie andere redenen heeft om aan te nemen dat niet aan een voorwaarde wordt voldaan;
- c) biedingsprocedures voor radiofrequenties;
- d) publicatie van vergelijkende overzichten van kwaliteit en prijs van diensten ten behoeve van de consumenten;
- e) duidelijk omschreven statistische doeleinden;
- f) marktonderzoek voor de toepassing van Richtlijn (inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten) of Richtlijn (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten);

Het verstrekken van de in de eerste alinea, onder a), b), d), e) en f), bedoelde informatie kan niet verplicht worden gesteld voorafgaand aan of als voorwaarde voor toegang tot de markt.

2. Wanneer lidstaten ondernemingen verplichten informatie te verstrekken als bedoeld in lid 1, delen zij hen mee voor welk bepaald doel de informatie zal worden gebruikt.

*Artikel 12***Administratieve bijdragen**

1. Administratieve bijdragen die worden geheven van ondernemingen die diensten aanbieden in het kader van de algemene machtiging,

- a) dienen uitsluitend ter dekking van de administratiekosten van het beheer, de controle en de toepassing van het geldende algemene machtigingsstelsel en van het verlenen van gebruiksrechten en
- b) worden omgeslagen over individuele ondernemingen op basis van de omzet die de onderneming op de binnenlandse markt van de lidstaat die de bijdrage heft, in het laatste boekjaar heeft behaald met de onder de algemene machtiging vallende diensten of met de diensten waarvoor de gebruiksrechten zijn verleend.

2. Ondernemingen die met de in lid 1, onder b), bedoelde diensten een jaaromzet behalen van minder dan 10 miljoen EUR, zijn van betaling van administratieve bijdragen vrijgesteld.

3. Wanneer lidstaten administratieve bijdragen heffen, publiceren zij een jaarlijks overzicht van hun administratieve kosten en het totale bedrag van de geïnde bijdragen. Indien het totaal van de geïnde bijdragen hoger is dan de administratieve kosten, vinden in het daaropvolgende jaar de nodige aanpassingen plaats.

*Artikel 13***Heffingen voor gebruiksrechten en doorgangsrechten**

De lidstaten kunnen de toewijzende instantie toestaan de gebruiksrechten voor radiofrequenties, nummers of doorgangsrechten te onderwerpen aan heffingen die ten doel hebben een optimaal gebruik van deze middelen te waarborgen. Deze heffingen moeten niet-discriminerend, transparant en objectief gerechtvaardigd zijn en in verhouding staan tot het beoogde doel, waarbij met name rekening wordt gehouden met de noodzaak om de ontwikkeling van innoverende diensten en de mededinging te bevorderen.

*Artikel 14***Wijziging van rechten en verplichtingen**

De lidstaten kunnen de rechten, voorwaarden, procedures, bijdragen en heffingen die van toepassing zijn bij algemene machtigingen en gebruiksrechten of doorgangsrechten in objectief gerechtvaardigde gevallen en binnen redelijke proporties wijzigen. De lidstaten maken hun voornemen om dergelijke wijzigingen aan te brengen op passende wijze bekend en geven belanghebbende partijen, met inbegrip van gebruikers en consumenten, lang genoeg en minimaal 4 weken de tijd om hun standpunt met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen kenbaar te maken.

*Artikel 15***Publicatie van informatie**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat alle relevante informatie over rechten, voorwaarden, procedures, bijdragen, heffingen en besluiten betreffende algemene machtigingen en gebruiksrechten op zodanige wijze wordt gepubliceerd en geactualiseerd dat alle belanghebbende partijen gemakkelijk toegang hebben tot deze informatie.

2. Wanneer bijdragen, heffingen, procedures en voorwaarden met betrekking tot doorgangsrechten worden vastgesteld op verschillende bestuursniveaus, publiceren en actualiseren de lidstaten een register van al deze bijdragen, heffingen, procedures en voorwaarden, op zodanige wijze dat alle belanghebbende partijen gemakkelijk toegang hebben tot deze informatie.

*Artikel 16***Werking van de interne markt**

Wanneer uiteenlopende nationale bijdragen, heffingen, procedures of voorwaarden met betrekking tot de algemene machtiging of het verlenen van gebruiksrechten leiden tot belemmeringen voor de interne markt, kan de Commissie maatregelen voorstellen om deze bijdragen, heffingen, procedures of voorwaarden te harmoniseren overeenkomstig de procedure van artikel 19, lid 3, van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

Teneinde eventuele belemmeringen voor de interne markt te kunnen vaststellen, evalueert de Commissie op gezette tijden het functioneren van de nationale machtigingsstelsels en de ontwikkeling van grensoverschrijdende dienstverlening in de Gemeenschap en brengt zij hierover verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad.

*Artikel 17***Bestaande machtigingen**

1. De lidstaten brengen de op de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn reeds bestaande machtigingen uiterlijk op 31 december 2001 in overeenstemming met de bepalingen van deze richtlijn.

2. Wanneer de toepassing van lid 1 leidt tot een beperking van de rechten of een verzwaring van de verplichtingen in het kader van reeds bestaande machtigingen, kunnen de lidstaten de geldigheid van die rechten of voorwaarden verlengen tot uiterlijk 30 juni 2002, mits dit geen afbreuk doet aan de rechten van andere ondernemingen krachtens het Gemeenschapsrecht. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van deze verlengingen en de redenen daarvoor.

*Artikel 18***Omzetting in nationaal recht**

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2001 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst mee van de bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen alsmede van elke latere wijziging van die bepalingen.

*Artikel 19***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

*Artikel 20***Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE

Deze bijlage bevat de volledige lijst van voorwaarden die kunnen worden gekoppeld aan algemene machtigingen (deel A), rechten om radiofrequenties te gebruiken (deel B) en rechten om nummers te gebruiken (deel C) als bedoeld in artikel 6, lid 1, en artikel 11, lid 1, onder a), van deze richtlijn.

A. Voorwaarden die aan de algemene machtiging kunnen worden verbonden

1. Financiële bijdrage voor de financiering van universele dienstverlening overeenkomstig de richtlijn (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot communicatienetwerken en -diensten)
2. Administratieve vergoedingen overeenkomstig artikel 12 van deze richtlijn.
3. Interoperabiliteit van diensten en interconnectie van netwerken overeenkomstig de richtlijn (inzake toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten)
4. Toegankelijkheid van nummers van het nationale nummerplan voor eindgebruikers overeenkomstig de richtlijn (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten)
5. Milieuvoorschriften en stedenbouwkundige en planologische voorschriften, met inbegrip van voorwaarden in verband met het verlenen van toegang tot openbaar of particulier terrein en voorwaarden in verband met collocatie en gedeeld gebruik van faciliteiten overeenkomstig de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten)
6. Verplichte doorgifte van nader gespecificeerde radio- en TV-uitzendingen overeenkomstig de richtlijn (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten)
7. Voor de sector elektronische communicatie specifieke bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer overeenkomstig de richtlijn (betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie)
8. Voor de sector elektronische communicatie specifieke voorschriften inzake consumentenbescherming met inbegrip van voorwaarden overeenkomstig de richtlijn (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten)
9. Verplichtingen in verband met de inhoud van uitzendingen, in het bijzonder die betreffende de bescherming van minderjarigen overeenkomstig artikel 2 bis, punt 2, van Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisie-omroepactiviteiten, gewijzigd bij Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad.
10. Informatie die moet worden verstrekt in het kader van een kennisgevingsprocedure overeenkomstig artikel 3, lid 3, van deze richtlijn, en voor andere doeleinden als bedoeld in artikel 11 van deze richtlijn.
11. Mogelijkheid van legale onderschepping door de bevoegde nationale instanties overeenkomstig de richtlijn (betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie) en Richtlijn 95/46/EG.
12. Voorwaarden voor gebruik tijdens grote rampen om de communicatie tussen hulpdiensten en overheidsinstanties te waarborgen en uitzendingen voor het publiek mogelijk te maken.
13. Maatregelen ter beperking van de blootstelling van de bevolking aan elektromagnetische velden die worden veroorzaakt door elektronische communicatienetwerken, overeenkomstig het Gemeenschapsrecht.

B. Voorwaarden die aan gebruiksrechten voor radiofrequenties kunnen worden gekoppeld

1. Aanwijzing van de dienst waarvoor de frequentie moet worden gebruikt, met inbegrip van voorwaarden met betrekking tot de aangeboden inhoud.
2. Efficiënt gebruik van frequenties overeenkomstig de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).
3. Vermijden van schadelijke interferentie.
4. Maximumduur overeenkomstig artikel 5 van deze richtlijn.
5. Overdracht van rechten en de daarvoor geldende voorwaarden overeenkomstig de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

6. Gebruiksheffingen overeenkomstig artikel 13 van deze richtlijn.
7. Toezeggingen die de onderneming die het gebruiksrecht verkrijgt, heeft gedaan tijdens een biedingsprocedure.

C. Voorwaarden die aan gebruiksrechten voor nummers kunnen worden gekoppeld

1. Aanwijzing van de dienst waarvoor het nummer moet worden gebruikt.
 2. Efficiënt gebruik van nummers overeenkomstig de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).
 3. Eisen inzake nummerportabiliteit overeenkomstig de richtlijn (inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten).
 4. Maximumduur overeenkomstig artikel 5 van deze richtlijn.
 5. Overdracht van rechten en de daarvoor geldende voorwaarden overeenkomstig de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).
 6. Gebruiksheffingen overeenkomstig artikel 13 van deze richtlijn.
-

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten

(2000/C 365 E/19)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 392 def. — 2000/0183(COD)

(Ingediend door de Commissie op 28 augustus 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De liberalisering van de telecommunicatiesector en de toenemende concurrentie en keuzemogelijkheden op het gebied van communicatiediensten gaan hand in hand met een parallelle actie tot invoering van een geharmoniseerd regelgevingskader dat de levering van de universele dienst moet garanderen. Het concept van de universele dienst moet evolueren teneinde gelijke tred te houden met de technologische vooruitgang, de marktontwikkelingen en de veranderingen in de behoeften van de gebruiker. Het regelgevingskader dat werd vastgesteld voor de volledige liberalisering van de telecommunicatiemarkt in 1998 in de Gemeenschap, definieerde de minimumomvang van de universele-dienstverplichtingen en legde regels vast voor de kostenberekening en financiering daarvan.
- (2) Krachtens artikel 153 van het Verdrag dient de Gemeenschap bij te dragen tot de bescherming van de consumenten.
- (3) De Gemeenschap en de lidstaten zijn in het kader van de overeenkomst van de Wereldhandelsorganisatie inzake basistelecommunicatie verplichtingen aangegaan met betrekking tot het regelgevingskader voor telecommunicatienetwerken en -diensten. Elk lid van de WTO heeft het recht het soort universele-dienstverplichting te bepalen dat het wenst te handhaven. Dergelijke verplichtingen worden niet per se in strijd met de mededinging geacht, mits zij op een transparante, niet-discriminerende en uit mededingingsoogpunt neutrale wijze worden beheerd en geen grotere last vertegenwoordigen dan nodig is voor het soort universele dienst dat het lid heeft bepaald.
- (4) In een concurrerende markt moeten bepaalde verplichtingen gelden voor alle ondernemingen die algemeen beschikbare telefoondiensten op vaste locaties aanbieden, terwijl andere verplichtingen alleen moeten gelden voor ondernemingen die aanzienlijke macht op de markt hebben of die als exploitant van de universele dienst zijn aangewezen.
- (5) Een basis die aan de universele dienst moet worden gesteld, is dat de gebruikers op verzoek op een vaste locatie tegen een betaalbare prijs op het openbare telefoonnet worden aangesloten. Deze eis is beperkt tot één enkele netwerkaansluiting en omvat niet het digitale netwerk voor geïntegreerde diensten (ISDN) dat in twee of meer aansluitingen voorziet die gelijktijdig kunnen worden gebruikt. Er mogen geen beperkingen worden gesteld aan de technische middelen waarmee de aansluiting wordt gerealiseerd, zodat zowel draadverbindingen als draadloze verbindingen mogelijk zijn, noch beperkingen ten aanzien van welke exploitanten alle universele-dienstverplichtingen of een gedeelte daarvan vervullen. Aansluitingen op het openbare telefoonnet op een vaste locatie moeten geschikt zijn voor spraak- en datacommunicatie bij snelheden die voldoende zijn voor toegang tot on-line diensten zoals die welke via het openbare internet worden aangeboden. De datasnelheid die kan worden ondersteund door één enkele aansluiting op het openbare telefoonnetwerk is afhankelijk van de capaciteit van de eindapparatuur van de abonnee en van de aansluiting. Daarom is het niet wenselijk op communautair niveau een specifieke data- of bitsnelheid op te leggen. Thans beschikbare spraakbandmodems hebben gewoonlijk een datasnelheid van 56 kbit/s en maken gebruik van automatische aanpassing van de datasnelheid aan de variabele lijnqualiteit, zodat de bereikte datasnelheid lager kan zijn dan 56 kbit/s. In bepaalde gevallen waarin de aansluiting op het openbare telefoonnet op een vaste locatie duidelijk ontoereikend is voor voldoende toegang tot internet, moeten lidstaten kunnen eisen dat de aansluiting op het niveau wordt gebracht dat voor de meeste abonnees geldt, zodat datasnelheden worden ondersteund die voldoende zijn voor toegang tot internet. Indien dergelijke specifieke maatregelen nettokosten voor de betrokken consumenten veroorzaken, kan het netto-effect worden opgenomen in een nettokostenberekening van de universele-dienstverplichtingen.
- (6) Een betaalbare prijs betekent een prijs die de lidstaten op nationaal niveau bepalen in het licht van specifieke nationale omstandigheden en kan de vaststelling van eenheidstarieven omvatten, ongeacht de locatie of speciale tariefopties die op de behoeften van gebruikers met lage inkomens zijn afgestemd. Voor een consument houdt betaalbaarheid verband met het vermogen om zijn uitgaven te controleren en te beheersen.

- (7) Telefoongidsen en inlichtingendiensten vormen een essentieel hulpmiddel voor toegang tot algemeen beschikbare telefoondiensten en maken deel uit van de universele dienstverplichting. Gebruikers en consumenten hebben behoefte aan volledige gidsen en inlichtingendiensten die alle in gidsen vermelde telefoonabonnees en hun nummers (inclusief het nummer van de vaste, mobiele en persoonlijke aansluiting) bestrijken, waarbij deze informatie wordt gepresenteerd op een wijze waaruit geen voorkeur blijkt. Krachtens Richtlijn (betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie) hebben abonnees het recht te bepalen welke persoonlijke informatie eventueel in een openbare gids wordt opgenomen.
- (8) Voor de burger is het belangrijk dat er voldoende openbare betaaltelefoons beschikbaar zijn en dat de gebruikers alarmnummers en met name het uniforme Europese alarmnummer („112”) kosteloos kunnen bereiken vanaf ieder toestel, met inbegrip van openbare betaaltelefoons, zonder gebruik van munten of kaarten. Onvoldoende informatie over het bestaan van „112” ontnemt de burgers de extra veiligheid die wordt geboden door het bestaan van dit nummer op Europees niveau, vooral bij het reizen in andere lidstaten
- (9) De lidstaten moeten passende maatregelen nemen om de toegang tot en de betaalbaarheid van alle algemeen beschikbare telefoondiensten op een vaste locatie voor gehandicapte gebruikers en gebruikers met bijzondere sociale behoeften te waarborgen. De nodige bijzondere maatregelen voor gehandicapte gebruikers kunnen bestaan in het beschikbaar stellen van openbare teksttelefoons of in soortgelijke maatregelen voor doven of gebruikers met spraakstoornissen, in de verstrekking van diensten zoals kosteloze nummerinformatie of soortgelijke maatregelen voor blinden of slechtzienden en de verstrekking van gespecificeerde facturen in alternatieve vorm aan blinden of slechtzienden. Ook kunnen bijzondere maatregelen nodig zijn om gehandicapte gebruikers en gebruikers met bijzondere sociale behoeften toegang te verlenen tot alarmdiensten (112) en hun de mogelijkheid te bieden om net als andere consumenten tussen verschillende exploitanten of aanbieders van diensten te kiezen. De aanbieder van de universele dienst mag geen maatregelen nemen die gebruikers beletten ten volle te profiteren van diensten die door verschillende exploitanten of aanbieders van diensten worden geleverd, in combinatie met de eigen diensten die als onderdeel van de universele dienst worden aangeboden.
- (10) Het belang van de toegang tot en het gebruik van het openbare telefoonnet op een vaste locatie is zo groot dat dit aan eenieder die daartoe een redelijk verzoek indient, beschikbaar dient te worden gesteld. Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel is het aan de lidstaten om aan de hand van objectieve criteria te beslissen op welke ondernemingen universele-dienstverplichtingen zoals bedoeld in deze richtlijn rusten, daarbij rekening houdend met de capaciteit en, waar nodig, de bereidheid van die ondernemingen om alle universele-dienstverplichtingen of een gedeelte daarvan te aanvaarden. Het is belangrijk dat universele-dienstverplichtingen op de meest efficiënte wijze worden vervuld, opdat gebruikers in de regel prijzen betalen die overeenstemmen met een efficiënte kostendekking. Voorts is het belangrijk dat exploitanten van de universele dienst de integriteit van het netwerk en de continuïteit en de kwaliteit van de dienst in stand houden. De ontwikkeling van een sterkere concurrentie en een grotere keuze biedt meer mogelijkheden om alle universele-dienstverplichtingen of een gedeelte daarvan te laten vervullen door andere ondernemingen dan die met aanzienlijke marktmacht. Universele-dienstverplichtingen kunnen daarom in sommige gevallen worden toegewezen aan exploitanten die het meest kosteneffectief blijken te werken bij de verlening van toegang en diensten. Overeenkomstige verplichtingen kunnen als voorwaarden worden opgenomen in machtigingen voor de levering van algemeen beschikbare diensten.
- (11) De lidstaten moeten toezien op de situatie van de consumenten met betrekking tot het gebruik van algemeen beschikbare telefoondiensten en met name ter zake van de betaalbaarheid. De betaalbaarheid van de telefoondienst houdt verband met de informatie die de gebruikers ontvangen over de uitgaven voor het telefoongebruik en de relatieve kosten van het telefoongebruik in verhouding tot die van andere diensten, en houdt ook verband met hun vermogen om de uitgaven te beheersen. Betaalbaarheid betekent bijgevolg de consumenten rechten verlenen door verplichtingen op te leggen aan aangewezen ondernemingen met universele-dienstverplichtingen. Deze verplichtingen omvatten een bepaald niveau van detaillering van de rekeningen, de mogelijkheid tot selectieve nummerblokkering (zoals dure gesprekken met tariefnummers), de mogelijkheid de uitgaven te beheersen door middel van vooruitbetaling en de mogelijkheid de voorafgaande aansluitkosten te spreiden of te compenseren. Het kan nodig zijn deze maatregelen te herzien en te wijzigen in het licht van de marktontwikkelingen. Onder de huidige voorwaarden hoeven exploitanten met universele-dienstverplichtingen abonnees niet te waarschuwen als een vooraf vastgestelde uitgavenlimiet wordt overschreden of de gesprekken een abnormaal patroon vertonen. Bij een eventuele herziening van de desbetreffende wettelijke bepalingen dient te worden nagegaan of de noodzaak bestaat, de abonnees in dergelijke gevallen te waarschuwen.
- (12) Behalve in het geval van consequent te laat of niet betaalde rekeningen, dienen consumenten te worden beschermd tegen onmiddellijke afsluiting van het net op grond van een onbetaalde rekening en, in het bijzonder bij een geschil over hoge rekeningen voor tariefnummers, in afwachting van een regeling van het geschil toegang te behouden tot essentiële telefoondiensten. In sommige lidstaten mag de toegang alleen gehandhaafd blijven, indien de abonnee de huurkosten van de lijn blijft betalen.

- (13) Kwaliteit en prijs zijn sleutelfactoren op een door concurrentie gekenmerkte markt en nationale regelgevende instanties moeten toezicht kunnen houden op de kwaliteit van de dienstverlening door ondernemingen die aanmerkelijke macht op de markt hebben of die voor universele-dienstverplichtingen zijn aangewezen. Nationale regelgevende instanties moeten ook toezicht kunnen houden op de kwaliteit van de dienstverlening door andere ondernemingen die openbare telefoonnetten en/of algemeen beschikbare telefoondiensten aan gebruikers op vaste locaties aanbieden. Ten aanzien van de door beide soorten van ondernemingen bereikte kwaliteit van de dienstverlening moeten nationale regelgevende instanties corrigerende maatregelen kunnen treffen, wanneer zij dat noodzakelijk achten.
- (14) De lidstaten kunnen mechanismen voor het dekken of financieren van de nettokosten van universele-dienstverplichtingen invoeren in gevallen waarin is aangetoond dat de verplichtingen alleen kunnen worden vervuld met verlies of tegen nettokosten die buiten normale commerciële normen vallen. Het is belangrijk ervoor te zorgen dat de nettokosten van universele-dienstverplichtingen juist worden berekend en dat de financiering een zo gering mogelijk verstoring effect heeft op de markt en op ondernemingen, en verenigbaar is met de artikelen 87 en 88 van het Verdrag.
- (15) Bij het berekenen van de nettokosten van de universele dienst moet naar behoren rekening worden gehouden met kosten en inkomsten alsmede met de immateriële voordelen van het aanbieden van de universele dienst, terwijl geen belemmering mag ontstaan voor het algemene streven naar prijsstructuren die een weergave van de kosten vormen. Nettokosten van universele-dienstverplichtingen moeten aan de hand van transparante procedures worden berekend.
- (16) Ingeval een universele-dienstverplichting een onredelijke last voor een onderneming vormt, moeten de lidstaten regelingen voor een efficiënte dekking van de nettokosten kunnen invoeren. Het gebruik van algemene overheidsmiddelen is één methode voor het dekken van de nettokosten van universele-dienstverplichtingen. Het is eveneens redelijk bewezen nettokosten op een transparante wijze te verhalen op alle gebruikers door middel van heffingen op de ondernemingen. In het geval van kostendeckering door middel van heffingen op de ondernemingen moeten de lidstaten zorgen dat de verdelingswijze op objectieve en niet-discriminerende criteria is gebaseerd en in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel. Dit beginsel belet niet dat lidstaten nieuwkomers kunnen vrijstellen zolang deze nog geen significante positie op de markt hebben verworven. De toegepaste financieringsregeling moet waarborgen dat de marktpartijen alleen bijdragen aan de financiering van universele-dienstverplichtingen en niet aan andere activiteiten die niet direct samenhangen met het vervullen van universele-dienstverplichtingen. Het dekkingsmechanisme moet in elk geval de beginselen van het Gemeenschapsrecht in acht nemen en, in het geval van een fonds voor gezamenlijke financiering, de beginselen van niet-discriminatie en evenredigheid. Het financieringsmechanisme moet waarborgen dat gebruikers in een lidstaat niet bijdragen aan kosten van de universele dienst in een andere lidstaat, bijvoorbeeld bij gesprekken tussen twee lidstaten.
- (17) Nationale regelgevende instanties moeten zich ervan vergewissen dat ondernemingen die gebruik maken van een fonds voor de universele dienst, over de specifieke elementen die financiering behoeven, voldoende gedetailleerde informatie verschaffen om hun verzoek te verantwoorden. De regelingen van de lidstaten voor de kostenberekening en financiering van universele-dienstverplichtingen worden ter kennis gebracht van de Commissie die nagaat of deze verenigbaar zijn met het Verdrag. Er zijn redenen voor aangewezen exploitanten om de nettokosten van universele-dienstverplichtingen hoger in te schatten. De lidstaten moeten daarom zorgen voor daadwerkelijke transparantie en controle op de bedragen die in rekening worden gebracht voor financiering van universele-dienstverplichtingen. Op de regeling dient bovendien nauwlettend toezicht te worden gehouden, terwijl in doelmatige procedures moet worden voorzien teneinde tijdig een beroep te kunnen doen op een onafhankelijke instantie voor het beslechten van geschillen over het te betalen bedrag, onverminderd andere in het nationale of het Gemeenschapsrecht beschikbare rechtsmiddelen.
- (18) De communicatiemarkten blijven zich ontwikkelen op het stuk van de gebruikte diensten en de technische middelen die worden toegepast om deze diensten aan de gebruikers te leveren. De exacte definitie van universele-dienstverplichtingen op communautair niveau moet op gezette tijden worden herzien met het oog op voorstellen voor een wijziging of nieuwe omschrijving van de omvang. Bij die herziening dient rekening te worden gehouden met de ontwikkeling van de sociale, commerciële en technologische omstandigheden en met het feit dat een wijziging van de omvang moet worden getoetst aan het tweeledige gegeven dat de diensten beschikbaar worden voor een aanzienlijke meerderheid van de bevolking, met het daaruit voortvloeiende risico van sociale uitsluiting voor degenen die zich die diensten niet kunnen veroorloven. Bij elke wijziging in de omvang van universele-dienstverplichtingen dient erop te worden gelet dat bepaalde technologische keuzen niet kunstmatig worden bevorderd tegenover andere, dat ondernemingen uit de sector geen onevenredige financiële last wordt opgelegd (waardoor ontwikkelingen van de markt en innovatie in gevaar komen) en dat consumenten met lagere inkomens geen onredelijke financieringslast wordt opgelegd. Een wijziging in de omvang betekent automatisch dat eventuele nettokosten kunnen worden gefinancierd via de in deze richtlijn toegestane methoden. De lidstaten mogen de marktpartijen geen financiële bijdragen opleggen die voortvloeien uit maatregelen welke geen deel uitmaken van universele-dienstverplichtingen. Het staat elke lidstaat afzonderlijk vrij bijzondere maatregelen in te voeren (buiten de reikwijdte van universele-dienstverplichtingen) en deze te financieren overeenkomstig het Gemeenschapsrecht, maar niet door middel van bijdragen van de marktpartijen.

(19) Effectievere concurrentie op alle toegangs- en dienstenmarkten zal de gebruikers ruimere keuze bieden. De omvang van de daadwerkelijke concurrentie en de keuze loopt in de Gemeenschap uiteen van geografisch gebied tot geografisch gebied en van markt tot markt. Een onderneming die vroeger uitsluitende rechten had, kan een aanzienlijke macht behouden op toegangsmarkten en op bepaalde dienstenmarkten. Sommige gebruikers kunnen volledig afhankelijk zijn van de levering van toegang en diensten door een onderneming met aanzienlijke marktmacht. In het algemeen is het om redenen van efficiëntie en tot stimulering van echte concurrentie belangrijk dat de door een onderneming met aanzienlijke marktmacht aangeboden diensten kostengeoriënteerd zijn. Om redenen van efficiëntie en sociale redenen moeten de tarieven voor eindgebruikers zowel op de vraag als op de kosten zijn georiënteerd, mits zulks niet in concurrentievervalsing resulteert. Het gevaar is niet ondenkbeeldig dat een onderneming met aanzienlijke marktmacht op verschillende manieren ingrijpt om de toegang te belemmeren of de concurrentie te vervalsen, bijvoorbeeld door buitensporige prijzen te vragen, dump Prijzen te stellen, detaildiensten verplicht te bundelen op een wijze die geen keus laat, of ongegronde voorkeur voor bepaalde klanten aan de dag te leggen. Universele-dienstverplichtingen en het algemene belang houden in dat voor bepaalde consumenten van de normale commerciële voorwaarden afwijkende tarieven en tariefstructuren nodig kunnen zijn. Ondernemingen met kennelijk aanzienlijke marktmacht behoeven evenwel niet aan onnodige regelgeving te worden onderworpen op markten waar echte concurrentie heerst. De nationale regelgevende instanties moeten de bevoegdheid hebben om ten aanzien van een onderneming met aanzienlijke marktmacht voorschriften inzake eindgebruikerstarieven vast te stellen, te handhaven en in te trekken. Regelgeving inzake prijsplafonds, geografische middeling of soortgelijke hulpmiddelen kunnen worden toegepast voor het bereiken van de tweeledige doelstelling, namelijk het stimuleren van echte concurrentie, terwijl wordt voorzien in behoeften van algemeen belang, zoals het behoud van de betaalbaarheid van algemeen beschikbare telefoondiensten voor bepaalde consumenten. Zonder toegang tot toereikende informatie over de kostentoerekening kunnen nationale regelgevende instanties hun regelgevende taken op dit gebied, waaronder het opleggen van eventuele tariefcontroles, niet vervullen.

(20) Contracten vormen een belangrijk hulpmiddel voor gebruiker en consument om een minimumniveau van transparantie van de informatie en rechtszekerheid te waarborgen. De meeste aanbieders van diensten in een concurrerende omgeving sluiten contracten met hun klanten om redenen van commerciële wenselijkheid. Buiten de bepalingen van deze richtlijn zijn de voorschriften van bestaande communautaire wetgeving inzake consumentenbescherming met betrekking tot contracten, met name Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten⁽¹⁾ en Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement

en de Raad van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten⁽²⁾, van toepassing op consumententransacties met betrekking tot elektronische netwerken en diensten. Met name voor consumenten moet een minimumniveau van rechtszekerheid gelden met betrekking tot hun contractuele relaties met hun directe aanbieder van telefoondiensten. Daartoe dienen de contractvoorwaarden en -bepalingen, de kwaliteit van de dienst, de voorwaarden voor beëindiging van de overeenkomst en de dienst, schadevergoedingsmaatregelen en geschillenbeslechting in hun contracten te worden vermeld. Indien andere leveranciers van diensten dan aanbieders van directe telefoondiensten overeenkomsten met consumenten sluiten, moet dezelfde informatie in die overeenkomsten zijn opgenomen. De maatregelen die transparantie inzake prijzen, tarieven en voorwaarden waarborgen, moeten de consumenten beter in staat stellen hun keuzen te optimaliseren en aldus ten volle te profiteren van de concurrentie.

(21) Gebruikers en consumenten moeten toegang hebben tot algemeen beschikbare informatie over communicatiediensten. De lidstaten moeten op de kwaliteit van de op hun grondgebied aangeboden diensten toezicht kunnen houden. Nationale regelgevende instanties moeten systematisch informatie kunnen inwinnen over de kwaliteit van de op hun grondgebied aangeboden diensten op basis van criteria die vergelijkingen tussen aanbieders van diensten en tussen lidstaten mogelijk maken. Ondernemingen die communicatiediensten aanbieden in een concurrerende omgeving, stellen gewoonlijk om redenen van commercieel voordeel toereikende en actuele informatie over hun diensten algemeen beschikbaar. Nationale regelgevende instanties moeten evenwel de openbaarmaking van dergelijke informatie kunnen eisen, indien wordt aangetoond dat die informatie in feite niet beschikbaar is voor het publiek.

(22) Gebruikers en consumenten moeten de garantie hebben dat alle apparatuur die in de Gemeenschap wordt verkocht voor de ontvangst van digitale televisie, aan de vereiste interoperabiliteit voldoet. De lidstaten moeten voor dergelijke apparatuur minimale geharmoniseerde normen kunnen eisen; die normen moeten van tijd tot tijd worden aangepast aan de technologische en marktontwikkelingen.

(23) Alle gebruikers en consumenten moeten steeds toegang hebben tot de diensten van een telefonist, ongeacht de organisatie die toegang tot het openbare telefoonnet aanbiedt.

⁽¹⁾ PB L 95 van 21.4.1993, blz. 29.

⁽²⁾ PB L 144 van 4.6.1997, blz. 19.

- (24) De aanbidding van inlichtingendiensten is reeds voor concurrentie opgesteld. De bepalingen van deze richtlijn vormen een aanvulling op de bepalingen van Richtlijn (betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie) door abonnees het recht te verlenen hun persoonlijke gegevens in gedrukte of elektronische telefoongidsen te laten opnemen. Alle aanbieders van diensten die telefoonnummers aan hun abonnees toekennen, zijn verplicht de desbetreffende informatie op een eerlijke, kostengeoriënteerde en niet-discriminerende wijze ter beschikking te stellen.
- (25) Het is van belang dat de gebruikers in staat zijn het uniforme Europese alarmnummer „112”, en eventuele andere nationale alarmnummers, kosteloos vanaf ieder toestel, met inbegrip van openbare betaaltelefoons, te bereiken zonder het gebruik van kaarten of munten. De lidstaten moeten reeds de nodige regelingen hebben getroffen die het meest geschikt zijn voor de nationale organisatie van de alarmsystemen, teneinde ervoor te zorgen dat oproepen op dit nummer op afdoende wijze worden beantwoord en behandeld. Informatie over de plaats waar de beller zich bevindt, die voor de hulpdiensten beschikbaar zal moeten zijn, verbetert het beschermingsniveau en de veiligheid van de gebruikers van „112”-diensten en maakt het voor de hulpdiensten gemakkelijker om hun taken te vervullen, mits de doorschakeling van oproepen en bijbehorende gegevens naar de hulpdiensten is gewaarborgd. Gestadige verbeteringen in de informatietechnologie moeten geleidelijk de gelijktijdige behandeling van verschillende talen over de netwerken tegen redelijke kosten mogelijk maken. Zodoende zal dan weer de veiligheid voor de Europese burgers die van het alarmnummer 112 gebruik maken, worden verhoogd.
- (26) Gemakkelijke toegang tot internationale telefoondiensten is van vitaal belang voor de Europese burgers en de Europese bedrijven. „00” is reeds ingevoerd als de standaardcode voor toegang tot het internationale telefoonverkeer in de Gemeenschap. Er kunnen speciale regelingen worden getroffen of gehandhaafd voor gesprekken tussen aangrenzende gebieden in het grensoverschrijdend verkeer tussen lidstaten heen. Alle exploitanten moeten worden verplicht verbindingen tot stand te brengen die niet alleen van de Europese regionale code „3883” gebruik maken, maar ook van andere regionale codes die in Europa in gebruik kunnen zijn.
- (27) Faciliteiten als toonkiezen en identificatie van de oproeper zijn in de regel beschikbaar bij moderne telefooncentrales en kunnen bijgevolg in toenemende mate tegen geringe of geen extra kosten worden aangeboden. Toonkiezen wordt steeds vaker gebruikt voor interactie van de gebruiker met speciale diensten en faciliteiten, waaronder diensten met toegevoegde waarde, en het ontbreken van deze faciliteit kan de gebruiker beletten van deze diensten gebruik te maken. De lidstaten zijn niet verplicht het aanbieden van deze faciliteiten op te leggen wanneer deze reeds beschikbaar zijn. De richtlijn (betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische telecommunicatie) garandeert de privacy van de gebruiker met betrekking tot de gespecificeerde rekeningen, door hem de mogelijkheid te bieden om zijn recht op privacy te beschermen wanneer identificatie van de oproepende lijn mogelijk is.
- (28) Nummerportabiliteit is een essentieel element in het bevorderen van de keuze van de consument en daadwerkelijke mededinging in een concurrerende telecommunicatieomgeving, doordat eindgebruikers die daarom verzoeken hun nummer(s) op het openbare telefoonnet kunnen behouden ongeacht de dienstaanbiedende organisatie. Het aanbieden van nummerportabiliteit tussen aansluitingen op het openbare telefoonnet op vaste en niet vaste locaties is momenteel niet dienstig, vooral omdat daardoor voor de consument tariefinformatie verloren zou gaan. Deze bepaling behoeft evaluatie.
- (29) Momenteel leggen de lidstaten netwerken die voor de distributie van radio- of televisie-uitzendingen naar het publiek zijn opgericht, bepaalde doorgifteverplichtingen op. Het moet voor de lidstaten mogelijk zijn, in het belang van gewettigde beleidsoverwegingen, onder hen ressorterende ondernemingen evenredige verplichtingen op te leggen. Dergelijke verplichtingen mogen echter alleen worden opgelegd indien zij noodzakelijk zijn om duidelijk omschreven doelstellingen van algemeen belang te verwezenlijken en moeten evenredig, transparant en in de tijd beperkt zijn. Het zou niet naar verhouding zijn die verplichtingen uit te breiden tot nieuwe netwerken zoals het internet. Ondernemingen die aan dergelijke verplichtingen worden onderworpen, moeten voor het gebruik van hun netwerkcapaciteit op passende wijze worden vergoed op redelijke, transparante en niet-discriminerende voorwaarden.
- (30) Het wordt noodzakelijk geacht te zorgen voor de verdere toepassing van de bestaande bepalingen inzake huurlijnen in de communautaire telecommunicatiewetgeving, met name in Richtlijn 92/44/EEG van de Raad van 5 juni 1992 betreffende de toepassing van Open Network Provision (ONP) op huurlijnen ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/80/EG van de Commissie ⁽²⁾, totdat de nationale regelgevende instanties, overeenkomstig de marktanalyseprocedures die in de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) zijn vastgelegd, bepalen dat dergelijke voorschriften niet langer nodig zijn omdat op hun grondgebied een voldoende concurrerende markt tot ontwikkeling is gekomen. Deze diensten blijven voorts nog verplichte diensten die zonder vergoedingsregelingen moeten worden aangeboden.

⁽¹⁾ PB L 165 van 19.6.1992, blz. 27.

⁽²⁾ PB L 14 van 20.1.1998, blz. 27.

(31) Indien een lidstaat het aanbieden van andere specifieke diensten over het gehele nationale grondgebied wenst te waarborgen, moeten dergelijke verplichtingen op een kostenefficiënte grondslag en buiten de sfeer van universele dienstverplichtingen worden ingevoerd. Als reactie op het eEurope-initiatief van de Commissie heeft de Europese Raad van Lissabon de lidstaten verzocht ervoor te zorgen dat alle scholen voor eind 2001 toegang hebben tot internet en tot multimediahulpmiddelen.

(32) In een concurrerende omgeving dienen nationale regelgevende instanties rekening te houden met de standpunten van belanghebbende partijen, waaronder gebruikers en consumenten, wanneer zaken worden behandeld in verband met gebruikers- en consumentenrechten. Er dient te worden voorzien in doelmatige procedures voor het behandelen van geschillen tussen gebruikers en consumenten enerzijds en ondernemingen die algemeen beschikbare communicatiediensten aanbieden anderzijds. De lidstaten dienen ten volle rekening te houden met Aanbeveling 98/257/EG van de Commissie van 30 maart 1998 betreffende de principes die van toepassing zijn op de organen die verantwoordelijk zijn voor de buitengerechtelijke beslechting van consumentengeschillen⁽¹⁾.

(33) De bepalingen van deze richtlijn beletten een lidstaat niet maatregelen te nemen die gerechtvaardigd zijn op grond van de artikelen 30 en 46 van het Verdrag en in het bijzonder uit hoofde van de bescherming van de openbare veiligheid, de openbare orde en de openbare zedelijkheid.

(34) Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel, als neergelegd in artikel 5 van het Verdrag, kunnen de essentiële doelstellingen, te weten het vaststellen van een gemeenschappelijk niveau van de universele dienst in de telecommunicatiesector voor alle Europese gebruikers en de harmonisatie van de voorwaarden voor de toegang tot en het gebruik van openbare telefoonnetten op een vaste locatie en bijbehorende algemeen beschikbare telefoondiensten, niet op bevredigende wijze op het niveau van de lidstaten worden verwezenlijkt. De beoogde totstandbrenging van een geharmoniseerd kader voor regelgeving inzake elektronische communicatiediensten, elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten kan niet op bevredigende wijze door de lidstaten worden verwezenlijkt en kan derhalve beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. Deze richtlijn beperkt zich tot het vereiste minimum om die doelstellingen te verwezenlijken en gaat niet verder dan hiertoe nodig is.

(35) Aangezien voor de uitvoering van deze richtlijn maatregelen van algemene strekking, zoals bedoeld in artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽²⁾ noodzakelijk zijn, dienen deze te worden vastgesteld door middel van de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit,

HEBBERN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

DOELSTELLINGEN EN DEFINITIES

Artikel 1

Werkingsfeer en definities

1. In het kader van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) heeft deze richtlijn betrekking op het aanbieden van elektronische communicatienetwerken en -diensten aan gebruikers en consumenten.

2. Doel van deze richtlijn is ervoor te zorgen dat door middel van daadwerkelijke mededinging en keuze in de gehele Gemeenschap elektronische communicatiediensten van hoge kwaliteit voor een betaalbare prijs beschikbaar zijn, en maatregelen vast te stellen voor omstandigheden waarin met commerciële middelen niet op bevredigende wijze in de behoeften van gebruikers en consumenten wordt voorzien. Voorts beoogt deze richtlijn de interoperabiliteit van digitale televisieapparatuur voor consumenten te waarborgen.

Artikel 2

Definities

De in Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) gegeven definities zijn van toepassing.

Voorts wordt in deze richtlijn verstaan onder:

- a) „directe aanbieder van openbare telefoondienst”: een onderneming die algemeen beschikbare telefoondiensten aanbiedt en die een abonnee eveneens van een aansluiting op het openbare telefoonnet voorziet;
- b) „abonnee”: een natuurlijke of rechtspersoon die partij is bij een overeenkomst met ondernemingen die algemeen beschikbare communicatiediensten aanbieden, voor de levering van dergelijke diensten;
- c) „openbare betaaltelefoon”: een voor het publiek toegankelijk telefoontoestel, voor het gebruik waarvan met munten en/of krediet-/debetkaarten en/of vooruitbetaalde telefoonkaarten, waaronder kaarten voor gebruik met netnummers, wordt betaald;
- d) „openbaar telefoonnet” of „openbaar telefoonnetwerk”: transmissiesystemen en schakel- of routeringapparatuur en andere hulpmiddelen die worden gebruikt om algemeen beschikbare telefoondiensten aan te bieden. Het ondersteunt de overdracht tussen netwerkaansluitpunten van spraakcommunicatie en ook andere vormen van communicatie, zoals fax en data. Aansluiting op het openbare telefoonnet op een vaste locatie kan plaatsvinden via een draadloze of een lijnverbinding;

⁽¹⁾ PB L 115 van 17.4.1998, blz. 31.

⁽²⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- e) „algemeen beschikbare telefoondienst”: een dienst die voor het publiek beschikbaar is voor uitgaande en binnenkomende nationale en internationale gesprekken alsook voor toegang tot hulpdiensten waarvoor de code 112 wordt gebruikt, via een nummer of een aantal nummers in een nationaal of internationaal nummerplan. Onder de dienst kan worden begrepen bijstand door een telefonist, inlichtingendiensten, verstrekking van openbare betaaltelefoons, verlening van diensten op bijzondere voorwaarden en/of verlening van speciale faciliteiten voor klanten met een handicap of bijzondere sociale behoeften;
- f) „netwerkaansluitpunt”: het fysieke punt waarop een abonnee van toegang tot een openbaar communicatienetwerk wordt voorzien; in het geval van netwerken met schakeling of routing wordt het netwerkaansluitpunt geïdentificeerd door middel van een specifiek netwerkadres, dat met een abonneenummer of -naam kan zijn verbonden. Het netwerkaansluitpunt vormt voor regelgevingsdoeleinden een grens tussen verschillende systemen; bepaling van de locatie van netwerkaansluitpunten valt onder de verantwoordelijkheid van de nationale regelgevende instantie;
- g) „geografisch nummer”: een nummer van het nationale nummerplan waarvan een deel van de cijferstructuur een geografische betekenis heeft die wordt gebruikt voor het routen van gesprekken naar de fysieke locatie van het netwerkaansluitpunt van de abonnee aan wie het nummer is toegewezen.

HOOFDSTUK II

UNIVERSELE-DIENSTVERPLICHTINGEN

Artikel 3

Beschikbaarheid van de universele dienst

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de in dit hoofdstuk beschreven diensten van een gegeven kwaliteit en tegen een, in het licht van de specifieke nationale omstandigheden, betaalbare prijs beschikbaar zijn voor alle gebruikers op hun grondgebied, onafhankelijk van de geografische locatie.
2. De lidstaten bepalen de meest efficiënte en geschikte wijze om te waarborgen dat in de universele dienst wordt voorzien, met inachtneming van de beginselen van transparantie, objectiviteit en niet-discriminatie. Zij trachten verstoring van de markt, met name het aanbieden van diensten tegen prijzen of op andere voorwaarden die afwijken van normale commerciële voorwaarden, tot een minimum te beperken en het algemeen belang te behartigen.

Artikel 4

Aanbieding van toegang op vaste locaties

1. De lidstaten zorgen ervoor dat aan alle redelijke aanvragen om aansluiting op het openbare telefoonnet op een vaste locatie en om toegang tot algemeen beschikbare telefoondiensten op een vaste locatie door ten minste één exploitant wordt voldaan.

2. De geleverde aansluiting stelt de gebruikers in staat lokale, nationale en internationale telefoongesprekken tot stand te brengen en te ontvangen, die de mogelijkheid van facsimilecommunicatie en datacommunicatie bieden met datasnelheden die toereikend zijn voor toegang tot internet.

Artikel 5

Inlichtingendiensten en telefoongidsen

De lidstaten zorgen ervoor dat met betrekking tot abonnees van directe aanbieders van openbare telefoondiensten en overeenkomstig artikel 12 van Richtlijn (betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie):

- a) voor de gebruikers een telefoongids beschikbaar is in een door de nationale regelgevende instantie goedgekeurde vorm, gedrukt of elektronisch of beide, die regelmatig en ten minste eenmaal per jaar wordt bijgewerkt;
- b) voor alle gebruikers, inclusief de gebruikers van openbare betaaltelefoons, ten minste één telefooninlichtingendienst beschikbaar is waarmee alle in de telefoongidsen opgenomen abonneenummers worden bestreken;
- c) ondernemingen die de onder a) en b) vermelde diensten aanbieden, bij de behandeling van hun door andere ondernemingen verstrekte informatie het beginsel van niet-discriminatie in acht nemen.

Artikel 6

Openbare betaaltelefoons

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties ondernemingen verplichtingen kunnen opleggen teneinde te waarborgen dat openbare betaaltelefoons worden geïnstalleerd om in de redelijke behoeften van de gebruikers te voorzien, zowel qua geografische spreiding als wat het aantal telefoons en de kwaliteit van de dienst betreft.
2. Een lidstaat kan op grond van overleg met de belanghebbende partijen zoals bedoeld in artikel 29 besluiten op zijn gehele grondgebied of een gedeelte daarvan lid 1 niet toe te passen.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat het mogelijk is om vanaf openbare betaaltelefoons kosteloos en zonder gebruik te maken van munten of kaarten de hulpdiensten op te roepen via het uniforme Europese alarmnummer „112” en andere nationale alarmnummers

Artikel 7

Bijzondere maatregelen voor gebruikers met een handicap en gebruikers met bijzondere behoeften

1. De lidstaten treffen, waar nodig, bijzondere maatregelen teneinde te zorgen voor gelijkwaardige en tevens betaalbare toegang tot algemeen beschikbare telefoondiensten, inclusief toegang tot hulp- en inlichtingendiensten, voor gehandicapte gebruikers en gebruikers met bijzondere sociale behoeften.

2. De lidstaten kunnen, in het licht van de nationale omstandigheden, specifieke maatregelen nemen teneinde ervoor te zorgen dat gehandicapte gebruikers en gebruikers met bijzondere behoeften eveneens kunnen kiezen tussen ondernemingen en aanbieders van diensten die voor het merendeel van de gebruikers beschikbaar zijn.

Artikel 8

Aanwijzing van ondernemingen

1. De lidstaten kunnen, indien nodig, een of meer ondernemingen aanwijzen teneinde de aanbidding van de universele dienst, als omschreven in de artikelen 4 tot en met 7, te waarborgen, zodat het gehele nationale grondgebied wordt bestreken. De lidstaten kunnen verschillende ondernemingen of groepen van ondernemingen aanwijzen die verschillende onderdelen van de universele dienst aanbieden.

2. Teneinde te waarborgen dat de toegang tot en het gebruik van het openbare telefoonnet efficiënt wordt aangeboden, zorgen de lidstaten ervoor dat alle ondernemingen de gelegenheid hebben te worden aangewezen voor het aanbieden van toegang en diensten op een vaste locatie voor het gehele grondgebied of een gedeelte daarvan, indien nodig door verschillende ondernemingen aan te wijzen voor het leveren van verschillende onderdelen (geografisch of anderszins) van de universele-dienstverplichtingen.

3. Wanneer de lidstaten voor het gehele grondgebied of een gedeelte daarvan ondernemingen aanwijzen die met universele-dienstverplichtingen worden belast, hanteren zij daartoe een efficiënt, objectief en doorzichtig toewijzingsmechanisme. Deze aanwijzingsmethoden kunnen openbare aanbestedingen en openbare veilingen omvatten, teneinde ervoor te zorgen dat de universele dienst op een kosteneffectieve wijze wordt aangeboden, en als middel om de nettokosten van de universele-dienstverplichting te bepalen.

Artikel 9

Niveau en structuur van de tarieven

1. De nationale regelgevende instanties houden toezicht op de ontwikkeling van het niveau en de structuur van de tarieven voor de eindgebruiker van de algemeen beschikbare telefoondienst die op vaste locaties door aangewezen ondernemingen wordt aangeboden, met name met betrekking tot de nationale consumentenprijzen en inkomens. In het licht van de nationale omstandigheden kunnen zij eisen dat de aangewezen ondernemingen de consument tariefopties of pakketten aanbieden die afwijken van die welke onder de gebruikelijke commerciële voorwaarden worden verstrekt, met name om ervoor te zorgen dat de toegang tot of het gebruik van de algemeen beschikbare telefoondienst niet wordt verhinderd voor consumenten met een laag inkomen of met bijzondere sociale behoeften.

2. De lidstaten kunnen eisen dat ondernemingen met verplichtingen uit hoofde van artikel 4, in het licht van de nationale omstandigheden, op het gehele grondgebied uniforme tarieven toepassen.

3. Als alternatief voor de eis dat aangewezen ondernemingen speciale tariefopties moeten aanbieden of dat ondernemingen uniforme tarieven moeten hanteren, kunnen de lidstaten consumenten van wie vaststaat dat zij specifieke economische of sociale behoeften hebben, bijstaan, met name door hun het recht op de openbare telefoondienst tegen een bepaald tarief te verlenen.

4. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat, wanneer een onderneming verplicht is in speciale tariefopties of uniforme tarieven te voorzien, de voorwaarden volledig transparant zijn en worden gepubliceerd en overeenkomstig het beginsel van niet-discriminatie worden toegepast. De nationale regelgevende instanties kunnen eisen dat specifieke regelingen worden gewijzigd of ingetrokken.

Artikel 10

Specifieke bepalingen inzake betaalbaarheid en controle van de uitgaven

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de aangewezen ondernemingen bij het aanbieden van extra faciliteiten en diensten, naast de aansluiting op het openbare telefoonnet en algemeen beschikbare telefoondiensten, de tarieven zodanig vaststellen dat de gebruiker niet verplicht is voor faciliteiten of diensten te betalen die niet noodzakelijk zijn of niet vereist zijn voor de gewenste dienst.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de aangewezen ondernemingen de in bijlage I genoemde faciliteiten en diensten verstrekken, zodat de consumenten de uitgaven kunnen controleren en beheersen en een ongerechtvaardigde onderbreking van de dienst kunnen vermijden.

Artikel 11

Kwaliteit van de dienstverlening door aangewezen ondernemingen

1. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat alle ondernemingen met verplichtingen zoals bedoeld in artikel 4 toereikende en actuele informatie over hun prestaties bij het verlenen van toegang en diensten publiceren, aan de hand van de in bijlage III vermelde parameters, definities en meetmethoden. De gepubliceerde informatie wordt eveneens aan de nationale regelgevende instantie verstrekt.

2. De nationale regelgevende instanties kunnen prestatiedoelstellingen vaststellen voor ondernemingen met universele-dienstverplichtingen in de zin van artikel 4. Daarbij houden de nationale regelgevende instanties rekening met de standpunten van de belanghebbende partijen, met name zoals bedoeld in artikel 29.

3. Indien een onderneming stelselmatig niet aan de prestatiedoelstellingen voldoet, kunnen specifieke maatregelen worden getroffen overeenkomstig de aan de algemene machtiging voor de exploitant verbonden voorwaarden. De nationale regelgevende instanties kunnen onafhankelijke onderzoeken van de prestatiegegevens laten uitvoeren, die door de betrokken onderneming worden betaald, teneinde te garanderen dat de gegevens die door ondernemingen met universele-dienstverplichtingen worden verstrekt, correct en vergelijkbaar zijn.

*Artikel 12***Kostenberekening van de universele dienst**

1. Indien nodig gaan de nationale regelgevende instanties na of het aanbieden van de universele dienst een onredelijke last vormt voor ondernemingen die zijn aangewezen om de universele dienst aan te bieden.

De nationale regelgevende instanties kunnen daartoe:

- a) de nettokosten van de verplichting berekenen overeenkomstig bijlage IV, deel A, of
 - b) een efficiënt, objectief en transparant toewijzingsmechanisme, zoals openbare aanbestedingen of veilingen, hanteren.
2. De berekening van de nettokosten van de universele-dienstverplichtingen zoals bedoeld in lid 1, onder a), wordt gecontroleerd door een onafhankelijke instantie of organisatie. De resultaten van de kostenberekening en de conclusies van de controle zijn voor het publiek beschikbaar.

*Artikel 13***Financiering van de universele-dienstverplichtingen**

1. Indien de nationale regelgevende instanties, op grond van de nettokostenberekening als bedoeld in artikel 12 en rekening houdend met eventuele marktvoordelen die voor een aangevozen onderneming uit het aanbieden van de universele dienst voortvloeien, vaststellen dat een onderneming een onredelijke last wordt opgelegd, kunnen de lidstaten besluiten:

- a) een mechanisme in te voeren waarmee die onderneming voor de vastgestelde nettokosten schadeloos worden gesteld uit de algemene overheidsmiddelen, of
- b) de nettokosten van universele-dienstverplichtingen te delen.

2. Indien de nettokosten worden gedeeld overeenkomstig lid 1, onder b), voeren de lidstaten een gezamenlijke financieringsregeling in die wordt beheerd door een van de begunstigde onafhankelijk orgaan onder toezicht van de nationale regelgevende instantie. Alleen de nettokosten, als bepaald in artikel 12, van de in de artikelen 3 tot en met 10 vastgelegde verplichtingen mogen worden gefinancierd.

3. Bij een op een fonds gebaseerde gezamenlijke financieringsregeling worden de beginselen van transparantie, minimale distorsie, niet-discriminatie en evenredigheid in acht genomen, overeenkomstig de beginselen van bijlage IV.

4. Eventuele onkosten in verband met de deling van de kosten van universele-dienstverplichtingen worden gespecificeerd en afzonderlijk bepaald. Die onkosten mogen niet worden aangerekend aan of geïnd van ondernemingen die geen

diensten verlenen op het grondgebied van de lidstaat die de gezamenlijke financieringsregeling heeft ingesteld.

*Artikel 14***Transparantie**

1. Indien een regeling tot deling van de nettokosten van de universele-dienstverplichtingen zoals bedoeld in artikel 13 wordt ingevoerd, zien de nationale regelgevende instanties erop toe dat de beginselen voor de kostendeling en de details van de toegepaste regeling voor het publiek beschikbaar zijn.

2. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat een jaarlijks verslag wordt gepubliceerd waarin de berekende kosten van de universele-dienstverplichtingen, worden vermeld, alsook de bijdragen die alle betrokken partijen hebben betaald en eventuele marktvoordelen, zowel financieel als niet-financieel, die daaruit zijn voortgevloeid voor de onderneming of ondernemingen die voor het aanbieden van de universele dienst is of zijn aangewezen, indien een fonds is ingesteld en werkelijk wordt gebruikt.

3. De lidstaten kunnen eisen dat de bijdragen die ondernemingen ter financiering van de universele-dienstverplichtingen hebben betaald, op de rekeningen van de gebruikers worden vermeld.

*Artikel 15***Evaluatie van de omvang van de universele dienst**

1. De Commissie evalueert op gezette tijden, voor het eerst binnen twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn, de omvang van de universele dienst, met name met het oog op voorstellen om de omvang te wijzigen of opnieuw te definiëren.

2. Deze evaluatie geschiedt in het licht van de sociale, commerciële en technologische ontwikkelingen. Het evaluatieproces vindt plaats overeenkomstig bijlage V.

HOOFDSTUK III

BELANGEN EN RECHTEN VAN GEBRUIKERS EN CONSUMENTEN*Artikel 16***Regulering van de tarieven voor de eindgebruiker**

1. De lidstaten handhaven alle verplichtingen met betrekking tot de tarieven voor de eindgebruiker voor het aanbieden van toegang tot en het gebruik van het openbare telefoonnet op vaste locaties die voor de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn van kracht waren overeenkomstig artikel 17 van Richtlijn 98/10/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, totdat een evaluatie heeft plaatsgevonden en het in lid 2 van dit artikel bedoelde is bepaald.

⁽¹⁾ PB L 101 van 1.4.1998, blz. 24.

2. De lidstaten zien erop toe dat de nationale regelgevende instanties bij de inwerkingtreding van deze richtlijn en daarna op gezette tijden een marktanalyse verrichten overeenkomstig de procedure van artikel 14, lid 3, van de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten) teneinde te bepalen of de in lid 1 van dit artikel bedoelde verplichtingen moeten worden gehandhaafd, gewijzigd dan wel ingetrokken. De maatregelen worden genomen overeenkomstig de procedure van artikel 6, leden 2 tot en met 5, van de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

3. Indien na een marktanalyse overeenkomstig artikel 14, lid 3, van de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten), de nationale regelgevende instanties vaststellen dat er op een gegeven markt geen daadwerkelijke mededinging, zorgen zij ervoor dat ondernemingen met aanzienlijke macht op die markt hun tarieven op de kosten oriënteren, zodat geen buitensporige prijzen worden gevraagd of de toegang tot de markt wordt belemmerd of de concurrentie wordt beperkt door middel van dumprijzen, door een ongegronde voorkeur aan de dag te leggen voor bepaalde gebruikers of door een onredelijke bundeling van diensten. De nationale regelgevende instanties kunnen dergelijke ondernemingen geëigende prijsplafonds opleggen ter bescherming van de belangen van gebruikers en consumenten, terwijl daadwerkelijke mededinging wordt gestimuleerd.

4. De nationale regelgevende instanties delen de Commissie de namen mede van ondernemingen die aan controle op de eindgebruikerstarieven zijn onderworpen en verstrekken op verzoek informatie betreffende de toegepaste controle op de eindgebruikerstarieven en de door de betrokken ondernemingen gehanteerde kostentoerekeningssystemen.

5. De lidstaten zorgen ervoor dat, indien een onderneming aan regulering van de eindgebruikerstarieven is onderworpen, de noodzakelijke en geëigende kostentoerekeningssystemen worden gehanteerd en dat de geschiktheid van die systemen door een van de organisatie onafhankelijke bevoegde instantie wordt gecontroleerd. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat elk jaar een verklaring omtrent de naleving van deze bepalingen wordt gepubliceerd.

6. Onverminderd het bepaalde in artikel 9, lid 1, betreffende speciale betaalbare tariefopties en artikel 10 betreffende specifieke bepalingen waarbij gebruikers in staat worden gesteld hun uitgaven te controleren, passen de nationale regelgevende instanties de in lid 1 van dit artikel bedoelde regelingen voor controle op eindgebruikerstarieven, niet toe op geografische of gebruikersmarkten waarop naar hun mening daadwerkelijke mededinging heerst.

Artikel 17

Contracten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat gebruikers en consumenten recht hebben op een contract met hun directe aanbieder(s) van de openbare telefoondienst waarin het volgende is vermeld:

a) de identiteit en het adres van de leverancier,

b) de verstrekte diensten, de kwaliteitsniveaus van de geboden diensten en de wachttijd bij eerste aansluiting,

c) de soorten onderhoudsservice,

d) de middelen voor het verkrijgen van actuele informatie over alle geldende tarieven en onderhoudskosten,

e) de looptijd van het contract, de voorwaarden voor verlenging of beëindiging van de diensten en van het contract,

f) de schadevergoedings- en terugbetalingsregeling die geldt ingeval niet aan contractueel overeengekomen kwaliteitsniveaus van de dienst wordt voldaan,

g) de wijze waarop de procedure van artikel 30 voor het beslechten van geschillen wordt ingesteld.

2. Indien een contract wordt gesloten tussen gebruikers of consumenten en andere aanbieders van communicatiediensten dan directe aanbieders van de openbare telefoondienst, wordt de in lid 1 vermelde informatie eveneens in die contracten opgenomen.

3. Gebruikers en consumenten worden tijdig op de hoogte gesteld van het voornemen om de contractvoorwaarden te wijzigen en kunnen het contract opzeggen indien zij de nieuwe voorwaarden niet aanvaarden.

4. De leden 1, 2 en 3 gelden onverminderd de communautaire voorschriften inzake consumentenbescherming, inzonderheid Richtlijnen 97/7/EG en 93/13/EEG.

Artikel 18

Transparantie en bekendmaking van informatie

De lidstaten zorgen ervoor dat transparante informatie over de geldende prijzen en tarieven alsmede over de standaardvoorwaarden en -bepalingen met betrekking tot de toegang tot en het gebruik van algemeen beschikbare telefoondiensten voor het publiek en met name voor alle gebruikers en consumenten beschikbaar is, overeenkomstig het bepaalde in bijlage II.

Artikel 19

Kwaliteit van de dienst

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties kunnen verlangen dat ondernemingen die algemeen beschikbare elektronische communicatiediensten aanbieden, vergelijkbare, toereikende en actuele informatie over de kwaliteit van hun diensten ten behoeve van de consumenten publiceren. De gepubliceerde informatie wordt eveneens aan de nationale regelgevende instantie verstrekt.

2. De verplichting informatie over de kwaliteit van de dienst te publiceren wordt opgelegd na de meningen van de belanghebbende partijen, met inbegrip van gebruikers en consumenten, te hebben gehoord, zoals bedoeld in artikel 29, en na een periode van openbare raadpleging over de voorgestelde maatregelen.

*Artikel 20***Interoperabiliteit van digitale televisieapparatuur voor consumenten**

1. De lidstaten waarborgen de interoperabiliteit van digitale televisieapparatuur voor consumenten als bedoeld in bijlage VI.
2. De Commissie kan bijlage VI in het licht van de technologische en marktontwikkelingen wijzigen overeenkomstig de procedure van artikel 33, lid 1.

*Artikel 21***Assistentie van telefonist en inlichtingendiensten**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat abonnees van algemeen beschikbare telefoondiensten het recht hebben in algemeen beschikbare telefoongidsen te worden vermeld.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat alle directe aanbieders van de openbare telefoondienst die telefoonnummers aan abonnees toekennen, aan alle redelijke verzoeken voldoen om, ten behoeve van het verstrekken van gidsdiensten, de relevante informatie in een overeengekomen formaat beschikbaar te stellen op billijke, kostengeoriënteerde en niet-discriminerende voorwaarden.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat alle gebruikers die op het openbare telefoonnet zijn aangesloten, toegang kunnen hebben tot de diensten van een telefonist en tot inlichtingendiensten zoals bedoeld in artikel 5, onder b).
4. De lidstaten handhaven in de regelgeving geen restricties die beletten dat gebruikers in een bepaalde lidstaat rechtstreeks toegang hebben tot de inlichtingendienst in een andere lidstaat.
5. De leden 1 tot en met 4 gelden met inachtneming van de eisen van de communautaire regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer, inzonderheid artikel 12 van de richtlijn (betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie).

*Artikel 22***Europees alarmnummer**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat alle gebruikers van algemeen beschikbare telefoondiensten, inclusief gebruikers van openbare betaaltelefoons, behalve via eventuele andere nationale alarmnummers zoals bepaald door de nationale regelgevende instanties, kosteloos de hulpdiensten kunnen oproepen via het uniforme Europese alarmnummer „112”.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat oproepen via het uniforme Europese alarmnummer „112” naar behoren worden beantwoord en behandeld op de wijze die het meest geschikt is voor de nationale organisatie van hulpdiensten en die binnen de technologische mogelijkheden van de netwerken valt.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat ondernemingen die openbare telefoonnetten exploiteren, voor alle oproepen van het Europese alarmnummer „112” informatie over de locatie van de oproeper ter beschikking stellen van de instanties die noodsituaties behandelen, voor zover dat technisch haalbaar is.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat de burgers op afdoende wijze worden ingelicht over het bestaan en het gebruik van het Europese alarmnummer „112”.

*Artikel 23***Europese telefoontoegangscodes**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de code „00” de standaard internationale toegangscode is. Er kunnen bijzondere regelingen voor het tot stand brengen van gesprekken tussen locaties in aangrenzende gebieden over de grenzen van de lidstaten worden ingevoerd of gehandhaafd. De abonnees van algemeen beschikbare telefoondiensten op de betrokken locaties ontvangen volledige informatie over dergelijke regelingen.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat alle ondernemingen die openbare telefoonnetten exploiteren, alle oproepen naar en uit de Europese telefoonnummeringsruimte behandelen waarvoor de regionale code „3883” of eventuele andere Europese regionale codes worden gebruikt.

*Artikel 24***Aanbieding van extra faciliteiten**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties kunnen verlangen dat alle ondernemingen die openbare telefoonnetten exploiteren, de in bijlage I, deel B, genoemde faciliteiten, voorzover technisch uitvoerbaar en economisch haalbaar, voor gebruikers beschikbaar stellen.
2. Een lidstaat kan, op basis van overleg zoals bedoeld in artikel 29, besluiten op zijn gehele grondgebied of een gedeelte daarvan lid 1 niet toe te passen.

*Artikel 25***Nummerportabiliteit, carrieselectie en carrierpreselectie**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat alle abonnees van algemeen beschikbare telefoondiensten, met inbegrip van mobiele diensten, die daarom verzoeken, hun nummer(s) kunnen behouden, ongeacht de onderneming die de dienst levert:
 - a) in het geval van geografische nummers, op een specifieke locatie en
 - b) in het geval van andere dan geografische nummers, op elke locatie.

2. De nationale regelgevende instanties eisen dat ondernemingen waarvan is meegedeeld dat zij aanmerkelijke marktmacht hebben bij het aanbieden van aansluitingen op en het gebruik van het openbare telefoonnet op vaste locaties, hun abonnees in staat stellen toegang te verkrijgen tot de diensten van een geïnterconnecteerde aanbieder van algemeen beschikbare telefoondiensten:

- a) per oproep, door het vormen van een kort netnummer,
- b) door middel van preselectie, met een faciliteit om, per oproep, een gepreselecteerde keuze op te heffen door het vormen van een kort netnummer.

Gebruikerseisen in verband met het beschikbaar stellen van deze faciliteiten op andere netwerken of op andere wijzen worden beoordeeld overeenkomstig de marktanalyseprocedure van artikel 14 van de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

3. De nationale regelgevende instanties zorgen ervoor dat de prijsstelling voor interconnectie in verband met de in lid 1 bedoelde nummerportabiliteit en het gebruik van de in lid 2 bedoelde faciliteit kostengeoriënteerd is.

4. De nationale regelgevende instanties leggen voor de nummerportabiliteit geen tarieven op die de concurrentie zouden kunnen vervalsen, zoals een uniform tarief voor alle ondernemingen.

Artikel 26

Doorgifteverplichtingen

1. De lidstaten kunnen ten aanzien van nader bepaalde radio- en televisie-uitzendingen aan de onder hen ressorterende ondernemingen die elektronische communicatienetwerken aanbieden die voor de distributie van radio- of televisie-uitzendingen naar het publiek zijn opgericht, doorgifte- of „must carry”-verplichtingen opleggen. Dergelijke verplichtingen worden alleen opgelegd indien zij noodzakelijk zijn om duidelijke omschreven doelstellingen van algemeen belang te verwezenlijken en moeten evenredig, transparant en in de tijd beperkt zijn.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de ondernemingen die aan doorgifteverplichtingen zijn onderworpen, een passende vergoeding ontvangen op redelijke, transparante en niet-discriminerende voorwaarden, waarbij rekening wordt gehouden met de vereiste netwerkcapaciteit.

HOOFDSTUK IV

VERPLICHTE DIENSTEN EN HUURLIJNEN

Artikel 27

Beschikbaarheid van huurlijnen

1. De lidstaten handhaven ten aanzien van de ondernemingen alle verplichtingen die voor de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn van kracht waren uit hoofde van de artikelen 3, 4, 6, 7, 8 en 10 van Richtlijn 92/44/EEG, gewijzigd bij Richtlijn 97/51/EG, totdat een herziening heeft plaatsgevonden en het in lid 2 van dit artikel bedoelde is bepaald.

2. Binnen één jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn, en vervolgens om de twee jaar, verrichten de nationale regelgevende instanties een marktanalyse overeenkomstig de procedure van artikel 14, lid 3, van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten), teneinde te bepalen of het aanbieden van het gehele minimumpakket huurlijnen of een gedeelte daarvan op hun grondgebied aan daadwerkelijke mededinging onderhevig is en te bepalen of de in lid 1 van dit artikel bedoelde verplichtingen moeten worden gehandhaafd, gewijzigd dan wel ingetrokken. De maatregelen worden genomen overeenkomstig de procedure van artikel 6, leden 2 tot en met 5, van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

3. De technische normen voor het minimumpakket van huurlijnen met geharmoniseerde kenmerken worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*, als onderdeel van de lijst van normen zoals bedoeld in artikel 15 van Richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten). De Commissie kan, overeenkomstig de procedure van artikel 33, lid 2, van deze richtlijn, de wijzigingen vaststellen die noodzakelijk zijn om het minimumpakket van huurlijnen aan te passen aan nieuwe technische ontwikkelingen en aan veranderingen in de markt-vraag, met inbegrip van mogelijke schrapping van bepaalde soorten huurlijnen uit het minimumpakket.

Artikel 28

Aanvullende verplichte diensten

De lidstaten kunnen besluiten op hun grondgebied aanvullende diensten, buiten de in hoofdstuk II omschreven universele-dienstverplichtingen, algemeen beschikbaar te stellen, doch in dergelijke omstandigheden mag geen vergoedingsregeling voor specifieke ondernemingen, exploitanten of aanbieders van diensten worden opgelegd.

HOOFDSTUK V

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 29

Overleg met belanghebbende partijen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties rekening houden met de standpunten van gebruikers, consumenten, fabrikanten en ondernemingen die communicatienetwerken en -diensten aanbieden, over aangelegenheden die verband houden met alle gebruikers- en consumentenrechten met betrekking tot algemeen beschikbare communicatiediensten.

2. Met betrekking tot aangelegenheden inzake de kwaliteit van diensten, met name naar aanleiding van klachten over de kwaliteit van een dienst, moeten de nationale regelgevende instanties kunnen bepalen of zij de openbaarmaking van informatie over de kwaliteit van de diensten van netwerkexploitanten en dienstenleveranciers verplicht stellen. De nationale regelgevende instanties kunnen onder andere de te hanteren parameters voor de kwaliteit van de dienst, alsook de inhoud, vorm en wijze van de te publiceren informatie bepalen, teneinde ervoor te zorgen dat gebruikers en consumenten toegang hebben tot volledige, vergelijkbare en gebruikersvriendelijke informatie. Voor diensten die onder de universele-dienstverplichtingen vallen, kunnen de in bijlage III vermelde parameters, definities en meetmethoden worden gebruikt.

*Artikel 30***Beslechting van geschillen**

1. De lidstaten zorgen ervoor dat transparante, eenvoudige en goedkope procedures beschikbaar zijn voor het behandelen van klachten van gebruikers en consumenten. De lidstaten nemen maatregelen om ervoor te zorgen dat die procedures een eerlijke en vlotte beslechting van geschillen mogelijk maken, waarbij in gerechtvaardigde gevallen wordt voorzien in een regeling voor terugbetaling en/of schadevergoeding. Voorzover mogelijk dienen daarbij de beginselen van Aanbeveling 98/257/EG in acht te worden genomen.

2. Bij geschillen waarbij partijen in verschillende lidstaten zijn betrokken, gelden de voorschriften van artikel 18 van de richtlijn inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten.

*Artikel 31***Technische aanpassingen**

Wijzigingen die noodzakelijk zijn om de bijlagen I, II, III en VI aan te passen aan technologische ontwikkelingen of aan veranderingen in de marktvraag, worden door de Commissie vastgesteld overeenkomstig de procedure van artikel 33, lid 2.

*Artikel 32***Aanmelding en toezicht**

1. De nationale regelgevende instanties delen de Commissie uiterlijk op 31 december 2001, en in geval van een wijziging onmiddellijk daarna, het volgende mee:

- a) de namen van de aangewezen ondernemingen met universele-dienstverplichtingen overeenkomstig artikel 8, lid 1,
- b) de namen van de ondernemingen die aan regulering van de eindgebruikerstarieven zijn onderworpen overeenkomstig artikel 16, met bijzonderheden van de relevante product-/dienst- en geografische markten,
- c) de namen van de ondernemingen die aanzienlijke marktmacht blijken te hebben met het oog op artikel 25, lid 2,
- d) de namen van de ondernemingen die verplichtingen hebben in verband met het aanbieden van het minimumpakket van huurlijnen, overeenkomstig artikel 27.

Zij stellen de Commissie onverwijld in kennis van eventuele wijzigingen. De Commissie stelt de informatie in een gemakkelijk toegankelijke vorm beschikbaar en verstrekt deze, waar nodig, aan het comité voor communicatie en de groep op hoog niveau voor communicatie.

2. De Commissie evalueert op gezette tijden de werking van deze richtlijn en brengt daarover verslag uit bij het Europees Parlement en de Raad, voor het eerst uiterlijk twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn. De lidstaten en nationale regelgevende instanties verstrekken daartoe aan de Commissie de noodzakelijke informatie.

*Artikel 33***Comité**

1. De Commissie wordt bijgestaan door het comité voor communicatie dat is ingesteld bij artikel 19 van de richtlijn (inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten).

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG, met inachtneming van artikel 7 en artikel 8 van dat besluit van toepassing.

3. De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op drie maanden vastgesteld.

*Artikel 34***Omzetting in nationaal recht**

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2001 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen alsmede van elke latere wijziging van die bepalingen.

*Artikel 35***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

*Artikel 36***Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE I

Beschrijving van faciliteiten als bedoeld in artikel 10 (specifieke betaalbaarheidsbepalingen) artikel 24 (extra faciliteiten)

DEEL A

Faciliteiten en diensten als bedoeld in artikel 10:

a) Gespecificeerde rekeningen

De nationale regelgevende instanties kunnen, onverminderd de voorschriften van de relevante wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer, het basisniveau van detaillering van telefoonrekeningen vaststellen dat aangewezen ondernemingen (zoals bepaald in artikel 8) kosteloos aan de consumenten moeten verstrekken, zodat deze (i) de kosten van het gebruik van het openbare telefoonnet op een vaste locatie en/of bijbehorende algemeen beschikbare telefoondiensten kunnen verifiëren en controleren en (ii) afdoende toezicht kunnen houden op hun gebruik en uitgaven en zodoende hun rekeningen in redelijke mate onder controle kunnen houden.

In voorkomend geval kan de abonnee tegen een redelijke vergoeding of gratis een hogere mate van detaillering worden aangeboden. Een lidstaat kan zijn nationale regelgevende instantie toestemming verlenen de voorschriften van dit punt op zijn gehele grondgebied of een gedeelte ervan niet toe te passen, indien hij oordeelt dat deze faciliteit ruimschoots beschikbaar is.

b) Kosteloze selectieve nummerblokkering bij uitgaand telefoonverkeer

De faciliteit waarbij de abonnee de leverancier van de telefoondienst de opdracht kan geven bepaalde categorieën uitgaande gesprekken of naar bepaalde categorieën nummers kosteloos ontoegankelijk te maken.

c) Vooruitbetalingssystemen

De nationale regelgevende instanties kunnen verlangen dat aangewezen ondernemingen in middelen voorzien waarbij de consumenten voor de toegang tot het openbare telefoonnet en het gebruik van openbare telefoondiensten vooruitbetalen.

d) Termijnbetaling van aansluitingskosten

De nationale regelgevende instanties kunnen verlangen dat aangewezen ondernemingen de consument de mogelijkheid bieden voor de aansluiting op het openbare telefoonnet in termijnen te betalen.

e) Wanbetaling

De lidstaten staan toe dat, wanneer rekeningen betreffende het gebruik van het openbare telefoonnet op vaste locaties niet worden betaald, specifieke maatregelen worden getroffen die in verhouding staan tot de ernst van de wanbetaling, niet-discriminerend zijn en worden bekendgemaakt. Bij deze maatregelen wordt de abonnee vooraf naar behoren gewaarschuwd over een onderbreking van de dienstverlening of voor verbreking van de aansluiting. Behalve in geval van fraude, aanhoudend te laat of niet betaalde rekeningen blijft bij deze maatregelen een eventuele onderbreking van de dienstverlening, voorzover dat technisch mogelijk is, beperkt tot de betrokken dienst. Verbreking van de aansluiting voor wanbetaling mag slechts plaatsvinden nadat de abonnee naar behoren is gewaarschuwd. De lidstaten kunnen alvorens tot volledige verbreking van de aansluiting wordt overgegaan, een periode van beperkte dienstverlening toestaan waarin alleen gesprekken mogelijk zijn die geen kosten voor de abonnee met zich meebrengen (b.v. „112“-oproepen).

DEEL B

Lijst van faciliteiten als bedoeld in artikel 24:

a) Toonkiezen of DTMF (dual-tone multi-frequency)

In het openbare telefoonnet kunnen DTMF-tonen, zoals gedefinieerd in ETSI ETR 207, worden gebruikt voor signaleringsfuncties van eindpunt tot eindpunt door het gehele netwerk heen, zowel binnen een lidstaat als tussen lidstaten onderling.

b) Identificatie van de oproepende lijn

Aan de opgeroepene wordt het abonneenummer van de oproeper meegedeeld voordat de verbinding tot stand wordt gebracht.

Bij het ter beschikking stellen van deze faciliteit dient rekening te worden gehouden met de relevante wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer, met name Richtlijn [...] betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie.

BIJLAGE II

Overeenkomstig artikel 18 te publiceren informatie

(Transparantie en publicatie van informatie)

De nationale regelgevende instantie heeft de taak ervoor te zorgen dat de informatie in deze bijlage overeenkomstig artikel 18 wordt bekendgemaakt. Het is aan de nationale regelgevende instantie om te bepalen welke informatie door de ondernemingen die openbare telefoonnetten en/of algemeen beschikbare telefoondiensten aanbieden, en welke informatie door de nationale regelgevende instantie zelf wordt gepubliceerd.

1. Namen en adressen van ondernemingen

De namen en de adressen van de hoofdkantoren van de ondernemingen die openbare telefoonnetten en/of algemeen beschikbare telefoondiensten aanbieden.

2. Aanbod van algemeen beschikbare telefoondiensten

2.1 Omvang van de algemeen beschikbare telefoondienst

Beschrijving van de aangeboden algemeen beschikbare telefoondiensten, waarbij wordt aangegeven welke diensten onder de aansluitvergoeding en het periodieke abonnementsgeld vallen (b.v. diensten via de telefonist, telefoongidsen, inlichtingendiensten, selectieve nummerblokkering, gespecificeerde rekeningen, onderhoud, enz.).

2.2 Standaardtarieven

Voor de toegang, alle soorten gebruiksmogelijkheden en het onderhoud, inclusief bijzonderheden over toegepaste standaardkortingen en bijzondere en gerichte tariefregelingen.

2.3 Schadevergoedings-/terugbetalingsbeleid

Bijzonderheden omtrent de toegepaste schadevergoedings- en terugbetalingsregelingen.

2.4 Soorten onderhoudsservice

2.5 Standaard contractvoorwaarden

Voor zover van toepassing ook de minimumcontractduur.

3. Regelingen voor geschillenbeslechting, met inbegrip van door de onderneming ontwikkelde regelingen.

BIJLAGE III

Parameters voor de kwaliteit van de dienst in het kader van de universele dienst

Leveringstermijn en parameters, definities en meetmethoden voor de kwaliteit van de dienst zoals bedoeld in de artikelen 11 en 19

Parameter (noot 1)	Definitie	Meetmethode
wachttijd bij eerste aansluiting op het net	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
storingspercentage per toegangslijn	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
storingshersteltijd	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
percentage mislukte oproepen (noot 2)	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
benodigde tijd voor het ontvangen van de kiestoon (noot 2)	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
wachttijden bij diensten via de telefonist	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
wachttijden bij inlichtingendiensten	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
percentage functionerende openbare betaaltelefoons met munten en telefoonkaarten	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1
klachten over onjuiste rekeningen	ETSI EG 201 769-1	ETSI EG 201 769-1

Versienummer van ETSI EG 201 769-1, is 1.1.1 (april 2000).

Noot 1

De parameters moeten een analyse van de kwaliteit op regionaal niveau (d.w.z. ten minste op niveau 2 van de door Eurostat vastgestelde nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS)) mogelijk maken.

Noot 2

De lidstaten kunnen besluiten niet te eisen dat actuele informatie betreffende de prestaties voor deze twee parameters wordt bijgehouden, indien bewijzen beschikbaar zijn dat de prestaties op deze beide gebieden bevredigend zijn.

BIJLAGE IV

Berekening van eventuele nettokosten van universele-dienstverplichtingen en instelling van een regeling voor kostendeckering of gezamenlijke financiering overeenkomstig de artikelen 12 en 13

DEEL A: BEREKENING VAN DE NETTOKOSTEN

Onder universele-dienstverplichtingen worden die verplichtingen verstaan die een lidstaat een onderneming oplegt in verband met het aanbieden van een netwerk en dienst in een bepaald geografisch gebied, indien nodig inclusief gemiddelde prijzen in dat geografische gebied voor het aanbieden van die dienst of het aanbieden van specifieke tariefopties voor consumenten met lage inkomens of met bijzondere sociale behoeften.

Teneinde de door de regelgeving opgelegde last in verband met het berekenen van eventuele nettokosten van universele-dienstverplichtingen te vermijden, waar dit achteraf onnodig blijkt te zijn, onderzoeken de nationale regelgevende instanties met welke middelen voor geschikte stimulansen kan worden gezorgd die (al dan niet aangewezen) ondernemingen aanzetten tot een kostenefficiënte vervulling van universele-dienstverplichtingen. Daaronder valt ook een beoordeling of het haalbaar is universele-dienstverplichtingen toe te wijzen door middel van aanbestedingen of veilingen.

Bij de berekening wordt ervan uitgegaan dat de nettokosten van universele-dienstverplichtingen het verschil vormen tussen de nettokosten voor een organisatie van het werken met universele-dienstverplichtingen en het werken zonder universele-dienstverplichtingen. Dit geldt zowel voor een netwerk dat in een bepaalde lidstaat ten volle is ontwikkeld als voor een netwerk dat nog in de ontwikkelings- en expansiefase is. Er dient gepaste aandacht te worden geschonken aan de juiste raming van de kosten die een exploitant van de universele dienst zou hebben vermeden, indien er geen universele-dienstverplichting zou zijn. Bij het berekenen van de nettokosten moeten de financiële en niet-financiële voordelen voor de exploitant van de universele dienst in aanmerking worden genomen.

De berekening wordt gebaseerd op de kosten die toe te schrijven zijn aan:

- i) elementen van de diensten die slechts met verlies kunnen worden geleverd of op voorwaarden die buiten normale commerciële normen vallen.

Deze categorie kan elementen omvatten zoals de toegang tot alarmtelefoondiensten, aanbieder van bepaalde openbare betaaltelefoons, verstrekking van bepaalde diensten of apparaten voor gehandicapten, enz.

- ii) specifieke eindgebruikers of groepen van eindgebruikers die, rekening houdend met de kosten van het aanbieden van het gespecificeerde netwerk en de gespecificeerde dienst, het gegenereerde inkomen en geografische prijsmiddelen die door de lidstaat zijn opgelegd, slechts met verlies kunnen worden bediend of op voorwaarden die buiten normale commerciële normen vallen.

Deze categorie omvat die eindgebruikers of groepen van eindgebruikers die niet zouden worden bediend door een commerciële exploitant zonder de verplichting tot het aanbieden van de universele dienst.

De nettokosten van specifieke aspecten van universele-dienstverplichtingen worden afzonderlijk berekend, teneinde dubbelrekening van bepaalde directe of indirecte voordelen en kosten te vermijden. De totale nettokosten van universele-dienstverplichtingen voor een onderneming worden berekend als de som van de nettokosten die uit de specifieke componenten van universele-dienstverplichtingen voortvloeien, rekening houdend met zowel financiële als niet-financiële voordelen. De verantwoordelijkheid voor het verifiëren van de nettokosten berust bij de nationale regelgevende instantie.

DEEL B: DEKING VAN EVENTUELE NETTOKOSTEN VAN UNIVERSELE-DIENSTVERPLICHTINGEN

Ter dekking of financiering van de nettokosten van universele-dienstverplichtingen dienen ondernemingen met universele-dienstverplichtingen te worden vergoed voor de diensten die zij op niet-commerciële voorwaarden aanbieden. Omdat een dergelijke vergoeding de overdracht van financiële middelen omvat, zorgen de lidstaten ervoor dat deze op een transparante, objectieve, niet-discriminerende en evenredige manier plaatsvinden. Dit betekent dat de overdrachten leiden tot zo weinig mogelijk verstoring van de concurrentieverhoudingen en de gebruikersvraag. De lidstaten besteden de gepaste aandacht aan het dekken van nettokosten met behulp van algemene overheidsmiddelen.

Er kan eveneens gebruik worden gemaakt van een gezamenlijke financieringsregeling op basis van een fonds. Een gezamenlijke financieringsregeling op basis van een fonds dient de beginselen van transparantie, minimale distorsie, niet-discriminatie en evenredigheid in acht te nemen. Minimale verstoring van de markt betekent dat de bijdragelast zo breed mogelijk wordt gespreid, afhankelijk van de evenredigheid. Evenredigheid betekent dat de NRI's kunnen beslissen geen bijdrage te vereisen van ondernemingen waarvan de nationale omzet onder een bepaalde grens blijft.

Lidstaten die de kosten via een fonds dekken, dienen na te gaan of de bijdragen kunnen worden ingezameld via een mechanisme van BTW-heffing op exploitanten en dienstenleveranciers, teneinde tot een transparant en consequent mechanisme (om het gevaar te vermijden van dubbele belasting op zowel de output als de input van exploitanten en dienstenleveranciers) voor het verzamelen van de bijdragen te komen.

De onafhankelijke instantie die het fonds beheert, is belast met het verzamelen van de bijdragen van exploitanten en dienstenleveranciers die worden geacht bij te moeten dragen aan de nettokosten van universele-dienstverplichtingen in de lidstaat, en ziet toe op de overdracht van de verschuldigde bedragen en/of administratieve uitbetalingen aan de personen en/of ondernemingen die recht hebben op uitkeringen uit het fonds.

BIJLAGE V

Procedure voor herziening van de omvang van de universele dienst overeenkomstig artikel 15

Bij het onderzoek of tot herziening van de omvang van de universele-dienstverplichtingen moet worden overgegaan, neemt de Commissie de volgende factoren in overweging:

- sociale en marktontwikkelingen uit het oogpunt van de door de consumenten gebruikte diensten;
- sociale en marktontwikkelingen uit het oogpunt van de beschikbaarheid en keuze van diensten voor de consumenten;
- technologische ontwikkelingen uit het oogpunt van de wijze waarop de diensten aan de consument worden aangeboden.

Bij het onderzoek of de omvang van de universele-dienstverplichtingen moet worden gewijzigd dan wel opnieuw gedefinieerd, neemt de Commissie de volgende factoren in overweging:

- zijn specifieke diensten beschikbaar voor en worden zij gebruikt door een meerderheid van consumenten en leidt het gebrek aan beschikbaarheid of het niet-gebruik door een minderheid van consumenten tot sociale uitsluiting;
- levert de beschikbaarheid en het gebruik van specifieke diensten een algemeen nettovoordeel op voor alle consumenten, zodat een optreden van de overheid gerechtvaardigd is in gevallen waarin de specifieke diensten niet op normale commerciële voorwaarden aan het publiek worden aangeboden?

Bij het voorstellen van wijzigingen of nieuwe omschrijvingen van de omvang van de universele-dienstverplichtingen, kan de Commissie de volgende opties in overweging nemen:

- een wijziging of nieuwe omschrijving van de omvang van de universele-dienstverplichtingen voorstellen, met de eis dat eventuele nettokosten uitsluitend met behulp van algemene overheidsmiddelen worden gefinancierd, of
- een wijziging of nieuwe omschrijving van de omvang van de universele-dienstverplichtingen voorstellen en toestaan dat eventuele nettokosten worden gefinancierd door middel van mechanismen die met deze richtlijn in overeenstemming zijn.

Als alternatief kan de Commissie nog voorstellen dat specifieke diensten verplichte diensten worden die aan de verplichting van kostenoriëntatie overeenkomstig hoofdstuk IV moeten voldoen en niet vallen onder universele-dienstverplichtingen zoals bedoeld in hoofdstuk II.

BIJLAGE VI

Interoperabiliteit van digitale Consumentenapparatuur (artikel 20)

1. Het gemeenschappelijke coderingsalgoritme en ontvangst van vrije signalen

Alle voor de ontvangst van digitale televisie bestemde consumentenapparatuur, die in de Gemeenschap wordt verkocht of verhuurd of anderszins ter beschikking wordt gesteld en waarmee digitale televisiesignalen kunnen worden gedecodeerd, moet voor het volgende geschikt zijn:

- het decoderen van dergelijke signalen mogelijk maken overeenkomstig het gemeenschappelijke Europese coderingsalgoritme zoals beheerd door een erkend Europees normalisatie-instituut, momenteel ETSI;
- signalen weergeven die ongecodeerd zijn uitgezonden, met dien verstande dat, ingeval dergelijke apparatuur wordt gehuurd, de huurder aan de desbetreffende huurovereenkomst voldoet.

2. Interoperabiliteit voor analoge en digitale televisietoestellen

Analoge televisietoestellen met een integraal scherm waarvan de zichtbare diagonaal groter is dan 42 cm, die in de Gemeenschap worden verkocht of verhuurd, moeten zijn voorzien van ten minste één open interface contrastekker (zoals genormaliseerd door een erkend Europees normalisatie-instituut) waarmee eenvoudige aansluiting van randapparatuur mogelijk is, vooral extra decoders en digitale ontvangers.

Digitale televisietoestellen met een integraal scherm waarvan de zichtbare diagonaal groter is dan 30 cm, die in de Gemeenschap worden verkocht of verhuurd, moeten zijn voorzien van ten minste één open interface contrastekker (zoals genormaliseerd door een erkend Europees normalisatie-instituut of in overeenstemming met een door de industrie algemeen aanvaarde specificatie) waarmee eenvoudige aansluiting van randapparatuur mogelijk is en die alle elementen van een digitaal televisiesignaal doorlaat. Afgezien van video- en audiostreams, vallen hieronder conditionele toegangsinformatie, de volledige reeks commando's van de applicatieprogramma-interface (API) van de aangesloten apparaten, service-informatie en kopieerbeveiligingsinformatie.

De bovengenoemde functionaliteit kan van tijd tot tijd worden bijgewerkt overeenkomstig de procedure van artikel 20, lid 2.

Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad inzake een regelgevingskader voor het radiospectrumbeleid in de Europese Gemeenschap

(2000/C 365 E/20)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 407 def. — 2000/0187(COD)

(Door de Commissie ingediend op 29 augustus 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 10 november 1999 heeft de Commissie een mededeling ⁽¹⁾ aan het Europees Parlement, aan de Raad, aan het Economisch en Sociaal Comité en aan het Comité van de Regio's voorgelegd met voorstellen voor de volgende stappen in het radiospectrumbeleid op basis van de resultaten van de openbare raadpleging over het Groenboek over het radiospectrumbeleid in samenhang met verschillende beleidsterreinen van de Europese Gemeenschap zoals telecommunicatie, omroep, vervoer en O&O ⁽²⁾. Deze mededeling heeft de instemming van het Europees Parlement gekregen in een resolutie van 18 mei 2000 ⁽³⁾. Hierin wordt nadrukkelijk gewezen op de noodzaak van communautair optreden om tot een geharmoniseerde en evenwichtige benadering van het gebruik van het radiospectrum in de Gemeenschap te komen teneinde aan de principes van de interne markt te voldoen en de belangen van de Gemeenschap op internationaal niveau te beschermen.
- (2) Waar nodig dienen beleidsprincipes voor het gebruik van het radiospectrum op communautair niveau te worden gedefinieerd teneinde de beleidsdoelstellingen van de Gemeenschap te kunnen verwezenlijken, met name op de gebieden communicatie, omroep, vervoer en onderzoek, die alle in uiteenlopende mate afhankelijk zijn van het gebruik van het radiospectrum, met behoud van een hoog niveau van bescherming van de gezondheid van de burger. Op basis van deze principes dient het gebruik van het radiospectrum waar nodig in communautair verband te worden gecoördineerd en geharmoniseerd om aan deze doelstellingen van de Gemeenschap te beantwoorden. Coördinatie en harmonisatie in Gemeenschapsverband kan in bepaalde gevallen ook een bijdrage leveren tot de harmonisatie en de coördinatie van het gebruik van het spectrum wereldwijd. Tegelijkertijd kan op nationaal niveau de gewenste technische ondersteuning worden geboden.
- (3) Het spectrumbeleid kan niet uitsluitend op technische parameters worden gebaseerd, er dient ook rekening te worden gehouden met economische, politieke, culturele, gezondheids- en sociale overwegingen. Bovendien kan de steeds grotere schaarste aan radiofrequenties steeds vaker aanleiding geven tot conflicten tussen de verschillende groepen radiospectrumgebruikers in sectoren zoals communicatie, omroep, vervoer, rechtshandhaving, defensie en wetenschap. Derhalve dient in het spectrumbeleid rekening te worden gehouden met alle sectoren en moeten de behoeften van elk van deze sectoren tegen elkaar worden afgewogen. Deze beschikking dient het recht van de lidstaten om beperkingen te stellen in verband met de openbare orde en veiligheid, onverlet te laten.
- (4) Teneinde algemene beleidsdoelstellingen voor spectrumgebruik vast te leggen, dient een passend adviesorgaan te worden opgericht waarin onder leiding van de lidstaat die het Voorzitterschap bekleedt hoge vertegenwoordigers van de lidstaten zitting hebben die bevoegd zijn voor de verschillende sectoren waarin gebruik wordt gemaakt of die de gevolgen ondervinden van het gebruik van het radiospectrum, zoals communicatie, omroep, audio en video, vervoer, onderzoek en ontwikkeling, alsmede voor veiligheidsbeleid, defensie en politie, die indirecte gevolgen kunnen ondervinden. Deze groep zal de Commissie van advies dienen, zowel op eigen initiatief als op verzoek van de Commissie, omtrent de noodzaak van harmonisatie van het gebruik van het radiospectrum in de algemene context van het Gemeenschapsbeleid en omtrent regelgevings- en andere aangelegenheden in verband met het gebruik van het radiospectrum die gevolgen hebben voor het Gemeenschapsbeleid, bijvoorbeeld de methoden voor het verlenen van spectrumrechten, de beschikbaarheid van informatie, de beschikbaarheid van spectrumruimte, refarming, relocatie, spectrumwaardering en efficiënt gebruik van het radiospectrum, alsmede de bescherming van de volksgezondheid. Daarom dient elke nationale delegatie een gecoördineerd standpunt te hebben over alle beleidsaspecten die een rol spelen bij het spectrumgebruik in de betrokken lidstaat in samenhang met de in de adviesgroep te bespreken aangelegenheden.
- (5) De groep zal rekening houden met de opvattingen van de industrie en van alle betrokken gebruikers, zowel de commerciële als de niet-commerciële, alsmede met die van andere belanghebbenden over technologische, markt- en regelgevingsontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het gebruik van het radiospectrum. Het dient de spectrumgebruikers vrij te staan om alle informatie aan te dragen die zij nodig achten. De groep mag indien nodig besluiten vertegenwoordigers uit kringen van spectrumgebruikers op groepsvergaderingen te horen, zodat zij de situatie in een bepaalde sector kunnen toelichten.

⁽¹⁾ COM(1999) 538.⁽²⁾ COM(1998) 596.⁽³⁾ A5-0122/2000.

- (6) De Commissie dient geregeld verslag uit te brengen aan het Europees Parlement en de Raad over de resultaten die in het kader van deze beschikking zijn bereikt, over de beleidsdoelstellingen ten aanzien van het radiospectrum in de Gemeenschap, alsmede over de voor de toekomst geplande acties. Hiermee wordt het mogelijk gemaakt voldoende politieke steun voor de beleidsdoelstellingen te verwerven.
- (7) Technisch radiospectrumbeheer behelst onder meer de harmonisatie en indeling van het radiospectrum. Deze harmonisatie moet voldoen aan de eisen van de algemene beleidsdoelstellingen die in communautair verband zijn vastgesteld. De gecoördineerde introductie in de Gemeenschap van systemen die op het radiospectrum zijn aangegeven, is afhankelijk van de uiteenlopende nationale benaderingen voor toewijzing en vergunningverlening, met inbegrip van de verkoop van frequenties en de vergunningskosten. Deze onderwerpen dienen daarom op communautair niveau te worden besproken en waar nodig te worden geharmoniseerd.
- (8) Bij deze communautaire aanpak dient ook te worden geprofiteerd van samenwerking met radiospectrumdeskundigen van de met het radiospectrumbeheer belaste nationale autoriteiten. Gezien de ervaring met mandaatprocedures in specifieke sectoren, zoals ingevolge Beschikking nr. 710/97/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 1997 betreffende een gecoördineerde aanpak op het gebied van persoonlijke satellietcommunicatiediensten in de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾, gewijzigd bij Beschikking nr. 1215/2000/EG ⁽²⁾, en ingevolge Beschikking nr. 128/1999/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 1998 betreffende de gecoördineerde invoering van de derde generatie van mobiele draadloze communicatiesystemen (UMTS) in de Gemeenschap ⁽³⁾, is het noodzakelijk een permanent, stabiel en uniform kader op communautair niveau te scheppen om een geharmoniseerd gebruik van het radiospectrum te garanderen en voldoende rechtszekerheid te bieden. Naar aanleiding van opdrachten aan de nationale deskundigen die in de betreffende spectrumbeheersorganisaties, waaronder de Conference of Postal and Telecommunications Administrations (CEPT), zitting hebben, dienen harmonisatiemaatregelen te worden vastgesteld. Waar nodig moet de Commissie in staat zijn om de resultaten van dergelijke opdrachten voor de lidstaten verplicht te stellen en om passende alternatieve maatregelen te treffen mochten de resultaten van dergelijke opdrachten niet aanvaardbaar zijn. Hiermee zal in het bijzonder worden voorzien in de harmonisatie van het frequentiespectrum die nodig is voor de tenuitvoerlegging van de Richtlijn ... van het Europees Parlement en de Raad betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en -diensten.
- (9) Relevante informatie over de huidige en toekomstige planning, indeling en toewijzing van het radiospectrum, alsmede de voorwaarden voor toegang tot en gebruik van het gehele radiospectrum is essentieel voor investering en beleidsvorming. Dit geldt ook voor de technologische ontwikkelingen die aanleiding zullen geven tot nieuwe spectrumindelings- en beheerstechnieken en frequentietoewijzingsmethoden. De ontwikkeling van strategische aspecten op lange termijn vergt een gedegen inzicht in de wijze waarop de technologie evolueert. Dergelijke informatie moet daarom in de gehele Gemeenschap toegankelijk worden gemaakt met inachtneming evenwel van de eisen ten aanzien van de bescherming van vertrouwelijke bedrijfs- en persoonsgegevens overeenkomstig Richtlijn 97/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de telecommunicatiesector ⁽⁴⁾. Om een spectrumbeleid voor alle sectoren te kunnen implementeren, dient informatie beschikbaar te zijn over het gehele radiospectrum. Met het oog op de algemene doelstelling van harmonisatie van het spectrumgebruik in de Gemeenschap en Europa dient dergelijke informatie op gebruikersvriendelijke wijze op Europees niveau te worden verzameld.
- (10) Derhalve is het noodzakelijk de huidige communautaire en internationale verplichtingen tot publicatie van informatie over het gebruik van het radiospectrum aan te vullen. Op internationaal niveau stelt het Reference Paper on Regulatory Principles, dat in de context van de basistelecommunicatiegroep van de Wereldhandelsorganisatie tot stand is gekomen, eveneens de eis dat de huidige stand van zaken ter zake van de indeling van frequentiebanden openbaar wordt gemaakt. Op grond van Richtlijn 96/2/EG van de Commissie van 16 januari 1996 tot wijziging van Richtlijn 90/388/EEG met betrekking tot mobiele en persoonlijke communicatie (Richtlijn Mobile Communicatie) ⁽⁵⁾ zijn de lidstaten verplicht elk jaar de frequentie-indelingstabel, inclusief de planning voor de toekomstige uitbreiding van de gebruikte frequenties, te publiceren of op verzoek beschikbaar te stellen, doch deze richtlijn heeft uitsluitend betrekking op mobiele en persoonlijke communicatiediensten. Voorts schrijven Richtlijn 1999/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 1999 betreffende radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur en de wederzijdse erkenning van hun conformiteit ⁽⁶⁾ en Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij ⁽⁷⁾, gewijzigd bij Richtlijn 98/48/EG ⁽⁸⁾, voor dat de lidstaten de Commissie in kennis stellen van de door hen gereguleerde interfaces teneinde deze aan het Gemeenschapsrecht te kunnen toetsen.

⁽¹⁾ PB L 105 van 23.4.1997, blz. 4.

⁽²⁾ PB L 139 van 10.6.2000, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 17 van 22.1.1999, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 24 van 30.1.1998, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB L 20 van 26.1.1996, blz. 59.

⁽⁶⁾ PB L 91 van 7.4.1999, blz. 10.

⁽⁷⁾ PB L 204 van 21.7.1998, blz. 37.

⁽⁸⁾ PB L 217 van 5.8.1998, blz. 18.

- (11) De richtlijn Mobiele communicatie stond aan de wieg van een eerste reeks maatregelen van de CEPT, zoals van het European Radio Communications Committee besluit (ERC/DEC/(97)01) inzake de publicatie van nationale spectrumindelingstabellen⁽¹⁾. Er dient voor te worden gezorgd dat de oplossingen van de CEPT de behoeften van het Gemeenschapsbeleid weerspiegelen en van een geschikte juridische grondslag worden voorzien zodat zij in de Gemeenschap ten uitvoer kunnen worden gelegd. Daartoe dienen door de Gemeenschap specifieke, zowel procedurele als inhoudelijke maatregelen te worden vastgesteld.
- (12) Ondernemingen uit de Gemeenschap moeten in derde landen een eerlijke en niet-discriminerende behandeling krijgen bij het verwerven van toegang tot het spectrum. Aangezien de toegang tot het radiospectrum een essentiële factor is voor de ontwikkeling van commerciële en openbare activiteiten, dient er tevens voor te worden gezorgd dat de behoeften van de Gemeenschap aan radiospectrum in de internationale planning tot hun recht komen.
- (13) Voor de tenuitvoerlegging van het Gemeenschapsbeleid is eventueel coördinatie van het radiospectrumgebruik vereist, in het bijzonder met het oog op het aanbieden van communicatiediensten met roamingmogelijkheid in de gehele Gemeenschap. Bij bepaalde vormen van spectrumgebruik overschrijdt de geografische dekking bovendien de grenzen van één lidstaat en zijn grensoverschrijdende diensten mogelijk zonder dat de gebruikers zich daarvoor hoeven te verplaatsen, zoals bijvoorbeeld bij satellietcommunicatiediensten. Daarom is het noodzakelijk dat de Gemeenschap adequaat wordt vertegenwoordigd in alle relevante internationale organisaties en conferenties op het gebied van radiospectrumaangelegenheden, met name de Internationale Telecommunicatie Unie en haar Wereldradio-communicatieconferenties⁽²⁾. Bij internationale onderhandelingen dienen de lidstaten en de Gemeenschap gedurende het gehele onderhandelingsproces gezamenlijk op te treden en nauw met elkaar samen te werken teneinde de eenheid binnen de internationale vertegenwoordiging van de Gemeenschap te bewaren. Derhalve dienen de lidstaten het verzoek van de Gemeenschap om bij dergelijke onderhandelingen te worden betrokken te steunen, met name op basis van de procedures voor de Wereldadministratieve Radioconferentie, waarover de conclusie van de Raad van 3 februari 1992 overeenstemming is bereikt en die door de conclusies van de Raad van 22 september 1997 en 2 mei 2000 zijn bevestigd. Bij dergelijke internationale onderhandelingen stelt de Commissie de in het kader van het Gemeenschapsbeleid te verwezenlijken doelstellingen vast zodat de Raad zijn goedkeuring kan hechten aan de door de lidstaten in te nemen standpunten op internationale fora. Bij de aanvaarding van elke overeenkomst of elk reglement binnen een internationaal forum dat voor het spectrumbeheer verantwoordelijk is of daarin een rol speelt, stellen de lidstaten een gezamenlijke verklaring op waarin zij vastleggen dat zij de betrokken overeenkomst of het betrokken reglement zullen toepassen overeenkomstig hun verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag.
- (14) Vanwege het inherent internationale karakter van spectrumvraagstukken is het wellicht noodzakelijk akkoorden met derde landen te sluiten die mede van invloed zijn op de plannen voor het gebruiken en delen van frequentiebanden, met name met het oog op handel en markttoegang, zoals in het kader van de Wereldhandelsorganisatie, het vrij verkeer en gebruik van apparatuur, communicatiesystemen met regionale of wereldwijde dekking zoals satellieten, beveiligings- en reddingsoperaties, vervoerssystemen, omroeptechnologieën en wetenschappelijke toepassingen zoals radioastronomie en aardobservatie.
- (15) In verband met de mogelijke commerciële gevoeligheid van informatie die door de nationale instanties tijdens de activiteiten in verband met spectrumbeleid en -beheer worden verkregen, dienen gemeenschappelijke beginselen inzake vertrouwelijkheid te worden vastgesteld waaraan deze nationale regelgevingsinstanties zich dienen te houden.
- (16) Rekening houdende met de internationale handelsverplichtingen van de Gemeenschap en haar lidstaten dienen de lidstaten dit gemeenschappelijk kader voor het spectrumbeleid ten uitvoer te leggen, in het bijzonder via hun nationale instanties, en de Commissie alle informatie te verschaffen die zij nodig heeft om de adequate tenuitvoerlegging in de gehele Gemeenschap te toetsen.
- (17) De huidige UMTS- en S-PCS-beschikkingen dienen van kracht te blijven totdat zij verstreken zijn, aangezien zij de juridische grondslag voor lopende harmonisatiemaatregelen vormen en specifieke oplossingen voor UMTS en S-PCS bieden.
- (18) Volgens artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽³⁾ dienen maatregelen ter uitvoering van deze richtlijn naargelang het geval te worden vastgesteld volgens de raadplegingsprocedure van artikel 3 van dat besluit of de regelgevingsprocedure van artikel 5 van dat besluit.

HEBBEN DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Doelstelling

Het doel van deze beschikking is:

- a) een beleidskader tot stand te brengen voor de strategische planning en harmonisatie van het radiospectrumgebruik in de Gemeenschap waarbij in het bijzonder rekening wordt gehouden met economische, gezondheids-, politieke, culturele, wetenschappelijke, sociale en technische aspecten van het Gemeenschapsbeleid, alsmede met de uiteenlopende belangen van de kringen van radiospectrumgebruikers met het oog op de optimalisatie van het gebruik van het radiospectrum en het vermijden van schadelijke interferentie;

⁽¹⁾ <http://www.ero.dk>

⁽²⁾ De Commissie heeft verslag uitgebracht over de voor de Gemeenschap relevante WRC-agendapunten in COM(97) 304, COM(98) 298 en COM(2000) 86.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- b) een procedureel kader te creëren om de doeltreffende tenuitvoerlegging van het radiospectrumbeleid in de Gemeenschap te garanderen, en in het bijzonder een algemene methodologie voor de harmonisatie van het radiospectrumgebruik;
- c) te garanderen dat informatie over het gebruik en de beschikbaarheid van het radiospectrum in de Gemeenschap op geïntegreerde wijze tijdig beschikbaar wordt gesteld;
- d) de belangen van de Gemeenschap bij internationale onderhandelingen te verdedigen, voorzover het radiospectrumgebruik gevolgen voor het Gemeenschapsbeleid heeft.

Deze beschikking laat de specifieke voorschriften van de lidstaten of de Gemeenschap betreffende de inhoud van audiovisuele programma's bestemd voor het algemene publiek, de bepalingen van Richtlijn 1999/5/EG, alsmede het recht van de lidstaten om hun radiospectrum in het belang van de openbare orde en veiligheid te organiseren, onverlet.

Artikel 2

Definities

In deze beschikking wordt verstaan onder:

- a) radiospectrum: ten minste radiogolven met een frequentie in het bereik tussen 9 kHz en 3 000 GHz; radiogolven zijn elektromagnetische golven die zich in de ruimte voortplanten zonder kunstmatige geleider;
- b) indeling van een radiofrequentieband: de opname van een radiofrequentieband in een radiofrequentie-indelingstabel ten behoeve van het gebruik ervan voor één of meer soorten diensten onder gespecificeerde voorwaarden;
- c) toewijzing van een radiofrequentie: de door een bevoegde instantie verleende machtiging om een radiofrequentie onder gespecificeerde voorwaarden te gebruiken.

Artikel 3

Groep van hoge ambtenaren voor het radiospectrumbeleid

Ten behoeve van de strategische planning en de harmonisatie van het gebruik van het radiospectrum in de Gemeenschap wordt de Commissie bijgestaan door een adviesgroep met de naam Groep van hoge ambtenaren (voor het radiospectrumbeleid).

De Groep bestaat uit hoge vertegenwoordigers van de lidstaten en de vertegenwoordiger van de Commissie en komt ten minste twee maal per jaar bijeen onder leiding van de vertegenwoordiger van de lidstaat die het voorzitterschap van de Raad bekleedt. De Commissie draagt zorg voor het secretariaat van de Groep.

De Groep raadpleegt naar eigen goeddunken vertegenwoordigers van de diverse sectoren en vertegenwoordigers van de bevolkingsgroepen die de gevolgen ondervinden van of zijn

aangewezen op het gebruik van het radiospectrum in de Gemeenschap en in de rest van Europa.

Artikel 4

Taak van de Groep van hoge ambtenaren voor het radiospectrumbeleid

De Groep van hoge ambtenaren voor het radiospectrumbeleid draagt bij tot de ontwikkeling, voorbereiding en tenuitvoerlegging van een radiospectrumbeleid door middel van het verstrekken van adviezen aan de Commissie, hetzij op verzoek van de Commissie, hetzij op eigen initiatief, en levert een bijdrage aan het in artikel 11 bedoeld verslag van de Commissie.

De Groep dient in het bijzonder:

- a) toezicht te houden op de ontwikkelingen ten aanzien van het gebruik van en de toegang tot het radiospectrum in de Gemeenschap, alsmede op nationaal, regionaal en mondiaal niveau;
- b) de huidige behoeften te inventariseren en vooruit te lopen op de toekomstige behoeften aan radiofrequenties voor zowel commerciële als niet-commerciële toepassingen in de Gemeenschap, in het bijzonder op basis van strategische, economische, technologische, politieke, gezondheids-, sociale en culturele aspecten van het radiospectrumgebruik met het oog op de verwezenlijking van beleidsdoelstellingen van de Gemeenschap; de Commissie te adviseren over de strategische planning van het radiospectrumgebruik en, waar nodig, de diverse behoeften aan radiofrequenties van de verschillende gebruikers tegen elkaar af te wegen;
- c) de Commissie te adviseren over ontwikkelingen in de regelgeving en internationale, economische en politieke ontwikkelingen die van invloed zijn op het spectrumgebruik, alsmede omtrent de noodzaak van harmonisatiemaatregelen voor het radiospectrumgebruik op het niveau van de Gemeenschap met het oog op de tenuitvoerlegging van het Gemeenschapsbeleid;
- d) de noodzaak te beoordelen van gemeenschappelijke Europese voorstellen met het oog op internationale onderhandelingen;
- e) medewerking te verlenen aan de samenstelling van het jaarverslag van de Commissie over de ontwikkelingen die van invloed zijn op het huidige en het toekomstige gebruik van het radiospectrum in de Gemeenschap;
- f) de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten over de ontwikkelingen op het gebied van het radiospectrumgebruik in de Gemeenschap te bevorderen.

Artikel 5

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie, hierna het Radiospectrumcomité genoemd.

2. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen is de raadgevingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit van toepassing.

3. In de gevallen waarin naar dit lid wordt verwezen, is de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit van toepassing.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op drie maanden vastgesteld.

Artikel 6

Harmonisatiemaatregelen

1. Zo nodig komt de Commissie, waar mogelijk rekening houdend met het advies van de beleidsgroep, met voorstellen voor maatregelen ter harmonisatie van het radiospectrumgebruik, de toewijzingsmethoden, de gebruiksvaardigheden, alsmede de beschikbaarheid van informatie over het radiospectrumgebruik.

2. Daartoe verleent de Commissie opdrachten aan de CEPT, waarbij zij de te verrichten taken en het tijdschema daarvoor vastlegt. De Commissie handelt volgens de procedure van artikel 5, lid 2.

3. Op basis van de in het kader van lid 2 uitgevoerde werkzaamheden beslist de Commissie of de resultaten van de opdracht aanvaardbaar zijn en, zo ja, of zij deze resultaten bindend verklaart voor de lidstaten, die deze binnen een nader te bepalen termijn ten uitvoer leggen. Deze besluiten worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschap*. Voor de doeleinden van dit lid handelt de Commissie volgens de procedure van artikel 5, lid 3.

4. Onverminderd lid 3 kan de Commissie, indien zij of een van de lidstaten van mening is dat bij de werkzaamheden in het kader van een uit hoofde van lid 2 verleende opdracht gelet op het gestelde tijdschema niet voldoende vooruitgang wordt geboekt of indien de resultaten van de opdracht niet aanvaardbaar zijn, volgens de procedure van artikel 5, lid 3, maatregelen vaststellen om de doelstellingen van de opdracht te verwezenlijken.

Artikel 7

Beschikbaarheid van informatie over spectrumindeling en -toewijzing

De lidstaten publiceren onverwijld de in de bijlage bij deze beschikking gespecificeerde informatie en houden deze informatie actueel.

Bovendien treffen de lidstaten maatregelen om een geschikte database te ontwikkelen waarmee deze informatie op geharmoniseerde wijze ter beschikking van het publiek kan worden gesteld.

Artikel 8

Betrekkingen met derde landen en met internationale organisaties

1. De Commissie houdt toezicht op de ontwikkelingen ten aanzien van het radiospectrum in derde landen en in het kader van internationale organisaties die gevolgen kunnen hebben voor de tenuitvoerlegging van deze beschikking.

2. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van eventuele problemen bij de tenuitvoerlegging van deze beschikking die, de jure of de facto, worden opgeworpen door derde landen of internationale organisaties.

3. De Commissie brengt regelmatig verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de toepassing van de leden 1 en 2, en kan zo nodig maatregelen voorstellen met de bedoeling de tenuitvoerlegging van de principes en doelstellingen van deze beschikking te waarborgen. Waar nodig worden afspraken gemaakt omtrent gemeenschappelijke standpunten die de communautaire coördinatie tussen de lidstaten moeten verzekeren.

4. De uit hoofde van dit artikel getroffen maatregelen laten de rechten en plichten van de Gemeenschap en de lidstaten uit hoofde van internationale overeenkomsten onverlet.

Artikel 9

Kennisgeving

De lidstaten verstrekken de Commissie de informatie die zij verlangt om de tenuitvoerlegging van deze beschikking te controleren. In het bijzonder stellen de lidstaten de Commissie onverwijld in kennis van de tenuitvoerlegging van de resultaten van opdrachten in de zin van artikel 6, lid 3.

Artikel 10

Vertrouwelijkheid

1. De lidstaten onthullen geen informatie die onder het beroepsgeheim valt, in het bijzonder omtrent ondernemingen, hun zakenrelaties of kostprijscapaciteiten.

2. In afwijking van lid 1 mogen de nationale autoriteiten informatie onthullen, voor zover dit essentieel is voor de nakoming van hun verplichtingen, in welk geval rekening wordt gehouden met het evenredigheidsbeginsel en met de gewettigde belangen van ondernemingen ten aanzien van de bescherming van hun bedrijfsgeheimen.

3. Lid 1 vormt geen beletsel voor de publicatie van informatie over de voorwaarden die worden verbonden aan rechten op het gebruik van het spectrum, voorzover het geen informatie met een vertrouwelijk karakter betreft.

*Artikel 11***Verslaglegging**

De Commissie brengt jaarlijks verslag uit aan het Europees Parlement en aan de Raad over de in het kader van deze beschikking ontplooiden activiteiten en vastgestelde maatregelen, over de resultaten van de werkzaamheden van de Groep van hoge ambtenaren voor het radiospectrumbeleid, alsmede over plannen voor toekomstige activiteiten in het kader van deze beschikking.

*Artikel 12***Tenuitvoerlegging**

De lidstaten treffen de wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen die nodig zijn om aan deze beschikking en alle daaruit voortvloeiende maatregelen te voldoen.

*Artikel 13***Inwerkingtreding**

Deze beschikking treedt in werking op de twintigste dag volgend op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

*Artikel 14***Adressaten**

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE

Uit hoofde van artikel 7 en onverminderd de kennisgevingsverplichtingen uit hoofde van de Richtlijnen 1999/5/EG en 98/34/EG, dient de volgende informatie te worden gepubliceerd:

1. Informatie betreffende de frequentie-indeling en -toewijzing omvat de volgende gegevens:

- bestaande indelingen en toewijzingen van radiospectrum, alsmede de voorwaarden voor het gebruik van radiospectrum, met inbegrip van, waar mogelijk, het maximale zendvermogen, de zendvoorwaarden en eventuele andere technische voorwaarden;
- de plannen voor veranderingen in de bestaande indelingen voor ten minste de komende twee jaar, met inbegrip van de relocatieplannen en de geplande herzieningsdatum voor de indeling;
- locaties en geografische dekking voor de indelingsplannen;
- de werkelijke geëxploiteerde dienst, indien deze afwijkt van de indeling, en het werkelijk gebruik van het spectrum;
- voor nieuwe diensten gereserveerde banden.

2. Onverminderd de voorschriften van specifieke wetgeving inzake communicatienetwerken en -diensten, dienen in de bekendmaking ook de procedures voor het verlenen van rechten op het gebruik van spectrum en voor geplande wijzigingen van de spectrumgebruiksvoorwaarden te worden opgenomen. Dit behelst onder meer alle soorten verplichtingen, bijdragen en financiële kosten in verband met het gebruik van radiospectrum, waaronder administratieve bijdragen, gebruiksvergoedingen en procedures voor spectrumtoewijzing (inclusief veilingen).

Voorstel voor een verordening van de Raad tot voortzetting van het stimulerings- en uitwisselingsprogramma voor juridische beroepsbeoefenaars die actief zijn op civielrechtelijk gebied (Grotius-civiel)

(2000/C 365 E/21)

COM(2000) 516 def. — 2000/0220(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 6 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name op artikel 61, punt c),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 28 oktober 1996 heeft de Raad, op basis van het oude artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie zijn goedkeuring gehecht aan het gemeenschappelijk optreden met betrekking tot een stimulerings- en uitwisselingsprogramma voor beoefenaars van juridische beroepen (Grotius) ⁽¹⁾. Dit Grotius-programma is erop gericht de wederzijdse kennis van de rechtsstelsels en gerechtelijke apparaten te stimuleren en zo de justitiële samenwerking tussen de lidstaten te vergemakkelijken. Uit dit programma kunnen opleidingen, uitwisselingsprogramma's en stages, organisatie van ontmoetingen, studies en onderzoeken en uitwisseling van gegevens worden gefinancierd. Het programma is bedoeld voor beoefenaars van juridische beroepen.
- (2) Het Grotius-programma beslaat de periode 1996-2000. Het laatste jaarprogramma en de laatste oproep tot het indienen van voorstellen in het kader van het Grotius-programma zoals dat is vastgesteld bij het hierboven genoemde gemeenschappelijk optreden van 28 oktober 1996, zijn in januari 2000 ⁽²⁾ gepubliceerd. Uit de twee jaarverslagen die de Commissie tot nu toe bij het Europees Parlement en de Raad heeft ingediend over de tenuitvoerlegging van het Grotius-programma ⁽³⁾, blijkt dat dit programma van groot belang is voor de verbetering van de justitiële samenwerking. De Commissie vindt dat de beoefenaars van juridische beroepen gebruik moeten kunnen blijven maken van de financiële steun die tot nu toe in het kader van dit programma werd toegekend.
- (3) Het Grotius-programma heeft betrekking op de justitiële samenwerking in burgerlijke en in strafzaken. De justitiële samenwerking in burgerlijke zaken werd eerder beschouwd als een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang zoals bedoeld in artikel K.1 van het Verdrag betreffende de Euro-

pese Unie, maar valt nu onder artikel 61 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Voor zover het Grotius-programma betrekking heeft op de justitiële samenwerking in burgerlijke zaken, valt het dus onder artikel 61 van het EG-Verdrag. De justitiële samenwerking in strafzaken werd eerder beschouwd als een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang zoals bedoeld in het oude artikel K.1 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, maar valt nu onder artikel 29 van datzelfde Verdrag. Voor zover het Grotius-programma betrekking heeft op de justitiële samenwerking in strafzaken, valt het dus onder artikel 29 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Deze verordening heeft geen betrekking op dat deel van het programma.

- (4) De Commissie beraadt zich over de toekomst van het deel van het Grotius-programma dat betrekking heeft op justitiële samenwerking in burgerlijke zaken (hierna: „Grotius-civiel”), en kijkt daarbij vooral naar het verband tussen dit programma en andere financieringsprogramma's, zoals de Robert Schuman-actie ⁽⁴⁾, en de programma's gericht op de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid die verband houden met titel IV van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap of met titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie.
- (5) In afwachting van de uitkomst van dit beraad moet ervoor worden gezorgd dat de beoefenaars van juridische beroepen gebruik kunnen blijven maken van de financiële steun van de Europese Gemeenschap voor acties die de wederzijdse kennis van de rechtsstelsels en gerechtelijke apparaten stimuleren en zo de justitiële samenwerking tussen de lidstaten vergemakkelijken; Grotius-civiel moet daarom in 2001 worden voortgezet.
- (6) In deze verordening wordt voor de gehele looptijd van het programma een bedrag vastgesteld dat voor de begrotingsautoriteit het voornaamste referentiepunt vormt, in de zin van punt 33 van het Interinstitutioneel akkoord van 6 mei 1999 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie over de begrotingsdiscipline en de verbetering van de begrotingsprocedure ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ PB L 287 van 8.11.1996, blz. 3.

⁽²⁾ PB C 12 van 15.1.2000, blz. 17.

⁽³⁾ Verslagen over de tenuitvoerlegging van de programma's Grotius, Sherlock, Stop en Oisin: SEC(98) 1048 en SEC(99) 1955.

⁽⁴⁾ De Robert Schuman-actie is een instrument van financiële steun dat in 1998 is ingesteld (Besluit van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998, goedgekeurd op basis van het oude artikel 100 A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, betreffende een actieprogramma ter verbetering van de bekendheid van de juridische beroepskringen met het Gemeenschapsrecht (PB L 196 van 14.7.1998) en waarmee opleidings- en voorlichtingsinitiatieven worden aangemoedigd en ondersteund die tot doel hebben rechtsbeoefenaars die aan de rechtsbedeling deelnemen, namelijk rechters, officieren van justitie en advocaten in de lidstaten, beter bekend te maken met het Gemeenschapsrecht.

⁽⁵⁾ PB C 172 van 18.6.1999, blz. 1.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Het Grotius-programma, het programma met betrekking tot een stimulerings- en uitwisselingsprogramma voor beoefenaars van juridische beroepen dat is vastgesteld bij het gemeenschappelijk optreden van 28 oktober 1996 dat door de Raad is goedgekeurd op basis van het oude artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, wordt, voor zover het betrekking heeft op de justitiële samenwerking in burgerlijke zaken, voortgezet in 2001.

De bepalingen van het hierboven bedoelde gemeenschappelijk optreden, met name die met betrekking tot de procedure, blijven van toepassing voor de tenuitvoerlegging van dit programma in 2001.

Artikel 2

Het totaalbedrag voor de tenuitvoerlegging van het programma in 2001 is vastgesteld op 650 000 euro.

Dit krediet moet binnen de grenzen van de financiële vooruitzichten worden goedgekeurd door de begrotingsautoriteit.

Artikel 3

Na afloop van het begrotingsjaar 2001 brengt de Commissie verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de tenuitvoerlegging van het programma.

Artikel 4

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Voorstel voor een verordening van de Raad houdende zesde wijziging van Verordening (EG) nr. 850/98 voor de instandhouding van de visbestanden via technische maatregelen voor de bescherming van jonge exemplaren van mariene organismen

(2000/C 365 E/22)

COM(2000) 501 def. — 2000/0215(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 6 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 37,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Europees en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Om bepaalde visserijactiviteiten met goed resultaat te kunnen uitvoeren en om de visbestanden in stand te kunnen houden, moeten de in Verordening (EG) nr. 850/98 ⁽¹⁾ van de Raad vastgestelde voorwaarden ten aanzien van de onderstaande punten worden verduidelijkt en verbeterd:

- i) de berekening van het percentage ten opzichte van het levend gewicht van de na sortering of bij aanvoer aan boord gehouden hoeveelheid mariene organismen voor zover die gevangen zijn met netten met een maaswijdte van minder dan 16 mm;
- ii) het aanbrengen van een paneel met vierkante mazen in sleepnetten met een maaswijdte tussen 70 en 79 mm en het aanbrengen van een sorteerrooster in sleepnetten met een maaswijdte tussen 32 en 54 mm;
- iii) de visserij met dreggen;
- iv) de aanvoer van delen van krabben of beschadigde krabben;
- v) de inachtneming van de specifieke minimummaat van krabben per gebied;
- vi) de mededeling aan de bevoegde controleautoriteiten van de voorgeschreven informatie betreffende visserijactiviteit in een voor de bescherming van makreel afgebakend gebied;
- vii) de vaststelling van gebieden en periodes waarin ter bescherming van heek bepaalde vismethoden niet mogen worden gebruikt;
- viii) de maaswijdte van staand vistuig dat wordt gebruikt voor de visserij van verschillende soorten in de Noordzee en aangrenzend gebieden;
- ix) het gebruik van netten met combinaties van maaswijdten van 16 tot 31 mm en groter dan of gelijk aan

100 mm of maaswijdten van 80 tot 99 mm en groter dan of gelijk aan 100 mm in gebieden 1 en 2, met uitzondering van het Skagerrak en het Kattegat;

x) minimummaten van langoesten, schol, stevige strand-schelpen en een soort horsmakreel;

xi) het meten van langoesten.

(2) Verordening (EG) nr. 850/98 moet bijgevolg dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EEG) nr. 850/98 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 5 wordt lid 5 geschrapt.
2. In artikel 7,
 - a) wordt lid 4 vervangen door:

„4. In afwijking van lid 1, onder a), moeten alle bodemtrawls, Deense zegennetten of soortgelijk gesleept vistuig met een maaswijdte tussen 70 en 79 mm zijn voorzien van een paneel met vierkante mazen met een maaswijdte van 80 mm of meer.”
 - b) aan lid 5 wordt het volgende toegevoegd:

„of met een sorteerrooster waarvan het gebruik overeenkomstig artikel 46 is vastgesteld.”
3. Artikel 10 wordt vervangen door:

„Artikel 10

In afwijking van artikel 4 is het verboden

 - a) tijdens een visreis waarbij dreggen aan boord worden gehouden, mariene organismen, andere dan tweekleppige weekdieren, over te laden en
 - b) meer dan 5 %, bepaald ten opzichte van het totale gewicht, andere mariene organismen aan boord te houden of aan te voeren dan tweekleppige weekdieren.”

4. Artikel 18, lid 4, wordt vervangen door:

„4. — Noordzeekrabben mogen slechts in hun geheel aan boord worden gehouden en worden aangevoerd.

⁽¹⁾ PB L 125 van 27.4.1998, blz. 1.

Ten hoogste 10 % van het gewicht van de totale vangst aan Noordzeekrabben en delen daarvan die aan boord gehouden en aangevoerd wordt, mag evenwel uit beschadigde krabben en/of losse scharen bestaan."

5. Aan artikel 19 wordt het volgende lid 4 toegevoegd:

„4. Het is verboden Noordzeekrabben aan boord te houden of aan te voeren die zijn gevangen tijdens een reis waarbij ook buiten de volgende gebieden is gevist:

- Gebieden 1 en 2 ten noorden van 56° NB of
- Gebied 2 ten zuiden van 56° NB, met uitzondering van de ICES-sectoren IVb, c en de ICES-sectoren VIIId, e, f of
- ICES-sectoren IVb, c ten zuiden van 56° NB of
- ICES-sectoren VIIId, e, f of
- Gebied 3."

6. In artikel 22, lid 3, laatste alinea, worden de controleautoriteiten voor Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk vervangen door:

— voor Frankrijk:

„CROSS Etel
Service Surpeche
Fax: 33 (0) 2 97 55 23 75
Telex: CRAPECH 951.892"

— voor het Verenigd Koninkrijk:

„Ministry of Agriculture Fisheries and Food
Fax: + 44 (0) 207 270 8125
E-mail: s.h.dutyroom-wpe@egd.maff.gov.uk
Telex: London 21274"

7. In artikel 28:

a) wordt lid 1, onder a), vervangen door:

„(a) van 1 oktober tot en met 31 januari van het daaropvolgende jaar in de geografische zone die wordt begrensd door een lijn tussen de punten met de volgende coördinaten:

- 43°46.5' NB, 7°54.4' WL,
- 44°01.5' NB, 7°54.4' WL,
- 43°25' NB, 9°12' WL,
- 43°10' N, 9°12' W."

b) lid 1, onder b), wordt geschrapt.

8. Bijlage VI wordt vervangen door bijlage 1 bij deze verordening.

9. In bijlage X:

a) wordt punt 1 vervangen door:

„1. **Combinatie van maaswijdten: 16 tot 31 mm + \geq 100 mm**

De aan boord gehouden vangst moet voor minstens 20 % bestaan uit garnaal van de soorten *Pandalus montagui*, *Crangon* spp. en *Palaemon* spp., ongeacht in welke verhouding."

b) wordt punt 4 vervangen door:

„4. **Combinatie van maaswijdten: 80 tot 99 mm + \geq 100 mm**

De aan boord gehouden vangst moet voor minstens 40 % bestaan uit mariene organismen die in bijlage I zijn vermeld als doelsoorten voor de maaswijdten van 80-99 mm, ongeacht in welke verhouding."

10. In bijlage XII:

— de minimummaat van schol (*Pleuronectes platessa*) in de gebieden 1 tot 5, met uitzondering van het Skagerrak en het Kattegat, bedraagt 27 cm;

— bij de minimummaat van horsmakreel (*Trachurus* spp.) in de gebieden 1 tot 5, met uitzondering van het Skagerrak en het Kattegat, namelijk 15 cm, wordt de volgende voetnoot gevoegd:

„Voor horsmakreel (*Trachurus picturatus*) die wordt gevangen in de wateren bij de Azoren die onder de soevereiniteit of de jurisdictie van Portugal vallen, geldt geen minimummaat";

— de soort „Stevige strandschelp (*Spisula solidissima*)" wordt vervangen door „Stevige strandschelp (*Spisula solida*)", en

— de minimummaat van langoesten (*Palinurus* spp.) in de gebieden 1 tot 5, met uitzondering van het Skagerrak en het Kattegat, bedraagt 95 mm.

11. In bijlage XIII:

— punt 3, worden de woorden „en langoesten" geschrapt;

— wordt het volgende punt 8 toegevoegd:

„8. Langoesten worden, zoals figuur 7 laat zien, gemeeten in de lengte van het kopborststuk vanaf de punt van het rostrum tot aan het midden van de verste rand van het kopborststuk."

— De figuur in bijlage 2 bij deze verordening wordt ingevoegd als figuur 7.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

BIJLAGE 1

„BIJLAGE VI

STAAND VISTUIG: GEBIEDEN 1 EN 2

Soort/maaswijdte	10—30 mm	50—70 mm	90—99 mm	100—119 mm	120—219 mm	≥ 220 mm
Sardine (<i>Sardina pilchardus</i>)	*	*	*	*	*	*
Paling (<i>Anguilla anguilla</i>)	*	*	*	*	*	*
Sprot (<i>Sprattus sprattus</i>)	*	*	*	*	*	*
Horsmakreel (<i>Trachurus</i> spp.)		*	*	*	*	*
Haring (<i>Clupea harengus</i>)		*	*	*	*	*
Makreel (<i>Scomber</i> spp.)		*	*	*	*	*
Mul (<i>Mullidae</i>)		*	*	*	*	*
Geep (<i>Belone</i> spp.)		*	*	*	*	*
Zeebaars (<i>Dicentrarchus labrax</i>)			*	*	*	*
Dunlipharder (<i>Mugilidae</i>)			*	*	*	*
Hondshaai (<i>Scyliorhinus canicula</i>)			*	*	*	*
Schar (<i>Limanda limanda</i>)			* (4)	*	*	*
Schelvis (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)			* (4)	*	*	*
Wijting (<i>Merlangius merlangus</i>) (2)			* (4)	*	*	*
Bot (<i>Platichthys flesus</i>)			* (4)	*	*	*
Tong (<i>Solea vulgaris</i>)			* (4)	*	*	*
Schol (<i>Pleuronectes platessa</i>)			* (4)	*	*	*
Inktvis (<i>Sepia officinalis</i>)			* (4)	*	*	*
Kabeljauw (<i>Gadus morhua</i>)					*	*
Witte koolvis (<i>Pollachius pollachius</i>) (3)					*	*
Leng (<i>Molva molva</i>)					*	*
Zwarte koolvis (<i>Pollachius virens</i>)					*	*
Heek (<i>Merluccius merluccius</i>) (3)					*	*
Doornhaai (<i>Squalus acanthias</i>)					*	*
Kathaai (<i>Scyliorhinus stellaris</i>)					*	*
Schartong (<i>Lepidorhombus</i> spp.)					*	*
Snotdolf (<i>Cyclopterus lumpus</i>)					*	*
Alle andere mariene organismen						* (1)

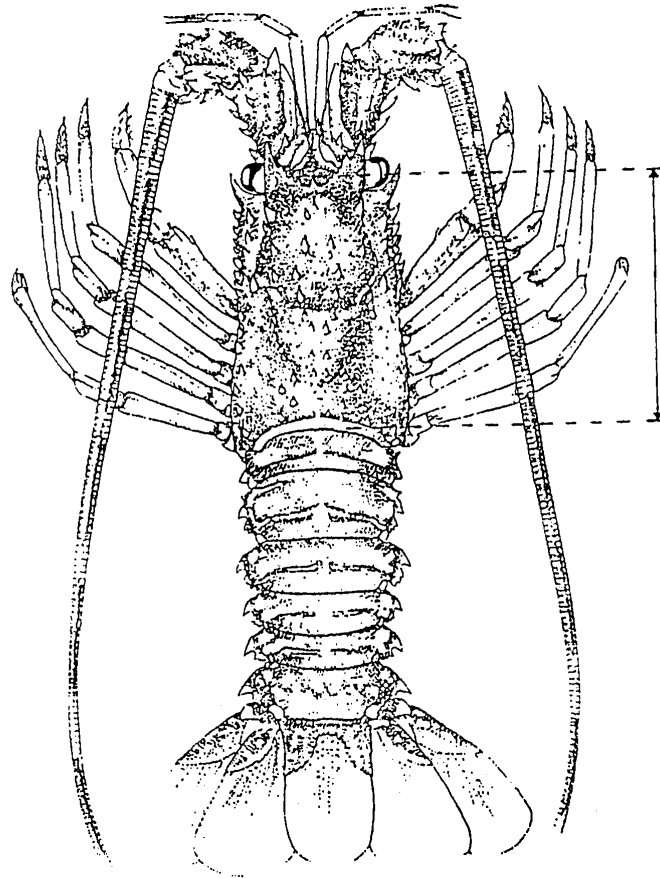
(1) Voor de vangsten van zeeduivel (*Lophius* spp.) in de ICES-deelgebieden VI en VII waarvan een hoeveelheid aan boord wordt gehouden die groter is dan 30 % van de totale vangst aan boord uit de betrokken gebieden, moet een minimummaaswijdte van ten minste 250 mm worden gebruikt.

(2) Met ingang van 31 december 1999 bedraagt de minimummaaswijdte in de ICES-sectoren VIIe en VIId 90 mm.

(3) Met ingang van 31 december 1999 bedraagt de minimummaaswijdte in de ICES-sectoren VIIe en VIId 110 mm.

(4) Alleen van toepassing in de deelsectoren ICES VIId en IIIa en in de Noordzee."

BIJLAGE 2

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 70/220/EEG inzake maatregelen tegen luchtverontreiniging door emissies van motorvoertuigen

(2000/C 365 E/23)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 487 def. — 2000/0211(COD)

(Door de Commissie ingediend op 6 september 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het voorstel van het Economisch en Sociaal Comité,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 70/220/EEG van 20 maart 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten met betrekking tot maatregelen tegen luchtverontreiniging door emissies van motorvoertuigen ⁽¹⁾, als laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/102/EG ⁽²⁾, is een van de bijzondere richtlijnen in het kader van de typegoedkeuringsprocedure van Richtlijn 70/156/EEG van de Raad van 6 februari 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de goedkeuring van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan ⁽³⁾, als laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/91/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾.
- (2) Bij Richtlijn 70/220/EEG, als gewijzigd bij Richtlijn 98/69/EG ⁽⁵⁾, zijn specifieke emissiegrenzen voor koolmonoxide en koolwaterstoffen ingevoerd in combinatie met een nieuwe proef waarmee deze emissies worden gemeten bij lage temperatuur zodat het gedrag van het emissiebeperkingsstelsel van voertuigen van categorie M₁ en categorie N₁, klasse I, met een motor met elektrische ontsteking overeenkomt met dat bij de omgevingsomstandigheden in de praktijk.
- (3) De Commissie heeft passende lage-temperatuuremissiegrenzen bepaald voor voertuigen van categorie N₁, klassen II en III, met een motor met elektrische ontsteking. Het is inmiddels wenselijk dat de lage-temperatuurproef eveneens wordt uitgevoerd op voertuigen van categorie M₁ met een motor met elektrische ontsteking bestemd voor het vervoer van meer dan zes personen en op voertuigen van de categorie M₁ met een motor met elektrische ontsteking en een maximummassa van meer dan 2 500 kg, waarbij dit tot dusver niet noodzakelijk was.
- (4) Gezien hun emissie-eigenschappen is het gerechtvaardigd voertuigen met elektrische ontsteking die uitsluitend op

gasvormige brandstof lopen (LPG of aardgas), van de lage-temperatuurproef uit te zonderen. Voertuigen met een benzinesysteem dat uitsluitend voor noodsituaties of het starten is bestemd en waarbij de benzinetank niet meer dan 15 liter benzine kan bevatten, dienen te worden beschouwd als voertuigen die uitsluitend op gasvormige brandstof lopen.

- (5) Het is wenselijk de emissieproef bij lage temperatuur af te stemmen op de emissieproef bij normale omgevingstemperatuur. De proef bij lage temperatuur blijft daarom beperkt tot voertuigen van de categorieën M en N met een maximummassa van ten hoogste 3 500 kg.

- (6) Het is noodzakelijk Richtlijn 70/220/EEG dienovereenkomstig aan te passen,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

De bijlagen I en VII van Richtlijn 70/220/EEG worden gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij de onderhavige richtlijn.

Artikel 2

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op (30 juni 2001) aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijke bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

Deze richtlijn treedt in werking op de (derde) dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 76 van 6.4.1970, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 334 van 28.12.1999, blz. 43.

⁽³⁾ PB L 42 van 23.2.1970, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 11 van 16.1.1999, blz. 25.

⁽⁵⁾ PB L 350 van 28.12.1998, blz. 1.

BIJLAGE

WIJZIGINGEN OP BIJLAGE I BIJ RICHTLIJN 70/220/EEG

1. Punt 5.3.5 wordt als volgt gewijzigd:

Voetnoot (1) wordt geschrapt.

2. Punt 5.3.5.1 wordt vervangen door:

„5.3.5.1. Deze proef moet worden uitgevoerd bij alle voertuigen van categorie M₁ en van categorie N₁ met elektrische ontsteking, met uitzondering van voertuigen die uitsluitend op gasvormige brandstof (LPG of aardgas) lopen. Voertuigen die zowel op benzine als op gasvormige brandstof lopen maar waarvan het benziensysteem uitsluitend voor noodsituaties of het starten is bestemd en waarvan de benzinetank niet meer dan 15 liter benzine kan bevatten, zullen voor de proef van type VI worden beschouwd als voertuigen die uitsluitend op gasvormige brandstof lopen.

Bij voertuigen die zowel op benzine als op LPG of aardgas lopen, mag bij de proef van type VI uitsluitend benzine als brandstof worden gebruikt.

Met ingang van 1 januari 2002 is dit punt van toepassing op nieuwe types voertuigen van categorie M₁ en categorie N₁, klasse I, met uitzondering van voertuigen die bestemd zijn voor het vervoer van meer dan zes personen en voertuigen met een maximummassa van meer dan 2 500 kg.

Met ingang van 1 januari 2003 is dit punt van toepassing op nieuwe types voertuigen van de categorie N₁, klassen II en III, nieuwe types voertuigen die bestemd zijn voor het vervoer van meer dan zes personen en nieuwe types voertuigen met een maximummassa van meer dan 2 500 kg.”

3. De tabel in punt 5.3.5.2 wordt vervangen door onderstaande tabel:

Temperatuur bij de proef 266 K (-7 °C)			
Categorie	Klasse	Massa koolmonoxide (CO) L ₁ (g/km)	Massa koolwaterstoffen (HC) L ₂ (g/km)
M ₁ ⁽¹⁾	—	15	1,8
N ₁	I	15	1,8
N ₁ ⁽²⁾	II	27	3,2
	III	34	4,0

⁽¹⁾ Met uitzondering van voertuigen bestemd voor het vervoer van meer dan zes personen en voertuigen met een maximummassa van meer dan 2 500 kg.

⁽²⁾ Alsmede voertuigen van categorie M₁ die onder noot (1) vallen.

WIJZIGINGEN OP BIJLAGE VII BIJ RICHTLIJN 70/220/EEG

4. De eerste zin van punt 1 wordt als volgt gewijzigd:

„1. Deze bijlage is alleen van toepassing op voertuigen met elektrische ontsteking als gedefinieerd in punt 5.3.5 van bijlage I.”

5. De eerste zin van punt 2.1.1 wordt als volgt gewijzigd:

„2.1.1. In dit hoofdstuk komen de proefinstallaties aan de orde die nodig zijn voor de toetsing bij lage temperaturen van de uitlaatemissies van voertuigen met elektrische ontsteking, als gedefinieerd in punt 5.3.5 van bijlage I.”

6. Voetnoot (1) in punt 4.3.3 wordt geschrapt.

Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende voorlichtings- en afzetbevorderingsacties voor landbouwproducten op de binnenmarkt

(2000/C 365 E/24)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 538 def. — 2000/0226(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 8 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 37,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de regio's,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op grond van de huidige voorschriften per sector kan de Gemeenschap voor een aantal landbouwproducten afzetbevorderingsacties op de binnenmarkt ondernemen.
- (2) Rekening houdend met de te verwachten marktontwikkeling en de opgedane ervaring, en om de consument alle nodige informatie te verschaffen, verdient het aanbeveling een alomvattend en coherent voorlichtings- en afzetbevorderingsbeleid voor landbouwproducten en daarnaast ook voor levensmiddelen te voeren, zoals dit reeds het geval is ten aanzien van derde landen, zonder daarbij evenwel aan te zetten tot het verbruik van een product op grond van de bijzondere oorsprong ervan.
- (3) Een dergelijk beleid kan een nuttige aanvulling en versterking van de door de lidstaten gevoerde acties betekenen, met name door bij de verbruikers in de Gemeenschap het imago van deze producten, vooral uit het oogpunt van kwaliteit, voedingsaspecten en veiligheid van de levensmiddelen, te bevorderen.
- (4) De criteria voor de selectie van de betrokken producten en sectoren, alsmede de in de campagne van de Gemeenschap te behandelen thema's moeten worden vastgesteld.
- (5) Met het oog op de samenhang en de doeltreffendheid van de programma's moeten richtsnoeren worden opgesteld waarin voor ieder van de betrokken producten of sectoren de belangrijkste punten van die programma's worden aangegeven en die worden aangevuld met de door de lidstaten vast te stellen voorwaarden.
- (6) Aangezien de uit te voeren opdrachten van technische aard zijn, moet worden bepaald dat de Commissie een beroep kan doen op een Comité van communicatie-deskundigen of op contractanten voor het verlenen van technische bijstand.
- (7) De criteria voor de financiering van de maatregelen moeten worden bepaald. In de regel is het wenselijk de financiering van de maatregelen slechts gedeeltelijk ten laste van de Gemeenschap te laten komen om zo de organisaties die voorstellen indienen en de betrokken lidstaten medeverantwoordelijk te maken. In uitzonderlijke gevallen kan het echter dienstig zijn geen financiële bijdrage van de betrokken lidstaat te verlangen. Met betrekking tot de regelingen van de Gemeenschap inzake de oorsprong van producten, de biologische landbouw en de etikettering, is een gezamenlijke financiering door de Gemeenschap en lidstaten verantwoord, omdat een doelmatige voorlichting over deze tamelijk recente regelingen noodzakelijk is.
- (8) Voor een optimale kosten-batenverhouding bij de gekozen acties moet worden bepaald dat de Commissie de uitvoering van deze acties door middel van geëigende procedures uitbesteed aan instanties die over de benodigde hulpmiddelen en deskundigheid beschikken.
- (9) Om na te gaan of de programma's goed worden uitgevoerd en welk effect de acties sorteren, moet worden voorzien in een doeltreffend toezicht door de lidstaten en in de evaluatie van de resultaten door een onafhankelijke instantie.
- (10) De maatregelen ter uitvoering van deze verordening worden vastgesteld overeenkomstig artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽¹⁾. Deze maatregelen moeten volgens de beheersprocedure van artikel 4 van genoemd besluit worden vastgesteld. De betrokken Comités van beheer treden hierbij gemeenschappelijk op.
- (11) De uitgaven in verband met de financiering van de acties en technische bijstand van de Gemeenschap zijn interventie maatregelen in de zin van artikel 1, lid 2, onder e), van Verordening (EG) nr. 1258/1999 van de Raad ⁽²⁾.
- (12) De bepalingen inzake afzetbevordering in de regelingen voor de onderscheiden sectoren worden op uiteenlopende wijze ten uitvoer gelegd en zijn meermaals gewijzigd, hetgeen de toepassing ervan bemoeilijkt. Zij moeten derhalve op elkaar worden afgestemd en vereenvoudigd worden door ze in één enkele tekst samen te brengen. Tegelijk moeten de nu voor de verschillende sectoren geldende bepalingen en verordeningen inzake afzetbevordering worden ingetrokken.

⁽¹⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽²⁾ PB L 160 van 26.6.1999, blz. 103.

(13) De nodige maatregelen moeten worden vastgesteld om de overgang van deze sectorgebonden bepalingen en verordeningen naar de in deze verordening vastgestelde nieuwe regeling te vergemakkelijken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De Gemeenschap kan op haar grondgebied gevoerde voorlichtings- en afzetbevorderingsacties voor landbouwproducten en levensmiddelen geheel of gedeeltelijk financieren.

2. De in lid 1 bedoelde acties mogen niet op handelsmerken afgestemd worden en mogen de oorsprong van een product niet als argument gebruiken om aan te zetten tot het verbruik ervan. Toch mag in het kader van de in artikel 2 genoemde acties de oorsprong van een product worden vermeld wanneer het een op grond van Gemeenschapsvoorschriften gebruikte benaming betreft.

Artikel 2

De in artikel 1 bedoelde acties betreffen:

- a) acties op het gebied van public relations, afzetbevordering en reclame, in het bijzonder om de aandacht te vestigen op de intrinsieke eigenschappen en de voordelen van producten van de Gemeenschap uit het oogpunt van met name kwaliteit, hygiëne, voedselveiligheid, bijzondere productiemethoden, voedingsaspecten, etikettering, dierenwelzijn en milieuzorg;
- b) deelneming aan evenementen, beurzen en tentoonstellingen van nationale of Europese betekenis, met name gepaard gaande met de inrichting van stands om de waardering voor producten uit de Gemeenschap te vergroten;
- c) voorlichtingsacties die met name betrekking hebben op de communautaire regelingen inzake beschermde oorsprongsbenamingen (BOB), beschermde geografische aanduidingen (BGA), gegarandeerde traditionele specialiteiten (GTS), biologisch geteelde producten en de in de landbouwwetgeving voorgeschreven etikettering;
- d) voorlichtingsacties betreffende de communautaire regelingen inzake in bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen (VQPRD) en inzake tafelwijnen en gedistilleerde dranken met geografische aanduiding;
- e) studies om de resultaten van de afzetbevorderings- en voorlichtingsacties te evalueren.

Artikel 3

De voor de in artikel 1 bedoelde acties in aanmerking komende sectoren of producten worden aan de hand van de volgende criteria geselecteerd:

- a) wenselijkheid om de kwaliteit, de typische eigenschappen, de bijzondere productiemethoden, de voedingsaspecten, de hygiëne, de voedselveiligheid of de milieuzorg bij de betrokken producten te belichten via op bepaalde thema's of doelgroepen gerichte campagnes;

b) toepassing van een etiketteringsregeling ter informatie van de verbruiker en van systemen om de producten te traceren en te controleren;

c) noodzakelijkheid om in een bepaalde sector het hoofd te bieden aan conjunctuurgebonden problemen;

d) wenselijkheid om de betekenis van de communautaire regelingen voor BOB/BGA, GTS en biologisch geteelde producten toe te lichten;

e) wenselijkheid om de betekenis van de communautaire regeling voor VQPRD, tafelwijnen en gedistilleerde dranken met geografische aanduiding toe te lichten.

Artikel 4

1. Om de drie jaar stelt de Commissie volgens de procedure van artikel 13 de lijst van de in artikel 3 bedoelde thema's en producten vast. Zo nodig kunnen echter volgens dezelfde procedure tussentijdse wijzigingen in deze lijst worden aangebracht.

2. Alvorens de in lid 1 bedoelde lijst op te stellen, kan de Commissie de Permanente Groep „Afzetbevordering landbouwproducten” van het Raadgevend Comité voor de kwaliteit en de gezondheid van de landbouwproductie raadplegen.

Artikel 5

1. Voor elk van de in aanmerking genomen sectoren of producten bepaalt de Commissie volgens de procedure van artikel 13 een strategie die de richtsnoeren omvat waaraan de voorstellen voor afzetbevorderings- en voorlichtingsprogramma's moeten voldoen.

2. In deze richtsnoeren wordt met name een nauwkeurige omschrijving gegeven van:

- a) de te bereiken doelstellingen en doelgroepen;
- b) een of meer thema's waarop de geselecteerde maatregelen betrekking moeten hebben;
- c) de aard van de maatregelen;
- d) de looptijd van de programma's;
- e) de verdeling, over de te bewerken markten en naar gelang van de aard van de maatregel, van het bedrag dat als financiële bijdrage van de Gemeenschap voor de uitvoering van de programma's beschikbaar is.

Artikel 6

1. Met het oog op de uitvoering van de in artikel 2, onder a), b), en d) genoemde acties stellen de betrokken lidstaten aan de hand van de door de Commissie bepaalde richtsnoeren een geheel van voorwaarden vast en doen zij een oproep voor voorstellen aan alle beroeps- en bedrijfskolomorganisaties van de Gemeenschap.

2. De voor de betrokken sector of sectoren representatieve organisaties als bedoeld in vorige lid die gevolg geven aan deze oproep voor voorstellen, stellen in samenwerking met een via een inschrijvingsprocedure gekozen uitvoeringsorgaan afzetbevorderings- en voorlichtingsprogramma's met een looptijd van ten hoogste 36 maanden op. De programma's kunnen een of meer lidstaten bestrijken. Zij kunnen uitgaan van Europese organisaties of van organisaties die in een of meerdere lidstaten werkzaam zijn. De laatstbedoelde programma's genieten de voorkeur.

3. De betrokken lidstaten gaan na of de programma's geschikt zijn en of de programma's en de voorgestelde uitvoeringsorganen voldoen aan het bepaalde in deze verordening, alsmede aan de voor die programma's geldende richtsnoeren en voorwaarden. Zij controleren ook de prijs-kwaliteitverhouding van de betrokken programma's. Na deze controles stellen de betrokken lidstaten binnen de grenzen van de beschikbare middelen de voorlopige lijst van in aanmerking genomen programma's en organisaties op en verbinden zij zich ertoe deze programma's mee te financieren.

4. De lidstaten delen de Commissie de voorlopige lijst van in aanmerking genomen programma's en organisaties mee en zenden haar een kopie van deze programma's.

Wanneer de Commissie constateert dat een haar voorgelegd programma niet aan de Gemeenschapsvoorschriften of -richtsnoeren beantwoordt, stelt ze binnen een nader te bepalen termijn de lidstaten ervan in kennis dat het gehele betrokken programma of een deel ervan niet voor financiering in aanmerking komt.

De lidstaten houden rekening met de eventuele opmerkingen die de Commissie binnen de haar toegemeten tijd maakt. Na afloop van deze termijn stellen de lidstaten de definitieve lijst van in aanmerking genomen programma's op en zenden deze onverwijld aan de Commissie.

Artikel 7

1. Voor de uitvoering van de in artikel 2, onder c), genoemde acties stelt iedere betrokken lidstaat aan de hand van de richtsnoeren van de Commissie een geheel van voorwaarden vast en kiest via een openbare inschrijvingsprocedure het orgaan uit dat belast is met de uitvoering van het door de lidstaat mee te financieren programma.

2. De lidstaat deelt de Commissie de in aanmerking genomen programma's mee, tezamen met een met redenen omkleed advies over de merites van het programma, over de vraag of het programma en het voorgestelde orgaan in overeenstemming zijn met het bepaalde in deze verordening en de desbetreffende richtsnoeren, en over de beoordeling van de prijs-kwaliteitverhouding.

3. Voor het onderzoek van de programma's door de Commissie en voor de definitieve goedkeuring ervan door de lidstaten geldt het bepaalde in artikel 6, lid 4, tweede en derde alinea.

Artikel 8

1. Voor de opstelling van de in artikel 5 bedoelde richtsnoeren kan de Commissie zich laten bijstaan door een onafhankelijk Comité van communicatiedeskundigen of door contractanten voor het verlenen van technische bijstand.

2. De Commissie selecteert via een openbare inschrijving of een inschrijving met voorafgaande selectie:

— de in lid 1 bedoelde eventuele contractanten voor technischebijstandverlening,

— de organen die belast zijn met de beoordeling van de resultaten van overeenkomstig de artikelen 6 en 7 uitgevoerde acties.

Artikel 9

1. De Gemeenschap financiert:

a) volledig de in artikel 2, onder e), genoemde acties;

b) gedeeltelijk de overige in artikel 2 genoemde afzetbevorderings- en voorlichtingsacties.

2. De financiële bijdrage van de Gemeenschap voor de in lid 1, onder b), bedoelde acties kan niet meer bedragen dan 50% van de werkelijke kosten van deze acties.

3. Onverminderd het bepaalde in lid 4, financieren de betrokken lidstaten 20 % van de werkelijke kosten van de in lid 2 bedoelde acties, terwijl het resterende gedeelte van de benodigde financiële middelen voor rekening komt van de organisaties waarvan de voorstellen afkomstig zijn. Het door de lidstaten en/of de beroeps- of bedrijfskolomorganisaties te financieren gedeelte mag uit parafiscale heffingen afkomstig zijn.

In behoorlijk gemotiveerde gevallen en op voorwaarde dat het betrokken programma duidelijk van belang voor de Gemeenschap is, kan volgens de procedure van artikel 13 worden besloten dat de organisatie waarvan de voorstellen afkomstig zijn, het niet door de Gemeenschap gefinancierde gedeelte geheel voor haar rekening neemt.

4. Wat de in artikel 2, onder c), bedoelde acties betreft, nemen de betrokken lidstaten het niet door de Gemeenschap gefinancierde gedeelte voor hun rekening.

De middelen voor het door de lidstaten te financieren gedeelte mogen uit parafiscale heffingen afkomstig zijn.

Artikel 10

1. De organen die belast zijn met de uitvoering van de in artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, bedoelde acties moeten beschikken over expertise op het gebied van de betrokken producten en markten, alsmede over de nodige middelen voor de meest efficiënte uitvoering van de acties, rekening houdend met de Europese dimensie van deze programma's.

2. De betrokken lidstaten zijn verantwoordelijk voor de controle op en de betalingen voor de andere acties dan die welke bedoeld zijn in artikel 9, lid 1, onder a).

Artikel 11

De uitgaven in verband met de financiering door de Gemeenschap van de in artikel 1 bedoelde acties worden beschouwd als interventies in de zin van artikel 1, lid 2, onder e), van Verordening (EG) nr. 1258/1999 van de Raad van 17 mei 1999 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Artikel 12

De uitvoeringsbepalingen van deze verordening worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 13.

Artikel 13

1. Voor de uitvoering van deze verordening wordt de Commissie bijgestaan door het bij artikel 37 van Verordening nr. 136/66/EEG⁽¹⁾ ingestelde Comité van beheer voor oliën en vetten en door de Comités van beheer die zijn ingesteld bij het overeenkomstige artikel van de overige verordeningen houdende een gemeenschappelijke ordening der markten voor landbouwproducten (hierna „het Comité” te noemen).

2. In de gevallen waarin naar dit artikel verwezen wordt, gelden de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG.

3. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op een maand.

4. De voorzitter van het Comité kan hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van een lidstaat een procedure bij het Comité inleiden.

Artikel 14

Om de drie jaar, en de eerste maal vóór 31 december 2004, dient de Commissie een verslag, eventueel vergezeld van geëigende voorstellen, over de toepassing van deze verordening in bij de Raad en het Europees Parlement.

Artikel 15

1. De volgende bepalingen worden ingetrokken:

— artikel 11 van Verordening nr. 136/66/EEG houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector oliën en vetten⁽²⁾,

— artikel 2 van Verordening (EEG) nr. 1308/70 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector vlas en hennep⁽³⁾,

— artikel 20, lid 4, van Verordening (EEG) nr. 3763/91 houdende specifieke maatregelen voor bepaalde landbouwproducten ten behoeve van de Franse overzeese departementen⁽⁴⁾,

— de artikelen 1 en 2 van Verordening (EEG) nr. 1332/92 tot instelling van specifieke maatregelen voor de sector tafelolijven⁽⁵⁾,

— artikel 31, lid 4, van Verordening (EEG) nr. 1600/92 houdende specifieke maatregelen voor bepaalde landbouwproducten ten behoeve van de Azoren en Madeira⁽⁶⁾,

— artikel 26, lid 4, van Verordening (EEG) nr. 1601/92 houdende specifieke maatregelen voor bepaalde landbouwproducten ten behoeve van de Canarische eilanden⁽⁷⁾,

— artikel 1, tweede alinea, tweede streepje, en artikel 2, lid 1, tweede alinea, van Verordening (EG) nr. 399/94 betreffende specifieke maatregelen voor krenten en rozijnen⁽⁸⁾,

— artikel 54 van Verordening (EG) nr. 2200/96 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit⁽⁹⁾,

— artikel 35, lid 5, van Verordening (EG) nr. 1493/1999 houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt⁽¹⁰⁾.

In Verordening (EG) nr. 399/94 worden in artikel 1, eerste alinea, de woorden „en de bevordering van de afzet”, alsmede de punten d) en e), en in artikel 2, lid 2, de woorden „d) en e)” geschrapt.

2. De Verordeningen (EEG) nr. 1195/90 houdende maatregelen om de consumptie en het gebruik van appels te doen toenemen⁽¹¹⁾, (EEG) nr. 1201/90 betreffende maatregelen ter stimulering van het citrusverbruik⁽¹²⁾, (EEG) nr. 2067/92 betreffende acties ter bevordering van de verkoop en de afzet van kwaliteitsrundvlees⁽¹³⁾, (EEG) nr. 2073/92 inzake maatregelen om de consumptie van melk en zuivelproducten in de Gemeenschap te stimuleren en de markten voor melk en zuivelproducten te verruimen⁽¹⁴⁾, (EG) nr. 2275/96 tot instelling van specifieke maatregelen voor de sector levende planten en producten van de bloementeel⁽¹⁵⁾ en (EG) nr. 2071/98 betreffende voorlichtingsacties inzake de etikettering van rundvlees⁽¹⁶⁾ worden ingetrokken.

3. Afzetbevorderings- en voorlichtingsprogramma's die ingaan vóór 1 januari 2001, blijven van toepassing in de in de vorige leden genoemde voorschriften, bewoordingen en verordeningen.

Artikel 16

Deze verordening treedt in werking op de zevende dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2001.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB 172 van 30.9.1966, blz. 3025/66.

⁽²⁾ PB 172 van 30.9.1966, blz. 3025/66.

⁽³⁾ PB L 146 van 4.7.1970, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 356 van 24.12.1991, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB L 145 van 27.5.1992, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 173 van 27.6.1992, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB L 173 van 27.6.1992, blz. 13.

⁽⁸⁾ PB L 54 van 25.2.1994, blz. 3.

⁽⁹⁾ PB L 297 van 21.11.1996, blz. 1.

⁽¹⁰⁾ PB L 179 van 14.7.1999, blz. 1.

⁽¹¹⁾ PB L 119 van 11.5.1990, blz. 53.

⁽¹²⁾ PB L 119 van 11.5.1990, blz. 65.

⁽¹³⁾ PB L 215 van 30.7.1992, blz. 57.

⁽¹⁴⁾ PB L 215 van 30.7.1992, blz. 67.

⁽¹⁵⁾ PB L 308 van 29.11.1996, blz. 7.

⁽¹⁶⁾ PB L 265 van 30.9.1998, blz. 2.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 80/232/EEG wat de reeks van nominale gewichten voor extracten van koffie en extracten van cichorei betreft

(2000/C 365 E/25)

COM(2000) 568 def. — 2000/0235(COD)

(Door de Commissie ingediend op 13 september 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

deze voorverpakte producten in de hele Gemeenschap te kunnen laten circuleren.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 95,

(5) Richtlijn 80/232/EEG moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

Gezien het voorstel van de Commissie,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Artikel 1

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Richtlijn 80/232/EEG wordt als volgt gewijzigd:

Overwegende hetgeen volgt:

1. Aan artikel 5 wordt de volgende alinea toegevoegd:

(1) Ter bevordering van de transparantie van de Gemeenschapswetgeving moeten alle reeksen van nominale hoeveelheden voor voorverpakte producten in één wetgevende tekst, te weten Richtlijn 80/232/EEG van de Raad ⁽¹⁾, worden opgenomen.

„Voorverpakkingen met daarin de onder punt 12 van bijlage I opgesomde producten mogen alleen in de onder punt 12 genoemde nominale hoeveelheden in de handel worden gebracht.”

(2) Om die reden moet de reeks van nominale gewichten voor voorverpakte producten, zoals vastgelegd in artikel 4 van Richtlijn 77/436/EEG van de Raad van 27 juni 1977 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake extracten van koffie en extracten van cichorei ⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 85/573/EEG van de Raad van 19 december 1985 ⁽³⁾, niet langer in de productspecifieke richtlijn blijven staan.

2. Bijlage I wordt gewijzigd zoals aangegeven in bijlage I bij deze richtlijn.

Artikel 2

(3) Richtlijn 77/436/EEG wordt bij Richtlijn 1999/4/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 februari 1999 inzake extracten van koffie en extracten van cichorei ⁽⁴⁾ per 13 september 2000 ingetrokken. Voorts staat in een van de overwegingen van Richtlijn 1999/4/EG dat de Commissie voornemens is om in Richtlijn 80/232/EEG een reeks van nominale gewichten voor voorverpakte producten voor de in deze richtlijn genoemde producten op te nemen.

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op ... ⁽⁵⁾ aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 3

(4) De verplichte communautaire reeks voor nominale hoeveelheden voor extracten van koffie en extracten van cichorei blijft noodzakelijk om de consument te beschermen en

De richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 51 van 25.2.1980, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 172 van 12.7.1977, blz. 20.

⁽³⁾ PB L 372 van 31.12.1985, blz. 22.

⁽⁴⁾ PB L 66 van 13.3.1999, blz. 26.

⁽⁵⁾ De datum van inwerkingtreding van deze richtlijn.

BIJLAGE I

Aan bijlage I bij Richtlijn 80/232/EEG wordt het volgende punt toegevoegd:

12. Extracten van koffie en extracten van cichorei (g)

50 - 100 - 200 - 250 (uitsluitend mengsels van extracten van koffie en van cichorei alsmede extracten van koffie die uitsluitend bestemd zijn voor automaten) - 300 (uitsluitend voor extracten van koffie) - 500 - 750 - 1 000 - 2 000 - 2 500 - 3 000 - 4 000 - 5 000 - 6 000 - 7 000 - 8 000 - 9 000 - 10 000

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het comité maritieme veiligheid en houdende wijziging van de verordeningen op het gebied van maritieme veiligheid en voorkoming van verontreiniging door schepen

(2000/C 365 E/26)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 489 def. — 2000/0236(COD)

(Door de Commissie ingediend op 15 september 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

en preventie of beperking van milieuverontreiniging door activiteiten op zee.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid artikel 80, lid 2,

(4) Volgens de resolutie van de Raad van 8 juni 1993 dient er een comité maritieme veiligheid te worden opgericht, dat de taken krijgt die voordien werden vervuld door de comités die waren opgericht uit hoofde van de bestaande communautaire wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid. Ook moet bij de vaststelling van alle nieuwe communautaire wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid dit comité maritieme veiligheid worden ingeschakeld.

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

(5) Besluit 87/373/EEG is vervangen door Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽³⁾. Besluit 1999/468/EG omschrijft de toepasselijke comitéprocedures en zorgt voor een betere voorlichting van het Europees Parlement en het publiek over de werkzaamheden van de comités.

Gezien het advies van het comité van de regio's,

Overeenkomstig de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

(6) Derhalve dienen op het comité maritieme veiligheid de desbetreffende bepalingen van Besluit 1999/468/EG te worden toegepast. Aangezien de maatregelen die nodig zijn voor de uitvoering van de geldende wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG, moeten deze maatregelen worden vastgesteld volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van genoemd besluit.

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De maatregelen ter uitvoering van de verordeningen en richtlijnen die gelden op het gebied van maritieme veiligheid worden vastgesteld volgens een regelgevingsprocedure waarbij het bij Richtlijn 93/75/EEG van de Raad⁽¹⁾ opgerichte comité, en in bepaalde gevallen een comité ad hoc, wordt ingeschakeld. De comités vallen onder de regeling van Besluit 87/373/EEG van de Raad van 13 juli 1987 tot vaststelling van de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽²⁾.

(7) Verder dient de bestaande wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid in die zin te worden gewijzigd dat het comité van Richtlijn 93/75/EEG of, naar gelang van het geval, het in het kader van de desbetreffende wetgeving opgerichte comité ad hoc, wordt vervangen door het comité maritieme veiligheid. Met name dient de onderhavige verordening de desbetreffende bepalingen van de Verordeningen (EEG) nr. 613/91⁽⁴⁾, (EG) nr. 2978/94⁽⁵⁾ en (EG) nr. 3051/95 van de Raad⁽⁶⁾ te wijzigen, om te voorzien in de introductie van het comité maritieme veiligheid en de instelling van de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG.

(2) De Raad heeft in zijn resolutie van 8 juni 1993 inzake een gemeenschappelijk veiligheidsbeleid in principe de oprichting goedgekeurd van een comité maritieme veiligheid en heeft de Commissie uitgenodigd een voorstel voor de instelling van zo'n comité in te dienen.

(3) De rol van het comité maritieme veiligheid is de taken in het kader van de communautaire wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid ingestelde comités te centraliseren, alsmede de Commissie bij te staan en te adviseren in alle vraagstukken op het gebied van maritieme veiligheid

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽⁴⁾ PB L 68 van 15.3.1991, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB L 319 van 12.12.1994, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 320 van 30.12.1995, blz. 14. Verordening gewijzigd bij Richtlijn (EG) nr. 179/98 van 23.1.1998, blz. 35.

⁽¹⁾ PB L 247 van 5.10.1993, blz. 19. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/74/EG (PB L 276 van 13.10.1998, blz. 7).

⁽²⁾ PB L 197 van 18.7.1987, blz. 3.

- (8) De bestaande communautaire wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid is gebaseerd op de toepassing van regels afkomstig uit internationale verdragen, codes en resoluties die van kracht waren op de datum van vaststelling van het desbetreffende communautair besluit of op de in dit besluit vermelde datum. Het gevolg van deze situatie is dat de lidstaten de latere wijzigingen van deze internationale instrumenten niet kunnen toepassen zolang de communautaire richtlijnen of verordeningen niet gewijzigd zijn. De moeilijkheid om de data van inwerkingtreding van wijzigingen van internationale instrumenten enerzijds en de verordeningen waarin deze wijzigingen in Gemeenschapsrecht worden omgezet anderzijds te laten samenvallen geeft grote problemen, met name vertraging bij de toepassing in de Gemeenschap van de meest recente en strengste internationale veiligheidsnormen.
- (9) Er moet echter onderscheid worden gemaakt tussen de bepalingen van een Gemeenschapsbesluit dat ten behoeve van de toepassing daarvan verwijst naar een internationaal instrument en de communautaire bepalingen waarin het internationaal instrument geheel of gedeeltelijk wordt gereproduceerd. Zeker in het laatste geval mogen de meest recente wijzigingen van internationale instrumenten pas op communautair vlak van toepassing worden na wijziging van de desbetreffende communautaire bepalingen.
- (10) Derhalve moet het de lidstaten worden toegestaan de meest recente bepalingen van de internationale verdragen toe te passen, met uitzondering van expliciet in een communautair besluit opgenomen bepalingen. Om dit te bereiken volstaat het te vermelden dat het de in het kader van de desbetreffende richtlijn of verordening toepasselijke versie van het internationaal verdrag is die „van kracht is”, zonder een datum te noemen.
- (11) Er moet echter wel een speciale conformiteitscontroleprocedure komen, die de Commissie de mogelijkheid geeft om na raadpleging van het comité maritieme veiligheid de nodige maatregelen te nemen om onverenigbaarheid tussen de gewijzigde internationale instrumenten en de communautaire wetgeving of het communautair beleid op het gebied van maritieme veiligheid te voorkomen. De procedure moet ook voorkomen dat het in de Gemeenschap bereikte niveau van maritieme veiligheid door de internationale wijzigingen wordt aangetast.
- (12) De conformiteitscontroleprocedure kan alleen effect hebben, als de geplande maatregelen zo snel mogelijk worden vastgesteld, in ieder geval vóórdat de voor de effectieve inwerkingtreding van de internationale wijziging gestelde termijn verstreken is. Derhalve moet de tijd die de Raad heeft om overeenkomstig artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG over het voorstel betreffende de te nemen maatregelen te beslissen tot één maand worden teruggebracht,

HEBBERN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Doel

Het doel van deze verordening is de toepassing te verbeteren van de desbetreffende communautaire wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid, bescherming van het mariene milieu, en leef- en werkomstandigheden aan boord van schepen:

- a) door de taken van de op grond van de desbetreffende communautaire wetgeving opgerichte comités te centraliseren middels oprichting van één enkel comité, genaamd het comité maritieme veiligheid;
- b) door de wijziging van de desbetreffende communautaire wetgeving, in het licht van de ontwikkelingen met betrekking tot de internationale instrumenten welke op het gebied van maritieme veiligheid, bescherming van het mariene milieu en leef- en werkomstandigheden aan boord van schepen van toepassing zijn, te vergemakkelijken.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1. „internationale instrumenten”: de verdragen, protocollen, resoluties, codes, circulaires, normen en bepalingen die door een internationale conferentie, de Internationale Maritieme Organisatie (IMO), de Nationale Arbeidsorganisatie (IAO), de partijen bij een Memorandum van overeenstemming of een internationale normalisatieorganisatie zijn vastgesteld op het gebied van maritieme veiligheid, voorkoming van verontreiniging door schepen, en leef- en werkomstandigheden aan boord van schepen.
2. „communautaire maritieme wetgeving”: onderstaande van kracht zijnde communautaire besluiten:
 - a) Verordening (EEG) nr. 613/91 van de Raad van 4 maart 1991, betreffende overdracht van schepen tussen nationale registers binnen de Gemeenschap,
 - b) Richtlijn 93/75/EEG van de Raad van 13 september 1993, betreffende de minimumeisen voor schepen die gevaarlijke of verontreinigende goederen vervoeren en die naar of uit de zeehavens van de Gemeenschap varen,
 - c) Verordening (EG) nr. 2978/94 van de Raad van 21 november 1994, betreffende de tenuitvoerlegging van IMO-resolutie A.747(18) inzake de toepassing van tonnagemeting op de ballastruimten in tankers met gescheiden ballasttanks,

- d) Richtlijn 94/57/EG van de Raad van 22 november 1994, inzake gemeenschappelijke voorschriften en normen voor met de inspectie en controle van schepen belaste organisaties en voor de desbetreffende werkzaamheden van maritieme instanties ⁽¹⁾,
- e) Richtlijn 94/58/EG van de Raad van 22 november 1994, inzake het minimum-opleidingsniveau van zeevarenden ⁽²⁾,
- f) Richtlijn 95/21/EG van de Raad van 19 juni 1995, betreffende de naleving, met betrekking tot de schepen die gebruik maken van havens in de Gemeenschap en varen in de onder de jurisdictie van de lidstaten vallende wateren, van internationale normen op het gebied van de veiligheid van schepen, voorkoming van verontreiniging en leef- en werkomstandigheden aan boord (havenstaatcontrole) ⁽³⁾,
- g) Verordening (EG) nr. 3051/95 van de Raad van 8 december 1995 betreffende een veiligheidsbeleid voor ro-ro-passagiersschepen,
- h) Richtlijn 96/98/EG van de Raad van 20 december 1996, betreffende uitrusting van zeeschepen ⁽⁴⁾,
- i) Richtlijn 97/70/EG van de Raad van 11 december 1997, betreffende de invoering van een geharmoniseerde veiligheidsregeling voor vissersvaartuigen waarvan de lengte 24 meter of meer bedraagt ⁽⁵⁾,
- j) Richtlijn 98/18/EG van de Raad van 17 maart 1998, inzake veiligheidsvoorschriften en normen voor passagiersschepen ⁽⁶⁾,
- k) Richtlijn 98/41/EG van de Raad van 18 juni 1998, inzake de registratie van de opvarenden van passagiersschepen die vanuit of naar havens in de lidstaten van de Gemeenschap varen ⁽⁷⁾,
- l) Richtlijn 1999/35/EG van de Raad van 29 april 1999, betreffende een stelsel van verplichte onderzoeken voor de veilige exploitatie van geregelde diensten met ro-ro-veerboten en hogesnelheidspassagiersvaartuigen ⁽⁸⁾.

Artikel 3

Oprichting van het comité maritieme veiligheid

1. De Commissie wordt bijgestaan door een regelgevend comité, hierna het comité maritieme veiligheid genoemd, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

⁽¹⁾ PB L 319 van 12.12.1994, blz. 20. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 97/58/EG (PB L 274 van 7.10.1997, blz. 8).

⁽²⁾ PB L 319 van 12.12.1994, blz. 28. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 98/35/EG (PB L 172 van 17.6.1998, blz. 1).

⁽³⁾ PB L 157 van 7.7.1995, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/97/EG (PB L 331 van 23.12.1999, blz. 67).

⁽⁴⁾ PB L 46 van 17.2.1997, blz. 25. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 98/85/EG (PB L 315 van 11.11.1998, blz. 14).

⁽⁵⁾ PB L 34 van 9.2.1998, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/19/EG (PB L 83 van 27.3.1999, blz. 48).

⁽⁶⁾ PB L 144 van 15.5.1998, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB L 188 van 2.7.1998, blz. 35.

⁽⁸⁾ PB L 138 van 1.6.1999, blz. 1.

2. Wanneer wordt verwezen naar dit artikel is de regelgevingsprocedure van artikel 5, van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van de bepalingen van artikel 7, lid 3 en artikel 8.

3. Voor de toepassing van deze verordening wordt de in artikel 5, lid 6 van Besluit 1999/468/EG voorziene periode gesteld op één maand.

Artikel 4

Conformiteitscontroleprocedure

1. De in artikel 2, lid 2, bedoelde communautaire verordeningen en richtlijnen kunnen worden gewijzigd volgens de procedure van bovenstaand artikel 3, teneinde een wijziging van de in artikel 2, lid 1 gedefinieerde en door deze verordening of richtlijn bedoelde internationale instrumenten uit te sluiten van het toepassingsgebied van de desbetreffende verordening of richtlijn.

Een dergelijke verandering is alleen mogelijk, wanneer er een duidelijk risico bestaat dat de wijziging het in de communautaire wetgeving vastgelegde niveau van maritieme veiligheid of bescherming van het mariene milieu verlaagt, daarmee onvermijdelijk is, of de verwezenlijking van de door de Gemeenschap op het gebied van maritieme veiligheid nagestreefde doelstellingen in gevaar zou kunnen brengen.

2. Gedurende een periode van zes maanden, gerekend vanaf de goedkeuring op internationaal vlak van een wijziging van een internationaal instrument als bedoeld in artikel 2, lid 1, onthouden de lidstaten die bij dit instrument partij zijn zich van ieder op aanvaarding of toepassing van de wijziging gericht initiatief, teneinde de Commissie de gelegenheid te geven aan het in artikel 3, lid 1, bedoelde comité een ontwerp-verordening of -richtlijn van de Commissie voor te leggen die tot doel heeft krachtens lid 1 de betreffende wijziging van een communautaire tekst uit te sluiten. In geval van voorlegging binnen de zes maanden duurt bovengenoemde onthouding voort totdat er passende maatregelen zijn genomen.

3. Wanneer de desbetreffende wijziging van het internationaal instrument onderworpen wordt aan een stilzwijgende goedkeuringsprocedure, wordt de verordening of richtlijn van de Commissie die de opname van deze nieuwe wijziging in het Gemeenschapsrecht uitsluit om de in lid 1 bedoelde redenen tijdig vastgesteld om de betreffende lidstaten de gelegenheid te geven tijdig op internationaal vlak tegen de desbetreffende wijziging bezwaar te maken.

Artikel 5

Bevoegdheden van het comité maritieme veiligheid

Het comité maritieme veiligheid oefent de bevoegdheden uit die hem krachtens de geldende communautaire wetgeving worden verleend.

Artikel 2, lid 2, van deze verordening kan worden gewijzigd volgens de procedure van artikel 3, teneinde er de vermeldingen van de communautaire besluiten die na de vaststelling van de onderhavige verordening van kracht zijn geworden in op te nemen.

Artikel 6

Wijziging van Verordening (EEG) nr. 613/91

Verordening (EEG) nr. 613/91 wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 1, onder a), wordt als volgt gewijzigd:
 - a) In de eerste alinea worden de woorden „op de datum van aanneming van deze verordening” geschrapt, en worden de woorden „onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen” toegevoegd.
 - b) De laatste alinea wordt geschrapt.
2. De artikelen 6 en 7 worden vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 6

De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000 opgerichte comité maritieme veiligheid.

Artikel 7

In het geval waarin wordt verwezen naar dit artikel is de regelgevingsprocedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000 van toepassing.”

Artikel 7

Wijziging van Verordening (EG) nr. 2978/94

Verordening (EG) nr. 2978/94 wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 3, onder g), wordt vervangen door de volgende tekst:

„„Marpol 73/78”: internationaal verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen, van 1973, als gewijzigd door het desbetreffende protocol van 1978, alsmede de van kracht zijnde wijzigingen daarvan, onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen”.

2. Artikel 7 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 7

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid overeenkomstig de procedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000.”

Artikel 8

Wijziging van Verordening (EG) nr. 3051/95

Verordening (EG) nr. 3051/95 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 9, worden de woorden „artikel 10, lid 2” vervangen door „artikel 10”.
2. Artikel 10 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 10

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid overeenkomstig de procedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad.”

Artikel 9

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de 20e dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van de richtlijnen op het gebied van maritieme veiligheid en preventie van verontreiniging door schepen

(2000/C 365 E/27)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 489 def. — 2000/0237(COD)

(Door de Commissie ingediend op 15 september 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

van genoemde wetgeving de regelgevingsprocedure van artikel 5 van Besluit 1999/468/EG moet worden gevolgd.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid artikel 80, lid 2,

(4) Derhalve dienen de geldende richtlijnen op het gebied van maritieme veiligheid te worden gewijzigd, om de bestaande comités te vervangen door het comité maritieme veiligheid.

Gezien het voorstel van de Commissie,

(5) Voorts dienen de van kracht zijnde richtlijnen te worden gewijzigd met het oog op de toepassing daarop van de bij Verordening (EG) nr. .../2000 vastgestelde wijzigingsprocedures alsmede van de desbetreffende bepalingen van genoemde verordening die tot doel heeft de aanpassing van de richtlijnen aan de wijzigingen van de op het gebied van maritieme veiligheid toepasselijke internationale instrumenten te vergemakkelijken,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het comité van de regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Overwegende hetgeen volgt:

Artikel 1

Doel

Het doel van deze richtlijn is wijziging van de van kracht zijnde richtlijnen van de Raad op het gebied van maritieme veiligheid, bescherming van het mariene milieu en de leef- en werk-omstandigheden aan boord van schepen:

(1) De van kracht zijnde richtlijnen op het gebied van maritieme veiligheid verwijzen naar het bij Richtlijn 93/75/EEG van de Raad ⁽¹⁾ opgerichte comité, en in bepaalde gevallen een comité ad hoc. De bestaande richtlijnen bepalen dat de aldus opgerichte comités vallen onder de regels van Besluit 87/373/EEG van de Raad van 13 juli 1987 tot vaststelling van de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽²⁾.

a) door verwijzing naar het bij Verordening (EG) nr. .../2000 opgerichte comité maritieme veiligheid;

(2) Besluit 87/373/EEG is vervangen door Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽³⁾. Aangezien de voor uitvoering van de van kracht zijnde richtlijnen op het gebied van maritieme veiligheid noodzakelijke maatregelen van algemene strekking zijn in de zin van artikel 2 van Besluit 1999/468/EG, dienen deze maatregelen te worden vastgesteld volgens de regelgevingsprocedure van artikel 5 van genoemd besluit.

b) door vergemakkelijking van de aanpassing van de richtlijnen aan de wijzigingen van de internationale instrumenten die van toepassing zijn op het gebied van maritieme veiligheid, preventie van verontreiniging door schepen en leef- en werk-omstandigheden aan boord van schepen onder de bij Verordening (EG) nr. .../2000 vastgestelde voorwaarden.

Artikel 2

Wijziging van Richtlijn 93/75/EEG

Richtlijn 93/75/EEG wordt als volgt gewijzigd:

(3) Bij Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en van de Raad wordt een comité opgericht, genaamd het comité maritieme veiligheid, dat de taken van de krachtens de desbetreffende communautaire wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid opgerichte comités moet centraliseren, en wordt bepaald dat bij de tenuitvoerlegging

1. Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) Onder e) en i) worden de woorden „op 1 januari 1998” geschrapt.

b) Onder f) worden de woorden „op 1 januari 1997” geschrapt.

⁽¹⁾ PB L 247 van 5.10.1993, blz. 19. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/74/EG (PB L 276 van 13.10.1998, blz. 7).

⁽²⁾ PB L 197 van 18.7.1987, blz. 3.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

c) Onder g) worden de woorden „op 10 juli 1998” geschrapt.

d) Onder h) worden de woorden „op 1 juli 1998” geschrapt.

e) De volgende alinea wordt toegevoegd:

„De onder e), f), g) h) en i), eerste alinea, van de vermelde verdragen, codes en resolutie worden verstaan onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen”.

2. Artikel 12 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 12

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid overeenkomstig de procedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000.”

Artikel 3

Wijziging van Richtlijn 94/57/EG

Richtlijn 94/57/EG van de Raad ⁽¹⁾ wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 2, onder d), worden de woorden „op het tijdstip van aanneming van deze richtlijn” vervangen door de woorden „onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen”.

2. In artikel 7 wordt de eerste zin vervangen door de zin „de Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid, overeenkomstig de procedure van artikel 3, van Verordening (EG) nr. .../2000.”

3. In artikel 8, eerste lid, eerste streepje worden de woorden „van de internationale codes” vervangen door de woorden „van de internationale verdragen, protocollen en codes”.

4. Artikel 13 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 13

De regelgevingsprocedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000 geldt voor de kwesties die vallen onder artikel 4, leden 3 en 4, artikel 5, lid 1, de artikelen 8, 9 en 10, en artikel 14, lid 2”.

Artikel 4

Wijziging van Richtlijn 94/58/EG

Richtlijn 94/58/EG van de Raad ⁽²⁾ wordt als volgt gewijzigd:

⁽¹⁾ PB L 319 van 12.12.1994, blz. 20. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 97/58/EG (PB L 274 van 7.10.1997, blz. 8).

⁽²⁾ PB L 319 van 12.12.1994, blz. 28. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 98/35/EG (PB L 172 van 17.6.1998, blz. 1).

1. Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a) Onder p), q) en x) worden de woorden „zoals van kracht bij de aanneming van deze richtlijn” vervangen door de woorden „zoals van kracht”.

b) Onder r) en v) worden de woorden „zoals van kracht bij de aanneming van deze richtlijn” vervangen door de woorden „zoals van kracht”.

c) De tekst onder w) wordt vervangen door de volgende tekst:

„w) „ro-ro-passagiersschip”: een passagiersschip met ruimten voor ro-ro-lading of ruimten van bijzondere aard zoals omschreven in het van kracht zijnde SOLAS-Verdrag”.

d) Onder u) worden de woorden „zoals zij van kracht waren bij de aanneming van deze richtlijn” vervangen door de woorden „zoals van kracht”.

e) De volgende alinea wordt toegevoegd:

„De onder p), q), r), u), v) w) en x) vermelde verdragen, codes en reglement worden verstaan onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen”.

2. Artikel 13 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 13

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid overeenkomstig de procedure van artikel 3, van Verordening (EG) nr. .../2000.”

Artikel 5

Wijziging van Richtlijn 95/21/EG

Richtlijn 95/21/EG van de Raad ⁽³⁾ wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) Onder punt 1) worden de woorden „op 1 juli 1999” vervangen door de woorden „onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen”.

b) In punt 2) worden de woorden „in de versie die geldt op 1 juli 1999” vervangen door de woorden „zoals het van kracht is, onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 genomen maatregelen”.

⁽³⁾ PB L 157 van 7.7.1995, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/97/EG (PB L 331 van 23.12.1999, blz. 67).

2. Artikel 18 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 18

Comité maritieme veiligheid

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid overeenkomstig de procedure van artikel 3, van Verordening (EG) nr. .../2000”.

3. Punt c) van artikel 19 wordt geschrapt.

Artikel 6

Wijziging van Richtlijn 96/98/EG

Richtlijn 96/98/EG van de Raad ⁽¹⁾ wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) Onder c), d) en n) worden de woorden „op 1 januari 1999” geschrapt.

b) De volgende alinea wordt toegevoegd:

„De onder c), d) en n) genoemde verdragen en beproevingsnormen worden verstaan onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen”.

2. Artikel 18 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 18

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid overeenkomstig de procedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000”.

Artikel 7

Wijziging van Richtlijn 97/70/EG

Artikel 9 van Richtlijn 97/70/EG van de Raad ⁽²⁾ wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 9

Comité maritieme veiligheid

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid overeenkomstig de procedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad”.

Artikel 8

Wijziging van Richtlijn 98/18/EG

Richtlijn 98/18/EG van de Raad ⁽³⁾ wordt als volgt gewijzigd:

⁽¹⁾ PB L 46 van 17.2.1997, blz. 25. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 98/85/EG (PB L 315 van 11.11.1998, blz. 14).

⁽²⁾ PB L 34 van 9.2.1998, blz. 1. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 1999/19/EG (PB L 83 van 27.3.1999, blz. 48).

⁽³⁾ PB L 144 van 15.5.1998, blz. 1.

1. Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) Onder a) worden de woorden „op de datum van aanneming van deze richtlijn” geschrapt.

b) Onder b) en c) worden de woorden „als gewijzigd op de datum van aanneming van deze richtlijn” vervangen door de woorden „als van kracht”.

c) Onder d) en f) worden de woorden „als gewijzigd op datum van aanneming van deze richtlijn” vervangen door de woorden „als van kracht”.

d) De volgende alinea wordt toegevoegd:

„De onder a), b), c), d) en f) vermelde verdragen en codes worden verstaan onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen”.

2. In artikel 6, lid 1, onder b) en c), lid 2, onder a)i) en lid 3, onder a), worden de woorden „als gewijzigd op de dag van aanneming van deze richtlijn” geschrapt.

3. In artikel 8 wordt punt b) vervangen door de volgende tekst:

„b) bijlage I kan worden gewijzigd om:

i) voor de toepassing van deze richtlijn uitvoering te geven aan de wijzigingen van de internationale verdragen,

ii) de technische voorschriften daarvan te verbeteren in het licht van de opgedane ervaring.”

4. Artikel 9 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 9

Comité maritieme veiligheid

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid overeenkomstig de procedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000”.

Artikel 9

Wijziging van Richtlijn 98/41/EG

Richtlijn 98/41/EG van de Raad ⁽⁴⁾ wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 2, derde streepje, worden de woorden „als van kracht op de datum van aanneming van deze richtlijn” vervangen door de woorden „als van kracht, onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen”.

⁽⁴⁾ PB L 188 van 2.7.1998, blz. 35.

2. Artikel 13 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 13

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid, overeenkomstig de procedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000.”

Artikel 10

Wijziging van Richtlijn 1999/35/EG

Richtlijn 1999/35/EG van de Raad ⁽¹⁾ wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

- a) Onder b) en o) worden de woorden „als gewijzigd op de datum van aanneming van deze richtlijn” vervangen door de woorden „als van kracht”.
- b) Onder d) worden de woorden „op de datum van aanneming van deze richtlijn” geschrapt.
- c) Onder e) worden de woorden „als gewijzigd op de datum van aanneming van deze richtlijn” vervangen door de woorden „als van kracht”.
- d) De volgende alinea wordt toegevoegd:

„De onder b), d), e) en o) vermelde verdragen en codes worden verstaan onverminderd de eventueel krachtens artikel 4 van Verordening (EG) nr. .../2000 van het Europees Parlement en de Raad genomen maatregelen.”

2. Artikel 16 wordt vervangen door de volgende tekst:

„Artikel 16

Comité maritieme veiligheid

De Commissie wordt bijgestaan door het comité maritieme veiligheid, overeenkomstig de procedure van artikel 3 van Verordening (EG) nr. .../2000.”

Artikel 11

Tenuitvoerlegging

1. De lidstaten doen uiterlijk op ... de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om aan de bepalingen van deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onmiddellijk in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor die verwijzing worden door de lidstaten vastgesteld.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 12

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de 20e dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 13

Geadresseerden

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 138 van 1.6.1999, blz. 1.

Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag en tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1017/68, Verordening (EEG) nr. 2988/74, Verordening (EEG) nr. 4056/86 en Verordening (EEG) nr. 3975/87 („uitvoeringsverordening van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag”)

(2000/C 365 E/28)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 582 def. — 2000/0243(CNS)

(Door de Commissie ingediend op 28 september 2000)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 83,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Teneinde een regeling tot stand te brengen waardoor wordt verzekerd dat de mededinging binnen de interne markt niet wordt vervalst, dient voor een doeltreffende en eenvormige toepassing van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag in de gehele Gemeenschap te worden gezorgd. Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962, eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag⁽¹⁾, heeft het mogelijk gemaakt een communautair beleid op het gebied van het mededingingsrecht te ontwikkelen dat tot de verspreiding van een mededingingscultuur in de Gemeenschap heeft bijgedragen. Thans dient deze verordening echter in het licht van de opgedane ervaring te worden vervangen, teneinde te voorzien in bepalingen die aan de uitdagingen van de geïntegreerde markt en de komende uitbreiding van de Gemeenschap zijn aangepast.
- (2) Met name dient opnieuw te worden nagedacht over de wijze waarop de in artikel 81, lid 3, van het Verdrag vervatte uitzondering op het verbod van mededingingsbepalende overeenkomsten werkt. Hierbij moet volgens artikel 83, lid 2, onder b), de noodzaak in acht worden genomen enerzijds een doeltreffend toezicht te verzekeren en anderzijds de administratieve controle zoveel mogelijk te vereenvoudigen.
- (3) Het bij Verordening nr. 17 ingevoerde gecentraliseerde stelsel is niet langer in staat voor een evenwicht tussen deze twee doelstellingen te zorgen. Enerzijds belemmert het de toepassing van de communautaire mededingingsregels door de rechterlijke instanties en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten en belet de aanmeldingsregeling die het behelst, de Commissie zich bij voorrang op de bestraffing van de ernstigste inbreuken toe te leggen. Anderzijds brengt het voor de ondernemingen hoge kosten mee.
- (4) Dit stelsel dient bijgevolg te worden vervangen door een stelsel van rechtstreeks toepasselijke uitzondering, waarin de mededingingsautoriteiten en de rechterlijke instanties van de lidstaten bevoegd zijn niet alleen artikel 81, lid 1, en artikel 82 van het Verdrag, die volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen rechtstreekse werking hebben, maar ook artikel 81, lid 3, toe te passen.
- (5) Er zij in dit verband overeenkomstig de met betrekking tot Verordening nr. 17 ontwikkelde rechtspraak op gewezen dat het bewijs dat aan de voorwaarden van artikel 81, lid 3, van het Verdrag is voldaan, door de partij die zich op deze bepaling beroept moet worden geleverd: deze partij kan immers in de regel het gemakkelijkste aantonen dat aan de voorwaarden van genoemde bepaling is voldaan.
- (6) Ter verzekering van een doeltreffende toepassing van de communautaire mededingingsregels, dienen de nationale mededingingsautoriteiten nauwer bij die toepassing te worden betrokken. Te dien einde moeten zij over de bevoegdheid beschikken het Gemeenschapsrecht toe te passen.
- (7) De nationale rechterlijke instanties vervullen bij de toepassing van de communautaire mededingingsregels een wezenlijke taak. Zij beschermen de uit het Gemeenschapsrecht voortvloeiende subjectieve rechten door geschillen tussen particulieren te beslechten, met name door aan de slachtoffers van inbreuken schadevergoeding toe te kennen. De rol van de nationale rechterlijke instanties is dienaangaande complementair ten opzichte van die van de mededingingsautoriteiten van de lidstaten. Het is bijgevolg noodzakelijk hun de bevoegdheid toe te kennen de artikelen 81 en 82 van het Verdrag ten volle toe te passen.
- (8) Teneinde te waarborgen dat op de marktdeelnemers in de gehele Gemeenschap homogene mededingingsregels worden toegepast, is het noodzakelijk op grond van artikel 83, lid 2, onder e), van het Verdrag de verhouding tussen de artikelen 81 en 82 en het nationale mededingingsrecht te regelen door de in deze artikelen bedoelde overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen van het toepassingsgebied van de nationale wetgeving uit te sluiten.

⁽¹⁾ PB 13 van 21.2.1962, blz. 204/62. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1216/1999 (PB L 148 van 15.6.1999, blz. 5).

- (9) Hoewel in het nieuwe stelsel de toepassing van de regels zal worden gedecentraliseerd, is het met het oog op de eenvormigheid van het Gemeenschapsrecht vereist dat de vaststelling van de regels op het centrale niveau behouden blijft. Te dien einde dient de Commissie een algemene bevoegdheid te worden toegekend om groepsvrijstellingsverordeningen vast te stellen, zodat zij het wetgevende raam kan aanpassen en verfijnen. Deze bevoegdheid moet in nauwe samenwerking met de mededingingsautoriteiten van de lidstaten worden uitgeoefend. Zij moet de bepalingen van de Verordeningen (EEG) nr. 1017/68 ⁽¹⁾, nr. 4056/86 ⁽²⁾ en nr. 3975/87 ⁽³⁾ van de Raad betreffende de vervoerssector welke van kracht blijven, onverlet laten.
- (10) Nu de aanmeldingsregeling wordt afgeschaft, kan het ter bevordering van de doorzichtigheid nuttig zijn voor bepaalde soorten overeenkomsten een registratieverplichting in te voeren. Te dien einde dient de Commissie de bevoegdheid te worden toegekend voor bepaalde soorten overeenkomsten een registratieverplichting in te stellen. Wanneer een dergelijke registratieregeling in het leven wordt geroepen, mag zij geen recht geven op een beschikking betreffende de verenigbaarheid van de geregistreerde overeenkomst met het Verdrag, noch aan een doeltreffende vervolging van inbreuken in de weg staan.
- (11) Om voor de toepassing van de verdragsbepalingen te zorgen, moet de Commissie beschikkingen tot ondernemingen en ondernemersverenigingen kunnen richten die ertoe strekken aan inbreuken op artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag een einde te maken. Zodra een gewettigd belang aanwezig is, moet zij ook een beschikking tot vaststelling van een inbreuk kunnen geven wanneer die inbreuk reeds beëindigd is, zelfs zonder een geldboete op te leggen. Voorts dient de bevoegdheid van de Commissie beschikkingen houdende voorlopige maatregelen te geven, die door het Hof van Justitie is erkend, uitdrukkelijk in deze verordening te worden opgenomen.
- (12) Wanneer de betrokken ondernemingen in een procedure die waarschijnlijk tot een verbodsbeschikking zal leiden, de Commissie toezeggingen doen om aan haar bezwaren tegemoet te komen, moet de Commissie ten aanzien van die ondernemingen bij beschikking die toezeggingen een verbindend karakter kunnen verlenen, zodat derden daarop voor de nationale rechter een beroep kunnen doen en tot handhaving daarvan geldboeten en dwangsommen kunnen worden opgelegd, zonder dat in de beschikking een standpunt wordt ingenomen ten aanzien van de toepasselijkheid van artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag.
- (13) Het kan ook nuttig zijn dat de Commissie in uitzonderlijke gevallen, wanneer het algemeen belang van de Gemeenschap het vereist, een beschikking van declaratoire aard geeft waarbij zij vaststelt dat het verbod van artikel 81 of dat van artikel 82 van het Verdrag niet van toepassing is, dit om de rechtsregels te verduidelijken en voor een samenhangende toepassing ervan in de Gemeenschap te zorgen.
- (14) Opdat de Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten tezamen een net van overheidsinstanties vormen, die de communautaire mededingingsregels in nauwe samenwerking toepassen, is het noodzakelijk kennisgevings- en raadplegingsmechanismen in het leven te roepen en de uitwisseling van, zelfs vertrouwelijke, gegevens tussen de tot het net behorende instanties mogelijk te maken, mits dit met adequate waarborgen voor de ondernemingen gepaard gaat.
- (15) Zowel om een samenhangende toepassing van de mededingingsregels te waarborgen als om voor een optimale werking van het net te zorgen, is het volstrekt noodzakelijk de regel te behouden volgens welke een zaak de mededingingsautoriteiten van de lidstaten automatisch wordt onttrokken wanneer de Commissie een procedure inleidt.
- (16) Ter verzekering van een optimale verdeling van zaken binnen het net dient in een algemene bepaling te worden voorzien volgens welke een mededingingsautoriteit een procedure kan opschorten of afsluiten op grond dat een andere autoriteit dezelfde zaak behandelt of heeft behandeld, zodat elke zaak slechts door één autoriteit wordt behandeld. Deze bepaling mag niet afdoen aan de in de rechtspraak van het Hof van Justitie erkende mogelijkheid voor de Commissie een klacht wegens het ontbreken van belang voor de Gemeenschap af te wijzen, ook wanneer geen enkele andere mededingingsautoriteit het voornemen te kennen heeft gegeven de zaak in behandeling te nemen.
- (17) De werking van het bij Verordening nr. 17 ingestelde Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities is zeer bevredigend gebleken. Het Adviescomité past uitstekend in het nieuwe stelsel van centrale toepassing. Het is dus aangewezen de bepalingen van Verordening nr. 17 als uitgangspunt te nemen, met dien verstande evenwel dat de werkzaamheden van het Adviescomité doelmatiger worden georganiseerd. Het is te dien einde nuttig te bepalen dat bij wege van een schriftelijke procedure advies kan worden uitgebracht. Bovendien moet het Adviescomité kunnen dienen als forum waar de door de mededingingsautoriteiten van de lidstaten behandelde zaken kunnen worden besproken, hetgeen bijdraagt tot de instandhouding van een samenhangende toepassing van de communautaire mededingingsregels.

(1) PB L 175 van 23.7.1968, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

(2) PB L 378 van 31.12.1986, blz. 4. Verordening laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

(3) PB L 374 van 31.12.1987, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2410/92 (PB L 240 van 24.8.1992, blz. 18).

- (18) Een samenhangende toepassing van de mededingingsregels vereist ook een regeling van de samenwerking tussen de rechterlijke instanties van de lidstaten en de Commissie. Het is met name nuttig de nationale rechterlijke instanties de mogelijkheid te bieden zich tot de Commissie te wenden om inlichtingen of adviezen over de toepassing van het communautaire mededingingsrecht te verkrijgen. Anderzijds is het noodzakelijk de Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten de bevoegdheid toe te kennen schriftelijke of mondelinge opmerkingen voor de nationale rechterlijke instanties te maken, wanneer artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag wordt toegepast. Te dien einde moet ervoor worden gezorgd dat de Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten over voldoende gegevens inzake de voor de nationale rechterlijke instanties gevoerde procedures kunnen beschikken.
- (19) Om in een stelsel van parallelle bevoegdheden de eerbiediging van het beginsel van rechtszekerheid en een eenvormige toepassing van de communautaire mededingingsregels te waarborgen, moeten tegenstrijdige uitspraken worden vermeden. Dit onderstelt dat, wanneer de Commissie een beschikking heeft gegeven, de mededingingsautoriteiten en de rechterlijke instanties van de lidstaten alles in het werk stellen om daarmee niet in tegenspraak te komen. Er zij in dit verband aan herinnerd dat de rechterlijke instanties over de mogelijkheid beschikken het Hof van Justitie prejudiciële vragen te stellen.
- (20) De Commissie moet in de gehele Gemeenschap over de bevoegdheid beschikken de inlichtingen te verlangen en de inspecties te verrichten die noodzakelijk zijn om door artikel 81 van het Verdrag verboden overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen, alsook door artikel 82 verboden misbruiken van een machtspositie op het spoor te komen. De mededingingsautoriteiten van de lidstaten moeten haar bij de uitoefening van deze bevoegdheid actief medewerking verlenen.
- (21) Omdat het steeds moeilijker wordt inbreuken op de mededingingsregels te ontdekken, is het voor een doeltreffende bescherming van de mededinging noodzakelijk dat de onderzoeksbevoegdheden van de Commissie worden uitgebreid. De Commissie moet met name iedere persoon kunnen horen die mogelijk anderszins over nuttige informatie beschikt, en zijn verklaringen optekenen. Voorts moeten de gemachtigde personeelsleden van de Commissie tijdens een inspectie zegels kunnen aanbrengen en alle informatie kunnen verlangen die met het voorwerp en het doel van de inspectie verband houdt.
- (22) Het is nuttig met inachtneming van de rechtspraak van het Hof van Justitie te bepalen binnen welke grenzen de nationale rechter toezicht kan uitoefenen wanneer hem, teneinde het verzet van een onderneming tegen een bij beschikking gelaste inspectie te overwinnen, overeenkomstig het nationale recht wordt verzocht tussenbeide te komen om een beroep op het openbaar gezag toe te staan.
- (23) Voorts heeft de ervaring geleerd dat zakelijke bescheiden vaak in de woning van bestuurders en medewerkers van ondernemingen worden bewaard. Met het oog op de doeltreffendheid van de inspecties dient het de door de Commissie gemachtigde personeelsleden daarom te worden toegestaan alle ruimten waarvan kan worden vermoed dat daar zakelijke documenten worden bewaard, met inbegrip van privé-woningen, te betreden. De uitoefening van deze laatste bevoegdheid dient evenwel aan de tussenkomst van een rechterlijke instantie onderworpen te zijn.
- (24) Met het oog op een doelmatigere toepassing van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag door de mededingingsautoriteiten van de lidstaten is het nuttig deze autoriteiten toe te staan elkaar wederzijds bij te staan door het verrichten van onderzoeksmaatregelen.
- (25) De naleving van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag en de nakoming van de verplichtingen die op grond van deze verordening aan ondernemingen en ondernemersverenigingen worden opgelegd, moeten door middel van geldboeten en dwangsommen kunnen worden afgedwongen. Dit onderstelt dat ook voor inbreuken op de procedureregels de geldboeten op een passend bedrag worden vastgesteld.
- (26) De verjaring ter zake van de oplegging van geldboeten en dwangsommen is geregeld in Verordening (EEG) nr. 2988/74 van de Raad ⁽¹⁾, die ook betrekking heeft op de sancties welke van toepassing zijn in de vervoerssector. In een stelsel van parallelle bevoegdheden moeten de door de mededingingsautoriteit van een lidstaat verrichte autonome procedurehandelingen aan de opsomming van handelingen die tot stuiting van de verjaring leiden, worden toegevoegd. Het is bijgevolg ter verduidelijking van de toepasselijke regelgeving passend, Verordening (EEG) nr. 2988/74 zodanig te wijzigen dat zij niet langer op het door de onderhavige verordening bestreken gebied van toepassing is, en in de onderhavige verordening bepalingen betreffende de verjaring op te nemen.
- (27) Het is passend het recht van de betrokken ondernemingen om door de Commissie te worden gehoord, te bevestigen, derden wier de belangen door een beschikking kunnen worden geraakt, in de gelegenheid te stellen voorafgaandelijk opmerkingen te maken, en ervoor te zorgen dat aan de gegeven beschikkingen een ruime bekendheid wordt gegeven. Het recht van verdediging van de betrokken ondernemingen en met name het recht van inzage van het dossier moeten worden gewaarborgd, zij het met inachtneming van de dwingende noodzaak zakengeheimen te beschermen. Voorts moet ervoor worden gezorgd dat de vertrouwelijkheid van de binnen het net uitgewisselde gegevens wordt bewaard.
- (28) Daar alle op grond van deze verordening door de Commissie gegeven beschikkingen onder de in het Verdrag vastgestelde voorwaarden aan het toezicht door het Hof van Justitie zijn onderworpen, dient op grond van artikel 229 van het Verdrag te worden bepaald dat het Hof ter zake van beschikkingen waarbij de Commissie geldboeten of dwangsommen oplegt, over volledige rechtsmacht beschikt.

(¹) PB L 319 van 29.11.1974, blz. 1.

(29) De in de artikelen 81 en 82 van het Verdrag vervatte beginselen, zoals bij Verordening nr. 17 ten uitvoer gelegd, kennen de organen van de Gemeenschap een centrale plaats toe, die dient te worden behouden, met dien verstande dat de lidstaten nauwer bij de toepassing van de communautaire mededingingsregels worden betrokken. Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel, zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag, blijft de onderhavige verordening beperkt tot het minimum dat vereist is om de daarmee beoogde doelstelling, namelijk een doeltreffende toepassing van de communautaire mededingingsregels, te bereiken, en gaat zij niet verder dan hiertoe noodzakelijk is.

(30) Daar in de rechtspraak duidelijk is gesteld dat de mededingingsregels op de vervoerssector van toepassing zijn, moet deze sector aan de procedurebepalingen van deze verordening worden onderworpen. Bijgevolg dienen de Verordeningen (EEG) nr. 1017/68, nr. 4056/86 en nr. 3975/87 te worden gewijzigd teneinde de daarin opgenomen specifieke procedurebepalingen te schrappen.

(31) De invoering van het in deze verordening geregelde nieuwe stelsel vereist dat de volgende verordeningen worden ingetrokken: Verordening nr. 141 van de Raad van 26 november 1962 houdende niet-toepassing op de vervoerssector van Verordening nr. 17 van de Raad⁽¹⁾, Verordening nr. 19/65/EEG van de Raad van 2 maart 1965 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op groepen van overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen⁽²⁾, Verordening (EEG) nr. 2821/71 van de Raad van 20 december 1971 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op groepen van overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen⁽³⁾, Verordening (EEG) nr. 3976/87 van de Raad van 14 december 1987 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in de sector van het luchtvervoer⁽⁴⁾, Verordening (EEG) nr. 1534/91 van de Raad van 31 mei 1991 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in de verzekeringssector⁽⁵⁾ en Verordening (EEG) nr. 479/92 van de Raad van 25 februari 1992 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen tussen lijnvaartondernemingen (consortia)⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ PB 124 van 28.11.1962, blz. 2751/62. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening nr. 1002/67/EEG (PB 306 van 16.12.1967, blz. 1).

⁽²⁾ PB 36 van 6.3.1965, blz. 533/65. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1215/1999 (PB L 148 van 15.6.1999, blz. 1).

⁽³⁾ PB L 285 van 29.12.1971, blz. 46. Verordening laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

⁽⁴⁾ PB L 374 van 31.12.1987, blz. 9. Verordening laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

⁽⁵⁾ PB L 143 van 7.6.1991, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 55 van 29.2.1992, blz. 3. Verordening laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

BEGINSELBEPALINGEN

Artikel 1

Rechtstreekse toepasselbaarheid

Overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen als bedoeld in artikel 81, lid 1, van het Verdrag die niet aan de voorwaarden van artikel 81, lid 3, voldoen, alsook het misbruik maken van een machtspositie als bedoeld in artikel 82 van het Verdrag zijn verboden, zonder dat hiertoe een voorafgaande beschikking vereist is.

Artikel 2

Bewijslast

In alle nationale of communautaire procedures tot toepassing van artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag dient degene die beweert dat een inbreuk op artikel 81, lid 1, of artikel 82 is gepleegd, het bewijs van die inbreuk te leveren. Degene die zich op artikel 81, lid 3, van het Verdrag beroept, dient daarentegen te bewijzen dat aan de voorwaarden van deze bepaling is voldaan.

Artikel 3

Verhouding tussen de artikelen 81 en 82 van het Verdrag en het nationale mededingingsrecht

Wanneer een overeenkomst, een besluit van een ondernemersvereniging of een onderling afgestemde feitelijke gedraging in de zin van artikel 81 van het Verdrag of het misbruik maken van een machtspositie in de zin van artikel 82 van het Verdrag de handel tussen lidstaten ongunstig kan beïnvloeden, is, met uitsluiting van het nationale mededingingsrecht, het communautaire mededingingsrecht van toepassing.

HOOFDSTUK II

BEVOEGDHEDEN

Artikel 4

Bevoegdheid van de Commissie

1. De Commissie beschikt met het oog op de toepassing van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag over de bevoegdheden waarin deze verordening voorziet.

2. De Commissie kan bij verordening met betrekking tot bepaalde soorten overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen een registratieverplichting aan de betrokken ondernemingen en ondernemersverenigingen opleggen. In dit geval regelt zij de wijze van registratie en bepaalt zij welke sancties in geval van niet-nakoming van de registratieverplichting van toepassing zijn. De registratie van een overeenkomst, een besluit van een ondernemersvereniging of een onderling afgestemde feitelijke gedra-

ging verleent de betrokken ondernemingen en ondernemersverenigingen geen enkel recht en laat de toepassing van deze verordening onverlet.

Artikel 5

Bevoegdheid van de mededingingsautoriteiten van de lidstaten

De mededingingsautoriteiten van de lidstaten zijn bevoegd tot toepassing, in individuele gevallen, van het verbod van artikel 81, lid 1, van het Verdrag, indien niet aan de voorwaarden van artikel 81, lid 3, is voldaan, alsook tot toepassing van het verbod van artikel 82 van het Verdrag. Zij kunnen te dien einde, ambtshalve of naar aanleiding van een klacht, bij beschikking de beëindiging van een inbreuk bevelen, voorlopige maatregelen treffen, toezeggingen aanvaarden alsook geldboeten, dwangsommen of overeenkomstig hun nationaal recht andere sancties opleggen. Wanneer op grond van de inlichtingen waarover zij beschikken, niet aan de voorwaarden voor een verbod is voldaan, kunnen zij ook beslissen dat er voor hen geen reden bestaat om tussenbeide te komen.

Artikel 6

Bevoegdheid van de nationale rechterlijke instanties

Nationale rechterlijke instanties voor welke een beroep op artikel 81, lid 1, van het Verdrag wordt gedaan, zijn bevoegd ook artikel 81, lid 3, toe te passen.

HOOFDSTUK III

BESCHIKKINGEN VAN DE COMMISSIE

Artikel 7

Vaststelling en beëindiging van inbreuken

1. Wanneer de Commissie, naar aanleiding van een klacht of ambtshalve, een inbreuk op artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag vaststelt, kan zij bij beschikking de betrokken ondernemingen en ondernemersverenigingen gelasten een einde aan de vastgestelde inbreuk te maken. Zij kan hun te dien einde alle noodzakelijke verplichtingen waaronder maatregelen van structurele aard, opleggen. Zij kan ook een reeds beëindigde inbreuk vaststellen, indien zij hierbij een gewettigd belang heeft.

2. De lidstaten alsook natuurlijke personen en rechtspersonen die van een gewettigd belang doen blijken, zijn gerechtigd tot het indienen van een klacht in de zin van lid 1.

Artikel 8

Voorlopige maatregelen

1. In geval van hoogdringendheid, wanneer de mededinging op ernstige en onherstelbare wijze dreigt te worden geschaad, kan de Commissie, na een eerste onderzoek dat op een vermoedelijke inbreuk wijst, ambtshalve bij beschikking voorlopige maatregelen treffen.

2. Een op grond van lid 1 gegeven beschikking is gedurende ten hoogste een jaar van kracht; zij kan worden verlengd.

Artikel 9

Toezeggingen

1. Wanneer de Commissie voornemens is een beschikking tot beëindiging van een inbreuk te geven, en de betrokken ondernemingen toezeggingen doen om aan de bezwaren van de Commissie tegemoet te komen, kan de Commissie ten aanzien van deze ondernemingen bij beschikking die toezeggingen een verbindend karakter verlenen. De beschikking wordt voor bepaalde tijd gegeven.

2. De beschikking sluit de procedure af, maar laat de vraag of inbreuk op artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag is gemaakt of nog steeds wordt gemaakt, onverlet.

3. De Commissie kan de procedure heropenen:

- a) indien met betrekking tot een voor de beschikking wezenlijk punt een verandering in de feitelijke situatie optreedt;
- b) indien de betrokken ondernemingen in strijd met de door hen gedane toezeggingen handelen; of
- c) indien de beschikking op onvolledige, onjuiste of misleidende inlichtingen berust.

Artikel 10

Vaststelling van niet-toepasselijkheid

De Commissie kan, in het algemeen belang van de Gemeenschap, ambtshalve bij beschikking vaststellen dat op grond van de gegevens waarover zij beschikt, artikel 81 van het Verdrag niet op een overeenkomst, een besluit van een ondernemersvereniging of een onderling afgestemde feitelijke gedraging van toepassing is, hetzij omdat niet aan de voorwaarden van artikel 81, lid 1, is voldaan, hetzij omdat aan de voorwaarden van artikel 81, lid 3, is voldaan.

De Commissie kan ook met betrekking tot artikel 82 van het Verdrag een dergelijke vaststelling doen.

HOOFDSTUK IV

SAMENWERKING MET DE NATIONALE AUTORITEITEN EN RECHTERLIJKE INSTANTIES

Artikel 11

Samenwerking tussen de Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten

1. De Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten passen de communautaire mededingingsregels in nauwe samenwerking toe.

2. De Commissie zendt de mededingingsautoriteiten van de lidstaten onverwijld een afschrift van de belangrijkste documenten toe die zij met het oog op de toepassing van de artikelen 7, 8, 9, en 10 heeft verzameld.

3. Wanneer bij de mededingingsautoriteiten van de lidstaten een zaak betreffende de toepassing van artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag aanhangig wordt gemaakt of wanneer zij ambtshalve met het oog op de toepassing van deze artikelen optreden, stellen zij de Commissie hiervan bij de inleiding van hun procedure in kennis.

4. Wanneer de mededingingsautoriteiten van de lidstaten voornemens zijn op grond van artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag een beschikking tot beëindiging van een inbreuk, een beschikking tot aanvaarding van toezeggingen of een beschikking tot intrekking van een groepsvrijstelling te geven, raadplegen zij voorafgaandelijk de Commissie. Zij zenden haar te dien einde uiterlijk een maand voordat zij hun beschikking geven, een samenvatting van de zaak alsook afschriften van de belangrijkste in de loop van de procedure opgestelde documenten toe. Op verzoek van de Commissie, zenden zij haar een afschrift van andere van het dossier deel uitmakende documenten toe.

5. De mededingingsautoriteiten van de lidstaten kunnen de Commissie over elk ander geval van toepassing van het Gemeenschapsrecht raadplegen.

6. Wanneer de Commissie een procedure inleidt die tot het geven van een beschikking op grond van deze verordening moet leiden, ontnemt dit de mededingingsautoriteiten van de lidstaten hun bevoegdheid tot toepassing van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag.

Artikel 12

Uitwisseling van inlichtingen

1. Niettegenstaande hiermee strijdige bepalingen van nationaal recht, kunnen de Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten elkaar om het even welke gegevens, zowel van feitelijke als van juridische aard, met inbegrip van vertrouwelijke inlichtingen, meedelen en deze als bewijsmiddel gebruiken.

2. De overeenkomstig lid 1 meegedeelde gegevens mogen uitsluitend met het oog op de toepassing van het communautaire mededingingsrecht worden gebruikt. De enige sancties die op grond van de meegedeelde gegevens kunnen worden opgelegd, zijn sancties van geldelijke aard.

Artikel 13

Opschorting of afsluiting van de procedure

1. Wanneer bij de mededingingsautoriteiten van verschillende lidstaten ten aanzien van eenzelfde overeenkomst, eenzelfde besluit van een ondernemersvereniging of eenzelfde feitelijke gedraging een klacht of een ambtshalve ingeleide procedure uit hoofde van artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag aanhangig is, is het feit dat één autoriteit de zaak behandelt, een voldoende grond voor de andere autoriteiten om de klacht af te wijzen of de door hen gevoerde procedure op te schorten. Ook de Commissie kan een klacht afwijzen op grond dat deze

door een mededingingsautoriteit van een lidstaat wordt behandeld.

2. Een mededingingsautoriteit van een lidstaat of de Commissie kan een bij haar ingediende klacht betreffende een overeenkomst, een besluit van een ondernemersvereniging of een feitelijke gedraging afwijzen, wanneer deze reeds door een andere mededingingsautoriteit is behandeld.

Artikel 14

Adviescomité

1. Beschikkingen als bedoeld in de artikelen 7, 9, 10 en 22 en artikel 23, lid 2, worden gegeven na raadpleging van een Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities.

2. Het Adviescomité bestaat uit vertegenwoordigers van de mededingingsautoriteiten van de lidstaten. Elke lidstaat wijst een vertegenwoordiger aan, die in geval van verhindering door een andere vertegenwoordiger kan worden vervangen.

3. De raadpleging kan geschieden tijdens een vergadering die op uitnodiging en onder het voorzitterschap van de Commissie plaatsvindt, ten vroegste 14 dagen na de verzending van de convocaties. De lidstaten kunnen instemmen met een convocatietermijn die korter is dan 14 dagen. De Commissie voegt bij de convocaties een uiteenzetting van de zaak, waarin de belangrijkste stukken worden vermeld, alsook een voorontwerp van beschikking. Het Adviescomité brengt over het voorontwerp van beschikking van de Commissie advies uit. Het kan ook een advies uitbrengen wanneer het niet voltallig is.

4. De raadpleging kan ook geschieden bij wege van een schriftelijke procedure. In dit geval stelt de Commissie de termijn vast waarbinnen de lidstaten hun opmerkingen moeten maken. De Commissie is echter gehouden een vergadering te beleggen, wanneer een lidstaat hierom verzoekt.

5. Het advies wordt op schrift gesteld en bij het ontwerp van beschikking gevoegd. Het Adviescomité kan aanbevelen dat het advies wordt bekendgemaakt. De Commissie kan tot deze bekendmaking overgaan. Bij het nemen van het besluit tot bekendmaking wordt rekening gehouden met het gewettigd belang van de ondernemingen bij het bewaren van hun zaken-geheimen.

6. De Commissie kan, uit eigen beweging of op verzoek van een lidstaat, een zaak die door een mededingingsautoriteit van een lidstaat wordt behandeld op de agenda van het Adviescomité opnemen, zodat deze kan worden besproken voordat de eindbeschikking wordt gegeven.

Artikel 15

Samenwerking met de nationale rechterlijke instanties

1. De rechterlijke instanties van de lidstaten kunnen naar aanleiding van procedures tot toepassing van artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag de Commissie om inlichtingen verzoeken waarover zij beschikt, alsook om een advies over vragen betreffende de toepassing van de communautaire mededingingsregels.

2. De rechterlijke instanties van de lidstaten zenden de Commissie binnen een maand na de uitspraak een afschrift toe van elke beslissing waarin artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag wordt toegepast.

3. De Commissie kan, in het algemeen belang van de Gemeenschap, ambtshalve voor de rechterlijke instanties van de lidstaten in procedures waarin vragen betreffende de toepassing van artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag rijzen, schriftelijke of mondelinge opmerkingen maken. Zij kan zich te dien einde door de mededingingsautoriteiten van de lidstaten laten vertegenwoordigen. De mededingingsautoriteiten van de lidstaten kunnen eveneens eigener beweging voor de rechterlijke instanties in hun staat schriftelijke of mondelinge opmerkingen maken.

De Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten kunnen te dien einde de nationale rechterlijke instanties verzoeken hun alle noodzakelijke bescheiden te doen toekomen.

Artikel 16

Eenvormige toepassing van het communautaire mededingingsrecht

Op grond van artikel 10 van het Verdrag en het beginsel van de eenvormige toepassing van het Gemeenschapsrecht stellen de rechterlijke instanties en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten alles in het werk om uitspraken die met beschikkingen van de Commissie in tegenspraak zijn, te vermijden.

HOOFDSTUK V

ONDERZOEKSBEVOEGDHEDEN

Artikel 17

Onderzoek van bedrijfstakken

1. Wanneer in een bepaalde bedrijfstak de ontwikkeling van de handel tussen lidstaten, de starheid van de prijzen of andere omstandigheden laten vermoeden dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt beperkt of vervalst, kan de Commissie een algemeen onderzoek instellen en in het kader daarvan de tot die bedrijfstak behorende ondernemingen om alle inlichtingen verzoeken, alsook alle inspecties verrichten, die voor de toepassing van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag noodzakelijk zijn.

De Commissie kan met name alle ondernemingen en ondernemersverenigingen in de betrokken bedrijfstak verzoeken haar van alle overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in kennis te stellen.

2. De artikelen 18 tot en met 22 en 23 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 18

Verzoeken om inlichtingen

1. Ter vervulling van de taken die haar bij deze verordening zijn opgedragen, kan de Commissie de regeringen en de me-

dedingingsautoriteiten van de lidstaten, alsook ondernemingen en ondernemersverenigingen om alle noodzakelijke inlichtingen verzoeken.

2. De Commissie vermeldt in haar verzoek om inlichtingen de rechtsgrond waarop het berust, de termijn waarbinnen de inlichtingen moeten worden verstrekt, en het doel van het verzoek; zij wijst ook op de sancties die bij de artikelen 22 en 23 op het verstrekken van onvolledige, onjuiste of misleidende inlichtingen zijn gesteld.

3. Tot het verstrekken van de gevraagde inlichtingen zijn gehouden de eigenaren van de ondernemingen of hun vertegenwoordigers en, in het geval van rechtspersonen, vennootschappen of verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid, de krachtens de wet of de statuten tot vertegenwoordiging bevoegde personen. Naar behoren gemachtigde advocaten kunnen namens hun opdrachtgevers de gevraagde inlichtingen verstrekken. De opdrachtgevers blijven ten volle voor de volledigheid, juistheid en oprechtheid van de verstrekte inlichtingen verantwoordelijk.

4. Wanneer een onderneming of een ondernemersvereniging de gevraagde inlichtingen niet binnen de vastgestelde termijn verstrekt of wanneer de verstrekte inlichtingen onvolledig zijn, eist de Commissie bij beschikking de verlangde inlichtingen. Zij vermeldt in deze beschikking welke inlichtingen zij verlangt, en stelt een passende termijn vast waarbinnen deze inlichtingen moeten worden verstrekt. Zij wijst op de sancties waarin artikel 22, lid 1, onder a), voorziet en wijst op de sancties waarin artikel 23, lid 1, onder d), voorziet, of legt deze laatste sancties op. Zij wijst ook op het recht bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap beroep tegen de beschikking in te stellen.

Artikel 19

Bevoegdheid tot het opnemen van verklaringen

Ter vervulling van de haar bij deze verordening opgedragen taken, kan de Commissie alle natuurlijke personen of rechtspersonen die mogelijk over nuttige inlichtingen beschikken, horen; zij kan hun vragen in verband met het voorwerp van het onderzoek stellen en hun antwoorden optekenen.

Artikel 20

Bevoegdheid van de Commissie tot inspectie

1. Ter vervulling van de taken die haar bij deze verordening zijn opgedragen, kan de Commissie bij ondernemingen en ondernemersverenigingen alle noodzakelijke inspecties verrichten.

2. De door de Commissie tot het verrichten van een inspectie gemachtigde personeelsleden beschikken over de volgende bevoegdheden:

- a) het betreden van alle lokalen, terreinen en vervoermiddelen van de betrokken ondernemingen en ondernemersverenigingen;

- b) het betreden van alle andere lokalen, waaronder de woning van bedrijfshoofden, bestuurders, directeuren en andere personeelsleden van de betrokken ondernemingen en ondernemersverenigingen, indien kan worden vermoed dat daar documenten van zakelijke aard worden bewaard;
- c) het controleren van de boeken en alle andere zakelijke documenten, ongeacht de aard van de drager;
- d) het maken van afschriften of uittreksels van de gecontroleerde documenten;
- e) het verzegelen van bedrijfslokalen of zakelijke documenten tijdens de duur van de inspectie;
- f) het verzoeken van vertegenwoordigers of personeelsleden van de betrokken onderneming of ondernemersvereniging om inlichtingen die verband houden met het voorwerp en het doel van de inspectie, en het optekenen van hun antwoorden.

3. De door de Commissie tot het verrichten van een inspectie gemachtigde personeelsleden oefenen hun bevoegdheden uit op vertoon van een schriftelijke opdracht waarin het voorwerp en het doel van de inspectie worden vermeld en waarin wordt gewezen op de sanctie waarin artikel 22 voorziet voor het geval dat de ter inzage gevraagde boeken of andere zakelijke documenten niet volledig worden getoond en voor het geval dat de antwoorden op de overeenkomstig lid 2 gestelde vragen onvolledig, onjuist of misleidend zijn. De Commissie stelt de mededingingsautoriteit van de lidstaat op het grondgebied waarvan de inspectie moet worden verricht, vóór de inspectie tijdig hiervan in kennis.

4. Wanneer de Commissie bij beschikking een inspectie gelast, zijn de betrokken ondernemingen en ondernemersverenigingen verplicht zich aan die inspectie te onderwerpen. In de beschikking wordt vermeld wat het voorwerp en het doel van de inspectie zijn en op welke datum de inspectie een aanvang neemt, en wordt gewezen op de sancties waarin de artikelen 22 en 23 voorzien, alsook op het recht om bij het Hof van Justitie beroep tegen de beschikking in te stellen. De Commissie neemt de beschikking na de mededingingsautoriteit van de lidstaat op het grondgebied waarvan de inspectie moet worden verricht, te hebben gehoord.

5. De ambtenaren van de mededingingsautoriteit van de lidstaat op het grondgebied waarvan de inspectie moet worden verricht, verlenen, wanneer deze autoriteit of de Commissie hierom verzoekt, de personeelsleden van de Commissie actief bijstand. Zij beschikken te dien einde over de in lid 2 omschreven bevoegdheden.

6. Wanneer de door de Commissie gemachtigde personeelsleden vaststellen dat een onderneming zich tegen een op grond van dit artikel gelaste inspectie verzet, verleent de betrokken lidstaat hun de nodige bijstand om hen in staat te stellen hun opdracht tot inspectie te vervullen, zo nodig door een beroep op het openbaar gezag te doen.

Wanneer krachtens het nationale recht, om een beroep op het openbaar gezag te kunnen doen, vereist is dat een rechterlijke instantie tussenbeide komt, kan hierom bij wijze van voorzorgsmaatregel worden gevraagd.

7. Wanneer de door de Commissie gemachtigde personeelsleden gebruik willen maken van de in lid 2, onder b), bedoelde bevoegdheid, is het vereist dat voorafgaandelijk een rechterlijke instantie tussenbeide komt.

8. Uitsluitend het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen kan de beschikking van de Commissie op haar wetigheid toetsen. De controle door de nationale rechter houdt slechts in, dat hij de beschikking van de Commissie op haar echtheid toetst en nagaat of de voorgenomen dwangmaatregelen niet willekeurig zijn of te ver gaan in verhouding tot het voorwerp van de inspectie. De nationale rechter kan niet nagaan of de inspectie noodzakelijk is, noch eisen dat hem andere gegevens worden verstrekt dan die welke in de beschikking van de Commissie zijn vermeld.

Artikel 21

Onderzoeken door de mededingingsautoriteiten van de lidstaten

1. De mededingingsautoriteit van een lidstaat kan op het grondgebied van die lidstaat overeenkomstig zijn nationale recht namens de mededingingsautoriteit van een andere lidstaat onderzoeksmaatregelen verrichten met het oog op de vaststelling van een inbreuk op artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag. Zij deelt overeenkomstig artikel 12 de verzoekende autoriteit de verkregen inlichtingen mee.

2. De mededingingsautoriteiten van de lidstaten verrichten op verzoek van de Commissie de inspecties die deze overeenkomstig artikel 20, lid 1, noodzakelijk acht of die zij overeenkomstig artikel 20, lid 4, bij beschikking heeft gelast. De ambtenaren van de mededingingsautoriteiten van de lidstaten die met het verrichten van een inspectie zijn belast, oefenen hun bevoegdheden uit op vertoon van een schriftelijke opdracht, hun verstrekt door de mededingingsautoriteit van de lidstaat op het grondgebied waarvan de inspectie moet worden verricht. In deze opdracht worden het voorwerp en het doel van de inspectie vermeld.

De personeelsleden van de Commissie kunnen, op haar verzoek of op verzoek van de mededingingsautoriteit van de lidstaat op het grondgebied waarvan de inspectie moet worden verricht, de ambtenaren van deze autoriteit bijstand verlenen.

HOOFDSTUK VI

SANCTIES

Artikel 22

Geldboeten

1. De Commissie kan bij beschikking aan ondernemingen en ondernemersverenigingen geldboeten van ten hoogste 1 % van de in het voorafgaande boekjaar behaalde omzet opleggen, wanneer zij opzettelijk of uit onachtzaamheid:

- a) in antwoord op een verzoek overeenkomstig artikel 17 of artikel 18, lid 1 of lid 4, onvolledige, onjuiste of misleidende inlichtingen verstrekken, dan wel de verlangde inlichtingen niet verstrekken binnen de termijn die in een overeenkomstig artikel 18, lid 4, gegeven beschikking is vastgesteld;
- b) tijdens een inspectie overeenkomstig artikel 20 of artikel 21, lid 2, de ter inzage gevraagde boeken of andere zakelijke documenten onvolledig tonen, dan wel zich niet aan een overeenkomstig artikel 20, lid 4, bij beschikking gelaste inspectie onderwerpen;
- c) weigeren op een overeenkomstig artikel 20, lid 2, onder f), gestelde vraag te antwoorden, dan wel een onvolledig, onjuist of misleidend antwoord geven;
- d) de door de gemachtigde personeelsleden van de Commissie overeenkomstig artikel 20, lid 2, onder e), aangebrachte zegels verbreken.

2. De Commissie kan bij beschikking aan ondernemingen en ondernemersverenigingen geldboeten opleggen van ten hoogste 10 % van de omzet die door elk van de bij de inbreuk betrokken ondernemingen in het voorafgaande boekjaar is behaald, wanneer zij opzettelijk of uit onachtzaamheid:

- a) inbreuk maken op artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag;
- b) in strijd handelen met een beschikking houdende voorlopige maatregelen overeenkomstig artikel 8;
- c) een toezegging waaraan overeenkomstig artikel 9 bij beschikking een verbindend karakter is verleend, niet nakomen.

3. Bij de vaststelling van het bedrag van de geldboete wordt niet alleen met de ernst, maar ook met de duur van de inbreuk rekening gehouden.

4. Wanneer op grond van deze verordening aan een ondernemersvereniging een geldboete is opgelegd en deze insolvent is, kan de Commissie elke onderneming die op het ogenblik van de inbreuk lid van die vereniging is of was, tot betaling van die boete aanspreken. Het bedrag vereist van elk der leden mag niet meer bedragen dan 10 % van haar totale omzet in het voorafgaande boekjaar.

5. De op grond van lid 1 of lid 2 gegeven beschikkingen hebben geen strafrechtelijk karakter.

Artikel 23

Dwangsommen

1. De Commissie kan bij beschikking aan ondernemingen en ondernemersverenigingen dwangsommen opleggen van ten hoogste 5 % van de gemiddelde dagelijkse omzet in het voorafgaande boekjaar voor elke dag waarmee de in haar beschik-

king vastgestelde termijn wordt overschreden, teneinde hen te dwingen:

- a) overeenkomstig een op grond van artikel 7 gegeven beschikking een einde te maken aan een inbreuk op artikel 81 of artikel 82 van het Verdrag;
- b) een overeenkomstig artikel 8 gegeven beschikking houdende voorlopige maatregelen na te leven;
- c) een toezegging waaraan overeenkomstig artikel 9 bij beschikking een verbindend karakter is verleend, na te komen;
- d) in antwoord op een overeenkomstig artikel 18, lid 4, bij beschikking gedaan verzoek volledige en juiste inlichtingen te verstrekken;
- e) zich aan een overeenkomstig artikel 20 bij beschikking gelaste inspectie te onderwerpen.

2. Wanneer de ondernemingen of ondernemersverenigingen de verplichting tot handhaving waarvan de dwangsom is opgelegd, zijn nagekomen, kan de Commissie die dwangsom definitief op een lager bedrag vaststellen dan dat wat uit de oorspronkelijke beschikking voortvloeit. Artikel 22, lid 4, is van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VII

VERJARING

Artikel 24

Verjaring ter zake van de oplegging van sancties

1. De bevoegdheid van de Commissie overeenkomstig de artikelen 22 en 23 verjaart:

- a) na drie jaar bij inbreuken op de bepalingen betreffende het inwinnen van inlichtingen en het verrichten van inspecties;
- b) na vijf jaar bij de overige inbreuken.

2. De verjaring vangt aan op de dag waarop de inbreuk is gepleegd. Bij voortdurende of voortgezette inbreuken vangt de verjaring echter eerst aan op de dag waarop de inbreuk is beëindigd.

3. De verjaring ter zake van de oplegging van geldboeten en dwangsommen wordt gestuit door elke handeling van de Commissie of van de mededingingsautoriteit van een lidstaat ter instructie of vervolging van de inbreuk. De stuiting van de verjaring treedt in op de dag waarop van de handeling kennis wordt gegeven aan ten minste één onderneming of ondernemersvereniging die aan de inbreuk heeft deelgenomen. Handelingen die de verjaring stuiten, zijn met name:

- a) een schriftelijk verzoek om inlichtingen van de Commissie of de mededingingsautoriteit van een lidstaat;

- b) een door de Commissie of de mededingingsautoriteit van een lidstaat aan haar personeelsleden verstrekte schriftelijke opdracht tot inspectie;
- c) de inleiding van een procedure door de Commissie of de mededingingsautoriteit van een lidstaat;
- d) de mededeling van de door de Commissie of de mededingingsautoriteit van een lidstaat in aanmerking genomen punten van bezwaar.
4. De stuiting van de verjaring geldt ten aanzien van alle ondernemingen en ondernemersverenigingen die aan de inbreuk hebben deelgenomen.
5. Na iedere stuiting vangt de verjaring opnieuw aan. De verjaring treedt echter ten laatste in op de dag waarop een termijn gelijk aan tweemaal de verjaringstermijn is verstreken, zonder dat de Commissie een geldboete of een dwangsom heeft opgelegd. Deze termijn wordt verlengd met de periode gedurende welke de verjaring wordt geschorst.
6. De verjaring ter zake van de oplegging van geldboeten en dwangsommen wordt geschorst zolang de beschikking van de Commissie het voorwerp vormt van een procedure bij het Hof van Justitie.

Artikel 25

Verjaring ter zake van de tenuitvoerlegging

1. De bevoegdheid van de Commissie tot tenuitvoerlegging van op grond van de artikelen 22 en 23 gegeven beschikkingen verjaart na vijf jaar.
2. De verjaring vangt aan op de dag waarop de beschikking niet meer kan worden aangevochten.
3. De verjaring ter zake van de tenuitvoerlegging wordt gestuit:
- a) door de kennisgeving van een beschikking waarbij het oorspronkelijke bedrag van de geldboete of de dwangsom wordt gewijzigd of waarbij een daartoe strekkend verzoek wordt afgewezen;
- b) door elke handeling van de Commissie of van een lidstaat op verzoek van de Commissie tot inning van de geldboete of de dwangsom met behulp van dwangmiddelen.
4. Na iedere stuiting vangt de verjaring opnieuw aan.
5. De verjaring ter zake van de tenuitvoerlegging wordt geschorst:
- a) zolang betalingsfaciliteiten worden toegestaan;

- b) zolang de uitvoering krachtens een beslissing van het Hof van Justitie is opgeschort.

HOOFDSTUK VIII

HOORZITTINGEN EN GEHEIMHOUDINGSPLICHT

Artikel 26

Het horen van partijen, klagers en derden

1. Alvorens een beschikking op grond van artikel 7, artikel 8, artikel 22 of artikel 23, lid 2, te geven, stelt de Commissie de betrokken ondernemingen en ondernemersverenigingen in de gelegenheid hun standpunt ten aanzien van de door haar in aanmerking genomen bezwaren kenbaar te maken. De Commissie doet haar beschikkingen slechts steunen op de punten van bezwaar waarover de partijen opmerkingen hebben kunnen maken. De klagers worden nauw bij de procedure betrokken.
2. Het recht van verdediging van de partijen wordt in de loop van de procedure ten volle geëerbiedigd. De partijen hebben het recht van inzage van het dossier, onder voorbehoud van het gewettigd belang van de ondernemingen dat hun zaken geheimen niet openbaar worden gemaakt. Dit gewettigd belang kan niet eraan in de weg staan dat de Commissie, om het bewijs van een inbreuk te leveren, voorzover nodig bepaalde inlichtingen openbaar maakt en gebruikt.

Het recht van inzage van het dossier geldt niet voor vertrouwelijke inlichtingen, noch voor interne documenten van de Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten. Met name geldt dit recht niet voor de briefwisseling tussen de Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten en tussen de mededingingsautoriteiten van de lidstaten, in het bijzonder voor de op grond van de artikelen 11 en 14 ingestelde documenten.

3. Indien de Commissie of de mededingingsautoriteiten van de lidstaten dit nodig achten, kunnen zij andere natuurlijke personen of rechtspersonen horen. Wanneer natuurlijke personen of rechtspersonen verzoeken te worden gehoord, en van een voldoende belang doen blijken, moet hun verzoek worden ingewilligd.

Artikel 27

Geheimhoudingsplicht

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 12 en 15, mogen de overeenkomstig de artikelen 17 tot en met 21 verkregen inlichtingen slechts voor het doel worden gebruikt waarvoor zij zijn ingewonnen.
2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 11, 12, 14, 15 en 26 mogen de Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten, alsook hun ambtenaren en andere personeelsleden geen inlichtingen openbaar maken die zij overeenkomstig deze verordening hebben verkregen of uitgewisseld en die naar hun aard onder de geheimhoudingsplicht vallen.

HOOFDSTUK IX

GROEPSVRIJSTELLINGEN*Artikel 28***Vaststelling van groepsvrijstellingsverordeningen**

1. De Commissie kan op grond van artikel 81, lid 3, van het Verdrag bij verordening artikel 81, lid 1, ten aanzien van bepaalde groepen van overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen buiten toepassing verklaren, onder de in de leden 2 tot en met 5 vastgestelde voorwaarden.
2. In de vrijstellingsverordeningen moet worden omschreven op welke groepen van overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen zij van toepassing zijn, en moet met name worden bepaald voor welke restricties de vrijstelling niet geldt en, in voorkomend geval, aan welke voorwaarden moet zijn voldaan.
3. De vrijstellingsverordeningen moeten een bepaalde geldigheidsduur hebben.
4. Wanneer de Commissie voornemens is een vrijstellingsverordening vast te stellen, maakt zij het ontwerp ervan bekend en verzoekt zij alle belanghebbenden haar hun opmerkingen te doen toekomen binnen de termijn die zij vaststelt en die niet korter mag zijn dan een maand.
5. De Commissie raadpleegt het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities voordat zij een ontwerp van verordening bekendmaakt en voordat zij een verordening vaststelt.

*Artikel 29***Individuele intrekking**

1. Wanneer de Commissie ambtshalve of naar aanleiding van een klacht vaststelt dat in een bepaald geval overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen of onderling afgestemde feitelijke gedragingen die onder toepassing van een groepsvrijstellingsverordening vallen, niettemin met artikel 81, lid 3, van het Verdrag onverenigbare gevolgen hebben, kan zij de groepsvrijstelling intrekken.
2. Wanneer in een bepaald geval overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen of onderling afgestemde feitelijke gedragingen die onder toepassing van een groepsvrijstellingsverordening vallen, op het grondgebied, of een gedeelte van het grondgebied, van een lidstaat dat alle kenmerken van een afzonderlijke geografische markt vertoont, met artikel 81, lid 3, van het Verdrag onverenigbare gevolgen hebben, kan de mededingingsautoriteit van die lidstaat de groepsvrijstelling op het betrokken grondgebied intrekken.

*Artikel 30***Verordening tot buitentoepassingverklaring**

In een overeenkomstig artikel 28 vastgestelde vrijstellingsverordening kan worden bepaald onder welke voorwaarden zekere

soorten overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen op een bepaalde markt van het toepassingsgebied van die verordening kunnen worden uitgesloten. Wanneer aan die voorwaarden is voldaan, kan de Commissie dit bij verordening vaststellen en bepalen dat de betrokken groepsvrijstellingsverordening na het verstrijken van een zekere termijn niet langer op de bedoelde overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen op de betrokken markt van toepassing zal zijn. Deze termijn mag niet korter dan zes maanden zijn. Artikel 28, leden 4 en 5, zijn van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK X

ALGEMENE BEPALINGEN*Artikel 31***Bekendmaking van beschikkingen**

1. De Commissie maakt de beschikkingen die zij overeenkomstig de artikelen 7 tot en met 10 en 22 en 23 geeft, bekend.
2. In de bekendmaking worden de partijen en de belangrijkste punten van de beschikking, waaronder de opgelegde sancties, vermeld. Bij de bekendmaking wordt rekening gehouden met het gewettigde belang van de ondernemingen dat hun zakengeheimen niet openbaar worden gemaakt.

*Artikel 32***Toezicht door het Hof van Justitie**

Het Hof van Justitie heeft volledige rechtsmacht in de zin van artikel 229 van het Verdrag ter zake van beroepen tegen beschikkingen van de Commissie waarbij een geldboete of een dwangsom wordt vastgesteld; het kan de opgelegde geldboete of dwangsom intrekken, verlagen of verhogen.

*Artikel 33***Van het toepassingsgebied uitgesloten materies**

Deze verordening is niet van toepassing op overeenkomsten, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen, noch op het misbruik maken van een machtspositie in de zin van artikel 82 van het Verdrag op de volgende gebieden:

- a) internationaal zeevervoer van het type „wilde vaart“;
- b) zeevervoer tussen de havens van eenzelfde lidstaat;
- c) luchtvervoer tussen de Gemeenschap en derde landen.

*Artikel 34***Uitvoeringsbepalingen**

De Commissie is bevoegd alle dienstige bepalingen tot uitvoering van deze verordening vast te stellen. Deze bepalingen kunnen onder meer betrekking hebben op:

- a) de invoering van een registratieverplichting voor bepaalde soorten overeenkomsten;
- b) de vorm, de inhoud en de overige bijzonderheden van de overeenkomstig artikel 7 ingediende klachten, alsook de procedure voor de afwijzing van klachten;
- c) de nadere regeling van de mededeling van inlichtingen en de raadpleging, bedoeld in artikel 11;
- d) de nadere regeling van de in artikel 26 bedoelde hoorzittingen.

HOOFDSTUK XI

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 35

Overgangsbepalingen

1. De krachtens artikel 2 van Verordening nr. 17 bij de Commissie ingediende verzoeken en de krachtens de artikelen 4 en 5 van Verordening nr. 17 verrichte aanmeldingen, alsook de overeenkomstige, krachtens Verordening (EEG) nr. 1017/68, Verordening (EEG) nr. 4056/86 en Verordening (EEG) nr. 3975/87 gedane verzoeken en aanmeldingen vervallen op het ogenblik waarop de onderhavige verordening van toepassing wordt.

De door de Commissie krachtens voornoemde verordeningen gegeven beschikkingen tot toepassing van artikel 81, lid 3, van het Verdrag zijn slechts geldig tot het ogenblik waarop de onderhavige verordening van toepassing wordt.

2. De overeenkomstig Verordening nr. 17 en overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 1017/68, Verordening (EEG) nr. 4056/86 en Verordening (EEG) nr. 3975/87 verrichte procedurehandelingen blijven met het oog op de toepassing van de onderhavige verordening geldig.

Artikel 36

Aanwijzing van de mededingingsautoriteiten van de lidstaten

De lidstaten wijzen de mededingingsautoriteiten aan die bevoegd zijn de artikelen 81 en 82 van het Verdrag toe te passen, en treffen de nodige maatregelen om vóór ... deze instanties de bevoegdheid tot toepassing van voornoemde artikelen toe te kennen.

Artikel 37

Wijziging van Verordening (EEG) nr. 1017/68

Verordening (EEG) nr. 1017/68 wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 2 wordt geschrapt.
2. In artikel 3, lid 1, wordt „Het verbod van artikel 2” vervangen door „Het verbod van artikel 81, lid 1, van het Verdrag”.

3. De artikelen 5 tot en met 29 worden geschrapt.

4. In artikel 30 worden de leden 2 en 3 geschrapt.

Artikel 38

Wijziging van Verordening (EEG) nr. 2988/74

In Verordening (EEG) nr. 2988/74 wordt het volgende artikel 7 bis ingevoegd:

„Artikel 7 bis

Uitsluiting van het toepassingsgebied

Deze verordening is niet van toepassing op de maatregelen die op grond van Verordening (EG) nr. .../... van de Raad (*) worden getroffen.

(*) PB L ... van ..., blz. ...”.

Artikel 39

Wijziging van Verordening (EEG) nr. 4056/86

Verordening (EEG) nr. 4056/86 wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

a) Lid 1 komt als volgt te luiden:

„1. *Inbreuk op een verplichting*

Indien de betrokkenen inbreuk maken op een verplichting die volgens artikel 5 is verbonden aan de in artikel 3 bedoelde vrijstelling, kan de Commissie, om deze inbreuken te beëindigen en onder de in Verordening (EG) nr. .../... van de Raad (*) gestelde voorwaarden:

— aanbevelingen doen aan de betrokkenen;

— ingeval van niet-nakoming van deze aanbevelingen door de betrokkenen, en afhankelijk van de ernst van de betrokken inbreuk, een beschikking geven waarin hun bepaalde handelingen worden verboden of gelast, dan wel hun de generieke vrijstelling wordt ontnomen.

(*) PB L ... van ..., blz. ...”.

b) Lid 2 wordt als volgt gewijzigd:

i) in punt a) worden de woorden „onder de in Afdeling II gestelde voorwaarden” vervangen door de woorden „onder de in Verordening (EG) nr. .../... vastgestelde voorwaarden”;

ii) in punt c) i), tweede alinea, komt de tweede zin als volgt te luiden:

„Terzelfder tijd kan zij beslissen of zij onder de in artikel 9 van Verordening (EG) nr. .../... vastgestelde voorwaarden door de betrokken ondernemingen gedane toezeggingen aanvaardt, onder meer teneinde voor outsiders toegang tot de markt te verkrijgen”.

2. In artikel 8 wordt lid 1 geschrapt.

3. Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

a) In lid 1 worden de woorden „het in artikel 15 genoemde Adviescomité” vervangen door de woorden „het in artikel 14 van Verordening (EG) nr. .../... bedoelde Adviescomité”.

b) In lid 2 worden de woorden „het in artikel 15 genoemde Adviescomité” vervangen door de woorden „het in artikel 14 van Verordening (EG) nr. .../... bedoelde Adviescomité”.

4. De artikelen 10 tot en met 25 worden geschrapt.

5. In artikel 26 wordt de zinsnede „tot vorm, inhoud en overige bijzonderheden van de in artikel 10 bedoelde klachten, de in artikel 12 bedoelde verzoeken, en met betrekking tot het horen van belanghebbenden en derden, als bepaald in artikel 23, leden 1 en 2” geschrapt.

Artikel 40

Wijziging van Verordening (EEG) nr. 3975/87

De artikelen 3 tot en met 19 van Verordening (EEG) nr. 3975/87 worden geschrapt.

Artikel 41

Intrekking

Verordening nr. 17, Verordening nr. 141, Verordening 19/65/EEG, Verordening (EEG) nr. 2821/71, Verordening (EEG) nr. 3976/87, Verordening (EEG) nr. 1534/91 en Verordening (EEG) nr. 479/92 worden ingetrokken.

Verwijzingen naar de ingetrokken verordeningen worden gelezen als verwijzingen naar de onderhavige verordening.

Artikel 42

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van ...

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.
